

EGE ÜNİVERSİTESİ
TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ'NÜN
KURULUŞUNUN 30. YILI ANISINA

ULUŞLARARASI
**TÜRK DÜNYASI
SOSYAL BİLİMLER**
SEMPOZYUMU
2-3 ARALIK 2022 İZMİR

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Nadim MACİT
Doç. Dr. Pınar FEDAKAR
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fatih SANSAR

30

EGE ÜNİVERSİTESİ
TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI
ENSTİTÜSÜ'NÜN KURULUŞUNUN
30. YILI ANISINA

EGE ÜNİVERSİTESİ
TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ'NÜN KURULUŞUNUN 30. YILI
ANISINA

ULUSLARARASI
TÜRK DÜNYASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
2-3 ARALIK 2022
İZMİR

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

EDİTÖRLER

PROF. DR. NADİM MACİT
DOÇ. DR. PINAR FEDAKÂR
DR. ÖĞR. ÜYESİ M. FATİH SANSAR

E-ISBN

978-625-8190-50-02

ASOS YAYINLARI

ARALIK 2022
İZMİR

WEB SİTESİ

www.asosyayinlari.com

Yayın Yönetmeni

Muhammet ÖZCAN

KAPAK TASARIMI

Arş. Gör. Ali BALCI

SEMPOZYUM PROGRAMI

<https://bit.ly/EgeTDAE-Program>

SEMPOZYUM WEB SİTESİ

<https://www.tdaesosyalbilimlersempozyumu.com/>

DÜZENLEME KURULU

PROF. DR. NADİM MACİT

Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Müdürü, Türkiye

PROF. DR. ALİMCAN İNAYET

Ege Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. NIHADA DELIBEGOVIĆ DŽANIĆ

Tuzla Üniversitesi, Bosna-Hersek

PROF. DR. VEFA KURBAN

Ege Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. ATIF AKGÜN

Ege Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. AYGÜL UÇAR

Ege Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. HİCRAN MİRZAYEVA

Azerbaycan Emek ve Sosyal Münasebetler Akademisi, Azerbaycan

DOÇ. DR. İBRAHİM ŞAHİN

Ege Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. PINAR FEDAKÂR

Ege Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. SONER YILDIRIM

Prizren "Ukshin Hoti" Üniversitesi

DR. ÖĞR. ÜYESİ ABDULLAH ÜSTÜN

Ege Üniversitesi, Türkiye

DR. ÖĞR. ÜYESİ M. FATİH SANSAR

Ege Üniversitesi, Türkiye

Dr. TİMUR B. DAVLETOV

Türksoy

ARAZ ASLANLI

Azerbaycan Respublikası

Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası, Azərbaycan

ONUR KURULU

PROF. DR. NECDET BUDAK

Ege Üniversitesi Rektörü, Türkiye

PROF. DR. AHMET VECDİ CAN

Uluslararası Vizyon Üniversitesi Rektörü, Kuzey Makedonya

PROF. DR. AKHMED REYMOV

Karakalpak Üniversitesi Rektörü, Özbekistan

QULU NOVRUZOV

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası Rektörü, Azərbaycan

QARAŞOV HÜSEYN TAPDIQ OĞLU

Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası, Azərbaycan

ZAFER QAZENFER OĞLU KURBANOV

Azərbaycan Devlet Tarım Üniversitesi Rektörü, Azərbaycan

DOÇ. DR. SAMEDİN KRRABAJ,

Prizren "Ukshin Hoti" Üniversitesi Rektörü, Kosova

SULTAN RAEV

Türksoy Genel Sekreteri, Türkiye

E. PROF. DR. FİKRET TÜRKMEN

Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Kurucu Müdürü, Türkiye

BİLİM KURULU

PROF. DR. ABDULLAH SOYKAN

Balıkesir Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. ABDULLAH TEMİZKAN

Ege Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. ABİDİN TEMİZER

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. AHMET ÖZGÜR GÜVENÇ

Atatürk Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. ALAATTIN AKÖZ

Selçuk Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. ALİ DUYMAZ

Balıkesir Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. ALİ EROL

Ege Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. ALİ YAKICI

Gazi Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. ALEKSANDAR KADIJEVIĆ

Belgrad Üniversitesi, Sırbistan

PROF. DR. AZAMAT ZİYO

Özbekistan Tarih Enstitüsü, Özbekistan

PROF. ANATOLİY ALEKSEYEVİÇ BURTSEV

M. K. Ammasov Kuzey Doğu Federal Üniversitesi, Rusya Federasyonu

PROF. DR. ANISORA POPA

Galați "Dunărea De Jos" Üniversitesi, Romanya

PROF. DR. BEKİR KOÇLAR

Van Yüzüncüyıl Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. BURUL SAGINBAYEVA

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan

PROF. DR. CABBAR İŞANKUL

Özbekistan Bilimler Akademisi, Özbekistan

PROF. DR. EMINA BERBIĆ KOLAR

Osijek Josip Juraj Strossmayer Üniversitesi, Hırvatistan

PROF. DR. HAKKI ÇİFTÇİ

Çukurova Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. HALİL İBRAHİM ŞAHİN

Balıkesir Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. HASAN BABACAN

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. HAŞİM AKÇA

Çukurova Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. İBRAHİM ATILLA ACAR

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. İBRAHİM SERBESTOĞLU

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. JEENBEK ALYOV

Manas Üniversitesi, Kırgızistan

PROF. DR. MARUF CAN YOLDAŞEV

Özbekistan Devlet Sanat Ve Medeniyet Enstitüsü, Özbekistan

PROF. DR. MEHMET TEMİZKAN

Ege Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. METİN EKİCİ

Ege Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. MIRZAHAN EGAMBERDİYEV

Al-Farabi Kazak Milli Üniversitesi, Kazakistan

PROF. DR. MUHARREM KASIMLI

Azerbaycan Devlet Üniversitesi, Azerbaycan

PROF. DR. MUHTAR İMANOV

Azerbaycan Ulusal Bilimler Akademisi, Azerbaycan

PROF. DR. MUSTAFA ARSLAN

Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. MUSTAFA MUTLUER

Ege Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. MUSTAFA FEDAİ ÇAVUŞ

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. MÜBARİZ SÜLEYMANLI

Azerbaycan Devlet Medeniyet Ve İncəsənət Üniversitesi, Azerbaycan

PROF. DR. NASİRCAN ULUKOV

Namangan Devlet Üniversitesi, Özbekistan

PROF. DR. NESRİN DEMİR

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. NIHADA DELIBEGOVIĆ DŽANIĆ

Tuzla Üniversitesi, Bosna-Hersek

PROF. DR. OSMAN KARATAY

Ege Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. OSMAN KÖSE

Millî Savunma Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. ŞAKİR İBRAYEV

Avrasya Millî Üniversitesi / Kazakistan

PROF. DR. TÜRKAN ERDOĞAN

Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. YÜKSEL AKAY UNVAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye

PROF. VASİLİY VASILYEVİÇ İLLARİONOV

M. K. Ammasov Kuzey Doğu Federal Üniversitesi, Rusya Federasyonu

PROF.DR. VAQİF SULTANLI

Bakü Devlet Üniversitesi Azerbaycan

PROF. DR. VEFA KURBAN

Ege Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. VLADİMİR POLYAKOV

Yakubov Kırım Mühendislik Ve Pedagoji Üniversitesi, Kırım

PROD. DR. ZAKİR AVŞAR

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. ZAFER GÖLEN

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye

PROF. DR. ZEKİ KAYMAZ

Ege Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. ALINA BEATRICE CHEŞCĂ

Galaţi "Dunărea De Jos" Üniversitesi, Romanya

DOÇ. DR. BANU TANRIÖVER

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. BAKHİTBAY PALVANOV

Berdak Karakalpak Devlet Üniversitesi, Özbekistan

DOÇ. DR. BİLAL YILDIRIM

İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi

DOÇ. DR. BURAK GÖKBULUT

Yakın Doğu Üniversitesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

DOÇ. DR. DİLNUR KASIMOVA

Almatı Süleyman Demirel Üniversitesi, Kazakistan

DOÇ. DR. DIMITAR V. ATANASSOV

Bulgaristan Bilimler Akademisi, Bulgaristan

DOÇ. GAVRİL GRİGORYEVİÇ TOROTOYEV

M. K. Ammasov Kuzey Doğu Federal Üniversitesi, Rusya Federasyonu

DOÇ. DR. GULNAZ YAGAFAROVA

Ufa Federal Araştırma Merkezi, Başkurdistan/Rusya Federasyonu

DOÇ. DR. HARUN ŞAHİN

Akdeniz Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. HASAN UÇAR

Ege Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. JAZİRA AGABEKKIZI

Nazarbayev Üniversitesi, Kazakistan

DOÇ. DR. KAKACAN JANBEKOV

Türkmenistan

DOÇ. DR. MARIJAN PREMOVI

Karadağ Üniversitesi, Karadağ

DOÇ. DR. MERİÇ ERASLAN

Akdeniz Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. MUSTAFA GÜLTEKİN

Gaziantep Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. MUSTAFA YENİASIR

Yakın Doğu Üniversitesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

DOÇ. DR. MUVAFFAK DURANLI

Ege Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. NAZIM CAFERSOY

Azerbaycan Devlet Ekonomi Üniversitesi, Azerbaycan

DOÇ. DR. NEVRİYE AHMEDOVA ÇUFADAR

Şumen Piskopos Konstantin Preslavski Üniversitesi, Bulgaristan

DOÇ. DR. OQTAY QULİYEV

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi (Unec), Azerbaycan

DOÇ. DR. REYHAN HABİPLİ

Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan

DOÇ. DR. RUHİ İNAN

Balıkesir Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. RUSLAN ARZİYEV

Abay Pedagoji Üniversitesi, Kazakistan

DOÇ. DR. SERDAN KERVAN

Prizren "Ukshin Hoti" Üniversitesi

DOÇ. DR. TELMAN NUSRETOĞLU

Hazar Üniversitesi, Azerbaycan

DOÇ. DR. YILMAZ ÖZKAYA

Ege Üniversitesi, Türkiye

DOÇ. DR. XHEMİLE ABDİU

Tiran Üniversitesi, Arnavutluk

DR. ÖĞR. ÜYESİ AYTEKİN ERDOĞAN

Ege Üniversitesi, Türkiye

DR. ÖĞR. ÜYESİ FERAH TÜRKER

Ege Üniversitesi, Türkiye

DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET FATİH SANSAR

Ege Üniversitesi, Türkiye

DR. ÖĞR. ÜYESİ MEMİŞ SYULEYMAN

Şumen Episkop Konstantin Preslavski Üniversitesi Bulgaristan

DR. ÖĞR. ÜYESİ MERTCAN AKAN

Ege Üniversitesi, Türkiye

DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMET ŞEN

Ege Üniversitesi, Türkiye

DR. ÖĞR. ÜYESİ NAGİHAN BAYSAL

Ege Üniversitesi, Türkiye

DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜÇHAN BUBUR

Ege Üniversitesi, Türkiye

DR. ÖĞR. ÜYESİ YAROSLAV PYLYPCHUK

Dragomanov Ulusal Pedagoji Üniversitesi, Ukrayna

DR. ÖĞR. ÜYESİ OMİD SHOKRİ

George Mason Üniversitesi, ABD

DR. HASAN BELLO

Albanoloji Çalışmaları Enstitüsü, Arnavutluk

DR. HİGASHİTOTSU KUTLUK

Kagoşima Uluslararası Üniversitesi, Japonya

ÖĞR. GÖR. FERRUH MUHAMMED OĞLU RAHİMLİ

Azerbaycan Devlet Tarım Üniversitesi, Azerbaycan

SEKRETARYA

DR. ÖĞR. ÜYESİ M. FATİH SANSAR

Ege Üniversitesi, Türkiye

ÖĞR. GÖR. KENAN DOĞAN

Ege Üniversitesi, Türkiye

ARŞ. GÖR. SEÇİL ÖRAZ BEŞİKÇİ

Ege Üniversitesi, Türkiye

ARŞ. GÖR. ŞİMA DOĞAN BALCI

Ege Üniversitesi, Türkiye

ARŞ. GÖR. ALİ BALCI

Ege Üniversitesi, Türkiye

ARŞ. GÖR. GÖKÇE EMEÇ YÜCESOY

Ege Üniversitesi, Türkiye

ARŞ. GÖR. RECEP EFE ÇOBAN

Ege Üniversitesi, Türkiye

ARŞ. GÖR. ŞENGÜL AYGÜMÜŞ

Ege Üniversitesi, Türkiye

İÇİNDEKİLER - CONTENTS

Korkut Ata ve Aşık Aydın Pir Bahşların Piridir.....	1
Mitin Çağdaş Eserler Poetiğindeki Yeri.....	3
Anaerkillik ve Tarımda Kadın Emegi.....	5
Environmental Migration and Türkiye: A Demographic Problem in the Near Future	6
Altay Bölgesindeki Üç Kanatlı Göktürk Dönemi Ok Uçlarının Dijital Rüzgâr Tüneli Simülasyonu Sonuçlarına Dair Görüşler	7
Antik Çağ Ekonomisi Üzerine Yaklaşımlar: Metot ve Model.....	8
Eski Smyrna (Bayraklı) Klasik Dönem Konutlarına İlişkin Yeni Veriler	9
Herakleia Salbake Antik Kenti'nin Turizme Kazandırılması	11
İlteriş Kutlug Kağan Anıt Külliyesinin Çatı Kenar Kiremitinin Tasviri Üzerine.....	12
Nevşehir Arkeoloji Müzesi'nden Bronz Adak Tykhe Heykelciği.....	14
Osmanlı Döneminde Giyim, Tekstil, Kumaş ve Motiflerin Tarihsel Niteliği.....	16
Çeviribilimde Yeni Bir Araştırma Alanı: Telefonla Sözlü Çeviri.....	18
Kültürel Diplomaside Çevirinin Konumu: Türkiye Örneği.....	19
Osmanlı Son Döneminden Günümüze Adalar Denizi.....	21
İfadeler Sosyal Ağın Ayrılmaz Bir Parçasıdır	22
Jeopolitikte Örnek Olay İncelemesi: Kırım	23
Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sanal Müzeleri Eğitsel Amaçlı Kullanması İle İlgili Görüşleri	25
Debûsî'nin Hanefî Fıkıh Usûlünün Gelişimine Katkısı Üzerine Bir İnceleme: Hanefî Fıkıh Usûlü Düşüncesinde Mecazın Umumiği ile Müsterekın Umumiği Meselelerinin Kökenlerine Genel Bir Bakış.....	26
Dua ve Umutsuzluk Kavramının Ergenlerde Psikolojik Etkilerinin İncelenmesi.....	27
Fıkıh ve Tasavvuf İlişkisi	28
Hadislere Göre İnsanlar Arası İlişkilerde İyiliğe Teşekkür	29
Hücvîrî'nin Keşfü'l-Mahcûb Adlı Eserinde Tövbe Kavramı.....	31
İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Deizm Algısı (Denizli Örneği)	33
İnsan Doğası ve Erdemlilik: Gazâfî'nin Yaklaşımı	34
Kur'an-i Kerim'de Geçen Cahiliye Adeti	35
Mâtürîdî'nin Kitâbü't-Tevhîd'de Hadis Kullanımı.....	37
Mevlânâ-Şems-İ Tebrîzî Bağlamında Hızırâğazâde Sa'îd Bey'de İstimdad Kavramı	39
Mûsâ Cârullah'ın “el-Veşâ Fî Nakdi Akâidi's-Şîa” Adlı Eserinde Şîa Akidesi Eleştirisi Kapsamında Kullandığı Ayet Delilleri	41
Örf Kaynaklı Şer'i Hükümlerin Yorumu.....	42
Rivayet Malzemesinin Ahlak Öngörüsü: Müslim'in Kitâbu'l-Âdâb Bölümündeki Rivayet Seçkisinin Değeri Üzerine	43

Tarihsel Süreçten Hareketle Kur'an Kelimelerinin Anlam Değişimi -Bir Tahlil Denemesi-.....	44
Türkiye'de Gençlerde İntihar, Nedenleri ve Çözüm Önerileri	46
2019 İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programındaki Dil Bilgisi Kazanımlarının Etkililiği	47
4. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabının Dijital Vatandaşlık Bağlamında İncelenmesi	49
Akredite Edilen Öğretmenlik Programı Öğretmen Adaylarının Akreditasyon Sürecinin Öğretmenlik Uygulaması Dersine Etkileri Hakkındaki Görüşleri	51
Duygu ve Dil Dünyasının Evrenselliğine Piskolinguistik Bir Yaklaşım	52
Farklı Eğitim Kademelerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Öngörüsül Problem Çözme Becerisinin Geliştirmesi	54
Fizik Öğretmen Adaylarının Mekanik Dalgalar Konusundaki Kavram Yanılgılarının Tahmin Et-Gözle-Açıkla Tekniğini İle Giderilmesi.....	56
Görme Engelli Bireylerde Heykel Eğitimi	57
İlaçların Aile Yapısı Üzerine Etkisi	58
İlk ve Ortaokul Öğretmenlerin İş Performanslarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi	60
MEB Tarafından Yürütülen (Yögep-1) Yönetici Geliştirme Projesine İlişkin Bir Değerlendirme	61
Modern Müze Anlayışının Kapadokya Sanat ve Tarih Müzesi Kapsamında İncelenmesi	62
Öğrencilerin Okul Yöneticilerinin Niteliklerine İlişkin Görüşleri (Anadolu Lisesi Örneği).....	64
Öğretmenlerin Duygusal Zekâlarına İlişkin Algılarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Kastamonu Örneği)	66
Örgütsel Sessizlik, Örgütsel Yalnızlık ve Yabancılaşma Arasındaki İlişkiler: Bir Meta - Analiz Çalışması	70
Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarında Hikâye Ünitesinde Geçen Etkinliklerin Bilişsel ve Duyuşsal Farkındalıklar Çerçevesinde İncelenmesi.....	72
Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Türkçeyi Doğru, Güzel ve Etkili Kullanma Becerilerine Yönelik Farkındalıklarının İncelenmesi	73
Özel Yetenekli Öğrencilerin Türk Dünyası Algıları	74
Özel Yetenekli Öğrencilerin Türk Tarihi Algıları.....	75
Türk Cumhuriyetlerinin Eğitim Sistemlerinin Uluslararası Kriterler Bağlamında Değerlendirilmesi.....	76
Türkçe Ders Kitaplarındaki Etkinliklerin Kesintisiz Öğrenme Yaklaşımı ile İncelenmesi	77
Türkçe Öğretmenlerinin ve Türkçe Öğretmeni Adaylarının Türkçe Dersinde Sanal Gerçeklik Gözlüğünün Kullanılmasına İlişkin Görüşleri	79
Türkiye ile Azerbaycan Devletlerinde Eğitim Programlarına Esas Teşkil Eden Temel Hukuki Dayanakların Karşılaştırılması.....	81
Vatanseverlik Değerinin Öğretilmesine İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri	83
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Bireylerin Yaptıkları Sözdizimi Hatalar	84
Yabancı Dilden Çevrilmiş Matematik Terim Kısaltmalarının Kavram Yapılandırmasına Etkisi (Ebas, Eküs Örneği)	86
Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Eğitim İhtiyaçlarının İncelenmesi	88

Ana Harcama Grupları Bazında Enflasyon-Döviz Kuru Geçişkenliği: Türkiye Uygulaması	89
Aqrar İqtisadiyyat İstiqamətində Kadr Hazırlığı: Adau-Eu İkili Diplom Proqramı Təcrübəsi .	91
Azərbaycan – Türkiyə Əlaqələrində Neft Amili	93
İşsizlik Değişmezlik Hipotezi Türkiye İçin Geçerli Mi?	95
Küresel İnovasyon Endeksinin Bileşenlerine Göre Azerbaycan ve Türkiye Göstergelerinin Karşılaştırmalı Analizi.....	96
Küresel Krizlerde Risk Algısı.....	98
Kurumsal Şeffaflığın Sağlanmasında Blok Zinciri Teknolojisinin Önemine Yönelik Bütünleştirici Bir Yaklaşım	99
Negatif ve Pozitif Özgürlük Ayrımının Seçili Asya Ülkelerinde Ekonomi Politik Analizi	101
Sosial Sahibkarlıq, İnsan Kapitalı Və İnküzivlik: Ölkələrarası Müqayisəli Təhlil.....	103
Sürdürülebilir Ekonomi Çerçevesinde Yeşil İşler ve Yeşil İstihdam Olanakları.....	105
Türk Devletleri Topluluğu Ortak Para Birimi ve Parasal Birliği.....	106
Türk Dünyası Ülkelerinde Çevresel Koşullar Sürdürülebilir Mi' Yük Kapasitesi Faktörü ile Ampirik Bir Analiz.....	107
Türk Dünyasının Ticaret Partneri Olarak Çin: Büyüme Üzerine Ampirik Bir Çalışma	109
Türkiye'de Uzun Vadeli Makro Planlama: "Vizyon2023"	110
Türkiye'nin Sıtc ve Isıc Sınıflandırmasına Göre İhracat Verilerinin Değerlendirilmesi (2000-2020).....	112
Araştırma Programları Metodolojisi Ekseninde Lakatos'un Bilimsel Rasyonalite Kuramı	114
Dil Felsefesi Kapsamında, Dilin Kökeni ve Adlandırma Meselesinin Tematik Sınıflandırması Üstüne Bir Deneme.....	115
Dil Felsefesi Kapsamında, Eylemsellik Meselesinin Tematik Sınıflandırması Üstüne Bir Deneme	116
Fenomenal Dünyada Nesneleşen Ontik-Epistemik Tasarımlı Güç İstenci	117
Platon ve Freud Bağlamında “eros” Kavramının İncelenmesi.....	118
Politik Alan İle İlişkinde Bilim Felsefesinin Dönüşümü.....	119
Türk İslam Tasavvufunun Belirgin Özellikleri	120
Türk Modernleşmesinin Felsefe ile Temasını Ziya Gökalp Üzerinden Düşünmek.....	121
Dijital Bankacılık Uygulamalarına Covid-19'un Etkisi.....	123
Boşanmanın Mizahı: Taşıt Folklorunda Rahatlama Kuramı	125
Azerbaycan ve İran Türkleri Anlatmalarında Köroğlu'nun Oğulsuzluğu Sorunsalı.....	127
Dîvanû Lügâti't-Türk'te Bulunan Atasözlerinde Halk Bilimi Unsurları	128
Doğal Çevrenin Korunmasında Anlatıların Rolü	130
Edirne'den Kumçiftliği'ne Göçen Gagauzların Müzik ve Halk Oyunları Bağlamında Yaşadığı Sorunlar.....	132
Efsanelerde 'Taş'laşan Toplumsal Cinsiyet Rollerı	133
Geleneğin Korunması ve Aktarımında El Sanatları Ustalarının Rolü: İzmirli Çini Sanatçısı Ebru Camkıran “Bir Ustanın Yolculuğu”	134
Gerçeğin Yolunda Efsane ve Bilim	135

Karaçay-Malkar Memorat Örneklerinde Ak Cin – Kara Cin.....	137
Karakalpak Folklorunda Masal Türünün Tanımı ve Tasnifi Üzerine Bir Değerlendirme.....	138
Kazakistan ve Türkiye Sahası Akınlarının/âşıklarının Covid 19 (Koronavirüs) Salgın Hastalığı Sürecinde Sosyal Medya Kullanımı ve Covid 19 Temalı Şiirleri Bağlamında Karşılaştırılması.....	140
Kırgız Ağıtlarındaki Söz Sanatları ve Kökenleri.....	142
Kırgız Geleneksel Oyunlarında Kamçının Kullanımı Üzerine	143
Kültürün Dijitalleşmesi Bağlamında Covid 19 Dönemi Düğün Törenleri.....	144
Lokman Hekim Anlatılarında Katabasis	146
SOKÜM Sözleşmesi'nin 20. Yılında Türkiye'de Hazırlanan Somut Olmayan Kültürel Miras Konulu Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Değerlendirme.....	147
Tatar Mitolojisi Ansiklopedik Sözlüğü (I, II ve III) Üzerine Bir İnceleme	149
Türk Halk Anlatılarında “Gaipden Gelen Ses” Motifi.....	150
Uşak Kent Folklorunda Bir İmge: Tarhana Baba	152
“Atın Oğlu Duray Bahadır” Destanında Kahramanın Tanımlanması Üzerine Görüşler	153
Güncel Gelişmeler Işığında Montrö Sözleşmesi'nin Uluslararası Hukuk Bağlamında Değerlendirilmesi.....	154
Türk Devletlerinde Hukuk Devleti, Kanuni İdare ve İdari Yargı Anlayışlarının Mahiyeti ve Hukuki Esasları	155
Türk ve Azerbaycan Hukukunda Olağanüstü Zamanaşımına Dayanarak Mülkiyet Hakkını Kazanabilecek Kişiler	156
E-Ticarete Uygulanan Promosyon Çalışmalarının Tüketici Davranışlarına Etkisi	158
Macar Gazetelerinde Şair Nigâr Hanım	159
Milli Mücadele Dönemi Yerel Basınında Ekonomi Haberleri: Samsun'da Piyasa Gazetesi Örneği (1919-1922)	160
Rusya Türklerinin İlk Siyasî Temsilcisi Abdürreşid İbrahim'in Sebîlürreşâd Gazetesindeki Çin İzlenimleri	161
Sosyal Medyada Tüketim Toplumunun İnşasında Yeni Bir Anlayış: Instagram Hikayelerinde "Linki Bıraktım" Parodisi	162
Sovyetler Birliği Dönemindeki Türk Cumhuriyetlerinin Bağımsızlık Sonrası Değişen Medya Düzeni.....	163
Türkiye Cumhuriyeti'nin Dış Ticareti Kapsamında Bir Çalışma: Türki Cumhuriyetler Örneği	164
Bir Kamu Politika Analizi Olarak Kamu Politikalarının Değerlendirilmesi	165
Kamuda Bir Stratejik İnsan Kaynağı Olarak Mali Hizmetler Uzmanlığı Kariyer Mesleği	166
Kuzey Azerbaycan'ın Milli Mücadele Sürecinde Kaçak Hareketi'nin Rolü	167
Yöresel Mutfak Kültürlerinin Araştırılmasında Yerel Yönetimlerin Rolü: Menemen Belediyesi Örneği.....	168
Akıllı Kent Uygulamaları ve Sorunlar: Samsun Örneği.....	169
Kamu Borçlanma Politikasının Fonksiyonel Maliye Anlayışı Kapsamında Etkinliği: 1998-2021, Türkiye Örneği	170
Gelişen Teknolojiyle Muhasebe Bilgi Sisteminin Yeniden Yapılanması Gerçeği.....	172

Güncel Mevzuat Kapsamında Muhasebe Bilirkişiliği ve Ticari Defter İncelemeleri.....	174
XIX. yy. Türk Muhasebe Eğitiminde "Beş Hesap" Meselesi	176
Yeniden Değerleme ve Muhasebe Süreci	177
Bütünleşik Kanal Perakendeciliğine İlişkin Müşteri Güveninin ve Sadakatının Gelişiminde Algılanan Etkileşim Deneyimlerinin Rolü.....	179
Genç Bireylerde Organik Gıdaların Satın Alma Niyetinde Algılanan Faydanın İlimlaştırmacı ve Tutumun Aracılık Etkisi.....	181
İşletmelerin ve Tüketicilerin Gözünden İkinci El Alışverişi: Kavramsal Bir İnceleme.....	183
Kara Kediler ve Kara Kutular: Batıl İnançlar ve Tüketici Davranışına Yansımalarına İlişkin Kavramsal Bir İnceleme	185
Siyasi İlgilenimin Seçmenin Doğru Karar Vermede Kendine Olan Güvenine Etkisi: Oy Vermeye Yönelik Tutumunun Aracılık Görevi	187
Yeşil Marka Deneyimleri İle Kilit Yeşil Tüketici Eğilimleri Arasındaki İlişkiler	189
Kazakh Culture in the Space of Folklore	191
Last Reforms of Journalism Education in Uzbekistan	192
Afektif ve Semantik Bağlamlardaki Duygusal Uyarının Çalışma Belleği Üzerindeki Etkisi	193
Betimsel Bir Yaklaşım İle “Masallarla Karakter Eğitimi” Setinin İncelenmesi	195
Məktəbəqədər Yaş Dövründə Şəxsiyyətin Təşəkkülü Və İnkişafının Psixoloji Problemləri. Günay Agayeva.....	197
Tarihi Türk Müziği Makamlarının Fizyolojik ve Psikolojik Etkileri Üzerine Bir Araştırma ...	198
Anadolu ve Balkan Kültürünün Aktarımında Ege Üniversitesi Etnografya Müzesi’nin Rolü..	199
Aydın-Kuşadası’nda Yeni Tespit Edilen Bir Osmanlı Çeşme Kitabesi.....	200
Burana Müzesindeki Nasturi Mezar Taşlarının Durumu	202
Çankırı Kasım Bey Cami Haziresindeki Mezar Taşları.....	203
Doğu Karadeniz Örnekleriyle Osmanlı Mezar Taşlarında Kadın İmgesi	205
SSCB Dönemi Azerbaycan ve Türkiye İlişkilerinde (1960-1980) Müziksel Bir Köprü: Niyazi Tağızade	206
Yabancı Seyyahların Gözünden 18-19. Yüzyıllarda Antalya.....	207
KKTC Genel Seçimlerinin Analizi: 23 Ocak 2022	209
Bir Tanzimat Bürokrati ve Devlet Adamının Siyasî Portresi: Yeni Osmanlı Aydınların Metinlerinde Mehmed Emin Âlî Paşa	210
Erken Cumhuriyet’in Ulus İnşasında Bir Figür: Afet İnan	212
Siyasal Kutuplaşmayı Hesaplamak: Türkiye Örneği.....	214
Türk Dünyası Kavramının Oluşumu: Çarlık Rusya’sının Türk Aydınları.....	216
Ahıl Yaşına Çatmış Vətəndaşların Sosial Mühitə Adaptasiya Problemi	217
Evlat Edinme Sürecinde Yer Alan Bireylerin Evlat Edinmeye Yönelik Görüşleri: Örnek Olay İncelemesi	218
Azərbaycanda Valideynlərini İtirmiş Uşaqlarla Sosial İşin Mövcud Vəziyyəti.....	220
Türk Devletleri Teşkilatı’nı Oluşturan Ülkelerin İş Kazaları Bakımından Karşılaştırılması ...	222
Bilişim Teknolojileri ve Mahremiyet	223

Dijital Obezite.....	224
Etnik Sınırların Korunması Bağlamında İç –grup Yanlılığı: Türkiye’de Yaşayan Çerkesler Örneği.....	226
İran’da Türklerin Sanal Kamusal Alanda Farslaştırma Karşıtı Etkinlikleri: Clubhouse Örneği	227
Köy Enstitülerinin Kırsal Kalkınma Sürecindeki Etkileri.....	228
Mutfak Kültürü ve Entegrasyon: Paris’te Yaşayan Türkler.....	230
Prekerleşme ve Proleterleşme: Eğitimli Emek Üzerine Bir Tartışma.....	231
Turizm ve Toplumsal Değişme.....	232
Türk Birliğinin Fikri Temelleri.....	233
Yönteme Çağrı: Bir Araştırmada Yöntemin Önemine Dair.....	234
Çalışan Kadınlarda Cam Tavan Baskısı Üzerine Bir Araştırma (Aydın İl Örneği).....	235
Proprioceptif Antrenmanların Spor Performansı Üzerine Etkileri: Sistemik Derleme.....	237
Yaşlılarda Fiziksel Aktivite ve Spor Üzerine Yapılan Araştırmaların İncelenmesi.....	239
1323 Yılı Memlûk – İlhanlı Antlaşmasının Netice ve Etkileri Üzerine Bir İnceleme.....	241
17. Yüzyıl Mançu - Halha Moğolları Siyasî İlişkileri.....	242
19. Yüzyıl Seyahatnamelerinde Türkistan Coğrafyasında Görülen Hastalıklar.....	243
Albay Bremond’un Çukurova Anıları.....	245
Ankara Savaşı’na Giden Süreçte Tokat Şehrinin Konumu ve Güzergâhın Savaşın Seyrine Etkileri.....	247
Anşa Bacılılarda Kültürel Hayat.....	248
Antik Kaynaklar Işığında Tarihin Savaşçı Kadınları: Amazonlar.....	249
Arslan Paşa’nın Macar Dilinin Gelişimine Katkısı.....	250
Bizans’ın Doğu Sınırında Bir Ordugâh ve Surları: Malazgirt.....	252
Dördüncü Yıldönümünde İzmir’in Yunan İşgalinden Kurtuluşu ve İkinci Süvari Fırkası.....	253
Fırtına Öncesi Sessizlik: Hunlar ve Gotlar.....	254
Gertrude Bell’in Gözünden İzmir Levantenleri.....	255
I. Menderes Hükümet Programına Karşı, Demokrat Parti Meclis Grup Toplantısında Ortaya Konulan Muhalefet.....	256
I., II., III. ve IV. Haçlı Seferlerine Katılan Toplum Tabakaları.....	258
II. Meşrutiyet Döneminde İşçi Hareketleri ve Grevler Hakkında Bazı Tespitler.....	260
İngiliz Arşiv Belgelerine Göre Transkafkasya’da Milliyetler Meselesi: Savaş ve Devrim Yıllarında Türkler, Gürcüler ve Ermeniler Üzerine Notlar.....	261
Karabağ Savaşında 10 Kasım 2020 Beyannamesi ve Uygulanışı.....	262
Kuturgur-Uturgur Mücadelesi.....	263
Memurîn Gazetesi Ekseninde Belge Yöneticilerinin Niteliklerine Dair Bir Araştırma Denemesi	264
Mustamlaka Turkistonda Qozilik Sudlari Faoliyati: An’ana Va O’zgarishlar.....	266

Orta Asya Yerli Halkı Olarak Türk Milletleri ve Orta Asya ve Dünya Medeniyetinin Gelişmesindeki Rolü (Batı Edebiyatındaki Bilgilere Dayalı Olarak)	268
Osmanlı Döneminde Manisa'da Rum Nüfusun Artışı Üzerine Bir Değerlendirme	270
Rusya-Ukrayna Savaşı: Eski Sınırlara Dönüş Politikası ve Orta Asya.....	272
Rusya-Ukrayna Savaşı'nın Kırım'a Yansımaları	273
Sabirler ve Ioannes Malalas'ın Kroniği	274
Şah I. Abbas Dönemi'nde Bilimin Şekillenmesinde Şüğün Rolü Üzerine Değerlendirme	275
Schlagintweit Kardeşlerin Türkistan Seyahati.....	277
Selçuklular Döneminde Bağdâd'da Hanefiler (1055-1152)	278
Sovyet Türkmenistanı'nda Stavropol Türkmenleri Üzerine Çalışmalar: K. Böriyev Örneği Özet	279
Sürgünden Hükümdarlığa: Sultan I. Kılıç Arslan (1092-1107)	280
Süyûti'ye Göre Kahire'deki Abbâsî Halifelerinin İmajı.....	282
Tang Hanedanlığı Tarihinde Bir Asi Komutan: An Lushan (安祿山).....	283
Türk Dünyasını İncelemenin Sorunları.....	285
Türk Dünyası'nda Tarihi ve Kültürel Birlikteliğin Önemli Bir Göstergesi Olarak Bayraklar: 15 Özerk Türk Cumhuriyeti Örneğinde Bir İnceleme.....	286
Türk Tarihindeki Son Şanlı Zafer: 8 Kasım 2020 Şuşa.....	287
Turkiston Ayollari Taqinchoqlari.....	289
Türkiye -Azerbaycan Siyasi İlişkilerinin Seyrinde Sovyet Rusya Faktörü (1919-1922).....	291
Unutulmuş veya Unutulmaya Yüz Tutmuş Geleneksel Meslekleri İcra Eden Ustaların Karşılaştıkları Sorunlara Dair Bazı Tespitler: Muğla Kent Merkezi Örneği	293
Yirminci Yüzyıl Başlarında Buhara Ulemâsının Modernleşme Hareketleri Karşısındaki Tavrı	294
Zigetvar Seferi'nin Macar Hafızasındaki Yeri.....	295
“üç Tarz-i Siyaset” Eseri Nazarında Osmanlı Devleti'nde Türkçülük Siyasetine Bakmak	296
Ağızdan Ağza Pazarlamayla Pazarlanan Destinasyon İmajı	298
Azerbaycan'da Enoturizm(Viniturizm) Potansiyeli Üzerine Teorik Bir Araştırma.....	299
Covid-19 Salgınının Uluslararası Turizme Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme	300
İklim ve Coğrafi Faktörlerin Ülke Turizminin Çeşitliliğine Etkisi: Azerbaycan Örneği.....	301
Otel Hizmet Bileşenleri ile Otel Performansları Arasındaki İlişkinin Web 2.0 Verilerine Göre Analizi: Bakü Alan Araştırması.....	303
Otel Hizmet Kalitesi Bileşenlerinin Büyük Veri Kapsamında Çevrimiçi Kullanıcı Yorumları Üzerinden İncelenmesi: Almatı Örneği.....	305
Millî Kimliğin Yeniden Oluşumu Sürecinde “Mücahitler-Kıbrıs'ta Vuruşanlar” İsimli Romanı Yeniden Okumak.....	307
"Türk" Adının Kökeni Üzerine	308
Aile ve Akrabalık Adları Bakımından Gagavuz Türkçesi ve Türkiye Türkçesi Ağızları	309
Ali Kemal'in Dil ve Edebiyat Görüşleri	310

Amanullah Han Dönemindeki Edebiyatın Gelişmesinde Atatürk Dönemi Dil ve Edebiyatının Rolü.....	312
Approaches for Developing the Kazakh Students' Academic Writing Skills	314
Âşık Cemhâni'nin Şiirlerinin Sözlü Gelenekten Kaynaklanan Düşünce ve Anlatımın Ayrıntılı Özellikleri.....	316
Âşık Şeref Taşlıova'nın Hikâyelerinde Su Sembolizmi.....	318
Azerbaycan Edebiyatında Eleştirmen Kimliğiyle Ahmet Bey Ağaoğlu	319
Azerbaycan Repressiya Dönemi Şairleri Üzerine Türkiye'de Yapılan Araştırmalar (Hüseyin Cavid, Ahmed Cevad).....	320
Bâbürnâme'de Ölümle İlgili Söz ve Örtmeceler.....	321
Bahtiyar Vahapzade'nin "Gülistan" Adlı Şiirinde Kalıplaşmış Dil Birimleri.....	322
Bulgan Aymağındaki Runik Yazıtlarının Damgaları	323
Bursalı Hayfî Ahmed Çelebi'nin Şiirlerinde Bir İsim ve Bir Yardımcı Fiille Kurulan Birleşik Fiiller	324
Çağdaş Azerbaycan Şairi Refail Oğuztürk Dağlı'nın Eserlerinde Millî Değerler	326
Çağdaş Uygur Edebiyatına Ekoeleştirel Yaklaşım: Böre Ana Romanı Örneği	328
Cahit Uçuk'un Çocuk Romanlarında Çocuğun Değerinin İzlerini Sürmek.....	329
Cumhuriyet Sonrası Türk Edebiyatında Sekülerleşmeye Karşı Tepkiler: Mehmet Akif Ersoy ve Sezai Karakoç Örneği	330
Çuvaşça {+(Ç)çen} Sınırlama Biçim Biriminde Yeni İşlev Kazanımı	332
Divan Şiirinin Son Temsilcilerinden Hazinedarzâde Fıtnat Hanım'ın Aşk Mektupları	333
Doğrusal Hüznün Sesi Mehmet Akif İnan'ın Şiirlerinde Zaman Algısı.....	334
Eski Uygur Hukuk Belgelerinde Geçen Melez Kişi Adları.....	336
Eski ve Orta Türkçe Metinlerde Kadını "eş" Olarak Tanımlayan Kelimeler Üzerine	337
Fatih Kerimî'nin Türk Dünyası ve Türkiye Bağlantıları	339
Features of the Expression of Emotions in Turkish Languages: Emotional Valence and Parameters	340
Halley Kuyruklu Yıldızı ve Celal Sahir Erozan'ın "Ufkun Karşısında" Şiirinde Yer Alan Halley Korkusu.....	341
Hasan Melikzade Zerdabî ve Türk Nağmelerinin Mecmuası	342
Hunca Tartışmalı Adlar Üzerine: Emnəçür, Elmingir, Elminçür.....	343
Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Eserlerinden Türkçe Sözlük'e Katkılar	344
Huzur'u Mana-Yı Muhalifinden Okumak.....	346
I. Selim'in Divanının Manzum Tercümesi	347
İbrahim Gazi'nin Hikâyelerinde İkinci Dünya Savaşı İzleri.....	349
İbrahim Gülşenî Divanı'nda Rakip Kavramının Kullanımları Üzerine Bir İnceleme	350
İrk Bitig 64'te Geçen Kök Boymul Togan Kuş Men İfadesi Üzerine	351
Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı'nın Uşak Varyantı ve Uşak Ağzında Sıra Dışı Bir Zarf-Fiil Kullanımı: -Inca Keri Yapısı Üzerine.....	352
Kazak Mizah Kahramanı Kulakay ve Kulakay ile İlgili Anlatılar	353

Kazak Türklerinde Halk Takvimi ve Kullanılan Adlar Üzerine Bir Değerlendirme	354
Kazan Tatar Edebiyatında Tragedyanın Doğuşu ve Gelişimi.....	356
Kırcaali'nin Çağdaş Türk Kadın Şairleri Üzerinde Jinoeleştirel Bir İnceleme	357
Kırım Tatar Türkçesi Deyim ve Kalıp Sözlerinde Öfke Kavramı.....	359
Klasik Türk Şiirinde Helva Kültürü: Âdet, Gelenek ve İnanışlar	361
Kovı Adının Anlamsal Boyutları ve 'kof İnsan' Kavramı	362
Linguistic Interpretation of Zoonyms Arystan, Kabylan in Etymological Dictionaries of the Turkic Languages.....	364
Mavi Vatan (Blue Homeland) Sözcüğünün Tanımı, Terimleşmesi ve Sözlükselleşmesi.....	365
Mecit Gafuri'nin “Kara Yüzler” Adlı Eserinde Halkın Kaderi.....	366
Mersiyelerdeki Pervâsız, Cüretkâr Bazı Söylemler Üzerine	367
Mirza Ali Ekber Sabir'in Şiirlerinde Toplumsal Konulara Mizahi Yaklaşım	368
Moğolca ve Türkçedeki Aynı Kökte Olan Bazı Kelimeler Üzerine	370
Mongyol-Un Niyuca Tobçıyan'da Kayıtlı Askeri Terimlere Filolojik Bir Yaklaşım: Çaydayul	372
Nesîmî Divânında Geçen Ayetler ve Hurufilik Bağlamında İncelenmesi	373
Ölüm Rüyası Eseri Üzerinden Vagif Sultanlı'nın Tahkiye Üslubu	374
Orhan Veli'de Edebî Eleştiri Vasıtası Olarak Şiir	375
Özümüzü Kesen Kılıç (Göktürkler) Üzerine Bir İnceleme	377
Öz'e Dönüş Çağrısı: Cengiz Aytmatov'un Beyaz Gemi Adlı Eserinde Kendilik Temsilleri	378
Rüstem Behrudi'nin Şiirlerinde Varoluşsal Yönüyle Yalnızlık.....	380
Sait Faik Öyküsünde Hayatın Sesleri	381
Sanattan Edebiyata; Üzeyir Hacıbeyli.....	382
Sayın Muratbekov'un “Raygül” Adlı Hikâyesine Teknik ve Tematik Bir Bakış.....	383
Şiirdeki Müzik-Müzikteki Şiir	385
Sovyet Dönemi Azerbaycan Edebiyatında Romancı Kimliğiyle Mehdi Hüseyin	386
TDK Yazım Kılavuzu ile Dil Derneği Yazım Kılavuzu'nun Kısaltmalar Bölümü Bakımından Karşılaştırılması	387
The Study of Yasawi / Yasawinology in Kazakhstan: Past, Present and Future	388
Türk Devletleri Teşkilatını Oluşturan Ülkelerin Dil ve Edebiyat Derslerinin Öğretiminde Yer Alacak Ortak Metinler Üzerine Bir Değerlendirme	390
Türk Dil Kurumu'nun Türkçe Sözlük'ünde Yer Alan Edat, Bağlaç ve Ünlem Tanımlı Kelimeler Üzerine.....	391
Türk Dillerinde Deyim Birimlerinin Mitolojik Anlamları	392
Türk Dillerinin Çok Yakın Diller Olarak Öğretimine Yönelik Bir Çerçeve Program Önerisi ve Esasları	393
Türk Dünyası Modeli Olarak Türk Yazı Dillerinin Çağrışımsal Sözlüğü	395
Türk Dünyasının Entegrasyonunda Kırgız Edebiyatı Ders Kitaplarının Önemi	397
Türk Edebiyatında Modern Tenkit Anlayışına Bir Örnek: Sorbon Dârü'l-Fünûnu'nda Edebiyât-i Hakikiye Dersleri.....	399

Türkiye Türkçesi Öğrenen A1 Seviyesinde Kırgız Öğrencilerin Konuşma Becerilerinin İncelenmesi.....	400
Türkmen Dilinin Taryhyny Öwrenmekde Frazologizmlerin Ähmıyeti	402
Türkmen Türkçesi - Türkiye Türkçesi Askerî Terimleri Üzerine Ortak Dil ve Köken Bağlamında Bir Karşılaştırma	403
XVIII. Yüzyılda Yazılmış Bir Nasihatname Örneği: Hemdemî ve Pendnâmesi	405
Yabancılar Türkçe Öğretiminde Karikatür Kullanımına Dair Öğretici ve Öğrenci Görüşleri: Kilis Örneği.....	407
Yakutsk Piskoposluk Gazetesinde Neşredilen Saha (Yakut) Türkçesi Metinler.....	408
Yunus’un Nebatları ve Andalp’n Cıkır’ı	409
Zamansal Göndergelerin İsimden İçeriğe Görünümü: Bahtiyar Vahapzade’nin “Gün Var Bin Aya Değer” Şiiri.....	410
Almanya’daki Türk Gurbetçilerin Dış Göç Sürecinde Yaşadığı Yabancılaşma/ötekileşme Olgusu	412
Almanya’ya Göç Sürecinde Türk Göçmenlerin Türk Devletine Seslenişi.....	413
Balıkesir’de Giridî (Cebbar) Zade Ailesi Mezar Taşı Kitabeleri Üzerine	414
Bölgesel Turizm Objesi Olarak Göçebelerin Antik Avcılık Yapıları	416
Budist Uygurlarda Bir Ritüel Aleti Olarak “hançer”: Bögde ve Kazgok	418
Development Project of the National Corpus of the Kazakh Language: Scientific and Theoretical Foundations and Applied Features.....	420
Gagavuz ve Kıbrıs Türk Halk Kültürlerinde Doğum/çocukluk Dönemlerine Bağlı Gelenek ve Uygulamalar Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme.....	421
Hayvan Benzetmecelerinin Türk Halk Dansları Koreografilerinde Kullanımı: Tosbağa Gelin Masalı ve Karınca Masalı Örneği	422
Kars Mutfak Kültürü.....	424
Kazakh and Turkish Linguistic Worldview.....	425
Kırgızistan Tanrı Dağları Bölgesinde Yeni Bir Petroglif Sahası Hakkında	426
Kün Sarıg Han ve Manas Destanlarında Kadın Kahramanların Toplumsal Yeri	427
Ortak Kültürel Bellek Bağlamında Türk Dünyası Dijital Kütüphanesi Kurmanın Önemi.....	428
Repressiya Yıllarında Güney Sibirya’da Türkçü Siyasi Bir Teşekkül Olarak Sibirya Türkleri Birliği.....	430
Sibirya Tatarlarında Düğün Gelenekleri (Konya-Cihanbeyli Böğrüdilik Köyü Örneği)	431
Türk Çini Sanatında Kullanılan Ağaç Motiflerinin Sembolik Anlamları	433
Türk Dünyası Halk Bilimi Çalışmalarının Bilgesi: Prof. Dr. Fikret Türkmen	435
Türk Dünyası Müzikleri İle İlgili Yapılan Akademik Çalışmaların Analizi ve Lisansüstü Program Örneği.....	436
Türkmen Tahyanın Tarihi	437
1921 Yılına Kadar Olan Süreçte Bakü Petrolleri ve Ahıska Türkleri.....	438
Avrupa Birliği ve Rusya Federasyonu: Enerji Özelinde İşbirliği ve Gerginlik Dinamikleri	440
Avrupa Birliği’nin (AB) Amerika Birleşik Devletleri’ne (ABD) Bağımlılığı ve Ukrayna Krizi	441

Brexit Sürecinden Günümüze Birleşik Krallık'ın Göç Konusuna Bakışı.....	443
Çin'in Enerji Yatırımları; Özbekistan ve Kazakistan Örnekleri	445
Hibrit Savaş ve İstihbaratın Günümüzde Önemi, "2006 İsrail-Hizbullah Savaşı Örneği"	446
Kamu Diplomasisi Bağlamında Türkiye'nin Türk Devletlerine Yardımları	448
Kosova'nın Avrupa Birliğine Üyelik Süreci ve Gelecek İnşası.....	449
Küresel Enerji Krizinin Rusya-Ukrayna Savaşı Bağlamında Türk Dünyası Jeopolitiğine Olası Etkileri.....	450
Latin Amerika ve Koruma Sorumluluğu Normu.....	452
Lübnan'daki Ermenilerin Diaspora Faaliyetlerinin Türk Dünyasına Etkileri	453
Macaristan'da Demokrasinin Gerilemesi ve Avrupa Birliği'nin Tutumu Üzerine Bir Değerlendirme	454
Rus İşgali Sonrası Kırım Tatar Halkının Kültürel Diplomasisi	455
The Ukraine-Russia War and the Implications of the Southern Gas Corridor on European Energy Security	456
Türk Devletleri Teşkilatı'nın Jeopolitik İmkân ve Sınırlılıkları	458
Türk Dünyası Halklarının Rusya-Ukrayna Savaşındaki Tutumlarının Duygu Analizi.....	459
Türk Dünyasına Yönelik Uzay Girişimciliği ve Uzay Ekonomisi Alanında İşbirliği Çabaları..	460
Türkiye'de Covid-19 Un Güvenlikleştirilmesinde Milliyetçi Söylemlerin Temelleri.....	462
Türkiye'nin Büyük Stratejisi? Türk Devletleri Teşkilatı ve Türkiye'nin Rolü.....	464
Zengezur Koridoru'nun Türk Dünyası'nın Güç Merkezi Olması Açısından Jeopolitik Önemi	465
Algısal ve Beklentisel Sosyal Etkileşim: Yöneticilerde Seçim Paradoksu	466
Değişen Dünyada Stratejik Çeviklik.....	468
Doğu Türkistan'da Gayri Meşru Bir Organizasyon Olarak Şincan Üretim ve İnşaat Kolordusu	470
İnsan Kaynaklarında İnovasyon ile Dönüşüm.....	471
Milli Kültürün Örgüt Kültürüne Etkileri	473
Örgütsel Sosyalleşme, Kişi-Örgüt Uyumu ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkiler Üzerine Bir Araştırma	474
Stratejik Liderlik.....	475
Today's Data Future Planning: Human Resources Analytics.....	477
Efsanelerdeki Kutsal Su Kaynaklarıyla İlgili Motiflerin Anlamı Üzerine.....	478
Salır Türkmenleri Tarihi Üzerine Çalışmalar: E.R. Tenişev Örneği.....	480

Presentation ID / Sunum No= 103

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Korkut Ata ve Aşık Aydın Pir Bahşılarının Piridir

Assoc. Prof. Dr. Nasiba Sabirova¹

*¹Xprazm Viloyati Pedagoglarni Yangi Metodikalarga
ORCID ID: 0000-0002-1236-283X*

Özet

Bu makale, Bahşilerin hamisi Oshik Aydın Pir ve Korkud Ata hakkındadır. Tarihi kaynaklara göre Oshik Aydın bir kelime ve deyi mustası ve aynı zamanda bir devlet adamıydı. Müzikle ilgili bir broşürde çıktı. Harezmi kralları dönemin deyaşadığı düşünülürse, baxshi sanatının odönemler degeliştigini anlamak mümkündür. Aşkınardından AydınPir, Türk dünyasında ünekavuşanozon, şaman ve baxshi Korkut'un babası oldu. 19. ve 20. yüz yılın başlarının Khorezm baxshi sanatının en parlak dönemi olduğu söylenir. Aşık Aydın Pir, tarihi bir şahsiyettir ve tasavvufun kurucularından biri olarak bilinir. Aynı zamanda, büyük bir halk figürüydü ve sırayla sanat biliminde ustalaştı, kelimelerin ve kelimelerin ustası seviyesine yükseldi. Onun yüksek vatanseverliği, özgür ve müreffeh bir yaşam kurma çabaları ve yıkıcı savaşları durdurmak için gösterdiği yiğit mücadele, insanların zihnine kazınmıştır. Sonuç olarak, yüzyıllar boyunca kişiliği hakkında çeşitli efsaneler ve destanlar örülmüştür. Bu şekilde Türk halkları arasında Sipira Jirov, Korkut Ota, Molla Gayb, Ollanazar Olçınbek vb. Aşık Aydın pirleri, destan sanatçılarının hamisi ve hamisi olarak yüceltilmiştir. Aşık Aydın Pir'den sonra hediyelerin hamisi Korqud Baba'dır. Birçok Türk âlimi bu şahıs hakkında araştırmalar yapmıştır. İmajıyla ilgili mitleri ve efsaneleri analiz ettiler. Bu mitlerin ve efsanelerin çoğu doğada evrenseldir. A. A. Divaev, Ch. Ch. Valikhonov, Kırgız-Kazak bozkır halklarından Korkut baba imajının çeşitli yönlerini aydınlatmada önemli olan birçok efsane kaydetti.

Anahtar Kelimeler: Baxshi, Baxshi, Khorezm Baxshi Sanatı, Oshiq Aydın Pir, Qo`rqud Ota, Baxshi Hamisi, Kitap Destanları.

Father Korqud and Ashiq Aydin Are the Patrons of the Bakhshis.

Abstract

This article is about the patrons of the Bahshis, Oshik Aydın Pir and Korkud Ata. According to historical sources, Oshik Aydın was a master of words and legends and also a statesman. It appeared in a brochure about music. Considering that the Khwarezm kings lived in the period, it is possible to understand that the baxshi art developed in those periods. AydınPir became the father of the famous shaman and baxshi Korkut in the Turkish world. The 19th and early 20th centuries are said to be the heyday of Khorezm baxshi art. Aşık Aydın Pir is a historical figure and is known as one of the

founders of Sufism. At the same time, he was a great public figure and, in turn, mastered the science of art, rising to the level of a master of words and words. His high patriotism, his efforts to establish a free and prosperous life, and his valiant struggle to stop destructive wars are engraved in the minds of the people. As a result, various legends and epics have been woven about his personality over the centuries. In this way, among the Turkic peoples, Sipira Jirov, Korkut Ota, Molla Gayb, Ollanazar Olçınbek etc. The pirs of Aşık Aydın were glorified as the patrons and patrons of epic artists. After Aşık Aydın Pir, the patron of gifts is Korqud Baba. Many Turkish scholars have done research on this person. They analyzed the myths and legends about his image. Many of these myths and legends are universal in nature. A. A. Divaev, Ch. ch. Valikhonov recorded many legends from the Kyrgyz-Kazakh steppe peoples, which are important in illuminating various aspects of the image of the father Korkut.

Keywords: Baxshi, Baxshi, Khorezm Baxshi Art, Oshiq Aydın Pir, Qo`rqud Ota, Baxshi Patron, Epics of Books.

Presentation ID / Sunum No= 120

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mitin Çağdaş Eserler Poetiğindeki Yeri

Assoc. Prof. Dr. Manzura Otajonova

otajanova2017@yandex.ru

Ozbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi, Ozbek tili, adabiyoti va folklori ilmiy-tadqiqot instituti

Özet

Mitler insanoğlunun dünyanın ve kendisinin nasıl yaratıldığına ilişkin asırlar boyu geliştirdiği çeşitli fikirlerden doğmuş anlatılar olarak özetlenebilir. Dünya çapında en yaygın ve bilinen mitolojik anlatı yunan mitolojisi olsa da hemen her milletin ya da kültürün benzer nitelikte anlatılarının varlığı görülebilir. Türk mitolojisi de bunlardan biridir. Dede Korkut hikayelerinde geçen Tepegöz karakteri ile Homeros'un Odise anlatısındaki tek gözlü karakterin benzerliği aslında mitolojik unsurlar arasında farklı milletlerin ortak özelliklerinin bulunacağına işaret eder. Dünyanın ve içindekilerin ortaya çıkışları hakkında benzer düşünceler hemen bütün topluluklarda mitolojinin yakın süreçler geçirdiğine de kaynaklık edebilir. XX. Yüzyıl ve günümüz Özbek edebiyatında da mitlerden faydalanma veya eserlerde mitolojik unsurları kullanma çeşitli şekillerde görülebilir. Cengiz Aytmatov, Kırgız edebiyatını ve kültürünü neredeyse tek başına tüm dünyaya tanıtmış önemli bir Türk romancısıdır. Eğitim hayatının başlamasıyla yazarlık serüveni de başlar. Kırgız coğrafyası, gelenekleri, halkın yaşam tarzı ve inanışları eserlerinin ana eksenini oluşturur. Bu çalışmada mit ve onun eserlerdeki felsefi ağırlığı, Cengiz Aytmatov'un uzun öykü ve romanlarında mitten yararlanma şekli, sanatsallık, karakterlerin çok katmanlılığı, polifonik tasvir hakkında teorik ve tahlili görüşler ele alınacaktır. Ayrıca bu çalışmayla Özbekistan'daki Cengiz Aytmatov çalışmalarına ve yazarın tanınırlığına bir katkı sunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Roman, Mit, Mitolojik Bakış Açısı, Polifonik Tasvir, Karakter Çok Katmanlılığı

Abstract

Myths can be summarized as narratives born out of various ideas that mankind has developed over the centuries about how the world and itself were created. Although the most common and known mythological narrative around the world is Greek mythology, the existence of similar narratives of almost every nation or culture can be seen. Turkish mythology is one of them. The similarity of the Tepegöz character in the Dede Korkut stories and the one-eyed character in Homer's Odise narrative actually points out that there will be common features of different nations among mythological elements. Similar thoughts about the emergence of the world and its contents may be the source of the close processes of mythology in almost all communities. Benefiting from myths or using mythological elements in works can be seen in various ways in XX century and today's Uzbek literature. Chingiz Aytmatov is an important Turkish novelist who introduced Kyrgyz literature and culture almost alone to the whole world. His writing adventure begins together with the start of education life. Kyrgyz geography, traditions, lifestyle and beliefs of the people constitute the main axis of his works. In this

study, theoretical and analytical views about myth and its philosophical weight in works, Chingiz Aytmatov's use of myth in long stories and novels, artistry, multi-layered characters, polyphonic depiction will be discussed. Besides, with thie help of this work it is aimed to contribute to the works on Chingiz Aytmatov in Uzbekistan and the recognition of the author.

Keywords: Novel, Myth, Mithological in View, Polyphonic Worldview, Multi-Layered Image

Presentation ID / Sunum No= 207

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Anaerkillik ve Tarımda Kadın Emeği

Prof. Dr. Süheyla Sarıtaş¹

¹*Balıkesir Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-8422-9950

Özet

Tarımda kadın emeği konusu, genel yazında çoğunlukla bugün tüm dünyaya hakim olan ataerkillik çerçevesinde ele alınır. Toplumsal ve siyasal örgütlenmede erkeklerin tek otorite olduğu ataerkilliğin tersine, “ana”nın yani kadının toplumda etkin olması anlamına gelen anaerkilliğin, ilk dönemlerden itibaren toplumsal yapılanmanın temelini oluşturan tarım ekseninde ele alınması gerekmektedir. Ataerkillikten önce, varlığı tartışmalı olan anaerkil döneme ait bilgilerin çok kesin dayanakları olmamakla birlikte, arkeologların ve antropologların çalışmaları, tarımda kadın emeği konusunu irdelemek açısından önemli bilgiler verir. Söz konusu çalışmalarda genel olarak anaerkil düzende kadın soyunun devamlılığı, kadınların üretkenliği ve üstünlüğünden söz edilir. Bu bildiride anaerkilliği savunan araştırmacıların çalışmaları ışığında, kadın emeğinin anaerkillik çerçevesinde ele alınması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anaerkillik, Tarım, Kadın Emeği

Presentation ID / Sunum No= 392

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Environmental Migration and Türkiye: A Demographic Problem in the Near Future

Assoc. Prof. Dr. Tuncay Ercan Sepetcioglu¹, Researcher Hilal Demirci²

¹AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

tesepetcioglu@adu.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-9906-1529

²AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

hdemirci994@gmail.com

*Corresponding author: Tuncay Ercan SEPETCİOĞLU

Abstract

Human beings shape their life with the effect of the conditions in nature and can exist in relation to it. They are also constantly struggling with the environment in which they live, by using the developing technology in order to increase the level of welfare; and are changing nature as well. Environmental problems which threaten the future of humanity more and more each year, emerge as a result of this struggle and change. As the global climate crisis worsens, an increasing number of people are being forced to flee their homes due to natural disasters, droughts, and other weather events. These people are sometimes called “environmental migrants” or “climate refugees”. Environmental migrants or climate refugees are people who are forced to leave their home region because of sudden or long-term changes to their local or regional environment. These changes compromise their well-being or livelihood and cover increased drought, desertification, sea-level rise, and disruption of seasonal weather patterns. Environmental migrants may flee or migrate to another country, or they may migrate internally within their own country. According to statistics published by the Internal Displacement Monitoring Centre, every year since 2008, an average of 26.4 million persons around the world have been forcibly displaced by floods, windstorms, earthquakes or droughts. So, what is environmental migration and who are environmental migrants? How does climate change exacerbate the migration/refugee crisis? What actions should governments take and what can be done about it? In this paper, we explore in environmental anthropological methodology the questions above and possible future developments in Türkiye.

Keywords: Climate Change, Migration, Environmental Migration, Climate Refugees, Türkiye

Presentation ID / Sunum No= 216

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Altay Bölgesindeki Üç Kanatlı Göktürk Dönemi Ok Uçlarının Dijital Rüzgâr Tüneli Simülasyonu Sonuçlarına Dair Görüşler

Arş. Gör. Recep Efe Çoban¹

¹Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0001-8515-0865

Özet

Türkler, tarihlerinin her döneminde okçuluktaki yetkinlikleriyle tanımlanmış bir kavimdir. Bu sebeple maddî kültür miraslarının önemli bir kısmı, okçuluk teçhizatlarından oluşmaktadır. Ancak bu zengin mirasa rağmen Türk okçuluğunu konu edinen araştırmaların sayısının, diğer alanlara kıyasla oldukça az sayıda olduğu görülmektedir. Türk okçuluğunu konu edinen çalışmalara bakıldığında, özellikle dijital arkeoloji ve simülasyon kavramlarına ilişkin çalışmalar ise neredeyse hiç yoktur. Bu bağlamda bildirimizde, Altay bölgesinden seçilmiş bazı üç kanatlı Göktürk dönemi ok uçlarına odaklanılmış, seçilen bu ok uçları dijital rüzgâr tüneli simülasyonunda teste tabi tutulmuş, elde edilen sonuçlar üzerinden Göktürk döneminin en yaygın ok ucu havuzunu oluşturan üç kanatlı ok uçlarına dair bazı değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ok Ucu, Temren, Göktürk, Türk, Okçuluk, Rüzgar Tüneli, Simülasyon

Thoughts On the Digital Wind Tunnel Simulation Results of Three-Bladed Arrowheads Dated to Türk Khaganate in the Altai Region

Abstract

Turks are always known as a nation of skilled archers in history. For this reason, most of their heritage of material culture consists of archery equipment. However this rich heritage, it is seen that the number of studies on Turkic archery is very few compared to other fields. Moreover, when we look at the studies, there are almost no studies on the concepts of digital archaeology and simulations. In this context, our paper focused on three-bladed arrowheads dated to Türk Khaganate in the Altai region. Then these selected arrowheads were tested in digital wind tunnel simulation to analyze and compare their design differences.

Keywords: Arrowhead, Türk Khaganate, Archery, Wind Tunnel, Simulation

Presentation ID / Sunum No= 337

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Antik Çağ Ekonomisi Üzerine Yaklaşımlar: Metot ve Model

Araştırmacı Ahmet Oğuzhan Karaçetin¹

¹Ege Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-1688-6657

Özet

Antik çağ ekonomisini anlamak için çok sayıda uzman (iktisatçı, tarihçi ve arkeolog) çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalarda hane ve devlet ekonomisi üzerine değerlendirmeler yapılmıştır. Ayrıca “antik çağ ekonomik yapıları ilkel mi yoksa modern mi?” sorularına cevap aranmıştır. Bu sayede antik çağ ekonomileri ile modern ekonomiler arasındaki benzerlik ve farklılıklar anlaşılmaya çalışılmıştır. Antik çağ ekonomileri üzerine yapılan değerlendirmeler için farklı kaynaklar ve metotlar kullanılmıştır. Özellikle antik çağ metinleri ve kazılarda ortaya çıkarılan materyaller veri olarak kullanılmıştır. Bu kaynaklar kullanılarak oluşturulan metotlar ve ortaya konan iktisadi modeller oldukça önemlidir. Antik çağ ekonomisi üzerine yapılan tartışmalardan biri kullanılan metotlar üzerinedir. Bir diğer tartışma ise kurulan modellerin kullanışlı olup olmadığı üzerinedir. Modeller oluşturulurken, antik çağ ticari organizasyonunun doğru anlaşılması ve metotlarda kullanılan verilerin güvenilir olması gerekmektedir. Antik çağ iktisadi kuramsal bir bakış açısı ile değerlendirilmeden önce, metot ve model bağlantısının doğru bir şekilde kurulması oldukça önemlidir. Bu ekonomik modellemeler sayesinde, antik çağda yaşayan insanların ve kurulan devletlerin iktisadi rolü daha iyi anlaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Arkeoloji, Antik Çağ, Ekonomi, Model, Metot.

Approaches to Ancient Economy: Method and Model

Abstract

Many specialists (economists, historians, and archaeologists) have studied the economy of ancient times. In these studies, evaluations were made on household and state economies. Besides, "are the old economic structures primitive or modern?" An answer to this question was sought. In this way, it has been tried to understand the similarities and differences between ancient and modern economies. A variety of methods have been used to evaluate ancient economies. Materials unearthed in the excavations and texts written by ancient authors were used as data. The methods and economic models created using these data are significant. One of the discussions on the ancient economy is about the methods used. Another discussion is on whether the established models are useful or not. While creating the models, it is necessary to understand the ancient commercial organization correctly and the data used in the methods must be reliable. Before evaluating ancient economics from a theoretical perspective, it is very important to establish the connection between method and model correctly. Thanks to these economic models, the economic role of people and states living in ancient times will be understood better.

Keywords: Archeology, Antiquity, Economy, Model, Method.

Presentation ID / Sunum No= 398

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Eski Smyrna (Bayraklı) Klasik Dönem Konutlarına İlişkin Yeni Veriler

Dr. Öğretim Üyesi Aytekin Erdoğan¹

¹*Ege Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0001-5304-2798

Özet

Smyrna (Bayraklı) antik kentinde yapılan kazı çalışmalarında ortaya çıkartılan ve E. Akurgal tarafından M.Ö. 4. yüzyıla tarihlenen çok sayıda konut bulunmaktadır. Daha sonraki kazı çalışmaları sırasında da höyüğün farklı bölümlerinde aynı döneme tarihlenen başka yapılarda ortaya çıkartılmıştır. E. Akurgal yayınlarında kendi dönemine ilişkin ortaya çıkartılmış olan Klasik Dönem yapılarını gösteren bir topografik plan yapmıştır. Kendisi M.Ö. 4. yüzyılda yapılmış olduğunu belirttiği bu yapılar hakkında ayrıntılı bilgiler içeren kapsamlı bir yayının hazırlandığını belirtmiş, ancak bugüne kadar bu konuda bir yayın gerçekleştirilmemiştir. Bugün gerek arazide yapılan incelemelerde, gerekse yapılardan ele geçen malzemeler üzerinde yapılan çalışmalarda, Klasik Döneme tarihlenen bu yapılara ilişkin ayrıntılı bir çalışma yapılması gerektiği görülmektedir. Bu gereklilik Prof. Dr. O. Bingöl tarafından ve 2012 yılında yayınlanan Eski-Smyrna ve Magnesia adlı makalesinde açıkça belirtilmektedir. Klasik Dönem'e ait konutlara ilişkin bazı tartışmalar, Klasik Dönem konut mimarisi ve kent planlaması konusunun ayrıntılı bir şekilde yeniden ele alınmasını zorunlu kılmıştır. Bununla birlikte Klasik Dönem açmalarında M.Ö. 5. yüzyıla ait buluntuların olmasına karşın, mimari kalıntıların M.Ö. 4. Yüzyıla konutlara ait olduğunun belirtilmesi, kentin M.Ö. 5. yüzyılının yeniden incelenmesi gerektiğini de ortaya koymaktadır. Klasik Dönem M.Ö. 5. yüzyıl ve M.Ö. 4. yüzyılı kapsayan iki yüzyılı kapsayan bir süreçtir. Bu süreç içerisinde kentte bulunan ve M.Ö. 4. yüzyıla tarihlenen konutların gerçekten bu dönemde mi inşa edildikleri, yoksa bu yapıların M.Ö. 5. yüzyılda inşa edilmiş ve bir sonraki yüzyılda kullanılmaya devam edilmiş oldukları gibi yeni sorular karşımıza çıkmaktadır. Çalışma sonunda söz konusu yapıların sahip olduğu planlar, yapıların kent planı içerisindeki yeri, konutlardan ele geçen söz konusu döneme ait buluntular ve son olarak kentin nasıl bir yerleşime sahip olduğu gibi söz konusu döneme ilişkin ayrıntılı bilgiler ilk kez bilim dünyasına sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Smyrna, Konut, Prosta, Klasik Dönem, Oikos

New Data on Classical Period Houses in Old Smyrna (Bayraklı)

Summary

There are many houses dating back to the 4th century BC by E. Akurgal which were unearthed during the excavations in the ancient city of Smyrna (Bayraklı). During the subsequent excavations, other structures dating to the same period were unearthed in different parts of the mound. E. Akurgal made a topographic plan showing the Classical Period structures unearthed in his publications. He

stated that a comprehensive publication was prepared containing detailed information about these structures, which he stated to have been built in the 4th century, but no publication has been made on this subject until now. Today, it is seen that a detailed study should be done on these structures dated to the Classical Period, both in field studies and in the studies on the materials recovered from the buildings. This requirement is clearly stated by Prof. Dr. O. Bingöl and in his article *Old-Smyrna and Magnesia* published in 2012. Some discussions on the residences of the Classical Period necessitated a detailed reconsideration of the Classical Period housing architecture and urban planning. However, in the Classical Period trenches, although there are finds from the 5th century BC, the architectural remains date back to the 4th century BC. It reveals that the 5th century finds of the city should be re-examined. The Classical Period is a process that spans two centuries, covering the 5th and 4th century BC. In this process, the houses dated to the 4th century BC should be examined about their construction date; were these structures really built in the 4th century BC, or were they built in the 5th century BC and continued to be used in the 4th century BC? At the end of this study, the plans and locations of these houses, the finds obtained from them and detailed information about the settlement of the city will be presented to the scientific world for the first time.

Keywords: Smyrna, housing, Prostas, Classical Period, Oikos

Presentation ID / Sunum No= 163

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Herakleia Salbake Antik Kenti'nin Turizme Kazandırılması

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Ok¹

¹*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-0163-5732

Özet

Herakleia Salbake antik kenti günümüzde Denizli ili, Tavas ilçesi Vakıf mahallesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Hellenistik Dönem’de kurulan kentten, günümüze kadar stadium, tonozlu yapı ve Geç Antik Dönem sur duvarları korunabilmiştir. Bu yapılar dışında kent merkezini çevreleyen sur duvarı içerisinde yaklaşık 5 metre dolgu toprak bulunmaktadır. Bu durum ise, kazı çalışmalarıyla kentin büyük bir bölümünün kültürel mirasa ve turizme kazandırılabilceği düşünülmektedir. Antik kentin modern vakıf mahallesi ile iç içe olması nedeniyle, sokak aralarında Antik Dönem’e ait mimari bloklar devşirme olarak çeşme yapısında, ev duvarlarında ve caddelerde kullanılmıştır. Bu durum ise kentte “Yaşayan Arkeoloji” temasına uygun bir turizm potansiyelini göstermektedir. Antik kentin bulunduğu mahalle içerisinde Osmanlı ve Türk Dönemi’ne tarihlenen eserler de bulunmaktadır. Herakleia Salbake konum olarak Antik Dönem’de heykel okuluyla ünlü Aphrodisias Antik Kenti’ne yakın ve aynı yol güzergâhı üzerinde bulunmaktadır. Antik Dönem’de Ephesos ve Pergamon’dan başlayan, Aphrodisias’tan geçerek Kibyra’ya doğru ilerleyen ve oradan da doğu vilayetlerine bağlantıyı sağlayan, bölgenin en önemli Roma ticaret yollarından biri Herakleia’dan da geçmekte ve bu durum ise kentin stratejik önemini göstermektedir. Günümüzde de kentin bulunduğu alan önemini korumakta olup, vakıf mahallesi Aydın-Muğla/ Denizli-Muğla karayollarına yakın bir konumda yer almaktadır. Herakleia Salbake’de ve vakıf mahallesi içerisinde yapılan araştırmalarda, Roma İmparatorluk Dönemine tarihlendirilen yazıtlar da tespit edilmiştir. Bu yazıtlarda Herakleia Salbake’den bahsedilirken tıp alanında ön plana çıkmış birçok şahsiyete sahip Karia kenti olduğuna değinilmiştir. Şüphesiz ki bu da kentin tıp biliminde ileri bir düzeyde ve saygınlığının olduğunun göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: Denizli, Karia, Herakleia Salbake, Kültürel Miras, Turizm

Presentation ID / Sunum No= 347

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İlteriş Kutlug Kağan Anıt Külliyesinin Çatı Kenar Kiremitinin Tasviri Üzerine

Dr. Öğretim Üyesi Munkhtulga Rinchinkhorol¹

¹İKÇÜ, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Türk-İslam Arkeolojisi Bölümü
ORCID ID: 0000-0003-3143-4314

Özet

2019 yılında Moğolistan ve Uluslararası Türk Akademisi ortak araştırma ekibi, Moğolistan'ın Arhangay İli, Haşaat ilçesi, Nomgon Bag bölgesi, Nomgon Vadisi'nde bulunan Göktürk Aristokrat Anıt Külliyesi'ni kazmaya başladı. Bu kazı sırasında, vadideki külliyelerin en büyüğü olan "Nomgon 2" numaralı anıtta Moğolistan'da daha önce hiç bulunmayan bir görüntüye sahip bir çatı kenar kiremiti bulunmuştur. "Nomgon 2" olarak adlandırılan bu anıtın kazılarına 2022 yılında devam edilmiş ve iki yavrusu ile tasvir edilen aslan figürlü taş heykel, kaplumbağa şeklinde taş kaidesi ve en önemlisi Göktürk Runik, Soğd ve Brahmi yazılı bir abidenin üst kısmının bulunması sadece yüzyılda bir olabilecek önemli bir keşif oldu. Abidenin metnindeki yazıtta İlteriş Kutluğ Kağan'ın adı geçtiği için bu külliye'nin 693 civarında inşa edilmiş olması muhtemeldir. Başka bir deyişle orada olan tapınağın aynı yıl içinde tamamlanmış olması mümkündür. Anıt külliyesinde bulunan çatı kenar kiremitinin tapınak binasına ait olduğu anlaşılmaktadır. Çatı kenar kiremitinde tam olarak neyin tasvir edildiği konusunda araştırmacıların farklı görüşleri var ve bu sunumda yazar kendi fikrini de öne sürüyor. Çatı kenar kiremitinin tasviri, Batı ve Doğu arasındaki kültürel ilişkide önemli bir rol oynayan İpek Yolu boyunca görsel sanatın birçok unsurunun yayıldığı ve geliştiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Göktürk Aristokrat Anıt Külliyesi, Nomgon 2, İlteriş Kutlug Kağan, Çatı Kenar Kiremiti, İpek Yolu

On the Depiction of the Roof-Ending Tile From the Ilterish Khutlug Khagan Memorial Complex

Abstract

In 2019, the joint research team of Mongolia and the International Turkic Academy began excavating an Ancient Turkic Aristocratic Memorial Complex located in Nomgon Valley, Nomgon Bag area, Khashaat Soum, Arkhangai Province, Mongolia. During this excavation, a roof-ending tile with an image never found before in Mongolia was found in the monument numbered "Nomgon 2", which is the largest of the complexes in the valley. The excavation of this monument called "Nomgon 2" continued in 2022, and the discovery of a lion-figure stone statue with its two cubs, a turtle-shaped stone base of a stele, and most importantly, the upper part of a stele with Ancient Turkic Runic, Sogdian and Brahmi inscriptions, became an important discovery that can happen once in a century. The title of Ilterish Kutlug Khagan appears in the inscription on the text of the stele, so it is possible that this complex was built around 693. In other words, it is possible that the building of the shrine

there was completed in the same year. It is clear that the roof-ending tile found in the memorial complex belongs to the building of the shrine. Researchers have different opinions about what exactly is depicted on the roof-ending tile, and in this paper, the author also suggests his own idea. The depiction of the roof-ending tile shows that many elements of visual art spread and evolved along the Silk Road, which played an important role in the cultural relationship between the West and the East.

Keywords: Ancient Turkic Aristocratic Memorial Complex, Nomgon 2, Ilteris Kutlug Khagan, Roof-Ending Tile, Silk Road.

Presentation ID / Sunum No= 123

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Nevşehir Arkeoloji Müzesi'nden Bronz Adak Tykhe Heykelciği

Öğr. Gör. Dr Barış Emre Sönmez¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Avanos Güzel Sanatlar MYO*
ORCID ID: 0000-0002-9273-8920

Özet

Bu çalışmanın konusunu Nevşehir Müzesi'nde bulunmakta olan Roma İmparatorluk Dönemi'ne ait bir adet Tykhe bronz heykelciğidir. Tykhe heykelciği tipolojik, stilistik ve ikonografik değerlendirilmesi yapılmış olup, karşılaştırmalar heykelciğin M.S. 2. yüzyılın sonu ile erken 3. yüzyılın içerisinde yapılmış olduğunu göstermektedir. Roma İmparatorluk Dönemi'ne ait bronz heykelcik herhangi bir arkeolojik kazı sonucu değil; müzeye satın alma yolu ile kazandırılmış olduğundan eserin bulunduğu yapı ya da yapılar hakkında kesin bir bilgiye ulaşmak zordur. Roma İmparatorluk Dönemi'nde Tykhe'ye olan inanç ve tapım oldukça ilerlemiş, tanrıça için özel Tykheler oluşturulmuş; elde edilen bir zaferden sonra tanrıçaya çeşitli adaklarda ya da sunularda bulunulmuştur. Sadece kazanılan zaferler değil; evlenen kişilerde ailelerini korumaları içinde çeşitli sunularda bulunmuştur. Bu nedenden dolayıdır ki Roma İmparatorluk Dönemi'nde Tykhe'ye gerçekleştirilen sunu sayısı oldukça çoktur. Antik Dönem'de insanlar yaptıkları herhangi bir şeyin mutluluk ve şans getirmesi için iyi şans veya iyi talih olarak çeşitli şeyler kullanmışlardır. Şans, mutluluk ve iyi kaderin en önemli olarak inanç ya da tapım anlamında karşımıza Tykhe çıkmaktadır. Talih personifikasyonu Tykhe çoğunlukla ayakta duran, bazen oturan, sur taçlı ve kimi kez stephaneli bir kadın figürü olarak betimlenmiştir. Elinde bitkisel bolluğun simgesi bereket boynuzu, yanında talihi yönlendirme kudretinin göstergesi gemi dümeni veya pruvası vardır. Bu bronz heykelcik adak olarak işlev görmüş olabilir. Nevşehir, Kapadokya Bölgesi içerisinde yer alan önemli bir yerleşim alanıdır; ancak sistematik arkeolojik bir kazının bulunmaması bölgenin sahip olduğu Roma İmparatorluk Dönemi ile ilgili bilgilerimizi sınırlandırmaktadır. Bu nedenle müzenin envanterinde yer alan eser incelenerek gerekli çalışmaların yapılması ve bilimsel yayınlara dönüştürülmesi kentin Roma İmparatorluk Dönemi içerisindeki sosyal, kültürel ve inanç yapısına önemli katkıları olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nevşehir, Kapadokya, Adak Heykelciği, Tykhe

Bronze Votive Tykhe Statuette From Nevşehir Archeology Museum

Abstract

The subject of this study is a Tykhe bronze figurine from the Roman Imperial Period in Nevşehir Museum. Tykhe figurine has been evaluated typologically, stylistically and iconographically, and comparisons show that the figurine was made between the end of the 2nd century AD and the early 3rd century AD. The bronze figurine from the Roman Imperial Period is not the result of any

archaeological excavation; Since it was brought to the museum by purchasing, it is difficult to reach certain information about the building or structures where the artifact is located. During the Roman Imperial Period, the belief and worship of Tykhe was quite advanced, and special Tykhes were created for the goddess; After a victory, various offerings or offerings were made to the goddess. Not just victories; He made various offerings to people who got married to protect their families. It is for this reason that the number of offerings made to Tykhe in the Roman Imperial Period is quite high. In ancient times, people used various things as good luck or good fortune to make anything they do bring happiness and luck. Tykhe appears before us in the meaning of faith or worship as the most important of luck, happiness and good destiny. Fortune personification Tykhe is mostly depicted as a standing, sometimes sitting, female figure with a wall crown and sometimes a stephane. In his hand is the horn of fertility, which is the symbol of herbal abundance, and next to it is the rudder or bow of the ship, which is a sign of the power to direct luck. This bronze figurine may have served as a votive offering. Nevşehir is an important residential area within the Cappadocia Region; however, the absence of a systematic archaeological excavation limits our knowledge of the Roman Imperial Period of the region. For this reason, examining the work in the inventory of the museum, making the necessary studies and turning it into scientific publications will make important contributions to the social, cultural and belief structure of the city in the Roman Imperial Period.

Keywords: Nevşehir, Cappadocia, Votive Statuette, Tyche

Presentation ID / Sunum No= 29

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Osmanlı Döneminde Giyim, Tekstil, Kumaş ve Motiflerin Tarihsel Niteliği

Dr. Öğretim Üyesi Seher Selin Özmen¹

¹*Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-3847-4466

Özet

Birçok medeniyete ev sahipliği yaptığı için sanat açısından oldukça zengin bir mirasa sahip olan Anadolu topraklarının yedi yüz yıllık Osmanlı İmparatorluğu geçmişi bulunmaktadır. Dünya tarihi üzerinde birçok konu ve alanda oldukça önemli bir yeri bulunan Osmanlı İmparatorluğu egemenlik kurmuş olduğu tüm coğrafyada sanat, zanaatın ve bilimin gelişimine de büyük önem vermiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nda sanatın merkezleri öncelikle Bursa ve Edirne iken 15. yüzyılın sonundan itibaren bu merkez İstanbul olmuş ve burada üretilen tekstil, kumaş ve motifler bu alanda üretim yapan birçok yere ilham kaynağı olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu'nun altın çağı olarak bilinen 16. yüzyılda el sanatları ve dolayısıyla tekstil de en parlak dönemini yaşamıştır. İpekli dokumalar, 16. ve 18. yüzyıllar arasında Osmanlı ihracatının çok önemli bir bölümünü oluşturmaktaydı. Bu dönemde Bursa ve İstanbul'daki atölyeler hem halka hem de saraya hizmet ederken, yurt dışından gelen taleplere de cevap vermektedir. Bursa'da ipek dokumacılığının esasları, 16. yüzyılda devlet tarafından çıkarılan kanunlarla belirlenmiş ve kullanılan malzeme ve kumaşların kalitesine ilişkin standartlar ortaya çıkarılmıştır. Uzun ve zorlu işlemlerden geçirilerek dokunan ipek, çok pahalı ve lüks bir üründür. Bu nedenle kaliteyi sabit tutmak ve daha da geliştirmek maksadıyla çıkarılan yasaların nedeni, sahte dokumayı önlemek ve fiyatı günlük koşullara göre ayarlamaktır. Bu uygulama belki de dünya tekstil tarihinde belirli bir standartta kaliteli üretime verilen önemi göstermesi açısından bir ilktir ve Osmanlı İmparatorluğu'nun tarihin ilerisinde bir vizyona sahip ciddi devlet yapısını gözler önüne seren güzel bir örnek olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bildiride, Osmanlı döneminde giyinme, tekstil, kumaş ve motiflerin tarihsel niteliği analitik açıdan ele alınacak ve bu kapsamda Osmanlı İmparatorluğu'nun sanata, bilime ve zanaata verdiği önem vurgulanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Giyim, Tarihi Tekstil, Moda, Motif.

Historical Characteristics of Clothing, Textiles, Fabrics and Motifs in the Ottoman Period

Abstract

Anatolian lands, which have a very rich heritage in terms of art as it is home to many civilizations, have a history of seven hundred years of Ottoman Empire. The Ottoman Empire, which has a very important place in many subjects and fields in world history, gave great importance to the development of art, craft and science in all the geography it dominated. While the centers of art in the Ottoman Empire were primarily Bursa and Edirne, this center has been Istanbul since the end of the

15th century, and the textiles, fabrics and motifs produced here have been a source of inspiration for many places producing in this area. In the 16th century, which is known as the golden age of the Ottoman Empire, handicrafts and textiles also experienced their heyday. Silk weavings constituted a very important part of Ottoman exports between the 16th and 18th centuries. In this period, while the workshops in Bursa and Istanbul were serving both the public and the palace, they were also responding to the demands coming from abroad. The principles of silk weaving in Bursa were determined by the laws enacted by the state in the 16th century and the standards for the quality of the materials and fabrics used were revealed. Silk, which is woven through long and difficult processes, is a very expensive and luxurious product. For this reason, the reason for the laws enacted to keep the quality constant and to improve it was to prevent fake weaving and to adjust the price according to daily conditions. This application is perhaps the first in the world textile history in terms of showing the importance given to quality production at a certain standard, and it is a good example that reveals the serious state structure of the Ottoman Empire with a vision ahead of history. In this paper, the historical nature of clothing, textiles, fabrics and motifs in the Ottoman period will be analyzed analytically and in this context, the importance that the Ottoman Empire gave to art, science and crafts will be emphasized.

Keywords: Ottoman, Clothing, Historical Textile, Fashion, Motif.

Presentation ID / Sunum No= 148

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Çeviribilimde Yeni Bir Araştırma Alanı: Telefonla Sözlü Çeviri

Dr. Öğretim Üyesi Özden Şahin Er¹

¹*Sakarya Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-2615-8127

Özet

Teknolojinin gelişmesi, gerçek zamanlı iletişimin yaygınlaşması ve küreselleşme ile gittikçe yaygınlaşan uzaktan çeviri, sözlü çevirmenin konuşmacıların bazılarında veya hepsinden farklı bir ortamdan teknolojiyi kullanarak çeviri yapmasıdır. 1973 yılında telefonla sözlü çeviri ile başlayan uzaktan çeviri, internetin gelişmesi ile video konferans çevirisi olarak devam etmektedir. Çok kültürlü ve çok dilli toplumlarda özellikle talep gören telefonla sözlü çevirisi ise hala yaygınlığını korumaktadır. Bu sözlü çeviri türünün yerinde çeviri ve video konferans çevirisinden farklı zorluklar ve fırsatlar ortaya koyduğu görülmektedir. Bu çalışmada telefonla sözlü çevirinin gelişim süreci ele alınarak farklı ülkelerdeki uygulama örnekleri ele alınacaktır. Çalışmada telefonla sözlü çeviri eğitime yönelik öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Telefonla Sözlü Çeviri, Sözlü Çeviri, Sözlü Çeviri Teknolojileri, Uzaktan Çeviri

Telephone Interpreting: A New Research Area in Translation Studies

Abstract

Remote interpreting, which has become increasingly widespread with the development of technology, the spread of real-time communication and globalization, is the interpreting done by using technology from an environment different from some or all of the speakers. Remote interpreting, which started in 1973 with telephone interpreting, continues as video conference interpreting with the development of the internet. Telephone interpreting, which is especially demanded in multicultural and multilingual societies, still remains widespread. It is seen that this type of interpreting presents different challenges and opportunities than on-site interpreting and video conference interpreting. In this study, the development process of telephone interpreting will be discussed and examples of applications in different countries will be discussed. In the study, suggestions for telephone interpreting training will be presented.

Keywords: Telephone Interpreting, Interpreting, Interpreting Technologies, Remote Interpreting

Presentation ID / Sunum No= 249

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kültürel Diplomaside Çevirinin Konumu: Türkiye Örneği

Arş. Gör. Nuriye Özer¹, Prof. Dr. Sergül Vural Kara²

¹Mersin Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-4083-3926

² Mersin Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-6038-7011

Özet

Çeviri ortaya çıktığı ilk andan itibaren kültürler arasında karşılıklı anlayışı teşvik eden bir araç olarak görülürken kültürel diplomasinin ise farklı kültürler arasında köprü oluşturmada ve yeni iletişim kanalları yaratmada yardımcı olduğu bilinmektedir. Jiang'a göre bu denli sıkı bir bağa ve ülküsel benzerliğe rağmen bu iki alan arasındaki kesişim noktaları henüz keşfedilmemiştir (2021: 1). Yine von Flowtow (2018) ise çalışmanın doğasının getirdiği zorluklar sebebi ile kültürel diplomasi alanında çeviri çalışmalarının gerektiği ilgiyi görmediğini vurgulamaktadır. Bu anlamda alanyazındaki boşluk dikkat çekicidir. Yabancı alanyazında Kochan (2008), Sun (2016), von Flowtow (2018), Solberg (2020), Alsheikh (2020) ve Jiang (2021)'in çalışmalarına rastlanırken, Türkçe alanyazında ise çeviri ve kültürel diplomasinin inceleme altına alındığı çalışma sayısının daha da sınırlı olduğu görülmektedir. Bu anlamda Yurtdaş (2014) ve Çakır ve Tekin Çetin (2022)'nin çalışmalarına rastlanmıştır ve bu da kültürel diplomasi ve çeviri alanlarını incelemeyi hedefleyen çalışmaların gerekliliğine işaret etmektedir. Bu çalışma en temelde kültürel diplomasi ve çeviri alanındaki dinamikleri ve bu dinamiklerin birbirleriyle etkileşimlerini inceleyerek çevirinin kültürel diplomasideki konumunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Kültürel diplomasi ve çevirinin bir araya gelişi pek çok soruyu da beraberinde getirmektedir: Kültürel diplomasi faaliyetleri bağlamında yapılacak çevirilerde sorumluluğun kime ait olacağı, hangi kültürel öğelerin çeviri aracılığı ile aktarılacağına nasıl ve kimler tarafından karar verileceği, çevirilerde kaynak kültürün istenilen özelliklerini öne çıkaracak çeviri stratejilerinin nasıl belirleneceği, çevirmenlerin rollerinin nasıl değiştiği, çevirinin kültürel diplomasi alanındaki etkisinin nasıl ölçüleceği, çevirilerin aynı anda nasıl hem ülke çıkarına hizmet edip hem de ulusal çıkarların ötesine geçerek kültür aktarımına hizmet edeceği gibi. Bu sorulara cevap vermeyi amaçlayan bu çalışmada aynı zamanda ülkemizdeki kültürel diplomasi uygulamaları ve bu uygulamalarda çevirinin rolünün incelenmesi de planlanmaktadır. Bu amaçlara ulaşabilmek için yapılan alanyazın taramasının yanında kültürel diplomasi bağlamında yürütülen projelerde, faaliyetlerde, kültürel diplomasiye ilişkin paylaşılan resmi belgelerde, kültürel diplomasi ile ilişkili kurumların web sayfalarında çevirinin izleri aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Diplomasi, Dil, Çeviri, Kültür

The Role of Translation in Cultural Diplomacy: the Case of Turkey

Abstract

Translation is seen as a tool promoting mutual understanding between cultures and cultural diplomacy is coded as bridge between different cultures. As Jiang (2021) states despite such proximity between these areas, the intersection between them remains unexplored. Similarly, Flowtow (2018), emphasizes that translations which are parts of cultural diplomacy do not receive the necessary academic attention due to the difficulties caused by the nature of the study. Literature reviews have indicated that there has been little discussion on the topic: Kochan (2008); Yurtdaş (2014); Sun (2016); von Flowtow (2018); Solberg (2020); Alsheikh (2020); Jiang (2021) Çakır and Çetin Tekin (2022). It heightens the need for conducting a study on the role of translation in cultural diplomacy. Therefore, the primary goal of this study is investigating the role of translation in cultural diplomacy by examining the dynamics of these two fields and the interactions of them. The relationship between cultural diplomacy and translation raises many questions: who will be responsible for the translations of cultural diplomacy texts, how and by whom will it be decided which cultural elements will be transferred through translation, how the translations strategies pointing the cultural aspects of source culture that is intended to transfer to other cultures will be chosen and how translations will serve both the national interests and cultural transfer which is something beyond nations ? The present study aims to answer these questions. Additionally, It is also planned to examine the cultural diplomacy practices in our country and the role of translation in these practices. To reach this aim traces of translation will be sought in projects, activities, official documents, web pages related to cultural diplomacy. Von Flowtow, L. 2018. Translation and Cultural Diplomacy In The Routledge Handbook of Translation and Politics, J. Evans and F. Fernandez, 193–203. London:Routledge Jiang, M.(2021).Translation as cultural diplomacy: a Chinese perspective, International Journal of Cultural Policy

Keywords: Cultural Diplomacy, Language, Translation, Interpretation, Culture

Presentation ID / Sunum No= 137

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Osmanlı Son Döneminden Günümüze Adalar Denizi

Dr. Maksut Belen¹

¹*Öğrt. Gör. Emekli*

ORCID ID: 0000-0002-3546-3553

Özet

Osmanlı Son Döneminden Günümüze Adalar Denizi Maksut BELEN Ege Adaları olarak adlandırılan, aslında üzerindeki adaların çokluğundan dolayı Osmanlı döneminde Cezair-i Bahr-ı Sefid (Akdeniz Adaları) Vilâyeti olarak isimlendirilen Adalar Vilâyeti, kuzeyden Edirne ve Kal'a-i Sultaniye Mutasarrıflığı (Çanakkale), doğudan Aydın Vilâyeti, güneyden Bahr-ı sefid (Akdeniz) ve batıdan Girit ve Yunan Adaları ve Selânik Vilâyeti sahili ile sınırlıdır. Adalar Vilâyeti, Rodos, Sakız, Midilli, Limni olarak dört sancağa bölünmüştür. Vilâyet merkezi Rodos adasındaki Rodos şehridir. İkinci Dünya Savaşından sonra, Türkiye'nin katılmadığı "1947 Paris Antlaşması" ile, İtalyanlara geçici olarak bırakılan, sonradan haksız bir şekilde Yunanlılara verilen, Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine yaklaştığı stratejik öneme sahip noktada yer alan Adalar, boğazların kontrol edilmesi açısından çok önemlidir. Günümüzde yaşanan ve tartışılan Adalar Denizi ve Akdeniz Adaları konusu, Osmanlı son döneminde de yer almaktadır. O dönemde de, Anadolu'nun doğal uzantıları olan adaların üzerinde çeşitli siyasî oyunlar oynanmış ve icraatlar yapılmıştır. Batı'nın 250 yıla yakındır kendi menfaat ve hesapları için uyguladığı projeler çerçevesinde, Adaların aidiyetinin, el değiştirerek Yunanistan'a verilmesiyle, Yunanistan'ı Türkiye'ye karşı kullanıp kışkırtmaları sonucu, bugün Adalar Denizi meselesine çözüm bulunamaması söz konusu olmuştur. Anadolu yarımadasının doğal bir uzantısı olduğu kesin olan ve Türk kıyılarının hemen dibinde bulunan 14 adanın, Paris Antlaşmasına göre silahlandırılmaması gerekmektedir. Yunanistan bugüne kadar gayr-ı askeri statüde bulunan 23 adanın 16'sını silahlandırmış durumdadır. Silahlandırmaya da devam etmektedir. Yunanistan'ın Adalar Denizi ve Akdeniz'deki adalarını kullanarak Türkiye'yi kuşatmak istemesi, uygun bir anda Türkiye'ye karşı bir saldırı planladığını göstermesi kabul edilemez. Adaların silahlandırılması Türkiye için ciddi bir tehdittir. Bu çözümsüz durumda, Savaş halinde bile halkının Türkiye'ye sığındığı Akdeniz Adaları sakinlerinin, mahrumiyetten uzak, refah ve rahat içinde yaşamaları onların en doğal haklarıdır. Uzak, ekonomik zayıflık ve kriz içinde olan Yunanistan onlara, istenen ekonomik ve sosyal desteği veremez, yardımcı olamaz. Doğu Akdeniz Adaları, ekonomik olarak da Türkiye'nin olmalıdır. Uluslararası hukuk ve anlaşmaların, Yunanistan'ın, Ege coğrafyasında neden olduğu yeni egemenlik ihtilâfları ve yayılma açlığının, Doğu Ege Adaları üzerindeki vekaletini ortadan kaldırdığı, Anadolu'nun kara uzantıları olan adaların hukukî zorunluluk ve ada halklarının ekonomik refah ve huzuru için, vekâlet ve sahipliğinin Türkiye'ye verilmesi gereği, aksi takdirde bu durumun çok uzayıp istenilmeyen sonuçlara sebep olacağı, çalışmamızda Osmanlıca belge, kitaplar ve bilimsel veriler ışığında yorumlarımızla değerlendirilecektir. Sözü edilen konu bilimsel bir bakış açısıyla ele alınıp sivil, sosyal barış, siyasî ve ekonomik rahatlığı sağlamak gibi objektif ve rasyonel kriterlere dayanarak net bir şekilde değerlendirilmeye çalışılacaktır. Anahtar Kelimeler: Türkiye, Yunanistan, Cezair, Bahr-ı Sefid, Paris Antlaşması.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Türkiye, Yunanistan, Cezair, Bahr-i Sefid, Paris Antlaşması.

Presentation ID / Sunum No= 193

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İfadeler Sosyal Ağın Ayrılmaz Bir Parçasıdır

Araştırmacı Zulfia Kurmanbekova¹

¹ENU

ORCID ID: 0000-0002-2110-9027

Özet

Makale, sosyal medya iletişiminin ayrılmaz bir parçası olan ifadeleri inceliyor. Bu makalede, ifadelerin bilimsel literatüre dayalı olarak tanımlanması önerilmiştir. İfadeler, ağ kullanıcılarının iletişiminin amacını ortaya çıkarmanıza, anlamınıza izin verir. Günümüzde sosyal medyanın günlük hayatımıza yoğun şekilde nüfuz etmesi, internet iletişimindeki sözel olmayan teknikleri arttırmış ve bunları grafiksel ve anlamlı bir şekilde dönüştürmüştür. İnternet iletişiminin sözsüzlüğe karşı ciddi bir şekilde ele alınması, internet ve sosyal medya gibi etiketleme araçları, ifadeler ve çıkartmalar olarak gülen yüzlerin, grafik ve Creole'nin ortaya çıkmasıyla karakterizedir. Makalenin neyi temsil ettiğine bağlı olarak, ifadeler beş gruba ayrılır: gerçek ifadeler, insanlar, doğa, yiyecek, nesneler ve semboller. Bu özelliklerin her birinin tezahürünün yolları, dil seviyeleri üzerindeki etkisi ile ilgilidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya İletişimi, Sözel Olmayan Araçlar, İfadeler, İfadeler, Çıkartmalar

Emotics As An Integral Component of Communication On a Social Network

Abstract

The article discusses emoticons, which are an integral part of communication on a social network. This article, based on the scientific literature, presented the definition of emoticons. Emoticons allow you to reveal, understand the purpose of communication between netizens. Nowadays, the rapid penetration of social networks into our daily lives has increased the number of nonverbal tricks in the language of internet communication and transformed them graphically and content. The serious turn of the internet to nonverbal is characterized by the emergence of emoticons, graphic and Creole as a means of marking, emoticons and stickers, like the internet and considered in social networks. Depending on what they represent in the article, emoticons are divided into five groups: specific emoticons, people, Nature, Foods, objects and symbols. The ways of manifestation of each of the listed features, the influence on language levels will be discussed.

Keywords: Sosyal Medya İletişimi, Sözel Olmayan Araçlar, İfadeler, İfadeler, Çıkartmalar

Presentation ID / Sunum No= 167

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Jeopolitikte Örnek Olay İncelemesi: Kırım

Prof. Dr. Hamza Akengin¹

¹*Marmara Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-0626-3819

Özet

Uluslararası siyasette en çok kullanılan kavramlardan biri jeopolitiktir. Bu kavram üzerine hemen her dilde çok sayıda kitap, makale, bildiri yayınlanmaktadır. Özellikle uluslararası ilişkiler bakımından sorunlu olan yerlerin jeopolitiği ile ilgili tartışmalar gündemden hemen hemen hiç düşmemektedir. Ancak bu kavramın içinin her zaman doldurulamadığı, kavramın kullanımının söylemden ileri gitmediği de dikkati çekmektedir. II. Dünya savaşının sona ermesi ile başlayan Soğuk Savaş dönemi Dünya genelinde hakimiyet mücadelelerinin gündemden hemen hemen hiç düşmemesine yol açmıştır. SSCB'nin dağılarak Soğuk Savaş döneminin kapanması ile dünya genelinde oluşan barış ortamının bozulması konusunda ilk sinyalleri SSCB'nin mirasçısı olan Rusya Federasyonu'nun Kırım'ı tek taraflı ilhakı vermiştir. Bilahare küresel gerginliklerin ön plana çıkmasına, hatta III. Dünya savaşı çıkar mı? gibi kaygıların insanlığı tehdit etmesine yol açan Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ile başlayan sürecin arka planı analiz edildiğinde bugünkü durumun SSCB'nin mirasçısı Rusya Federasyonu'nu donanmasının Ukrayna toprağı olan Kırım'ın Sivastapol limanını kullanıyor olması Kırım'ın işgalinde Rusya'nın ana gerekçelerinden biri olduğu anlaşılmaktadır. Dünyayı III. Dünya savaşının eşiğine getiren, Rusya Federasyonu ile başta ABD ve Avrupa Birliği ülkelerini Nükleer silah kullanma tehdidinde kadar getiren olayların başlangıcında Kırım Yarımadasının Jeopolitik konumu yatmaktadır. Bu çalışmanın amacı tarihi süreçte Kırım yarımadası üzerindeki hakimiyet mücadelelerini jeopolitik bakış açısı ve sorgulama ile ilişkilendirerek jeopolitik kavramını somut örneklerle açıklamaktır. Doküman analizi ve olaylar arası ilişkilendirme ile Kırım yarımadası örneğinde yaşanan olaylar ile jeopolitik ilişkilendirilerek, bu kavram ile karşılaşanların somut örneklerle ne anlaması gerektiği açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Jeopolitik, Kırım, Sivastapol, Rusya, Ukrayna

Case Study in Geopolitics: Crimea

Abstract

One of the most used concepts in international politics is geopolitics. Numerous books, articles and papers are published in almost every language on this concept. Discussions about the geopolitics of places that are problematic especially in terms of international relations are almost always on the agenda. However, it is noteworthy that this concept is not always filled in, and the use of the concept

does not go beyond discourse. II. The Cold War period, which started with the end of the World War II, caused the struggles for dominance throughout the world to almost never fall from the agenda. The unilateral annexation of Crimea by the Russian Federation, the inheritor of the USSR, gave the first signals about the deterioration of the peace environment that had emerged throughout the world with the end of the Cold War period by the disintegration of the USSR. Subsequently, global tensions came to the fore, and even III. Will there be a world war? When the background of the process that started with Russia's invasion of Ukraine, which led to such concerns as threatening humanity, is analyzed, the current situation is that the navy of the Russian Federation, the heir of the USSR, is using the Sevastopol port of Crimea, which is Ukrainian territory. appears to be one of the reasons. The aim of this study is to explain the concept of geopolitics with concrete examples by associating the struggles for dominance over the Crimean peninsula with geopolitical perspective and questioning in the historical process. By associating the events in the Crimean peninsula with geopolitics with document analysis and correlation between events, it has been explained what those who encounter this concept should understand with concrete examples.

Keywords: Geopolitics, Crimea, Sevastopol, Russia, Ukraine

Presentation ID / Sunum No= 159

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sanal Müzeleri Eğitsel Amaçlı Kullanması İle İlgili Görüşleri

Araştırmacı Bekir Sıtkı Baş¹, Araştırmacı Faik Buldu², Prof. Dr. Ali Meydan³

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-8469-7674

Özet

Özet Sanal müzelerin öğretim etkinliklerinde kullanılmasının öğrenme sürecini olumlu yönde etkilediği literatürde sıklıkla vurgulanmaktadır. Sosyal bilgiler dersi açısından sanal müzelerin kullanımı oldukça önemlidir. Müze kültürünün gelişmesinde, müzelerin eğitim ortamı olarak kullanılmasının önemli bir yeri vardır. Müze eğitimi; müzenin amacını ve niteliklerini, sergileri, sergilenen sanat eserlerini, müze ortamını, müze çevresini, müze ile insanlar arasındaki ilişkiyi ve müzenin disiplinler arası yönlerini ele alırken, müzenin aktif bir öğrenme ve gelişme alanı olarak kullanımını da içermektedir. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sanal müzeleri eğitsel amaçlı kullanması ile ilgili görüşlerini incelemektir. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yürütülmüş, veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış form iki bölüm ve 15 sorudan oluşmaktadır. Form alanında uzman bir akademisyen eşliğinde araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur. Araştırma Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 4. Sınıf öğrencilerinden 18 kadın, 12 erkek toplam 30 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırma sürecinde araştırmacılar tarafından sanal müzeler hakkında bilgi verilmiş ve örnek bir sanal müze ziyareti yapılmıştır. Örnek uygulamadan sonra görüşme formu ile katılımcıların görüşleri alınmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen veriler araştırmacılar tarafından ayrı ayrı kodlanmıştır. Müzelerin eğitsel işlevlerini, sosyal bilgiler dersinde öğrencilere kazandırılmak istenen vatanseverlik, kültürel mirasa duyarlılık ve estetik gibi değerler ile kanıt kullanma, zaman ve kronolojiyi algılama, değişim ve sürekliliği algılama ve araştırma gibi becerileri sosyal bilgiler öğretmen adaylarına uygulanan Göreme Açık Hava Sanal Müzesi etkinliği üzerinde ortaya koymak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları, Sanal Müze, Öğrenci Görüşleri.

Presentation ID / Sunum No= 152

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Debûsî'nin Hanefî Fıkıh Usûlünün Gelişimine Katkısı Üzerine Bir İnceleme: Hanefî Fıkıh Usûlü Düşüncesinde Mecazın Umumiliği ile Müşterekin Umumiliği Meselelerinin Kökenlerine Genel Bir Bakış

Öğr. Gör. Dr Ramazan Çöklü¹

*¹Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-3639-1600*

Özet

Fıkıh usûlü, şer'î delillerden hüküm çıkarmanın esas ve yöntemlerini konu edinen bir ilim dalıdır. Geçmişten günümüze pek çok İslâm âlimi bu ilim dalında eserler yazmıştır. Bunlardan biri de Semerkant'lı Türk hukukçu Debûsî'dir. Kendi devrinin en büyük âlimlerinden biri olan ve kadılık yapan Debûsî, Hanefî mezhebi fıkıh usûlünün kurucu şahsiyetleri arasında sayılmaktadır. Onun yazdığı Takvîmü'l-edille adlı eser neredeyse bütün Hanefî usûlcülerin temel kaynağıdır. Debûsî, söz konusu eserinde okuyucuların pek çok usûl meselesini sistematik ve teknik bir sunumla öğrenebilmesine zemin hazırlamıştır. Onun bu bağlamda ele aldığı usûl meselelerinden ikisi, mecazın ve müşterekin umumiliği konularıdır. O, daha önce bir lafızla iki farklı anlamın beraberce kastedilmesi tartışması adı altında incelenen bu meseleyi kategorize ederek iki alt başlığa ayırmış, böylece Hanefî mezhebi imamlarının görüşlerini net ve anlaşılır bir şekilde açıklamıştır. Bu ayırım daha sonraki usûlcüler tarafından da kabul görmüş ve mecazın umumiliği ve müşterekin umumiliği konuları birçok fıkıh usûlü eserinde müstakil olarak incelenmiştir. Debûsî'nin ilmî şahsiyeti ve usûl düşüncesi hakkında akademik çalışmalar yapılmış, bunların bazısında onun Hanefî usûlünün gelişimine katkısı ve getirdiği yenilikler tespit edilmeye çalışılmıştır. Fakat mecazın ve müşterekin umumiliği konularına yer verilmemiştir. Araştırmamız literatürdeki bu eksikliği gidererek hem cüz'î bir usûl konusunun mahiyetinin anlaşılmasını hem de Debûsî'nin Hanefî usûlüne katkısından söz eden değerli çalışmaları bir nebze de olsa tamamlamayı hedeflemektedir. Çalışmada önce mecazın umumiliği ile müşterekin umumiliği konularının Debûsî'den önceki Hanefî usûl eserlerindeki işlenişini inceleyecek, ardından Debûsî'nin meseleye yaklaşımı ve Hanefî usûlüne bu konu özelindeki katkısı açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, Fıkıh Usûlü, Debûsî, Umum, Mecaz, Müşterek.

Presentation ID / Sunum No= 186

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Dua ve Umutsuzluk Kavramının Ergenlerde Psikolojik Etkilerinin İncelenmesi

Araştırmacı Şehriban Özkan¹

¹İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-3340-3239

Özet

Din kavramı, insan yaşamının en seçkin dönemlerinden biri olan ergenlik döneminde önemini artırmaktadır. Ergenlik dönemi, bireyin kişiliğinde etkin şekilde rol aldığı ve bireyin psikolojik gelişimini etkilediği bir dönem olarak tanımlanmaktadır. Bu dönemde kişiliğin oluşumunda dini gelişimin rolü oldukça büyüktür. Ayrıca duygu ve davranışların devamlı değiştiği ergenlik dönemi dinle birlikte belirgin hale gelmektedir. Bu durumda çocukluk çağında öğrenilen dini değerler ve dualar ergen bireyin kendi içi dünyasında yalnız kalmasını engellemektedir. Birey, çocukluk çağında öğrendiği dua kavramının Allah ile iletişim kurmak olduğunu bildiği için Allah'tan yardım istemektedir. Dua kavramının önemine sahip olmayan birey ise yalnızlığa ve umutsuzluğa kapılmaktadır. Bu çalışmada dinin sembolü olan dua kavramının psikolojik etkileri ile umutsuzluk arasındaki ilişkisi araştırılmaktadır. Çalışmanın amacı dua ve umutsuzluk kavramlarının ergenlerde psikolojik etkilerinin incelenmesidir. Çalışmada ergenlerde dua kavramının psikolojik durumunu ne derecede etkilediği ve dua ile umutsuzluk arasındaki bağın ne derecede önemli olduğu araştırılmaktadır. Araştırma İstanbul ili Başakşehir ilçesinde bulunan okullarda eğitim gören 11-18 yaş grupları arasında yapılmakta olup 400 öğrenci ile sınırlı olmaktadır. Ergenlerin dua ve umutsuzluk biçimleri cinsiyet, yaş durumu, sınıf, okul türü, sosyo- ekonomik durumu değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda literatür taraması, veri toplama tekniklerinden kişisel bilgi formu, Beck umutsuzluk ölçeği ve dua tutum ölçeği olmak üzere dört aşamadan oluşmaktadır. Araştırma elde edilen bulguların ergenlerde dua kavramının önemini anlamalarına yardımcı olacağı, ergenlerin umutsuzluğa karşı tutum ve davranışları konusunda fikir sahibi oluşturmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Dipnot: Bu çalışma Şehriban Özkan'ın Prof. Dr. Hür Mahmut Yücer danışmanlığında yürütülen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ergenlik Dönemi, Dua, Umutsuzluk, Dua Psikolojisi

Presentation ID / Sunum No= 227

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Fıkıh ve Tasavvuf İlişkisi

Araştırmacı Emine Nida Kesmez¹, Doç. Dr. Ahmet Aydın²

¹*Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Ana Bilim Dalı, 11100 Bilecik-Türkiye,*

nida.kesmez18@gmail.com, ORCID: 0009-0004-4548-208X

²*Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, Fıkıh Anabilim Dalı 11100 Bilecik-Türkiye,*

ahmet.aydin@bilecik.edu.tr

ORCID: 0000-0002-0943-8813

Özet

Fıkıh lügatte bilmek, incelikleri kavramak demektir. İslam'ın ilk zamanlarında dini ve dünyevi bütün hususlarında bilinmesi lazım gelen her şey fıkıh adı altında öğrenilmiştir. Fıkıh ile tasavvuf birbirleriyle çatışmaz. Fıkıh insan bedeninin iskelet ve organları gibidir. Tasavvuf ise kişinin haramlardan korunma duygusunu ve imanını kuvvetlendirir. Fıkıh kavramı, Allah'a yaklaşmak ve kullukta ihsan sırrını yakalamaya çalışmak bir basamaktır. Tasavvuf ise adeta bu basamağa adım atabilmek için fıkıha yardım eder niteliktedir. Fıkıh ve tasavvuf birbirlerini ayıran ayırtıran değil aksine islami ilimler açısından bütünleyen alandır. Fıkıh ilmi her şeyin kendisiyle ölçüldüğü temel kriter olma konumunu tasavvuf felsefesi üzerinde de hissettirir. Bundan dolayı sufiler şeriatın dışında görünmemek için ellerinden geleni yaparlar. Fakihlerin tasavvuf ehline bakış açısı üç çerçevede şekillenir. Tasavvufi yaşamın züht dışında ki tüm görüntülerinin islam dışı kanaatinde olan düşüncesidir. Diğer bakış ise tamamen bu yaşam şeklini görmezlikten gelip ilgisiz kalandır ki bu düşünce fakihlerin genel anlamda çoğunluğunun katıldığı realitedir. Özellikle fethedilen yeni yerleşim alanlarına tasavvufçular tarafından taşınan dini düşüncenin şeriata uygunluğunu sağlamak ve bu fikri şer'i bir alanda tutma çabası ise genel mana da sufilerin büyük bir çoğunluğunu oluşturur. Bu fikir tasavvufi yaşamın devlet doktrine dönüştüğü coğrafyalarda görülür. Endülüs'te devletin kurulması ve korunmasında tasavvufi açıdan egemen oluşu fakihlerin tasavvuf alanına pozitif bakmaları bu yaşam şekillerinin klasik dönemde bulma cihetine yönelmiştir. Mutasavvıflar aynı fakihler gibi şer'i hükümlerin fıkıh gibi zahîr ile değil de bu hükümlerin batını ile ilgilenerek aynı şekilde hareket etmişlerdir. Fukahanın eserlerine sözlerine mezheplerine bakarak kendi kalbi tasfiye ve dini bütünleştirmeyi gözetten hallerine yardımcı olacak bir ilime muhtaç olduklarını görürler.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh Tasavvuf Fakih Mutasavvıf

Presentation ID / Sunum No= 95

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Hadislere Göre İnsanlar Arası İlişkilerde İyiliğe Teşekkür

Dr. Öğretim Üyesi Dilek Tekin¹

¹*Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-6445-9414

Özet

Hadis külliyyatı tarandığında eşrefi mahlûkat olarak insanın onuruna yakışır, kaliteli, huzurlu ve mutlu bir ömür sürmesi için hem kendisinde sahip olması gereken bazı şahsiyet özellikleri, erdemlerin ehemmiyetine işaret eden hem de diğer insanlara karşı tutum ve davranışlarını düzenleyen sosyal muhtevalı hadisleri içeren Edep başlıklı bölümlerin yer aldığı görülecektir. Dinî konuların hemen tamamını ihtiva eden Câmî türü hadis kitaplarında edep bölümlerine yer verilmesi beklenen bir durumdur. Mamafih hadisçilerin fıkıh/hukuk kitapları olarak görülen daha çok ahkam hadisleri içeren Sünen türü eserlerde edep bölümünün var olması aslında mikro düzeyde insanlar arası hukuk ve ilişkilerin tanziminin ahlak ve edebin yanı sıra hukukun da konusu olduğunu göstermesi açısından kıymetli ve anlamlıdır. Zira kendi hak ve sorumluluklarını bilen, kendisi dışındaki tüm mahlûkata ve eşyaya saygı gösteren ahlaklı, erdemli bireylerden oluşan bir toplum inşa etmek aslında hukuksuzlukların ortaya çıkmaması için gerekli tüm tedbir ve önlemlerin alınması anlamına gelmektedir. Daha açık bir ifadeyle söyleyecek olursak insanlar arası ilişkiler bozulduktan sonra bunu kanun veya ceza ile çözmektense bu ilişkilerin iyileştirilmesi ve güzelleştirilmesi için gerekli ilkelerin bilinmesi ve uygulanması adeta bir ‘koruyucu hekimlik’ işlevi görecektir. Bu bağlamda hadis kitaplarındaki edep bölümleri ve bu bölümlerde yer alan hadisler son derece önemi haizdir. İşte bu noktada Ebû Dâvûd’un Sünen’inin Edep bölümünde insanları arası ilişkilerde özen gösterilmesi zorunlu hususlardan biri olarak yer alan ‘iyiliğe teşekkür’ konulu başlık dikkat çekicidir. Zira Resûlullah (s.a) sahih hadis kaynaklarında geçen pek çok rivayette insanlara teşekkür etmeyi Allah’a şükür ile birlikte anmıştır ve ‘İnsanlara teşekkür etmeyen Allah’a şükretmez!’ buyurmuştur. Buradan hareketle tebliğde, başta Ebû Dâvûd’un eseri olmak üzere Kütüb-i Sitte özelinde konuyla ilgili bölümler taranarak teşekkürle ilgili başlıklar altında yer alan hadislerden hareketle kadirşinaslık ve teşekkürün lüzumu, mahiyeti ve söz konusu teşekkürün nasıl olması gerektiği ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Kütüb-i Sitte, Edep, Teşekkür, Sosyal İlişkiler, Faziletli Toplum

Thanking for the Goodness in the Interpersonal Relationships According to Hadith

Abstract

By searching the hadith corpus, one would see that there are sections titled ‘Adab’ containing hadith with social content that both point out the importance of some personality traits that a person should have in order to lead a quality, peaceful and happy life and regulate his behavior towards other people. Even in the Sunan type works, which are seen as fiqh/law books of muhaddithûn, the existence

of a decency section is valuable and meaningful in terms of showing that the regulation of interpersonal law and relations at the micro level is a matter of law. Because building a society composed of moral and virtuous individuals who know their own rights and responsibilities and respect all creatures and things other than themselves actually means taking all necessary precautions and measures to prevent unlawfulness. In other words, understanding and applying the necessary principles for the improvement of these type of relations, rather than solving the problem of it with law or punishment after the deterioration of relations between people, will almost function as a 'preventive medicine'. In this context, the adab sections in the hadith books and the hadiths included here are extremely important. The headings on "thank you for goodness", which is one of the issues that must be taken care of in the relations between people in the decency sections, are noteworthy. In this paper, the necessity and nature of thanking goodness and how the aforementioned thanks should be revealed will be revealed based on the hadiths under the headings of "thank you for goodness" by scanning the good manners sections in the Kutub al-Sittah.

Keywords: Hadith, Kutub Al-Sittah, Manners, Acknowledgment, Interpersonal Relationship, Virtuous Society

Presentation ID / Sunum No= 187

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Hücvîrî'nin Keşfü'l-Mahcûb Adlı Eserinde Tövbe Kavramı

Araştırmacı Hamza Ceylan¹

¹*Temel İslam Bilimler*
ORCID ID: 0000-0002-7262--4811

Özet

Tasavvufî düşüncede asıl amaç Allah'a ulaşmaktır. Bu amacın temini için takip edilmesi gereken yollardan biri de tövbedir. Tövbe, makamların ilkidir ve tarikata girmek isteyen sûfilerin yapması gereken ilk iş olarak kabul edilmektedir. "Dönmek" manasında kullanılan tövbe günahlardan arınmak ve Hakk'a rücû etmektir. Tövbenin sahih olabilmesi için sâlikin işlediği günahlardan dolayı pişmanlık duyması ve bir daha o günahlara dönmemeye azmetmesi gerekir. Hücvîrî, Keşfü'l-Mahcûb adlı eserinde tövbe konusuna ayrı bir bölüm açmış ve tövbenin önemine değinmiştir. Hücvîrî, diğer konulara nazaran tövbe konusundaki görüşleri nedeniyle kendisinden sonra gelen mutasavvıfları da etkilemiştir. O, tövbenin mâhiyeti, aslı, şartları, sebepleri ve makamları hakkında düşüncelerini derinlemesine ifade etmiştir. Hücvîrî, Keşfü'l-Mahcûb adlı eserinde ele aldığı hal ve makamları kendinden önce yaşamış sûfilerin sözlerinden derlemiş ve nakletmiştir. Müellif, eserinin bir kısmını da kendisinin etkilendiği şahsiyetlerin yorumlarından oluşturmuştur. Yazar, kitabın geriye kalan bölümlerini "Ben Ali b. Osman Cüllâbî Hücvîrî'yim" diyerek kendi görüşleri çerçevesinde kaleme almıştır.

Anahtar Kelimeler: Hücvîrî, Tövbe, Sûfî, Keşfü'l-Mahcûb, Tasavvuf

The Concept of Repentance in Hücvîrî's Keşfü'l-Mahcûb

Abstract

The main purpose in Sufi thought is to reach Allah. One of the ways to be followed in order to achieve this goal is repentance. Repentance is the first of the maqams and is accepted as the first thing that sufis who want to enter the sect should do. Repentance, which is used in the meaning of "turning back", is to get rid of sins and to return to God. In order for repentance to be valid, the devotee must feel remorse for his sins and resolve not to return to those sins again. Hücvîrî opened a separate chapter on the subject of repentance in his work called Keşfü'l-Mahcûb and mentioned the importance of repentance. Hücvîrî also influenced the Sufis who came after him because of his views on repentance compared to other subjects. He expressed his thoughts in depth about the nature, origin, conditions, reasons and positions of repentance.

Hücvîrî compiled and transmitted the states and maqams he dealt with in his work Keşfü'l-Mahcûb from the words of the Sufis who lived before him. The author created a part of his work from the interpretations of the personalities he was influenced by. The author writes the remaining parts of the book as "I am Ali b. Osman Cüllâbî Hücvîrî" wrote it within the framework of his own views by saying.

Keywords: Hücvîrî, Repentance, Sufî, Keşfü'l- Mahcûb, Mysticism.

Presentation ID / Sunum No= 255

Oral Presentation / Sözlü Sunum

/

İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Deizm Algısı (Denizli Örneği)

Prof. Dr. Ayşe Sıdıka Oktay¹, Yüksek Lisans Öğrencisi Halil Gacemer²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi

ORCID ID: 0000 000229825730

² Süleyman Demirel Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0003-1906-7398

Özet

Çoğunlukla İslam'ın Teistik anlayışına sahip insanların yaşadığı ülkemizde gençler arasında deizm gibi farklı inançlara yönelimin arttığı iddiaları gündemi sürekli meşgul etmektedir. Özellikle İmam Hatip Lisesi öğrencileri arasında deizmin daha çok yaygınlaştığı ile ilgili iddialar son dönemlerde daha sık dile getirilmekte ve bu okullar deizm vb akımların kaynağı olarak sunulmaktadır. Bu çalışmada İslam'ın teistik Tanrı anlayışına uygun öğretim vermesi beklenen İmam Hatip Liselerinin deistik düşünceye kaynaklık edip deizm vb akımları besleyen eğitim kurumlarına dönüştüğü ile ilgili söylemlerin gerçekliğinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Dolayısıyla araştırmanın konusu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin deizme yaklaşımlarını tespit etmek, deizm anlayışının yaygınlaştığı ile ilgili iddiaların doğruluğu ve bir temele dayanıp dayanmadığını araştırmaktır. Çalışma Denizli ilindeki İmam Hatip Liseleri ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada öğrencilere tarafımızdan geliştirilen “Deizm Algı Ölçeği” ile anket soruları sorulmuş, elde edilen sonuç ve bulgular bilimsel yöntemler ışığında değerlendirilmiştir. Alandan toplanan veriler incelendiğinde İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin içerisinde kendisini deist olarak ifade eden öğrenciyle karşılaşmamıştır. Fakat bir takım sebeplerden dolayı az bir öğrenci grubunun dine karşı antipati geliştirdiği görülmüştür. Elde edilen bulgular ayrıntılı bir şekilde değerlendirildiğinde dine karşı olumsuz fikirlerin birçok sebebi olduğu anlaşılmaktadır. Haberleşme imkânlarının arttığı dijital dünyada özellikle gençler arasında sosyal medya vasıtasıyla etkileşim ve farklı bilgilere, görüşlere ulaşım çok kolaydır ve gençler bu kaynaklardan da beslenmektedirler. Gençlerin din konusunda en doğru bilgiyi araştırıp öğrenebileceği yerlerden birisi olan İmam Hatip Liselerini deizmi besleyen bir kurum olarak suçlamak yerine, farklı kaynaklardan edindikleri yanlış bilgileri sorgulayıp doğrusunu öğrenebilecekleri ve zararlı akımlara karşı mücadele edilebilecek bir eğitim kurumu olarak görmek bu çalışmanın ışığında daha tutarlı durmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Din Felsefesi, Teizm, Deizm, İnanç Eğilimi, İmam Hatip Lisesi.

Presentation ID / Sunum No= 379

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İnsan Doğası ve Erdemlilik: Gazâlî'nin Yaklaşımı

Prof. Dr. Bülent Çelikel¹

¹*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0001-7325-1386

Özet

İslâm düşünce geleneğine ait bazı eserler kendi dönemleri çerçevesinde konu edindikleri temel kavramlar bakımından dikkate değer fikirler sunmaktadır. İslam ahlak düşüncesinin mahiyetini ve niteliğini kavrama bakımından da yardımcı olan bu fikirleri ihtiva eden eserlerden biri Gazâlî'nin İhyâ adlı eseridir. Bu eserin özellikle Acâibü'l-Kalb faslında “nefs-kalb” kavram çifti etrafında işlenen, şeytan-melek, vesvese-ilham, şehvet-akıl, heva-din gibi birçok kavram çifti, İslam düşünce geleneğinde yer edinmiş olan ve insan doğasının erdemlilik bakımından imkânını tartışmaya kapı aralayan kavram çiftleridir. Gazâlî, içinde bulunduğu döneme ait sorunları “kalb” kavramı etrafında betimleyerek bu kavramı davranış öncesi psikolojik süreç bakımından yorumlamamıza imkân tanıyacak izahlarda bulunmuştur. Onun bu izahlarının psikolojinin gelişim seyriyle örtüşen bir yapıya sahip olması İslam düşünce geleneğinin özgünlüğünü göstermesi bakımından da oldukça ilginçtir. Onun, davranışı iç unsurları bakımından değerlendirmesi bilişsel psikolojinin çıkış noktasıyla uyuşmakta, bir fakih olarak bu tip bir tahlil kapsamında ameli izah etmesi ise hümanist ekolün yaklaşımı ile uyumlu gözükmektedir. Bu çerçevede Gazâlî'nin “kalb” kavramına yüklediği işlev ve bu işlevi itibarıyla kavramı ahlak düşüncesinin merkezine yerleştirmesi dikkat çekicidir. Zira o, geleneksel ahlaki düşüncede başat kavram çifti olan “nefs-kalb” kavram çiftlerini birbirlerine dönüşme halleri itibarıyla “kalbin nefsleşmesi-nefsin kalbleşmesi” şeklinde genişleterek insan doğası ile erdemlilik ilişkisine vurgu yapmıştır. Gazâlî'nin ahlâkî yetkinlik bakımından insan doğasına yaptığı bu vurgu, tebliğimizde insan doğası ve erdemlilik ilişkisi bağlamında ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, Erdemlilik, İnsan Doğası, Kalb, Gazâlî.

Presentation ID / Sunum No= 351

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kur'an-i Kerim'de Geçen Cahiliye Adeti

Araştırmacı Enes Ekinci¹

¹*Temel İslam Bilimleri*
ORCID ID: 0000-0002-7728-9768

Özet

Kur'an-ı Kerim'in insanlara verdiği mesajlar belirli bir millete ya da belli bir döneme bağlı değildir. Bir döneme sığdırılamayacak kadar evrensel bir yapı içerir. İçerik olarak mucizevi mesajlar barındırır. Evrensel ve ilahi kitapların sonuncusu olan Kur'an-ı Kerim Arap halkına kendi dillerinde indirilmiştir. İlahi emirlerin tam olarak anlaşılabilmesi için indiği toplumun dil biçimine kültürel yapısına göre tamamlanmıştır. Kur'an'ın indirildiği döneme şahit olmayanlar; ilahi hitabı tam anlamıyla anlayabilmesi için nüzul ortamı hakkında bilgi sahibi olması şarttır. Kur'an asr-ı saadet öncesi zaman dilimi olan cahiliye Dönemine iki farklı şekilde yaklaşmıştır. Bunlardan ilki İslam'ın aslına özüne aykırı olan tevhid inancı ile bağdaşmayan adetleri ve davranışları yasaklamıştır. Kur'an bu davranışları yasaklamış ve ilga etmiştir. Hem bu dünya için hem de ahiret huzuru için insanlık ile bağdaşmayan İslamiyet'in ruhuna ters düşen eylemleri Allahu Teala yapılmamasını emretmiştir. Kur'an'ın cahiliye dönemi adetlerine diğer yönden yaklaşımı ise; İslam ve insanlık adına faydalı olan davranışlardır. Kur'an bu davranışları yasaklamamış bilakis yapılmasını istemiştir. Bu davranışların İslam'dan önce nasılsa İslam'dan sonra da aynı şekilde devam etmesini istemiştir.

Anahtar Kelimeler: Cahiliye, Mesalibu'l Arap, Faziletü'l Arap,

The Number of Ignorance in the Qur'an

Abstract

The messages that the Quran gives to people are not tied to a certain nation or a certain period. It contains a universal structure that cannot be fit into a period. It contains miraculous messages as content. The Quran, the last of the universal and divine books, was revealed to the Arab people in their own language. In order for the divine orders to be fully understood, it has been completed according to the language and cultural structure of the society in which it descended. Those who did not witness the period when the Qur'an was revealed; In order to fully understand the divine address, it is necessary to have knowledge about the environment of the revelation. The Qur'an approached the period of ignorance, which was the period before the age of bliss, in two different ways. The first of these forbade customs and behaviors that are incompatible with the belief of tawhid, which are contrary to the essence of Islam. The Qur'an forbade these behaviors and abolished them For the sake of both this world and the hereafter, Allah has ordered that actions that are incompatible with humanity and contrary to the spirit of Islam should not be done. The other aspect of the Qur'an's approach to the

traditions of the period of ignorance is; These are behaviors that are beneficial for Islam and humanity. The Qur'an did not prohibit these behaviors, on the contrary, it wanted them to be done. He wanted these behaviors to continue in the same way after Islam as they were before Islam.

Keywords: Jahiliyyah, the Shame of the Arabs, Virtues of Arabs

Presentation ID / Sunum No= 235

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mâtürîdî'nin Kitâbü't-Tevhîd'de Hadis Kullanımı

Arş. Gör. Fatih Muhammet Yüksel¹

¹Ardahan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
ORCID ID: 0000-0001-9319-2977

Özet

Mâtürîdî, iki büyük sünnî ekolden biri olan Mâtürîdîlik'in kurucusudur. Birçok Müslümanın inanç sahasında kendisine önder seçtiği Mâtürîdî'nin daha fazla tanınması ve irdelenmesi hem Türk-İslam birliğini perçinleyecek hem de Mâtürîdî hakkında doğru kanaat elde etmeye yardımcı olacaktır. Onun Te'vilâtü'l- Kur'ân'da çok sayıda hadis kullandığı bilinmektedir ve bu eseri özelinde birçok çalışma yapılmıştır. Ancak kelâm/inanç felsefesi sahasında kaleme aldığı Kitâbü't-Tevhîd'deki hadis kullanımı da tetkik edilmelidir. Mâtürîdî'nin söz konusu kitabında, ister metni kaydetmeksizin atıf yoluyla isterse de lafzını zikrederek kullandığı hadislerin sayısal dağılımı incelenmeli ve elde edilen sonuçlara göre değerlendirme yapılmalıdır. Bu bağlamda onun bir hadisçi olmadığı ama kendi coğrafyasındaki rivayet birikimine doğal olarak aşına olduğunun altı çizilmelidir. Ayrıca Mâtürîdî, hadis tarihi söz konusu olduğunda tasnif dönemi sayılan bir devirde ilmî faaliyette bulunmuştur. Dolayısıyla eserlerinde geçen hadisler bu açıdan da ehemmiyet arz etmektedir. Bekir Topaloğlu ve Muhammed Aruçi tarafından yapılan tahkik/edisyona kritik çalışmada hadisler ister lafzen ister atfen geçmiş olsun tahriri yapılmış/kaynaklarına işaret edilmiştir. İmam Mâtürîdî Kitâbü't- Tevhîd'i beş ana konuya ayırmıştır. "İlâhiyyât" bölümünde yedisi lafzen olmak üzere sekiz adet hadis kullandığı; kitaptaki en çok hadisin ise otuz iki adetle "Nübüvvet" bölümünde yer aldığı görülmektedir. "Kaza-Kader" bölümünde on iki adet hadise yer verdiği, bunların dördünü sadece işaret yoluyla eserine aldığı; "Büyük Günah ve Büyük Günah İşleyen Kişi" kısmında on adet rivayet kaydetmiş olduğu ve bunların dört tanesini atıf yoluyla zikrettiği gözlemlenmektedir. Son olarak "İman-İslam" konusunda on üç adet rivayete işaret yoluyla veya bir bütün olarak temas etmiştir. Tespit edebildiğimiz kadarıyla eserde toplam yetmiş beş adet hadis kullanılmıştır. Bunlardan otuz bir tanesi hadislerin lafzen aktarımından ibaretken kırk dördü Hz. Peygamber'in yaratılış ve ahlak özellikleri ya da mana/tema cihetinden hadise atıfta bulunmaktan müteşekkildir. Aklî çıkarımların daha ön planda olduğu bir metin türünde bu miktardaki hadis sayısının azımsanmasından ziyade önemsenmesi daha isabetli durmaktadır. Dolayısıyla önceki dönemde telif edilen kelâm/inanç felsefesi çalışmalarının bu gözle bir kez daha okunması faydadan hâli değildir.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Ehl-i Sünnet Ve'l-Cemaat, Ebû Mansûr El-Mâtürîdî, Mâtürîdîlik, Kitâbü't-Tevhîd.

The Use of Hadith in Maturidi's Kitāb Al-Tawhid

Abstract

Maturidi is the founder of Māturīdism, one of the two major Sunni schools. More recognition and examination of Maturidi, whom many Muslims have chosen as their leader in the field of faith, will both strengthen the Turkish-Islamic unity and help to obtain a correct opinion about Māturīdī. It is known that he used a large number of hadiths in Ta'wilat al-Qur'an and many studies have been carried out for this work. However, the use of hadith in Kitāb al-Tawhid, which he wrote in the field of theology/belief philosophy, should also be examined. The numerical distribution of the hadiths that Māturīdī used in his book, either by citing without writing the text or by mentioning the wording, should be examined and an evaluation should be made according to the results obtained. In this context, it should be underlined that he was not a hadith scholar but was naturally familiar with the accumulation of narrations in his own geography. In addition, when it comes to the history of hadith, Maturidi carried out scientific activities in a period that is considered as the classification period (tasnif). Therefore, the hadiths in his works are also important in this respect. In the editorial critical study of Bekir Topaloğlu and Muhammed Aruçi, the sources of the hadiths were pointed out, whether they are mentioned verbally or by reference. Imam Māturīdī divided Kitāb al-Tawhid into five main topics. He used eight hadiths, seven of which were verbal, in the "Theology" section; It has been observed that the most hadiths in the book are in the "Prophethood" section with thirty-two. He included twelve hadiths in the "Divine Decree and Predestination" section, and he included four of them in his work only by means of signs; It is observed that he recorded ten narrations in the "Major Sin and the Person Who Committed it" and mentioned four of them by way of reference. Finally, he touched on thirteen narrations on the subject of "Faith-Islam" either by pointing or as a whole. As far as we could determine, a total of seventy-five hadiths were used in the work. Thirty-one of them consist of the literal transmission of hadiths, while forty-four of them consist of referring to hadiths in terms of the Prophet's creation and moral characteristics or meaning/theme. In a text type where rational inferences are more prominent, it seems more appropriate to consider the number of hadiths in this amount rather than underestimating them. Therefore, it would be beneficial to read the works of theology/philosophy of belief, which were written in the

Keywords: Hadith, Ahl As-Sunnah Wa Al-Jamaah, Abū Mansūr Al-Māturīdī, Maturidism, Kitāb Al-Tawhīd.

Presentation ID / Sunum No= 189

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mevlânâ-Şems-İ Tebrîzî Bağlamında Hızırağazâde Sa'îd Bey'de İstimdad Kavramı

Araştırmacı Alpaslan Duru¹

¹Temel İslam Bilimler
ORCID ID: 0000-0002-5528-9783

Özet

“İstimdad”, sözlük anlamı olarak tehlikeli durumlarda yardım isteme, imdada çağırma gibi manalara gelmektedir. Tasavvufî bir ıstılah olarak “İstimdad”, “peygamber ve velilere sığınıp herhangi bir dileğin gerçekleşmesi için onlardan yardım dilemek” manasında kullanılmıştır. Gayba içerikli mistik yardımda bulunma gücüne sahip olduğuna inanılan büyük velilere gavs denir. Önemli bir tasavvuf kavramı olan mistik yardımın böyle bir işlevi olduğu düşünülür. Sa'îd Bey, Mevlânâ ve Şems-i Tebrîzî'yi gavs olarak görmekte ve onlardan manevi yardım istemektedir. İstimdad meselesi, tasavvuf mahfillerinde tartışılan bir mevzudur. Arkaik dönemlerde olduğu gibi çağdaş dönemlerde bu kavram kelamcılar ve tasavvufçular arasında tartışılmaya devam edilmiş ve konunun lehine ve aleyhine değerlendirmeler yapılmıştır. Sıcaklığını devam ettiren konunun taraftar ve aleyhtarları arasında şirk ve sapıklık ithamları olmuş ve meselenin varlığı devam ettirilmiştir. Bu çalışmada, giriş mahiyetinde istimdad kavramının genel anlam çerçevesi çizilmiş, ardından konu hakkında tasavvuf alanyazınında dile getirilmiş görüşler genel hatlarıyla ortaya konmuştur. Daha sonra çalışmanın esas konusunu teşkil eden edebi şahsiyetin istimdad kavramı hakkında görüşlerinin incelenmesine geçilmiştir. Mevzu, Hızırağazâde Sa'îd Bey'in Divan adlı eserinin “Na't-ı Ra'nâ Berây-ı Mevlânâ” ve “Nazîre li-Şems-i Tebrîzî” bölümlerinden hareketle ele alınmış, konunun detayları için başka bölümlere de başvurulmuştur. Kişinin doğrudan Allah'tan yardım istemesi, tehlikeli ve sıkıntılı zamanlarda sadece O'na sığınması, İslâm'ın itikat ve ibadet ilkeleri açısından tercih edilecek yegâne davranıştır. Açık ve kesin naslara dayanmayan istimdadın yanlış anlama ve istismara müsait olduğu çok açıktır. Ancak bazı sûfilerin ve halktan bazı kesimlerin iyi niyete dayanan bu tür bir davranışlarını, küfür saymak da tevhid inancını benimseyen bir Mü'min hakkında isabetsiz verilmiş bir hüküm niteliği taşır. Peygamberler ve velilerin “istimdad”ı, “istimdad”ın imkânı, “istimdad” etmeme veya edememenin nedenleri, velilin “istimdad” etme imkânına sahip olmasıyla marifeti arasındaki ilişki vb. konular, çalışmada izah edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hızırağazâde Sa'îd Bey, İstimdad, Gavs, Tasavvuf, Şems-i Tebrîzî, Mevlânâ,

The Concept of İstimdad in Hızırğazâde Sa'îd Bey in the Context of Mevlânâ-Şems-î Tebrîzî

Abstract

“İstimdad” literally means asking for help in dangerous situations, calling for help. As a mystical term, “İstimdad” is used to mean “to seek refuge with the prophets and saints and to seek help from them in order for any wish to come true”. Great guardians, who are believed to have the power to give mystical help, are called gavs. It is thought that mystical aid, which is an important concept of mysticism, has such a function. Sa'îd Bey sees Mevlânâ and Şems-î Tebrîzî as gavs and asks them for spiritual help. The issue of “İstimdad” is an issue discussed in sûfî gatherings. As in the archaic periods, this concept continued to be discussed among the theologians and mystics, and evaluations were made in favor and against the subject. There were accusations of shirk and perversion among the supporters and opponents of the issue, which continued to be hot, and the existence of the issue continued. In this study, the general meaning of the concept of istimdad was drawn as an introduction, and then the views expressed in the sûfî literature on the subject were presented in general terms. Then, the views of the literary figure, which is the main subject of the study, about the concept of istimdad were examined. The subject has been dealt with from the "Na't-ı Ra'nâ Beray-ı Mevlânâ " and "Nazire li-Şems-î Tebrîzî " sections of Hızırğazâde Sa'îd Bey's work Divan, and other sections have been consulted for the details of the subject. It is the only behavior that will be preferred in terms of the principles of creed and worship of Islam, asking for help directly from Allah and taking refuge only in Him in dangerous and troubled times. It is very clear that the use that is not based on clear and precise texts is prone to misunderstanding and abuse. However, considering this kind of behavior of some sûfis and some sections of the public based on good intentions as unbelief is also an inaccurate judgment on a believer who adopts the belief of tawhid. The “İstimdad” of the prophets and the saints, the possibility of “İstimdad”, the reasons for not or not being able to “İstimdad”, the relationship between the guardian's ability to İstimdad” and his ingenuity, etc. The subjects have been tried to be explained in the study.

Keywords: Hızırğazâde Sa'îd Bey, İstimdad, Gavs, Sûfîsm, Mevlânâ, Şems-î Tebrîzî.

Presentation ID / Sunum No= 73

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mûsâ Cârullah'ın “el-Veşîa Fî Nakdi Akâidi’ş-Şîa” Adlı Eserinde Şîa Akidesi Eleştirisi Kapsamında Kullandığı Ayet Delilleri

Doç. Dr. Süleyman Pak¹

¹*Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-4440-4627

Özet

1875 yılı Rusya doğumlu olan Kazan’lı ünlü Türk mütefekkir Mûsâ Cârullah Bigiyef, ilk tahsilini Rostov şehrinde almış, ardından Kazan, Buhara, İstanbul ve Kahire’ye giderek İslami İlimler alanında eğitim görmüştür. İlim yolunda seyahat ettiği yerler arasında Mekke, Medine, Diyobend, Şam ve Beyrut da bulunmaktadır. Bu yolculukları sırasında edindiği tecrübeleri sonucunda eğitim alanında ıslah ve tecditin kaçınılmaz bir ihtiyaç olduğu fikrine varmış, daha sonraları yazılarında bu fikri sıkça işlemiştir. Ayrıca İran ve Irak’ta Şîa üzerine araştırmalar yapan Mûsâ Cârullah oralarda Şîi âlimleriyle de görüşmeler yapmıştır. Taklidin zararlarından kurtulmak için aklın kullanılmasını ve içtihadın lüzumunu gerekli gören Mûsâ Cârullah’ın makaleleri dışında kaleme aldığı telif, tercüme olmak üzere eserlerinin sayısı yüz yirmiyi bulmakta, Kur’an ve tefsire dair yirmi üç eseri arasında Târîhu’l-Kur’ân ve’l-mesâhîf, Hürûfu evâ’ili’s-süver, Tertîbü’s-süveri’l-kerîme ve tenâsübühâ fi’n-nüzûli ve fi’l-meşâhîf adlı çalışmaları yer almaktadır. Eserleri arasında her ne kadar mevcudiyetine dair elde kesin bir bilgi olmasa da kendisine ait Tatarca bir Kur’an mealinin varlığından söz edilmektedir. Veşîa adlı eserinde Şîaya yönettiği eleştirilerini ayetlerle temellendiren müellif, tenkitlerini onların temel kaynaklarında yer alan hususlar üzerinden yapmaktadır. Bunlar arasında önemli yer tutan Sahabenin neredeyse tamamına yakınının tekfir edilmesine dair yaklaşımın imamet konusuyla ilişkilendirilerek Hz. Ali’inin imametini inkârı küfür gerekçesi sayan iddiaları, deliller yoluyla reddetmektedir. Müellifin yine genişçe yer verdiği mut’a nikahına dair Şîa kaynaklarında yer alan iddiaları birer birer ele alıp ayetlerden deliller sıralamak suretiyle bunun meşruiyetinin bulunmadığını ispata çalışmaktadır. Ayrıca onun Şîayı eleştirdiği konular arasında Kur’an’da tahrif, takiyye, ganimet, miras, beda gibi hususlar da bulunmaktadır. Beda meselesine gelince bu tefsir usulü açısından mühim bir konudur. Mûsâ Cârullah, gizli bir şeyin sonradan açığa çıkması anlamına gelen beda hakkında Şîanın görüşünü değerlendirmekte bu hususun Allah için muhal olduğunu ayetlerle ispat etmektedir. Çünkü insan için mümkün olan bu durumun her şeyi mutlak ve ezeli ilmiyle kuşatmış olan Allah’a izafesi imkansızdır. Nitekim Allah Kur’an’da birçok ayette bu dünyada ve ahirette olacak olayları önceden haber vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Musa Carullah, Veşîa, Şîa, Akide, Ayet, Delil.

Presentation ID / Sunum No= 393

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Örf Kaynaklı Şer'i Hükümlerin Yorumu

Prof. Dr. Nadim Macit¹

*¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0002-4845-5050*

Özet

Örf kaynaklı şer'i hükümlerin yorumu meselesi, derin ve köklü tartışmalara yol açmıştır. Tarihi durum ile örf kaynaklı şer'i hükümler arasındaki farkın kapatılamaz niteliği çağımızda daha sıcak tartışmalara zemin oluşturmuştur. Zaman ve mekânın bir hükümde bütünleşmesi üzerine inşa edilen anlayış örf kaynaklı dini hükümleri tarih üstü ve evrensel bir esas olarak görmektedir. Örf kaynaklı hükümleri İslam'ın temel maksatları ve illete bağlı olarak yorumlayanlar; eğer tarihi durum dini hükmün dayandığı illeti yansıtmayacak şekilde değişmişse hükmün değiştirilmesi gerektiğini ileri sürerler. İki farklı okuma yöntemi: İki farklı tarih ve hukuk anlayışının sonucudur. Köklü tartışmalara ve karşılıklı tanımlamalara sebep olan bu konu iki yönlü kaygıyı içermektedir: (a) Dinin özgünlüğünü korumak, (b) İslam'ın her çağa hitap etme yeterliliğini göstermek. Özgünlük ve yeterlilik kavramları üzerine kurulan iki farklı anlayışın karşılaştırmalı tahlili bu makalenin amacını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Örf, Hüküm, İlet, Tarihsellik, Özgünlük ve Yeterlilik

Interpretation of Custom Based Sharia Judgements

Abstract

The question of interpretation on the sharia judgements with custom origins caused severe debates. That the gap between the historical situation and the judgements based on the custom is hardly closable in our age made debates further advanced. The approach based on integrating the time and space within on sentence considers the religious judgements having custom origins as a supra-historical and universal essence. Those interpretations on the judgements with the custom origins as being connected with the basic aims of Islam and its *raison d'être*, suggest that the judgement should be changed, if the historical situation has changed to such a degree as not to reflect the reason on which the religious judgement relies. This two different approaches of history and law. This topic contains a two-way concern: (a) Keeping the originality of the religion, (b) Proving that Islam has the capability of addressing to all times. This paper aims at a comparative analysis of the different approaches respectively based on originality and sufficiency.

Keywords: Custom, Judgement, *Raison D'être*, Historicism, Originality and Sufficiency

Presentation ID / Sunum No= 380

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Rivayet Malzemesinin Ahlak Öngörüsü: Müslim'in Kitâbu'l-Âdâb Bölümündeki Rivayet Seçkisinin Değeri Üzerine

Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Tanrıverdi¹

¹*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0003-3329-0019

Özet

Hadis literatüründe ahlak temalı birçok eser telif edilmesine ve müstakil olarak bu eserlerin tetkikine odaklanan çalışmalar yapılmasına rağmen ahlak temasını önceleyen söz konusu eserlerin ağırlıklı olarak hadis ilmi açısından şekil ve üslup özellikleri itibarıyla incelendiği, dolayısıyla ilgili eserlerde ahlak çatısı altında yer verilen rivayet seçkisinin gerçekten tarih üstü ve genel-geçer değerler anlamında ahlaki davranış kalıplarına gönderme yapıp yapmadığı tartışmasının ihmal edildiği görülmektedir. Buradan hareketle bildiri, tasnif faaliyetinin önemli isimlerinden İmam Müslim'in (öl. 261/875) el-Câmi'u's-şâhîh'inde Kitâbu'l-Âdâb adıyla yer alan bölümü merkeze almakta ve anılan başlık altında yer alan rivayet malzemesini ahlak-değer münasebeti üzerinden incelemektedir. Müslim, bu bölümde âdâb ifade ettiğini düşündüğü 50 dolayında rivayete yer vermektedir. Sonradan şârihi Nevevî (öl. 676/1277) tarafından on bâb başlığı altında toplanan bu seçkinin bir kısmında bireysel ve sosyal hayatta insanlık için kategorik bir hüküm içeren amaç-değer yüklü bazı mesajların yer aldığı görülmektedir. Buna mukabil aynı başlık altındaki rivayetlerin bir kısmında -bu durum bâb başlıklarında da kendisini göstermektedir- normatif evrensel ahlaki değerler olarak mütalaa edilmesi mümkün olmayan ve daha ziyade o dönemin ve yörenin makbul addettiği geleneksel birtakım örf ve adetlerin sunulduğu müşahade edilmektedir. Bu tablo, diğer musanniflerin ahlak temalı rivayet seçkilerinde de görülebilirse de rivayet malzemesine konu olan ahlak-değer ilişkisinin müşahhas örneklerini içermesi bakımından Müslim'in Kitâbu'l-Âdâb bölümü inceleme sahası olarak tercih edilmiştir. Bu etütte, ahlak ve erdem amaçlı başlıklar altında zikredilen rivayet malzemesinin tamamının normatif ahlaki prensipler içermediği, her birinin ilgili bâb başlığı altında kayda değer bir zâti kıymeti olmasına karşın, zaman ve mekân üstü değer ifade etmediği anlaşılmaktadır. Söz gelimi, tecessüs kapsamında değerlendirilebilecek bir davranış olması bakımından Kur'an'ın da kınadığı bir başkasının evini gözetlemenin çirkin oluşu, fitraten her toplumda, her kültürde ve her zaman geçerliliği bulunan bir değere işaret etmektedir. Oysa toplumların kendi geleneklerine uygun şekilde -İslam'ın inanç esaslarına aykırılık teşkil etmeyen- isim koyma, lakap-künye, yeme-içme, giyim-kuşam vb. türünden benimsedikleri birtakım tutum ve davranış kalıplarının -o döneme özgü bir anlamı olmakla beraber- değer ifade etmediğinden genel-geçer bir erdem olarak görülmesi isabetli değildir.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Erdem, Ahlak, Değer, Müslim

Presentation ID / Sunum No= 285

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Tarihsel Süreçten Hareketle Kur'an Kelimelerinin Anlam Değişimi -Bir Tahlil Denemesi-¹

Öğr. Gör. Nadir Bulut¹

¹Ardahan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
ORCID ID: /0000-0002-0136-491X

Özet

En yalın ve anlaşılır haliyle dil: insanlar arasında iletişimi sağlayan, temelini ne zaman atıldığı tam olarak bilinmeyen, kendine özgü kuralları olan ve bu kurallara bağlı olarak gelişen, genişleyen canlı bir varlıktır. Basit anlamıyla yapılmış olan bu dil tanımlamasından anlaşılacağı üzere, diller tarihsel ilerleme sonucunda kendi değişimini de zorunlu olarak beraberinde getirmiştir. Her millet, kendi lisanı için yapmış olduğu tanımlamalarda “canlı varlık, çoğalan, türeyen, gelişen, ölen” gibi kavramsallaşmış olgulara muhakkak değinmiştir. Buradan hareketle dil, zaman içerisinde sürekli bir biçimde değişim göstererek canlılığını devam ettirmektedir. İletişimde maksat, muhataba verilmek istenen mesajı en net ve en anlaşılabilir bir şekilde aktarmaktır. Aynı dili konuşan insanlar arasında bile ortak dil'in telaffuzundaki ufak çaplı bir farklılaşma neticesinde, iletişimde nasıl bir zorluk meydana geldiği öngörülebilir bir durumdur. İşte bu anlamda dil, tarihsel süreç içerisinde zorunlu olarak bir değişime maruz kalmaktadır. Bu değişimden hiçbir lisan kendini koruyabilmiş değildir. O halde bu zorunlu değişime maruz kalan Kur'an dili Arapçada bu duruma örnek teşkil edebilecek noktalar var mıdır sorusunun cevabı kendi içerisinde gizlidir. Elbette ki Kur'an, bir kavmin lisanı olan Arapça ile nâzil olmuştur. Diğer dillerdeki gibi bazı anlamsal genişlemeler ya da daralmalar muhakkak onda da olacaktır. Bu değişim Kur'an'ın kutsallığına zarar vermemektedir. Ayetlerde geçen kelimelerin bağlamsal olarak hangi anlama tekabül ettiği, Kur'an'ı anlamada büyük payı olan hadis ve tefsir metinlerinde belirtilmiştir. Kutsal metinlerin anlamlandırılmasında takip edilmesi gereken metot, anakronizme kaymadan bağlamsal değerlendirme yapmak olmalıdır. Kendi bağlamından koparılmış bir metnin, bir cümlelin veya bir kelimenin, asıl anlamının tam aksi istikamette başka bir anlam kazanabileceği de vakıdır. Buradan hareketle Kur'an ayetlerinde geçen bazı kelimelerin zaman içerisinde ne gibi anlamsal değişimlere uğradığıyla alakalı daha kapsamlı çalışmalar yapılması hem din bilimleri hem de dil bilimleri açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Anlam, Değişim, Tarihsel Süreç, Arap Dili.

¹ Bu çalışma Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalında 2017 yılında hazırlanmış olduğumuz yüksek lisans seminerinden türetilmiştir.

The Meaning Change of the Words of the Qur'an Based On the Historical Process - An Essay Experiment²

Abstract

In its simplest and most understandable form, language is a living entity that enables communication between people, whose foundation is not known exactly, has its own rules and develops and expands depending on these rules. As it can be understood from this definition of language, which is made in a simple sense, languages have necessarily brought their own change as a result of historical progress. Every nation, in the definitions it has made for its own language, has certainly referred to conceptualized phenomena such as “living being, proliferating, proliferating, developing, dying.” From this point of view, language maintains its vitality by constantly changing over time. The purpose of communication is to convey the message to the addressee in the clearest and most understandable way. Even between people speaking the same language, it is predictable how difficult it is in communication as a result of a slight variation in the pronunciation of the common language. In this sense, language is necessarily subject to a change in the historical process. No language has been able to protect itself from this change. In that case, the answer to the question of whether there are points that can set an example for this situation in Arabic, the language of the Qur'an, which is subject to this forced change, is hidden within itself. Of course, the Qur'an was revealed in Arabic, the language of a people. As in other languages, some semantic expansions or contractions will definitely be in it. This change does not harm the sanctity of the Qur'an. The contextual meaning of the words in the verses is stated in the hadith and tafsir texts, which have a great share in understanding the Qur'an. The method to be followed in the interpretation of sacred texts should be to make contextual evaluation without slipping into anachronism. It is also a fact that a text, a sentence or a word taken out of its context can acquire a different meaning in the opposite direction from its original meaning. From this point of view, it is important for both religious sciences and linguistics to conduct more comprehensive studies on the semantic changes of some words in the verses of the Qur'an over time.

Keywords: Qur'an, Meaning, Change, Historical Process, Arabic Language.

² This study is derived from the graduate seminar we prepared in 2017 at Sivas Cumhuriyet University, Institute of Social Sciences, Department of Basic Islamic Sciences.

Presentation ID / Sunum No= 136

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkiye'de Gençlerde İntihar, Nedenleri ve Çözüm Önerileri

Dr. Ali Baz Bilici¹

¹*Bağımsız Araştırmacı*
ORCID ID: 0000-0003-2088-4504

Özet

İntiharlar; bireylerin bulunduğu toplumda bazı sıkıntılar yaşadığının, yaşamdan hoşnut olmadığına hatta toplumda da bazı sorunların olduğunun belirtileridir. Eğer bu intiharlar genç intiharları ise, bireyin ve toplumun sorunlarının daha ciddi boyutlarda olduğunu ifade edebiliriz. Türkiye, son yıllarda genç intiharlarının hızla arttığı bir süreci yaşamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin 2016 ve 2019 yılları verileri incelendiğinde, Türkiye özellikle 15-29 yaş arası genç erkek intiharlarında; İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya, İspanya, Yunanistan gibi pek çok Avrupa ülkesini ikiye üçe katlamış durumdadır. Avrupa ülkelerindeki yüksek intihar oranları yaşlı intiharlarına dayanırken ülkemizdeki intiharlar ne yazık ki genç erkekler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Genel intihar oranları değerlendirildiğinde, Türkiye Avrupa da en az intihar oranının olduğu ülkelere birisidir. Genç erkekler açısından değerlendirildiğinde ise durum tam tersine dönmektedir. Bu sözlü bildiride, Türkiye’de ve Avrupa’da genç intiharları ülke ülke karşılaştırmalı olarak istatistik verilerle değerlendirilerek, bölgesel analizler sunulmakta, genç intiharlarının nedenleri tartışılmaktadır. Bu çerçevede, gençleri intihara sürükleyen psiko-sosyal etmenler olarak; depresyon, toplum içinde yalnızlık, umutsuzluk, anlamsızlık, bağımlılık, sorunlu aile ilişkileri ve aşk/arkadaşlık ilişkileri göze çarpmaktadır. Tarihten günümüze insanın patolojik, psikolojik ve sosyolojik yönünü inceleyen hemen hemen bütün bilim insanları, insanın en hareketli ve coşkulu döneminin gençlik dönemi olduğunda hemfikirlerdir. Böylesine bir dönemde, çökkünlük içerisinde bunalıma girip intihar eden veya intihar girişiminde bulunan gençlere yardım etmek hem insani bir görev hem de toplumumuzun sağlıklı gelişimi açısından bir yükümlülüktür. Bu nedenle gençlerin niçin intihar ettiğinin ve gençleri intihara sürükleyen nedenlerin bilinmesi, intiharları önlemek için çözüm önerileri geliştirmemizi kolaylaştıracaktır. Nihayetinde kendi milli gelenek ve göreneklerine, değerlerine yabancılaşan gençler, bir sorunla karşılaştığında kendisini ayakta tutacak değerler sistemine sahip değilse, karşılaştığı sorunlar nedeniyle psikolojik yapısı bozulup yıkılmakta ve hayata bir anlam yüklemesinde bulunamamaktadır. Sonrasında iradesi dumura uğramakta, adeta felç olan sağlıklı bünye intihar ederek kendince anlamsızlıktan ve sorunlardan kurtulmaktadır. O halde “değerler sistemi” ve “gençler” üzerine konuşmak ve araştırmalar yapmak gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İntihar, Genç, Umutsuzluk, Yalnızlık, Bağımlılık, Anlamsızlık, İlişkiler

Presentation ID / Sunum No= 191

Oral Presentation / Sözlü Sunum

2019 İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programındaki Dil Bilgisi Kazanımlarının Etkililiği

Dr. Bekir Yıldız¹

¹Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID ID: 0000-0001-9772-1856

Özet

Bu araştırmanın amacı 2019 ilkokul Türkçe dersi öğretim programı'nda yer alan dil bilgisi kazanımlarının etkililiğini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda sınıf öğretmenlerinin dil bilgisine yönelik görüşleri, yapmış olduğu etkinlik ve uygulamaları belirlenmiştir. Araştırma katılımcıların görüş ve deneyimlerini ortaya çıkarmak, derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayış geliştirebilmek için durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ve kolay ulaşılabilir durum örnekleme ile belirlenmiştir. Nitel araştırmaların en sık kullanılan veri toplama yöntemlerinden olan görüşme ve gözlem yapılarak veriler toplanmıştır. Birinci aşamada gönüllülük esasına göre 16 katılıcı sınıf öğretmeni ile görüşme gerçekleştirilmiştir. İkinci aşamada görüşme yapılan 4 sınıf öğretmeni Türkçe ders saatinde birer hafta aralıklarla iki oturumda gözlemlenmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen Dil Bilgisi Görüşme Formu ile Gözlem Kayıtları kullanılmıştır. Bu amaçla öğretmenlere yönelik oluşturulan görüşme formunun ilk bölümü katılımcıların cinsiyet, mesleki kıdem, çalıştığı yerleşim yeri, eğitim verdiği sınıf düzeyi ve eğitim durumunu gösteren betimsel özelliklere, ikinci bölümü ilkokullarda dil bilgisi öğretimine ilişkin dört adet yarı yapılandırılmış görüşme sorusuna yer verilmiştir. Araştırmada ilkokul Türkçe dersi dil bilgisi konularının verilmesine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini ve uygulamalarını derinlemesine ve detaylı olarak analiz etmek, görüş, benzerlik ve farklılıklarını ortaya koymak amacıyla içerik analizi yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre 2019 ilkokul Türkçe dersi öğretim programı'nda dil bilgisi kazanımlarının ayrı bir başlık altında verilmemesi bir eksiklik olarak görülmektedir. Sınıf öğretmenleri, ilkokul düzeyinde dil bilgisi öğretimi Türkçe öğretimi için bir gereklilik olarak görmektedir. Ayrıca ilkokul Türkçe dersi öğretim programında dil bilgisi konularının içeriği zenginleştirilmeli, Türkçe ders ve çalışma kitaplarında yer alan dil bilgisi konularına yönelik etkinliklerin sayısı ve kalitesi arttırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Dil Bilgisi, Türkçe Öğretim Programı, İlkokul, Sınıf Öğretmeni

Effectiveness of Grammar Acquisitions in 2019 Primary School Turkish Course Curriculum

Abstract

The aim of this study is to determine the effectiveness of the grammar gains in the 2019 primary school Turkish course curriculum. For this purpose, the opinions of the classroom teachers on grammar, their activities and practices were determined. The research is designed as a case study to reveal the opinions and experiences of the participants and to develop an in-depth and detailed understanding. Among the study group sampling methods of the study, criterion sampling and easily accessible situation sampling were determined. Data were collected by interviewing and observation, which are among the most frequently used data collection methods of qualitative researches. In the first stage, interviews were conducted with 16 participating class teachers on a voluntary basis. In the second stage, 4 classroom teachers who were interviewed were observed in two sessions at intervals of one week during Turkish lesson time. Grammar Interview Form and Observation Records developed by the researcher were used as data collection tools. For this purpose, the first part of the interview form created for teachers includes the gender, professional seniority, place of work, grade level and educational status of the participants, and the second part includes four semi-structured interview questions related to grammar teaching in primary schools. In the research, content analysis was carried out in order to analyze the opinions and practices of the classroom teachers regarding the teaching of primary school Turkish lesson grammar topics in depth and detail, and to reveal their opinions, similarities and differences. According to the results of the research, it is seen as a deficiency that the grammar gains are not given under a separate title in the 2019 primary school Turkish course curriculum. Classroom teachers see the teaching of grammar at the primary school level as a requirement for teaching Turkish. In addition, the content of grammar topics should be enriched in the primary school Turkish curriculum, and the number and quality of activities for grammar topics in Turkish textbooks and workbooks should be increased.

Keywords: Grammar, Turkish Curriculum, Primary School, Classroom Teacher

Presentation ID / Sunum No= 329

Oral Presentation / Sözlü Sunum

4. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabının Dijital Vatandaşlık Bağlamında İncelenmesi

Dr. Bekir Yıldız¹

¹Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID ID: 0000-0001-9772-1856

Özet

Teknolojik gelişmeler 21. yüzyılda değişimi kaçınılmaz kılmış; internet, tablet ve akıllı telefonlar coğrafi sınırları aşarak vatandaşlık kavramına yeni bir boyut getirmiştir. Bu bağlamda bilişim teknolojilerinin sunduğu dijital fırsatları yakalamak, dijital vatandaş olma bilincini kazandırmak için temel öğretim materyali olan sosyal bilgiler ders kitaplarının önemi daha da artmıştır. Bu araştırmanın amacı ilköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler ders kitabının dijital vatandaşlık bilinci kazandırmadaki etkililiğini ortaya koymak için dijital vatandaşlık kavramını alt boyutları açısından incelenmektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. 2022-2023 eğitim öğretim yılı 4. sınıf sosyal bilgiler ders kitabı dikkate alınarak dijital vatandaşlık kavram ve konularının belirlenmesine yönelik içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Dijital vatandaşlığa yönelik elde edilen bulgular; dijital okuryazarlık, dijital sağlık, dijital erişim, dijital iletişim, dijital ticaret, dijital güvenlik, dijital etik, dijital hukuk ve dijital hak ve sorumluluklar olmak üzere dokuz başlık altında incelenmesi yapılmıştır. Araştırma sonucunda 4. Sınıf sosyal bilgiler ders kitabının dijital vatandaşlığın alt boyutlarında yeterli düzeyde kapsayıcılığının olmadığı, kavram ve konuların düzensiz dağıldığı belirlenmiştir. Bu araştırmada en dikkat çekici sonuç sosyal bilgiler ders kitabının 21.yüzyılda dijital vatandaş yetiştirme konusunda eksik kaldığı ve dijital vatandaşlık kavramının alt boyutları doğrultusunda yeniden yapılandırılması gerektiğidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Ders Kitabı, Dijital Vatandaşlık, Vatandaşlık.

Examination of the 4th Grade Social Studies Textbook in the Context of Digital Citizenship

Abstract

Technological developments have made change inevitable in the 21st century; The internet, tablets and smartphones have crossed geographical borders and brought a new dimension to the concept of citizenship. In this context, the importance of social studies textbooks, which are the basic teaching materials, has increased even more in order to catch the digital opportunities offered by information technologies and to raise the awareness of being a digital citizen. The aim of this research is to examine the concept of digital citizenship in terms of its sub-dimensions in order to reveal the effectiveness of the primary school 4th grade social studies textbook in gaining digital citizenship awareness. In the research, the document analysis method, which is one of the qualitative research

methods, was used. The content analysis method was used to determine the concepts of digital citizenship, taking into account the 4th grade social studies textbook of the 2022-2023 academic year. Findings on digital citizenship; It has been examined under nine headings: digital literacy, digital health, digital access, digital communication, digital commerce, digital security, digital ethics, digital law and digital rights and responsibilities. As a result of the research, it was determined that the 4th grade social studies textbook did not have sufficient coverage in the sub-dimensions of digital citizenship, and the concepts and subjects were unevenly distributed. The most striking result of this research is that the social studies textbook is lacking in raising 21st century digital citizens and it needs to be restructured in line with the sub-dimensions of the concept of digital citizenship.

Keywords: Social Studies Textbook, Digital Citizenship, Citizenship.

Presentation ID / Sunum No= 328

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Akredite Edilen Öğretmenlik Programı Öğretmen Adaylarının Akreditasyon Sürecinin Öğretmenlik Uygulaması Dersine Etkileri Hakkındaki Görüşleri

Prof. Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz¹, Araştırmacı Ahmet Melih Tutak²

¹Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi

ORCID ID:

²Elazığ Bahçelievler İlkokulu

ORCID ID:

Özet

Günümüzde kalite standartları ve akreditasyon kavramları gittikçe önem kazanmaktadır. Eğitim programlarının uygulayıcısı olan öğretmenlerin yetiştirilmesi de önemli konulardan biridir. Öğretmen eğitimi veren programların akredite olması programın yetiştireceği öğretmen adaylarının yeterlilik seviyelerini arttıracaktır. Öğretmen eğitiminin en önemli adımlarından biri öğretmenlik uygulaması dersidir. Öğretmen adayları bu ders sayesinde meslek hayatları ile ilgili önemli tecrübeler kazanmakta ve yeni deneyimler edinmektedir. Programın akredite edilmesi ile öğretmenlik uygulaması dersinin de standartları denetlenmiş ve belirli kalite seviyesine çıkarılmış olacaktır. Bu çalışmanın amacı Fırat Üniversitesi Eğitim fakültesinde akredite olan dört programda (Fen Bilgisi Öğretmenliği, Resim-İş Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği) öğrenim görmekte olan ve akreditasyon sürecine katılmış öğretmen adaylarının akreditasyon sürecinin öğretmenlik uygulaması dersine etkileri hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda; akredite olan her programdan öğretmenlik uygulaması dersini alan (4. sınıf) öğrencileri arasından 2 öğrenci seçilerek, araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Çalışma sonucunda; akreditasyon sürecinin; öğretmenlik uygulaması dersinin işlenişine, okul – fakülte işbirliğine, uygulama okulundaki deneyimlere, mesleki becerilere ve uygulama okulundaki işleyişe olumlu yönde etki ettiği tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının sorumluluğunu arttırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akreditasyon, Öğretmenlik Uygulaması

Presentation ID / Sunum No= 397

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Duygu ve Dil Dünyasının Evrenselliğine Piskolinguistik Bir Yaklaşım

Dr. Diloromxon Buzrukova¹

¹*Fergane Devlet Üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

İnsanlara özgü tüm duygusal durumlar ve deneyimler kümesi olarak ortaya çıkan duygusal-dilsel manzara, bireysel durumların yeniden kodlanması sonucunda oluşur. Tüm kültürlerin temsilcileri için var olan duyguların, davranış kalıplarının ve duygusal durumların klişelerinin sosyal çekirdeği, duygusal anlamı ifade eden kavramların kararlılığı ve tanınması ile belirlenir. Şimdiye kadar, bilimde duyguların evrenselliği veya etnik koşulluluğu ve buna bağlı olarak evrensel-etnospesifik bir duygusal manzaranın varlığı konusu tartışmalı olmaya devam ediyor. Dünyanın duygusal-dilbilimsel görüşünün - ulusal dünya görüşünün incelenmesinde, dünyanın dilsel ve kavramsal görüşü önemlidir. A.A. Selivanova, dünyanın kavramsal resminin, bir kişinin hakim olduğu dünyanın zihinsel görüntüsü olarak tanımlandığını söylüyor. Gerçekliğin bütüncül bir görüntüsü olarak kavramsal dünya görüşü, insanın bilişsel faaliyetinin tüm eylemleri için bir arabulucu görevi görür. Bu nedenle, insan entegrasyonunun özüdür ve insan faaliyetinin farklı alanlarını uyumlu hale getiren ve birbiriyle ilişkilendiren bir işlev görür.

Anahtar Kelimeler: Dil ve Duygu, Piskolinguistik Bir Yaklaşım, Duygusal-Dilsel Manzara,

A Psycholinguistic Approach to the Universality of the World of Emotion and Language

Abstract

The emotional-linguistic landscape, which appears as a set of all emotional states and experiences specific to people, is formed as a result of recoding individual situations. The social core of feelings, behavioral patterns and stereotypes of emotional states that exist for representatives of all cultures is determined by the stability and recognition of concepts that express emotional meaning. Until now, the issue of the universality of emotions or ethnic conditionality in knowledge, and the existence of a universal-ethnospecific emotional landscape, remains controversial. Linguistic and conceptual view of the world is important in the study of the emotional-linguistic view of the world - the national world view. A.A. Selivanova says that the conceptual picture of the world is defined as the mental image of the world dominated by one person.

As a holistic image of reality, the conceptual worldview serves as a mediator for all actions of human cognitive activity. Therefore, it is the essence of human integration and performs a function that harmonizes and connects different areas of human activity.

Keywords: Language and Emotion, a Psycholinguistic Approach, An Emotional-Linguistic Landscape

Presentation ID / Sunum No= 250

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Farklı Eğitim Kademelerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Öngörüşel Problem Çözme Becerisinin Geliştirmesi

Bilal YILDIRIM¹ & Nehir KACAR²

¹ Doç. Dr., İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Eğitim Fakültesi- bildirim61@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0001-6225-5859>.

² İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim Bilimleri-Eğitim Yönetimi Yüksek
Lisans ogrencisi-nehirkacar@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-1060-5399>.

Özet

Bu çalışma, ortaokul ve liselerde öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlerinin gözetiminde öngörüşel problem çözme becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Problem, bir kişiyi zihinsel, duygusal veya fiziksel olarak rahatsız eden herhangi bir şeydir. Problem çözme, belirli bir amaca ulaşmada karşılaşılan zorlukların üstesinden gelmek için harcanan bedensel, duygusal ya da zihinsel veya bütünsel olarak gösterilen çabaların bütünüdür. Bu bağlamda öngörüşel problem çözme gelecekte karşılaşılabilecek olası problemleri önceden tespit edebilmek, problemlerin çözümüne uygun tedbirler alabilmek ve gelecekte karşılaşılmaması öngörülen problemi şimdiden çözebilme becerisidir. Beceri kavramı; “Kişinin bir işi başarma ve onu amacına uygun biçimde yetenek ve eğitime bağlı olarak tamamlama yeterliliği” şeklinde tanımlanmaktadır. Kazanılması gereken becerilerin en önemlilerinden biri de problem çözme becerisidir. Bu çalışmada, nitel araştırmalardan eylem araştırması yaklaşımı uygulanacaktır. Katılımlı, işbirlikli, özgür araştırma ve eylemsel öğrenme adlarıyla da bilinen eylem araştırması kişilerin karşı karşıya olduğu sorunlara pratik çözümler üretmeyi hedefler. Bu doğrultuda araştırmacı ve araştırmanın gerçekleştiği sistemin üyeleri arasında aktif bir iş birliği gerekir. Bu çalışma kapsamında öğrenciler, öğretmenlerinin rehberliğinde yaşadıkları veya gözlemledikleri sorunları tespit ederek çözüm yolları arayacak, hızla değişen teknolojik ve sosyal gelişmelerden kaynaklanabilecek olası sorunları belirleyecek ve olası çözümlerini sağlayacaklardır. Bu projede problem çözme temelli eylem araştırması süreci “Güncel bir probleme çözüm arama ve öngörüşel bir probleme çözüm arama şeklinde iki ana aşamadan oluşacaktır. Öngörüşel problem çözme becerisi için öncelikle problem çözme becerisinin gelişmesi gerekmektedir. Bu sebeple önce yaşanmakta olan bir problemin çözümü için uygulama, sonra öngörüşel problem çözme becerisi için uygulama yapılacaktır. Bu proje, İstanbul ilinin Küçükçekmece ilçesindeki özel ve devlet okullardan gönüllülük esasına dayanarak seçilecek olan 14 öğretmen ve 14 öğrenci ile gerçekleştirilecektir ve problem sayısı en fazla 14 olacaktır. Belirlenen problemlerin 14 tanesi güncel hayattan seçilecek 14 tanesi gelecekte karşılaşılabilecek problemler olarak belirlenecektir.

Bu çalışma, farklı eğitim kademelerinde görev yapan (ortaokul-lise) 14 öğretmen ve bu öğretmenler tarafından seçilecek olan 14 öğrencinin, 14 adet problemi belirlemesi, bu problemleri çözüme kavuşturup raporlaması ve bilimsel bir ya da birkaç etkinlikte sunum yapılması söz konusu olduğu için

özgündür. Bu çalışmanın önemli olmasının bir diğer sebebi de öğrencilere bilimsel araştırma yapma ve problemleri çözüme kavuşturma, yetkinlik ve anlayışı kazandıracak olmasıdır. Ayrıca bu araştırma sonuçlarına dayalı diğer öğrenci ve öğretmenlerin benzer çabalara yönelmeleri söz konusu olduğu için de özgündür ve önemlidir. Bu tutum ve davranışların geliştirildiği toplumlarda; hızlı bir kalkınma olur, sağlıklı insan ilişkileri kurulabilir.

Anahtar Kelimeler: Öngörü, Düşünme, Problem Çözme, Öngörüsül Problem Çözme

ABSTRACT

Developing Predictive Problem Solving Skills of Students Studying at Different Education Levels

This study aims to develop the predictive problem solving skills of students studying in secondary and high schools, under the supervision of their teachers. The problem is anything that disturbs a person mentally, emotionally or physically. Problem solving is the whole of physical, emotional, mental or holistic efforts to overcome the difficulties encountered in reaching a certain goal. In this context, predictive problem solving is the ability to detect possible problems that may be encountered in the future, to take appropriate measures to solve the problems, and to solve the problem that is foreseen to be encountered in the future. The concept of skill; is defined as “the competence of a person to achieve a job and to complete it in accordance with its purpose, depending on ability and education. One of the most important skills to be acquired is problem solving skills. In this study, action research approach from qualitative research will be applied. Action research, also known as participatory, cooperative, free research and action learning, aims to produce practical solutions to the problems that people face. In this direction, an active cooperation is required between the researcher and the members of the system in which the research takes place. Within the scope of this study, students, under the guidance of their teachers, will identify the problems they have experienced or have observed, and will seek solutions, identify possible problems that may arise from rapidly changing technological and social developments, and ensure their possible development. In this project, the problem-solving-based action research process will consist of two main stages: “Searching for a solution to a current problem and searching for a solution to a predictive problem. For predictive problem solving skills, first of all, problem solving skills need to be developed. For this reason, first an application will be made for the solution of a problem that is being experienced, and then an application will be made for predictive problem solving skills. This project will be carried out with 14 teachers and 14 students who will be chosen on a voluntary basis from private and public schools in Küçükçekmece district of Istanbul province and the number of problems will be 14 at most 14 of the identified problems will be selected from current life and 14 of them will be determined as problems that may be encountered in the future.

This study is unique because it involves 14 teachers working at different education levels (secondary school-high school) and 14 students to be selected by these teachers, identifying 14 problems, solving and reporting these problems, and making presentations in one or more scientific activities. Another reason why this study is important is that it will provide students with the competence and understanding to conduct scientific research and solve problems. In addition, this research is unique and important, as other students and teachers are likely to make similar efforts based on the results of this research. In societies where these attitudes and behaviors are developed; there will be rapid development, healthy human relations can be established.

Keywords: Foresight, Thinking, Problem Solving, Predictive Problem Solving

Presentation ID / Sunum No= 241

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Fizik Öğretmen Adaylarının Mekanik Dalgalar Konusundaki Kavram Yanılgılarının Tahmin Et-Gözle-Açıkla Tekniğini İle Giderilmesi

Araştırmacı Muhammed Fırat Akgün¹, Prof. Dr. Yasin Ünsal²

¹*Gazi Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0001-7127-2685

²*Gazi Üniversitesi*

ORCID ID:

Özet

Bu çalışma fizik öğretmen adaylarının mekanik dalgalar konusundaki kavram yanılgılarının giderilmesinde Tahmin Et-Gözle-Açıkla tekniğinin etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmada, kolay ulaşılabilirlik örnekleme yöntemi kapsamında araştırma grubu olarak Gazi Üniversitesi Fizik Öğretmenliği bölümü 2021- 2022 güz döneminde öğrenim gören 3. Sınıf Titreşim ve Dalgalar Laboratuvarı dersini alan öğretmen adayları katılım göstermiştir. Araştırmada “Mekanik Dalgalar” konusunu kapsayan Caleon ve Subramalam (2010) tarafından kavram yanılgılarının tespit etmek amacıyla geliştirilmiş Dört Aşamalı Kavram Yanılgısı Testi ile araştırmacı tarafından geliştirilen TGA çalışma kâğıtları katılımcılara uygulanmıştır. Katılımcıların kavram yanılgılarını belirlemek için doğru cevaplar üzerinden güven puan ortalaması değerine bakılmıştır. Belirlenen kavram yanılgılarının giderildiğini tespit etmek amacıyla ön test ve son test arasında frekans ve bağımlı grup t-testi analizi yapılmıştır. Tahmin Et-Gözle-Açıkla tekniğinin Mekanik Dalgalar konusu üzerindeki kavram yanılgılarının giderilmesinde kullanılabilecek bir model olması yönüyle bu araştırmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tahmin Et – Gözle – Açıkla, Dalgalar, Kavram Yanılgısı

Presentation ID / Sunum No= 51

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Görme Engelli Bireylerde Heykel Eğitimi

Araştırmacı Ashı Gökalp¹

¹Fethiye Bilim ve Sanat Merkezi
ORCID ID: 0000-0002-1688-7342

Özet

Sanat insanın temel ihtiyaçlarının yanında duygusal gereksinimlerini karşılama, estetik algılarını geliştirme ve kendini ifade etme araçlarından biridir. Sanat yapmanın ya da sanatta ilerlemenin birçok toplumda önemli olduğu, hatta özellikle programlı bir şekilde yer alması gerektiği anlayışı hâkimdir. Bu anlayış içerisinde engelli bireyler önemli bir yer tutmaktadır. Her bireyin her ne olursa olsun sanat eğitiminden ve fırsatlarından diğer bireyler gibi yararlanması gerektiği, insan hakları bakımından da dikkate alınması gereken bir olgudur. Daha nitelikli ve bütüncül bir görsel sanat eğitimi için birçok sanat türü yanında heykel eğitiminin nasıl yapılabileceği konusunu irdelemek, yanıtlar bulmak ve bilimsel öneriler geliştirmek çalışmanın ana amacını oluşturmaktadır. Bu kapsamda görme engelli bireylere yönelik görsel sanat ve heykel eğitimine başlamada ilgili bireyin yaşı etkili midir, bu durum gören bireylerle paralel midir? Görme engelli olan bireylere yönelik görsel sanat ve heykel eğitimi verecek öğretmenlerin yetişme özellikleri ve deneyimlerinin önemi nedir? ve heykel eğitimi görme engelli bireylere nasıl verilmelidir? Sorular yöneltmiştir. Bu doğrultuda görme engeline karşı dokunma duyusunun daha nitelikli olarak kullanılabileceği ortamların nasıl yaratılabileceği ve bu ortamlarda heykel çalışmaları ile görme engelli bireylere daha nitelikli sanat eğitiminin nasıl kazandırılabilceği sorusu da yanıt bulunabilecektir. Diğer taraftan bu çalışma ile eğitim sürecindeki eksiklikler ve varsa yanlışlıklar da ortaya konmuş olacaktır. Araştırma nitel yöntemlerden biri olan görüşme tekniği ile elde edilmiş ve analiz edilmiştir. Elde edilen verilere göre görenlerde olduğu gibi görme engelli bireylerin yaşı kaç olursa olsun doğru kişilerden iyi bir heykel eğitimi aldığı anda her türlü heykel eserleri üretebildiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda eğitim fakültelerine bağlı görsel sanatlar eğitim bölümlerinde ‘özel eğitim’ bölümleri eklenmelidir. Görme engelli bireyler için olan okullarda görsel sanat eğitimi yerine heykel eğitimi olmalı heykel eğitimi almış ayrıca özel eğitim kursu veya eğitimini almış görsel sanatlar öğretmeni olmalıdır, görme engelli yetişkin bireyler için yaşam boyu öğrenme merkezlerinde acilen heykel modülü açılmalı, görme engelli kursiyerlere eğitim verecek öğretmenin heykel ve özel eğitim almış kişilerden oluşması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Görme Engelli Bireyler, Heykel Eğitimi, Görsel Sanat, Eğitim

Presentation ID / Sunum No= 169

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İlaçların Aile Yapısı Üzerine Etkisi

Doç. Dr. Elnur Allahverdiyev¹

¹*Bakü İşletme ve İşbirliği Koleji*
ORCID ID: 0000-0002-1477-9217

Özet

Madde bağımlılığı sadece psikolojik ve biyolojik bir bozukluk değildir. Aynı zamanda toplum üzerindeki etkileri düşünüldüğünde disiplinler arası bir sorun olduğu anlaşılmaktadır. Madde bağımlılığının tek bir nedeni yoktur. Birçok değişken etkili olabilir. Bireylerin kişisel özellikleri, aile yapıları, arkadaş çevresi ve geçmiş deneyimleri madde kullanımında etkili faktörlerdir. Bu nedenle madde bağımlılığının nedenleri araştırılırken disiplinler arası bir yaklaşım kullanılmalıdır. Toplumun en küçük birimi ailedir. Aile bireylerinin uyuşturucu madde kullanımı tüm aileyi dolayısıyla toplumun önemli bir bölümünü etkilemektedir. Aile ve toplum arasındaki etkileşim karşılıklıdır. Uyuşturucu kullanımı gibi sapkın davranışlar gelenek ve göreneklerine bağlı toplumlarda hoş karşılanmaz. Bu tür davranışlarda bulunan kişiler büyük tepki gösterirler. Ancak toplumlardaki hızlı değişime paralel olarak bu tür sapkın davranışların sayısı da artmaktadır. Bu artışın temel nedeninin geleneksel aile yapısındaki değişim olduğu söylenebilir. Bu nedenle makalenin özü aile yapıları üzerinde yoğunlaşmıştır. Ailenin uyuşturucu bağımlılığı üzerindeki etkisinin incelenmesi ve kolluk kuvvetlerinin bu yönde alabileceği önleyici tedbirler çalışmanın en önemli faydası olacaktır.

Anahtar Kelimeler: İlaçlar, Etki, Aile, Yapı, Ebeveynler, Çocuklar

The Effect of Drugs On Family Structure

Abstract

Drug addiction is not just a psychological and biological disorder. At the same time, considering the effects it has on society, it is understood that it is an interdisciplinary problem. There is no single cause of drug addiction. Many variables can be effective. Individuals' personal characteristics, family structures, circle of friends and past experiences are effective factors in drug use. Therefore, an interdisciplinary approach should be used when investigating the causes of drug addiction. The smallest unit of society is the family. Drug use by family members affects the whole family and therefore a significant part of the society. The interaction between family and society is mutual. Deviant behaviors such as drug use are not welcomed in societies that adhere to their traditions and customs. People who engage in such behavior show a great reaction. However, in parallel with the rapid change in societies, the number of such deviant behaviors is increasing. It can be said that the main reason behind this increase is the change in the traditional family structure. For this reason, the essence of the article is concentrated on family structures. Examining the effect of the family on drug

addiction and preventive law enforcement measures that law enforcement can take in this direction will be the most important benefit of the study.

Keywords: Drugs, Effect, Family, Structure, Parents, Children

Presentation ID / Sunum No= 305

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İlk ve Ortaokul Öğretmenlerin İş Performanslarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Prof. Dr. Ergün Recepoğlu¹, Araştırmacı Ebru Sönmez²

¹KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

ORCID ID: 0000-0002-3382-0609

²MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

**Corresponding author: ergun recepoglu*

Özet

Bu araştırmada ilk ve ortaokullardaki öğretmenlerin İş Performansları farklı değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırmanın alt problemleri şunlardır: • Öğretmenlerin İş Performansı algıları ne düzeydedir? • Öğretmenlerin İş Performansları cinsiyete, branşa, mesleki kıdeme, yaşa, çalıştığı okuldaki görev süresine ve eğitim durumlarına göre anlamlı bir biçimde değişmekte midir? Bu çalışma tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Araştırma Kastamonu ilinde ilk ve ortaokullarda görev yapan 125 sınıf ve 178 branş olmak üzere toplam 303 öğretmen üzerinden yürütülmüştür. Araştırma için hazırlanan anketler, öğretmenlere çalıştıkları okullarda araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel çözümlemeleri için SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırma verileri “Kişisel Bilgi Formu”, “İş Performansı Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın alt problemlerinin çözülmesi amacıyla frekans ve yüzde analizleri, t-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), Dunnett’s C ve Scheffe Çoklu Karşılaştırma Testleri, kullanılmıştır. Araştırma bulguları değerlendirildiğinde; öğretmenlerin performans algılarının cinsiyet, yaş, çalıştığı okuldaki görev süresi ve branş değişkenlerine göre farklılaşmadığı bulunurken, mesleki kıdem ve öğrenim durumu değişkenlerine göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, İş Performansı, İlkokul, Ortaokul

Presentation ID / Sunum No= 279

Oral Presentation / Sözlü Sunum

MEB Tarafından Yürütülen (Yögep-1) Yönetici Geliştirme Projesine İlişkin Bir Değerlendirme

Dr. Methi Çelik¹, Araştırmacı Yasin Demirci²

¹MEB Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

ORCID ID: 0000-0003-3806-4985

²MEB Okul Müdürü

ORCID ID: 0000-0002-8665-4261

*Corresponding author: Methi Çelik

Özet

Bu çalışmada MEB tarafından uygulamaya konulan ve kısa adı YÖGEp olan Yönetici Geliştirme Programının birinci aşamasına (YÖGEp-1) ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerinin analizi amaçlanmıştır. Nitel araştırma yaklaşımı kapsamında tasarlanan araştırma, durum çalışması deseni şeklinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evreni Ankara ili Çankaya İlçesinde bulunan okullarda görev yapan ve YÖGEp-1 seminerine katılan okul müdürleri oluşturmaktadır. Araştırma sürecinde bahse konu seminer süreci devam ettiğinden bu seminere katılım sağlayan ve tamamlayan yirmi (20) okul müdürü çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda YÖGEp-1'e ilişkin orta üstü düzeyde bir değerlendirme izlenmiştir. “Öğretmenin güçlendirilmesi, Başarı farklarının azaltılması, Yetenek yönetimi, Deneyim paylaşımı, Uygulama çerçevesi oluşturma” başlıklarının ele alındığı seminer sürecine ilişkin okul yöneticilerinin değerlendirmelerine göre; Öğretmen Meslek Kanununun (ÖMK) öğretmeni güçlendirmesi hususunda yeterli olmadığı, okullar arası farklılıkların başarıda da farklar oluşturduğu, yetenek yönetiminin bilimsel adımlar izlenerek yapılmasının gerektiği, okul müdürleri arasındaki deneyim ve tecrübe paylaşımının seminerin en pozitif tarafı olduğu, uygulamaya dönük sunum ve faaliyetlerin bakış açılarının genişlemesine katkı sunduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre MEB tarafından uygulamaya konulan ve kısa adı YÖGEp olan Yönetici Geliştirme Programı'nın birinci aşamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerinin olumlu olmakla beraber seminer çalışmasının planlaması, zamanlaması, eğitici (formatör) yeterlikleri, uzmanlık alanlarına ilişkin tereddütler ve konuların yoğunluğu gibi nedenlerle daha verimli olabileceği söylenebilir. Bu sonuca göre; yapılacak olan benzer çalışmaların ilgililerin görüşleri alınarak, üniversitelerle işbirliği içerisinde planlamasının yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: okul yöneticisi, yögep, proje, okul yöneticisi yetiştirme.

Presentation ID / Sunum No= 308

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Modern Müze Anlayışının Kapadokya Sanat ve Tarih Müzesi Kapsamında İncelenmesi

Öğr. Gör. Ayşen Tükel¹ Prof. Dr. Ali Meydan²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-4525-3293

²Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-1278-096X

Özet

Müzeler insanların yaşamlarına tutulan bir ayna gibidir. Toplumsal hafızayı canlı tutmak için yaşamın içinde kıymet verilenlerin envanterinin tutulduğu mekânlardır. Önceleri sadece arkeolojik ve etnografik müzeler varlığını sürdürürken modern müzecilik anlayışında zaman içerisinde birçok farklı müzeler oluşmuştur. Bu müzelerden biride “Kapadokya Sanat ve Tarih Müzesi” diğer bir adı ile “Bebek Müzesi” dir. Kitre bebeklerden oluşan ürünler hem kendi hikâyelerini hem de tarihin sayfalarını anlatmaktadır. Müze Türkiye’nin ilk el yapımı bebek müzesi olma özelliğine sahiptir. Bünyesinde yaklaşık üç bin bebek barındıran müzenin diğer bir özelliği ise Cumhuriyet tarihinde dahil pek çok Türk yaşam biçimini, Osmanlı dönemine ait esnaf ve zanaatkarları, Yunus Emre, Mevlana, Nasreddin Hoca, Aşık Veysel, Dede Korkut, Hacı Bektaş Veli, Köroğlu ve Cihan Pehlivanı Koca Yusuf gibi isimleri çeşitli efsane ve destanları ve kültürel öğeleri kitre bebeklerle somutlaştırıp kompozisyonlar oluşturmalarıdır. Zamanla hediye yoluyla dünya bebekleri de bu müzenin envanterine girmiş ve Dünya ülkelerine ait bebekler ve hikâyeleri de müzede kendine yer bulmaya başlamıştır. Mustafapaşa da 170 yıllık bir konakta sergilenen ürünler içinde bulunduğu mimari yapı ve mekânla da anlam kazanmaktadır. Hem yetişkinlere hem çocuklara hitap eden müze kitre bebeklerin hikâyelerinin yanı sıra tarihin somutlaştırılarak çocuklara müzeleri sevdirmesi açısından da önem arz etmektedir. Bu araştırmanın amacı, Kapadokya Sanat ve Tarih Müzesi gelişim sürecinden hareketle modern müzecilik anlayışına ışık tutabilmektir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseninde gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak veri toplanmıştır. Görüşme formunda; müzesinin kurulma amacı, mekan tasarımı, müzenin sunduğu eğitim ortamı ve kültürel etkinlikleri vb. sorulara cevap aranmıştır. Çalışmada görüşme müzenin kurucu müdürü ile yapılmıştır. Görüşme yüz yüz yapılmış, toplam 2 saat sürmüş ve görüşme esnasında müzeden görüntüler alınmıştır. Yapılan görüşme sonucunda; müzenin Kapadokya bölgesinde kurulmasında iki ana etkenin olduğu saptanmıştır. Bunlardan ilki Kapadokya bölgesinin pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmış olması, ikincisi ise bölgenin doğal güzelliklerinden dolayı yerli ve yabancı turistlerin uğrak yeri olmasıdır. Müzede bu yıl 4. Yapılacak olan Kapadokya İmece Festivali kapsamında yerli ve yabancı sanatseverlerin ağırlandığı ve bu durumun bölgenin kültürel yapısına katkı sağladığı söylenebilir. Modern müzelerde olduğu gibi ziyaretçilerin müze gezisi sonrası duygu ve düşüncelerini yazabildikleri ziyaretçi defterinin olması müzenin kendini geliştirmesinin de bir yolu olarak kabul edilebilir. Sonuç olarak Kapadokya Sanat ve Tarih Müzesi örneğinde; tarihi, yerel ve kültürel öğeleri

yaşatan müzelerin bulunduğu bölgenin kültürel ve toplumsal yapısına önemli katkılarının olduğu gözlemlenmiştir. Bu bağlamda modern müzelerin artırılması, tanıtımın yapılması yerel ve kültürel mirasların korunması, sonraki kuşaklara aktarılması açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müze, bebek müzesi, sanat ve tarih müzesi.

Presentation ID / Sunum No= 326

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Öğrencilerin Okul Yöneticilerinin Niteliklerine İlişkin Görüşleri (Anadolu Lisesi Örneği)

Eğitim Yönetimi Uzm. Aydın Yücel¹

¹MEB

Özet

Araştırmamanın amacı öğrencilerin okul yöneticilerinin niteliklerine ilişkin görüşlerini öğrenmektir. Araştırma evreni olarak Kuşadası'ndaki Anadolu liseleri seçilmiştir. Kuşadası'nın evren olarak seçilme nedeni, Kuşadası'nın gerek Dünyanın farklı ülkelerinden gerekse ülkemizin farklı yerlerinden göç alan bir yerleşim yeri olmasıdır. Kuşadası'nın bu özelliği araştırmamızda farklı kültürden gelen aile çocuklarının görüşlerini alma olanağını verecektir. Bu araştırmada verileri elde etmek için nicel araştırma yapılmasına karar verilmiş, anket çalışması yapılmıştır. Anket çalışmasına örneklem grubunda bulunan toplam 229 lise son sınıf öğrencisi ulaşılmıştır. Anketlerin uygulandığı Anadolu Liselerinin 1-Anadolu Lisesi 2-Anadolu Öğretmen Lisesi 3-Meslek Lisesi gibi farklı alanları olan okulların olmasına özellikle dikkat edilmiştir. Anketlerin uygulandığı okulların farklılığı araştırmanın evren içinde geçerliğini artıracaktır. Lise 4. Sınıf öğrencilerinin bu araştırmada seçilme nedeni ise öğrencilerin yöneticileri ile en az 4 yıl geçirdikleri, bu konuda belli bir gözlem ve değerlendirme yapabilecekleri varsayımından hareket edilmesidir. Araştırmamızda denenecek en önemli hipotez 'Okul paydaşı olan öğrencilerin gelecekte sergileyecekleri tutum ve davranışlarında, okuldaki yöneticilerin önemli ölçüde olumlu veya olumsuz yönde etkili olduğudur. Araştırmada öğrencilerin okul yöneticileri niteliklerine ilişkin görüşlerinde en önemli bulgular şunlardır: a) Okuldaki yönetici güvenilir bir kişi olmalıdır b)Okuldaki yönetici adil bir kişi olmalıdır c)Okuldaki yönetici kendini karşısındakinin yerine koyabilen bir kişi olmalıdır d) Okuldaki yönetici dinleyen bir kişi olmalıdır e) Okuldaki yönetici kendine güvenen bir kişi olmalıdır

Anahtar Kelimeler: Lider, Yönetici, Öğrenci

Students' Views On the Standards the Schools Managment (Anatolian High School Sample)

Abstract

The main purpose of the research is to understand the students' views on the standards of the schools managment. Anatolian High Schools have been selected as a sample. Kuşadası is a place which receives migration not only from different countries in the world but also from different districts in Turkey. This will give us a chance to take views of the children coming from different cultures. It has been decided to do a quantitative research for providing data. A survey study has been prepared for this. sample group includes 229 students from three different Anatolian High Schools.

The schools which have been selected for the survey includes three different Anatolian Highs 1-) Anatolian High School 2-) Anatolian Teaching High School 3-) Anatolian Vocational High School Why the fourth class students have been selected for these surveys is because they will be able to make observations and evolutions as they have spent four years with their headmasters and assistant-headmasters. The most important results are as follows: The headmasters and assistant- headmasters should be trustworthy, fair, good-listeners, self confident and have empathy.

Keywords: Leader, director, student

Presentation ID / Sunum No= 272

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Öğretmenlerin Duygusal Zekâlarına İlişkin Algılarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Kastamonu Örneği)

Prof. Dr. Ergün Recepoğlu¹, Araştırmacı Sema Muratoğlu²

¹KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
ORCID ID: 0000-0002-3382-0609
²KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

Özet

Bir insan kendi duygularında olduğu gibi, başkalarının duygularını da yönlendirebilme ve anlayabilme becerisine sahip olabilme düzeyi ne kadar yüksek ise, gerek iş dünyasında başarıyı, gerekse de özel yaşamında mutluluğu ve huzuru yakalayabileceğini söylemek mümkündür. Çalışma başlığını oluşturan kavramlardan biri olan ‘Duygusal Zekâ’ kavramı eğitim dünyasında oldukça önemlidir ve gelecek nesilleri eğitecek olan eğitimcilerde de bunun yüksek seviyede olması, eğitimin kalitesini arttıracak unsurlardandır. Eğitim hizmetlerinin büyük öneme sahip olması, eğitimcinin oynadığı bu rolün önemini arttırmaktadır. Bu bağlamda eğitimcilerin duygu ve ihtiyaçlarına karşı duyarlılık gösterilmesi gereklidir. Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin duygusal zekâ ilişkili algılarının farklı değişkenler açısından incelemektir. Bu araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmaya Kastamonu ilindeki 302 öğretmen katılmıştır. Öğretmenlerin duygusal zekâlarına ilişkin verileri elde etmek için Schutte Duygusal Zekâ Ölçeğinden yararlanılmıştır. Öğretmenlerin duygusal zekâlarına yönelik analizler incelendiğinde duygusal zekânın boyutları olan ruh halinin düzenlenmesi; “ruh halinin düzenlenmesi” ortalaması yüksek: “duyguların değerlendirilmesi” ortalaması yeterli: “duyguların kullanımı” ortalaması yeterli olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Duygusal Zekâ, Eğitim

Examining Teachers' Perceptions of Emotional Intelligence in Terms of Different Variables (Kastamonu sample)

Abstract

It is possible to say that the higher the level of a person's ability to direct and understand the feelings of others, as well as his / her own emotions, he can achieve success and happiness and peace in his private life. The concept of Emotional Intelligence, which is one of the concepts forming the title of the study, is very important in the world of education and the fact that it is at a high level among educators who will train future generations is one of the factors that can improve the quality of education. The importance of educational services increases the importance of this role played by the educator. In this context, it is necessary to show sensitivity to the feelings and needs of educators. The aim of this study is to examine teachers' perceptions of emotional intelligence in terms of different variables. This research is a descriptive study in scanning model. 302 teachers in Kastamonu city

participated in the research. Schutte Emotional Intelligence Scale was used to obtain data on teachers' emotional intelligence. When the analyses of teachers' emotional intelligence are examined; "regulation of mood" average was high: "evaluation of emotions" average was sufficient: "use of emotions" average was found to be sufficient.

Keywords: Teacher, Emotional Intelligence, Eğitim

Presentation ID / Sunum No= 71

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Okul Müdürlerinin Liderlik Özelliklerine İlişkin Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Araştırmacı Hatice Yıldırım¹, Doç. Dr. Bünyamin Han²

¹*Kütahya Dumlupınar Üniversitesi*
ORCID ID:0000-0002-9053-4414

²*Kütahya Dumlupınar Üniversitesi*
ORCID ID:0000-0003-0204-5686

Özet

Okul müdürlerinin çeşitli liderlik özelliklerinin bulunması gerekir. Okul müdürlerinden her türlü duruma ve şartlara uygun bir liderlik özelliği göstermesi beklenir. Okulu etkileyebilecek sorunlar karşısında okul müdürü liderlik özelliklerini kullanarak olayı değerlendirmeli ve çözüm sunabilmelidir. Okul müdürünün gösterdiği liderlik tarzlarının okulun tüm paydaşları üzerinde etkisi söz konusudur. Bu çalışmada okul müdürlerinin liderlik özelliklerine ilişkin yapılan lisansüstü tezler incelenmiştir. Araştırma kapsamında 2018-2022 yılları arasında liderlik konusunda gerçekleştirilmiş 37 lisansüstü tezinin içerik analizi yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Yapılan tez inceleme çalışmaları sonucuna göre okul idarecilerinin liderlik özellikleri ve bu özelliklere özgü davranışları gösterme düzeylerinin artması performansın da artmasına katkı sağladığı ortaya konulmuştur. İncelenen tezlerde ulaşılan sonuçlara göre okul idarecilerinin liderlik özelliklerinin olumlu okul iklimi sağlamada en önemli faktörlerden biri olduğu vurgulanmıştır. Araştırma sonuçlarında, okul müdürlerinin bugüne kadar sergiledikleri mevcut düzende devam ettirdikleri süregelen konvensiyonel yöneticilik modellerinin yetersiz olduğu görülmüştür. Okul müdürlerini alışlagelmiş konvensiyonel rolleri sergilemelerinden vazgeçirip lider ve çevresini örnek kişiliği ve davranışlarıyla etkileyebilen eğitim yöneticisi olabilmeleri için birtakım çalışmalar yapılmalıdır. Bu nedenle okul müdürleri için göreve başlamadan ve görevini sürdürürken genel bir yetiştirme ve geliştirme programı yapılmalıdır. Okul müdürlerine belirli aralıklarla okul örgütünü geliştiren lider olma özelliklerini sürekli yenileyebilmelerine fırsat sağlayacak eğitimler ve seminerler verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Okul Müdürü, Liderlik, Lisansüstü Tez.

Analysis of Graduate Theses On Leadership Characteristics of School Principals

Abstract

School principals must have various leadership qualities. School principals are expected to show leadership qualities suitable for all situations and conditions. In the face of problems that may affect the school, the school principals should be able to evaluate the events and offer solutions by using their leadership qualities. The leadership styles shown by the school principal have an impact on all

the stakeholders of the school. In this study, postgraduate theses on the leadership characteristics of school principals were examined. Within the scope of the research, content analysis of 37 graduate

theses on leadership between 2018-2022 was conducted. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the research. According to the results of the thesis examination studies, it has been revealed that the leadership characteristics of school administrators and the increase in the level of showing behaviors specific to these characteristics contribute to the increase in performance. According to the results obtained in the theses examined, it was emphasized that the leadership characteristics of school administrators are one of the most important factors in providing a positive school climate. In the results of the research, it has been seen that the ongoing conventional management models that school principals have maintained in the current order they have exhibited until today are insufficient. Some studies should be carried out in order to discourage school principals from displaying their usual conventional roles and to become an education administrator who can influence the leader and his environment with his exemplary personality and behaviors. For this reason, a general training and development program should be made for school principals before they start and during their service. Trainings and seminars should be given to school principals at regular intervals to enable them to constantly renew their leadership qualities that improve the school organization.

Keywords: School Principal, Leadership, Graduate Thesis.

Presentation ID / Sunum No= 355

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Örgütsel Sessizlik, Örgütsel Yalnızlık ve Yabancılaşma Arasındaki İlişkiler: Bir Meta - Analiz Çalışması

Araştırmacı Fatma Öztürk Güler¹

¹Gazi Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-5576-4372

Özet

Bu araştırmanın amacı, örgütsel sessizlik, örgütsel yalnızlık ve yabancılaşma arasındaki ilişkilerin ortalama etki büyüklüğünün belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda, 2012-2021 yılları arasında, belirtilen ilişkileri belirlemeye dönük çalışmaların meta - analizi yapılmıştır. Meta-analiz çalışmasına örgütsel sessizlik, örgütsel yalnızlık ve yabancılaşma arasındaki ilişkiler açısından 1 (Ntoplam=503), örgütsel sessizlik ile örgütsel yalnızlık arasındaki ilişkiler açısından 1 (Ntoplam=400), örgütsel sessizlik ile yabancılaşma arasındaki ilişkiler açısından 5 (Ntoplam=1127), örgütsel yalnızlık ile yabancılaşma arasındaki ilişkiler açısından 2 (Ntoplam=644) araştırma, dâhil edilmiştir. Meta-analize dâhil edilen çalışmalar Afyonkarahisar, Antalya, Aydın, Bolu, Konya, Ankara, Muş, Sivas ve Tekirdağ illerinde gerçekleştirilen araştırmalardan oluşmaktadır. Yayın yanlılığı için incelenen huni saçılım grafikleri, Duval ve Tweedie kırp ve doldur yöntemi, Begg ve Mazumdar sıra korelasyonlarına ait Kendall'ın Tau b katsayı değerleri, Klasik Güvenli N analizi ve Egger regresyon testi, meta-analizde yayım yanlılığının olmadığına işaret etmektedir. Rastgele etkiler modeline göre gerçekleştirilen etki büyüklüğü analizlerinde, Fisher z katsayısı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, örgütsel sessizlik, örgütsel yalnızlık ve yabancılaşma arasındaki ilişkilerin ($r=.779$) yüksek düzeyde, örgütsel sessizlik ve örgütsel yalnızlık arasındaki ilişkilerin ($r=.728$) yüksek düzeyde, örgütsel yalnızlık ve yabancılaşma arasındaki ortalama ilişkilerin ($r=.618$) yüksek düzeyde ve örgütsel sessizlik ve yabancılaşma arasındaki ortalama ilişkilerin de ($r=.542$) orta düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sessizlik, Örgütsel Sessizlik, Yalnızlık, Örgütsel Yalnızlık, Yabancılaşma

The Relationships Between Organizational Silence, Organizational Loneliness and Alienation: A Meta – Analysis Study

Abstract

The aim of this research is to determine the average effect size of the relationships between organizational silence, organizational loneliness and alienation. With this aim, a meta-analysis of the studies aimed at determining the specified relationships between the years 2012-2021 were conducted. 1 (Ntotal=503) in terms of the relations between organizational silence, organizational loneliness and alienation, 1 (Ntotal=400) in terms of the relations between organizational silence and organizational loneliness, 5 (Ntotal=1127) in terms of the relations between organizational silence and alienation, 2 (Ntotal=644) in terms of the relations between organizational loneliness and alienation were included

in the meta-analysis study. The studies included in the meta-analysis consist of the studies carried out in the provinces of Afyonkarahisar, Antalya, Aydın, Bolu, Konya, Ankara, Muş, Sivas and Tekirdağ. Funnel scatter plots, Duval and Tweedie trim and fill method, Kendall's Tau b coefficient values of Begg and Mazumdar rank correlations, Classic Safe N analysis and Egger regression test examined for publication bias indicate that there is no publication bias in the meta-analysis. The Fisher z coefficient was used in the effect size analyzes performed according to the random effects model. As a result of the research, it was determined that the relations between organizational silence, organizational loneliness and alienation were found to be high ($r=.779$), the relations between organizational silence and organizational loneliness were found to be high ($r=.728$), and the average relations between organizational loneliness and alienation were found to be high ($r=.618$), and the average relations between organizational silence and alienation were found to be moderate ($r=.542$).

Keywords: Silence, Organizational Silence, Loneliness, Organizational Loneliness, Alienation

Presentation ID / Sunum No= 114

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarında Hikâye Ünitesinde Geçen Etkinliklerin Bilişsel ve Duyuşsal Farkındalıklar Çerçevesinde İncelenmesi

Öğr. Gör. Kübra Kaya Ülker¹

¹*İstanbul Gelişim Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-2523-069X

Özet

Ders kitabı, bir dersin öğretimiyle ilişkili olarak belirli ölçülere göre incelendikten sonra; okul, sınıf ve ders için öğretmen ve öğrencilere temel kaynak olarak verilen kitaptır. Ders kitapları, öğretim programına uygun olarak hazırlanır ve eğitim programındaki amaçlar, içerikler, etkinlikler ve değerlendirme özelliklerine uygun bilgiler ders kitaplarında sırasıyla yer almaktadır. Dolayısıyla ders kitaplarında yer alan bütün yazılı ve görsel unsurlar, öğrenmenin gerçekleşmesi için birer araçtır. Ders kitapları, belirlenen kazanımları edindirmede önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Bu sebeple ders kitaplarının; doğru ve güncel bilgiler vermesi, öğrencileri araştırmaya yönlendirmesi, konuyu bütünleyen görsellerle zenginleştirilmesi, bilişsel ve duyuşsal becerileri etkin kılacak etkinliklere yer vermesi gerekir. Bilişsel ve duyuşsal farkındalıklar; öğrencinin dil becerilerini, analitik ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmesi açısından oldukça önemlidir. Yapılan bu çalışmada; 9, 10, 11 ve 12. Sınıf MEB Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında hikâye ünitesindeki metni anlama ve çözümleme etkinliklerine bu farkındalıklar çerçevesinde bakılmış olup ortaöğretim programındaki kazanımlarla örtüşme düzeyi incelenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yapılmıştır. Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı öğretim programındaki kazanımların, gerçekleşme düzeylerinin incelenmesine yönelik bulgular, ders kitaplarındaki etkinliklerin niteliği açısından hikâye ünitelerinde değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitapları, Bilişsel-Duyuşsal Farkındalıklar, Hikâye, Dil Becerileri.

Presentation ID / Sunum No= 232

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Türkçeyi Doğru, Güzel ve Etkili Kullanma Becerilerine Yönelik Farkındalıklarının İncelenmesi

Araştırmacı Neslihan Özcan¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-3263-8511

Özet

Birey doğduğu andan itibaren ailesinden ve çevresinden edindiği dil ile içinde yaşadığı toplumun kültürel ve sosyal etkisi altındadır. Dil, kültürün en temel ögesi olup toplumu bir arada tutan en canlı varlıktır. Ana dilini etkili kullanan bireyden, içinde yaşadığı toplumla daha sağlam ilişkiler kurması beklenmektedir. Bu doğrultuda dilin canlılığını koruması ve diğer diller karşısında değişime uğramaması ancak dilin doğru kullanımıyla mümkündür. Okuma, anlama, yazma ve dinleme dil becerilerini etkili kullanan birey eğitim hayatında daha başarılı olacaktır. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma becerisinin, geleceğin vatandaşlarını yetiştiren sosyal bilgiler dersi için önemi büyüktür. Sosyal bilgiler gibi öğrenme alanına sahip derslerde üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesi için dil becerilerin geliştirilmesi de oldukça önemli olacaktır. Bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler dersinde Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma becerisine yönelik farkındalıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma nitel durum çalışması desenine uygun olarak yürütülmüştür. Çalışma grubu Adana'nın Yüreğir ilçesinde bir ortaokulda öğrenim gören 7. Sınıf öğrencilerinden oluşturulmuştur. Öğrencilere öncelikle sınıf düzeyine uygun konu olan göç ile ilgili bir metin okutulmuştur. Okutulan metinle ilgili açık uçlu soru sorulmuştur. Yöneltilen "Almanya'ya göç etmek ister miydiniz?" sorusuna vermiş oldukları cevaba göre sınıf iki gruba ayrılarak öğrencilerin konuyu tartışması sağlanmıştır. Son adımda öğrencilerden konuyla ilgili kompozisyon yazmaları istenmiştir. Yapılan bu etkinlikler hazırlanan rubrikler ile değerlendirilmiştir. Bu etkinliklerin amacı öğrencilerin anlama, konuşma, dinleme ve okuma dil becerilerini açığa çıkartmaktır. Çalışma sonucunda, kitap okuyan öğrencilerin daha düzgün cümle kurdukları, konuyu daha iyi anlayıp tartışmaya daha etkin katıldıkları tespit edilmiştir. Yazma etkinliği öğrencilerin en zorlandığı etkinlik olmuştur. Yazılı etkinlikler genel olarak incelendiğinde öğrencilerin özensiz yazdıkları, cümle düşüklüklerinin olduğu ve bazı öğrencilerin kelimelerin sadece sessiz harflerini yazdıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Dil Becerisi, Türkçeyi Doğru Güzel ve Etkili Kullanma Becerisi

Presentation ID / Sunum No= 274

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Özel Yetenekli Öğrencilerin Türk Dünyası Algıları

Dr. Ömür Kızıl¹

*¹Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID ID: 0000-0002-9181-5437*

Özet

Araştırmanın amacı, özel yetenekli öğrencilerin Türk dünyası algısını kavramsal ve mekânsal çerçevede ortaya koymaktır. Çalışma bir Bilim ve Sanat Merkezi'nde öğrenim görmekte olan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Nitel yöntemle gerçekleştirilen araştırmada görüşme ve doküman inceleme teknikleriyle veri toplanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi tekniğiyle analiz edilerek kodlar ve temalar ağına ulaşılarak öğrencilerin Türk dünyası algısı bu bağlamda incelenmiştir. Ulaşılan bulgular, öğrencilerin Türk dünyası algısının kültür ve mekan odaklı iki temel tema üzerinde şekillendiğini göstermektedir. Türk dünyasının mekânsal olarak tarifinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre değişimler olduğu gözlenmiştir. Bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, Türk dünyası ve bağımsız Türk devletleri hususunda öğrencilerin algılarını şekillendiren önemli bilgi eksiklikleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ulaşılan bu sonuçlar Milli Eğitim Bakanlığı müfredatları ve alan yazındaki çalışmalarla birlikte değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Türk Dünyası Algısı, Mekânsal Düşünme

Presentation ID / Sunum No= 275

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Özel Yetenekli Öğrencilerin Türk Tarihi Algıları

Dr. Ömür Kızıl¹

¹*Milli Eğitim Bakanlığı*

ORCID ID: 0000-0002-9181-5437

Özet

Araştırmanın amacı, özel yetenekli 4., 5. ve 6. sınıf öğrencilerinin Türk tarihi algısını kavramsal ve zaman-mekânsal çerçevede incelemektir. Çalışma bir Bilim ve Sanat Merkezi'nde öğrenim görmekte olan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Nitel yöntemle gerçekleştirilen araştırmada görüşme ve doküman inceleme teknikleriyle veri toplanmıştır. Toplanan veriler betimsel analiz ve içerik analizi teknikleriyle analiz edilerek kodlar ve temalar ağına ulaşılmış; öğrencilerin Türk tarihine ilişkin algıları bu bağlamda incelenmiştir. Ulaşılan bulgular, öğrencilerin Türk tarihi algılarının millet ve devlet eksenli iki temel tema üzerinde yoğunlaştığını göstermektedir. Bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, öğrencilerin Türk tarihi algılarının önemli ölçüde Anadolu Türklüğü merkezli şekillendiği sonucuna ulaşılmıştır. Ulaşılan bu sonuçlar, Ortak Türk Tarihi'nin öğretimi, Milli Eğitim Bakanlığı müfredatları ve alan yazındaki çalışmalarla birlikte değerlendirilerek Türk tarihinin öğretimi ile ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türk Tarihi, Türk Tarihi Algısı, Senkronik Düşünme, Kronolojik Düşünme

Presentation ID / Sunum No= 40

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Cumhuriyetlerinin Eğitim Sistemlerinin Uluslararası Kriterler Bağlamında Değerlendirilmesi

Prof. Dr. Ebulfez Süleymanlı¹

¹*Üsküdar Üniversitesi Sosyoloji Bölümü*
ORCID ID: 0000-0003-1894-5232

Özet

Bu çalışmada uluslararası kriterler ışığında Türk Cumhuriyetlerinin eğitim sistemlerinin mevcut durumunun karşılaştırmalı olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada kullanılan genel karşılaştırma ölçütleri; ülkelerin eğitim sisteminin genel yapısı, eğitim sistemlerinin ülkelerarası karşılaştırılmasında en belirleyici araçlardan biri veriye dayalı analizlerin ve trend (eğilim) analizlerinin yapılmasına olanak sağlayan ve kısaltılmış adı PISA ve TIMSS gibi uluslararası programlardır. Nitel karakter arz eden ve “durum çalışması” deseniyle gerçekleştirilen çalışmanın verileri doküman incelemesi şeklinde toplanmış ve analiz edilmiştir. Buna göre söz konusu ülkelerin eğitim ve bilim politikaları hakkında bilgi içeren makale, araştırma raporları, çevrim içi kaynaklar derlenmiş ve araştırmanın genel amacı doğrultusunda analiz edilmiştir. Verilerin analizinden ulaşılan sonuçlar şöyledir: Ülkelerin eğitim alanındaki politika ve uygulamalarının sonuçları hakkında bilgi veren uluslararası sınavlarda Türk Cumhuriyetlerinde göstergelerinin henüz yeteri düzeyde olmadığı gözlemlenmektedir. Özellikle ortaöğretim düzeyinde eğitim çıktılarına yansıyan özellikleri keşfetmek ve buna bağlı toplumsal geleceği öngörme fırsatı sunan PISA ve TIMSS gibi uluslararası sınavlardaki (Dolu, Ekinci, 2020:207) Türk Cumhuriyetlerinin başarı düzeylerini değerlendirdiğimizde ülke başarılarının dünya çapında son %30'luk dilimde yer aldığı görülmektedir (Kaplan, Uğurlu ve Usta, 2021:70). Türk Cumhuriyetlerinde üniversitelerin durumuna bakıldığında, bu ülkelerdeki her geçen yıl artan üniversite sayılarına rağmen, milli gelirden üniversitelere ayırdığı payın azalması ilgili ülkelerde üniversitelerin işlevlerini gerçekleştirememesine neden olmaktadır. Bu durum istatistiklere de olumsuz şekilde yansımaktadır. Nitekim 2010 yılındaki ilk yayınından beri yaptığı tespitlerle dünyanın en güvenilir üniversite sıralamalarından biri olarak nitelendirilen Times Higher Education (THE) 2020 yılı rapor sonuçlarına göre ilgili ülkelerden hiçbir üniversite dünyanın en iyi 100 üniversite sıralamasında yer alamamıştır. Sıralamada yalnızca Kazakistan'dan Al Farabi Milli Üniversitesi 207.sırada yer alırken, bu üniversiteyi yine aynı ülkeden 408.sırada Gumilev Avrasya Milli Üniversitesi takip etmiştir. (Nonews, 2021). Orta Asya Türk Cumhuriyetleri'nin iktisadi gelişimlerinde sahip oldukları beşerî sermaye potansiyelinden faydalanabilmeleri için öncelikle bu durumlarını korumaları ve geliştirmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda Türk Cumhuriyetleri, bilgi toplumuna dönüşüm sürecindeki önceliklerini belirlemek ve atılması gereken adımları tanımlamak durumundadır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Toplumu, Eğitim Sistemi, Türk Cumhuriyetleri, Üniversiteler

Presentation ID / Sunum No= 376

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkçe Ders Kitaplarındaki Etkinliklerin Kesintisiz Öğrenme Yaklaşımı ile İncelenmesi

Doç. Dr. Emine Atmaca¹, Doç. Dr. Mazhar Bal², Araştırmacı Sibel Bozoğlu Akgül³

¹Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

ORCID ID: 0000-0002-8070-124X

²Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü

ORCID ID:

³ Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü

ORCID ID:

*Corresponding author: EMİNE ATMACA

Özet

Bu çalışmanın amacı, 5. 6. 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerle kesintisiz öğrenme yaklaşımının ilişkisini ortaya koymaktır. Nitel araştırma yöntemi ile desenlenen bu çalışmada veri toplama tekniği olarak doküman analizinden yararlanılmıştır. Veriler, betimsel analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırmanın verilerinden hareketle, 5. 6. 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan etkinliklerin kesintisiz öğrenme yaklaşımının altı ilkesine hizmet edemediği belirlenmiştir. Bu ilkeler tüm kademelerde ortaktır. Etkinliklerde kesintisiz öğrenme yaklaşımının ilişkilendirilmediği ilkelere bakıldığında bu ilkelerin teknolojiyle ilişkili ilkeler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu açıdan Türkçe ders kitaplarında yer alan etkinliklerin kesintisiz öğrenme yaklaşımını tam anlamıyla gerçekleştiremediği sonucuna ulaşılmıştır. Türkçe ders kitaplarında yer alan etkinliklerin kesintisiz öğrenme yaklaşımının ilkelerine hizmet ediyor olması, bilgiye her zaman her yerden öğrenmeye imkân tanıyabilir. Bu açıdan Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin kesintisiz öğrenme yaklaşımı dikkate alınarak düzenlenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Ana Dili Eğitimi, Dijital Okuryazarlık, Kesintisiz Öğrenme, Türkçe Ders Kitapları

Examining the Activities in Turkish Language Textbooks With a Seamless Learning Approach

Abstract

The aim of this study is to reveal the relationship between the activities in the 5th, 6th, 7th, and 8th grades Turkish language textbooks and the seamless learning approach. In this study, which is designed with the qualitative research method, document analysis is used as a data collection technique. The data are analyzed by the descriptive analysis technique. Based on the data of the research, it is concluded that the activities in the 5th, 6th, 7th, and 8th grades Turkish language textbooks could not serve the six principles of the seamless learning approach. These principles are

common at all levels. When the principles, that the seamless learning approach is not associated with in the activities, are examined, it is inferred that these principles are technology-related principles. In this respect, it is supposed that the activities in the Turkish language textbooks could not fully realize the seamless learning approach. The fact that the activities of place in Turkish language textbooks serve the principles of the seamless learning approach can provide the opportunity to learn from anywhere at any time. In this respect, it is considered important to organize the texts in Turkish language textbooks by taking into account the continuous learning approach.

Keywords: Turkish Language Education, Mother Tongue Education, Digital Literacy, Seamless Learning, Turkish Language Textbooks

Presentation ID / Sunum No= 218

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkçe Öğretmenlerinin ve Türkçe Öğretmeni Adaylarının Türkçe Dersinde Sanal Gerçeklik Gözlüğünün Kullanılmasına İlişkin Görüşleri

Dr. Öğretim Üyesi Aysun Eroğlu¹

¹*Sinop Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-1047-8748

Özet

Bu çalışmanın amacı Türkçe öğretmenlerinin ve Türkçe öğretmeni adaylarının Türkçe dersinde sanal gerçeklik gözlüğünün kullanılmasına ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim kullanılmıştır. Araştırmaya Kafkas Üniversitesi Dede Korkut Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı 2022-2023 yılı güz döneminde 4. sınıfta öğrenim 20 Türkçe öğretmeni adayı ile Türkiye'nin farklı illerinde Millî Eğitim Bakanlığında görev yapan 20 Türkçe öğretmeni katılmıştır. Dolayısıyla araştırmanın çalışma grubu 24 kadın 16 erkek toplam 40 katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırma verilerini toplamak için GoogleDocs aracılığıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Bu form ile araştırma verileri ulaşılmış ve excele aktarılmıştır. Toplanan veriler için içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların çoğunluğunun sanal gerçeklik gözlüğünü tüm sınıf düzeylerinde tüm beceri alanları için kullanmak istedikleri, çevrim içi oyun oynayan katılımcıların Türkçe derslerinde sanal gerçeklik gözlüğünün kullanılmasına daha sıcak baktığı bulunmuştur. Bununla birlikte katılımcılar konu olarak dil bilgisi, atasözleri ve deyimler için bu teknolojiye en çok yararlanmak istediklerini çünkü soyut konuları somutlaştırmak için bu teknolojinin uygun olduğunu düşündükleri ifade etmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Sanal gerçeklik gözlüğü, Türkçe öğretmeni, Türkçe öğretmeni adayı, Türkçe dersi.

Opinions of Turkish Teachers and Turkish Teacher Candidates On the Use of Virtual Reality Glasses in Turkish Course

Abstract

The pupose of this study is to find out the opinions of Turkish teachers and Turkish teacher candidates about the use of virtual reality glasses in Turkish course. Depending on this purpose phenomenology was used in this study. The study group of the research consisted of 20 Turkish teacher candidates, studying in the 4th grade in the fall semester of 2022-2023 in the Department of Turkish Education at the Dede Korkut Faculty of Education at Kafkas University, and 20 Turkish teachers, working in the Ministry of National Education in different cities of Turkey. A total of 40 participants (24 women and

16 men) took part in this study. A semi-structured interview form was prepared via GoogleDocs to collect research data. The research data were transferred to excel. Content analysis was used for the collected data. As a result of the research, the majority of the participants want to use the virtual reality glasses for all skill areas at all grade levels and the participants who play online games are more willing to use virtual reality glasses in Turkish courses. Most of the participants said that they wanted to benefit from this technology in terms of grammar, proverbs and idioms. Because they think that this technology is suitable for embodying abstract subjects.

Keywords: Virtual reality glasses, Turkish teacher, Turkish teacher candidate, Turkish course.

Presentation ID / Sunum No= 316

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkiye ile Azerbaycan Devletlerinde Eğitim Programlarına Esas Teşkil Eden Temel Hukuki Dayanakların Karşılaştırılması

Dr. Öğretim Üyesi Yusuf Sözer¹

¹*Batman Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-3896-3967

Özet

Bu çalışmanın amacı, Türkiye ile Azerbaycan ülkelerinde eğitim programlarının düzenlenmesine ve uygulanmasına esas teşkil eden temel hukuki dayanakların karşılaştırılarak benzeşen ve ayrışan hususların belirlenmesidir. Bu doğrultuda, Türkiye ve Azerbaycan Anayasalarının eğitimi düzenleyici maddeleri, Türkiye Milli Eğitim Temel Kanunu ve Azerbaycan Cumhuriyeti Tahsil Hakkında Kanununda yer alan eğitimin genel hedefleri ile eğitimin dayandığı ilkeler, Yenilenen Eğitim Programları ile Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ve Azerbaycan Ulusal Eğitim Seviyesinin Devlet Standardı ve Programları Onayı Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca eğitim programlarının odağında olması gereken değerler ile gerçekleştirilmek istenen yetkinlikler olmak üzere beş düzeyde karşılaştırılmıştır. Araştırma, nitel bir çalışma olup karşılaştırmalı eğitim alanında saf karşılaştırma modeli ve doküman analizi tekniğinden yararlanılarak gerçekleştirilmiştir. Eğitimin hukuki temelleri çerçevesinde beş düzeyde incelenen içerikler, betimsel analize tabi tutulmuştur. Çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: Anayasal düzeyde her iki ülkede de eğitim devlet denetimine tabi olup eğitim hakkının genelliği ve eğitimde fırsat eşitliğini sağlamaya yönelik düzenlemeler bulunmaktadır; Türkiye’de başarılı öğrenciler maddi durumuna göre desteklenirken Azerbaycan’da özel yetenekli öğrenciler maddi durumuna bakılmaksızın desteklenmektedir. Türkiye’de, Atatürk İlke ve İnkılapları doğrultusunda ve ana dil olarak yalnızca Türkçe eğitim yapılabileceği belirtilmektedir. Eğitimin genel hedefleri düzeyinde vatandaşlara milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerin benimsetilmesine ve büyük ölçüde benzeşen işlevsel vatandaş niteliklerine değinilmektedir. Azerbaycan’da toplumsal değerler ile birlikte evrensel değerlerin benimsetilmesi vurgusu dikkat çekicidir. Eğitimin dayandığı ilkeler düzeyinde program geliştirmeye kaynaklık eden birey, toplum ve konu alanı bakımından Türkiye’de toplum niteliklerini öne çıkaran ilkeler ile konu alanı ile ilişkilenebilecek bilimsellik ilkesine karşılık Azerbaycan’da toplumsallaşma odaklı ilkeler yanında bireyi özgürleştirme ve dünyaya entegrasyonu vurgulayan ilkeler bulunmaktadır. Kazandırılmak istenen değerler düzeyinde saygı, vatanseverlik ve sorumluluk değerlerinin her iki ülke için ortak değerler olduğu; diğer değerler açısından Türkiye’de “değerli” bireyden “değerli” topluma gidişi gösteren tümevarımsal bir yaklaşımla, Azerbaycan’da ise aktif vatandaşlık, demokrasi, farklılıklara saygı biçiminde birey-toplum dengesi gözetilen bir anlayışla karşılaşılmaktadır. Yeterlilikler çerçevesi ile hedeflenen yetkinlikler düzeyinde her iki ülkede de öğrenmeyi öğrenme/bağımsız öğrenme ortak alanda yer almaktadır. İletişim de ortak bir yetkinlik olmasına rağmen Türkiye’de ana ve yabancı dilde iletişim olmak üzere iki alt düzeye ayrılmıştır. Yine Türkiye’de matematiksel, bilimsel, teknolojik, dijital yetkinlikler ile kültür ve sosyal yaşamla ilgili yetkinlikler gibi alan temelli, Azerbaycan’da yaratıcılık, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme gibi bireysel beceri temelli yetkinlikler ve bu yetkinlikleri birleştirici olarak kolektif çalışma yetkinliğine yer verilmiştir. Nihai olarak, birey-toplum ekseninde

eğitim programlarına esas teşkil eden yasal dayanakların Türkiye’de daha çok detaylandırıldığı ve toplum ile belirlenen alan özelliklerine uygun bireyler yetiştirilmesine daha fazla ağırlık verildiği, Azerbaycan’da ise ferdi gelişime odaklanılırken toplumsallaştırma yanında evrenselleştirmenin de hedeflendiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı Eğitim, Eğitim Hukuku, Genel Eğitim Hedefleri, Eğitim İlkeleri, Değerler, Yetkinlikler

Presentation ID / Sunum No= 206

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Vatanseverlik Değerinin Öğretimine İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Dr. Dilek Kırnık¹

¹Malatya Milli Eğitim Müdürlüğü
ORCID ID: 0000-0002-7261-7259

Özet

Türk Dil Kurumuna göre “yurtseverlik” anlamı taşıyan Vatanseverlik, genel olarak bireylerin doğduğu, büyüdüğü ve yaşadığı yere (ülke, il, kasaba, köy) duyduğu sevgi bağlılığıdır. Milli Eğitim Bakanlığı tüm öğretim programlarında vatanseverlik değerine önemli bir yer vermekte ve farklı etkinliklerle bu değerini öğretimini teşvik etmektedir. Bu çalışmanın amacı temel eğitim kurumlarında vatanseverlik değerinin öğretim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini tespit etmektir. Nitel araştırmanın esas alındığı bu çalışmada fenomenoloji yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sürecinde “ilkokullarda sınıf öğretmeni olmak, mevcut bir sınıfla çalışma yürütüyor olmak, araştırmaya katılmaya gönüllü olmak” ölçütlerine göre örneklem grubu belirlenmiştir. Araştırmaya Malatya ilinde görev yapan 7 sınıf öğretmeni katılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler betimsel ve içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenler ders kitaplarında etkinliklerle, milli bayram kutlamalarıyla, sınıflarında Atatürk köşesi oluşturarak vatanseverlik değerini öğrettiklerini ifade etmişlerdir. Vatanseverlik değerlerinin öğretimine ilişkin tarihimizdeki Türk büyüklerinin tanıtılması ve tarihi müze alanlarının eğitim ortamları olarak kullanılmasını önermişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Vatan, Yurt, Vatanseverlik

Presentation ID / Sunum No= 98

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Bireylerin Yaptıkları Sözdizimi Hatalar

Doç. Dr. Zeynep Zeliha Sonkaya¹

¹Ankara Üniversitesi

Özet

Anadili, hızlı ve zahmetsiz ilerleyen bir süreç olmasına rağmen sonradan öğrenilen dil, birçok birey için birtakım zorluklar içermektedir. Alan yazında özellikle de yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenen ve anadili İngilizce olan bireylerin iki dil arasında daha çok karşılaştırma yaptıkları, dahası çoğu zaman da kendi anadillerinde düşünerek sözdizimsel hatalar yaptıkları belirtilmektedir. Bu anlamda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sorun odaklı yaklaşımlara yönelik araştırmalar oldukça önem kazanmaktadır. Sorun odaklı yaklaşımlardan biri olan hata analizi yöntemi, ikinci dil öğrenme sürecinin incelenmesi açısından oldukça önemli ipuçları vermektedir. Bu nedenle bu çalışmada, anadili İngilizce olan ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireylerin en çok yaptıkları sözdizimsel hataları, hata analizi ve karşılaştırmalı analiz bulgularından yararlanarak belirlemek amaçlanmıştır. Çalışma, Indiana Üniversitesi Turkish Flagship Programında yabancı dil olarak Türkçe öğrenen ve anadili İngilizce olan A2 düzeyindeki 30 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Öğrenci hatalarını saptamak için öğrencilere “Sorulara Cevap Verme”, “Boşluk Doldurma” ve “Tümceyi Yeniden Yazma” bölümlerinden oluşan bir test uygulanmıştır. Çalışma sonunda öğrencilerin daha çok biçimbilimsel ve dilbilgisel yanlışlardan kaynaklı sözdizimi hataları yaptıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Yabancı Dil Olarak Türkçe, Sözdizimi, Dilbilgisi, Hata Analizi

Syntax Errors by Learners of Turkish As a Foreign Language

Abstract

Although mother language is a fast and effortless process, second language acquisition/learning includes some difficulties for many individuals. In the literature, especially it is stated that individuals who learn Turkish as a foreign language and native speakers of English make more comparisons between two languages, and they make more often syntactic errors by thinking in their mother tongue. In this sense, studies on problemoriented approaches in teaching Turkish as a foreign language become important. The error analysis method, which is one of the problem-oriented approaches, provides an important clues for the second language learning process. Therefore, in this study, it is aimed to determine the most common syntactic errors by English native speaker learners of Turkish as a foreign language by using error analysis and comparative analysis findings. This study was conducted on 30 native speakers of English who are A2 level students at Indiana University Program of Turkish Flagship. In order to determine student errors, the test consisting of “Answering to

Questions”, “Gap-Filling” and “ Re-writing the Sentences”, was implemented. At the result, it was seen that students mostly made syntax errors which kind of morphological and grammatical.

Keywords: Turkish, Turkish As a Foreign Language, Syntax, Grammar, Error Analysis

Presentation ID / Sunum No= 129

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yabancı Dilden Çevrilmiş Matematik Terim Kısaltmalarının Kavram Yapılandırmasına Etkisi (Ebas, Eküs Örneği)

Doç. Dr. Ömer Faruk Çetin¹

¹Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-3758-8747

Özet

Özet Araştırmanın amacı, açılımı “en büyük alt sınır” olan teriminin “ebas” ve açılımı “en küçük üst sınır” olan teriminin “eküs” olarak kısaltmanın Reel sayıların bir alt kümesinin, varsa alt sınırları kümesini en büyük ögesi ile üst sınırları kümesinin en küçük ögesini bulmak için gerekli işlem basamaklarını içerip içermediğini belirlemektir. Araştırmaya, araştırmacının yürüttüğü derslerde “ebas” ve “eküs” değeri bulmada öğrencilerin zorluk yaşadıklarını gözlemlemesi ile başlamıştır. Pandemi öncesi konu ile ilgili bir pilot çalışma yapılmış ve pilot çalışma sonrası konu araştırmaya değer bulunarak etik kurul onayı alındıktan sonra veri alımına başlanmıştır. Çalışma durum çalışması modeli ile yapılmıştır. Araştırma, Erzincan Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programına kayıtlı 2020-2021 öğretim yılı bahar döneminde 46 ve 2021-2022 güz döneminde 52 olmak üzere toplamda 98 birinci sınıf öğrencisi ile yapılmıştır. Veriler “ebas-eküs” kısaltmalarının kavramsal yapısını sorgulayan sorular ile reel sayıların sonlu, sonsuz, sınırlı ve sınırsız alt kümelerinin “ebas” ve “eküs” değerlerinin bulunmasını isteyen “ebas-eküs bilgi formu” yoluyla alınmış ve betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Sonuçlar katılımcıların büyük çoğunluğunun “ebas” ve “eküs” kısaltmaları açılımlarının “ebas” ve “eküs” değerlerini bulmada işlerine yaradığını belirtmelerine rağmen, kısaltma açılımları içeriğinde geçen iş ve işlemleri işe koşmadıklarını göstermektedir. Bunun nedeni, kısaltma içeriklerinin “ebas” ve “eküs” değerlerini bulmada yapılacak iş ve işlemleri belirtmesine rağmen bu iş işlemlerin sırasını belirtmemesidir. Bu durumun nedeni ise “en büyük alt sınır” ve “en küçük üst sınır” ifadelerinin İngilizce karşılıkları olan “greatest lower bound” ve “least upper bound” ifadelerinin doğrudan Türkçeye çevrilmesi olabilir. Bu nedenle yapılacak iş ve işlemlerin sırasını da belirtecek olan, açılımı “alt sınırların en büyüğü” olan “aseb” kısaltmasını “ebas” kısaltması yerine ve açılımı “üst sınırlarının en küçüğü” olan “üsek” kısaltmasının da “eküs” kısaltması yerine kullanılması önerilmiştir. Genel olarak da kavramların içeriğinde geçen terimleri ve varsa iş ve işlemleri inceleme, kavram yapılandırmasında işe koşulabilecek bir yol olarak önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Matematiksel Dil, Kavram Yapılandırma, Terim Kısaltmaları, Reel Sayı Kümeleri, Eküs, Ebas

The Effect of Abbreviations of Mathematical Terms Translated From Foreign Languages On Concept Structure (Glb, Lub Example)

Abstract

The aim of the research is to determine whether the abbreviation of the term "glb", which stands for "largest lower bound", and the abbreviation of the term "least upper bound" as "lub" contains the necessary operation steps to find, if any, the largest element of the lower bound set of the subset of real numbers and the smallest element of the upper bounds set of the subset of real numbers. The research started with the researcher observing that the students had difficulty in finding "glb" and "lub" values in the courses they conducted. Before the pandemic, a pilot study was conducted on the subject and after the ethics committee approval was obtained. The study was conducted with the case study model. The research was conducted with a total of 98 first-year students enrolled in the Primary Education Mathematics Teaching Program of a university in the Eastern Anatolia Region, 46 from the 2020-2021 academic year and 52 from the 2021-2022 academic year. The data were obtained through the questions questioning the conceptual structure of the "glb-lub" abbreviations and the "glb-lub information form", which asked to find the "glb" and "lub" values of the finite, infinite, limited and unlimited subsets of real numbers, and analyzed by descriptive analysis method. The results show that although the majority of the participants stated that the abbreviations "glb" and "lub" were useful in finding the "glb" and "lub" values, they did not employ the work and operations mentioned in the abbreviation expansions. The reason for this situation is that the English equivalents of the expressions "greatest lower bound" and "least upper bound" may be directly translated into Turkish, and it has been suggested as a way to examine the terms in the content of the concepts and the work and operations, if any, in the concept structuring.

Keywords: Mathematical Language, Concept Construction, Term Abbreviations, Sets of Real Numbers, Glb, Lub

Presentation ID / Sunum No= 205

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Eğitim İhtiyaçlarının İncelenmesi

Dr. Dilek Kırmık¹

¹Malatya Milli Eğitim Müdürlüğü
ORCID ID: 0000-0002-7261-7259

Özet

Yakın tarihimizde komşu (yakın/ uzak) ülkelerde yaşanan şiddet olayları ya da savaşlar sonrasında farklı ülke vatandaşları ülkemize sığınmışlardır. Bu kapsamda yabancı uyruklu çok sayıdaki öğrenim çağındaki çocuklar, eğitim yaşantılarına Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullara devam etmektedirler. PIKTES (Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi) ile yabancı uyruklu çocukların, Türkiye'deki eğitime erişimlerine farklı imkânlar sunulmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen bu proje, kapsayıcı anlayışla hazırlanmış farklı eğitim faaliyetlerini içermektedir. Bu çalışmanın amacı ülkemizde farklı eğitim kurumlarda eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerin kendi görüşlerine göre eğitim ihtiyaçlarını belirlemektir. Nitel araştırmanın esas alındığı bu çalışmada, fenomenoloji yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sürecinde “yabancı uyruklu olmak, ilkokullarda öğrenim görmek, araştırmaya katılmaya gönüllü olmak” ölçütlerine göre örneklem grubu belirlenmiştir. Araştırmaya Malatya ilinde eğitim gören 5 yabancı uyruklu öğrenci katılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler betimsel ve içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin; dil gelişimi, akademik gelişimi ve sosyal gelişimi boyutlarında farklı eğitim ihtiyaçları bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Uyruklu, Eğitime İhtiyacı, Piktet

Presentation ID / Sunum No= 35

Oral Presentation / Sözlü Sunum

/

Ana Harcama Grupları Bazında Enflasyon-Döviz Kuru Geçişkenliği: Türkiye Uygulaması

Doç. Dr. Banu Tanrıöver¹, Prof. Dr. Nebiye Yamak²

¹*Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-8074-2159

²*Karadeniz Teknik Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-3336-4735

Özet

Bu çalışmada Türkiye ekonomisinin enflasyon hedeflemesi rejiminin uygulandığı 2006-2022 döneminde, döviz kurunun tüketici enflasyonuna ve 12 ana harcama grubu enflasyonuna geçişkenliği araştırılmıştır. Bununla birlikte 2021 Aralık ayında açıklanan kur korumalı mevduat uygulamasının ana harcama grupları bazında kur geçişkenliğini ne yönde etkilediği ve enflasyon-kur ilişkisinin değişip değişmediği test edilmiştir. Bu kapsamda çalışmada kur korumalı mevduat uygulamasının geçişkenliğe olan etkisini ortaya koymak amacıyla ele alınan dönem, kur korumalı mevduat uygulaması öncesi dönem (2006:01-2021:11) ve kur korumalı mevduat uygulamasını içeren dönem (2006:01-2022:08) şeklinde ikiye ayrılmıştır. Döviz kuru değişimlerinin enflasyona olan geçişkenliğinin, ana harcama grubundaki malların türüne (dayanıklı-dayanıksız, ithal-yerli, zorunlu-lüks) göre değiştiği ve kur korumalı mevduat uygulamasından sonra enflasyon-kur ilişkisinin güçlendiği yönünde bulgulara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Döviz Kuru Geçişkenliği, Enflasyon, Ana Harcama Grupları, Kur Korumalı Mevduat Uygulaması

Inflation-Exchange Rate Pass-Through Based On Main Expenditure Groups: the Case of Turkey

Abstract

In this study, it has been investigated the pass-through of the exchange rate to consumer inflation and inflation of 12 main expenditure groups in the period of 2006-2022, when the inflation targeting regime of the Turkish economy was implemented. In addition, it has been tested how the currency protected deposit application announced in December 2021 affects the exchange rate pass-through on the basis of main expenditure groups and whether the inflation-exchange rate relationship has changed. In this context, the period in the study in order to reveal the effect of the currency-protected deposit application on the pass-through is divided into two as the period before the currency-protected deposit application (2006:01-2021:11) and the period including the currency-protected deposit application (2006:01-2022:08). It has been determined that the pass-through of exchange rate changes

to inflation varies according to the type of goods in the main expenditure group (durable-nondurable, imported-domestic, compulsory-luxury) and that the inflation-exchange rate relationship strengthens after the currency-protected deposit application.

Keywords: Exchange Rate Pass-Through, Inflation, Main Expenditure Groups, Currency Protected Deposit Application

Presentation ID / Sunum No= 82

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Aqrar İqtisadiyyat İstiqamətində Kadr Hazırlığı: Adau-Eu İkili Diplom Proqramı Təcrübəsi

Öğr. Gör. Ferruh Rehimli¹, Dr. Brilyant Abbasova², Dr. Elay Zeynalli³

¹Azərbaycan Devlet Agrar Universiteti

ORCID ID: 0000-0003-3748-0266

²Azərbaycan Devlet Agrar Universiteti

³Azərbaycan Devlet Agrar Universiteti

*Corresponding author: Ferruh Rahimli

Özet

Aqrar sahənin son illərdə gedərək artan önəmini nəzərə alaraq bu sahənin hərtərəfli və dayanıqlı inkişafını təmin etmək, bütün ölkələr üçün prioritet məsələlərdən biri olan qida təhlükəsizliyi baxımından olduqca önəmlidir. Bu nöqteyi-nəzərdən aqrar sahədə kadr hazırlığı məsələsi keçmişdə olduğu kimi indi də və gələcəkdə də öz aktuallığını qoruyaraq dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılmalıdır. Buna görə də kənd təsərrüfatının iqtisadiyyatı ilə məşğul olacaq kadrların hazırlanması ilə bağlı yeni yanaşmaların tədqiqinə zərurət yaranmışdır. Bütün bunları nəzərə alaraq araşdırma çərçivəsində Gəncə şəhərində yerləşən Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetində (ADAU) bakalavr səviyyəsinə aid “İqtisadiyyat” ixtisası ilə Türkiyə Cümhuriyyətinin İzmir şəhərində yerləşən Ege universitetində (EU) müvafiq səviyyə üzrə kadr hazırlığı aparılan “Aqrar iqtisadiyyat” (Tədarat iqtisadiyyatı) ixtisası qarşılıqlı müqayisə edilərək müvafiq istiqamətlərə aid təlim nəticələri və gələcək perspektivlər barəsində təkliflər hazırlanmışdır. Məqalənin hazırlanmasında hər iki universitetin müvafiq kafedralarının müdirləri ilə müzakirələr aparılmış, tədris planları qarşılıqlı olaraq müqayisə edilmiş və ADAU ilə EU arasında icra olunan beynəlxalq ikili diplom proqramında tədris edilən fənlər əyani şəkildə müşahidə edilmişdir.

Anahtar Kelimələr: İqtisadiyyat, Aqrar İqtisadiyyat, Adau, Ege Universiteti, Tədris Planı

Personnel Training in the Direction of Agrarian Economy: the Experience of the Adau-Eu Dual Diploma Program

Abstract

Taking into account the growing importance of the agricultural sector in recent years, ensuring the comprehensive and sustainable development of this sector is very important in terms of food safety, which is one of the priority issues for all countries. From this point of view, the issue of personnel training in the agrarian field should be adapted to the requirements of the time, keeping its relevance now and in the future, as it was in the past. Therefore, it is necessary to study new approaches related to the training of personnel who will deal with the economics of agriculture. Taking into account all

this, within the framework of the study, the bachelor's degree "Economics" at the Azerbaijan State Agrarian University (ADAU) located in Ganja and the "Agrarian economy" (Agricultural economy) specialty, which is trained at the corresponding level at Aegean University (EU) located in Izmir, Turkey, are mutually After comparison, training results and future perspectives related to the relevant directions were prepared. During the preparation of the article, discussions were held with the heads of the respective departments of both universities, the curricula were mutually compared, and the subjects taught in the international dual diploma program implemented between ADAU and the EU were visually observed.

Keywords: Economy, Agrarian Economy, Adau, Ege University, Curriculum

Presentation ID / Sunum No= 118

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Azərbaycan – Türkiyə Əlaqələrində Neft Amili

Prof. Dr. Qenimet Seferov¹

¹*Azərbaycan Emek və Sosial İlişkiler Akademisi*

Özet

Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatında neft sənayesinin rolu danılmazdır, beləki, bu ənənəvi sahənin təşəkkülündən bir əsr yarımından çox vaxt keçmişdir. Keçən bu dövrdə Azərbaycanda çoxlu sayda neft-qaz yataqları açılmış və istismara verilmişdir. Keçmiş İttifaq dövründə iqtisadiyyatın dirçəldilməsi, ikinci dünya müharibəsində Qələbənin əldə edilməsində Azərbaycan neftinin misilsiz rolu olmuşdur. Məqalədə Azərbaycanda neft sənayesinin formalaşması, bu sahənin spesifik xüsusiyyətləri, respublika iqtisadiyyatının inkişafındakı rolu tədqiq edilmişdir. Müstəqilliyini qazandıqdan sonra Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyatının formalaşması, Yeni neft strategiyasının hazırlanması və reallaşdırılması, “Əsrin müqaviləsinin” həyata keçirilməsi məsələləri də tədqiq edilmişdir. Məqalədə qardaş Türkiyə Cümhuriyyəti ilə siyasi, iqtisadi əlaqələrin formalaşması və inkişafı, bu kontekstdə neft amilinin rolu geniş tədqiq edilmiş, gələcək perspektivləri göstərilmişdir.

Anahtar Kelimələr: Neft Sənayesi, Neft Amili, Spesifik Xüsusiyyətlər, neft Strategiyası, Neft Müqavilələri, Neft-Qaz Kəmərləri, dəmir Yolu, İqtisadi Əlaqələr

Oil Factor in Azerbaijan - Turkey Relations

Abstract

The role of the oil industry in the economy of the Republic of Azerbaijan is undeniable, as more than a century and a half has passed since the formation of this traditional field. During this past period, a large number of oil and gas pipelines were opened and put into operation in Azerbaijan. Azerbaijan's oil played an unparalleled role in the revival of the economy during the former Union period, and in achieving Victory in the Second World War. The article examines the formation of the oil industry in Azerbaijan, the specific characteristics of this field, and its role in the development of the republic's economy.

After gaining independence, the formation of the economy of the Republic of Azerbaijan, the preparation and implementation of the New Oil Strategy, and the implementation of the "Contract of

the Century" were also studied. In the article, the formation and development of political and economic relations with the fraternal Republic of Turkey, the role of the oil factor in this context has been extensively studied, and its future prospects have been shown.

Keywords: Oil Industry, Oil Factor, Specific Characteristics, Oil Strategy, Oil Contracts, Oil-Gas Pipelines, Railway, Economic Relations.

Presentation ID / Sunum No= 311

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İşsizlik Değişmezlik Hipotezi Türkiye İçin Geçerli Mi?

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Güney¹

¹*Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Erzurum/*

ORCID ID: 0000-0002-9411-0483

Özet

İşsizlik gelişmekte olan ülkelerin en önemli makro ekonomik sorunlarından başında gelmektedir. İşsizlik oranı ve işgücüne katılım oranı arasındaki uzun dönemli ilişki gerek teorik gerekse de ampirik düzeyde araştırmacılar tarafından incelenmektedir. Literatürde “İşsizlik değişmezlik hipotezi” olarak bilinen yaklaşıma göre uzun dönem işsizlik oranı işgücü hareketlerinden hissedilir ölçüde etkilenmemektedir. İşgücüne katılım oranı veya istihdam oranını artırmaya yönelik geliştirilecek aktif işgücü piyasası politikaların şekillenmesi sırasında işsizlik değişmezlik hipotezinin geçerliliği politika yapıcılara önemli bilgiler sunmaktadır. İki değişkenin uzun dönemde birlikte hareket etmesi durumunda ise, söz konusu işgücü piyasasında birbirine zıt iki etkinin anlaşılması ayrıca bir önem kazanmaktadır. Ekonomideki konjonktürel daralma dönemlerinde işsizlik oranlarının daha yüksek seviyelere tırmanması durumunda işgücü piyasalarında açık iş ilanlarındaki ciddi azalmalar nedeniyle bir kısım iş arayan kişiler işgücü havuzundan ayrılırken (cesareti kırılmış işçi etkisi), özellikle içinde bulundukları hanelerdeki gelir kayıplarını telafi etmek için daha önce çalışmayan bir kısım kişiler ise iş aramaya (ilave işçi etkisi) başlamaktadır. Cesareti kırılmış ve ilave işçi etkisinin hangi yaş grubunda veya cinsiyette baskın olduğu bilgisi işgücü piyasası için önemli bilgiler taşımaktadır. Bu çalışmada 2005:01-2022:09 dönemi mevsimsellikten arındırılmış aylık işsizlik oranı ve işgücüne katılım oranı verilerinden yararlanarak Johansen (1988,1991) eşbütünleşme testi ile Türkiye’de cinsiyete göre genel (15+) ve genç işsizlik (15-24) için hipotez test edilmiştir. Çalışmanın bulguları; Türkiye’de genel ve genç işsizlik oranı için hipotezin geçerli olduğunu, işgücüne katılım oranı ve işsizlik oranı değişkenlerinin uzun dönemde birlikte hareket etmediği göstermiştir. Sonuçlar yaşa ve cinsiyete göre değişkenlik göstermemiştir. Özetle, işsizlik değişmezlik hipotezinin iddia ettiği üzere, Türkiye’de yaş veya cinsiyete göre farklılık arz etmeyecek şekilde işgücüne katılım oranlarında yaşanan değişikliklerin uzun dönem işsizlik oranına etki etmeyeceği anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İşsizlik Değişmezlik Hipotezi, Cesareti Kırılmış İşçi Etkisi, İlave İşçi Etkisi, İşgücüne Katılım

Presentation ID / Sunum No= 371

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Küresel İnovasyon Endeksinin Bileşenlerine Göre Azerbaycan ve Türkiye Göstergelerinin Karşılaştırmalı Analizi

Assoc. Prof. Dr. Matanat Rasulova¹

¹*Baku Devlet Universitesi*
ORCID ID: 0000-0002-1793-6257

Özet

Ekonominin başarısı, hem yenilikçi potansiyelin varlığı hem de uygulama koşulları ile ilişkilidir. Ithaca'da (ABD, New York) bulunan Cornell Üniversitesi, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) ve NSEAD Business School (Fransa), 132 ülkeyi kapsayan ve 7 gruba ayrılmış 80 (82) göstergeye dayalı Küresel İnovasyon Endeksi'ni (KİE) hesaplıyor. KİE dünya ülkelerinin farklı ekonomik gelişme seviyelerinde yenilikçi gelişimini ayrıntılı olarak açıklar. KİE iki alt endeksin ortalaması olarak hesaplanır: 1) İnovasyon kaynakları alt endeksi, ulusal ekonominin yenilikçi faaliyet sağlayan unsurlarını kapsayan beş sütundan oluşur; 2) İnovasyon sonuçları alt endeksi, ülkedeki yenilikçi faaliyetlerin sonuçlarına ilişkin bilgileri içerir. KİE, iki endeksin oranı olarak tanımlanan, bir ve ya başka bir ülkede yenilik geliştirme çabalarının verimliliğinin objektif bir şekilde değerlendirilmesine izin veren göreceli bir kavramdır. Makalede Azerbaycan ve Türkiye'de son yılların sonuçları, bu ülkelerin inovasyon sisteminin güçlü ve zayıf yönleri incelenip karşılaştırıldı. 2022 raporunda Azerbaycan'ın Küresel İnovasyon Endeksi'ndeki sıralaması 93, Türkiye'nin sıralaması ise 37 oldu. Malisef, Azerbaycan'ın Küresel İnovasyon Endeksinin bir çok göstergesindeki performansı tatmin edici değil. Bu konuda Azerbaycan ve Türkiye'nin KİE göstergelerindeki konumları incelendiğinde, Türkiye'nin birçok göstergede üstün bir konuma sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında, bu alandaki araştırmalara devam edilmesi ve Türkiye deneyiminin incelenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Küresel İnovasyon Endeks, Azerbaycan, Tukiye, Sıralama, Rapor 2022

Comparative Analysis of Indicators of Azerbaijan and Turkey by Components of the Global Innovation Index

Abstract

The success of the economy is associated with both the presence of innovative potential and the conditions for its implementation. Cornell University, World Intellectual Property Organization (WIPO) and NSEAD Business School (France), located in Ithaca (USA, New York) calculate the Global Innovation Index (GII) based on 80 (82) indicators, which cover 132 countries and are divided into 7 groups. The GII explains in detail the innovative development of the world's countries at different levels of economic development. The GII is calculated as the average of two sub-index. 1) The innovation resources sub-index consists of five columns covering the innovative activity-

providing elements of the national economy; 2) The innovation results sub-index contains information on the results of innovative activities in the country. GII is a relative concept, defined as the ratio of two indices, allowing an objective assessment of the efficiency of innovation efforts in one or another country. In the article, the results of recent years in Azerbaijan and Turkey, the strengths and weaknesses of the innovation system of these countries were examined and compared. In the 2022 report, Azerbaijan's rank in the Global Innovation Index was 93, while Turkey's rank was 37. Azerbaijan's performance in many indicators of the Global Innovation Index is not satisfactory. In this regard, when the positions of Azerbaijan and Turkey in the GII indicators are examined, it has been determined that Turkey has a superior position in many indicators. From this point of view, it is necessary to continue research in this field and to examine the Turkish experience.

Keywords: Global Innovation Index, Azerbaijan, Turkey Ranking, report 2022

Presentation ID / Sunum No= 20

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Küresel Krizlerde Risk Algısı

Prof. Dr. Birol Erkan¹, Araştırmacı Mukadder Alp Türk²

¹*İskenderun Teknik Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-8363-5543
¹*İskenderun Teknik Üniversitesi*

Özet

Ekonomik krizler hem yerel hem de küresel düzeyde incelendiğinde, söz konusu krizlerin mal piyasalarından ziyade ağırlıklı olarak finansal piyasalarda gerçekleştiği ve hızlı bir şekilde yayıldığı görülmektedir. Özellikle küreselleşmenin hızlandığı, ülkelerin finansal piyasalarının birbiri ile son derece entegre olduğu çağımızda ekonomik krizlerin temel belirleyicisi olarak risk algısının önemi giderek artmaktadır. Bu bağlamda, politik, ekonomik ve finansal risk algısı hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülke ekonomilerinin makroekonomik göstergelerinin seyrini belirlemektedir. Makroekonomik göstergeler üzerinde son derece etkili olan risk göstergeleri yerel ve küresel çaplı ekonomik ve finansal krizlerin ortaya çıkmasında da önemli bir rol üstlenmektedir. Bu kapsamda, bu çalışmada, söz konusu risk göstergelerinden kredi risk primi (CDS) ve korku endeksleri (VIX ve MOVE) teorik ve pratik açıdan ele alınmıştır. Bu risk göstergelerinin hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde ortaya çıkan ekonomik ve finansal krizler üzerinde önemli etkileri olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Risk, Ekonomik Kriz, Cds, Vix, Move

Risk Perception in Global Crises

Abstract

When economic crises are analyzed at both the local and global levels, it is seen that the said crises mainly took place in financial markets rather than goods markets and spread rapidly. Especially in our age where globalization accelerates and countries' financial markets are highly integrated with each other, the importance of risk perception as the main determinant of economic crises is gradually increasing. In this context, political, economic and financial risk perception determines the course of macroeconomic indicators of both developed and developing countries. Risk indicators, which are highly influential on macroeconomic indicators, also play an important role in the emergence of local and global economic and financial crises. In this context, in this study, credit risk premium (CDS) and fear indices (VIX and MOVE), which are among the risk indicators, are discussed theoretically and practically. It has been observed that these risk indicators have significant effects on the economic and financial crises that occur in both developed and developing countries.

Keywords: Risk, Economic Crisis, Cds, Vix, Move

Presentation ID / Sunum No= 240

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kurumsal Şeffaflığın Sağlanmasında Blok Zinciri Teknolojisinin Önemine Yönelik Bütünleştirici Bir Yaklaşım

Dr. Öğretim Üyesi Olgun Irmak Çetin¹

¹*Trakya Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-2534-944X

Özet

Blok zinciri ağ protokolü, aralarında şeffaflığın öne çıktığı çeşitli nitelikleri kapsamaktadır. Bu nedenle, bu makalenin amacı, Kurumsal şeffaflığın sağlanması için blok zinciri teknolojisi kullanımından elde edilen verilerin etkilerini aktarmaktır. Şeffaflık, örgütlerde, sürdürülebilirlik için stratejik bir unsur olarak yorumlanmaktadır. Şeffaflığın yaratılması ve geliştirilmesi için bir mekanizma olarak blok zincirinin kullanımına ilişkin literatürde artan bir ilgi vardır. Bu alandaki ilerlemelere rağmen, blok zincirinin kurumsal şeffaflığı teşvik edebileceği örgütsel koşullara ilişkin çalışmalar yeterince yapılmamıştır. Araştırma hedefine ulaşmak için Crossref, Google Akademik, Web of Science ve Scopus akademik arama motorları kullanılmıştır. Arama motorlarında, blok zinciri ve şeffaflık üzerine bütünleştirici bir literatür taraması yapılmıştır. Sonuç olarak çalışma, iki temel unsur üzerine şekillenmiştir. Birincisi, blok zinciri ve şeffaflık kavramlarının literatürde işleniş yöntemi; ikincisi ise blok zinciri ve şeffaflığın ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlar bazında faydaları ile ilgilidir. Elde edilen, kurumsal şeffaflığın artırılması için blok zinciri teknolojisinin benimsenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Gelecekteki çalışmalarda nitel veya nicel olarak test edilebilecek önermelerin çıkarılması, konu açısından faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Blok Zincir, Şeffaflık, Bütünleştirici Yaklaşım

An Integrated Approach to the Importance of Blockchain Technology in Ensuring Corporate Transparency

Abstract

The blockchain network protocol encompasses several attributes, among which transparency stands out. Therefore, the purpose of this article is to convey the implications of data from the use of blockchain technology to ensure Enterprise transparency. Transparency is interpreted as a strategic element for sustainability in organizations. There is a growing interest in the literature regarding the use of blockchain as a mechanism for creating and enhancing transparency. Despite advances in this area, there has not been enough work on the organizational conditions in which blockchain can promote corporate transparency. Crossref, Google Scholar, Web of Science and Scopus academic search engines were used to achieve the research goal. An integrative literature review on blockchain and transparency in search engines was conducted. As a result, the study is shaped on two basic elements. First, the way in which the concepts of blockchain and transparency are used in the

literature; the second is about the benefits of blockchain and transparency in terms of economic, social and environmental dimensions. The result highlights the need to adopt blockchain technology to increase corporate transparency. It will be beneficial for the subject to extract propositions that can be tested qualitatively or quantitatively in future studies.

Keywords: Blockchain, Transparency, Integrative Approach

Presentation ID / Sunum No= 104

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Negatif ve Pozitif Özgürlük Ayrımının Seçili Asya Ülkelerinde Ekonomi Politik Analizi

Dr. Hamit Özman¹

¹*Adnan Menderes Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002- 2637-2414

Özet

Bireysel hak ve özgürlükleri teminat altına alan, özgürlük ile ilgili ideallerin ve ilkelerin bir araya geldiği yönetim biçimi olan modern demokrasi, burjuvazi destekli olarak ortaya çıkan kapitalizmin ürettiği bir olgudur. Economic Intelligence Unit (EIU) 2021 yılı verilerine göre dünya toplam nüfusunun sadece % 45,7'si, ülkelerin ise 44,3'ü demokrasi ile yönetilmektedir. Yapılan ölçeklendirmeye göre (0 en düşük - 10 en yüksek demokrasi) dünya ortalaması 5,28 olarak hesaplanmıştır. Kazakistan'da bu değer 3,08, Azerbaycan'da 2,68, Özbekistan'da 2,12 ve Türkmenistan'da 1,66 olup Rusya'da 3,24, Çin'de ise 2,21 düzeyindedir. Kapitalizm ve demokrasi arasındaki 16. yy'dan itibaren oluşan tarihsel bağ yadsınamaz; bununla birlikte mantıksal bağ ne ölçüde kurulabilir? Devletin ideolojik ve coğrafi sınırları, özgürlükleri ve refahı ne yönde etkiler? Yasalar, siyasal ve iktisadi özgürlük alanını sınırlar mı yoksa genişletir mi? Negatif ve pozitif özgürlük ayrımı, siyasal ideolojiler arasındaki karşıtlığı temsil ettiği kadar iktisadi doktrinler arasındaki farklı görüşleri de temsil etmektedir. Bu amaçla, çalışmada Liberal, Keynesyen ve Marksist üç temel iktisadi sistemin negatif ve pozitif özgürlük kavramları ile olan ilişkisi analiz edilmiştir. Küreselleşme politikalarının temelinde, kapitalist vizyonu sürekli diri tutmak amacıyla ülkeler arası politik ve toplumsal farklılıkları kendi lehine kullanma stratejisi yer alır. Sanayi devriminden önce gelir adaletsizliğinin neredeyse tamamı, uzunca yıllar ülke içi eşitsizlikten kaynaklanırken, 1820-1980 döneminde ise ülkeler arası gelir farklılıkları rekor seviyeye ulaşmıştır. Nitekim 1800'lerin başında dünyanın en zengin ve en yoksul ülkeleri arasındaki gelir farkı yaklaşık üç kat iken Sanayi Devrimi'nden sonraki son iki yüzyıl içinde altmış kata ulaşmıştır. Bununla birlikte dünyada neo-liberalizm rüzgarlarının esmeye başladığı 1980'lerden itibaren bu trend tersine dönmüş ve küresel gelir farklılığında, ülkeler arasındaki eşitsizliğin oranı, ülke içi eşitsizliğe göre azalmıştır. Bu veriler ışığında, devletin özgürlükler üzerindeki rolü dikkate alınarak “ zengin bir ülkede yoksul kalmak mı yoksa fakir bir ülkede zengin olmak mı ?” tercihi, seçilmiş Asya ülkeleri üzerinden Batı Dünyası ile karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pozitif ve Negatif Özgürlük, Demokrasi, Kapitalizm, İktisadi Doktrinler, Gelir Dağılımı

Political Economic Analysis of Negative and Positive Freedom Discrimination in Selected Asian Countries

Abstract

Modern democracy is a form of administration consisting of ideals and principles related to freedom, securing individual rights and freedoms. Democracy is also a phenomenon produced by capitalism supported by the bourgeoisie. According to Economic Intelligence Unit (EIU) data, only 45.7 % of the world's total population is managed by democracy. According to the scaling (0 lowest - 10 highest democracy), the world average was calculated as 5.28. This value is 3.08 in Kazakhstan, 2.68 in Azerbaijan, 2.12 in Uzbekistan, 1.66 in Turkmenistan, 3.24 in Russia and 2.21 in China. The historical bond that occurs since the 16th century between capitalism and democracy cannot be denied, however to what extent can the logical link be established? How does the ideological and geographical boundaries of the state affect the freedom and prosperity? Do laws limit or expand the field of political and economic freedom? The distinction between negative and positive freedom represents different views between economic doctrines as well as representing the opposition between political ideologies. For this purpose, the study of the three basic economic systems of liberal, Keynesian and Marxist with the concepts of negative and positive freedom were analyzed. The basis of globalization policies is the strategy of using political and social differences between countries. Almost all of the income injustice before the industrial revolution was due to within-country inequality. While the income difference between the richest and poorest countries in the world was about three times in the early 1800s, it reached sixty times in the two centuries after the Industrial Revolution. In the light of these data, the choice of staying poor in a rich country or being rich in a poor country has been examined by comparing the Western world through the Asian countries and taking into account the role of the state on freedoms.

Keywords: Positive and Negative Freedom, Democracy, Capitalism, Economic Doctrines, Income Distribution

Presentation ID / Sunum No= 99

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sosial Sahibkarlıq, İnsan Kapitalı Və İnküzivlik: Ölkələrarası Müqayisəli Təhlil

Assoc. Prof. Dr. Allahyar Muradov¹, Researcher Lale Cabbarlı ²

¹ETN İqtisadiyyat İnstitutu

ORCID ID: 0000-0001-5485-1036

²Azərbaycan Emek və Sosial Münasibətlər Akademiyası

*Corresponding author: Allahyar Muradov

Özet

Sosial sahibkarlığın inkişafı insan kapitalından səmərəli istifadə olunmasında və inklüzivliyin yüksəldilməsində əhəmiyyətli rol oynayır. Son illərdə inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələrdə sosial sahibkarlığın inkişafına xüsusi önəm edilir. Bunun əsas səbələrindən biri kimi, dördüncü sənaye inqilabından yaranan gözləntilər, iş yerlərinin yeni texnologiya ilə əzəz olunması və bunların qarşılığında dövlətlərin sosial yükünün ağırlaşmasıdır. Bu problemin həlli yollarından biri kimi sosial sahibkarlığa və sosial innovasiyalara dəstək göstərilməsidir. Bu eyni zamanda bu eyni zamanda, insan kapitalından səmərəli istifadəyə və inklüzivliyin yüksəlməsinə müsbət təsir göstərir. Məqalədə sosial sahibkarlıq, insan kapitalından istifadə və inklüzivlik arasındakı əlaqələr baxılır, ölkələrarası müqayisələr aparılır. Araşdırmada terkdilli dövlətlərdə sosial sahibkarlıq, insan kapitalı və inklüzivliklə bağlı məsələlərə diqqət yönəldilir.

Anahtar Kelimələr: Sosial Sahibkarlıq, İnsan Kapitalı, İnküzivlik, İqtisadi İnkişaf

Social Entrepreneurship, Human Capital and Inclusion: A Cross-Country Comparative Analysis

Abstract

The development of social entrepreneurship plays an important role in the effective use of human capital and increasing inclusiveness. In recent years, the development of social entrepreneurship has been given particular importance in developed and developing countries. One of the main reasons for this is the expectations stemming from the fourth industrial revolution, the enrichment of jobs with new technologies, and in return the burden of the social burden of states. One solution to this problem is to support social entrepreneurship and social innovation. At the same time, this has a positive effect on the efficient use of human capital and increasing inclusiveness.

The article explores the relationship between social entrepreneurship, the use of human capital and inclusiveness, as well as cross-country comparisons. The study focuses on issues related to social entrepreneurship, human capital and integration into foreign-speaking countries.

Keywords: Social Entrepreneurship, Human Capital, Inclusion, Economic Development

Presentation ID / Sunum No= 333

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sürdürülebilir Ekonomi Çerçevesinde Yeşil İşler ve Yeşil İstihdam Olanakları

Dr. Öğr. Üyesi Şerife Merve Koşaroğlu¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-2563-5753

Özet

Sanayi devrimi ile başlayan süreçte üretim faaliyetlerindeki artış, yoğun kaynak kullanımına neden olmuştur. Bu süreç, yenilenemeyen kaynakların tükenme tehdidinin yanı sıra kirliliğe bağlı çevresel felaketleri beraberinde getirmiştir. Gerek kaynak sorunu gerekse çevresel problemler, sürdürülebilir büyüme ve kalkınmaya yönelik endişeleri her geçen gün artırmaktadır. Son zamanlarda sürdürülebilir ekonomi kapsamında kaynakların dengeli kullanımı ve çevrenin korunmasına yönelik amaçlar ön plana çıkmaktadır. Bu kapsamda ülkelerin son yıllarda yeşil ekonomiler oluşturma çabaları arttığı görülmektedir. Temiz ve verimli kaynak kullanımı ile oluşturulan yeni üretim alanlarında istihdamın artması beklenmektedir. Diğer bir ifadeyle, yeşil ekonomilerin yeni istihdam alanları oluşturmaları ile işsizliği azaltıcı yönde eğilim oluşacaktır. Çevreye duyarlı bir anlayışla kaynak tasarrufunun sağlandığı ekonomik büyüme ortamı, işgücü piyasasında etkinliği artırıcı rol üstlenecektir. Bu çalışmanın amacı, dünyada ve Türkiye’de yeşil işler kapsamında istihdam olanaklarının karşılaştırmalı değerlendirmesini yapmaktır. Özellikle Türkiye’de yeşil işler kapsamındaki istihdam potansiyeli değerlendirilerek, bu konuda işsizliği azaltmaya yönelik politikaların uygulanabilirliği tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Ekonomi, Yeşil İşler, Yeşil İstihdam

Presentation ID / Sunum No= 158

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Devletleri Topluluğu Ortak Para Birimi ve Parasal Birliği

Doç. Dr. Ahmet Salih İkiz¹

¹MSKÜ

ORCID ID: 0000-0002-0233-8051

Özet

II: Dünya Savaşı sonrası dünya hegemon gücü olan ABD Breton Woods anlaşması ile kendi para birimini de küresel rezerv para olarak kabulünü sağlamıştır. Bu yarattığı senyoraj hakkı ile bu ülkenin küresel gücünü pekiştirmiştir. Bir bölgesel bütünleşme hareketi olarak 2002 yılı sonrası Avrupa Birliği temelli Euro para biriminin kullanımının başlaması bu hegemon ortak para birimi olarak ilk başkaldırı olmuştur. Ortak para birimi kullanımı benzer gelişmişlik düzeylerinde yakın coğrafyada bulunan ülkeler arasında ticaretin artmasına ve bu ülkelerin küresel ekonomide rekabet güçlerinin yükselmesini sağlamaktadır. Parasal birlik alanı üye ülkeler arası ticaret hacmini arttırmasının yanı sıra bu ülkelerin makroekonomik istikrarını da sağlamaktadır. Bölgesel bütünleşme hareketlerinin güncel örneklerinden biri de Türk Devletleri Teşkilatı'dır (TDT). 1992'de başlatılan ve 2010'a kadar süregelen "Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Zirveleri" TDT'nin embriyotik dönemini oluşturmuştur. 2009 Nahçıvan Antlaşması'yla kurulan ve 2010 İstanbul Zirvesi'yle resmileşen Türk Keneşi/Konseysi, 12 Kasım 2021'de İstanbul'da gerçekleştirilen sekizinci zirvede ise Türk Devletleri Teşkilatı adını almıştır. Üyelerinin arasında Türkiye'nin de bulunduğu bu topluluk önemli bir ekonomik güç olma potansiyelini de içermektedir. Küresel enerji kaynaklarının önemli merkezlerinden olan bu coğrafyadaki üye ülkeler dünya enerji arzı üzerinde etkili olabilirler. Ayrıca coğrafi olarak Çin ve Rusya gibi bazı bölgesel güçler ile komşudurlar. Bu çalışmada TDT bünyesinde bir optimal parasal alan kurulabilmesi potansiyeli tartışılacak ve ortak para birimi kullanılmasının üye ülke ekonomilerine etkisi açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: TDT, Optimal Para Alanı, Ortak Para Birimi, Parasal Birlik

Presentation ID / Sunum No= 309

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dünyası Ülkelerinde Çevresel Koşullar Sürdürülebilir Mi' Yük Kapasitesi Faktörü ile Ampirik Bir Analiz

Doç. Dr. Uğur Korkut Pata¹

¹*Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-2853-4106

Özet

Çevresel sürdürülebilirlik analizleri çoğunlukla karbon emisyonlarına ve son zamanlarda ekolojik ayak izine odaklanmaktadır. Ancak bu göstergeler doğanın arz yönünün analizde ihmal edilmesine yol açmaktadır. Biokapasite/ekolojik ayak izi şeklinde hesaplanan yük kapasitesi faktörü hem insanların doğal kaynaklara talebini hem de doğanın bu talebi karşılama gücünü eşanlı olarak yansıtabilen bir göstergedir. Bu çalışma Türkiye, Türkmenistan, Kırgızistan ve Kazakistan gibi Türk dünyası ülkelerinde çevresel kalitenin sürdürülebilir olup olmadığını birim kök analizi ile sınamaktadır. Türk dünyası ülkelerinin her birinde ekolojik ayak izi biokapasiteden fazladır ve bu nedenle Türk dünyası ekolojik açığa sahip olarak küresel çevresel tahribatı arttırmaktadır. Ayrıca bu ülkelerdeki yük kapasitesi faktörü değeri çevresel sınır olan 1'den düşüktür. Çalışma yük kapasitesi faktörünü yükseltmek için uygulanabilen politikaların etkinliği 1992-2018 yıllık verileri çeşitli birim kök testleri ile analiz ederek sınamaktadır. Analizin sonuçları Türkiye'de yük kapasitesi faktörünün durağan olduğunu, Türkmenistan, Kazakistan ve Kırgızistan'da ise bu göstergenin birim kök içerdiğini gösterir. Türkiye harici diğer Türk dünyası ülkeleri çevresel politikalar ile yük kapasitesi faktörü üzerinde kalıcı etkiler sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Yük Kapasitesi Faktörü; Türk Dünyası Ülkeleri; Birim Kök Analizi

Are Environmental Conditions Sustainable in the Countries of the Turkic Countries' An Empirical Analysis With the Load Capacity Factor

Abstract

Analyzes of environmental sustainability tend to focus on carbon emissions and, more recently, ecological footprint. However, these indicators tend to neglect the supply side of nature in the analysis. The load capacity factor, calculated as biocapacity/ecological footprint, is an indicator that can simultaneously reflect both human demand for natural resources and nature's ability to meet that demand. In this study, a unit root analysis is used to investigate whether environmental quality is sustainable in Turkic countries such as Turkey, Turkmenistan, Kyrgyzstan, and Kazakhstan. In each of the Turkic countries, the ecological footprint is larger than the biocapacity, so the Turkic countries has an ecological deficit and global environmental degradation is increasing. Moreover, the load capacity factor in these countries is below the ecological threshold of "1". The effectiveness of measures that

can be applied to increase the load capacity factor is tested by analyzing the annual data from 1992-2018 with different unit root tests. The results of the analysis show that the load capacity factor is stationary in Turkey, while this indicator contains a unit root in Turkmenistan, Kazakhstan, and Kyrgyzstan. In contrast to Turkey, other Turkic countries may have a lasting impact on the load capacity factor through environmental policies.

Keywords: Load Capacity Factor; Turkic World Countries; Unit Root Analysis

Presentation ID / Sunum No= 299

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dünyasının Ticaret Partneri Olarak Çin: Büyüme Üzerine Ampirik Bir Çalışma

Dr. Mehmet Özcan¹

¹*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-9082-0894

Özet

Çin ekonomisi sahip olduğu ucuz iş gücü ve ham madde stoku ile son yirmi yılda Batı ekonomilerinin üretim yükünü üstlenerek ihracata dayalı ciddi bir iktisadi büyüme performansı göstermiştir. Çin artan iktisadi performansına güvenerek antik İpek Yolu coğrafyasını ve Pasifik'ten başlayarak tüm dünyaya uzanan deniz rotalarını kendi ticari ve iktisadi çıkarlarına göre şekillendirme politikaları geliştirmiş ve uygulamaya koymuştur. Tüm bu gelişmeler çerçevesinde İpek Yolu coğrafyasının önemli bir kısmını oluşturan Türk dünyasının Çin ile olan ticari münasebetini incelemek ve geleceğe doğru çıkarımlarda bulunmak önem kazanmaktadır. Bu çalışmada, Solow büyüme modellerinden faydalanılarak Türk dünyasının Çin ile olan ticaret ilişkilerinin iktisadi büyüme performansları üzerindeki etkileri panel veri analizi ile incelenecektir. Türk dünyasını temsilen Türk Devletleri Teşkilatı üye ve gözlemci üye ekonomilerinden Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkiye, Türkmenistan ve Macaristan'a ait veriler kullanılarak nedensellik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bulgular Türk dünyasının büyüme performansı üzerinde Çin'den gerçekleştirilen ithalatın önemini vurgulamaktadır. Elde edilen ampirik kanıtlar Çin'in İpek Yolu kapsamında Türk dünyasını da içine alan ekonomileri tahakküm altına almaya yönelik politikaların yürürlükte olduğunu ortaya koymaktadır. Türk dünyasının özellikle üretim için gereken kalemlerin ithalatında Çin'e olan bağımlılığın azaltılması yönünde uzun soluklu politikalar geliştirmesi ve uygulaması gelecekte daha geniş bir politika alanına sahip olabilmek için önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret, İktisadi Büyüme, Panel Veri Analizi, Nedensellik Sınaması

Presentation ID / Sunum No= 192

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkiye'de Uzun Vadeli Makro Planlama: "Vizyon2023"

Prof. Dr. İbrahim Attila Acar¹

¹*İzmir Katip Çelebi Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-9354-6971

Özet

2023 yılı Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. kuruluş yıldönümüdür. Devletlerin sonsuza kadar varlıklarını sürdürme niyetleri olsa da “bir asır” onlar için önemlidir. Konuyla ilgili son yıllarda topluma yönelik yapılan bilgilendirmelerle, 29 Ekim 2023'e dair toplumsal farkındalık artmıştır. Türkiye Cumhuriyeti de yaklaşık çeyrek yüzyıldan beridir, 100. Yıl ile ilgili hedefler ilan etmekte, çalışmalar yürütmekte ve bunlarla ilgili sorumlu birimler, plan ve programlar geliştirmektedir. Kamu bürokrasisi de bu doğrultuda, 2023'e ilişkin çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Elbette öncelikli olarak ekonomik ve sosyal hedeflere yönelik hedeflerin, toplumsal dönüşümü sağlaması beklenmektedir. 1990'ların sonundan itibaren başlatılan 2023 hedeflerine ilişkin çalışmalarda; “100. Yılda Nasıl bir Türkiye? sorusuna cevap aranmaktadır. Bu durum her daim, siyaset ve kamu bürokrasisinde politika belirleyiciler için önemli bir konu haline gelmiştir. Bunun için dönemin planlamadan sorumlu kuruluşu olarak Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) ve TÜBİTAK bünyesinde çeşitli çalışma grupları oluşturularak bir takım amaç ve hedeflere ilişkin programlar yürütülmektedir. Bu çalışmanın son yılı olan önümüzdeki bir sene, bir dönemin muhasebesi olarak geçecektir. Bütün devletler için olması gereken uzun vadeli planlamanın bir örneği olarak Vizyon2023 çalışmaları ve yeni öngörüler için yapılabilecekler, bu bildirinin temel vurgusu olarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Vizyon2023, 2023 Vizyonu, Öngörü Programı

Long Term Macro Planning in Turkey: "Vizyon2023"

Abstract

The year 2023 is the 100th anniversary of the Republic of Turkey. Although states have the intention of continuing their existence forever, “a century” is important to them. The expression “Turkish Century” is also on the agenda as a claim. Social awareness of 29 October 2023 has increased with the information given to the society on the subject in recent years. For nearly a quarter of a century, the Republic of Turkey has been declaring targets for the 100th Anniversary, carrying out studies and developing relevant units, plans and programs. In this direction, the public bureaucracy carries out various studies regarding 2023. Of course, primarily economic and social goals are expected to provide social transformation. In the studies regarding the 2023 targets started since the end of the 1990s; “one hundred. What Kind of a Turkey per Year? search for an answer to the question. This situation has always become an important issue for policy makers in politics and public

bureaucracy. For this purpose, various working groups are formed within the State Planning Organization (DPT) and TUBITAK, as the organization responsible for planning of the period, and programs related to a number of goals and objectives are carried out. The next year, which is the last year of this study, will be the accounting of a period. As an example of long-term planning that should be for all states, Vision 2023 studies and what can be done for new predictions will be considered as the main emphasis of this paper.

Keywords: Vizyon2023, 2023 Vision, Foresight Program

Presentation ID / Sunum No= 19

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkiye'nin Sıtc ve Isıc Sınıflandırmasına Göre İhracat Verilerinin Değerlendirilmesi (2000-2020)

Prof. Dr. Birol Erkan¹, Yüksek Lisans Öğrencisi İklim Duman²

¹*İskenderun Teknik Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-8363-5543

²*İskenderun Teknik Üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

Küreselleşmeyle birlikte giderek gelişen ve artan dış ticaret, ülkeler arasındaki rekabetin de artmasına yol açmıştır. Türkiye'nin de yer aldığı gelişmekte olan ekonomilerin dış rekabet gücünün artması ve dışarıdan gelen ekonomik şoklardan fazla etkilenmemesi üretim ve ihracat yapısının sağlam şekilde sürdürülmesine bağlıdır. Bu açıdan, 1980 sonrası gelişmekte olan ülkeler yaptıkları anlaşmalarla uluslararası rekabet içerisinde daha yüksek pay almak için atılımlarda bulunmuşlardır. Türkiye de 1980 de 24 Ocak kararları ile yeni küresel düzene entegre olma yolunda adım atmış ve dış ticarete serbestleşme dönemine girmiştir. Bu perspektifte, Türkiye, dış ticaretin daha da serbestleşmesiyle küresel katma değerden daha fazla pay almak ve dış rekabet gücünü arttırmak için ihracatını arttırmak ve daha çok ürünle daha fazla ülkeye dış ticaret yapmak zorunda olduğunun bilincinde olmuştur. 1980 sonrası serbestleşme döneminde olduğu gibi, Türkiye'de 2021 yılının son döneminde açıklanan yeni ekonomi modelin temeli de ihracata dayalı büyüme ve kalkınma oluşturmaktadır. Bununla birlikte, ihracatta sürekli artış ivmesi yakalamanın yanında, Türkiye'nin hangi ürün gruplarında daha yoğun ihracat gerçekleştiğinin ortaya konulması önemlidir. Zira katma değeri, teknoloji ve inovasyon düzeyi yüksek ürün gruplarının ihracat paylarının artırılması hem dış açıkların kapanması ve rekabet gücünün yükseltilmesi hem de ekonomik büyüme ve kalkınma hedeflerinin sağlanması açısından önemlidir. Bu bağlamda, bu çalışmanın ana amacı, 2000-2021 yılları arasında Türkiye'nin ihracatının hangi seviyelere ulaştığının, hangi ürün gruplarında üstünlüklerin daha fazla olduğunun ortaya koyulmasıdır. Diğer ifadeyle, bu çalışmada, söz konusu yıllar arasında Türkiye'nin ürün bazındaki ihracatının SITC ve ISIC Teknoloji Sınıflandırmalarına göre dağılımının araştırılması amaçlanmıştır. Araştırma sonuçları, Türkiye'nin SITC sınıflandırmasına göre emek yoğun ve sermaye yoğun sektörlerde ihracatının daha fazla olduğunu göstermektedir. Türkiye'nin ihracatında katma değeri ve teknoloji düzeyi görece yüksek kolay ve zor taklit edilen ar-ge bazlı malların payı yeterli düzeyde değildir. ISIC teknoloji sınıflandırmasına göre de, Türkiye'nin ihracatında yüksek teknoloji ürünlerin payının görece düşük olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İhracat, Isıc, Sıtc, Türkiye

Evaluation of Turkey's Export Data According to Sitr and Isic Classification (2000-2020)

Abstract

The ever-developing and increasing foreign trade with globalization has also led to an increase in competition between countries. The increase in the foreign competitiveness of developing economies, including Turkey, and the fact that they are not affected much by external economic shocks depend on the robust continuation of the production and export structure. In this respect, post-1980 developing countries have taken steps to get a higher share in international competition with the agreements they have made. Turkey also took a step towards integrating into the new global order with the January 24 decisions in 1980 and entered the liberalization period in foreign trade. In this perspective, Turkey has become aware of the fact that it has to increase its exports and make foreign trade with more products to more countries in order to get a larger share of global added value and increase its foreign competitiveness with the liberalization of foreign trade. As in the liberalization period after 1980, the basis of the new economy model announced in the last period of 2021 in Turkey is export-led growth and development. However, besides catching a continuous increase in exports, it is important to reveal in which product groups Turkey exports more intensively. Increasing the export shares of product groups with high added value, technology and innovation is important in terms of closing external deficits and increasing competitiveness, and achieving economic growth and development goals. In this context, the main purpose of this study is to reveal what levels Turkey's exports reached between the years 2000-2021, and which product groups had more advantages. In other words, in this study, it is aimed to investigate the distribution of Turkey's exports on product basis between the mentioned years according to SITC and ISIC Technology Classifications. Research results show that Turkey's exports are higher in labor-intensive and capital-intensive sectors according to the SITC classification. The share of R&D-based goods with relatively high added value and technology level in Turkey's exports, which are easy and difficult to imitate, is not at a sufficient level. According to ISIC technology classification, the share of high-tech products in Turkey's exports is relatively low.

Keywords: Export, ISIC, SITC, Turkey

Presentation ID / Sunum No= 352

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Araştırma Programları Metodolojisi Ekseninde Lakatos'un Bilimsel Rasyonalite Kuramı

Dr. Öğr. Üyesi Hilal Kahraman¹

¹*İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-7627-3679

Özet

Lakatos; Popperci yanlışlamacılığı düzeltme çalışmasının yanı sıra, inceltilmiş (sofistike) yanlışlamacılık, bilimsel araştırma programı ve bilimsel ilerlemeyi rasyonel olarak açıklama çabalarıyla adından söz ettiren çağdaş bir bilim felsefecisidir. Bilim felsefesinin önemli problemlerinden biri olan bilimde sınır çizme sorunu için kendisinden önce ortaya atılmış olan ölçütlerle oluşturulan doğrulamacı ve uzlaşımçı metodolojileri eleştirel bir şekilde karşılaştıran Lakatos, bu metodolojilerin yetersiz olduğunu ifade ederek bunların yerine tarihyazımsal bir araştırma programı metodolojisi kurgulamıştır. Ona göre bilimin ilerleme sorunu da bu metodoloji üzerinden değerlendirilmelidir ve bilim tarihinin rasyonel olarak yeniden inşa edilmesi gerekmektedir. Bilim rasyoneldir ve bu rasyonalite hiçbir metodolojinin genel kuralları altında toplanamaz. Bilimin daha iyi bir rasyonel yeniden inşası için bir metodoloji ortaya çıkarmayı amaçlayan Lakatos'a göre bilimsel araştırmanın mantığı ve bilimsel ilerleme de rasyonel bir yapıya sahiptir. Geliştirmiş olduğu bilimsel araştırma programında var olan katı çekirdek ve koruyucu kuşak aracılığıyla kuramlar arasında değerlendirmeler yapan Lakatos'a göre kuramın kendisi değil kuram dizilerinin bilimselliğinden bahsedilebilir. Kendinden önceki bilimsellik ölçütlerinin sadece tek bir kuram üzerine uygulandıklarını, bunun da doğru sonuçlar vermediğini öne sürmektedir. Bu çalışmada bilim felsefesi problemlerinden, bilimsel olanla olmayanı ayırmayı amaçlayan sınır çizme sorunu hakkında Lakatos'un kendisinden önce üretilen metodolojilere yönelttiği eleştiriler ışığında oluşturmuş olduğu bilimsel araştırma programı metodolojisi analiz edilmeye çalışılacak, bu doğrultuda amaçladığı bilimin rasyonel yeniden inşası incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Lakatos, Bilim Tarihi, Rasyonalite, Katı Çekirdek, Koruyucu Kuşak

Presentation ID / Sunum No= 65

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Dil Felsefesi Kapsamında, Dilin Kökeni ve Adlandırma Meselesinin Tematik Sınıflandırması Üstüne Bir Deneme

Doç. Dr. Mehmet Akif Duman¹

¹*Necmettin Erbakan Üniversitesi, SBBF, Dilbilimi Bölümü*
ORCID ID: 0000-0002-5633-8268

Özet

Dil felsefesinin en kadim meselesi muhtemelen dilin kökeni ve ortaya çıkışı hakkındadır. Bu minvaldeki ilk görüş dilin doğal bir gelişim ürünü olduğu yönündedir (1). Herder, Chomsky ve Tomasello ekseninde irdelenebilecek görüş “dil insan icadıdır” tezinin de kendi içinde tartışılması gerektiğini kanıtlar. Yani tartışma “ilahi bir hediye olarak dil” ve “doğal gelişimin bir neticesi olarak dil” şeklinde taksim edilse dahi ikinci görüşün birçok farklı boyutu olacaktır. Dilin kökeni nedir, tartışması Herder’le nihayete ermez. XIX. yüzyılda Schopenhauer, bazı eski dillerin yenilerinden kısmen daha karmaşık olduğuna ve bu nedenle Herder’in açıklamasının doğru olamayacağına dikkat çeker. Aksine, dil içgüdüyle ortaya çıkmıştır (2). Nietzsche ise kaynağı beşeri ihtiyaçlarda konumlandırır. Taraftarları bilhassa Meister Eckhart ve Hobbes olan dilin kökeni ile ilgili diğer muteber bir görüş ise dilin ilahi bir hediye olduğu yönündedir (3). Hamann’ın savunduğu mutabakat (4) tezine göre ise ilahi olan her şey aynı zamanda insani olduğu için dilin kökenindeki temel ayrım geçersizdir. Heraklit, Parmenides, Platon, Aristoteles ve Stoacılar kökenli adlandırma meselesi ise Φύσει (Phýsei) ve Συνθήκη (Théseı) çatışması ekseninde genişler (5). Heraklit (dil doğası: φύσει, phýsei) ve Parmenides (mutabakat: συνθήκη, thései) daha en başta adlandırmanın kökeni meselesindeki uyumsuzluğu ortaya koyarlar. Dilin doğası (φύσει, phýsei) ve mutabakat (συνθήκη, thései) çatışması uzun süre devam eder. Referans meselesi (6) ise Frege, Russell, Bühler, Carnap ve Quine merkezli olarak tartışılabilir. Platon tarafından bir kelimenin anlamı ve referansı arasında yapılan ayrım Frege ve Russell tarafından da ele alınır; keza intension (içlem) und extension (kaplam) arasındaki ayrım Carnap ve Quine tarafından tekrar değerlendirilir. Son olarak bir adlandırma kapsamında keyfilik (7) (buyrultusallık, Alm. Arbiträr yahut willkürlich) de ele alınabilir. İsim koymanın keyfi olduğu fikri, (yapısalcılık kapsamında) XIX. yüzyılda dilbilimci Ferdinand de Saussure’nün (1857-1913) eserlerinde tekrar gündeme gelir. Dilin kökeni ve adlandırma meselesi bu yedi alt başlık altında incelendiğinde modern ve klasik görüşler arasındaki rabıtalarda net biçimde görülecektir.

Anahtar Kelimeler: Dil Felsefesi, Dilin Kökeni, Adlandırma

Presentation ID / Sunum No= 67

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Dil Felsefesi Kapsamında, Eylemsellik Meselesinin Tematik Sınıflandırması Üstüne Bir Deneme

Doç. Dr. Mehmet Akif Duman¹

¹*Necmettin Erbakan Üniversitesi, SBBF, Dilbilimi Bölümü*
ORCID ID: 0000-0002-5633-8268

Özet

Düşünmenin ve konuşmanın bir eylem sayılması her ne kadar dil-eylem (söz-edim) teorisinin esas meselesi sayılsa da kökeni Antik'e kadar gider. Bu minvalde eylemin zihinselden fiziksele geçişi söz konusudur. Heraklit felsefesinde lógos, genel manada varlık, düşünce ve dil ile birlikte eylemi de kapsar. İşaret ve anlam teorisi kapsamında yazı ile eylemin de rabitası vardır. Yazının başlangıcında Aristoteles, yazılı işaretlerin sözlü sesler anlamına geldiğini, sözlü seslerin duygusal olayların sembolü olduğunu ve bunların da şeylerin temsili (pragmata) olduğunu belirtir. Heraklit, Aristo, Locke, Vico ve Kant ekseninde incelenebilecek zihinsel-fiziksel geçiş için Kant belirleyici isimdir. Kant için kavram, sözcüğün ruhu gibidir; kavram zihindedir, sözcük ise dildedir. O halde günlük hayatın temeli olan sözcüklerin eylemselliğinin arka planında kavramlar yatar. Bu, söylemek (sözcük) ve kastetmek (kavram) arasındaki farkın da matematiksel bir izahı gibidir. Mesela Tanrı'nın varlığının ispatının başarısız olma sebebi sözcük değil kavram belirsizliğidir. Dil eylemdir (W.v. Humboldt, C.S.S. Peirce, E.A. Cassirer) yahut eylem ötesidir (K. Bühler, L.J.J. Wittgenstein, J.L. Austin, J.R. Searle). Dilde eylemselliğin tam karşılığı Austin'in dil-eylem (söz-edim) teorisi olsa da (ki yayılmasını da daha ziyade öğrencisi Searle sağlar) kökeni daha eskilere gider ve başka mühim isimlerin de bu kuramsal hamlede payları vardır. Bir ifadenin bir eylem olarak adlandırılması üzerine ilk ciddi düşünceler Charles S. Peirce'de mevcuttur. Peirce mesela yemin etme eylemini seçer. Bu sadece bir söz değil, bir eylemdir. Kanun buna eylem demektedir. Ludwig Wittgenstein, bir bakıma, söz edimi kuramının dilbilimsel-felsefi öncüsü olarak kabul edilebilir. Ona göre "kelimeler eylemdir" (Worte sind Taten). Wittgenstein'ın ve özellikle Searle'ün ve aynı zamanda Austin'in entelektüel tavırları farklı olduğundan bunlar çizgisel olarak bir araya getirilirken dikkatli olunmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Dil Felsefesi, Eylemsellik, Dil-Eylem (Söz-Edim)

Presentation ID / Sunum No= 360

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Fenomenal Dünyada Nesneleşen Ontik-Epistemik Tasarımlı Güç İstenci

Dr. Öğretim Üyesi Hilal Kahraman¹

*¹İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-7627-3679*

Özet

Ontolojik, epistemolojik ve etik alanlarla tanımlanan “istenç” (wille) kavramı sistemli olarak 19.yy’da tartışılmaya başlanmıştır. İstenç ve bu kavrama bağlı olarak gelişen “güç istenci” Schopenhauer ‘in felsefesinin çıkış noktasıdır ve diğer düşüncelerini bu kavram üzerinden geliştirmiştir. Onun düşüncesinde algılara konu olan yaşam farklı bir gerçekliğin etkisiyle şekillenmiştir, akıldan ve bilinçten yoksun özüyle istenç tüm görülenlerin kaynağındaki gerçekliktir. Rasyonel olmayan nedenselliklerle dolu dünya tasarımıyla öne çıkan Schopenhauer; Platon ve Kant’ın ontolojilerinden yola çıkmış ve sonsuz kavganın bulunduğu bir dünya tasarlamıştır. Bu sonsuz durumun etkisiyle acı içinde olan insan ancak ahlaki ve estetik bilinç formları aracılığıyla dingin bir ruha kavuşabilecektir. Bu çalışmada Schopenhauer ’in irrasyonel düşüncesinde “istenç” kavramının yerini ve özelde “güç istenci”nin ontik-epistemik rolünü belirlemek amaçlanmıştır, buna bağlı olarak acı ve kargaşa dolu yaşam içindeki insanın sahip olması gereken bilinç formları incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Schopenhauer, Güç İstenci, Acı, Görü, Bilinç

Presentation ID / Sunum No= 315

Oral Presentation / Sözlü Sunum

/

Platon ve Freud Bağlamında “eros” Kavramının İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Şule Gece¹, Araştırmacı Leyla Gamze Şentürk²

¹Kırıkkale Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-5668-9335

²Kırıkkale Üniversitesi Yüksek Lisans

ORCID ID: 0000-0002-0441-2171

*Corresponding author: Leyla Gamze ŞENTÜRK

Özet

Platon ve Freud Bağlamında “Eros” Kavramının İncelenmesi (Bu çalışma Yüksek Lisans tezinden türetilmiştir.) Özet İnsan akılsal ve duygusal bir varlıktır. İnsanın duygu varlığı olması diğer insanlarla ilişkisini sağlamaktadır. Bu ilişkileri sağlayan duyguların başında, günlük hayatın içerisinde sürekli dilimizde olan ve bireyleri farklı şekillerde etkileyen aşk vardır. Aşkın tarihi de yıllar içinde farklı yerlere konulmuş ve farklı anlamlar yüklenmiştir. Tabi insanın evreni açıklamak için henüz akli yaklaşımları olmadan önce bu bildiğimiz bilmediğimiz dünyaları, varlık alemlerini açıklamak için kullandıkları bir yol elbette vardı. Biz bu logos öncesi döneme mitler sayesinde ışık tutabiliyoruz. İnsanın yaratıcıyı, doğayı, kendisini anlamak için neden ve nasıl sorularına cevap bulmak amacıyla ortaya atılan anlatılara mit denir. Mit kelimesi hikâye-söz- anlatı anlamına gelmekte olup, bu alanı inceleyen bilime mitoloji denmektedir. Yunan mitolojisinde aşkın tanrısal adlandırılması ise Eros olarak karşımıza gelmektedir. Filozoflar tarafında bu kavrama pek fazla önem verilmemiş gibi gözükse de filozof olmanın getirdiği gereklilik -insanın, evrenin içerisinde olana merak, sorgulama duygusu- bu kavramla ilgili düşünceler olduğunu göstermektedir. Platon bu kavramı ele alan filozoflardan birisidir. Gerek Antik Yunan kültürünün aşk yapısını gerekse aşka yüklenen anlamlarını Platon’un Şölen, Lysis ve Phaidros diyaloglarında görebiliriz. Şölen’de Platon: Sokrates, Aristophanes ve diğer kişilerin fikirleriyle aşk anlayışını dile getirirken, aşkın farklı tanım ve özelliklerini ortaya koyar. Aşk kavramı psikoloji bilimi içinde, Psikanalitik kuram kurucusu olan Sigmund Freud tarafından da ele alınmıştır. Sigmund Freud aşk için tanımını yaparken insanın iki temel iç güdü üzerine hareket etmesine bağlar. Ve bu iç güdülerden biri yaşam yani libido iç güdüsü diğeri ise ölüm yani saldırganlık iç güdüsüdür. Ve aşkı libido kavramı içerisinde de ele alır. Bu çalışma da insanın var oluşunda belirli bir yer edinen ve insanın hayattaki diğer ilişkilerini de etkileyen aşka, Platon ve Freud’un nasıl yaklaştığı amaçlanmaktadır. Bu iki düşünürün fikirlerinden hareketle aşkın sosyal bilimlerdeki yeri tartışılacaktır. Anahtar Kavramlar: Platon, Eros, Freud, Mitoloji, Aşk

Anahtar Kelimeler: Platon, Eros, Freud, Mitoloji, Aşk

Presentation ID / Sunum No= 312

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Politik Alan İle İlişkisinde Bilim Felsefesinin Dönüşümü

Arş. Gör. Dr. Ahmet Dinçer Çevik¹

*¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-5897-7381*

Özet

Felsefe genel olarak soyut ve izole bir alan olarak ele alınır. Felsefe tarihinin kaba bir analizi, ele alınan sorunların soyut, dünya ile ilişkisiz görünen meselelerden ibaret olduğu izlenimi verebilir. Söz konusu izlenim özellikle felsefenin bir alt kırılımı olan bilim felsefesi alanında daha görünür hale gelir. Bilim felsefesi zaman zaman bilim insanlarının aslında kendi pratiklerinde dert edinmedikleri problemlerin ele alındığı bir alanmış gibi değerlendirilebilir. Öte yandan daha dikkatli bir biçimde ele alındığında özellikle bilim felsefesinin güncel hayat ve dünya ile son derece yakın ilişkileri olduğu görülebilir. Bu belirlenim bilim felsefesi tarihinde önemli bir yer tutan Viyana Çevresi ile ilgili çalışmalarda çarpıcı bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Viyana Çevresi Avrupa’da faşizmin ve muhafazakârlığın yükselişte olduğu bir dönemde bir araya gelmiş olan bir grup felsefeci ve bilim insanından oluşan, aydınlanmacı ideallere sahip olan ve metafizik karşıtlığı ile bilinen bir gruptur. Grubun bir araya geldiği dönem ve dağılma süreci, grubun bilime, felsefeye ve özellikle metafiziğe yaklaşımları politik alanın ile bilim felsefesinin özellikle belirli başlıklarda geçirdiği değişimde ne derece etkin olabileceğinin çarpıcı bir örneğidir. Bu bağlamda bu sunumda amacım tarihsel ve problem temelli bir perspektifle, bilim felsefesinin politika ilişkilendirilmesini referans noktası olarak bilim felsefesinin günümüzdeki apolitik haline nasıl dönüştüğünün bir analizini sunmak olacak.

Anahtar Kelimeler: Bilim Felsefesi, Bilim Felsefesi Tarihi, Viyana Çevresi, Metafizik, Politik Tarih.

Presentation ID / Sunum No= 295

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk İslam Tasavvufunun Belirgin Özellikleri

Doç. Dr. Kazım Yıldırım¹

*¹Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
ORCID ID: 0000-0003-4281-6449*

Özet

Türk İslam tasavvufu, belirli bir hayat tarzı ve bu hayat tarzını pratik olarak yaşayan insanların eylemleriyle şekillenmiş ve gelişmiştir. İlkçağdan itibaren Platon ve Neoplatonculuktan kaynaklanan bazı etkiler taşımakla birlikte Türkler, tamamen İslami hayat tarzına uygun pratik bir ahlak anlayışını geliştirmişlerdir. Onun için Türk tasavvufu, bir felsefi düşünce sisteminin savunuculuğunu yapmak değildir; dünyaya karşı belli bir tavır takınmak ve bu tavra uygun bir hayat yaşamaktır. Allah’a karşı samimi duygu ve bağlılıkla hareket ederek ahlaki bir anlayış geliştirmişlerdir. Türk kültür hayatında yer alan Hoca Ahmet Yesevi, Şeyh Edebali, Akşemseddin Hoca, Yunus Emre, Hacı Bektaşî Veli, Hacı Bayramî Veli gibi şahsiyetler; hayatları, ahlaki anlayışları ve düşünce tarzlarıyla önemli etkiler bırakmışlardır. Türk Milleti onları dindarlık ve ahlakta seçkin kişiler diye bilir. İlk Türk mutasavvıfları tasavvuf düşüncesini, daha ziyade zühd yani aza kanaat etmek, dünyaya, mal ve mülke değer vermemek ve takvalarıyla, Allah’a olan bağlılıkları ve ahlaklarıyla günahattan kaçınma, korunma, Allah’ın emir ve yasaklarına uyma şeklinde geliştirmişlerdir. Türklerde tasavvuf denilince pek çoğunun aklına batıdaki gibi akla dayalı felsefi sistem değil, belli bir hayat tarzı (ahlak) ve bu hayatı yaşayan bazı insanların davranışları gelir. Yani Türklerde tasavvuf, İslam dininin belli bir yorumudur. Belirgin özelliği bir felsefi düşünce sisteminin olmayışıdır. Türk mutasavvıfları, örnek davranışlarıyla ve bu davranışlarına uygun hayat tarzlarıyla öne çıkmışlardır. Hayat tarzını benimseyenler İslam inancı ve ahlakçı bir anlayışa sahip olmuşlardır. Allah’a karşı samimi duygu ve bağlılıklarıyla ve bu bağlılık ve ahlaki pratikleriyle toplumuna ve milletine samimi hizmetleriyle bilinirler. Bu bakımdan çağlar boyu uzanan örnek davranışlarıyla Türk toplumunu etkilemişlerdir. Özellikle Hoca (Hace) Ahmet Yesevi (öl. 1228/1229), Yunus Emre (1240-1321), Hacı Bektaşî Veli (1281-1338), Hacı Bayramî Veli (1352-1430) gibi düşünürler pek çok ahlaki özellikleriyle, davranış ve düşünceleriyle Türk Milletinin gönlünde yer etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Tasavvuf, Türk Tasavvufu, Tasavvuf Özellikleri

Presentation ID / Sunum No= 383

Oral Presentation / Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-7266-3343

Türk Modernleşmesinin Felsefe ile Temasını Ziya Gökalp Üzerinden Düşünmek

Doç. Dr. Zübeyir Ovacık¹

¹*Selçuk Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-7266-3343

Özet

Türk modernleşmesinin Batı uygarlığı ile temasında felsefenin yeri, üzerinde konuşulmayı fazlasıyla hak eden bir konu olsa gerektir. Daha eleştirel, daha derinlikli ve daha daha tümel bir düşünme tarzı olarak felsefi düşünme biçiminin modernleşme tecrübemize sahici bir karakter kazandıracağı varsayımı bir takım ikna edici gerekçelere sahip görünmektedir. Zira Batı uygarlığının Rönesans döneminden itibaren yaşadığı büyük dönüşümünün felsefe, dolayısıyla bilim aracılığıyla gerçekleştiğini dikkate alan kimi Osmanlı ve Cumhuriyet aydını Türk modernleşmesinin de felsefe ile temasının önemini fark etmiş görünmektedir. Osmanlının son dönemi ile Cumhuriyetin ilk yıllarına tekabül eden bir dönemde önemli bir mütefekkir olarak yaşamını sürdürmüş olan Ziya Gökalp, dönemin Türk aydınları arasında felsefi düşünce ile irtibatı en yoğun yazarlardan birisidir. Mevcut çalışma, belli başlı eserlerinde Türk düşüncesinin felsefe ile temasına değinen Gökalp'in modernleşme tecrübesi içerisinde felsefeye nasıl bir konum biçtiğini değerlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ziya Gökalp, Felsefe, Türk Modernleşmesi,

Thinking of the Contact of Turkish Modernization With Philosophy Through Ziya Gökalp

Abstract

The place of philosophy in the contact of Turkish modernization with Western civilization is a subject that deserves to be talked about. The assumption that philosophical thinking, as a more critical, deeper and more holistic way of thinking, will give a genuine character to our modernization experience seems to have some convincing grounds. Because, considering that the great transformation of Western civilization since the Renaissance period was realized through philosophy and therefore science, some Ottoman and Republican intellectuals seem to have realized the importance of the contact of Turkish modernization with philosophy.

Ziya Gökalp, who continued his life as an important thinker in a period corresponding to the last period of the Ottoman Empire and the first years of the Republic, is one of the authors whose contact with philosophical thought is the most intense among the Turkish intellectuals of the period. The present study evaluates how Gökalp, who touched upon the theme of Turkish thought with philosophy in his major works, assigned a position to philosophy in his modernization experience.

Keywords: Ziya Gökalp, Philosophy, Turkish Modernization

Presentation ID / Sunum No= 128

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Dijital Bankacılık Uygulamalarına Covid-19'un Etkisi

Doç. Dr. M. Esra Atukalp¹

¹*Giresun Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-8412-1448

Özet

Dijitalleşme birçok sektör gibi bankacılık sektöründe de stratejik bir öncelik haline gelmiştir. Bu kapsamda verimlilik ve kârlılığın artırılması noktasında önemli bir araçtır. Kullanım amaçları değişmekle birlikte bankacılık işlemlerinde tercih edilen dijital araçlar banka müşterilerine işlemlere erişim kolaylığı sağlamaktadır. Dijital bankacılık, uygulamada internet bankacılığı ve mobil bankacılık şeklinde kullanılmaktadır. Küresel Covid-19 salgını, kalabalık ortamlardan uzak durma eğilimi doğrultusunda gerek müşterilerin dijital bankacılığı tercih etmesini, gerekse de bankaların benzer sebeple dijital ürünlere yönelimi tercih etmesine neden olmuştur. Küresel salgın öncesi dönemde dijital bankacılık uygulamalarını kullanan müşteriler yanında, salgın dolayısıyla dijital uygulamalara yönelen müşterilerin dijital uygulamalara ilişkin farkındalıkları ve bankaların salgın sonrası süreçte dahi dijital bankacılık uygulamalarını cazip duruma getirecek fiyatlandırma-işlem kolaylığı vb. uygulamaları, dijital uygulamaların finans sektöründe kullanımını artıracaktır. Bu çalışmada küresel Covid-19 salgının dijital bankacılık uygulamalarının kullanımına ilişkin etkisinin mevcudiyeti analiz edilmiştir. Çalışmada önce Aralık 2007 - Eylül 2022 dönemine ilişkin dijital ürün kullanımı noktasında yıllık inceleme gerçekleştirilmiştir. Öte yandan ilgili yıllarda, salgının başlangıç noktasına benzer uzaklıkta, Mart 2007 - Eylül 2022 dönemine ilişkin 3 aylık verilerle salgının dijital ürün kullanımına etkisi analiz edilmiştir. Dijital bankacılık uygulamalarını inceleme noktasında bireysel, kurumsal ve toplam aktif müşteri sayısı; düzenli ödeme talimatı ve fatura ödeme talimatı işlem adedi; nakit avans ve taksitli nakit avans işlem hacmi verileri ele alınmıştır. İki ana kütle ortalaması arasındaki farkın testi sonucuna göre Covid-19 öncesi ve Covid-19 süresince bireysel, kurumsal ve toplam aktif müşteri sayısı arasında anlamlı fark bulunmaktadır. Öte yandan Mann-Whitney U testi ile yapılan analiz sonucunda Covid-19 salgını öncesi ve süresince söz konusu olan düzenli ödeme talimatı ve fatura ödeme talimatı işlem adedi; nakit avans ve taksitli nakit avans işlem hacmi arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır. Analiz sonuçlarına göre Covid-19 salgını, bireysel, kurumsal ve toplam aktif müşteri sayısı; düzenli ödeme talimatı ve fatura ödeme talimatı işlem adedi; nakit avans ve taksitli nakit avans işlem hacminde farklılık meydana getirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Bankacılık, Türkiye, Covid-19.

Impact of Covid-19 On Digital Banking Applications

Abstract

The global Covid-19 pandemic caused both customers to prefer digital banking in line with the tendency to stay away from crowded environments, and banks to prefer digital products for similar reasons. In addition to customers using digital banking applications in the pre-pandemic period, awareness of digital applications of customers who turned to digital applications due to the pandemic and applications such as pricing-transaction convenience, which will make digital banking applications attractive even in the post-pandemic period, will increase the use of digital applications in the financial sector. In this study, the existence of the effect of the global Covid-19 pandemic on the use of digital banking applications was analyzed. In the study, an annual review was carried out on the use of digital products for the period of December 2007 - September 2022. On the other hand, the effect of the pandemic on the use of digital products was analyzed with quarterly data for the period March 2007 - September 2022, at a similar distance to the starting point of the pandemic, in the relevant years. The number of individual, corporate and total active customers; number of regular payment orders and invoice payment orders; cash advance and installment cash advance transaction volume data are discussed at the point of examining digital banking applications. According to the test result of the difference between the two population averages, there is a significant difference between the before and during Covid-19 on the number of individual, corporate and total active customers. On the other hand, as a result of the analysis made with the Mann-Whitney U test, there is a significant difference between before and during the Covid-19 pandemic, on the number of regular payment orders and invoice payment orders and on the volume of cash advance and installment cash advance transaction.

Keywords: Digital Banking, Turkey, Covid-19.

Presentation ID / Sunum No= 10

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Boşanmanın Mizahı: Taşıt Folklorunda Rahatlama Kuramı

Dr. Öğretim Üyesi Emine Çakır¹

¹Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0003-2196-5592

Özet

Evlilik birliğinin sona ermesi anlamına gelen ve hukuki anlamda eşlerin ayrılmaya karar verme süreci olarak nitelenen boşanma ilamı, toplumsal geçiş dönemlerinden biri olan evlilikle ilgili bir kavramdır. Toplumda iki bireyin karşılıklı isteyerek bir araya gelip evlenme kararı alması kadar uzlaşarak ayrılabilmeyi başarması da önemlidir. Boşanma; sosyoloji, psikoloji, ekonomi, fizyoloji, hukuk ve ilahiyat gibi farklı disiplinlerin ilgi ve inceleme alanına giren bir kavram olup bu çalışmada halk bilimi kapsamında taşıt folkloru özelinde mizahla ilişkili olarak ele alınmıştır. Çalışmada Türk kültüründe boşanma ve mizah gibi bir araya gelmesi düşünülemeyen iki zıt düşüncenin nasıl ve neden bir araya getirildiğini belirlemek amaçlanmıştır. Türk toplumunda istenmeyen bir gerçeklik olarak karşımıza çıkan bu edimin kültür koduna “boşanma” ve “dul” sözcükleriyle ilgili atasözü, deyim, mani, ninni, türkü, masal gibi sözlü anlatımlarda, halk hukuku uygulamalarında, toplumsal inanış ve ritüellerde tesadüf edilmektedir. Boşanma ya da eşinin ölmesi neticesinde medeni hâli “dul” olarak nitelenen kişilerin, buna paralel olarak toplumsal statü ve rolleri de değişebilmektedir. Bu yönüyle boşanma, her ne kadar bireysel bir karar olarak görülse de esasında toplumu yakından ilgilendiren sosyokültürel bir olgudur. Bu çalışmada gelenekte olmayan fakat son dönemlerde boşanma ilamı gerçekleşen bazı kişilerin mahkeme çıkışında tıpkı gelin arabası gibi “boşanma arabası” hazırladıkları, arabanın arkasına “Boşandım mutluyum”, “Bekârlık sultanlıktır”, “Asıl evlenen evde kalır” gibi mizahi ve ironik yazılar yazdırdıkları ve arabayı çiçeklerle süsleyerek bu taşıtla kentte gezdikleri ve bu durumun da medyada gündeme geldiği belirlenmiştir. Boşanma arabasıyla ilgili 2015-2022 yıllarına ait 11 haber başlığı tespit edilmiştir. Ayrıca her iki cinsiyetin de boşanma arabasını mizahla ilişkilendirmesi toplumsal cinsiyet tartışmaları açısından da önemlidir. Boşanma arabası olarak nitelenen bu taşıtlardaki yazıların sıkıntılı bir durumdan ya da gerginlikten kurtulmak amacıyla üretilen mizah türlerinden biri olan rahatlama kuramıyla ilişkili olduğu savı ileri sürülmüştür. Boşanma eyleminin toplumda normalleşmesi ve böylece boşanan bireylerdeki “sıkıntılı durumdan kurtulma” ve “yeniden özgürleşme” hissinin verdiği ruh hâli, taşıt folkloru kapsamında mizahla ilişkili icat edilmiş yeni bir uygulamayı ortaya çıkarmıştır. Kent kültürünün kutlama ve eğlenme anlayışının bir sonucu olarak ortaya çıkan bu uygulama, kültürel değişim ve yozlaşma olarak yorumlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Taşıt folkloru, boşanma, dul, boşanma arabası, rahatlama mizah kuramı

Humor of Divorce: Relaxation Theory in Vehicle Folklore

Abstract

The divorce decree, which means the end of the marriage union and is legally defined as the decision to separate the spouses, is an application related to marriage, which is one of the social transition periods. It is an important maturity for two individuals in the society to come together voluntarily and decide to marry, as well as to succeed in separating by reconciliation. Divorce; It is a concept that has sociological, psychological, economic, physiological, legal and religious outputs and is in the field of interest and examination of many disciplines, and in this study, it is discussed in relation to vehicle folklore and humor in the discipline of folklore. In the study, it is aimed to determine how and why

two opposite concepts such as divorce and humor, which cannot be thought to come together in Turkish culture, are brought together. The cultural code of this act, which is an undesirable reality in Turkish society, is encountered in oral expressions such as proverbs, idioms, manias, lullabies, folk songs, fairy tales, social practices and rituals related to the words “divorce” and “widow”. As a result of divorce or the death of their spouse, the social status and roles of people whose marital status is described as “widow” may change in parallel. In this respect, although divorce is seen as an individual decision, it is actually a sociological phenomenon that closely concerns the society. In this study, some couples who have recently received a divorce decree prepared a “divorce car” just like a bride’s car at the exit of the court, decorated the back of the car with humorous inscriptions such as “I am divorced”, “Single is a sultanate”, “The only one who gets married stays at home” and flowers. It was determined that they took a tour and this situation came to the fore as news in the media. It has been determined that the writings on these vehicles, which are described as a divorce car, are related to the relaxation theory, which is one of the types of humor produced to get rid of a troubled situation or tension. The normalization of the act of divorce in the society, and thus the mood of the divorced individuals with the feeling of “getting rid of the distressed situation” and “re-emancipation” has revealed an invented practice related to humor within the scope of vehicle folklore. This situation can be interpreted as cultural change and cultural degeneration.

Keywords: Vehicle folklore, divorce car, divorce, widowhood, relaxation humor theory.

Presentation ID / Sunum No= 381

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Azerbaycan ve İran Türkleri Anlatmalarında Köroğlu'nun Oğulsuzluğu Sorunsalı

Dr. Fazıl Özdamar¹

¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0002-1729-0265

Özet

Köroğlu Destanı, Balkanlar'dan Doğu Türkistan'a kadar hem Oğuz hem Kıpçak hem de Karluk grubu Türk boylarında anlatılan tek destandır. Araştırmacılar ilk kolu örnekleminde bu destanı, Doğu ve Batı varyantları olarak ikiye ayırmaktadır. Doğu anlatmalarında “mezarın oğlu” anlamına gelen Goroğlu ve Batı anlatmalarında “kör kişinin oğlu” anlamına gelen Köroğlu adlarıyla anılan destan kahramanı ile yanındaki yiğitlerinin maceralarının anlatıldığı bu destan, her biri ayrı destan hüviyeti taşıyan kollardan oluşmaktadır. İnceleme sınırı olan Azerbaycan ve İran Türkleri anlatmaları Köroğlu Destanı'nın Batı varyantlarına dâhildir ve bu anlatmalarda Köroğlu'nun öz çocuğu yoktur. Bu sebeple “Türkmen Seferi” adlı kolda Köroğlu, Ayvaz adlı bir yiğidi kaçırap Çamlıbel'e getirir ve kendisine oğul yapar. Ancak destan silsilesine sonradan eklendiğini düşündüğümüz “Derbent Seferi”nde ise Köroğlu'nun Mömine Hanım'dan Hasan adında bir oğlu olmaktadır. Bu kolda Köroğlu'nun atı olan Kırat'tan olan bir atı ehlileştirilen Hasan Bey'in Derbent'ten Çamlıbel'e gelmesi anlatılmaktadır. Köroğlu Destanı'nın tüm kolları bütüncül olarak ele alındığında “Derbent Seferi” ile destana giren Hasan Bey, sonraki ve özellikle de son kolda geçmez, hatta isim olarak bile zikredilmez. Destanın son kolu “oğul” meselesi için önemlidir. Çünkü Azerbaycan veya İran Türkleri anlatmalarının son kolunun varyantlarında Köroğlu ya öldürülmekte ya da öldürülmek istenmektedir. Öldürüldüğü varyantta Köroğlu'nun intikamını Ayvaz almaktadır. Öldürülmek istendiği varyantta ise Köroğlu, yardımına Ayvaz'ı çağırır. Örneklem olarak sunduğumuz bu kollar gibi destanın diğer kollarında Hasan Bey'in geçmemesi veya sadece Derbent Seferi'nde geçmesi, bu kolun destana bir yaratıcı tarafından sonradan eklendiğini düşündürmektedir. İncelemede bu husus, başka bir ifadeyle Köroğlu'nun Hasan Bey adından bir oğlunun olup olmadığı veya sadece bir kolda geçen bu bilginin “karmaşık bir anlatı” olan Köroğlu Destanı'na nasıl eklendiği ve eklemenin destanı nasıl etkilediği hususları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Köroğlu Destanı, Azerbaycan, İran, Oğulsuzluk

Presentation ID / Sunum No= 84

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Dîvânû Lügâti't-Türk'te Bulunan Atasözlerinde Halk Bilimi Unsurları

Dr. İbrahim Boz¹

¹*Samsun Kitap Yazım Komisyonu*
ORCID ID: 0000-0002-6350-3137

Özet

Dîvânû Lügâti't-Türk Türk edebiyatının en önemli eserlerinden biridir. Bu eser Araplara Türkçeyi öğretmek, Türkçenin zengin bir dil olduğunu göstermek amacıyla yazılmıştır. Eser Türkçe kelimelerin Arapça karşılıkları verilerek yazılmış, eserde bulunan kelimelerin kullanımı örnek metinler içerisinde gösterilmiştir. Bu eserde Türk tarihi, coğrafyası, mitolojisi ve folkloru üzerine önemli bilgiler bulunur. Çalışmamızda bu eserde bulunan atasözleri halk bilimi açısından incelenmiştir. İncelenen atasözleri Besim Atalay'ın Dîvânû Lügâti't-Türk adlı eserinden seçilmiştir. Halk bilimi unsurları sınıflandırılırken Sedat Veyis Örnek'in halk bilimi konuları için yaptığı yirmi beş maddelik tasnif çalışması dikkate alınmıştır. Eserde bulunan atasözlerini incelemek için sosyal bilimlerin nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Yazılı dokümanlar incelenmeden önce güvenilir olup olmadıkları kontrol edilmiştir. Doküman inceleme süreci çalışma boyunca sürdürülmüştür. Çalışmayla Türk atasözlerinde bulunan kültürel kodlar açığa çıkarılmaya çalışılmıştır. Eserde bulunan atasözlerinin Türk kültürü ve halk bilimi açısından zengin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Atasözü, Kültür, Halk Bilimi, Kod, Devamlılık

Folkloric Features in the Proverbs That Appear in Dîvânû Lügâti't-Turk

Abstract

Dîvânû Lügâti't-Turk is one of the most prominent works of Turkish literature. This work was written for the sake of teaching Turkish to Arabs, and to show that Turkish is a rich language. Arabic counterparts were given for Turkish words, and their usage was shown in sample phrases. Important information is found in the work regarding the Turkish history, geography, myth, and folklore. In this work, we examined the proverbs from a folkloric point of view. The proverbs were selected from the publishing Dîvânû Lügâti't-Türk by Besim Atalay. Classifying the folkloric features, attention was paid to the twenty five issue classification for the folkloric matters by Sedat Veyis Örnek. For examining the proverbs in the work, document examining method, one of the qualitative study methods of social sciences, was utilized.

The written documents were checked for being reliable or not, before being examined. Document examining process was carried out throughout the study. With this study, we tried to reveal the cultural codes as they appear in the proverbs. It was detected that the proverbs in the work are rich in terms of Turkish culture and folklore.

Keywords: Proverb, Culture, Folklore, Code, Continuity

Presentation ID / Sunum No= 55

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Doğal Çevrenin Korunmasında Anlatıların Rolü

Assoc. Prof. Dr. Altuğ Ortakçı¹

¹Hitit Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-5797-8470

Özet

İnsanlığın ortak kültürel unsurlarından biri olan ağaç, aynı zamanda eski Türk dininin kutsalları arasındadır. Bütün dünya milletlerinde benzer biçimlerde ağacın kutsiyetine yönelik inanç, pratik ve anlatılarla karşılaşmaktadır. Tanrısal bir nitelikte olmamakla beraber istek ve arzuların yaratıcıya ulaştırılmasında önemli bir fonksiyon üstlenen ve kutsallık atfedilen ağaçlar, eski inanç sistemleri içerisinde kimsenin zarar vermediği ya da zarar verilmemesinin beklendiği birer kült konusudur. Birer kült haline getirilen ağaçlar ya da ormanlar, insanın tabiatla uyum içerisinde yaşadığı dönemlerin bir tezahürü olarak görülebilir. Daha sonraları özellikle sanayileşme, kentleşme gibi süreçlerde bu uyum düzeni yerini tahakküme bıraktığı ve insanın tabiatla olan ilişkisi daha çok üstünlük kurma modeline indirildiği görülmektedir. Yaratılışın merkezine insanı koyan bu anlayış ile tabiata ait her türlü unsur insanın kullanımı ve gelişimi için yaratılmıştır düşüncesiyle tüketildi. Bugün dahi bu anlayışın belirli sosyal gruplar içinde hâlâ canlılığını sürdürdüğü ifade edilebilir. Eski dinin tabiat ile uyum içindeki insanı ise ağaca ve ormana kutsallık atfediyordu. Bu kutsallığın izlerine de gerek Türk mitolojisinde ağaç ruhu/orman ruhu biçiminde gerekse halk edebiyatının diğer anonim ve ferdi türlerinde farklı biçimlerde rastlanılmaktadır. Kolektif bellekte uzun yıllar saklanmış ve sözlü kültür ortamında aktarılmış bu anlatılar daha çok memoratlar ve efsaneler halindedir ve bir taraftan kült konusu haline getirilmiş makamın kutsallığına yönelik diğer taraftan da yaşanan coğrafyanın tabiatını korumak amacına yönelik olarak aktarılmaktadır. Yani bu anlatıların bir anlamda doğal çevrenin korunması için görünmeyen bir koruma kalkını haline getirildiği de söylenebilir. Gerek tabiatın korunması gerekse kutsallığın korunmasına yönelik "ağaç evliyalı" hakkındaki anlatıların izlerine Çorum'a bağlı köy yerleşimlerinde rastlanabilmektedir. Bu çalışma, yörede canlı bir şekilde anlatılan, "bir dalını bile göndermez" ifadesiyle yaygınlık kazanan, ağaçlarla ilgili anlatılar üzerinedir. Çalışmada, yöre halkınca belleklerde canlı bir şekilde yaşatılan bu anlatıların doğal çevrenin korunmasında nasıl bir fonksiyona sahip olduğu geleneksel ekolojik bilgi kapsamında değerlendirilecek ve bu anlatıların sözlü kültür ortamındaki aktarımının nasıl bir seyir takip ettiğini açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ağaç Evliya, Kutsal, Memorat, Efsane, Tabiatın Korunması.

The Role of Narratives in Conservation of the Natural Environment

Abstract

The tree is among the sacred of the ancient Turkish religion and is also one of the common cultural elements of humanity. Trees attributed to holiness are cult subjects, in which no one was harmed or expected to be harmed in ancient belief systems. Trees or forests that have been turned into cults can be seen as a manifestation of the periods when humans lived in harmony with nature. The man of the old religion, who was in harmony with nature, ascribed holiness to trees and forests. The traces of this sanctity can be found in different forms, both in the form of tree spirit/forest spirit in Turkish mythology and in other anonymous and individual genres of folk literature. These narratives, which have been preserved in the collective memory for many years and transferred in the oral culture environment, are mostly in the form of memorates and legends. On the one hand, it is conveyed for the sanctity of the office, which has been made a cult subject, and on the other hand, for the purpose of protecting the nature of the geography. Traces of narratives about "tree saints" for both the protection of nature and the protection of sanctity can be found in the village settlements of Çorum. This study is about the narratives about trees, which are vividly told in the region and become widespread with the phrase "it does not send even a branch". In the study, the function of these narratives, which are kept alive in the memories of the local people, in the protection of the natural environment will be evaluated within the scope of traditional ecological knowledge. The course of the transfer of these narratives in the oral culture environment will be explained.

Keywords: Tree Saint, Sacred, Memorates, Legend, Conservation of Nature.

Presentation ID / Sunum No= 276

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Edirne'den Kumçiftliği'ne Göçen Gagauzların Müzik ve Halk Oyunları Bağlamında Yaşadığı Sorunlar

Öğr. Gör. Dr Evrim Kaşıkçı¹

¹Trakya Üniversitesi Balkan Araştırma Enstitüsü Balkan Müzik Kültürleri ABD
ORCID ID: 0000-0001-6714-5632

Özet

Edirne ili ve çevresi Gagauzların tarihî yerleşim bölgelerindendir. 1912-13 Balkan Savaşları ve son olarak da 1922 yılında sonlanan Türk Yunan Savaşı bölge Gagauzları için yeni bir süreç başlatmıştır. Bu süreçte günümüz Türkiye sınırları içindeki yerleşimlerini terk edip yoğun olarak Yunanistan Kumçiftliği (Orestiada) bölgesine yerleşen Gagauzlar Lozan'da din temelli bir yaklaşımla imzalanan Mübadele Sözleşmesi uyarınca bir daha Edirne ve çevresindeki yerleşimlerine dönememişlerdir. Mübadele sözleşmesi ile bağlantılı süreçte Yunanistan'a kalabalık bir göçmen kitlesinin gelişi Yunan yönetimini zora sokmuş, ayrıca sahip olduklarını gelen göçmenlerle paylaşmak zorunda kalacakları düşüncesine kapılan yerli halkıda tedirgin etmiştir. Kumçiftliği ve çevresindeki tüm göçmenler gibi bu dönemde yoksulluk, sağlık sorunları, barınma ihtiyacı, dil sorunu gibi etmenlerle beraber yerel halkın kötü muameleleri ile de karşılaşan Gagauzlar yaşamlarını zor şartlar altında sürdürmüşlerdir. İlerleyen dönemde Gagauzlar Yunanistan'da gerçekleşen darbeler, siyasî istikrarsızlıklar, İkinci Dünya Savaşı, Mihver güçlerin işgali ve de Yunan İç Savaşı gibi köklü etkiler barındıran süreçlerin tüm olumsuzluklarını da yaşamışlardır. Gagauzlar özellikle göçün ilk yıllarında yerli halkın olumsuz davranışları, sonrasında da ülkedeki siyasî değişimlere koşturarak Yunan devlet erkince gösterilen olumsuz tavır sebebiyle kültürel kimlikleri bağlamında derinden etkilenmişlerdir. Bölgede konuştukları dil Unesco'nun Kaybolma Tehlikesi ile Karşı Karşıya Olan Dünya Dilleri Atlası'nda yer alırken zaman içinde birçok geleneğin (düğün, bayram, tören ve kutlamalar) taşıyıcısı konumunda olan müzik ve halk oyunları bağlamında da dönüşüme uğradığı gözlemlenen Gagauzlar, diğerlerinin kendilerine karşı olan algılarını olumluya çevirme adına başta dilleri olmak üzere geleneklerinde de birtakım uyarlamalara gitmek zorunda kalmışlardır. Bu durum Gagauz halk oyunları ve müziklerinin zaman içinde yerli halkla kültürel yönden türdeşleşmesi sonucunu doğurmuştur. Bu bildiri yaklaşık bir asırdan bu yana yaşamlarını Yunanistan'da sürdürmek, kimliklerini de adı geçen ülkenin vatandaşı olarak ulus devlet modeline göre uyarlamak zorunda kalan Gagauzların müzik ve halk oyunları bağlamında yaşamış oldukları dönüşüm sürecini ele alma ve bu süreci etkileyen dinamiklere ışık tutma amacı taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gagauz, Yunanistan Gagauzları, Kumçiftliği Gagauzları, Gagauz Halk Kültürü, Gagauz Kimliği

Presentation ID / Sunum No= 183

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Efsanelerde ‘Taş’laşan Toplumsal Cinsiyet Roller

Dr. Öğretim Üyesi Derya Özcan Güler¹

¹ *Uşak Üniversitesi*

ORCID ID: 0000 0001 5601 2199

Özet

Toplumsal cinsiyet, insanları sosyal kategorilere ayıran bir sistemdir. Öyle ki bu sistem, sosyalleşme sürecinde kazanılan özellikler bakımından insanları farklılaştırma üzerine kurulmuştur. Kadınlık ve erkeklik kategorileri toplumdan topluma olduğu gibi aynı toplumda zaman içinde de değişkenlik gösterebilir. Toplumsal cinsiyet kavramı, kadın ve erkeğin kültürel olarak üstlendiği rolleri ve aralarındaki ilişki ağlarını ifade eder; ancak cinsiyet çalışmaları ve ‘toplumsal cinsiyet’ kavramının feminizm ile birlikte popülerleşip gündeme gelmesi konunun kadın odaklı ilerlemesine sebep olmuştur. Toplumun erkek bireylerden de beklediği sorumluluk alanları, sahip olması istenen erdemler, güç, iktidar, hırs, başarı, rasyonalite gibi birçok başlık mevcuttur. Ancak genellikle erkeklerin kurduğu egemenlik alanı üzerinden mağdur edilen, ikincil statüde olan, hak kaybı yaşayanlar kadınlar olmaktadır. Toplumsal cinsiyet rollerinin öğrenilip benimsenmesi nasıl gerçekleşir, sorusuna yanıt arandığında burada etkili alanlardan birinin halk edebiyatı ürünleri olduğu açıktır. Bu çalışmanın çıkış noktası taş kesilme yapısının bulunduğu efsaneler olmuştur. Genellikle bir erkek tarafından bir saldırı altında bulunan kadınlar, bu saldırı ve sonuçlarından kurtulmak için dua eder ve taşa dönüşürler. Dikkat çekici olan nokta ise türlü sebeplerle zor durumda kalmış, özellikle namusu tehlike altına girmiş olan kadının karşısındaki eril şiddeti uygulayanın değil kendisinin taşa dönüşmesini dilemesidir. Ahlaki bir uyarının kadın üzerinden verildiği taş kesilme konulu efsanelerde taşa dönüşerek bir simge haline getirilen kadınlık imajı gelecek nesillerin kadınlık ve erkeklik kavramlarına yaklaşımında elbette belirleyici olacaktır. Öğrenilen ve öğretilen bir kavram olarak ele alınan kadınlık, toplumsal cinsiyetin dikotomik yapısı içinde erkeklikten daha fazla yer kaplar. Birçok araştırmada toplumsal cinsiyet odaklı çalışmalar kadınlığa entegre edilmiş, kadın kimliğinin aslında kurgulanıyor olmasından kaynaklı kadınla ilgili daha fazla mesaj anlatılar içinde kendine yer bulmuştur. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğine ait kalıpyargıların ve toplumsal kabullerin efsanelere sızan izlerini sürmek; kadınlığın sosyo-kültürel anlamlarını efsaneler üzerinden okumaya çalışmak; efsanelerde öne çıkan kadınlık hallerinin toplumsal cinsiyet perspektifinden okumasını yapmak bu bildirinin amacını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Kadın, Efsane, Taş Kesilme

Presentation ID / Sunum No= 26

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Geleneğin Korunması ve Aktarımında El Sanatları Ustalarının Rolü: İzmirli Çini Sanatçısı Ebru Camkiran “Bir Ustanın Yolculuğu”

Dr. Öğretim Üyesi Nükte Sevim Derdiçok¹

¹*İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-3020-3226

Özet

Halk bilgisi ürünlerinin özelliklerinden biri olan geleneğe bağlı olma durumu, çoğu unsurun belli bir gelenek içerisinde yaratılması ve aktarılmasını sağlamaktadır. Söz konusu ürünler, hem o geleneği temsil etmekte hem de geleneksel yapıyı şekillendirmektedir. Bu yapı, halk bilgisi ürünlerine; söz konusu ürünler de geleneksel yapıya biçim vermektedir. Geleneksel yapıların korunması ise kuşaklar arası aktarım ile sağlanabilmektedir. El sanatları geleneği içerisinde değerlendirilen her bir üretim alanının korunması, hem sanatı birincil olarak yaşatan ustaların hem de sanatı onlardan öğrenecek olan çırak ve çırak adaylarının aktarım konusunda ilgili ve istekli olmalarından geçmektedir. Günümüzde bilginin hızlı yayılımına paralel olarak değersizleştirilmeye çalışılması, kuşaklar arasındaki aktarımı kesintiye uğratabilmektedir. Aynı zamanda dijital ortamlar gibi farklı mecralar sayesinde bilgiye kolay ulaşım, ekonomik endişeler, dönemsel beklentiler gibi etkenler de hem ustaların hem de çırakların geleneksel bilginin aktarımı konusunda endişe yaşamalarına neden olmaktadır. Geleneksel el sanatlarından biri olan çini sanatı da miras kalan bir geleneğin sanatın ustaları tarafından çıraklarına öğretimi ile yaşatılarak korunmaya; usta-çırak ilişkisi ile genç kuşaklara aktarılmaya ihtiyaç duymaktadır. İzmir kenti için çini sanatının usta-çırak ilişkisi ile aktarımında en çarpıcı örneklerinden biri Kültür ve Turizm Bakanlığı Çini Sanatçısı olan Ebru Camkiran’dır. Camkiran, hem “İzmir Çini” adlı atölyesinde hem de çeşitli kurumlarda usta eğitici olarak bu sanatı geleneksel yöntemlerle öğretmektedir. İzmir’de 20 yıldır çinicilik yapan Camkiran, yürüttüğü kurslarda ve atölyesinde, ustalarından öğrendiği geleneksel eğitimi devam ettirerek yaklaşık 500 çırak yetiştirmiştir. Ebru Camkiran, bugün de İzmir Tarihî Kemeraltı Çarşısı’nda bulunan atölyesinde çırak yetiştirmeye devam ederek geleneğin korunmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Bu bildiride de Kültür ve Turizm Bakanlığı Çini Sanatçısı Ebru Camkiran, çini sanatı çerçevesinde geleneğin korunmasındaki rolü bakımından ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel El Sanatları, Çini Sanatı, Geleneğin Aktarımı, Ebru Camkiran, İzmir

Presentation ID / Sunum No= 45

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Gerçeğin Yolunda Efsane ve Bilim

Dr. Öğretim Üyesi Nagihan Baysal¹

*¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0002-5272-5922*

Özet

Halk bilimi alanında bugüne kadar yapılan çalışmalarda mitlerin inanç sistemin temelini oluşturan anlatmalar olduğu bu bağlamda da insanoğlunun inanma ihtiyacını karşıladığı ve dinsel yönünü beslediği ifade edilmiştir. Bu kabul doğrultusunda mitler için insanlığın ilk kutsal metinleridir demek yanlış olmayacaktır. Bu kutsal metinler insanoğlunun inanma ve tapınma ihtiyacını karşıladığı gibi esasında kendini ve yaşadığı dünyayı tanıma, anlama ve bilme ihtiyacını da karşılamaktadır. Değişen dünya koşullarıyla mitler bu işlevlerini yitirmiş, mitik anlatmaların sahip olduğu inandırıcı olma işlevi daha sonra yaratılan ve edebi bir tür olan efsanelere aktarılmıştır. Efsaneler de tıpkı mitik anlatmalar gibi insanın kendi ve yaşadığı çevre ile ilgili sorulara cevaplar veren ve insan için yaşadığı dünyayı anlamlı hale getiren ve var oluşun bilgisini bize aktaran metinlerdir. Bununla birlikte modern dünyada insanın kendini ve evreni anlama, tanımlama ve evrenin varoluşsal sürecine dair sorularına cevap verme işlevini bilimsel araştırmalar üstlenmiştir. Bu bağlamda efsane ve bilimsel araştırmalar arasında bir işlev birliğinin varlığından söz etmek gerekmektedir. Biz bu bildirimizde efsane ve bilimin mantıksal ilişkisi ve insanlığa hizmet ettikleri noktalardaki benzerlikleri ve farklılıkları üzerinde duracağız.

Anahtar Kelimeler: Efsane, Bilim, Bilgi, Gerçek.

Legend and Science On the Path to Truth

Abstract

In the studies carried out in the field of folklore so far, it has been stated that myths are the narratives that form the basis of the belief system, and in this context, it meets the need of belief and nourishes the religious aspect of human beings. In line with this acceptance, it would not be wrong to say that myths are the first sacred texts of humanity. These sacred texts not only meet the need for belief and worship of human beings, but also meet the need to know, understand and know themselves and the world they live in. With the changing world conditions, myths lost their function, and the persuasive function of mythical narratives was transferred to legends, which were created later and are a literary genre. Legends, like mythical narratives, are texts that give answers to questions about one's self and the environment in which they live, make the world they live in meaningful for humans, and convey the knowledge of existence to us. However, in the modern world, scientific research has undertaken the function of understanding, defining oneself and the universe, and answering the questions about the existential process of the universe. In this context, it is necessary to mention the

existence of a functional unity between myth and scientific research. In this paper, we will focus on the logical relationship between legend and science, and their similarities and differences in the points they serve humanity.

Keywords: Legend, Science, Knowledge, Truth.

Presentation ID / Sunum No= 32

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Karaçay-Malkar Memorat Örneklerinde Ak Cin – Kara Cin

Prof. Dr. Ufuk Tavkul¹

¹*Ankara Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-6007-15

Özet

Doğüstü bireysel bir tecrübenin yaşayan veya ondan dinlemiş birisi tarafından anlatılan şahsa bağlı hikâyesi olarak tanımlanan “memorat” kavramı, öteki dünya ve farklı boyutta olmanın yanı sıra cin, şeytan, peri, karabasan gibi varlıklarla kurulan iletişimi de içeren bir halk bilimi terimidir. Yaşanan bir anın hikâyesi olan ve bireysel tecrübeye dayanan memoratlar anlatıcının karşılaştığı metafizik bir hadiseyi ele alır. Efsanelere kaynaklık etmesi açısından memoratlar Türk halk biliminin yakın ilgi gösterdiği türler arasına girmiştir. Anadolu sahasına yönelik kaynakların çokluğu ve çeşitliliğine rağmen, Anadolu dışı verilerin henüz karşılaştırmalı bir çalışma yapabilmek için yeterli düzeye ulaşmadığı dikkati çekmektedir. Bu konudaki eksikliği kapatma düşüncesiyle, Karaçay-Malkar kültüründen derlenen bir memorat örneği bu tebliğin konusunu oluşturmaktadır. 1997 yılında Rusya Federasyonu’nun Kabardin-Balkar Cumhuriyetinde yaşamakta olan Karaçay-Malkar Türklerinden Zekeriya Karçayev’den derlediğimiz memorat örneğinde, Zekeriya Karçayev’in bizzat karşılaştığı metafizik varlıklar kendisi tarafından ak cin, kara cin ve şeytan olarak tanımlanmıştır. Karaçay-Malkar Türkçesinde metafizik varlıklarla ilgili zengin bir söz varlığının bulunmasına rağmen Zekeriya Karçayev’in onları cin ve şeytan olarak tanımlaması, geleneğin inanca bağlanmasına güzel bir örnek teşkil eder. Memorat sınıflandırmaları içinde Zekeriya Karçayev’in tecrübe ettiği hadiseleri bireysel ya da kişisel memorat örneği olarak ele alabiliriz. Tamamen geleneksel olmayan fakat basit bir biçimde metafizik veya doğüstü bir tecrübe hikâyesi olarak tanımlayabileceğimiz bireysel memoratlarda birey geçmişten gelen kaynakları işleyen bir konumdadır. Birey yaşadığı metafizik olayı ancak kendi sosyo-kültür çevresinin kültürel modelleri ve inanç sistemi ile kendisine izah etmeye çalışır. Bundan dolayı Zekeriya Karçayev’in geleneksel kültür kaynaklarında, gördüğünü iddia ettiği metafizik varlıkların adları ak cin - kara cin veya şeytan olarak tanımlanmaktadır. Oysaki Karaçay-Malkar söz varlığında bu metafizik varlıkları tanımlayan obur, alması, cek gibi pek çok isim vardır. Tebliğde bunlara da yer verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Halk Bilimi, Memoratlar, Karaçay-Malkar Kültürü

Presentation ID / Sunum No= 21

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Karakalpak Folklorunda Masal Türünün Tanımı ve Tasnifi Üzerine Bir Değerlendirme

Doç. Dr. Pınar Fedakar¹

¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0002-9624-2527

Özet

Karakalpak Türklerinin folkloruyla ilgili ilk çalışmalar 18. yüzyılın ortalarında yapılan masal derlememeleriyle başlamıştır. Bilimsel anlamdaki ilk çalışmalar ise 19. yüzyıl sonu, 20. yüzyıl başlarında yapılmıştır. Öncelikle Rus araştırmacılar olmak üzere yabancı bilim insanları tarafından yapılan bu konudaki çalışmaları, Karakalpak bilim insanlarının çalışmaları takip etmiştir. 20. yüzyılın ilk yarısında K. Ayımbetov, O. Kozhurov, S. Beknazarov, İ. Yusupov ve diğer ünlü Karakalpak araştırmacılar masal metinleri derlemişler ve bu konuda incelemeler yapmışlardır. Onları takiben Şimbay Pedagoji Teknik Üniversitesi bünyesinde K. Baymuratov, R. Babanaşrov, B. Gayipov ve K. Tazhimuratov'un katılımıyla Karakalpakistan'ın her bölgesinden masallar derlenmiştir. Bu masallar, 1940'lı yıllarda ve 1970'lerde iki ayrı çalışmada yayınlanmıştır. K. Maksetov, K. Mambetnazarov, A. Kerimov, T. Niyetullaev, O. Erpolatov, A. Alymov, A. Toreev başta olmak üzere pek çok bilim insanı masallar üzerinde çalışmış ve masalların da yer aldığı el yazması koleksiyonu oluşturulmuştur. Bu bilim insanları ve yaptıkları çalışmaların açtığı yolla 1970'li yıllardan sonra Karakalpak masal çalışmaları öncesine göre daha artmıştır. Bütün bu çalışmalara bakıldığında Karakalpak masallarıyla ilgili metin yayınları büyük bir çoğunluğu oluşturmakla birlikte kitap, makale ve bildiri gibi bilimsel incelemeler de yapılmıştır. Karakalpak masalları çerçevesinde masal türüyle ilgili incelemelerin temelini, bütün tür çalışmalarında olduğu gibi, tanım ve tasnifler oluşturmaktadır. Çünkü halk bilgisi yaratmalarında tür özelliklerinin tespitinde tanım ve tasnif esastır. Karakalpak masalları üzerinde çalışan başta Karakalpak araştırmacılar olmak üzere bu konuda çalışan araştırmacılar türünün tanımı ve tasnifi konusunda görüşler ileri sürmüştür. Bu konudaki ilk çalışmalarda Rus ve Özbek araştırmacıların çalışmalarının etkisi olduğunu söylemek mümkündür ama Karakalpak masallarıyla ilgili çalışmalarda yer alan tanım ve tasnifle görüşleri bütüncül olarak değerlendirmek de gerekmektedir. Bu bildiride Karakalpak masallarıyla ilgili çalışmalar ve bu çalışmalarda yer alan masal tanım ve tasnifleri konu, yapı, işlev ve bağlam bakımından incelenecektir. Türkiye'de bu konuyu doğrudan ele alan bir çalışma bulunmaması nedeniyle bu bildiri ile Türk dünyası masal geleneği üzerinde çalışan araştırmacılara katkı sunulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Karakalpak Türkleri, Masal, Halk Bilgisi Yaratmaları, Tür, Tanım, Tasnif

An Evaluation On the Identification and Classification of the Folktale Genre in Karakalpak Folklore

Abstract

The first studies on the folklore of the Karakalpak Turks started with the compilations of folktale genre made in the middle of the 18th century. The first scientific studies were carried out at the end of the 19th century and the beginning of the 20th century. The studies on this subject, which were made by foreign scientists, primarily Russian researchers, were followed by the studies of Karakalpak scientists. In the first half of the 20th century, K. Ayimbetov, O. Kozhurov, S. Beknazarov, I. Yusupov and other famous Karakalpak researchers compiled folktale texts and made studies on this subject. Following them, tales from all regions of Karakalpakstan were compiled with the participation of K. Baymuratov, R. Babanaşrov, B. Gayipov and K. Tazhimuratov within the body of Shimbay Pedagogical Technical University. These tales were published in two separate works in the 1940s and 1970s. Many scientists, especially K. Maksetov, K. Mambetnazarov, A. Kerimov, T. Nitullaev, O. Erpolatov, A. Alymov, A. Toreev, worked on fairy tales and a manuscript collection including fairy tales was created. After the 1970s, Karakalpak tale studies increased more than before, thanks to the way these scientists and their studies opened up. Considering all these studies, text publications about Karakalpak tales constitute the majority, and scientific studies such as books, articles and papers have also been made. Within the framework of Karakalpak tales, definitions and classifications constitute the basis of the studies on the tale genre, as in all genre studies. Because definition and classification are essential in determining genre characteristics in creating folklore. Researchers working on Karakalpak tales, especially Karakalpak researchers, have put forward opinions on the definition and classification of its type. It is possible to say that the works of Russian and Uzbek researchers were influential in the first studies on this subject, but it is also necessary to evaluate the definitions and classifications and views in the plays about Karakalpak tales holistically. In this paper, studies on Karakalpak tales and the definitions and classifications of tales in these studies will be examined in terms of subject, structure, function and context. Since there is no study directly addressing this issue in Turkey, this paper aims to contribute to researchers working on the Turkish world fairy tale tradition.

Keywords: Karakalpak Turks, Folktale, Folklore Creations, Genre, Definition, Classification

Presentation ID / Sunum No= 176

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kazakistan ve Türkiye Sahası Akınlarının/âşıklarının Covid 19 (Koronavirüs) Salgın Hastalığı Sürecinde Sosyal Medya Kullanımı ve Covid 19 Temalı Şiirleri Bağlamında Karşılaştırılması

Dr. Hatice Sargın¹

¹MEB
ORCID ID:

Özet

Özet Covid 19 adlı virüsün 2019 yılının sonunda Wuhan’da (Çin) ortaya çıkarak dünyaya hızlı bir şekilde yayılmasıyla başlayan küresel salgın süreci, dünyada konu ile ilgili birtakım önlemler alınmasına neden olur. 16 Mart 2020 tarihinde Kazakistan’da olağanüstü hal ilan edilmesi ve arkasından önlemler alınmasına neden olan salgın süreci, Türkiye’de 11 Mart 2020 tarihinde salgın hastalıkla ilgili ilk vakanın duyulması sonucu bazı tedbirlerin alınmasına neden olur. Kazak toplumunda âşık atışmaları ve salgın hastalıkla ilgili âşık şiirleri ön plana çıkar. Türkiye’de âşıklar Kazak toplumunda olduğu gibi sosyal medya üzerinden salgın hastalıkla ilgili hem bireysel hem de atışma şeklinde şiirler söylemiştir. Kazakistan’daki akınların aytıs düzenlemesi, sosyal medya kullanımı ile Türkiye’deki sokağa çıkma yasağından sonra aktif bir şekilde sosyal medyanın âşıklar tarafından kullanılması ve her iki Türk toplumunun âşıklarının covid 19 temalı şiirlerinin karşılaştırılması çalışmada ön plana çıkarılmıştır. Her iki Türk toplumunda da facebook, instagram gibi sanal ortamda gerçekleştirilen atışmaların ya da söylenen şiirlerin bazıları her iki Türk toplumunda da Youtube kaydedilmiştir. Kazakistan’da aytıslar ve akın programlarının çoğunluğu devlet tarafından düzenlenmiş ve kazananlar ödüllendirilmiştir. Youtube kaydedilmiş olan şiirler, halk tarafından büyük rağbet görmüş olup bu durum jiravlık-akınlık geleneğinin ne kadar işlevsel olduğunu göstermektedir. Her iki Türk toplumunda da salgın sürecinde halkın ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkan aktif sosyal medya kullanımında icracı akınların-âşıkların, doğal iletişimin olmaması durumu, şiirlerini etkilemiştir. Kazakistan’da akınların, Türkiye’de âşıkların toplumun ve devletin zor günlerinde onların yanında olması bir nebze de olsa onları neşelendirme ve sabretmeye teşvik etmesi, bu salgının geçici olduğunu vurgulaması şiirlerde ön plana çıkmıştır. Kazakistan’da ve Türkiye’de salgın sürecinde devletin almış olduğu birtakım tedbir ve karantina süreçlerine uymaları noktasında şiirleri ile halkı uyaran akınlar/icracılar, halk üzerindeki yapıcı etkilerini ortaya koymuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Koronavirüs, Sosyal Medya, Türkiye, Kazakistan, Akın, Âşık

Comparison of Kazakhstan and Turkey Akıns/minstrels in the Context of Social Media Usage and Covid 19 Themed Poems in the Covid 19 (Coronavirus) Epidemic Process

Abstract

Abstract The global epidemic process, which started with the rapid spread of the virus called Covid 19 in Wuhan (China) at the end of 2019, caused some precautions to be taken in the world. The epidemic process, which caused the declaration of a state of emergency in Kazakhstan on March 16, 2020 and then measure-taking, caused some steps to be taken as a result of the first case of the epidemic disease being heard in Turkey on March 11, 2020. The minstrels' battle of words and the poems of minstrels about the epidemic came to the fore in Kazakh society. As in the Kazakh society, the minstrels in Turkey sang poetry about the epidemic, both individually and in the form of battle of words, over social media. The battle of words of the minstrels in Kazakhstan, the use of social media and the active use of social media by the minstrels after the curfew in Turkey, and the comparison of the covid 19 themed-poems of the minstrels of both Turkish communities were highlighted in the study. In both Turkish communities, some of the battle of words or poems sung in virtual environments such as Facebook and Instagram were recorded on Youtube in both Turkish communities. In Kazakhstan, the majority of the battle of words of minstrels and minstrel programs were organized by the state and the winners were awarded. The poems recorded on Youtube have been in great demand by the public, and this shows how functional the tradition of minstrelsy is. In both Turkish communities, the lack of natural communication of minstrels in the active use of social media, which emerged in line with the needs of the people during the epidemic process, affected their poems. In Kazakhstan and Turkey, the fact that the minstrels were with them in the difficult times of the society and the state; the minstrels' encouraging them to cheer up and show patience, and emphasizing that this epidemic is temporary, came to the fore in the poems. The minstrels, who warned the public with their poems to comply with some measures and quarantine processes taken by the state during the epidemic in Kazakhstan and Turkey, revealed their constructive effects on the public.

Keywords: Coronavirus, Social Media, Turkey, Kazakhstan, Minstrel.

Presentation ID / Sunum No= 209

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kırgız Ağıtlarındaki Söz Sanatları ve Kökenleri

Dr. Rifat Nergiz¹

¹*Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-7687-4343

Özet

Küreselleşmeyle birlikte bazı gelenekler kaybolmaya yüz tutsa da ağıtlardaki bazı unsurlar eski yaşamdan kesitleri bizlere göstermektedir. Kırgız ağıtlarına baktığımızda, Kırgızların günlük hayatlarında göçebelğe ait izleri gözlemleyebiliriz. Ölen kişinin kişisel niteliklerini anlatmak için kullanılan kelimelere veya ağıtta geçen hayvan, bitki, ev eşyası, çiftlik ürünleri ve giysi adlarına baktığımızda Kırgızların otantik hayatını görebilmekteyiz. Bunların yanı sıra ağıtlarda kullanılan kelimeler ağıtta adı geçen kişileri betimlemede abartılı roller de üstlenmektedir. Ayrıca ağıtların içeriğine bakıldığında, onun etno-kültürel, sosyal, ekonomik, coğrafi ve tarihî faktörlerin etkisiyle oluşmuş bir tür olarak ortaya çıktığını görmekteyiz. Bunun içindir ki ağıtlardaki söz sanatlarını incelemek ve anlamak Kırgız kültürünü daha derinden incelemeye ve anlamaya imkân sağlamaktadır. Ayrıca tarih, sosyoloji, dilbilimi gibi bilimler de ağıtlardaki verileri incelememizde bizlere yardımcı olmaktadır. Çalışmada ağıtlarda geçen hayvan, bitki, eşya ve gökyüzüne ait kelimelerle kurulmuş söz sanatları incelenecek olup bu söz sanatlarının kökenlerine değinilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ağıtlar, Kırgızlar, Kültür.

Presentation ID / Sunum No= 270

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kırgız Geleneksel Oyunlarında Kamçının Kullanımı Üzerine

Dr. Ulanbek Alimov¹

¹*Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

Kırgız geleneklerinin yaşatılmasında önemli yeri olan milli oyunlar çok çeşitli şekillerde günümüze kadar ulaşmıştır. Kırgız milli oyunlarında kullanılan kıyafetler, eşyalar, renklerin de ele alınması oyunların araştırılmasında önemli hususlardandır. Çalışmamızda geleneksel oyunlarda kamçının kullanımı üzerinde durulacaktır. Diğer Türk boylarıyla ortak kültür ürünlerimiz olan geleneksel oyunlarda kullanılan kamçının adı İslam öncesi inançlarımıza kadar uzanmaktadır. “Kamlık” İnancında kamların ainlerinde kullandıkları kıyafetleri, başlıkları, davulu, davuldaki tamgaları, tokmakla birlikte "kamçının" daha sonraki izleri geleneklerimizde bolca rastlanmaktadır. Özellikle geleneksel oyunlarda çok farklı şekilde kullanılması araştırılmaya değer bir konu niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: Kırgız, Gelenek, Oyunlar, Kamçı, Kök Börü

Presentation ID / Sunum No= 257

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kültürün Dijitalleşmesi Bağlamında Covid 19 Dönemi Düğün Törenleri

Dr. Mirza Polat¹

¹*Ardahan Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-0400-1388

Özet

İnsan hayatını etkileyen savaşlar, salgınlar ya da afetler aynı zamanda kültürel bazı değişimlerin yaşanmasına da sebebiyet vermektedir. Bu bağlamda değişen zamanın getirilerine göre yeniden düzenlenen ve o değişimin içinde yer alan kültürel olgular, girmiş oldukları yeni sistem içinde yaşatılmaya çalışılır. 2020 yılının başında Türkiye’de görülmeye başlayan ve pek çok insanın hayatını kaybetmesine sebep olan Covid 19 salgın hastalığının artmaması ve yayılmaması için hükümet tarafından birtakım önlemler alındı. Bu önlemlerden biri de toplu yapılan düğün organizasyonlarının yapılmaması ya da mesafe kurallarına uygun bir şekilde sınırlı sayıda kişiler ile yapılması şeklinde idi. Türk kültür hayatında önemli bir yere sahip olan düğün törenlerinin bu önlemler ile sınırlandırılması; toplumun teknolojiyi bir vasıta olarak kullanması sonucu yeni normal olarak kabul edilebilecek sanal düğün organizasyonlarının yapılmasına, sanal kız isteme ve metaverse düğünleri gibi farklı uygulamaların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bildiride Covid 19 salgın hastalığının başlamasından bugüne kadar geçen sürede yapılan düğün törenleri dijitalleşme bağlamında incelenecektir. Bu kapsamda sosyal medya platformları başta olmak üzere haber kanallarına konu olan pek çok ilginç düğün töreni derlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid 19, Dijital Kültür, Sanal Düğün,

Covid 19 Wedding Ceremonies in the Context of the Digitalization of Culture

Abstract

Wars, epidemics or disasters that affect human life also cause some cultural changes. In this context, cultural phenomena, which are rearranged according to the returns of the changing time and are included in that change, are tried to be kept alive in the new system they have entered. Some measures were taken by the government to prevent the increase and spread of the Covid 19 epidemic, which started to be seen in Turkey at the beginning of 2020 and caused many people to die. One of these measures was not to make mass wedding organizations or to do it with a limited number of people in accordance with the distance rules. Limiting wedding ceremonies, which have an important place in Turkish cultural life, with these measures; As a result of the society's use of technology as a tool, virtual wedding organizations that can be considered as the new normal have been made, and different applications such as virtual girl request and metaverse weddings have emerged. In the paper,

wedding ceremonies held from the start of the Covid 19 epidemic until today will be examined in the context of digitalization. In this context, many interesting wedding ceremonies, which are the subject of news channels, especially social media platforms, have been compiled.

Keywords: Covid 19, Digital Culture, Virtual Wedding,

Presentation ID / Sunum No= 357

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Lokman Hekim Anlatılarında Katabasis

Arş. Gör. Emine Serpil Armutcu¹

¹Kırklareli Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-9861-5254

Özet

Katabasis, kahramanın gaipten haber almak, zorlu bir görevi yerine getirmek gibi nedenlerle yeraltına yaptığı yolculuktur. En bilinen katabasis hikâyelerinden biri Yunan mitolojisinden Orpheus'a aittir. Orpheus ölen karısı Eurydice'i geri getirmek için yeraltına iner. Yeraltı tanrısı Hades, geriye bakmaması koşulu ile Orpheus'un Eurydice'i yaşayanların dünyası olan yeryüzüne çıkarmasına izin verir; fakat Orpheus Eurydice'in kendisini takip edip etmediğini görmek için yasağı deler ve Eurydice'i sonsuza dek yeraltına mahkûm eder. Yeraltına yapılan yolculuklar dünya mitolojilerinde, Türk mitolojisi ile Türk halk anlatılarında önemli mekân değişiklikleridir. Yeraltı dünyasına geçişte yeryüzü ile yeraltı arasında bir eşik niteliğinde bulunan bir geçitten yararlanılır. Yeraltına geçişle birlikte kahramanın sınavı başlar. Lokman Hekim anlatılarında katabasis, kuyu ve mağara aracılığı ile gerçekleşmektedir. Lokman Hekim, arkadaşlarının ihanetleri sonucu yeraltına inmiş bulunsa da bu katabasis, onun sağaltıcı ilaç yapımını öğrenmesi ile sonuçlanmıştır. Lokman Hekim ve iki arkadaşı dağa odun getirmeye gittiklerinde tesadüfen balla dolu bir kuyu bulurlar. Odun yerine balı satmaya karar verirler. Lokman Hekim kuyuya indirilir. Arkadaşları paralar bölünmesin diye bal bittiği zaman onu kuyunun dibinde bırakarak kuyunun ağzını bir taşla kaparlar. Yılanlar, çıyanlar, kurbağalar, yer altında yaşayan ne kadar mahlûk varsa hepsi buradadır. Burası yılanların şahı Şahmeran'ın ülkesidir. Bu kuyu Lokman'a hekimliğin kapısını açar. Lokman kuyuya sıradan bir insan, fakir bir oduncu olarak girer, kuyudan bütün bitkilerin dilinden anlayan, bütün dünya sırlarına hâkim, dertlere derman Lokman Hekim olarak, bütün ülkeye ünü yayılmış bir insan olarak çıkar. Kuyu, Lokman için sıradanlığın bitişi, ihtişamın başlangıcı olmuştur. Bu çalışmada, Lokman Hekim ile ilgili Türk halk anlatılarında katabasisin gerçekleştiği mekânlar ile katabasisin anlatılara etkisi ve anlatılardaki işlevi hakkında tespit ve tahlillerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Lokman Hekim, Katabasis, Yeraltı, Yolculuk.

Presentation ID / Sunum No= 122

Oral Presentation / Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-1932-828X

SOKÜM Sözleşmesi'nin 20. Yılında Türkiye'de Hazırlanan Somut Olmayan Kültürel Miras Konulu Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Değerlendirme

Arş. Gör. Gökçe Emeç Yücesoy¹

*¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı
ORCID ID: 0000-0002-1932-828X*

Özet

UNESCO faaliyet gösterdiği alanlarda çeşitli uluslararası sözleşmeleri yürürlüğe koymuştur. 17 Ekim 2003 tarihinde kültür alanında “Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi (SOKÜM)” imzaya açılmış ve 2006 yılında Türkiye bu sözleşmeye taraf olmuştur. Bugün itibariyle UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'nde Türkiye adına 23 unsur kayıtlıdır. Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerinden biri olan UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'nde Türkiye adına iki unsur yer almaktadır. Türkiye'nin Sözleşme'ye taraf olduğu 2006 yılından itibaren Türkiye'de Somut Olmayan Kültürel Miras konusu çalışmaya başlanmıştır. Başlangıçta sözleşmeye giden süreci aydınlatmaya, “somut olmayan kültürel miras” terimini tanımlamaya ve yaygınlaştırmaya çalışan bu çalışmalar, günümüzde farklı bir boyuta ulaşmıştır. Konuyla ilgili ilk çalışmaların katkısı şüphesiz “somut olmayan kültürel miras” teriminin literatüre yerleşmesi yönündedir. Somut olmayan kültürel miras lisansüstü düzeyde çalışmaya başlanmıştır. Türkiye'deki üniversitelerde lisansüstü öğrenim gören araştırmacıların tezleri, somut olmayan kültürel miras alanını bilimsel olarak besleyen çalışmalardandır. Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi'nde kayıtlı başta halk bilimi anabilim dalı olmak üzere, Arkeoloji, Gastronomi, Turizm, Eğitim ve Öğretim, Müzecilik, Mimarlık gibi alanlarda 59 yüksek lisans, 9 doktora tezi tamamlanmıştır. Yapılan çalışmaların oldukça fazla olması sebebiyle bilimsel çalışmalarda tekrarı önlemek ve alandaki boşlukları tespit etmek için mevcut tezlerin tasnifi ve tahlili ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bildiride 59 yüksek lisans ve 9 doktora tezi olmak üzere toplam 68 tez konu ve içerik özelliklerine göre tasnif edilecektir. Ayrıca bildiride tezlerin yapıldığı disiplin ve anabilim dalları da değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Somut Olmayan Kültürel Miras, Soküm, Lisansüstü Tezler.

An Evaluation On Graduate Thesis On İntangible Cultural Heritage Prepared in Turkey in the 20th Years of the İch Convention

Abstract

UNESCO has put into effect various international conventions in the fields in which it operates. On 17 October 2003, the “Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage (ICH)” in the field of culture was opened for signature and in 2006 Turkey became a party to this convention. As of today, 23 elements are registered in behalf of Turkey in the Representative List of the ICH of Humanity. There are two elements in behalf of Turkey in the List of ICH in Need of Urgent Safeguarding, which is one of the ICH Lists. Since 2006, when Turkey became a party to the Convention, the subject of ICH has started to be studied in Turkey. These studies, which initially tried to illuminate the process leading to the contract, to define and spread the term "intangible cultural heritage", have reached a different dimension today. The contribution of the first studies on the subject is undoubtedly the establishment of the term "intangible cultural heritage" in the literature. Intangible cultural heritage has started to be studied at the graduate level. Theses of researchers studying at universities in Turkey are among the studies that scientifically feed the field of ICH. There are 59 master's and 9 doctoral dissertations in fields such as Archeology, Gastronomy, Tourism, Education and Teaching, Museum Studies, Architecture, especially in the folklore department, registered in the National Thesis Center of the Higher Education Institution. Due to the large number of studies, it has revealed the need for classification and analysis of existing theses in order to prevent repetition in scientific studies and to identify gaps in the field. In the paper, 68 theses will be classified according to their subject and content characteristics. In addition, the disciplines and departments in which theses are made will also be evaluated in the paper.

Keywords: Intangible Cultural Heritage, Ich, Graduate Thesis.

Presentation ID / Sunum No= 106

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Tatar Mitolojisi Ansiklopedik Sözlüğü (I, II ve III) Üzerine Bir İnceleme

Öğr. Gör. Dr Fatma Tekin¹

¹Ege Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-2471-6711

Özet

Bu çalışmada, Fatih Urmançı'nın üç ciltten oluşan Tatar Mitolojisi Ansiklopedik Sözlüğü I, II, III (Tatar Mifologiyese Éntsiklopédik Süzlék I, II, III) üzerine inceleme yapılmıştır. Çalışmada I. ciltten “Gülçiçek (Gölçiçek)”, II. ciltten “Kara Orman (Kara Urman)” ve III. ciltten Su Altı Padişahlığı (Su Astı Patşalıǵı)” başlıklı maddeler aktararak sözlüklerin tanıtılması örneklemeler üzerinden yapılmıştır. Sözlüğün I. cildinde 113, II. cildinde 228 ve III. cildinde de 87 konu başlığı yer almaktadır. Sözlükte yer alan maddelerde ise destan, masal, efsane gibi halk anlatılarından; atasözü, bilmece, destan, masal, dua-beddua gibi edebi türlerden; Mişek Alp, Susılu, Albastı, Ubır, Ak Kurt gibi mitolojik kahraman/karakterlerden; çocuksuzluk problemi, kara orman, yüzük, su, Ay gibi mitolojik unsur/motiflerden; Tevrat, ayet, İsa Peygamber, Zerdüştlük, günah, ölü gömme, Atilla, İskender, Lokman Hekim gibi tarihi, dini gelenek, şahsiyet ve kavramlardan; Eylen-Beylen Oyunları, Bebek Düğünü (Bebi Tuyı), vasiyet, tören folkloru, imece gibi toplumsal uygulamalar ve kavramlardan söz edilmiştir. Yazar, bu çalışmayı yapmaktaki amacını, “milli mitoloji ile alakalı asıl mitolojik düşünce ve kategoriler üzerinde durup, onlar hakkında mümkün olduğunca geniş bilgi vermek” olarak açıklamıştır. Bu bağlamda eser; mitolojik, tarihi, dini ve etnografik kavramlara yer vermesinin yanında, folklorun farklı türlerine ve eserlerine de yer vermesiyle Türk kültürünün ve Tatar Türklerinin mitolojisinin temel kaynaklarından birisi olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ansiklopedik Sözlük, Türk Kültürü, Tatar Türkleri, Mitoloji, Edebi Türler.

Presentation ID / Sunum No= 126

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Halk Anlatılarında “Gaipden Gelen Ses” Motifi

Doç. Dr. Zülfikar Bayraktar¹

¹*Anadolu Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-9515-5408

Özet

İnsanoğlu kendisini ve yaşadığı evreni daha iyi anlamlandırabilmek ve keşfedebilmek için bilinmeyen ve görünmeyene karşı hep ilgili olmuştur. Bu yüzdendir ki özellikle gaip alemine ait unsurları incelemeyi ve bilmeyi kendi gerçeğine aralanan bir kapı olarak görmüştür. Bu durumun bir tezahürü olarak insanoğlunun gaip alemine olan ilgisinin izdüşümleri sözlü anlatı geleneğimizin içerisindeki yaratmalarda da kendine yer bulmuştur. Bir motif olarak gaip, gaipden gelen ses ve gaipden haber verme kavramları Türk halk anlatılarının mit, efsane, destan, masal, memorat ve fıkra gibi türleri içerisinde geçmişten günümüze hayatıyet göstermiştir. Bu durum, Türk halk anlatıları içerisindeki türlerde, gaipden gelen sesin gelişigüzel kullanılmış ve sıradan bir motif olmadığını, aksine bu sözlü yaratmalarda önemli birçok işleve sahip olduğunu bizlere hatırlatmaktadır. Hemen hemen bütün kültürlerde bu türden seslere büyük önem atfedildiğini ifade etmek mümkündür. Özellikle çok ve tek tanrılı inanç sistemleri içerisinde tanrıların fanilerle farklı şekillerde iletişime geçtiği ve onlarla konuştuğu inancı hakimdir. Dolayısıyla, gaipden gelen sesle ilahlaştırma arasında gizli ve doğrudan bir bağın olduğunu söylemek mümkündür. Nereden geldiği ya da bir diğer söylemle kaynağı belli olmayan bu ses kadir-i mutlak bir özelliğe sahiptir. Bu yüzdendir ki neredeyse birçok toplumda, bu türden seslere ilahi ve tanrısal olanı çağrıştırdığı için korkuyla karışık bir saygı hissi beslenmiştir. Halk bilimi, yeni kuramsal çerçevesi ile sadece açıklamayla yetinmez. Açıklar ama daha önemlisi anlama ve yorumlama noktasında önemli bir praksise sahiptir. Dolayısıyla Türk halk anlatıları içerisindeki motiflerin, türlerin esas mahiyetlerinin daha iyi anlaşılabilmesi ve kültür çevresindeki yerinin doğru konumlandırılması noktasında anlamlı bir bütünün bir parçası olduğu dikkatlerden kaçırılmamalıdır. Bununla beraber halk bilgisi ürünlerinin sadece geçmişte kalmış, donmuş ve arkaik kültür ürünleri olmadığı, yine geçmişte olduğu gibi günümüz ve geleceğin insanına söyleyecek birçok sözü olduğunu ifade etmek mümkündür. İlk olarak sözlü gelenek içerisinde yaratım ve aktarımı yapılan Türk halk anlatıları sonraları yazılı ve dijital kültür ortamlarında da kendine yer bulmuştur. Makalede bu bağlamda sözlü, yazılı ve elektronik kültür ortamlarında varlık gösteren ve içerisinde gaipden gelen ses motifini barındıran mit, efsane, destan, masal, memorat ve fıkra metinleri incelemeye tabi tutulmuştur. Bu metinler içerisindeki gaipden gelen ses motifinin işlevleri çok yönlü tespit edilmeye çalışılmıştır. Gaipden gelen ses motifinin sözlü anlatı geleneği içerisinde yer almasında başta dini, psikolojik ve sosyolojik gibi birden çok etkenden bahsetmek mümkündür. Bu yüzden halk bilimi araştırmalarında metin merkezli çalışmaların aleyhine yaygınlaşan bağlam ve icra merkezli yöntem ve metotlar bu tür araştırmaların seyri noktasında daha yönlendirici olabilmektedir.

Bir yöntem olarak “unsurlar arası ilişkiyi araştırma yöntemi” olarak açıklanması mümkün olan performans yöntemi ve metodu sadece metni değil, metni oluşturan unsurları ele alması ve bizlere önemli ipuçları sunması bakımından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sözlü Anlatı Geleneği, Motif, Gaip, Ses, Gaipten Gelen Ses.

“the Voice From the Invisible World” Motif in Turkish Folk Narratives

Abstract

Human being has always been interested in the unknown and the invisible in order to better understand and discover himself and the universe he lives in, therefore he has seen especially examining and knowing the elements of the invisible world as a door opening to his own truth. As a manifestation of this situation, the projections of humankind's interest in the invisible world have also found a place in the creations within our oral narrative tradition. The concepts of the invisible world as a motif, hearing supernatural voices and prophesying have been vital from past to present in the genres of Turkish folk narratives such as myth, legend, epic, tale, memorate and anecdote. This situation reminds us that in the genres in Turkish folk narratives, hearing supernatural voices is not an arbitrary and ordinary motif, on the contrary, it has many important functions in these oral creations. It is possible to state that almost all cultures attach great importance to such sounds. Especially in polytheistic and monotheistic belief systems, there is a belief that gods communicate with and talk to mortals in different ways. Consequently, it is possible to say that there is a hidden and direct connection between the voice coming from the invisible world and the deification. This sound, whose origin is unknown or whose source is not known, has an omnipotent feature. For this reason, in many societies, a feeling of reverence mixed with fear has been borne to such voices as they evoke the divine and deific. Folklore, with its new theoretical framework, is not content with just explanation. It explains, but more importantly, it has an important praxis in understanding and interpreting. Therefore, it should not be overlooked that the motifs in Turkish folk narratives are a part of a meaningful whole in order to better understand the essential nature of the genres and to correctly position their place in the culture. However, it is possible to state that folklore products are not only products of the past, frozen and archaic cultures, but also have many words to say to the people of today and the future, just like in the past. Turkish folk narratives, which were first created and transferred in the oral tradition, later found their place in written and digital cultural environments. In this context, the texts of myths, legends, epics, tales, memorates and anecdotes, which exist in oral, written and electronic cultural environments and contain the sound motif from the invisible world, have been examined in this article. The functions of the sound motif coming from the invisible world in these texts have been tried to be determined in many ways. It is possible to talk about multiple factors such as religious, psychological and sociological in the inclusion of the sound motif coming from the invisible world within the oral narrative tradition. Therefore, context- and performance-centered methods and procedures that have become widespread against text-centered studies in folklore studies can be more directive in the course of such researches. The performance method and procedure which can be explained as a "method of researching the relationship between elements" is important in terms of not only dealing with the text but also the elements that make up the text and providing us with important clues.

Keywords: Oral Narrative Tradition, Motif, the Invisible World, Voice, Voice From the Invisible World.

Presentation ID / Sunum No= 293

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Uşak Kent Folklorunda Bir İmge: Tarhana Baba

Doç. Dr. Erhan Solmaz¹

¹*Uşak Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-4842-4614.

Özet

Türk milletinin konar-göçer yaşam tarzından hareketle gıda olarak tüketim amaçlı ürettiği fikirlerden birisi olan tarhana, Türk mutfağının en önemli ürünleri arasındadır. Tarhanayla özdeşleşen ve tarhanasıyla bilinen yörelerin başında gelen yerlerden biri de Uşak ilidir. Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından Uşak’a 2017 yılında verilen coğrafi işaret de bunun ispatı niteliğindedir. Uşak’ta bir somut olmayan kültürel miras ögesi olarak tarhana etrafında bir kültür evreni oluşturulmuştur. Bu çalışmanın amacı da bu kültür evreninin somut bir örneğini kent folkloru bağlamında ele almaktır. Bildiride tarhana yapma geleneğini yaratma, icra etme, aktarma ve yaşatmayı amaçlayan “Tarhana Baba” isimli kent imgesi “kent folkloru” bağlamında ele alınacaktır. Bildiride öncelikle “kent folkloru” kavramı hakkında bilgi verilecek, akabinde Uşak ili örneğinde kentin simgesi haline gelmiş olan “Tarhana Baba” isimli iş yeri üzerinde durulacaktır. İsmi anılan bu işletmeyle ilgili olarak 2018 yılında alan araştırmasıyla tarafımızdan derlenen veriler kent folkloru kavramına göre tahlil edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kent Folkloru, İmge, Gelenek, Tarhana.

An Image in Uşak Urban Folklore: Tarhana Baba

Abstract

Tarhana, which is one of the ideas produced by the Turkish nation for consumption as food, based on the nomadic lifestyle, is among the most important products of Turkish cuisine. Uşak is one of the leading places identified with tarhana and known for its tarhana. The geographical indication given to Uşak by the Turkish Patent and Trademark Office in 2017 is a proof of this. A cultural universe has been created around tarhana as an intangible cultural heritage item in Uşak. The aim of this study is to consider a concrete example of this cultural universe in the context of urban folklore. In the paper, the city image named "Tarhana Baba", which aims to create, perform, transfer and keep the tradition of making tarhana, will be discussed in the context of "urban folklore". In the paper, firstly, information about the concept of "urban folklore" will be given, and then the workplace named "Tarhana Baba", which has become the symbol of the city in the example of Uşak province, will be emphasized.

The data compiled by us through field research in 2018 related to this business, whose name is mentioned, will be analyzed according to the concept of urban folklore.

Keywords: Urban Folklore, İmge, Tradition, Tarhana

Presentation ID / Sunum No= 22

Oral Presentation / Sözlü Sunum

ORCID ID:

**“Atın Oğlu Duray Bahadır” Destanında Kahramanın Tanımlanması
Üzerine Görüşler**

Doç. Dr. Muvaffak Duranlı¹

¹*Ege Üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

Toplumun var olma sürecindeki kahramanlıkları ele alan destanlar, genel olarak çoğunluğun kahramanlığından çok seçkin bir bireyin kahramanlığını ve toplumun onun çevresinde bütünleşmesini anlatırlar. Destan kahramanı sıradan bireyden farklı olmalıdır. Kahraman gücü, aklı, cesareti ve görüntüsü ile sıradan insandan üstündür. Yaşadığı toplumda var olan olumlu bütün değer yargıları onun kişiliğinde bütünleşmiştir. Dış görünüş olarak mükemmel olmakla kalmamakta aynı zamanda adaletli yaklaşımıyla, toplumun inanç sistemindeki değerlere saygısıyla da farklı olmaktadır. Böyle bir kahraman olağanüstülükleri bünyesinde barındırır. Sibirya, özellikle Saha destanlarındaki kahraman bütün bu olumlu özelliklerin yanı sıra kutsal olan ile de bağlantı içermelidir. Diğer Türk topluluklarında kahramanın düşmanı, onun ülkesini, değerlerini almak isteyen dış düşman iken Saha destanlarındaki kahramanın düşmanı, onun inanç sisteminde yer alan kötü olan ilahlar ve güçlerdir. Elbette kahraman onlarla savaşmak için insan üstü özelliklere de sahip olmalıdır. O, ya ilahlar tarafından kutsanacak, insan üstü özellik ve araçlara sahip olacak ya da ilahlarla aynı soydan olma özelliğine sahip olacaktır. Saha destanlarında bu özelliğe sahip kahramanlardan bazıları kutsal bir atın oğullarıdır. Saha Türklerinin “Atın Oğlu Duray Bahadır” destanlarında kahraman at soyludur. Onları doğuran at sıradan bir at değildir, o ilahlar tarafından cezalandırılan ve yeryüzüne at formunda gönderilen bir kadındır. Bu yönüyle at formu kahramana kutsal olan ile bağlantı kurmasına yardımcı olan bir formdur. Bu form sayesinde kahraman atlar ile konuşabilmekte ve kötü olanla savaşında onlardan destek alabilmektedir. Bildiride temelde Saha Türklerinin “Atın Oğlu Duray Bahadır” destanı hakkında bilgi verilecek ve kahramanla ilgili olarak ileri sürülmüş görüşler üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: At, Oğul, Kutsal, Saha, Kahraman.

Presentation ID / Sunum No= 273

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Güncel Gelişmeler Işığında Montrö Sözleşmesi'nin Uluslararası Hukuk Bağlamında Değerlendirilmesi

Dr. Öğretim Üyesi Münevver Aktaş¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
ORCID ID: :0000-0003-1370-9345

Özet

1936 tarihli Montrö Sözleşmesi (1) ile düzenlenen “Türk Boğazları”ndan (2) geçiş rejimi, geçiş yapacak gemi sınıflarına, geçiş yapılan dönemin savaş veya barış zamanı olmasına ya da Türkiye'nin geçişin yapıldığı sırada kendisini pek yakın savaş tehdidi altında hissetmesine, geçiş yapacak geminin bayrak devletinin Karadeniz'e kıyısı olup olmamasına bağlı olarak önemli düzenlemeler/sınırlamalar/yetkiler öngörmektedir. Sözleşme'de, Karadeniz'e kıyısı olmayan devletler, Karadeniz'e kıyısı olan devletlere nazaran, geçiş yapması istenilen gemi sınıfı, tonajı, sayısı Karadeniz'de kalma süresi vb. konularda önemli kısıtlamalara/düzenlemelere tabi tutulmuşlardır. Sözleşme ile Türkiye'ye, diğer benzer sözleşmelerde boğaza kıyısı olan devletlere tanınmamış eşsiz yetkiler/haklar tanınmıştır. Sözleşme'nin girişinde, Türk Boğazları'ndan geçiş serbestisini, Türkiye'nin güvenliği ve Karadeniz'e kıyısı olan devletlerin Karadeniz'deki güvenliği çerçevesinde koruyacak tarzda düzenleme isteği vurgulanmıştır. Özellikle 2022 yılında başlayan Ukrayna-Rusya Savaşı bağlamındaki son gelişmeler, Sözleşme'nin, sadece Türkiye'nin ve Karadeniz'e kıyısı bulunan diğer devletlerin güvenliği bakımından değil, tüm dünyanın güvenliği bakımından önemini artırdığını bir kez daha gözler önüne sermiştir. Bildirimizde öncelikle, “uluslararası boğaz”, “uluslararası ulaşımında yararlanılan boğaz” ifadelerinin, uluslararası hukuk bağlamındaki anlamı üzerinde durulacaktır. Ardından, Türkiye'nin taraf olmadığı 1982 tarihli Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'nin uluslararası ulaşımında yararlanılan boğazlardan geçişle ilgili hükümleri ile Montrö Sözleşmesi'nin yerine geçtiği, 24 Temmuz 1923'te Lozan'da imza edilen Boğazların Tâbi Olduğu Usule Dair Mukavelename'nin ilgili hükümlerine işaret edilerek, güncel gelişmeler ışığında, Montrö Sözleşmesi ile düzenlenen Türk Boğazları'ndan geçiş rejiminin artan önemi, bu bağlamda ortaya çıkan bazı tartışmalar ile bu süreçte Türkiye'nin Türk Boğazları'ndan geçişle ilgili tutumu uluslararası hukuk bağlamında değerlendirilecektir. Dipnotlar: 1. Sözleşme'nin Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmasına ilişkin 3056 sayılı Kanun'a ekli Türkçe metni, “Boğazlar rejimi hakkında Montreux'de 20 temmuz 1936 tarihinde imza edilen mukavelename” başlığını taşımaktadır (05.08.1936 tarihli ve 3374 sayılı Resmî Gazete). 2. Sözleşme'de “Boğazlar”, Çanakkale Boğazı, Marmara Denizi ve Karadeniz (İstanbul) Boğazı'nı içine alacak şekilde tanımlanmıştır. Ülkemiz sınırları içinde ve egemenliği altında olmakla, bildirimizde bu bölge karşılığı olarak “Türk Boğazları” ifadesi tercih edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Montrö Sözleşmesi, Türk Boğazlarından Geçiş Rejimi

Presentation ID / Sunum No= 59

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Devletlerinde Hukuk Devleti, Kanuni İdare ve İdari Yargı Anlayışlarının Mahiyyeti ve Hukuki Esasları

Doç. Dr. Nazenin Huseynova¹

¹*Azerbaycan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı*

Özet

Hukuk devletinde, hukuk, devletin temelini ve sınırını, aynı zamanda, devlet hakimiyetinin esasını ve kollarını ve idarenin kanunilik kurallarını belirler. Çünkü, hukuk devleti, kanunun üstün olduğu, adaletli, yönetilenlerin temel hak ve özgürlüklerinin güvence altında olduğu, hukuk kurallarına saygılı olan, genel, eşit ve soyut yönetimin yürütüldüğü ve vatandaşların hukuki güvenlik içinde bulundukları adaletli devlettir. Sosyal hukuk devleti anlayışının gelişmeye başlaması ile birlikte, kamu hizmetlerinin tür ve sayısı da arttığına göre, devletin sorumluluğunun hecmi de artmıştır. Modern devlet hem de kanuni idare için, yani, kendisi sebep olmasa da devlet kurumunun, idarenin faaliyetlerinden doğan zararlar için de sorumludur. Bu sorumluluk kendini idarenin yetkisinin birtakım hukuki sınırlamalara tabi tutulmasında, idarenin tüm eylem ve işlemlerinin yargı yoluyla denetlenebilmesinde gösterir. Çağdaş Türk hukuk devletlerinde bireyler devletin müdahalelerinden korunmuş temel haklara ve özgürlüklere sahiptirler. Ve bu hukuki güvenlik diğer denetimlerle ya-naşı hem de idarenin eylemlerinin yargı denetimine uyması sayesinde sağlanabilmektedir. Türk devletlerinin devlet yapısında hukuki devletin esasını oluşturan felsefi düşüncenin elametleri her zaman mevcut olmuştur. Bele ki, "adalet, iyilik, eşitlik ve insanlık" Türk devletlerinde törenin değişmez hükümleri olmuştur. Bilindiği gibi, tarihen yargısal denetimin ortaya çıkmasına, ferdin idarenin karşısında zayıf durumda olmasından dolayı korunmaya, adalete, eşitliğe olan ihtiyacı ve idarenin de idari yargıyla denetleceğini bildiği için hukuka aykırı davranışlardan kaçınacağı düşüncesi sebep olmuştur. İdarenin yargısal denetimi yönündeki gelişme Türk devletlerinde de Fransada olduğu gibi idarenin hükümdar tarafından denetlenmesi ile başlamıştır. Osmanlı İmparatorluğunda şikayetlerin idareden ve memurlardan olanları Sadrazama havale olundu, "Şuray-ı Devlet", hükümet ile kişiler arasındaki uyuşmazlıklara bakma yetkisine sahip oldu. Çağdaş Türk Devletlerinin yasama sisteminde hukuk devletinin tüm ilkeleri gibi, kanuni idare ve idari yargı konusu da geniş kapsamda öz tespitini tapmıştır. İdari davaların türleri, takdir yetkisinin denetimi, idari yargılama usulü, idari işlemi başlatma gerekçeleri, idari yargının temel ilkeleri, idari yargı kolunda görevli olan mahkemelerin dereceleri ve diğer hususlar kanunlarla tanımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri, Hukuk Devleti, Kanuni İdare, İdari Yargı

Presentation ID / Sunum No= 86

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk ve Azerbaycan Hukukunda Olağanüstü Zamanaşımına Dayanarak Mülkiyet Hakkını Kazanabilecek Kişiler

Dr. Ramil Khahllov¹

¹*Azerbaycan Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı*
ORCID ID: 0000-0002-6740-9201

Özet

Türk ve Azerbaycan hukukunda olağanüstü kazandırıcı zamanaşımı kurumu çerçevesinde belirli koşulların gerçekleşmesiyle uzun süreli kesintisiz zilyetliğin taşınmaz mülkiyetini tescilsiz kazandırabilmesi kabul edilmiştir. Olağan kazandırıcı zamanaşımı kurumundan farklı olarak iyiniyetin ve tapuda mülkiyeti kazanacak kişi adına tescilin aranmadığı bu kazanma türü, tapu kütüğünde kayıtlı olmayan taşınmazlar ile tapu kütüğünde kayıtlı olmakla birlikte maliki tapu sicilinden anlaşılmayan taşınmazlar bakımından geçerli bulunmaktadır. Bu çalışma, olağanüstü zamanaşımına dayanarak taşınmaz mülkiyetini kimlerin kazanabileceğini konu edinmektedir. Çalışma özellikle, medenî hukuk öğretisindeki görüşleri ve Yargıtay uygulaması dikkate alınarak incelenmektedir. Bunun için de özellikle, olağanüstü zamanaşımı yoluyla mülkiyet iktisabının genel çerçevesi açıklanmakta, akabinde mülkiyeti kazanabilecek kişilerin ayrıntısı açıklanmaktadır. Ulaşılan neticeler ve konuyu ilgilendiren güncel gelişmeler çerçevesinde bu kurumun Türk ve Azerbaycan hukukundaki yeri de değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Olağanüstü Zamanaşımı, Taşınmaz Mülkiyeti, Zilyetlik, Tescilsiz İktisap, Açıklayıcı Tescil.

Persons Who Can Acquire Property Based On Extraordinary Time Limits in Turkish and Azerbaijani Law

Abstract

In Turkish and Azerbaijani law, it has been accepted that the long-term uninterrupted possession can acquire the ownership of immovable without registration upon the realization of certain conditions within the framework of the extraordinary statute of limitations. Unlike the ordinary acquiring statute of limitations, this type of acquisition, in which goodwill and registration in the name of the person who will acquire the property in the title deed is not sought, is valid for immovables that are not registered in the land registry and immovables that are registered in the land registry but cannot be understood from the land registry. This study deals with who can acquire immovable property based on extraordinary statute of limitations. The study is especially examined by taking into account his views in the doctrine of civil law and the practice of the Supreme Court. For this purpose, the general framework of property acquisition through extraordinary statute of limitations is explained, and then

the details of the persons who can acquire the property are explained. The place of this institution in Turkish and Azerbaijani law is also evaluated within the framework of the results reached and current developments concerning the subject.

Keywords: Extraordinary Statute of Limitations, Real Estate Property, Possession, Unregistered Acquisition, Explanatory Registration.

Presentation ID / Sunum No= 8

Oral Presentation / Sözlü Sunum

E-Ticarete Uygulanan Promosyon Çalışmalarının Tüketici Davranışlarına Etkisi

Araştırmacı Necati Söker ¹

¹*Yalova Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-8434-7698

Özet

Günümüzde bilimin ve teknolojinin ilerlemesi ile ticaret yapılış şekilleri de yenilenerek değişime uğramıştır. Bilim ve teknolojinin gelişmesiyle internet teknolojisinde hızlı bir gelişme yaşanmıştır. İnternet teknolojisi her şeyi etkilediği gibi ticareti de etkileyerek küreselleşmeyle beraberinde rekabet artışını da getirmiştir. Rekabetin artışı işletmelerin tüketiciye yapacakları satışlarda esnekliklere ve yeniliklere kapı aralamasını sağlamıştır. 2019 yılında tüm dünyada baş gösteren Covid salgını bu esnekliklerin ve yeniliklerin test edilmesini sağlamıştır. Tüketicilerin evlerinden çıkamadıkları için yaptıkları e-ticaret alışverişleri insanların e-ticarete kolaylık ve ödeme bakımından güvenilir olması sebebiyle son yıllarda yönelmesini sağlamıştır. Yüz yüze gerçekleşen satış modelleri yerine online ortamlarda gerçekleşen satışların ucuz olması veya yüz yüze gerçekleşen satış ortamlarındaki fiyatlarla hemen hemen aynı olması, kolaylaşması ve salgın durumlarında insanlar için kullanılabilir olması e-ticaret yapılan platformlara tüketicinin ilgisini daha da arttırmıştır. Dünyada ki ekonomik gidişat tüketicilerin davranışlarını etkilemektedir. E-ticaret ile birlikte insanlar ekonomik tasarruf yapmak içinde e-ticareten alışverişe yönelmektedir. Firmaların yaptığı promosyon çalışmaları bu duruma temel etken teşkil etmektedir. Tüketicilerin davranışları alışverişte yapacakları avantajlara göre değişmektedir. Bunun farkında ki firmalar yaptıkları promosyonlarla diğer firmalardan ayrılmayı ve tüketiciyi kendi ürünlerine çekerek yüksek kar hedeflerini yapmayı amaçlamaktadırlar. Tüketicilerin satın alma süreçlerini etkileyen faktörler promosyon çalışmaları ile beraber incelenmiştir. Tüketicinin bulunduğu şartlar ve ihtiyaçları bu satın alma süreçlerinde etkenken promosyon çalışmaları da bu şartları yaratan bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı e-ticaretin Türkiye ile dünyadaki gelişimini ortaya koymak ve e-ticarete yapılan promosyon çalışmalarının tüketicilerin davranışlarını ne şekilde etkilediğini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: E-Ticaret, Promosyon, Tüketici Davranışları

Presentation ID / Sunum No= 290

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Macar Gazetelerinde Şair Nigâr Hanım

Doç. Dr. Sevgi Can Yağcı Aksel¹

¹*Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Hungaroloji Anabilim Dalı*
ORCID ID: 0000-0003-4951-489X

Özet

Geç Osmanlı döneminin, Tanzimat sonrası edebiyatın en önemli kadın temsilcilerinden biri olan Nigâr bint-i Osman, bilinen adıyla Nigâr Hanım (1862-1918), Osmanlı şiirinin modernleşmesindeki rolünün, şiirde kadın benliğine dair üstlendiği öncülüğün yanı sıra dönemin edebiyat-kültür sanat yaşamına tanıklığı ile toplumsal tarihimize de ışık tutan önemli bir kişiliktir. Babası Osman Paşa, asıl adıyla Adolf Farkas, 1848-49 Macar Özgürlük Savaşına katılmış, savaşın ardından Osmanlı Devleti'ne sığınmış, Osmanlı ordusu içinde önemli görevler üstlenmiştir. Şair Nigâr Hanım, Macar basını tarafından da hem dönemin önemli bir kadın şairi hem de bir Macar kahramanın kızı olarak yakından izlenmiştir. Bu çalışmada Macar gazetelerinde Nigâr Hanımın temsili ele alınmıştır. İnceleme için şairin yaşadığı döneme tanıklık eden ve çok okunan *Pesti Napló*, *Pesti Hírlap* ve *Magyar Szemle* gazetelerine ağırlık verilmiştir. Şair Nigâr Hanım hakkında günümüze değin oldukça fazla haber yayımlandığı göz önünde bulundurularak, araştırma ana hatlarıyla yaşadığı çağı kapsayan 1888-1924 yılları arasındaki dönemle sınırlı tutulmuştur. Gazeteleri tarih araştırmalarına veri sunma potansiyeli açısından önemli mecralar olarak kabul eden çalışmada, anahtar kavramlarla belirlenen 40 haber niteliksel-betimleyici bir yaklaşımla incelenmiştir. Nigâr Hanım'ı Macar gazetelerindeki temsiliyle ele almak, arka planda Türk edebiyat tarihi, Osmanlı toplumsal yaşantısı ve Türk-Macar ilişkilerinin belli bir dönemi üzerine bilgi edinmemize de olanak sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Nigâr Hanım, Macar Gazeteleri, Macaristan, *Pesti Hírlap*, *Pesti Napló*, *Magyar Szemle*

Presentation ID / Sunum No= 204

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Milli Mücadele Dönemi Yerel Basınında Ekonomi Haberleri: Samsun'da Piyasa Gazetesi Örneği (1919-1922)

Dr. Öğretim Üyesi Ali Çakır¹

¹Kastamonu Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-2903-4071

Özet

Yerel basın, Vilayât Nizamnamesi ile Anadolu'nun sair bölgelerinde 19. yüzyılın son çeyreğinde görülmeye başlamıştır. Balkan Savaşları, 1. Dünya Savaşı ve Milli Mücadele Dönemi, anılan basının önemini arttırmıştır. Habere olan ihtiyaç artmış, yerel ve ulusal düzeyde gelişmeler yakından takip edilmeye başlanmıştır. Milli Mücadele Dönemi'nde gerek İstanbul hükümetinin gerekse Ankara hükümetinin taraftarı basın oluşmuştur. Bunların dışında üçüncü bir yerel basın grubu vardır ki bunlar genellikle ekonomi içeriği ağırlıklı olan yayınlar yapmaktadır. Samsun'da Piyasa Gazetesi, kesintisiz olarak Mayıs 1919 ile Nisan 1922 yılları arasında Samsun piyasasındaki fiyatların haftalık değişimlerini yayınlamıştır. Böylece undan şekere, sabundan yağa, köseleden yüne kadar onlarca ürünün fiyat hareketleri takip edilebilmiştir. İlaveten mevsim koşullarının, kara ve deniz yollarının durumunun, Milli Mücadele sırasında yapılan savaşların fiyatlara olumlu veya olumsuz etkilerinin de görülmesine imkân verdiği iddia edilebilir. Samsun'un iktisadi hayatıyla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde özellikle liman faaliyetlerine odaklanıldığı görülmektedir. Samsun limanından ihracatı ve ithalatı yapılan ürünler ve miktarları ayrıntılı olarak işlenmiştir. Buradan elde edilen veriler bazı ürün gruplarında ani beliren fiyat değişimlerini açıklamakta faydalı bilgiler vermektedir. Fiyat hareketlerinin takip edildiği diğer çalışmalar incelendiğinde ise ya farklı kaynaktan alınan bilgilerle oluşturulan ya da daha kısa zaman aralığını içeren çalışmalar karşımıza çıkmaktadır. Milli Mücadele'de yaşanan fiyat değişimlerinin takip edilebildiği Samsun'da Piyasa Gazetesi, içeriği tamamen ekonomik haberlerden oluşan bir basın ürünüdür. Samsun'daki fiyatları paylaştığı "piyasa cetveli" bölümünde yer alan "Fiyat listelerimiz ticaret odasınca musaddaktır." ve "Fiyat listelerini muhtevi sahifelerimiz ticaret odasına aid olup odaca musaddaktır." ibareleri kaynağının Samsun Ticaret Odası olduğunu göstermektedir. Gazetedeki haberlerle birlikte değerlendirildiğinde, yaklaşık üç yıllık süreçte yaşanan fiyat değişimleri Samsun'un iktisadi hayatına dair kıymetli bilgiler içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Yerel Basın, Gazetecilik, Ekonomi, Milli Mücadele Dönemi, Samsun'da Piyasa Gazetesi, Piyasa Cetveli, Fiyat Hareketleri

Presentation ID / Sunum No= 134

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Rusya Türklerinin İlk Siyasî Temsilcisi Abdürreşid İbrahim'in Sebîlürreşâd Gazetesindeki Çin İzlenimleri

Doç. Dr. Neslihan Kılıç¹

¹*Dicle Üniversitesi İletişim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0001-6742-6442

Özet

Rusya Türklerinin ilk siyasi temsilcisi İslamcı gazeteci, yazar, seyyah Abdürreşid İbrahim, 23 Nisan 1857 tarihinde Sibarya'nın Tobolsk iline bağlı Tara kasabasında dünyaya gelmiş, 17 Ağustos 1944 tarihinde Tokyo'da vefat etmiştir. Rusya Türklerinin ve dünya Müslümanlarının sorunlarına çözüm arayışı içinde olan Abdürreşid İbrahim İslam dünyasının çeşitli yerlerine seyahatlerde bulunmuştur. 1907-1910 yılları arasında Asya ve Uzak Doğu ülkelerine de seyahatler yaparak bu seyahatlerdeki izlenimlerini Sebîlürreşâd gazetesine göndermiş olduğu yazılarla paylaşan Abdürreşid İbrahim, Türk ve Müslüman toplumunun bir ve beraberliği için çalışan son dönemin Evliya Çelebisidir. Abdürreşid İbrahim kendi ifadesiyle “Yeryüzünde geziniz..” (e.-Nahl 16/36) ayetini yaşam felsefesi olarak benimsemiş; Amerika, Avusturalya ve Güney Afrika ülkeleri hariç hemen bütün dünyayı gezmiştir. İslam dünyasıyla ilgili izlenimlerini de Âlem-i İslam ve Japonya'da İntişâr-ı İslâmiyet adlı eserinde toplamıştır. O günkü dünyanın büyük kısmını dolaşmış olan Müslüman Türk seyyahın Çin ile ilgili görüş, düşünce ve izlenimleri bu tebliğin konusunu oluşturmaktadır. Abdürreşid İbrahim'in Çin ve Çin'deki Müslümanlarla ilgili izlenimleri Sebîlürreşâd'ın 1909-1923 tarihleri arasındaki sayılarında tefrika edilmiştir. Abdürreşid İbrahim bu yazılarında sadece Çin ile ilgili izlenimlerini paylaşmamış aynı zamanda satır aralarında dönemin ahvali ile ilgili çok değerli bilgiler de vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Abdürreşid İbrahim, Rusya Türkleri, Sebîlürreşâd, Çin Müslümanları

Presentation ID / Sunum No= 85

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sosyal Medyada Tüketim Toplumunun İnşasında Yeni Bir Anlayış: Instagram Hikayelerinde "Linki Bıraktım" Parodisi

Dr. Elif Hatice Bahçecioglu¹

¹ORCID ID: 0000-0002-6747-9250

Özet

Sosyal medyanın içerik üretimine olanak tanıyan yapısı, bireysel kullanıcıların gündelik hayatlarından çeşitli enstantaneleri paylaşımlarına ortam yaratmış; insanlar da bu ortamda keyifle varlık kazanmaya başlamıştır. İstedikleri şeyleri diledikleri şekilde paylaşan kullanıcılar, çoğu zaman paylaşımlara dahil olan tüketim biçimleriyle öne çıkmış ve sosyal medya “sosyalleşme” amacını aşan bir anlayışla kullanılır olmuştur. Böylece kullanıcı profillerinde tüketim kültürünün izleri yansımakta, hatta kimi kullanıcının zaman içinde çoğalan takipçi sayısına paralel olarak tüketim toplumunun inşasında önemli bir pozisyon aldığı görülmektedir. Özellikle kimi sosyal ağlarda 24 saat sonunda paylaşımların kendini yok etme özelliği, söz konusu durumu pekiştirmektedir. Zira kullanıcılar profil sayfalarındaki sabit içeriklerle kendi özel alanlarını oluşturabilirken, zaman aşımı nedeniyle kaybolan paylaşımlarının arasına iş birliği yaptığı firmaların ürünleri de ekleyerek reklam ağırlıklı bir yaklaşım sergileyebilmektedir. Bu yüzden 24 saatlik uçucu içerikler, neredeyse en sevilen özellik olmuş, çoğu kullanıcının yaygın kullanım alanını oluşturmuş; dahası tüketime sevk eden bir anlayış hâkim olmuştur. İşte Instagram’ın bünyesine dahil ettiği hikâye bölümü de böyle bir anlayışla kurgulanan, çeşitli ürünlerin tanıtımının yapıldığı en rağbet gören sahayı yaratmıştır. Öyle ki bu sahada “influencer” olarak nitelenen kişiler, ürünlere dair görüşlerini kendi deneyimleriyle birleştirerek iş birliği içerisinde oldukları markaları tanıtmakla geçirmektedir. Bu tür uçucu hikayelerin dikkat çekmesinin en önemli nedeni -her ne kadar “işbirliği”/“reklam gibi hashtag’lerin eklenmesi zorunlu olmasına rağmen- reklam hissi uyandırmaması, takipçileri düşünen bir havayla içselleştirilmesidir. Böylece toplumu tüketime yönlendiren influencer’lar tanıttığı ürünün linkini bırakarak düşünceli bir anlayış sergilemekte ve onların ürüne kolayca ulaşmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı makro influencer’ların son dönemde sıkça kullanılan “linki bıraktım” parodisi üzerinden Instagram hikayelerindeki yaklaşım biçimlerini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda 3 influencer’ın 24-26 Ekim 2022 tarihleri arasındaki üç günlük hikâye paylaşımları içerik analiziyle incelenmiş ve paylaşımların %40’ında çeşitli ürünlere yönlendiren link ekledikleri saptanmıştır. Böylece influencer’lar ciddi bir şekilde günlük hayatlarının rutinleriyle biçimlendirdikleri Instagram hikayelerinde, bu biçimi bozmadan ona bambaşka bir özellik katarak tüketim toplumunu inşa etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Tüketim Kültürü, Sosyal Medya, Instagram Hikayeleri, Influencer

Presentation ID / Sunum No= 387

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sovyetler Birliği Dönemindeki Türk Cumhuriyetlerinin Bağımsızlık Sonrası Değişen Medya Düzeni

Doç. Dr. Gönül Cengiz ¹

*¹Gaziantep Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema
ORCID ID: 0000-0001-6685-5376*

Özet

Sovyetler Birliğine dahil olan on beş ülkeden beşi Türk Cumhuriyetlerini temsil etmekte idi; Azerbaycan, Kırgızistan, Türkmenistan, Kazakistan ve Özbekistan. Bağımsızlıklarını elde edene kadar bağımlı bir medya anlayışına sahip bu devletler için bağımsızlık sonrası da durum değişmemiştir. Bu ülkelerinin geçmişleri ve şu anki mevcut siyasal rejimleri açısından bakıldığında Türk Cumhuriyetlerindeki medyanın tamamen özgür olmasını çok kısa zaman zarfında beklememek gerekir. Bu devletlerdeki hükümet yetkilileri Batılı medya modellerini kendi ülkeleri çapında gerçekleştirmeye hevesli değillerdir. Daha demokratik medya modelleri onların yolsuzluklarla dolu iktidarlarını sorgulama ve halkın göremediği birçok gerçekleri gün ışığına çıkarma potansiyeline sahiptir. Medyanın iktidarın işine karışmasına engel olmak için her türlü yola başvuran siyasiler kendi medya modellerini değil, kendi çıkarlarına hizmet eden medya düzenini desteklemektedirler. Kapitalist sistemin gerektirdiği gibi ticari kimliklere sahip kişilerin medya mülkiyetini yönetmesinin yerine, sosyalist-komünist sistemin gerektirdiği partinin veya iktidardaki kişilerin medyayı yönetmesine imkânlar yaratılmaktadır. Diğer taraftan, Türk Cumhuriyetlerinin komşularının eski sosyalist-komünist Rusya ve komünist Çin olması da onların medya düzenlerinin şekillenmesinde çok etkin rol oynamakta ve Batılı liberal medya sistemlerine geçişlerini olumsuz etkilemektedir. Dolayısıyla tek partili rejimin getirdiği güçlü bir “merkez” olgusunu SSCB’den miras olarak devralan Türk Cumhuriyetlerinde bağımsızlık sonrası da uzun yıllar kitlesel etkilerden büyük ölçüde yalıtılmış bir merkezi yönetimin etkisi hissedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Cumhuriyetleri, Medya, Sscb

Presentation ID / Sunum No= 284

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkiye Cumhuriyeti'nin Dış Ticareti Kapsamında Bir Çalışma: Türki Cumhuriyetler Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Ali Köstepen¹

¹*İzmir Katip Çelebi Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-0225-9142

Özet

Türkiye son yıllarda dış ticarete ciddi anlamda önem verdiği görülmektedir. Özellikle ihracata yönelik çalışmalar hız kazanmış, ilgili bakanlıkların vermiş olduğu desteklerle iş adamları ihracata yönelik çalışmalarını hızlandırmışlardır. Türkiye'nin dış ticaret yapmış olduğu ülkelere bakıldığında gerek gurbetçi nüfusunun fazlalığı gerekse lojistik anlamında yakınlık sebebiyle Avrupa ülkelerinin başı çekmiş olduğu görülmektedir. Ancak son yıllarda dış ticarete verilen önemin artmasıyla beraber dünya geneline ciddi bir merak uyanmış ve yeni pazarlara Türk İş Adamlarının atılım gerçekleştirmiş olduğu dış ticaret rakamlarından görülmektedir. Bu bağlamda Türki Cumhuriyetlere yönelik ciddi bir yönelim söz konusudur. Azerbaycan, Türkmenistan, Kırgızistan, Özbekistan, Kazakistan Ülkelerine yönelik Türk İş Adamlarının girişimleri ve iş bağlantıları artan bir ivme ile devam etmektedir. Bu durum yeni pazarların gelişmesine ve Türkiye içerisinde de ciddi bir döviz girişini sağlamaktadır. Bu çalışmada ise Türkiye Cumhuriyeti ile Türki Cumhuriyetlerde yer alan Azerbaycan, Türkmenistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Kazakistan ülkeleri arasındaki son beş yıllık dış ticaret ilişkileri rakamsal boyutları ortaya konularak güncel veriler ışığında Türkiye Cumhuriyet ve Türki Cumhuriyet arasındaki dış ticaret ilişkileri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret, Türki Cumhuriyetler

Presentation ID / Sunum No= 171

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bir Kamu Politika Analizi Olarak Kamu Politikalarının Değerlendirilmesi

Dr. Abdullah Demirel¹

*¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-3503-115X*

Özet

Kamu politikası kamu yönetiminin kamusal hizmetleri ile alakalı yapmayı ya da yapmamayı tercih ettiği eylemlerin tümünü ifade etmektedir. Bu sebeple kamu politikası, kamu yönetimi alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarla birlikte tüm vatandaşları ilgilendiren bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Kamu politikası oluşturma süreçleri ülkeden ülkeye farklılık göstermekle beraber genelde odaklanılan noktanın kamu politikalarının başarı ya da başarısızlığıdır. Kamu politikalarının başarısı ya da başarısızlığı da kendi içinde birçok unsur barındırmaktadır. Bunlar, kamu politikalarının verimliliği, etkililiği ve tutarlılığı gibi gözlemlenebilen unsurlardır. Kamu politikasındaki nihai hedef istenilen sonuçları elde etmek ise bu süreç baştan sona izlenmeli ve her aşamasında değerlendirilmelidir. Çünkü değerlendirme, kamu politika analizinin en önemli aşamalarından biri olarak görülmekte ve değerlendirmeler nitel ve nicel olarak yapılmaktadır. Bu nedenle oluşturulan kamu politikaları için tahsis edilen kaynakların israf edilmemesi adına yapılacak değerlendirmelerde; siyasi, sosyal ve ekonomik etkiler daima göz önünde bulundurulmalıdır. Kamu politikasının analiz edilmesi yönünden bakıldığında uluslararası alanda çok fazla çalışma olmasına karşın Türkiye’de yeterince çalışma yapılmadığı ve bu alanda bir boşluk olduğu görülmektedir. Bu tür çalışmaların yapılması kamu politika alanına büyük katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışma kapsamında, kamu politikalarının oluşturulan amaçlarına hizmet edip etmediğinin saptanma yöntemleri ile bu veriler ışığında hangi kararların alınmasının gerekliliği ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Politikası, Kamu Politika Analizi, İzleme ve Değerlendirme.

Presentation ID / Sunum No= 170

Oral Presentation / Sözlü Sunum

**Kamuda Bir Stratejik İnsan Kaynağı Olarak Mali Hizmetler Uzmanlığı
Kariyer Mesleği**

Dr. Abdullah Demirel¹

¹*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-3503-115X

Özet

Geçmişten günümüze her örgüt yönetsel yapı temelinde kendini geliştirmeye ve iyileştirmeye çalışmaktadır. Bunu yaparken her daim yeniliklere ve değişimlere açık olmalıdır. Çünkü dünya eskisinden daha hızlı bir dönüşüm süreci yaşamakta, örgütsel yapılar karmaşıklaşmakta ve rekabet gün geçtikte artmaktadır. Bu bağlamda örgütlerin amaç ve hedeflerine ulaşmak için etkin bir yönetim yapısına sahip olmaları önem kazanmaktadır. Özellikle 1970’li yıllardan sonra bu etkin yapı arayışı içerisinde stratejik yönetim yapısının ön plana çıktığı görülmektedir. Strateji kavramı her ne kadar önceleri askeri bir alan için kullanılıyor olsa da artık özel sektörde ve nihayet 1980’li yıllardan itibaren kamu sektöründe tercih edilen bir yönetim yaklaşımı olmuştur. Stratejik yönetim yaklaşımı ile birlikte insan kaynakları yönetimi de önem kazanmış ve bu yönetim anlayışı ile uyumlu olabilecek çalışanlara ihtiyaç duyulmuştur. Bu doğrultuda bazı meslek grupları (uzman, denetçi vb.) oluşturularak bu sürece ivme kazandırılmak istenmiştir. Türkiye’de kamuda stratejik yönetim, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile birlikte gündeme gelmiş, kamu kurumlarının orta ve uzun vadedeki amaç ve hedeflerini içeren stratejik plan ve performans programı hazırlamaları hüküm altına alınmıştır. Kamuda stratejik yönetim anlayışının yerleşmesi, merkezi uyumunun sağlanması ve idarelerin kapasitelerinin artırılması amacıyla yine aynı kanunla mali hizmetler uzmanlığı kadrosu ihdas edilmiştir. Böylelikle stratejik yönetime işlerlik kazandırmak için özel bir insan kaynağı kamu kurumlarına tahsis edilerek bu alanda yeni ve önemli bir kariyer meslek yapısı oluşturulmuştur. Bu çalışmada, kamuda stratejik yönetim konusuna değinilerek bu yönetim yapısının güçlendirilmesi, merkezi uyumun sağlanması, kamu mali yönetim ve kontrol sisteminin Avrupa Birliği standartlarına göre yeniden yapılandırılmasına destek sağlamak üzere ve idari kapasiteyi geliştirmek için oluşturulan mali hizmetler uzmanlığı kariyer mesleği bir stratejik insan kaynağı olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Yönetim, İnsan Kaynakları, Mali Hizmetler Uzmanlığı

Presentation ID / Sunum No= 335

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kuzey Azerbaycan'ın Milli Mücadele Sürecinde Kaçak Hareketi'nin Rolü

Yüksek Lisans Öğrencisi Behbud Yaghnali¹

¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-3774-7103

Özet

Gülüstan (1813) ve Türkmençay (1828) antlaşmalarından sonra coğrafi yer adı olan Azerbaycan günümüze kadar devam eden kuzey ve güney olarak iki hisseye bölünmüş ve birbirinden farklı siyasi kaderi yaşamıştır. Şöyle ki, güneyde mülk-i İran'ın sahibi olan Azerbaycan Türkleri zamanla Fars bürokrasisine yenik düşmüş, kuzeyde ise çoktan Ruslar kök salmaya başlamış, Ruslaştırma siyaseti gütmüşlerdi. Bu yazıda biz Rusların Kuzey Azerbaycan'da milli özden arınma siyaseti olan "Ruslaştırma" siyasetine karşı ortaya çıkmış Kaçak Hareketi'nden bahsedeceğiz. Herkesçe malumdur ki, Rusların Kafkasya bölgesine gelmesi bölgenin yerlileri tarafından hoş karşılanmamış ve yerli halkı siyasi, kültürel ve ekonomik alanda ciddi bir şekilde etkilemiştir. Azerbaycan Türkleri de bu acı kaderden pay almış dolayısıyla siyasi, kültürel ve ekonomik olarak sarsılmıştır. Ancak halkın en çok zoruna giden ise tüm bu eylemleri Rusların adına gerçekleştiren yerli halktan olan, Ruslara kapı kulluğu yapan Beylerin, ağaların eliyle yapılması idi. Azerbaycan Türklerinin tüm bu zulüm ve çaresizlik içerisinde Çar Rusya'sına ve onlara hizmet eden Beylere karşı duyulan nefreti meşhur "Kaçak Hareketi" ile patlak verdi. Kaçak Hareketi halk tarafında sevilen bir grup kahramanlarından oluşan silahlı bir direniş hareketidir. Daha sonraları halk edebiyatına kahramanlık destanlarıyla yansıyan Kaçak Hareketi Kuzey Azerbaycan'ın milli mücadele sürecinde, milli bilincin ve milli kimliğin oluşmasında itici bir etken olmuştur. Bu yazıda Kaçak Hareketi'ni doğuran sebepler ve milli mücadele süresindeki etkisi ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Çar Rusya'sı, Kaçak Hareketi, Milli Mücadele.

Presentation ID / Sunum No= 384

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yöresel Mutfak Kültürlerinin Araştırılmasında Yerel Yönetimlerin Rolü: Menemen Belediyesi Örneği

Araştırmacı Ezgi Yaman ¹

¹ *Menemen Belediyesi*

Özet

Menemen Belediyesi bünyesinde 2021 yılının Aralık ayında faaliyete geçen AR-GE Birimi içinde kurulmuş olan MEKEM-Menemen Kent Mutfağı Koordinatörlüğü bir yıla yakın bir zamandır Menemen'in halen köy vasfını koruyan 35 köyünde sözlü tarih çalışmaları gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda 213 kişi ile görüşülmüş ve ilçe mutfağına ait 379 adet yemek ismine ulaşılmıştır. Menemen Belediyesi kendi imkanlarıyla yürüttüğü bu çalışma için Menemen Kent Mutfağı Koordinatörlüğünde görevli dört personelin yanı sıra birimler arası işbirliği kavramını da güçlendirecek biçimde Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü'nde çalışan ve yaygın saha tecrübesine sahip ekiplerden de destek almıştır. Gastronomi gibi multidisipliner çalışan bir alana hitaben yerel ölçekte bir proje oluşturulmak istendiğinde ilk yaklaşım söz konusu yörenin röntgenini çekmek olmalıdır. Yemeği belli saatlerde masaya konan ve karnımızı doyurmaya yarayan öğün çeşitleri olarak görmenin çok ötesinde, o bölgenin topraklarında yetişmiş mahsülün, bölge ikliminin, suyunun, güneşinin o yörenin insanların gelenekleriyle, kültürüyle harmanının bir yansıması olduğunu düşündüğümüzde yapılan işin kültürel miras envanteri değeri daha iyi anlaşılacaktır. Sunumumuzda bu yolculuğa hangi bakış açısıyla çıkarak çalışmamızı bugün bulunduğu noktaya getirmiş olduğumuzu ve buradan hareketle gelecek projeksiyonunda bölgesel ekonomik kalkınma modeline nasıl dönüşeceğini aktaracağız.

Anahtar Kelimeler: Gastronomi, Sözlü Tarih Çalışması, Mutfak Kültürü, Yerel Yönetimler

Presentation ID / Sunum No= 153

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Akıllı Kent Uygulamaları ve Sorunlar: Samsun Örneği

Öğr. Gör. Muazzez Özdemir¹, Prof. Dr. Ahmet Mutlu²

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0003-4247-045X

² ORCID ID: 0000-0001-8655-6779

*Corresponding author: Muazzez Özdemir

Özet

Yaygın kabule göre akıllı kent, kente dair hizmetlerin sunulmasında bilgi teknolojilerinin yoğun olarak kullanıldığı, teknoloji aracılığıyla katılımın sağlandığı, yenilik ve yaratıcılığın ön planda tutulduğu, temelinde birey ve kurumların yer aldığı çevreci bir kenti ifade eder. Akıllı kentin temel bileşenleri akıllı insan, akıllı ekonomi, akıllı yönetim, akıllı çevre, akıllı yaşam ve akıllı harekettir. Akıllı kent uygulamaları temelde insanı baz almakta ve toplumun yaşam kalitesini artırmayı amaçlamaktadır. Dünyada akıllı kent uygulamalarında; akıllı şebeke, akıllı sayaç, akıllı ulaşım, akıllı kavşak, akıllı sulama, akıllı aydınlatma, akıllı otopark, akıllı atık toplama, akıllı bina, akıllı ev, yenilenebilir enerji, hasta takip sistemi, bilgilendirme ekranları, hızlı internet altyapısı ve ücretsiz wi-fi, yaşayan laboratuvar ve elektronik devlet gibi işlevler öne çıkmaktadır. Öteden beri akıllı kent söylemi kent yönetimleri tarafından sıklıkla kullanılmaktadır. Pek çok kent yöneticisi, akıllı kent projelerini kentsel gelişmenin çok önemli aracı olarak görmekte ve her şeye rağmen bu tür projeleri uygulamaya çalışmaktadırlar. Ancak akıllı kent uygulamalarının faydalarının yanı sıra sorunlu tarafları olduğunu da unutmamak gerekir. Trafik, park, alt yapı, çevre, veri gizliliği ve güvenliği gibi sorunların öne çıktığı görülmektedir. Bu bildirinin konusu Samsun'un akıllı kent uygulamalarıdır. Çalışmada Samsun'daki akıllı kent uygulamalarına değinmek ve söz konusu uygulamalarda öne çıkan sorunları irdeleyerek çözüm önerileri geliştirmek amaçlanmaktadır. Çalışmada akıllı kent olgusuna değinildikten sonra dünya ve Türkiye'deki akıllı kent uygulamaları değerlendirilecektir. Akabinde Samsun'da akıllı kent uygulamaları ele alınacaktır. Çalışmada literatür taramasına ve kentsel gözleme başvurulmuştur. Çalışmada, akıllı kent projelerinin farklı kentlerde tek tip proje biçiminde uygulanamayacağı, her kentin ekonomik, toplumsal ve topografik bakımdan kendine özgü nitelikleri olduğu ve söz konusu projelerde bu özelliklerin dikkate alınması gerektiği, akıllı kent projelerinin işlevsel olabilmesi için toplumsal hazır bulunuşluluğun gerektiği ortaya çıkmış ve Samsun'da akıllı kent uygulamalarında bu gerekliliklerin yeteri kadar göz önünde tutulmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Kent, Akıllı Kent Bileşenleri, Akıllı Kent Uygulamaları, Akıllı Kent Uygulamalarının Sorunlu Yanları, Dünyada ve Türkiye'de Akıllı Kent Uygulamaları, Samsun

Presentation ID / Sunum No= 3

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kamu Borçlanma Politikasının Fonksiyonel Maliye Anlayışı Kapsamında Etkinliği: 1998-2021, Türkiye Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Alpin Gülşen¹

¹*Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, İİSBF Maliye*
ORCID ID: 0000-0002-2860-4469

Özet

Fonksiyonel maliye anlayışında maliye politikasının amaç ve araçları, Keynesyen politikalara kıyasla, daha geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Bu anlayışlardan biri olan fonksiyonel maliye yaklaşımı Abba Ptachya Lerner (1903-1982) tarafından öne sürülmüş ve literatürde sıklıkla tartışılmıştır. Fonksiyonel maliye anlayışında piyasa ile kamu kesimi arasındaki sınır neredeyse kalkmıştır. Maliye politikası araçlarının kullanımında teorik varsayımlar değil pratikte ulaşılan sonuçlar önemlidir. Bu açıdan vergilemenin mali (fiskal) amacı olan kamu harcamalarının finansmanından ziyade vergiler, milli paraya talep yaratmak amacıyla vardır. Mevcut çalışmanın konusu olan kamu borçlanması ise bütçe dengesinde sapmalar gibi etkenlerin neden olduğu konjonktürel dalgalanmalara neden olmaz. Fonksiyonel maliye anlayışına göre iktisadi yapının mevcut koşullarına göre bütçe açığı veya fazlası verilebilir. Bu açıdan maliye politikalarının fonksiyonuna dikkat çekilmek istenmiş ve aktif olarak kullanılması gerektiğini ileri sürülmüştür. Çalışmada 1998-2021 yılları arasında, çeyreklik dönemler itibarıyla, Türkiye’de uygulanan borçlanma politikası ile iktisadi büyüme arasındaki nedensellik ilişkisi tahmin edilmiştir. Bulgulara göre kamu kesiminin kısa ve uzun vadeli borçları ile büyüme arasında çift taraflı nedensellik ilişkisi vardır. Dolayısıyla 1998-2021 yılları arasında Türkiye’deki borçlanma politikaları fonksiyonel maliye anlayışı ile uyumludur. Ek olarak özel kesimin uzun ve kısa vadeli borçlanma politikaları ile büyüme arasındaki nedensellik ilişkisi de analize dahil edilmiştir. Buna göre sadece uzun vadeli özel borçlanma ile büyüme arasında çift taraflı nedensellik ilişkisi varken özel kısa vadeli borçlanma ile büyüme arasında nedensellik ilişkisi bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Borçlanması, Fonksiyonel Maliye, Türkiye.

The Effectiveness of Public Debt Policy in the Scope of Functional Finance: 1998-2021, the Case of Turkey

Abstract

In the functional fiscal approach, the aims and instruments of fiscal policy have found a wider application area compared to Keynesian policies. The functional finance approach, which is one of these understandings, was put forward by Abba Ptachya Lerner (1903-1982) and has been frequently discussed in the literature. In the functional finance approach, the border between the market and the

public sector has almost disappeared. In the use of fiscal policy tools, the results achieved in practice are important, not the theoretical assumptions. In this respect, rather than financing public expenditures, which is the fiscal (fiscal) purpose of taxation, taxes exist to create demand for national currency. Government debt, which is the subject of the current study, does not cause cyclical fluctuations caused by factors such as deviations in the budget balance. According to the functional finance approach, a budget deficit or surplus can be given according to the current conditions of the economic structure. In this respect, it was aimed to draw attention to the function of fiscal policies, and it was argued that it should be used actively. In the study, the causality relationship between the government debt policy implemented in Turkey and economic growth was estimated quarterly between 1998-2021. According to the findings, there is a bilateral causality relationship between the short and long-term debts of the public sector and growth. Therefore, government debt policies in Turkey between the years 1998-2021 are compatible with the understanding of functional finance. In addition, the causality relationship between the long and short-term debt policies of the private sector and growth is also included in the analysis. Accordingly, while there is a bilateral causality relationship only between long-term private debt and growth, there is no causal relationship between private short-term debt and growth.

Keywords: Government Debt, Functional Finance, Turkey.

Presentation ID / Sunum No= 63

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Gelişen Teknolojiyle Muhasebe Bilgi Sisteminin Yeniden Yapılanması Gerçeği

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Göl¹

*¹T.C. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-8411-239X*

Özet

ÖZET Muhasebe verilerinin, her dönemde işletmelerin mali durumunun tespitinde ve karar vericilerin doğru ve zamanlı kararlar almalarında önemli bir etkiye haiz olduğu bilinmektedir. Gelişen ve değişen teknolojiyle birlikte muhasebe süreçlerinin güvenilir biçimde sürdürülmesi, verilerin sisteme dahil edilip sistemde üretilen bilgilere erişimin hızlı ve kolayca sağlanması daha da önemli hale gelmiştir. Muhasebe bilgi sistemi gelişen teknolojiye uygun olarak yapılandırılırken işletmenin bilgi gereksinimleri faaliyette bulunduğu pazarda gerekli olabilecek bilgiler ve yasal düzenlemeleri dikkate almanın yanında bilgi sistemine girilecek verilerin ve bilgi sisteminden üretilcek bilgilerin karar vericilere doğru karar verilmesi adına zamanında ve doğru olarak aktarılması zorunluluktur. Diğer yandan, sistem geliştirilirken kullanımına karar verilecek donanım, yazılım ve personel ayrıntılı şekilde irdelenerek tespit edilmeli ve gelişime uygun biçimde esnek tasarlanmalıdır. Bununla beraber işletmelerin değişen bilgi gereksinimlerine yanıt verebilecek şekilde geniş bir perspektife sahip olmalıdır. Bilgisayar teknolojisiyle beraber bilişim teknolojisi de veriyi işleme ve sistem tarafından üretilen bilgiyi kullanmadaki önemli işlevselliğiyle diğer bilim dallarında ve kullanım alanlarında olduğu gibi muhasebe süreçleri için de vazgeçilmezdir. Bilgi teknolojisinin veri toplama, hazırlama, bilgi üretme, analiz etme, kontrol, yorumlama ve karar alma fonksiyonlarındaki kısmında önemli bir yer edindiği söylenebilir. Günümüzde kullanılan teknolojik gelişmelere uyum sağlamış muhasebe süreçleri için hazırlanmış yazılımlar, ihtiyaç duyulan büyük çaptaki veri hacmi ve bu verinin işlenmesi için gereksinim duyulan süre açısından muhasebe sürecinin daha hızlı ve etkin bir biçimde yapabilmesini ve üretilen bilgilere bilgi kullanıcıların internetin bulunduğu ve yeterli donanımın olduğu dünyanın herhangi bir yerinden ulaşılmasının kolaylaştırılması açısından vazgeçilmez bir araç haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teknolojik Dönüşüm, Muhasebe Bilgi Sistemi, Muhasebede Dijitalleşme

The Reality of Restructuring the Accounting Information System With Developing Technology

Abstract

It is known that accounting data has a significant effect on the determination of the financial status of the enterprises in every period and on the decision makers to take correct and timely decisions. With the developing and changing technology, it has become even more important to

maintain the accounting processes reliably, to include the data in the system and to provide quick and easy access to the information produced in the system. While the accounting information system is structured in accordance with the developing technology, it is imperative that the information requirements of the enterprise are taken into account, the information that may be required in the market in which it operates, and the legal regulations, as well as the timely and accurate transfer of the data to be entered into the information system and the information to be produced from the information system to the decision makers in order to make the right decision. On the other hand, while the system is being developed, the hardware, software and personnel to be used should be determined by examining in detail and should be designed flexibly in accordance with the development. However, it should have a broad perspective to respond to the changing information needs of businesses. Along with computer technology, information technology is indispensable for accounting processes, as it is in other branches of science and usage areas, with its important functionality in processing data and using the information produced by the system. It can be said that information technology has an important place in the functions of data collection, preparation, information generation, analysis, control, interpretation and decision making. Software prepared for accounting processes that have adapted to the technological developments used today, enable the accounting process to be done faster and more effectively in terms of the large-scale data volume needed and the time required to process this data, and the information produced can be accessed anywhere in the world where information users have the internet and adequate hardware. It has become an indispensable tool in terms of facilitating local

Keywords: Technological Transformation, Accounting Information System, Digitalization in Accounting

Presentation ID / Sunum No= 188

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Güncel Mevzuat Kapsamında Muhasebe Bilirkişiliği ve Ticari Defter İncelemeleri

Dr. Öğretim Üyesi Harun Kısacık¹

¹*Hitit Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-3282-4472

Özet

İşletmelerin mali nitelikteki işlemleri belgelere dayalı olarak muhasebe aracılığı ile ticari defterlere kaydedilmektedir. Ticari defterlerin resmi geçerliliğinin, delil vasfının olabilmesi için belirli kurallar bulunmaktadır. Yevmiye defteri, defter-i kebir, envanter defteri gibi ticari defterler fiziki ortamda tutulması durumunda kullanılmadan önce güncel mevzuat kapsamında noter onayına sunulmalıdır. Yeni faaliyete başlanacak işletme faaliyete başlamadan hemen önce, faaliyetine devam eden işletmelerde ise gelecek yıl kullanılacak olan ticari defterlerin yılsonunda (Aralık ayında) açılış tasdikleri noterlere yaptırılmalıdır. Kullanılan yevmiye defterinin ise en geç izleyen yılın Haziran ayının sonuna kadar kapanış tasdiki için noter onayının yapılması gerekmektedir. Kısaca fiziki ortamda tutulan ticari defterlerin delil vasfının olabilmesi için açılış ve kapanış tasdikleri yapılmalı yani noterlerce onaylanmalıdır. Elektronik defterler ise Gelir İdaresi Başkanlığı ‘www.edefer.gov.tr’ adresinden aylık dönemler itibari ile oluşturularak saklanmaktadır. Elektronik defterlerde delil vasfı beratlar ile olmaktadır. Aylık dönemler itibariyle sisteme yüklenen ticari defterlerin izleyen 3. ayın son gününe kadar beratlarının alınması gerekmektedir. Elektronik defterlerde ilk aya ait berat açılış onayı, son aya ait berat ise kapanış onayı yerine geçmektedir. Noter tarafından ya da berat ile onaylama işlemi ile birlikte ticari defterlerde düzenleme, düzeltme işlemi gerçekleştirilememektedir. 6754 Sayılı Bilirkişilik Kanunu kapsamında mahkemeler teknik bilgi gerektiren konularla ilgili olarak muhasebe meslek mensuplarından bilirkişi raporu talep etmekte ve söz konusu raporlar yardımı ile mahkeme kararları şekillenmektedir. Yukarıda da değinildiği üzere davalarda ticari defterlerin delil vasfının olabilmesi için 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun (TTK) 64. maddesi ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun (HMK) 222. maddesi uyarınca noter tarafından ya da berat ile onaylanmış olması, yasalara ve muhasebe tekniğine uygun olarak işlenmesi ve birbirini teyit etmesi gerekmektedir. Onaylı olmayan, birbirini teyit etmeyen ticari defterlerin sahibi aleyhine delil vasfı olmaktadır. Çalışmada güncel mevzuat kapsamında bilirkişilik kavramı incelenecek, ticari defterlerden bahsedilerek muhasebe bilirkişiliği kapsamında ticari defter incelemeleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Adli Muhasebe, Muhasebe Bilirkişiliği, Ticari Defter

Accounting Expertise and Commercial Book Reviews Under Current Legislation

Abstract

The financial transactions of the enterprises are recorded in the commercial books by means of accounting based on documents. There are certain rules for the official validity of commercial books to have the quality of evidence. Commercial books such as journal, general ledger and inventory book should be submitted for notary approval before being used in the physical environment. Notary publics should have the opening certification of the commercial books to be used next year, just before the business to start operating, and businesses that continue to operate, at the end of the year (in December). The closing certification of the journal book used must be notarized again by the end of June of the following year at the latest. In short, in order for the commercial books kept in the physical environment to have the quality of evidence, the opening and closing approvals must be made, that is, they must be approved by the notaries. Electronic ledgers, on the other hand, are created and kept on a monthly basis from the Revenue Administration's address 'www.edeFTER.gov.tr'. Evidence in electronic ledgers is obtained with certificates. Commercial books uploaded to the system on a monthly basis must be certified by the last day of the following 3rd month. In electronic books, the first month's certificate is the opening confirmation and the last month's certificate is the closing confirmation. It is not possible to edit or correct the commercial books together with the notary public or approval process. Within the scope of the Expertise Law No. 6754, courts request expert reports from professional accountants regarding issues that require technical knowledge, and court decisions are formed with the help of these reports. As mentioned above, in order for commercial books to qualify as evidence in lawsuits, they must be certified by a notary public or by a warrant pursuant to Article 64 of the TCC No. 6102 and Article 222 of the Code of Civil Procedure No. 6100, they must be processed in accordance with the law and accounting technique, and must confirm each other. Commercial books that are not approved and do not confirm each other qualify as evidence against the owner. In the study, the concept of expertise will be examined within the scope of current legislation, commercial books will be mentioned and commercial book reviews will be discussed within the scope of accounting expertise.

Keywords: Accounting, Forensic Accounting, Accounting Expertise, Commercial Book

Presentation ID / Sunum No= 156

Oral Presentation / Sözlü Sunum

XIX. yy. Türk Muhasebe Eğitiminde "Beş Hesap" Meselesi

Doç. Dr. Ömer Yazan¹

¹*Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü*
ORCID ID: 0000-0001-8680-3442

Özet

XIX. yy.'ın son çeyreği, Türk eğitim sisteminde çift yanlı kayıt yöntemine dayalı muhasebe eğitiminin hemen her eğitim kurumunda yer bulduğu bir dönemi ifade eder. Bu dönemde pek çok muhasebe eğitim eseri yayınlanmıştır. İlgili eserlerde ekseriyetle "Beş Genel Hesap" yaklaşımına yer verildiği görülmektedir. Ticari muhasebe ile ilişkilendirilen bu hesaplar bir ticaret işletmesinde muhasebe uygulamalarının önemli bir bölümünü oluşturduğu düşüncesiyle ayrıca ele alınmış ve açıklanmıştır. Bununla birlikte ilgili dönemde hemen her eğitim eserinde ele alınan bu "Beş Genel Hesap" yaklaşımının kökeni değerlendirilmemiştir. Bu çalışmada XIX. yy. Türk muhasebe eğitimi eserlerinin "Beş Genel Hesap" konusundaki yaklaşımları incelenmekte, Edmond Degrange tarafından 1795 yılında geliştirilen defter-i kebirli yevmiye sistemi ile ilgili eserlerin beş hesap yaklaşımları arasındaki ilişki irdelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Beş Genel Hesap, Defter-i Kebirli Yevmiye

The Issue of "Five Accounts" in Turkish Accounting Education in the XIXth Century

Abstract

The last quarter of the XIXth century refers to a period in which accounting education based on double-entry bookkeeping method took place in almost every educational institution in the Turkish education system. During this period, many accounting education books were published. It is seen that "Five General Accounts" approach is mostly included in the related works. These accounts, which were associated with commercial accounting, were discussed and explained separately, considering that they constituted an important part of accounting practices in a commercial business. However, the origin of this "Five General Accounts" approach, which was discussed in almost every educational work in the relevant period, was not evaluated. In this study, the approaches of Turkish accounting education books which were printed in the XIXth century, on the "Five General Accounts" are examined, and the relationship between the five accounts approaches of the books and ledger journal system that was generated by Edmond Degrange in 1795 is examined.

Keywords: Accounting, Five General Accounts, Ledger Journal

Presentation ID / Sunum No= 190

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yeniden Değerleme ve Muhasebe Süreci

Dr. Öğretim Üyesi Harun Kısacık¹

¹*Hitit Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-3282-4472

Özet

İşletmenin anlık fotoğrafı olarak da ifade edilen bilanço, işletmenin belirli bir tarihteki varlıklarını ve bu varlıklarını sağladığı kaynaklarını gösteren mali bir tablodur. Yatırımcılar, kredi kuruluşları vb. gibi işletme ile ilişkili taraflar işletmeye ait bilançoğu incelemek sureti ile işletmenin varlıkları ve kaynakları hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Elde etmiş oldukları bilgiler ışığında işletme ile ilgili kararlarını şekillendirmektedirler. Örneğin bir kredi kuruluşu işletmeye kredi vermeden önce bilançosunu inceleyip kredinin geri ödenip ödenemeyeceği hususunu gözeterek işletmeye kredi açmaktadır. Maliyet esas kavramı gereği varlıklar ilk edinildiklerinde maliyet bedelleri ile kayıt altına alınmaktadır. Bina, makine, taşıt vb. gibi maddi duran varlıklar da taşıma, montaj vb. bedelleri de eklenmek sureti ile elde edilme maliyetleri ile kayıt edilmektedir. Maddi duran varlıkların dönem sonlarında amortisman kaydı yapılarak kullanılan, yıpratılan, tüketilen kısımları giderleştirilmek suretiyle gerçek değerlerine ulaşılmaya çalışılmaktadır. Özellikle fiyatların artış gösterdiği enflasyonist ortamlarda varlıkların kayıtlı değerleri gerçek piyasa değerinin altında kalabilmektedir. Yeniden değerlendirme yapmak sureti ile varlıkların kayıtlı değerleri gerçek (piyasa) değerine uyarlanmaktadır. Fiyat artışları ile kayıtlarda gerçek değerinden daha düşük bedelle görülen varlıklar işletmenin gerçek değerini göstermediği için işletme hakkında karar vericileri de yanıltmaktadır. Yeniden değerlendirme ile piyasa fiyatına uyarlanan varlıklar işletmenin gerçek değerini ortaya koymaktadır. Bilançoda gerçek değeri ile görülen varlıklar işletmenin kredibilitesini arttıracaktır. Çalışmada ilk olarak yeniden değerlemeden bahsedilerek kurgulanan örnek yardımı ile yeniden değerlemeye ait muhasebe süreci ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Değerleme, Yeniden Değerleme, Muhasebe

Revaluation and Accounting Process

Abstract

The balance sheet, also referred to as a snapshot of the business, is a financial statement that shows the assets of the business at a certain date and the resources it provides for these assets. By examining the balance sheet of the business, the parties related to the enterprise, such as investors, credit institutions, etc., have information about the assets and resources of the enterprise. They shape their decisions about the business in the light of the information they have obtained. For example, a credit institution opens a loan to the business by examining its balance sheet before giving credit to the

business considering whether the loan can be repaid. In accordance with the concept of cost basis, assets are recorded at cost when they are first purchased. Tangible fixed assets such as buildings, machinery, vehicles, etc. are also recorded with their acquisition costs by adding transportation, assembly, etc. costs. The real values of tangible fixed assets are tried to be reached by depreciation at the end of the period and by deducting the used, worn and consumed parts. Especially in inflationary environments where prices increase, the recorded values of assets may remain below the real market value. By revaluation, the recorded values of the assets are adjusted to their real (market) values. Since the assets seen in the records at a lower value than the real value due to price increases do not show the real value of the business, it also misleads the decision makers about the business. Assets adjusted to market price by revaluation reveal the true value of the business. Assets seen with their real value in the balance sheet will increase the credibility of the business. In the study, firstly, revaluation will be mentioned and the accounting process of revaluation will be revealed with the help of an example constructed.

Keywords: Valuation, Revaluation, Accounting

Presentation ID / Sunum No= 358

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bütünleşik Kanal Perakendeciliğine İlişkin Müşteri Güveninin ve Sadakatinin Gelişiminde Algılanan Etkileşim Deneyimlerinin Rolü

Doç. Dr. Mutlu Uygun¹, Yüksek Lisans Öğrencisi Hasibe Selcen Özsoy²

¹Aksaray Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-5878-8430

²¹Aksaray Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-6988-5009

*Corresponding author: Mutlu Uygun

Özet

Günümüzde bilgi-iletişim teknolojilerindeki baş döndürücü gelişmeler ve buna bağlı tüketici beklentilerindeki değişimler, mağazacılığı dramatik şekilde farklılaştırmış, çok kanal uygulamalarından bütünleşik kanal perakendeciliğine geçişi teşvik ederek, kesintisiz müşteri deneyimi yaşatabilme açısından bu yeni bütünleşik yapıyı yükselen bir değer olarak öne çıkarmaya başlamıştır. Bundan hareketle; bu araştırmanın temel amacı, tüketicilerin bakış açısından bütünleşik kanal alışveriş gezintisi süresince olası tüm temas noktalarını içeren bütünleşik kanal etkileşim deneyimleri ile kilit tüketici davranış göstergeleri arasında kabul edilen perakendeciye duyulan güven ve sadakat eğilimi arasındaki ilişkileri incelemektir. Çalışmada, nicel araştırma yaklaşımı kullanılarak, ilişkisel araştırma türünden ve alan araştırması (tarama modeli) deseninden yararlanılmıştır. Alanyazında önceden geçerlik ve güvenilirlikleri sınanmış ilgili bazı ölçeklerden oluşturulan bir anket ile Konya İlinde ikamet eden 18 yaşın üzerindeki tüketiciler arasından daha önce bir şekli ile bütünleşik kanal alışveriş deneyimi yaşayan kişilerden kolayda örnekleme yöntemi esas alınarak 396 katılımcı verisi toplanmıştır. Veriler, betimsel istatistikler, faktör analizi ve Pearson korelasyon analizi ile test edilmiştir. Sonuçlar; katılımcıların “sosyal iletişim, değer, kişiselleştirme, müşteri hizmetleri, tutarlılık, bilgi güvenliği, teslimat, iade, sadakat programları, bağlantılılık, entegrasyon ve esneklik” boyutlarından oluşan bütünleşik kanal deneyimleri ile perakendeciye duydukları güven duygusu ve sadakat eğilimleri arasında çoğunluğu büyük ve orta düzeyli olmak üzere pozitif yönlü anlamlı ilişkiler olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, bu bütünleşik kanal tüketici deneyimleri içerisinde, her iki kilit tüketici eğilimi açısından da belirleyici olan ilk sıradaki deneyim türünün “tutarlılık deneyimi” olduğu, bunu sırasıyla “müşteri hizmetleri deneyimi” ve “teslimat deneyimi” boyutlarının izlediği sonuçlara yansımıştır. Dolayısıyla çalışmada, gerek teorik çıkarımlara sağladığı çerçeve ile kavramsal alanyazın gerekse karar alıcılara sağladığı ipuçları ile uygulama açısından dikkate değer sonuçlara ulaşıldığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bütünleşik Kanal Perakendeciliği, Bütünleşik Kanal Tüketici Deneyimleri, Güven, Sadakat

The Role of Perceived Interaction Experiences in the Development of Customer Trust and Loyalty in Omnichannel Retailing

Abstract

Today, developments in information and communication technologies and changes in consumer expectations have dramatically differentiated retailing, encouraging the transition from multi-channel applications to omnichannel retailing, and starting to highlight this new integrated structure as a rising value in terms of providing seamless customer experience. From this point of view, the main purpose of this research is to examine the relationships between omnichannel interaction experiences that include all possible touch points during the omnichannel shopping journey from the consumers' point of view, and the tendency of trust and loyalty to the retailer, which is accepted as critical consumer behavior indicators. In the study, using the quantitative research approach, relational research type and field study (survey) design were used. With a questionnaire consisting of some related scales whose validity and reliability have been tested in the literature, 396 participant data were collected from consumers over the age of 18 residing in Konya, who had a previous experience of omnichannel shopping, based on the convenience sampling method. Data were tested with descriptive statistics, factor analysis and Pearson correlation analysis. Results; It has been revealed that there are positive and significant relationships between the participants' omnichannel experiences consisting of "social communication, value, personalization, customer service, consistency, information security, delivery, return, loyalty programs, connectivity, integration and flexibility" dimensions and their sense of trust and their loyalty tendencies in the retailer. In addition, among these omnichannel consumer experiences, "consistency experience" is the first type of experience that is decisive for both key consumer trends, followed by the "customer service experience" and "delivery experience" dimensions, respectively. Therefore, it is thought that in the study, remarkable results have been achieved in terms of both the conceptual literature with the framework it provides for various theoretical inferences and the field of application with the clues it provides to decision makers.

Keywords: Omnichannel Retailing, Omnichannel Consumer Experiences, Trust, Loyalty

Presentation ID / Sunum No= 87

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Genç Bireylerde Organik Gıdaların Satın Alma Niyetinde Algılanan Faydanın İlimlaştıracı ve Tutumun Aracılık Etkisi

Doç. Dr. İsmail Tamer Toklu¹, Doç. Dr. Erol Ustaahmetoğlu²

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-7848-4867

²Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-0120-6057

*Corresponding author: İsmail Tamer Toklu

Özet

Çevrenin yeterince korunamaması, kimyasal ilaçların ve katkı maddelerinin gıda üretiminde yaygın kullanımı tüketicilerde sağlık bilincinin gelişmesine yol açmaktadır. Sağlık bilinci yükselen tüketiciler tercihlerini organik gıdaya yönlendirebilmektedir. Organik gıdaya yönelik algılanan fayda ve organik gıdaya yönelik tutum organik gıda satın alma niyetini etkileyebilir. Bu çalışmada oluşturulan model ile genç bireylerin organik gıda satın alma niyetlerinde tutum ve algılanan faydanın etkileri araştırılmıştır. Araştırmanın evreni genç üniversite öğrencileridir. Araştırmada için seçilen örneklem Doğu Karadeniz bölgesinde öğrenim gören öğrencilerdir. Modelin test edilmesinde kolayda örnekleme yöntemi ile toplanan verilere yapısal eşitlik modellemesi uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre organik gıdaya yönelik algılanan fayda organik gıdaya yönelik tutum üzerinde etkilidir. Tutum satın alma niyeti üzerinde etkili iken, algılanan fayda satın ama niyeti üzerinde etkili değildir. Algılanan fayda, tutum ile satın alma niyeti arasındaki ilişkiyi ilimlaştırmaktadır. Tutum, algılanan fayda ile satın alma niyeti arasındaki ilişkiye aracılık eder. Buna göre algılanan faydanın ve tutumun geliştirilmesinin satın alma niyeti üzerindeki önemi anlamlıdır. Elde edilen bu sonuçlar tüketici tercihlerini geliştirmede, organik ürünlerin konumlandırılmasında belirlenecek stratejilere yön verebilir. Araştırma konunun tarafları olan kamu, akademi ve uygulayıcılar için bir değer oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Organik Gıda, Algılanan Fayda, Tutum, Satın Alma Niyeti

The Moderating Effect of Perceived Benefit and the Mediating Effect of Attitude On Purchase Intention to Organic Foods in Young Individuals

Abstract

Inadequate protection of the environment and the widespread use of chemicals and additives in food production lead to the development of health awareness in consumers. Consumers with increasing health awareness can direct their preferences to organic food. Perceived benefits and attitudes towards organic food can affect organic food purchase intention. the effects of attitude and perceived benefit on young individuals' intention to buy organic food were investigated with the model

created in this study. The population of the research is young university students. The sample selected for the study is the students studying in the Eastern Black Sea region. In testing the model, structural equation modeling was applied to the data collected by the convenience sampling method. According to the results of the research, the perceived benefit of organic food is effective on the attitude towards organic food. While attitude affects purchase intention, the perceived benefit does not affect purchase intention. Perceived benefit moderates the relationship between attitude and purchase intention. Attitude mediates the relationship between perceived usefulness and purchase intention. Accordingly, the importance of perceived benefit and the development of attitude on purchase intention is significant. These results can guide the strategies to be determined in developing consumer preferences and positioning organic products. Research creates value for the public, academia, and practitioners, who are the parties to the subject.

Keywords: Organic Food, Perceived Benefit, Attitude, Purchase Intention

Presentation ID / Sunum No= 342

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İşletmelerin ve Tüketicilerin Gözünden İkinci El Alışverişi: Kavramsal Bir İnceleme

Doç. Dr. Hakan Kiracı¹

¹*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-9230-3102

Özet

“Eskiye rağbet olsaydı bir pazarına nur yağardı” sözüyle küçümsenen ikinci el alışverişi ve ikinci el pazaryerleri internet teknolojilerinin etkisiyle yükselişe geçmiştir. Bu çalışmada; tüketici gözünden bireysel ölçekte ikinci el pazaryerlerinin ve ikinci el ürünlerin tercih motivasyonları ve ikinci el alışverişin yaygın görüldüğü ürün grupları gözler önüne serilmesi amaçlanmaktadır. Diğer taraftan; işletme gözünden geçmişten günümüze ikinci el alışveriş olgusunun seyri, ikinci el pazaryerlerindeki değişim ve alternatif dağıtım kanallarının gözden geçirilmesi de amaçlanmaktadır. Literatür taraması yöntemine dayalı yapılan bu araştırma sonucunda, internet teknolojileri ve paylaşım ekonomisi etkisiyle pazaryerlerinde ve iş modellerinde önemli değişimler yaşandığı belirlenmekte; ilk çalışmalarda bir elin parmaklarını geçmeyecek motivasyon kaynaklarının (araştırma değişkenleri), özellikle moda, nostalji ve sürdürülebilirlik etkisiyle giderek çeşitlendiği gözlenmekte ve önemli oranda dijital dünyaya taşınan ikinci el pazaryerlerinde satışa sunulan ürün gruplarında önemli artışlar yaşandığı anlaşılmaktadır. Bu araştırmanın sonunda, gelecekte ikinci el alışveriş fenomenine yönelik yapılabilecek araştırma önerileri getirilmekte ve bu fenomenin uygulayıcılarına değişen pazar yapıları karşısında izlemesi gereken stratejiler sıralanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Platformlar, İkinci El, İşletme Model, Kullanılmış Ürün, Tüketici.

Second Hand Shopping Through the Eyes of Businesses and Consumers: A Conceptual Review

Abstract

As a result of internet technologies, second-hand shopping and second-hand markets, which were reviled by the phrase "If old things were in fashion light from heaven would," began to grow. The purpose of this study is to identify product categories where buying used goods is popular as well as the consumer preferences for second-hand marketplaces and products on an individual scale. On the other hand, it also aims to evaluate the development of second-hand shopping from the past to the present, the changes in second-hand marketplaces, and alternative channels of distribution from the viewpoint of the company. The findings of this study, which are based on the literature review methodology, show that the sharing economy and internet technologies have had a significant impact on markets and business models. In the initial studies, it was found that the motivational factors (research variables) that could fit on one hand are becoming more varied, especially in light of fashion,

nostalgia, and sustainability. The research concludes with research ideas for the phenomena of secondhand shopping in the future and a list of tactics that those who engage in this phenomenon should use to deal with shifting market structures.

Keywords: Digital Platforms, Second Hand, Business Model, Used Product, Consumer.

Presentation ID / Sunum No= 340

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kara Kediler ve Kara Kutular: Batıl İnançlar ve Tüketici Davranışına Yansımalarına İlişkin Kavramsal Bir İnceleme

Doç. Dr. Hakan Kiracı¹

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-9230-3102

Özet

İnsanlar neden bir sayıdan korkar ya da bir kara kediden olumsuz anlamlar çıkarır? Kimi zaman boş ve mantıksız olarak nitelendirilse de batıl inançlar tüm dünyada yaygındır. Bu konu üzerine yapılan bilimsel araştırmaların doğu ve uzak doğu toplumlar üzerinde yoğunlaşmasına karşın batı toplumların da batıl inançların benimsendiğine dair kanıtlar bulunmaktadır. Bir sayı (13), canlı/nesne (kara kedi) ya da davranışa (göbek bağı gömme) olumsuz anlamlar kadar olumlu anlamlar da atfedilebilmektedir. Yaşanabilecek olumsuzluklara karşı bir kalkan görevi ya da yaşanabilecek olumlu durum/sonuçlara ulaşmada bir olumlu enerji kaynağı olarak nitelendirilen bu inançlar bireylerin endişelerini dindirebilmekte ve bireye umut aşılayabilmektedir. Kültürel kodlarında yer alan bu inançlara kısmen bağlı olan insanoğlu, kimi zaman utansa ya da saklasa da bilinmeyen olumlu ya da olumsuz sonuçlar için bu inançların etkisiyle davranış sergileyebilmektedir. Bu çalışmada, bireylerin batıl inançlarının tüketim davranışlarındaki olası etkilerinin ortaya konması amaçlanmaktadır. Yapılan literatür taraması sonucunda, pek çok ürün/hizmet grubunda batıl inançların tüketicilerin tercihleri üzerinde doğrudan ya da dolaylı etkilerinin bulunduğu saptanmıştır. Araştırma sonucunda, batıl inançlar ve tüketici davranışı ilişkisinde inceleme konusu olabilecek araştırma önerileri sıralanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Batıl İnançlar, Kara Kedi, Literatür Taraması, 13 Sayısı, Tüketici Davranışı.

Black Cats and Black Boxes: A Conceptual Review On Superstitions and Its Reflections On Consumer Behavior

Abstract

Why do people associate black cats with bad luck or dread numbers? Although they are occasionally characterized as hollow and nonsensical, superstitions are widespread throughout the world. There is evidence that western nations also practice superstition, despite the fact that scientific research on this topic focuses mostly on eastern and far eastern societies. A number (13), being/thing (black cat), or action (burying the umbilical cord) can have both positive and negative implications. These beliefs, which are regarded as a defense against potential negative experiences or as a source of positive energy in reaching potential favorable situations or results, can ease people's worries and give them hope. Humans can act in ways that may have unknown beneficial or harmful consequences when these ideas are somewhat dependent on them in their cultural codes, even if they are occasionally

embarrassed or cover it up. This study aims to shed light on any influences that people's superstitions may have on their consumption habits. The research study revealed that superstitions influence customers' preferences across a wide range of product/service groups either directly or indirectly. As a consequence of the study, a list of research recommendations that might be looked into in terms of the connection between superstitions and consumer behavior is provided.

Keywords: Superstitions, Black Cat, Literature Review, Number 13, Consumer Behavior.

Presentation ID / Sunum No= 88

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Siyasi İlgilenimin Seçmenin Doğru Karar Vermede Kendine Olan Güvenine Etkisi: Oy Vermeye Yönelik Tutumunun Aracılık Görevi

Doç. Dr. Erol Ustaahmetoğlu¹, Doç. Dr. İsmail Tamer Toklu²

¹*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-0120-6057

²*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-7848-4867

**Corresponding author: Erol Ustaahmetoğlu*

Özet

Erişimle birlikte internet insanların öğrendikleri, tutum geliştirdikleri mecra haleni gelmiştir. Artık günümüzde her yaştan seçmenin bu mecraı ileri düzeyde kullandıkları gözlemlenmektedir. Araştırmanın amacı siyasi ilgilenimin seçmenin doğru karar vermede kendine olan güvenine etkisi üzerinde oy vermeye yönelik tutumun aracılık görevinin olup olmadığını belirlemektir. Kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak toplanan veriler PLS tabanlı yapısal eşitlik modellemesi olan SmartPLS ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda siyasi ilgilenimin tek başına seçmenler üzerinde sandıkta doğru karar verebilmeleri üzerinde etkili olmadığı tespit edilmiştir. Ancak siyasi ilgilenimin seçmenin doğru karar vermede kendine olan güvenine etkisinde oy vermeye yönelik tutumunun aracılık işlevi gördüğü belirlenmiştir. Araştırma siyasi tarafların seçmenlerin oy verme davranışlarını etkilemek için oy vermeye yönelik tutum geliştirme üzerine odaklanmalarını önermektedir. Bu araştırmanın akademik ve siyasi pazarlama uygulayıcıları için çeşitli katkıları bulunmaktadır. Çalışma siyasi ilgilenimin seçmenin doğru karar vermede kendine olan güvenine etkisinde oy vermeye yönelik tutumunun aracılık etkisini açıklamada bir çerçeve sunabilir. Seçmenlerin oy vermeye yönelik olumsuz tutumları olumluya çevrilebilir. Seçmenin kendine olan güveni üzerinde tutum etkili olduğu için zayıf tutuma sahip seçmenler kararsız seçmenlere dönüşebilmektedir. Araştırma, kararsız seçmenlere yönelik geliştirilmesi gereken stratejik önerilere aracılık edebilir.

Anahtar Kelimeler: Siyasi İlgilenim, Oy Vermeye Yönelik Tutum, Seçmenin Kendine Güveni, Aracı Etkisi

The Effect of Political Involvement On the Voters' Self-Confidence in Making the Right Decision: the Mediating Role of the Attitudes to Voting

Abstract

The internet, following with access, has become a medium where people learn and develop attitudes. Nowadays, it is observed that voters of all ages use this medium at an advanced level. The study aims to determine whether the attitude toward voting has a mediating role in the effect of political involvement on the self-confidence of voters in making the right decision. The data collected

using the convenience sampling method were analyzed with SmartPLS, a PLS-based structural equation modeling. As a result of the study, it has been determined that political involvement alone does not affect voters' ability to make the right decision at the ballot box. However, it has been determined that the attitude towards voting functions as a mediator in the effect of political involvement on the self-confidence of the voters in making the right decision. The research suggests that political parties focus on developing attitudes towards voting to influence voters' voting behavior. This research has several contributions to academic and political marketing practitioners. It can provide a framework to explain the mediating effect of the attitude toward voting in the effect of political involvement on the self-confidence of voters in making the right decision. The negative attitudes of the voters toward voting can be turned into positive ones. Since the attitude is effective on the self-confidence of the voters, the voters with weak attitudes can turn into undecided voters. Research can mediate strategic recommendations that need to be developed for undecided voters.

Keywords: Political Involvement, Attitude Toward Voting, Voter Self-Confidence, Mediating Effect

Presentation ID / Sunum No= 365

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yeşil Marka Deneyimleri İle Kilit Yeşil Tüketici Eğilimleri Arasındaki İlişkiler

Doç. Dr. Mutlu Uygun¹, Yüksek Lisans Öğrencisi Hande Gülgeç²

¹Aksaray Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-5878-8430

²Aksaray Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-5537-9543

*Corresponding author: Mutlu Uygun

Özet

Çevresel duyarlılık konusunda her geçen gün daha da bilinçlenen geniş bir tüketici kesimin oluşması, işletmeleri çevre dostu, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını dikkate alan sürdürülebilir uygulamalara zorlamakta, bu açıdan tüketicilerin yaşamayı arzuladıkları deneyimlerle uyumlu güçlü yeşil markalar giderek daha da önem kazanmaktadır. Ancak, alanyazında genel marka deneyimi ile kilit tüketici eğilimleri arasındaki ilişkileri ele alan çalışmalara sıklıkla rastlanabilirken; yeşil markalar bağlamında görece önemli bir araştırma boşluğu olduğu dikkat çekmektedir. Buradan hareketle; bu araştırmanın amacı, tüketicilerin yeşil marka deneyimlerinin yeşil marka tatmini, yeşil marka sadakati, yeşil markayı önerme eğilimi ve yeşil marka güveni gibi kilit yeşil tüketici eğilimlerinin gelişimindeki rolünü incelemektir. Bu amaçla; nicel araştırma yaklaşımı esas alınarak, ilişkisel araştırma türü ve tarama modeli deseninden yararlanılmıştır. Kolayda örnekleme yöntemi ile Konya ilinde yaşayan 18 yaşın üzerindeki tüketicilerden, önceden alanyazında geçerlik ve güvenilirlikleri sınanmış bazı ölçeklerden uyarlanarak oluşturulan bir anket ile 400 kişiden veri toplanmıştır. Toplanan veri; betimsel istatistikler, faktör analizi ve Pearson Korelasyon yönteminden yararlanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlar; faydacı, sembolik ve duygusal boyutlardan oluşan yeşil marka deneyimleri ile yeşil marka tatmini, yeşil marka sadakati, yeşil marka ağızdan ağıza iletişim (AAİ) eğilimi ve yeşil marka güveni arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler olduğunu göstermiştir. Ayrıca, araştırma kapsamında ele alınan kilit tüketici eğilimleri açısından önem sırasıyla ‘ekonomiklik, güvenilirlik, ürün işlevselliği ve kalite’ içeriği ile faydacı yeşil marka deneyiminin ve ‘fantezi, haz, kendini gerçekleştirme, öğrenme ve estetik’ içeriği ile duygusal yeşil marka deneyiminin öne çıktığı da belirlenmiştir. Sonuç olarak çalışmanın, yeşil marka deneyimine ilişkin ortaya koyduğu çerçeve ile kavramsal alanyazına ve ulaşılan dikkate değer bulguların içerdiği ipuçları ile uygulama alanına belli ölçüde katkı sağlayıcı bir nitelik taşıdığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Marka Deneyimi, Yeşil Marka Tatmini, Yeşil Marka Sadakati, Yeşil Marka Ağızdan Ağıza İletişim Eğilimi, Yeşil Marka Güveni

Relationships Between Green Brand Experiences and Key Green Consumer Tendencies

Abstract

The formation of a large consumer segment, which is becoming more and more conscious about environmental sensitivity, forces businesses to adopt environmentally friendly sustainable practices that take into account the needs of future generations. In this respect, green brand experience is a concept that is getting more and more important nowadays. However, while studies dealing with the relationships between general brand experience and key consumer tendencies can be found frequently in the literature; It is noteworthy that there is a relatively important research gap in the context of green brands. Based on this; the purpose of this research is to examine the role of consumers' green brand experiences in the development of key green consumer tendencies such as green brand satisfaction, green brand loyalty, green brand word of mouth communication (WOM) and green brand trust. For this purpose, based on the quantitative research approach, relational research type and field study design (survey) were used. With the convenience sampling method, data were collected from consumers over the age of 18 living in the province of Konya, with a questionnaire adapted from some scales whose validity and reliability were tested in the literature before. The collected data were analyzed using descriptive statistics, factor analysis and Pearson Correlation method. The results revealed that there are positive and significant relationships between green brand experiences consisting of utilitarian, symbolic and emotional dimensions and green brand satisfaction, green brand loyalty, green brand WOM tendency and green brand trust. In addition, it was determined that utilitarian green brand experience with the content of "affordability, reliability, product functionality and quality" and emotional green brand experience with the content of "fantasy, pleasure, self-actualization, learning and aesthetics" come to the fore, in order of importance in terms of key green consumer tendencies discussed within the scope of the research. As a result, it is thought that this study contributes to the conceptual literature to a certain extent with its framework regarding the green brand experience, which has not been discussed much in the literature, and to the field of application to a certain extent with the clues contained in the remarkable findings.

Keywords: Green Brand Experience, Green Brand Satisfaction, Green Brand Loyalty, Green Brand WOM Tendency, Green Brand Trust

Presentation ID / Sunum No= 354

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kazakh Culture in the Space of Folklore

Prof.Dr Gultas Kurmanbay¹

*¹Nazarbayev University
ORCID ID:*

Abstract

There is a great meaning in the catchphrase of the Kazakh people, "A person will live a thousand lives thanks to his generation." Kazakh forefathers always encouraged young families to have more children. Sensing the pregnancy of the daughter-in-law, a mother-in-law happily invited the neighbours to a small celebration "Qursaqlashu", to make wishes and to raise the spirits of the pregnant woman. When a baby is born, relatives ask each other for "suinshi" and receive gifts for good news. The warm energy between people has a positive effect on both the mother and the baby. The first celebration "Besik toi" is held on the 40th day after the child's birth, the baby is placed in the cradle. Who will bring virtue to the child? A mother, the one who cradles her child and sings a lullaby. Lullaby is the alphabet of education. It is the time when the natural pure connection between mother and child is established. A child recognizes a mother's feelings and love from her voice, kind face. It has essential influence on the psychological development of a child. Content of the song contains wishes that positively affect as the key to the child's genetic code. There is a ritual of cutting the fetters when the child turns a year. "Tusau kesu" is a path to the future life. According to folk's belief, there are evil forces that hold the child's feet and hinder him along his road. It was believed that the child will do well if the fetters are cut and elders give blessing. Blessings are of great importance in human life. The Kazakh people say that "the earth flourishes with rain, and men flourishes with blessings." In conclusion, the folklore of each nation is the golden pillar of the language and culture of that nation.

Keywords: Folklore, Blessings, Education, Catchphrase

Presentation ID / Sunum No= 350

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Last Reforms of Journalism Education in Uzbekistan

Assoc. Prof. Dr Bakhitbay Paluanov¹

*¹Karakalpak State University
ORCID ID: 0000-0002-0986-5516*

Abstract

New administration of Uzbekistan is making new reforms in many aspects of society. One of them is reforms in higher education systems which forward to world standards. There given some tasks to follow the Bologna Declaration in future. Nowadays many elements of Bologna Declaration are existing in Higher Education of Uzbekistan. The most important step was in Uzbek Journalism Education. The system of higher education institutions of Uzbekistan was replenished with a new university not in Uzbekistan, even in Former Soviet Countries. On May 24, the President of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev signed a resolution on establishment of the University of Journalism and Mass Communications. In connection with opening of the profile university from the new academic year, admission of students to the journalism faculty of the National University of Uzbekistan and the faculty of international journalism of Uzbekistan State University of World Languages, as well as masters, stops. Students who study at these faculties will finish their studies in their existing universities. There are more than 1,5 thousand mass media of various forms of ownership, areas of activity and format of information transfer in Uzbekistan. In order to solve these large-scale tasks centrally has launched new university. What are differences the new university from old journalism schools? First difference is in the name of university. There used just called all media schools as Journalism as a part of Philology. Secondly, the new university has more specialties of modern media studies than old journalism schools. Old universities have been two sides: local (classical) and global (international) journalism. Considering curriculums of study between old and new Journalism schools, we have got some new courses in new one. There were more humanitarian and philological courses in old curriculum of study. The new curriculum has more new subjects which using word "Media" instead of Journalism.

Keywords: Journalism Education, Media, New Journalism Education

Presentation ID / Sunum No= 144

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Afektif ve Semantik Bağlamlardaki Duygusal Uyarının Çalışma Belleği Üzerindeki Etkisi

Dr. Gülin Kaça¹, Dr. Tülay İzmitligil², Arş. Gör. Merve Boğa³, Araştırmacı Elif Şirin⁴

¹Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü

ORCID ID: 0000-0001-5621-8621

² Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölümü

ORCID ID: 0000-0002-9245-3685

³ Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü

ORCID ID: 0000-0001-6784-4900

⁴ Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü

Özet

Olumsuz duygu içerikli uyarıların çalışma belleğinde bilginin korunumunu bozduğu bilinmektedir. Çalışma belleğinde gözlenen duygusal uyarı kaynaklı bozulmanın farklı bağlamlara göre değişip değişmediği ise merak konusudur. Buradan hareketle bu çalışmada farklı bağlamlardaki duygusal uyarıların çalışma belleği performansını nasıl etkilediğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Buna göre olumsuz ve nötr uyarılara yönelik afektif ve semantik bağlamlardaki kararların çalışma belleğinde tutulan mevcut bilginin korunumunu farklı yönde etkileyeceği beklenmiştir. Çalışma belleği performansı, Uyarlanmış Sternberg Harf Tanıma görevi ile ölçülmüştür. Afektif ve semantik bağlamın oluşturulmasında ise IAPS'tan (International Affective Picture System; Lang, Bradley ve Cuthbert, 2008) seçilen 48 olumsuz ve 48 nötr fotoğrafın kullanıldığı kategorizasyon görevlerinden yararlanılmıştır. Hem negatif hem nötr koşulların yarısı insan yarısı hayvan fotoğraflarından oluşmaktadır. Afektif kategorizasyon görevinde sunulan olumsuz ve nötr fotoğraflarda insan olup olmadığına; duygusal kategorizasyon görevinde ise fotoğrafların duygusal niteliğine ilişkin karar verilmesi beklenmiştir. Çalışmaya 32 üniversite öğrencisi katılmıştır. 3 (koşul: kontrol, duygusal, semantik) X 2 (duygu: olumsuz – nötr) denek-içi desen kullanılmıştır. Katılımcıların çalışma belleği görevinde doğru hatırlama performansı, içinde bulunan afektif ve semantik bağlamlardan etkilenmemiştir. Bununla birlikte olumsuz içerikli uyarıların nötr uyarılara kıyasla çalışma belleğinde bilginin korunumunu bozduğu gözlenmiştir. Sonuç olarak, olumsuz duygu çalışma belleğinde bilginin korunumunu bağlamdan bağımsız olarak bozucu yönde etkilemiştir. Bu etkide duygusal ya da semantik bağlamın herhangi bir etkisi gözlenmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Çalışma Belleği, Olumsuz Duygusal Uyarı, Afektif Bağlam, Semantik Bağlam

The Effect of Emotional Stimuli On Working Memory in Affective and Semantic Contexts

Abstract

It is well known that negative stimuli impair the preservation of information in working memory. Whether the emotional stimulus-induced deterioration observed in working memory varies based on different contexts is a matter of curiosity. This study aimed to examine how emotional stimuli in different contexts affect working memory performance. Therefore, it was expected that affective and semantic contexts for negative and neutral stimuli would affect the preservation of existing information held in working memory differently. Working memory was measured with the Adapted Sternberg Letter Recognition task. In the affective and semantic contexts, categorization tasks in which 48 negative and 48 neutral photographs were selected from IAPS (International Affective Picture System; Lang, Bradley, & Cuthbert, 2008) were used. While half of the negative and neutral photographs consisted of humans and the other half included animals. In the affective categorization task, participants were asked to decide whether they consist of people in the negative and neutral photographs. In the emotional categorization task, they were expected to decide on the valence (negative-neutral) of the photographs. Thirty-two university students participated in the study. 3 (context: control, emotional, semantic) X 2 (emotion: negative – neutral) within-subject design was used. Participants' recall performance in the working memory task was not affected by the affective and semantic contexts. However, it has been observed that negative stimuli impair the preservation of information in working memory compared to neutral stimuli. In summary, negative emotion affects the preservation of information in working memory regardless of the context.

Keywords: Working Memory, Negative Emotional Stimuli, Affective Context, Semantic Context

Presentation ID / Sunum No= 132

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Betimsel Bir Yaklaşım İle “Masallarla Karakter Eğitimi” Setinin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Emre Yılmaz¹

¹ *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-1684-9821

Özet

Hikayeler ve masallar insanlık tarihi boyunca hem çocukların hem de yetişkinlerin hem eğlenmesi, eğlenirken de öğütler alması, kıssadan hisse çıkarmaları gayesiyle kullanılan edebi yöntemlerdendir. Masallar bir taraftan çocuklara okumayı sevdirmeye, okuma alışkanlığı kazandırma diğer taraftan çocukların bilişsel-dilsel-sosyal-psikolojik ve ahlaki gelişimlerine katkı sağlama gibi işlevler görmektedir. Bu doğrultuda Türkiye’de çocuklara yönelik birçok masal-hikaye kitapları basılmakta ve basılan bu tarz kitaplar okullarda öğretmenler tarafından çocuklara tavsiye edilmektedir. Bu bağlamda bu tarz hikaye ve masal kitaplarının akademik anlamda incelenmesi, hazırlandığı muhatap kitlenin, yaş, bilişsel, sosyal gelişimlerine uygun seviyede olup olmadığının tespiti, hangi değerlere ne kadar yer verilip verilmediği, değerlerin uygun masallar ve uygun bir dil ile aktarılıp aktarılmadığı hususlarının belirlenmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmada ilköğretim 2. ve 3. sınıf öğrencilerine yönelik olarak hazırlanan “Masallarla Karakter Eğitimi” isimli 5 ayrı kitaptan oluşan seride yer alan 24 ayrı masal değerler eğitimi çerçevesinde incelenerek içeriğinde hangi değerlere ne derece yer verildiği tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi ve betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Çalışmada; kitapta yer alan her masalın sonunda “hisse” başlığı altında masalda asıl anlatılmak istenenin, masaldan çıkarılması gereken dersin ne olduğunu anlatan iki cümleden oluşan kısa bilgilendirmelere yer verildiği, ayrıca bunun dışında “masaldan ne anladık” başlığı altında da çoktan seçmeli iki soruya yer verilerek hikayenin dikkatli okunup okunmadığı, asıl anlatılmak istenenin muhatap tarafından kazanılıp kazanılmadığını anlamaya yönelik bir yöntem izlendiği ve kitap serisinde yer alan masallar ile çocuklara cömertlik, cesaret, mutluluk, sabır, şükür, duyarlılık, empati, diğerkamlık, özgürlük, çalışkanlık, kanaatkarlık, mutedillik, alçak gönüllülük, sevgi, dürüstlük, dostluk, adalet, merhamet, şefkat, tutumluluk, yardımseverlik, bağışlayıcılık ve vefa değerlerinin kazandırılmasının amaçlandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gelişim Psikolojisi, Değerler Psikolojisi, Masallar, Karakter ve Değerler Eğitimi.

Investigation of the “character Education With Tale” Set With a Description Approach

Abstract

Stories and tales are literary methods used throughout the history of humanity with the aim of both children and adults to have fun, to take advice while having fun, and to share the story. On the one hand, tales have functions such as making children love reading and gaining reading habits, on the other hand, contributing to the cognitive-linguistic-social-psychological and moral development of children. In this direction, many tale-story books for children are published in Turkey and these books are recommended to children by teachers in schools. In this context, it is important to examine such books and sets in an academic sense, to determine whether the target audience is at a level suitable for their age, cognitive and social development, to determine which values are included and how much, whether the values are conveyed with appropriate tales and an appropriate language. In this study, 24 different tales in the series consisting of 5 different books called "Character Education with Tales" prepared for primary school 2nd and 3rd grade students were examined within the framework of values education and it was tried to determine which values were included in the content. In the study, document analysis technique and descriptive analysis technique, which are qualitative research methods, were used. In the study; At the end of each tale in the book, under the title of "share", short information consisting of two sentences describing what is really wanted to be told in the tale and what the lesson to be learned from the tale is, in addition to this, two multiple-choice questions are included under the title of "what did we understand from the tale". Whether it is read or not, a method is followed to understand whether what is meant to be told is gained by the addressee, and the tales in the book series provide children with generosity, courage, happiness, patience, gratitude, sensitivity, empathy, altruism, freedom, industriousness, frugality, moderation, modesty, It has been determined that it is aimed to gain the values of love, honesty, friendship, justice, mercy, compassion, frugality, benevolence, forgiveness and fidelity.

Keywords: Developmental Psychology, Psychology of Values, Tales, Character and Values Education.

Presentation ID / Sunum No= 46

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Məktəbəqədər Yaş Dövründə Şəxsiyyətin Təşəkkülü Və İnkişafının Psixoloji Problemləri. Günay Agayeva

Öğr. Gör. Günay Agayeva¹

¹Azərbaycan Emək və Sosial İlişkiler Akademisi

ORCID ID:

Özet

Məktəbəqədər yaş dövrü digər inkişaf dövrləri ilə müqayisədə fərqli inkişaf aspektlərinin bir-biri ilə ən çox əlaqəli olduğu dövrüdür. Bu dövr uşağın inkişafında kritik illərdir. Bünövrəsi bu illərdə qoyulan fiziki inkişaf, psixososial inkişaf və şəxsiyyət quruluşu sonrakı illərdə istiqaməti dəyişdirmək əvəzinə eyni istiqamətdə inkişaf etmə şansını artırır. Tədqiqatlar uşaqlıqda qazanılan davranışların, şəxsiyyətin yetkinlik yaşındakı şəxsiyyət quruluşunu, münasibətlərini, vərdislərini, inanclarını və dəyər mühakimələrini formalaşdırdığını göstərir. Xülasə olaraq 3-6 yaşlarında inkişaf edən müsbət mənlik elementi təşəbbüs hissidir. Təşəbbüs hissi avtonom və sərbəst düşünmək, gələcək ambisiyalara sahib olmaq və hərəkətə keçmək üçün rahatlıq və güc verir. Bu dövrün təhlükəsi uşaqda həddindən artıq günah hissinin inkişafıdır.

Anahtar Kelimələr: Məktəbəqədər Yaş Dövrü, Fiziki İnkişaf, psixi İnkişaf, Şəxsiyyətin Təşəkkülü, Şəxsiyyətin İnkişafı, Ünsiyyətin Rolu, davranış Qaydaları, əxlaq Normaları

Abstract

Preschool age is a period when different aspects of development are most interrelated compared to other developmental periods. This period is a critical year in the development of the child. Physical development, psychosocial development and personality structure, which were founded in these years, increase the chances of developing in the same direction instead of changing direction in the following years. Studies show that childhood behaviors shape an adult's personality structure, attitudes, habits, beliefs, and value judgments. In summary, the positive element of self that develops at the age of 3-6 is a sense of initiative. A sense of initiative gives you the comfort and strength to think autonomously and freely, to have future ambitions, and to take action. The danger of this period is the development of excessive guilt in the child.

Keywords: Preschool Age, Physical Development, Mental Development, Personality Formation, Personality Development, Role of Communication, Rules of Behavior, Moral Norms

Presentation ID / Sunum No= 288

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Tarihi Türk Müziği Makamlarının Fizyolojik ve Psikolojik Etkileri Üzerine Bir Araştırma

Doç. Dr. Barış Erdal¹, Doç. Dr. Yeliz Kındap Tepe², Prof. Dr. Okan Murat Öztürk¹, Doç. Dr. Burhanettin Çiğdem³, Doç. Dr. Türker Erol⁴, Prof. Dr. Mustafa Hilmi Bulut⁴, Prof. Dr. Ahmet Suat Topaktaş³

¹*Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Müzikoloji*
ORCID ID: 0000-0002-9503-761X

²*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Psikoloji Bölümü*

³*Cumhuriyet Üniversitesi Nöroloji Anabilim Dalı*

⁴*Cumhuriyet Üniversitesi Müzik Eğitimi Fakültesi*

Özet

Bu çalışma, Türk müziğinde yer alan çeşitli makamların öncelikle sinir sistemi üzerindeki fizyolojik ve sonrasında psikolojik (bireyin gevşeme düzeyini) etkilerini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Çalışma 51 (%53,1) kadın ve 45 (%46,9) erkek olmak üzere toplam 96 katılımcı ile yürütülmüştür. Katılımcılar 18.96-32.54 yaş aralığındadır (S=1.90). Beş farklı perde akortunda on makam (i. Tam tonlarda/Rast Akortunda: Rast, Uşşak, Segâh, Hüseyini, Eviç; ii. Hicaz Akortunda: Hicaz, Niyriz; iii. Mahur Akortunda: Mahur; iv. In Saba Akort: Saba; v. Nihavend Akortunda: Nihavend) Kalp Atış Hızı Değişkenliği (KHD) göstergeleri (kalp atış hızı, LF, HF, LF/HF), müzik dinleme öncesi, sırasında ve sonrasındaki değerlendirmeleri açısından karşılaştırılmıştır. Bulgular, bahsi geçen bu 10 makamın farklı düzeylerde fizyolojik ve psikolojik etkileri olduğunu ima etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Makamların Fizyolojik ve Psikolojik Etkileri

Presentation ID / Sunum No= 166

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Anadolu ve Balkan Kültürünün Aktarımında Ege Üniversitesi Etnografya Müzesi'nin Rolü

Dr. Öğretim Üyesi Dilek Maktal Canko¹

¹Ege Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-4034-6797

Özet

Toplumların ürettikleri eserleri korumak, eserler ve toplumla hakkında günümüze bilgi sunmak ve bu bilgileri geleceğe aktarmak amacıyla kurulan müzeler; kültür aktarımı konusunda önemli kurumlardır. Geçmişten günümüze var olmuş toplulukların kültürlerini inceleyen bilim dalı olan etnografyanın konu edildiği müzeler ise, kültür aktarımında kilit role sahiptir. Ege Üniversitesi Etnografya Müzesi, Anadolu ve Balkan yörelerinin kültürünü giysi, takı, aksesuar, ev eşyası ve geleneksel çalgı eserler yardımıyla inceleyen bir müzedir. Müzede, günümüzde yok olmaya yüz tutmuş geleneksel mesleklere ait el sanatlarına ait eserler sergilenirken, sürdürülebilirliklerini sağlamak amacıyla terzilik, ağaç ve bakır işleme, ayakkabı ve çarıkçılık gibi meslekler de canlandırılmaktadır. Müze envanter çalışmaları 2004 yılında Yrd. Doç. Dr. Cengiz Aydın başkanlığında Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı Türk Halk Oyunları Bölümü öğretim elemanlarından oluşan 20 kişilik bir uzman kadro ile yürütülen “Anadolu ve Balkanlarda Halk Çalgıları, Halk Oyunları, geleneksel giyim kuşam ve halk müziği müze ve arşiv oluşturulması projesi” yoluyla gerçekleştirilen alan araştırmaları ile başlatılmıştır. Anadolu’da ve Balkanlar’daki etnografik çalışmalar, 201 bilim insanı 909 kaynak kişiyle görüşmek suretiyle, 14 Balkan ülkesinde 2004-2008 yılları arasında gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında derlenen geleneksel oyun, müzik, giyim kuşam ve yöresel sazların bilgilerini içeren söyleşi ve performanslar, 20 bin 736 kare fotoğraf ve 208 saat video kayıtları halinde dijital metin bilgileri haline dönüştürülerek, büyük bir veri arşivi oluşturulmuştur. Müze, kuruluşundan sonra bağış yoluyla koleksiyonunu zenginleştirmiş ve çeşitlendirmiştir. Bu bağlamda 3400’e yakın etnografik eseri koleksiyonunda barındıran Ege Üniversitesi Etnografya Müzesi, eğitim etkinlikleri ile her yaşta izleyicisine, Anadolu ve Balkan kültürüne ait bilgileri aktarmayı; atölyeler, söyleşiler, dinletiler, canlandırmalar ile etnografik eserleri halka özellikle de çocuklara eğlendirerek öğretmeyi ve tanıtmayı amaçlamaktadır. Bu çalışmada, Ege Üniversitesi Etnografya Müzesi’nin Anadolu ve Balkan kültürünün aktarımındaki öneminin ve rolünün ortaya konulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Etnografya Müzesi, Müzecilik, Türk Kültürü, Kültür Aktarımı

Presentation ID / Sunum No= 382

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Aydın-Kuşadası’nda Yeni Tespit Edilen Bir Osmanlı Çeşme Kitabesi

Arş. Gör. Dr. Ender Özbay¹

¹Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0003-3900-6752

Özet

Kuşadası merkezinde bulunan Adalızade Mezarlığı’nda, Kuşadası Kültürel ve Tarihî Mirası Koruma Derneği’nin öneri ve çabalarıyla Kuşadası Belediyesi tarafından sahiplenilen ve Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından onaylanan “Kuşadası Adalızade Mezar Taşları Açık Hava Müzesi” için, mezarlıkta yürüttüğümüz fiili inceleme, tasnif, envanter çalışması esnasında, 124,5 x 53 yüzey ölçülerinde ve 6,5 cm kalınlıkta bir taşın kitabesi okunduğunda mezar taşı olmadığı anlaşılmıştır. Mezarlık yetkililerinden, bu taşın daha önce Kaleiçi Camii’nin avlusunda atılı durduğu, mezar taşı zannedildiği için Adalızade Mezarlığı’na taşındığı bilgisi alınmıştır. Tarafımızca incelenen ve okunan kitabenin, bâni olarak İzmirli Arif Efendizâde el-Hac Ahmedî ismini verdiği 1226 (M. 1811/12) tarihli bir çeşme kitabesi olduğu anlaşılmıştır. Kuşadası’nda mevcut olan tarihî çeşme yapılarına ilişkin olarak Aydın Kültür Envanteri’nde (2012, C.II, s.233-243) ve Aydın Çeşmeleri (2019, s.174-213) başlıklı yüksek lisans tezinde Kuşadası merkezinde saptanmış çeşmeler, söz konusu kitabe ile ilişkili olabilecek özelliklerde değildir. Bu iki çalışmada merkezde 9 çeşmeden bahsedilmiştir ki bunların kitabeli olanları 1591/92, 1682; 1801/02, 1807/08, 1814/15 tarihlerini taşımakta, kitabesi olmayanlar 18-19. yy., 19. yy. ilk çeyreği, 19. yy. olarak tarihlendirilmektedir. Adalızade Mezarlığı’nda tarafımızca saptanan söz konusu kitabe taşının ebatları, mermer malzemesi, ağırlığı ve “... / etti bunda bir meferrih çeşme sebil-li’llah / dilerim lütf-ü Hüda’dan cennet ola menzili / Saki-i Kevser elinden içe daima selsebil...” şeklinde devam eden 10 satırlık nitelikli metni, ait olduğu çeşmenin anıtsal olması gerektiği kanaati oluşturmaktadır. Önceden Kaleiçi Camii’nin avlusunda atılı durması, kitabenin, cami yakınlarındaki bir çeşmeye ait olabileceği fikrini güçlendirmektedir. Halihazırda bani kimliğini netlikle ortaya koyan tarihsel veriler elde edilememiştir ancak kitabe metnindeki bani ibaresi aslen İzmirli olup ticari yahut idari nedenlerle Kuşadası’na yerleşmiş varlıklı bir aileyi işaret etmektedir. Bildirimizde bu kitabe, verdiği bilgiler, işaret ettiği tarihi olgular, ait olabileceği çeşme yapısı hususlarında görsel destekli bir değerlendirme yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kuşadası, Su Yapıları, Çeşme, Kitabeler, Kültürel Miras

An Ottoman Fountain İnscription Newly Discovered in Aydın-Kuşadası

Abstract

During the examination, classification and inventory work we carried out in Kuşadası Adalızade Cemetery for the "Gravestones Museum Project", an inscription was read and understood that it wasn't tombstone. According to the information received from the cemetery authorities, this stone was previously thrown in the courtyard of the Kaleiçi Mosque, and was moved by them to the Adalızade Cemetery. As a result of our examination and reading, it has been understood that this is a fountain epitaph from 1811/12, and the name of the founder is mentioned in the text as "İzmirî Arif Efendizâde el-Hac Ahmedî". Fountains identified in the center of Kuşadası through the Aydın Culture Inventory (2012, C.II, pp.233-243) and a master thesis titled "Aydın Fountains" (2019, pp.174-213) regarding the historical fountain structures in Kuşadası haven't the features that may be related to the inscription in question. In the both studies 9 fountains are mentioned in the center and 5 of them have inscriptions bear the dates 1591, 1682, 1801, 1807, 1814. The fountains without an inscription are dated to 18-19th and 19th centuries. The quality text comprised 10 line, dimensions, marble material and weight of the stone identified by us in the Adalızade Cemetery, constitutes the opinion that the fountain must be monumental. Since it was previously found in the courtyard of the Kaleiçi Mosque, the idea that the inscription might belong to a fountain near the mosque is strengthened. Currently, could not be obtained a historical data that clearly revealing the identity of the benefactor, but the identity line in the text of the inscription indicates a wealthy family who was originally from İzmir and settled in Kusadası. In the paper, a visually supported evaluation is made about this inscription and the historical facts it points out, and the fountain structure it may belong to.

Keywords: Kusadası, Water Structures, Fountain, İnscriptions, Cultural Heritage

Presentation ID / Sunum No= 298

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Burana Müzesindeki Nasturi Mezar Taşlarının Durumu

Araştırmacı Ali Çelik¹

¹*Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-4963-1423

Özet

Nasturilik, İstanbul Patriği Nastur'un liderliğinde oluşan Hristiyanlık mezhebidir. Bu mezhebe bağlı olanlara da Nasturi denir. Nasturiliğin etkisi sadece Suriye'de yahut daha doğrusu Orta Doğu'da olmayıp İran, Orta Asya, Hindistan ve Çin gibi geniş bir coğrafyaya yayılmıştır. Hatta bazı İslam ve Nasturi kaynaklarına göre Nasturi kiliseleri çeşitli yerlere kurulmuş ve dönemin bazı yöneticileriyle (Türk ve Moğol) Nasturi rahiplerin çeşitli yazışmalar yaptığı da belirtilir. Kırgızistan'ın önemli geçiş yollarına sahip olması neticesinde çeşitli kültürlerin uğradığı bir yer olup farklı dönemlerden ve toplumlardan kalan birtakım yazıtlar (Runik, Brahmi, Sogd, Arap vd). vardır. Ele alınan mezar taşları günümüzde Burana Müzesinde bulunmaktadır. Müze, Kırgızistan'ın Çüy bölgesine bağlı Tokmok şehrinin Burana köyündedir. Müzede petroglifler, Arap ve Nesturi harfli mezar taşları, çeşitli günlük araç ve gereçler bulunmaktadır. Müze, küçük olmasına rağmen çeşitli eserler bakımından zengin sayılabilir. Bunlara ilaveten müzenin yanında Burana Minaresi, taş balballar ve arkeolojik kazı yerleri de mevcuttur. Burana Müzesinde bulunan Nasturi harfli mezar taşlarının günümüzdeki durumları hakkında genel bilgiler verilecek, ardından bu mezar taşları için nelerin yapılması gerektiği hakkında birtakım görüşler paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nasturi, Mezar Taşı, Kırgızistan, Burana.

Presentation ID / Sunum No= 214

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Çankırı Kasım Bey Cami Hazinesindeki Mezar Taşları

Araştırmacı Nihal Kalafat¹

¹Erciyes Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-9934-4572

Özet

Türk kültüründe eski çağlardan itibaren ölü gömme ritüelleri, inanç sistemleri içerisinde önemli bir konudur. Bu ritüeller içerisinde mezar taşları da bulunmaktadır. Ölümden sonraki hayat inancının ötesinde Atalar Kültü ile bağlantılı bir tercih olan mezar taşları, ölüye gösterilen saygının bir ifadesidir. Bu nedenle mezar taşlarının asıl muhatabı, ölen kişi değil, yaşayanlardır. Göktürk döneminden itibaren “taş nine” ve “taş baba” olarak isimlendirilen heykeller; ayrıca savaşçıların başarılarını simgeleyen heykelcikler olarak balballar, mezarlar üzerine bir taş koyma geleneğinin örneklerini günümüze yansıtmaktadır. Bu inanç ve düşünce sistemlerinden beslenen Türk toplumu, plastik ve estetik değeri yüksek, ulusal değerleri içerisinde barındıran, toplumsal yapıyla barışık ve sembolleştirici özelliğe sahip mezar taşları yapmışlardır. Türk coğrafyasında tarihin her döneminde örneklerini izleyebildiğimiz mezar taşı uygulamaları, özellikle Osmanlı döneminde belirli bir kompozisyon birlikteliği sunarak, Türk Sanatının önemli temsilcileri arasında yerlerini almışlardır. Çankırı il merkezinde Cumhuriyet Mahallesi İplikpazarı Sokak'ta yer alan ve ilk inşası 1397 yılına tarihlenen Kasım Bey (İmaret) Cami bitişiğindeki hazirede Osmanlı dönemine tarihlenen 12 adet mezar bulunmaktadır. Bu mezarlarda, on tanesi baş taşı, beş tanesi ayak taşı olmak üzere 15 adet bezemeli mezar taşına ulaşılmıştır. Baş taşlarından en erken tarihli örnek 1823, en geç tarihli olanı ise 1904 yılına aittir Buradaki mezar taşlarının, üretim yöntemleri, tasarım tipleri, süsleme programları gibi özellikleri, Osmanlı coğrafyasındaki çağdaşları ile benzer niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Mezar Taşı, Çankırı

Gravestones in Çankırı Kasım Bey Mosque Graveyard

Abstract

Burial rituals in Turkish culture have been an important issue in belief systems since ancient times. These rituals also include tombstones. Gravestones, which are indicators of the belief in life after death, are an expression of the respect shown to the dead. For this reason, the real addressee of the tombstones is not the deceased, but the living. Sculptures called “stone grandmother” and “stone father” since the Göktürk period; In addition, balbals, as figurines symbolizing the achievements of warriors, reflect the examples of the tradition of placing a stone on graves. In the light of these belief and thought systems, Turkish society has made tombstones with high artistic and aesthetic value, embodying national culture and having a symbolizing feature. Tombstones, whose examples we can

follow in every period of history in Turkish geography, have taken their place among the important representatives of Turkish Art by presenting a certain compositional unity, especially in the Ottoman period. There are 12 tombs dating to the Ottoman period in the burial ground adjacent to Kasım Bey Mosque (first construction is dated to 1397), which is located in Cumhuriyet Mahallesi İplikpazarı Street in the city center of Çankırı. In these tombs, 15 decorated tombstones, ten of which were headstones and five of which were footstones, were found. The earliest of the headstones is dated 1823, and the latest one is dated 1904. The production methods, design types and ornament programs of the tombstones here are similar to their contemporaries in the Ottoman geography.

Keywords: Ottoman, Gravestone, Çankırı

Presentation ID / Sunum No= 332

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Doğu Karadeniz Örnekleriyle Osmanlı Mezar Taşlarında Kadın İmgesi

Dr. Öğretim Üyesi Sevinç Eren¹

¹Ordu Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-5736-6888

Özet

Bütün kültürlerde doğum ve ölüm birbirini tamamlayan bir bütün olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bütünün parçası olan ölüm, zamana ve coğrafyaya göre farklı inanç sistemleri doğrultusunda insanlar tarafından değişik şekillerde yorumlanmıştır. Ölüm ve sonrasına dair duygu ve düşünceler zaman içerisinde edebiyat ve sanat eserleri aracılığı ile somutlaştırılmıştır. Bu durumun güzel örneklerinden biri de mezar taşlarıdır. Mezarların baş ve ayak kısımlarına dikilen bu taşlar geçmiş ile kurulan bağın tanıkları olarak, ölen kişinin hatırasını devam ettirmek amacıyla yerinin bilinmesi ve kimliğini göstermesi amacıyla dikilmiştir. Türk kültüründeki kökleri ise İslamiyet öncesi Türklerin sahip olduğu, Ata kültüründen gelmektedir. Mezarların biçimleri, mezar taşları üzerinde yer alan kitabe bilgileri, bezemeler, sembolik işaretler, başlıklar mezarda yatan kişinin yaşını, cinsiyetini ve mesleğini bizlere bildirir. Bu bağlamda özellikle kadın imgeleri ile bezeli mezar taşları dikkat çekicidir. Başucu taşları bitkisel tepelikler ya da kadınlara özgü hotoz ya da fes türü başlıklarla sonlandırılmıştır. Ayrıca başlıkların boyun kısmıyla daralarak gövdeyle birleştiği örneklerde gerdanlık ve kolye gibi ziynet eşyalarının kullanıldığı da görülmektedir. Osmanlı mezar taşlarında ölen kişinin sosyal konumu belirtilmektedir. Bu dönemde mesleği ve herhangi bir statüsü olmayan, daha sınırlı yaşamlara sahip kadınlar için erkeklerin kimliğine ihtiyaç duyulmuş, bir erkeğin kızı, kız kardeşi veya zevcesi olarak tanıtılmışlardır. Ayrıca kadın mezar taşlarında isim ve sülale isimleri yanında bazı mezar taşlarında yaşı, hastalığı, özellikle doğum yaparken ölmüş ise buna dair ifadeler yer verilmiştir. Bu çalışmada Rize, Trabzon, Giresun ve Ordu'daki seçilmiş örnekler ışığında Osmanlı Dönemi kadın mezar taşlarının başlıca özellikleri Sanat Tarihi açısından tanıtılarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mezar Taşı, Osmanlı, Kadın, Süsleme, Karadeniz

Presentation ID / Sunum No= 43

Oral Presentation / Sözlü Sunum

SSCB Dönemi Azerbaycan ve Türkiye İlişkilerinde (1960-1980) Müziksel Bir Köprü: Niyazi Tağızade

Öğr. Gör. Ecem Tuğçe Akbulut¹

¹Kilis 7 Aralık Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-2120-3179

Özet

Azerbaycan müzik tarihinde en önemli yere sahip olan Karabağ'ın müzik tarihi de kendi tarihselliği ve kendine özgü detaylarıyla seçilmektedir. Kafkasya'nın konservatuvarı ve Azerbaycan müziğinin merkezi olarak bilinen Şuşa şehri Azerbaycan ve dünya müzik sahnesine sayısız müzisyen kazandırmıştır. Bu sanatçılardan biri de dünyaca ünlü orkestra şefi ve besteci Niyazi Tağızade'dir. Niyazi ilk kez 1963'ün sonlarında Türkiye'ye gelmiş ve Ankara Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Devlet Opera ve Balesi'yle çalışmaya başlamıştır. Sanatçı, 1960 ve 1970'li yıllarda Türkiye'de bulunduğu süre zarfında Batı Klasikleri, Sovyet Rusya ve Azerbaycan bestecilerinin eserlerini sahnelemenin yanı sıra Adnan Saygun'un Erken Cumhuriyet dönemi kültür politikalarının bir ürünü olan Köroğlu operasını ve Yunus Emre oratoryosunu yönetmiş ayrıca Türkiye'deki başlıca bestecilerin yapıtlarını Türkiye'de ve Sovyetler Birliği'nin çeşitli sahnelerinde seslendirmiştir. Niyazi sayesinde Türk klasik müzik dinleyicileri Azerbaycan'ın senfonik müziğine olan ilgisi artmıştır. Niyazi kendi yeteneği ve Türk halkına olan sevgi ve ilgisiyle Türkiye'de birçok insanın dostluğunu da kazanmıştır. Niyazi'nin Türkiye müzik insanlarıyla başarılı iş birliği çoğu zaman aralarında oluşan kişisel dostluk ve ailevi ilişkilerle kuvvetlenmiştir. Çalışmaları hakkında Türk müzik insanlarının ve uzmanların Türk basınında çıkan görüşleri ve buna ilişkin haberler incelendiğinde, Niyazi'nin çalışmalarını farklı bir teknik gibi değerlendirildiği ve en iyi orkestra repertuvarına sahip şeflerden olarak basında yer aldığı görülmüştür. Bu bağlamda Niyazi'nin müzik sanatı ananında yapmış olduğu çok yönlü faaliyetler, müzik yoluyla kültürel etkileşim ve kaynaşmaya katkı sunmuş, Sovyet döneminde Azerbaycan-Türkiye kültürel ilişkileri alanında bir köprü oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Karabağ, Şuşa, Müzik, Niyazi Tağızade, Azerbaycan-Türkiye Kültür İlişkileri

Presentation ID / Sunum No= 283

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yabancı Seyyahların Gözünden 18-19. Yüzyıllarda Antalya

Dr. Murat Kalafat¹

¹*Çankırı Karatekin Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-3194-156X

Özet

18. ve 19. yüzyıllarda, İngiltere, Almanya ve Fransa vatandaşı olan seyyahlar, genellikle uzun bir seyahat programı içerisinde, Antalya kent merkezini de ziyaret etmişler ve kentle ilgili çeşitli bilgiler vermişlerdir. Toplamda on adet seyahatnamede, Antalya şehir merkezine ait bilgilere ulaşılabilmektedir. Bu kitapların yazarları olarak; Paul Lucas 1712 tarihinde, Corneille Le Bruyn 1732 tarihinde Francis Beaufort 1817 tarihinde, John Lewin Burckhardt 1819 tarihinde Wiliam Martin Leake 1824 tarihinde, Joseph Wolff 1831-34 yılları arasında, Charles Fellows 1838 tarihinde, W. H. Barlett ve Thomas Allom 1840 tarihinde, T.A.B. Spratt ve E. Forbes 1842 tarihinde kenti ziyaret etmişlerdir. Bu seyahatnameler, Antalya kent merkezinin iklimi, coğrafyası, kent dokusu, gündelik yaşamı, kültür hayatı, ticaret hayatı ve demografik yapısı hakkında bilgilerin yanı sıra çeşitli mimari anıtların tanımlamalarına yer vermektedir. Osmanlı'nın modernleşme çabalarının baş gösterdiği dönemde, özellikle yabancı kültürlerle mensup kişilere ait değerlendirmeler aracılığıyla şehre dair bilgilere ulaşmak, şehrin tarihi dokusunu anlamak konusunda oldukça kıymetlidir.

Anahtar Kelimeler: Antalya, Seyahatname, 19. Yüzyıl

Antalya: in the Narrations of Foreign Travelers, in the 18th and 19th Centuries.

Abstract

In the 18th and 19th centuries, travelers from England, Germany and France visited the city center of Antalya, usually as a part of long travel program, and gave various information about this city. Informations about Antalya city can be found in ten travelogue. As the authors of these boks; Paul Lucas in 1712, Corneille Le Bruyn in 1732, Francis Beaufort in 1817, John Lewin Burckhardt in 1819, Wiliam Martin Leake in 1824, Joseph Wolff in 1831-34, Charles Fellows in 1838, W. H. Barlett and Thomas Allom in 1840, T.A.B. Spratt and E. Forbes in 1842, visited the city. These travel books include descriptions of various architectural monuments as well as information about the climate, geography, urban texture, daily life, cultural life, commercial life and demographic structure of the city center of Antalya.

To understand the historical texture of this city, it is valueable to reach out to the informations and evaluations of people, who belongs foreign cultures, during the early beginning of Ottoman modernization.

Keywords: Antalya, Travelogue, 19th Century

Presentation ID / Sunum No= 202

Oral Presentation / Sözlü Sunum

KKTC Genel Seçimlerinin Analizi: 23 Ocak 2022

Dr. Öğr. Üyesi Hande Erol¹

¹Ege Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-0525-3846

Özet

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 23 Ocak 2022 tarihinde erken genel seçimler yapıldı. Ülke genelinde 203.792 kayıtlı seçmenin % 57.4'i katılım gösterdi. Bu oran KKTC'de şimdiye kadar ki en düşük katılımlardan biri olarak tarihe geçti. Seçim sonuçlarına göre 5 parti %5 barajını aşarak meclise girebildi. UBP, CTP, HP, DP ve YDP kendilerine mecliste yer bulabildi. 23 Ocak erken genel seçim sonuçlarıyla ilgili genel bir değerlendirme yaparsak, oyların merkez partileri olan UBP ve CTP'de toplandığını görürüz. UBP, oyunu yüzde 4 artırdı ve meclisteki sandalye sayısını 21'den 24'e yükseltti. CTP ise oyunu yüzde 11 artırdı ve sandalye sayısını 12'den 18'e yükseltti. Bu çalışmada seçim sonuçlarına göre oluşan yeni meclis kompozisyonu, yeni kurulan hükümet ve KKTC halkının tercihleri analiz edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: KKTC, Genel Seçim, Siyasi Partiler

Presentation ID / Sunum No= 74

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bir Tanzimat Bürokratı ve Devlet Adamının Siyasî Portresi: Yeni Osmanlı Aydınların Metinlerinde Mehmed Emin Âlî Paşa

Doç. Dr. Nergiz Aydoğdu¹

¹*Kırklareli Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-4651-2629

Özet

Türk Modernleşme Tarihinin önemli bir safhası kabul edilen Tanzimat dönemi üzerine bugüne kadar çok önemli araştırma ve incelemeler kaleme alınmıştır. Bununla birlikte dönemin siyasi yöneticilerinin siyasi düşünce ve faaliyetleri üzerine kapsayıcı çalışmalar, monografik incelemeler söz konusu değildir. Dönemin yöneticilerinin siyasi düşünce ve eylemlerinin kaynakları, siyaset araçları, söylem geliştirme biçimleri, rakipleriyle olan mücadeleleri, Tanzimat dönemi Türk siyasal hayatına, siyaset ve yönetim algısına, siyaset pratiğine katkıları yeterince incelenmiş ve araştırılmamıştır. Tanzimat döneminin siyasi düşünce hareketleri içerisinde Yeni Osmanlı aydın grubu, demokratik düşüncenin gelişimine ve siyasal muhalefet geleneğinin oluşumuna önemli katkılar sunar. Yeni Osmanlı aydın grubunun demokratik düşünceye karşı direnç gösteren Tanzimat hükümetlerine, özellikle Mehmet Emin Âlî Paşa hükümetine karşı siyasi mücadelesi zengin bir arşiv malzemesi bırakmıştır. Namık Kemal, Ali Suavi ve Ziya Paşa gibi Yeni Osmanlı aydınların yazmış oldukları gazete yazıları, mektuplar, şiirler, siyasi hatırat ve yazılar Tanzimat döneminin siyasi hadiseleri, sosyal ve ekonomik durumu hakkında geniş bir bilgi kaynağıdır. Bu eserler aynı zamanda Osmanlı aydınlarının Tanzimat dönemi devlet adamı ve bürokratları hakkında düşünce ve eleştirilerini içerir. Bu çalışma, Yeni Osmanlı aydınların metinlerinde, bir Tanzimat bürokratı ve devlet adamı Mehmet Emin Âlî Paşa'nın siyasi bir aktör olarak kariyeri, iktidarı, söylem ve mücadelesine odaklanarak Türk siyasal hayatının önemli bir devlet adamının siyasi portresini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Emin Âlî Paşa, Yeni Osmanlılar, Namık Kemal, Ali Suavi, Tanzimat Dönemi

Political Portrait of a Tanzimat Bureaucrat and Stateman: Mehmed Emin Ali Pasha in the Texts of Young Ottoman Intellectuals

Abstract

So far, very important studies and investigations have been conducted on the Tanzimat period, which is considered as an important phase of the History of Turkish Modernization. Nevertheless, there are no comprehensive studies and monographic studies on the political thoughts and activities of the political managers of the period. The sources of political opinions and actions of the administrators of the period, political instruments, forms of discourse development, their struggles with their rivals,

and their contributions to Turkish political life, politics and management perception, political practice in the Tanzimat period have not been adequately studied and investigated. Among the political thought movements of the Tanzimat period, the Young Ottoman intellectual group made significant contributions to the development of democratic thought and the formation of the tradition of political opposition. The political struggle of the Young Ottoman intellectual group against the Tanzimat governments that resist democratic thought, especially the government of Mehmet Emin Ali Pasha, left a rich archival material. Newspaper articles, letters, poems, political memoirs and writings written by the Young Ottoman intellectuals such as Namık Kemal, Ali Suavi and Ziya Pasha provide an extensive source of information about the political events, social and economic situation of the Tanzimat period. These works also include the thoughts and criticisms of the Ottoman intellectuals about the Tanzimat period statesmen and bureaucrats. This study aimed to focus on the career, power, discourse and struggle of a Tanzimat bureaucrat and statesman Mehmet Emin Ali Pasha as a political actor in the texts of the Young Ottoman intellectuals and to reveal the political portrait of an important statesman of Turkish political life.

Keywords: Mehmet Emin Ali Pasha, Young Ottomans, Namık Kemal, Ali Suavi, Tanzimat Period

Presentation ID / Sunum No= 287

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Erken Cumhuriyet'in Ulus İnşasında Bir Figür: Afet İnan

Arş. Gör. Satuk Buğra Çetinkaya¹

¹ *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-1782-4204

Özet

Cumhuriyet'in iyi yurttaşı hem onun için seferber olan hem de seferber edendir. Afet İnan, erken cumhuriyet dönemi için tıpkı Aristo'nun Politika'sındaki gibi "muteber bir yurttaşın erdemi" olarak sadece yurttaş değil "iyi yurttaş" olmanın öne çıkan figürüdür. O, bir yandan rejimin tezlerini içselleştirirken diğer yandan da bu tezleri zenginleştirip yaymak için her çağrıldığında hazır durumdadır. Afet İnan, yaşı itibarı ile Osmanlı kurumlarında tarihçilik eğitimi almamıştır. Yetiştigi dönem ve Atatürk ile kurduğu ilişki bağlamında yeni rejimi sahiplenici bir pozisyonda olmuştur. Dönemin yaşça büyük tarihçilerinden farklı olarak İTC veya Cumhuriyet Öncesi Dönem'in kurumsal yapılarında öncü bir rol oynamamış olması, onu yeni rejimin projesi için elverişli bir cevher haline getirmiştir. İnan, Cumhuriyet'e yakışan kadın imajının somut ve dinamik bir üyesi olmak için gerekli koşulları –orta sınıf memur bir aileden gelmek, Türk olmak, sofu olmamak, modern kadın imajını sağlayabilmek, kendi iradesi ile meslek sahibi olmak ve milliyetçi olmak- da taşımaktadır. Afet İnan'ın cumhuriyetin kadının bir vatandaşı olarak taşınması gereken vasıfları şahsında temsil ettiği söylenebilir. Bu çalışmanın amacı Erken Cumhuriyet Dönemi Türkiye'sinde önde gelen bir aktör olarak Afet İnan'ın düşüncelerini ve siyasal pozisyonunu temel ilgi alanları çerçevesinde açıklamaktır.

Anahtar Kelimeler: Afet İnan, Entelektüel Tarih, Erken Cumhuriyet

A Figure in the Nation Building of the Early Republic: Afet İnan

Abstract

The good citizen of the Republic is both mobilized for it and mobilized. For the early republican period, Afet İnan is the prominent figure of not only a citizen but also a "good citizen" as the "virtue of a respected citizen" as in Aristotle's Politics. While he internalizes the regime's theses, he is ready whenever he is called to enrich and disseminate these theses. Afet İnan, due to his age, did not receive historiography education in Ottoman institutions. In the context of the period he grew up in and the relationship he established with Atatürk, he took a position of ownership over the new regime. Unlike the older historians of the period, the fact that he did not play a leading role in the institutional structures of the CUP or the Pre-Republican Period made him a suitable gem for the project of the new regime. İnan also fulfills the necessary conditions to be a tangible and dynamic member of the woman image worthy of the Republic – coming from a middle-class civil servant family, being Turkish, not being pious, being able to maintain the image of a modern woman, having a profession of her own

will, and being a nationalist. It can be said that Afet Inan represents the qualities that a woman should have as a citizen of the republic. The aim of this study is to explain Afet Inan's thoughts and political position as a leading actor in Early Republican Turkey within the framework of his main interests.

Keywords: Afet Inan, Intellectual History, Early Republic

Presentation ID / Sunum No= 78

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Siyasal Kutuplaşmayı Hesaplamak: Türkiye Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Özhan Demirkol¹

¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü
ORCID ID: 0000-0002-0244-4129

Özet

Siyasal kutuplaşma Türk demokrasi tarihinin önemli sorunlarından biri olmuştur. Literatürdeki çalışmaların büyük çoğunluğu siyasi parti liderlerinin söylemlerine dayanarak subjektif değerlendirmeler yapmakta ve bu değerlendirmeler sonucunda siyasi kutuplaşmanın arttığı ya da azaldığı sonucuna ulaşmaktadır. Ancak bu çalışmalar siyasi kutuplaşmayı ölçmek için ampirik metotlar kullanmamaktadır. Siyasi kutuplaşmayı ölçmenin yollarından birisi ise partilerin seçim beyannamelerini kullanarak partilerin ideolojik pozisyonlarının belirlenmesidir. Bu çalışma ana akım siyasi partilerin siyasi pozisyonlarına dair Seçim Beyannameleri Projesi tarafından sunulan verileri kullanarak Türkiye'deki siyasi kutuplaşmayı hesaplamayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda ilk olarak literatür taranarak siyasi kutuplaşma kavramına ve bu kavramın ampirik olarak nasıl hesaplanacağına dair farklı yollara değinilecektir. Bir sonraki aşamada Türkiye'de 1950'den 2018'e dek faaliyet göstermiş ana akım partilerin Seçim Beyannameleri Projesi tarafından hesaplanan siyasi pozisyonlarına yer verilecektir. Son olarak, sunulan veriler Russell Dalton tarafından ortaya konan Parti Sistemi Kutuplaşma Endeksi kullanılarak Türk parti sistemindeki kutuplaşma hesaplanacaktır. Elde edilen veriler Türkiye'deki kutuplaşmanın oranının farklı ülkelerdeki kutuplaşma oranlarıyla kıyaslanmasını sağlayarak siyasi kutuplaşmanın temel nedenlerine dair ipucu sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Siyasi Kutuplaşma, Türkiye, Seçim Beyannamesi.

Calculating Political Polarization: the Case of Turkey

Abstract

Political polarization has been considered as one of the malaises of Turkish democracy. Most of the existing studies in the literature make subjective evaluations based on political discourse of party leaders and assess whether polarization increased or decreased. However, these studies do not provide an empirical measurement for political polarization. A way of measuring political polarization is using electoral manifestos of political parties to determine their policy positions. This study aims to use data provided by the Manifesto Project on the policy positions of mainstream political parties in order to calculate political polarization in Turkey. Within this context, we will firstly review the literature on the definition and calculation of political polarization. Next, we will present data on political positions of Turkish mainstream parties from 1950 to 2018 calculated by the Manifesto Project. Finally, we will use Russell Dalton's Polarization Index and data provided by the Manifesto Project to measure party

system polarization in Turkey. The findings of this study may enable researchers to compare political polarization in Turkey and abroad and may shed light into the reasons of polarization in different countries.

Keywords: Political Polarization, Turkey, Electoral Manifestos.

Presentation ID / Sunum No= 48

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dünyası Kavramının Oluşumu: Çarlık Rusya'sının Türk Aydınları

Doç. Dr. Umut Uzer¹

¹İTÜ

ORCID ID: 0000-0001-5828-9597

Özet

Geniş bir coğrafyada yaşayan Türk milletinin, ulusal uyanışının gerçekleşmesinde Çarlık Rusyası'nda yaşayan ve oradan Osmanlı İmparatorluğuna gelen aydın siyasetçilerin etkisi büyüktür. Türk milliyetçiliğinin doğuşundaki üç temel direktten birisi olan bu aydınların Türk Dünyası kavramı üzerinde yazdıkları bu tebliğde işlenecektir. Asırlar boyunca Türk kimliği açık bir şekilde görünmemiş, yani zahiri olmaktan ziyade batını bir şekilde var olmuş, ondokuzuncu yüzyılın sonunda ise öncelikle azınlıkların isyanlarına karşı bir tepki olarak, ve Batıda dil ve tarih alanında yapılan akademik çalışmaların da etkisiyle ortaya çıkmıştır. Son olarak Osmanlı İmparatorluğuna gelen Yusuf Akçura, Ahmet Ağaoğlu, Zeki Velidi Togan, Sadri Maksudi Arsal, Hüseyinzade Ali Turan gibi Rus İmparatorluğundaki Türk aydınların ufuk açıcı yazılarının, akademik çalışmalarının ve siyasete etkilerinin Türk milliyetçiliğinin geliştirilmesinde önemli etkileri olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türk Milliyetçiliği, Türk Dünyası, Çarlık Rusyası

The Emergence of the Concept of the Turkish World: Turkish Intellectuals of Tsarist Russia

Abstract

Turkic intellectuals from Tsarist Russia were instrumental in the creation of the concept of the Turkish world as well as the rebirth of Turkish national consciousness. Needless to say, Turks have been living in a vast geography throughout the world and this presentation will analyze the writings of these intellectuals who had written on the Turkish World, which in fact constitute one of the three pillars in the emergence of Turkish nationalism. Turkish national identity had been more implicit rather than explicit throughout history however nationalism emerged as a reaction to the rebellions of minorities living in the Ottoman Empire as well as the linguistic and historical academic studies conducted in the West on Turkish language and history. Last, the migration of Turkic intellectuals such as Yusuf Akçura, Ahmet Ağaoğlu, Zeki Velidi Togan, Sadri Maksudi Arsal, and Hüseyinzade Ali Turan from the Russian Empire to the Ottoman Empire had a serious impact on the emergence and development of Turkish nationalism with their writings, academic research and political engagement.

Keywords: Turkish Nationalism, Turkish World, Tsarist Russia

Presentation ID / Sunum No= 185

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Ahıl Yaşına Çatmış Vətəndaşların Sosial Mühitə Adaptasiya Problemi

Öğr. Gör. Kenan Abbasov¹

¹Azərbaycan Emek və Sosial İlişkiler Akademisi

Özet

Yaşlanma fizioloji, psixoloji, sosial, xronoloji və iqtisadi aspektləri olan bir prosesdir. Yaşlanma bütün canlılarda olur və uşaqlıq, gənclik və yetkinlik kimi həyatın təbii və qaçılmaz dövrüdür. İnsan ömrünün uzanması ilə qocalar ümumi əhali arasında nisbət sürətlə artmaqdadır. Buna görə yaşlıların sağlamlıq və sosial ehtiyaclarının qarşılınmasında bəzi vacib ehtiyaclar yaranır. Bu səbəbdən qocalıq dövrünün xüsusiyyətlərini bilmək yaşlı insanlar və onların yaxınları üçün əhəmiyyətlidir. Bundan başqa yaşlılara göstərilən xidmətlərin müəyyən edilməsi və ehtiyac duyduqları, ərzaq, dərman preparatlarının çatdırılması da bu baxımından daha çox əhəmiyyət kəsb etmədədir. Yaşlı əhalinin sürətlə artması ahıllara göstərilən sosial xidmətlərin də daha dərinlən öyrənilməsi və tətbiq olunması ehtiyacını yaratmaqdadır. Bu vəziyyəti nəzərə alaraq ölkəmizdə yaşlılar üçün sosial xidmətlərin müxtəlif formaları tətbiq olunmaqdadır. Yaşlı insanların qarşılaşdıqları sosial, psixoloji, bioloji və iqtisadi problemlər bu baxımdan daha dərinlən araşdırılmalı və öyrənilməlidir.

Anahtar Kelimələr: Yaşlılıq, Yaşlıların Qarşılaşdıqları Problemlər, Yaşlıların Adaptasiyası

The Problem of Social Environment Adaptation of Elderly Citizens

Abstract

Aging is a process with physiological, psychological, social, chronological and economic aspects. Aging occurs in all living things and is a natural and inevitable period of life, like childhood, youth and adulthood. With the increase in human life expectancy, the proportion of the elderly in the general population is increasing rapidly. Therefore, some important needs arise in meeting the health and social needs of the elderly. For this reason, knowing the characteristics of old age is important for elderly people and their relatives. In addition, determining the services provided to the elderly and delivering the food and medicines they need is also more important in this regard. The rapid increase of the elderly population creates a need for deeper study and application of social services provided to the elderly. Considering this situation, various forms of social services for the elderly are being implemented in our country. The social, psychological, biological and economic problems faced by the elderly should be investigated and studied more deeply from this point of view.

Keywords: Elderly, Problems Faced by the Elderly, Adaptation of the Elderly

Presentation ID / Sunum No= 14

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Evlat Edinme Sürecinde Yer Alan Bireylerin Evlat Edinmeye Yönelik Görüşleri: Örnek Olay İncelemesi

Doç. Dr. Esin Sezgin ¹, Prof. Dr. Özgür Sarı²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi

ORCID ID:

²Sinop Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-8042-7252

Özet

Aile ortamında yaşanan şiddet, ihmal, istismar, yoksulluk, ölüm, evlilik dışı birliktelik, terk edilme, ölüm, savaş vb. nedenlerin ortaya çıkması sonucunda biyolojik ailenin çocuğun evlatlık verilmesi zorunlu hale gelmektedir. Evlat edinme sürecinde yaşanan olayları ortaya çıkarmak amacıyla yapılan bu çalışmanın deseni nitel araştırma yöntemlerinden örnek olay tekniği kullanılmıştır. Bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle toplanmış ve görüşme formları evlat veren, evlat edinen ve evlat edinilen için ayrı ayrı oluşturulmuştur. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Evlatlık verilen çocuğun ise gerçeği öğrenme süreci evlat edinme öncesinde ailelerin yaşadıkları ailelerin ve evlat edinilen gencin yaşadığı duygusal ve davranışsal sorunlar, evlat edinme sürecinde ailelerin yaşadıkları, aileler arası ilişkiler yorumlanarak analiz edilmiştir. Sonuç olarak, her iki ailenin çeşitli zorluklar yaşaması nedeni ile sürece dahil olduğu görülmektedir. Ancak bu süreçte evlatlık veren anne, alan anne ve evlatlık verilen genç psikolojik destek almadıklarını ve gerek duymadıklarını belirtmişlerdir. Evlat edinilen çocuğa önerilen yaşlarda durum hakkında bilgi verilmediği görülmektedir. Sürece yönelik araştırmaların artırılması evlatlık sürecine dahil olan bireyleri anlama, tanıma ve gerekli eğitim, destek ve müdahalelerin düzenlemesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Evlat Edinme, Aile, Örnek Olay

Opinions of Individuals Involved in the Adoption Process Regarding Adoption: A Case Study

Abstract

Violence in the family environment, neglect, abuse, poverty, death, extramarital union, abandonment, death, war, etc. As a result of the emergence of the reasons, it becomes obligatory for the biological family to give the child up for adoption. The pattern of this study, which was carried out in order to reveal the events experienced during the adoption process, was used as a case study technique, one of the qualitative research methods. Purposive sampling method was used in this study. The data were collected by semi-structured interview method and the interview forms were created separately for the adopter, the adopter and the adopted. The obtained data were transferred to the

computer environment. The process of learning the truth of the adopted child was analyzed by interpreting the emotional and behavioral problems experienced by the families and the adopted young person before the adoption, the experiences of the families during the adoption process, and the relationships between the families. As a result, it is seen that both families are involved in the process due to various difficulties. However, in this process, the adoptive mother, the adopter mother and the adopted youngster stated that they did not receive psychological support and did not need it. It is seen that the adopted child is not informed about the situation at the recommended ages. It has been suggested to increase the research on the process, to understand and recognize the individuals involved in the adoption process, and to organize the necessary education, support and interventions.

Keywords: Adoption, Family, Case Study

Presentation ID / Sunum No= 111

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Azərbaycanda Valideynlərini İtirmiş Uşaqlarla Sosial İşin Mövcud Vəziyyəti

Araştırmacı Günel Asadova¹, Öğr. Gör. Dr Ferruh Rahimli¹

¹Azərbaycan Devlet Aqrar Universiteti

ORCID ID: 0000-0002-7666-0553

Özet

İnsan cəmiyyətinin himayəyə və köməyə ən çox möhtac olan kəsimlərindən biri və bəlkə də birincisi yetim uşaqlardır. Cəmiyyətin, millətin, ümumən bəşəriyyətin davamçısı, dövlətin perspektiv resursu və intellektual kapitalı hesab edilən uşaqlara verilən dəyər və tərbiyədən asılı olaraq hər bir ölkənin və xalqın gələcəyinin formalaşdığını nəzərə alıqda bütün uşaqlar, xüsusi ilə valideynini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlarla işin düzgün təşkil edilməsi çox önəmlidir. Müharibələr, təbii fəlakətlər, cinayətlər, terror aktları və s. bu kimi səbəblərlə ailələrini itirən, kimsəsiz və yetim qalan uşaqları qorumaq, onların təlim-tərbiyəsi ilə məşğul olmaq hər bir cəmiyyətin ən dərin problemlərindən biridir. Bu məsələ ilə bağlı Türk tarixini incələdiyimiz zaman istər İslamiyyətə qədərki, istərsə də İslam dinini qəbul etdikdən sonra yetimlərin haqlarının qorunması, onların hərtərəfli, xüsusi ilə evlənmə və ev-eşik sahibi olmaq məsələsində dəstəklənməsi çox vacib bir vəzifə hesab edilir. Hətta, hər hansısa insanın müsbət xüsusiyyətləri haqqında danışılarda “yetimlər anası (atası)” kimi ifadələr işlədilərək o şəxsin bu cür keyfiyyətləri bəyənilən və təqdir edilən davranış olaraq vurğulanır. Bu məlumatlar işığında biz Azərbaycanda valideynlərdən birini və ya hər ikisini, itirmiş eləcə də, valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsinin təşkili ilə bağlı mövcud vəziyyəti, bu sahədəki qanunvericiliyi, dövlət proqramlarını, xüsusi ilə I və II Qarabağ müharibələrində, həmçinin erməni terrorları nəticəsinə yetim qalan uşaqlarla sosial iş məsələlərini dərinlən araşdırdıq. Araşdırmada rəsmi saytlarda və dövlət orqanları tərəfindən təqdim edilən informasiyalarla yanaşı, xüsusi ilə son 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı ermənilər tərəfindən bombalanan Gəncə, Tər-tər, Bərdə, Ağcabədi kimi şəhər və rayonlarımızda ana-atalarını itirmiş uşaqlarla birbaşa ünsiyyət quraraq onların vəziyyətləri haqqında ümumiləşdirmələr aparılmışdır.

Anahtar Kelimələr: Sosial İş, Azərbaycan, Valideynlərini İtirmiş Uşaqlar, Yetim, Sosial Müdafiə

The Current Situation of Social Work With Children Who Have Lost Their Parents in Azerbaijan

Abstract

Orphans are one of the sections of human society that need protection and help the most. Taking into account that the future of every country and nation is formed depending on the value and education given to children, who are considered the successors of the society, the nation, humanity in general, the perspective resource and intellectual capital of the state, it is very important to properly organize work with all children, especially children who have lost their parents and are deprived of parental care is important. Wars, natural disasters, crimes, terrorist acts, etc. protecting children who have lost their families to such reasons, dealing with their training and upbringing is one of the most profound issues of every society. When we examine Turkish history regarding this matter, both before Islam and after the adoption of Islam, it is considered a very important task to protect the rights of orphans, to support them comprehensively, especially in the matter of getting married and owning a house. Even, when talking about the positive characteristics of any person, expressions such as "mother (father) of orphans" are used, and such qualities of that person are emphasized as behavior that is liked and appreciated. In the light of this information, we explored social work issues with such children in depth. We will review the current situation regarding the organization of social protection of children who have lost one or both of their parents, as well as those deprived of parental care, the legislation in this field, state programs, especially those who were orphaned as a result of the First and Second Karabakh wars, as well as Armenian terrorism. In addition to the information presented on official websites and by state bodies, in the research, generalizations were made about the situations of children who lost their parents in cities and regions such as Ganja, Tar-Tar, Barda, Aghjabadi which were bombed by Armenians during the last 44 days of the Patriotic War.

Keywords: Social Work, Azerbaijan, Children Who Have Lost Their Parents, Orphans, Social Protection

Presentation ID / Sunum No= 93

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Devletleri Teşkilatı'nı Oluşturan Ülkelerin İş Kazaları Bakımından Karşılaştırılması

Dr. Öğretim Üyesi Tufan Öztürk¹

¹*İstanbul Esenyurt Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-2685-4824

Özet

Türk Devletleri Teşkilatı'nı oluşturan Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkiye ve Özbekistan'ın ortak amaçlarından birisi de kapsamlı ve dengeli bir ekonomik büyüme, sosyal ve kültürel gelişimin sağlanmasıdır. Ülkelerin Sosyal Politika ve iş kazalarına ait verileri de gerek ekonomik büyüme gerekse sosyal gelişimin önemli göstergelerindendir. Teşkilat üyesi ülkelerin iş kazalarındaki ölüm oranları bakımından incelenmesinin, birbirleri ile karşılaştırılmasının, aralarında farklılıklar var ise de bu konuda işbirliğine girişmelerinin sosyal gelişimleri bakımından önemli olduğu değerlendirilmektedir. Bu nedenle; üye ülkelerde meydana gelen iş kazalarındaki ölüm oranlarının incelenmesi, üye ülkelerin bu oranlar bakımından birbirleri ile karşılaştırılarak teşkilata önerilerde bulunulması amaçlanmıştır. Bu çalışmada, 2009 - 2021 yılları arasında her bir yıl için üye ülkelerdeki 100.000 istihdamda meydana gelen iş kaza verileri ILOSTAT'tan elde edilmiştir. Bu araştırmada Statistical Package for the Social Sciences 25 (SPSS)'in deneme sürümü kullanılarak betimsel analizler ve ANOVA yapılmıştır. Betimsel analizlerin sonuçlarına göre iş kazası nedenli ölüm oranları ortalamasının; Azerbaycan'da %3,50, Kırgızistan'da %5,05, Kazakistan'da %6,06, Türkiye'de %8,59, Özbekistan'da ise %9,12 olduğu görülmüştür. ANOVA sonuçlarına göre ise Türkiye ve Özbekistan'daki oranların Azerbaycan'daki oranlardan istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yüksek olduğu, Özbekistan'daki oranların ise Kazakistan'daki oranlardan istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yüksek olduğu görülmüştür. Özbekistan'da iş kazaları sonucu ölüm oranlarını diğer üye ülkelere oranla yükselten faktörlerin belirlenerek, oranların kontrol altına alınması teşkilata tavsiye edilmektedir. Elde edilen sonuçlardan; ekonomik büyüme ile ilgili yapılan işbirliği faaliyetlerine iş güvenliği ile ilgili işbirliğinin de dâhil edilmesinin sosyal gelişimin sürdürülebilirliğine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazası, Türk Devletleri Teşkilatı

Presentation ID / Sunum No= 138

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bilişim Teknolojileri ve Mahremiyet

Dr. Öğretim Üyesi Ali Erdem Akgül¹

*¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-4458-9000*

Özet

Mahremiyet; bireylerin, grupların ya da kurumların kendileriyle ilgili bilgilerin ne zaman, nasıl ve ne miktarda diğerlerine aktarılabilceğini kendilerinin belirleme hakkıdır. Bilişim teknolojileri de iletişim ve bilgisayar sistemleriyle bağlanabilen bilgi hizmetlerinin tamamı için kullanılan bir kavramdır. Bu teknolojilerin ise pek çok toplumsal etkisi bulunmaktadır. Bilişim teknolojilerinin birey ve toplum üzerindeki etkilerinden birisi de mahremiyete ilişkindir. Her geçen gün daha karmaşık hale gelen ve gelişen elektronik teknoloji, gündelik hayatı tüm boyutlarıyla kuşatmaya başlamıştır. Böylece yeni bir toplumsal yapılaşmaya doğru gidilmektedir ve daha önce var olmayan yeni ilişki biçimleri de gelişebilmektedir. Teknoloji aracılığıyla toplumların ve bireylerin daha kolay izlenebilir, kontrol edilebilir hale geldiği de ileri sürülebilir. Bilişim teknolojileri de gözetimi, kontrol etmeyi daha da kolaylaştırmakta ve bu süreçlere daha büyük olanaklar tanımaktadır. Bu da mahremiyetin, özel hayatın veya gizliliğin daralmasına sebebiyet verebilmektedir. Bu yüzden, “bilişim teknolojilerinin mahremiyet üzerine olan etkilerinin” sosyolojik olarak incelenmesi gereklidir. Literatür taramasına dayalı olarak gerçekleştirilecek olan bu çalışmayla da bilişim teknolojilerinin mahremiyet üzerindeki etkilerine dönük bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojileri, Mahremiyet, Gözetim, Özel Hayat

Presentation ID / Sunum No= 282

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Dijital Obezite

Doç. Dr. Hasan Uzun¹

¹*Fırat Üniversitesi*

*ORCID ID: 0000-0002-3526-2540

Özet

Günlük yaşam pratiklerimiz hızla yeni bir yönde değişirken, bu değişime neden olan ancak karşılıklı ilişki dinamiklerimizi düzenleme konusunda birçok soru işaretini de beraberinde getiren bir kavramla karşı karşıyayız: dijitalleşme. Hayatı kolaylaştıran yönleriyle hepimizi içine çeken dijitalleşme; Bilgi kirliliği, veri yoğunluğu, ekran süresinin artması, zararlı içerik, hak ihlali, siber zorbalık gibi kısa ve uzun vadeli riskler içerdiğinden dozu ve kullanım alanları önemlidir. Bu riskleri fırsata çevirmenin yolu, dijital obezitenin veya zihinsel obezitenin hayatımızı çevreleyen bir tehdit haline gelmesine izin vermek yerine; Salgınla güçlenen dijital tüketim alışkanlıklarımızı sağlıklı bir düzeye çıkarmak. Çoğumuzun içine doğduğu analog dünyada, öğrenci, çalışan, arkadaş ve ebeveyn olarak üstlendiğimiz rollerdeki dönüşümün hızını takip etmek nispeten kolaydı. Çünkü ankesörlü telefon, ev telefonu, antenli telefon, tuşlu telefon, jeton, kontör, kısa mesaj, bluetooth, akıllı telefon, görüntülü sohbet gibi kavramların tanıtılması arasında algılanabilir ve çoğunlukla tahmin edilebilir bir zaman aralığı vardı. Ancak dijitalleşme ile birlikte bu süre kısalmış ve teknolojik gelişmelerle hayatımıza giren kavramlar hiç olmadığı kadar çeşitlenmiştir. Bu noktada dönüşümün ve hızın boyutunu anlamak için sıklıkla kullanılan bir örneği hatırlamakta fayda var: İnsanlık tarihi boyunca üretilen tüm verilerin yüzde 90'ı son beş yılda oluşturulmuştur. Teknolojinin gücü arttıkça, kapitalizmin teknolojiye amaç-aracı bütünlüğü ortadan kalkmaktadır. Ne yazık ki, bir noktadan sonra teknoloji kendi varoluş nedeni haline geldi. Böylece insan, teknolojinin özgürleşmesinden çok, teknolojik süreçlerin kölesi oldu ve bunu söylemek zor ama bence yıkım süreci başladı. Bir elimizde hayatımızı kolaylaştıracak bir ilacımız varken, diğer elimizde dozu iyi ayarlamazsak bizi hasta edecek başka bir ilaç tutuyoruz.

Anahtar Kelimeler: Dijital, Dijital Obezite, Teknoloji

Digital Obesity

Abstract

While our daily life practices are rapidly changing in a new direction, we are faced with a concept that causes this change but brings many question marks about regulating our mutual relationship dynamics: digitalization. Digitalization, which draws us all in with its aspects that make life easier; Since it contains short and long term risks such as information pollution, data density, increase in screen time, harmful content, violation of rights, cyberbullying, its dose and usage areas are important. The way to turn these risks into opportunities is instead of allowing digital obesity, or mental obesity,

to be a threat surrounding our lives; To raise awareness of our digital consumption habits, which have been strengthened with the epidemic, to a healthy level. In the analog world most of us were born into, it was relatively easy to follow the pace of transformation in the roles we assumed as students, employees, friends, and parents. Because there was a perceptible and mostly predictable time interval between the introduction of concepts such as payphone, home phone, antenna phone, touch-tone phone, token, top up, short message, bluetooth, smart phone, video chat. However, with digitalization, this time period has shortened and the concepts that have been included in our lives with technological developments have become more diverse than ever before. At this point, it is useful to remember an example that is often used to understand the extent of transformation and speed: 90 percent of all data produced throughout human history has been created in the last five years. As the power of technology increases, the aim-means integrity of capitalism in technology is removed. Unfortunately, after a point, technology became its own reason for existence. Thus, far from being liberated by technology, man became a slave to technological processes and it is hard to say, but I think the process of destruction has begun. While in one hand we have a medicine that will make our life easier, in the other we hold another medicine that will make us sick if we do not adjust the dose well.

Keywords: Digital, Digital Obesity, Technology

Presentation ID / Sunum No= 211

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Etnik Sınırların Korunması Bağlamında İç –grup Yanlılığı: Türkiye’de Yaşayan Çerkesler Örneği

Dr. Tuğba Erdem ¹

¹*Bağımsız Araştırmacı*
ORCID ID: 0000 0002 9403 7108

Özet

Kendini özdeşleştirdiği topraklardan ayrı düşmüş, yeryüzüne dağılmış gruplar, farklı etnik topluluklarla karışmamaya ve kimliklerini korumaya özen gösterirler. Ancak geleneksel toplumlarda daha belirgin olan bu sınırların modern toplumlarda muhafazası gittikçe zorlaşmaktadır. Bu noktada, iç-grup yanlılığının güçlendirilmesi etnik sınırların korunmasında önemli bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. İç-grup yanlılığı kapsamında kendimizi bir grubun üyesi ve bir diğer bireyi de dış-grup üyesi olarak sınıflandırmak, gruplar arası farklılıkları daha fazla algılanır hale getirmektedir. Çalışmada, Türkiye’de yaşayan Çerkesler arasında iç-grup yanlılığı ve bu tutumun etnik kimliklerin muhafazasındaki rolü üzerinde durulmaktadır. Türkiye’de yaşayan Çerkesler arasında İç-grup yanlılığı, grup-içi evlilik, arkadaşlık tercihleri ve iş ilişkileri üzerinden ele alınmaktadır. Çalışmada kullanılan veriler, 115K357 sayılı Tubitak 1001 projesi kapsamında gerçekleştirilen alan çalışması kapsamında gerçekleştirilen bireysel görüşmelerden elde edilmiştir. Çalışmada, Türkiye’de yaşayan Çerkes toplumunda iç-grup yanlılığının, etnik kimliklerini devam ettirme noktasında en önemli motivasyon kaynağı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sivil toplum kuruluşları ve aktivistler tarafından iç-grup yanlılığını teşvik edici uygulamaların yaygınlaştırıldığı görülmüştür. Ayrıca iç-grup yanlılığı vasıtasıyla etnik sınırların güçlendirilmesi ile eş zamanlı olarak topluluk üyelerinin kültürel açıdan daha benzer hale geldiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etnik Kimlik, Etnik Sınırlar- İç-Grup Yanlılığı-Çerkesler- Kültür

Presentation ID / Sunum No= 178

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İran’da Türklerin Sanal Kamusal Alanda Farslaştırma Karşıtı Etkinlikleri: Clubhouse Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Artum Dinç¹

¹*Gümüşhane Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-9942-4847

Özet

Bu çalışmanın amacı, Clubhouse özelinde sosyal medya ağları üzerinden İran’da Farslaştırma karşıtı faaliyet gösteren Türk eyleyicilerin gündeme aldıkları konuları, kullandıkları söylemsel çerçeveleri ve örgütlülük biçimini betimlemektir. Çalışmada nitel araştırma modeli kullanıldı. Veriler, 1 Ocak 2022 ile 1 Kasım 2022 tarihleri arasında konuyla ilgili Clubhouse’da açılan çeşitli sohbet odalarına toplam 120 saatlik katılımlı gözlem ve ilgili 7 internet sitesinin taranmasıyla toplandı. Toplanan verilerin betimsel analiziyle elde edilen bulgular şunları gösterdi: 1. Farslaştırma ve Türklere karşı uygulanan etnik ayrımcılık süreçleri, etnik ayrımcılık politikalarına karşı direniş süreçleri, güncel politik, ekonomik ve kültürel gelişmeler, gündelik yaşam, Türk milli günleri, Türk Dili ve Türk tarihi gibi konuların konuşulduğunu, 2. İnsan hak ve hürriyetleri temelinde etno-kültürel hakların tanınıp uygulanması, İran Türkleri söylemi temelinde Türk milliyetçiliği, etnik yapılar temelinde federal yönetim ve Bağımsız Güney Azerbaycan Türk Cumhuriyeti gibi söylemsel çerçevelerin konuşulduğunu ve 3. Oturumların kayıt altına alınması, arşivlenmesi, geniş kitlelere ulaştırılması, düzenli, planlı ve programlı olması konusunda kayda değer zaafıların olduğunu. Bulgular aynı zamanda Farslaştırma karşıtı Türk entelijansiyasının ilerleyen süreçlerde, Clubhouse’da düzenlenen konuşma oturumlarına katılım sıklığının azaldığını gösterdi. Konuşmacıların ezici çoğunluğunun şimdiyi, buradılığı ve sosyal faili göz ardı ederek Farslaştırmaya karşı verilen direniş sürecini failsiz geleceğe ve/veya geçmişe havale edip somut failer yerine millet ve halk gibi soyut kavramları kullanarak görüşlerini açıkladıkları gözlemlendi. Sonuç olarak daha çok sözlü bir sosyal medya olarak Farslaştırma karşıtı Türk eyleyiciler tarafından kullanılan Clubhouse’ın etkili, süregelen, planlı ve programlı biçimde yeterince kullanışlı hale getirilmediği söylenebilir. Dile getirilen söylemsel çerçeve ve eylem kalıpları çözüm odaklı ve insicamlı hale getirilebilir. Yapılan sohbetler kayıt altına alınarak diğer benzer sosyal medya uygulamalarında da daha geniş kitlelerle paylaşılabilir.

Anahtar Kelimeler: İran, Etnik Ayrımcılık, Farslaştırma, Türk Direnişi.

Presentation ID / Sunum No= 9

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Köy Enstitülerinin Kırsal Kalkınma Sürecindeki Etkileri

Prof. Dr. Özgür Sarı¹

¹*Sinop Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-8042-7252

Özet

Kırsalının kalkınması, cumhuriyet devriminin köylere ulaşması, köylünün aydınlanması, köylüye modern tarımın öğretilmesi gibi konular cumhuriyetin kurulduğu yıldan itibaren hep dile getirilmiş, hatta cumhuriyet ilanından önce yapılan İzmir İktisat Kongresi'nde de bu konuda neler yapılabileceği tartışılmıştır. Nüfusun %80'inin köylerde yaşadığı ve bu nüfusun %90'ının okuma yazma bilmediği bir durumda köye eğitimin götürülmesi Atatürk devrimlerinin başarılı olması için gereken en önemli adımlardan idi. Köylünün okuma yazma öğrenmesi, bilinçlenmesi, devrimleri algılaması gerekiyordu fakat mevcut öğretmenlerin sayısı hem çok azdı hem de kentte büyüyen bu öğretmenlerin birçoğu köye ayak uyduramadığından köyde eğitim vermekten uzak duruyorlardı. Kırsalın eğitim ihtiyacının karşılanması için cumhuriyetin ilk yıllarında çalışmalar yapılmış fakat bu çalışmalar ile köyün kalkınması için gereken sonuçlar alınamamıştır. Bu nedenle ilk adımları 1937 yılında atılan, dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel ve İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç'un öncülüğünde 17 Nisan 1940 yılında 3803 sayılı Köy Enstitüsü Kanunu ile yasallaşan "Köy Enstitüleri" köylüye "iş içinde eğitim" metoduyla okuma yazmanın yanında tarımı, zanaatı, sanatı öğretmiş, hem köyü hem de köylüyü canlandırmıştır. Enstitülerin ömrü, siyasi partilerin çıkar çatışmaları yüzünden kısa sürmüş ve 1954 yılında kapatılmıştır. Bu kısa sürede enstitüler çok sayıda öğretmen, aydın, yazar yetiştirmiş ve bu kişiler aradan yıllar geçmesine rağmen unutulmamıştır. Köy enstitülerinin eğitim yöntemi geçerliliğini yitirmemiş olup bu sebeple köy enstitüleri hakkında birçok tez, makale, yazı kaleme alınmış, belgeseller, filmler çekilmiş ve mezunlarla söyleşiler, röportajlar yapılmıştır. Köy enstitülerinin kapatılması, dünyada yaşanan ekonomi politik dönüşümlerin ve küresel süreçlerin etkisiyle de gerçekleşmiştir. Tarımın ikincil konuma itilmesi, sanayiye dayalı ekonominin ön planda tutulması, çift kutuplu dünya sisteminde Batı bloğu içinde yer alan Türkiye için, başta ABD kaynaklı Marshall Planı ve Truman Doktrini gibi programlar çerçevesinde komünizm ve sosyalizm karşıtı paradigmaların hakim olması bu süreçte etkin rol oynamıştır.

Anahtar Kelimeler: Köy Enstitüleri, Kırsal Kalkınma, Kırsal Politikaları

The Effects of Village Institutes On Rural Development Process

Abstract

Issues such as the development of the rural areas, the access of the republican revolution to the villages, the enlightenment of the villagers, and the teaching of modern agriculture to the villagers have always been mentioned since the establishment of the republic, and even at the Izmir Economy Congress held before the proclamation of the republic, what could be done about this issue was discussed. In a situation where 80% of the population lived in villages and 90% of this population was illiterate, bringing education to the village was one of the most important steps for the success of Atatürk's revolutions. The villagers had to learn to read and write, become conscious, and perceive the revolutions, but the number of existing teachers was very few and many of these teachers who grew up in the city could not keep up with the village, so they stayed away from giving education in the village. In the first years of the republic, studies were carried out to meet the educational needs of the rural areas, but the results required for the development of the village could not be obtained with these studies. For this reason, the "Village Institutes", the first steps of which were taken in 1937 and legalized with the Law on Village Institute No. 3803 on April 17, 1940, under the leadership of Hasan Ali Yücel, the Minister of National Education of the time, and İsmail Hakkı Tonguç, the General Director of Primary Education, besides teaching the villagers to read and write with the method of "education on the job". He taught agriculture, craft and art, and revived both the village and the villagers. The life of the institutes was short-lived due to the conflicts of interest of the political parties and they were closed in 1954. In this short period of time, the institutes have trained many teachers, intellectuals and writers, and these people have not been forgotten even after years have passed. The educational method of village institutes has not lost its validity, so many theses, articles, articles have been written about village institutes, documentaries, films have been shot, and interviews and interviews have been made with graduates. The closure of village institutes has also occurred with the effect of political economy transformations and global processes in the world. Pushing agriculture to a secondary position, keeping the industrial economy in the foreground, and the dominance of anti-communist and anti-socialist paradigms within the framework of programs such as the US-based Marshall Plan and the Truman Doctrine for Turkey, which is in the Western bloc in the bipolar world system, played an active role in this process.

Keywords: Village Institutes, Rural Development, Rural Policies

Presentation ID / Sunum No= 182

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mutfak Kültürü ve Entegrasyon: Paris’te Yaşayan Türkler

Doç. Dr. Hasan Güler¹

*¹Uşak Üniversitesi Sosyoloji Bölümü
ORCID ID: 0000-0002-5452-071X*

Özet

Bu çalışma, Fransa’da yaşayan Türklerin hakim toplumun yeme-içme pratiklerine alternatif sunma kabiliyeti açısından başarılı bir örnek olan Türk restoranları ve bu restoranların Türklerin Fransa’ya olan entegrasyon sürecinde nasıl bir işlevi yerine getirdiği konusuna odaklanmaktadır. Göç olgusu düşünüldüğünde mutfak kültürü, farklı bir mekanda yaşama tutunma noktasında çoğunluk toplumunun kültürel pratiklerine direnmede ve göçmenlerin dayanışmasını örmede güçlü unsurlardan biridir. Grup içi dayanışmanın farklı bir coğrafyada yeniden inşası kadar kültürel değerlerin korunması ve kendini “evinde” hissinin yaratmada Türk restoranları oldukça etkili mekanlardır. Bu restoranlar dikkatli bir şekilde analiz edildiğinde sadece kültürel bir boyut taşımadıkları görülmektedir. Aynı zamanda göçmenlerin kimi zaman “yabancı” olmalarından kaynaklı olarak dışlandıkları çalışma hayatında düzenli bir geliri garanti etmede ve farklı bir coğrafyada tutunma açısından hiç de yadsınamayacak bir işleve sahiptir. Fransa gibi ulus-devlet karakterinin güçlü olduğu bir ülkede hakim kültürel kodların dışındaki her girişim başarısız birer entegrasyon deneyimi haline gelmektedir. Bu bağlamda özellikle Türk mutfağının kamusal alandaki görünürlüğünün “döner” dükkanlarıyla artması, beraberinde Türklerin Fransa’ya olan entegrasyonu konusunda tartışmaları da alevlendirmektedir. Fransa’nın dil ve kültür merkezli “Cumhuriyetçi Entegrasyon” modelinin farklı kültürel pratiklere kuşkuyla yaklaşması “döner” dükkanlarını kültüralist bir tartışmanın “nesnesine” dönüştürmektedir. Azınlıklar din, kültür ve dillerini kendi özel alanlarında özgürce ifade edebilirlerken öte yandan bu tikelliğin kamusal alandaki tezahürünün, sosyal uyum ve çoğunluk değerlerini aşındırma potansiyeli yüzünden olağan şüpheli olarak damgalandığı bilinmektedir. Türk restoranları özelinde göçmen mutfağı Fransız “tolerans” rejimini aşındıran bir nitelik taşımaktadır. Bu çalışmanın temel iddiası, göçmen mutfak kültürünün yalnızca “kültür” parantezine alınarak tartışılmayacağı ve bu olgunun siyasi, sosyal ve ekonomik yönlerinin de hesaba katılmasının gerekliliğidir. Ayrıca kültürel entegrasyonun yalnızca göçmenler penceresinden okunamayacağı, aynı zamanda ev sahibi toplumun göçmenlere ilişkin kültür merkezli politikalarının önemli olduğu bu çalışmanın temas ettiği başlıca hususlardandır. Çalışma teorik olduğu kadar Paris’in “Küçük Türkiye” olarak adlandırılan mahallesinde göçmen Türklerle yapılan mülakatlara ve katılımcı gözlem sonucunda elde edilen bilgilere dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Paris, Göç, Mutfak Kültürü, Entegrasyon, Göçmen Türkler

Presentation ID / Sunum No= 24

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Prekerleşme ve Proleterleşme: Eğitimli Emek Üzerine Bir Tartışma

Arş. Gör. Tuğçe Zeynep Abalı Akgül¹, Prof. Dr. Ümit Tatlıcan²

*¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-9545-9495*

*² Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ORCID ID:*

Özet

Eğitimli emeğin değersizleşmesi, statülü/saygın mesleklerin maddî ve manevî değer kaybetmesi 1980 sonrası neo-liberal iktisat politikalarının uygulanmasıyla birlikte sosyal bilimlerde tartışma konusu hâline gelmiştir. Türkiye’de bu süreç 1990 sonrasında hissedilmeye başlanmıştır. 2019 yılına kadar bu değersizleşme süreci proleterleşme tartışmaları kapsamında ele alınırken, 2019 yılından sonra prekerleşme kavramı ile de tartışılmaya başlanmıştır. Prekerleşme kavramı, hem Marksist hem Durkheim’cı temelden beslenerek, emek-gücünden ziyade kapitalist sistemin getirdiği emek sürecindeki dönüşümleri açıklamaktadır. Buna göre sosyal statü, ücret ve güvenceler arasındaki bağ kopmuştur. İşsizlik herkesi tehdit etmektedir. Bütün mesleklerde, özellikle eğitimli, genç, nitelikli kişiler daha güvencesizdir ve –ekonomik olarak– proleterleşmektedir. Bu bildiride Türkiye’de statülü/saygın kabul edilen mesleklerin durumu proleterleşme ve prekerleşme kavramları etrafında ele alınacak ve son zamanlarda çok popüler olan prekerleşme kavramının nasıl ele alınması gerektiği ve yanlış kullanımları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Proleterleşme, Prekerleşme, Güvencesizleşme, Meslekler

Presentation ID / Sunum No= 119

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Turizm ve Toplumsal Değişme

Dr. Öğretim Üyesi Ali Erdem Akgül¹

*¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-4458-9000*

Özet

Turizm ekonomik, ekolojik, politik, sosyo-kültürel yönleri olan ve sosyal yapı üzerinde önemli etkilerde bulunan bir olgudur. Turizm; toplumsal bir olgu ve toplumsal bir değişme dinamiği olarak sosyal bilimlerin konusudur. Değişme bir halden başka bir hale geçiştir ve aynı zamanda devamlılık gösteren bir süreçtir. Toplumsal değişme ise toplumsal yapıda zamanla ortaya çıkan değişik yöndeki farklılaşmalardır. Turizmin etkileri de toplumsal değişim çerçevesinde incelenmelidir. Turizmin; bireysel davranışlar, çalışma hayatı, aile ilişkileri, değer sistemleri, serbest zaman değerlendirmesi, yaşam tarzı ve hayata bakışın değişimi gibi konular üzerinde etkisi bulunmaktadır. Açığa çıkan bu etkiler, değişimler de olumlu ya da olumsuz olabilir. Çağımızda gün geçtikçe önemi daha da artan bir olgu haline gelen turizmin bu sebeplerden ötürü incelenmesi, üzerine sosyolojik değerlendirmelerin yapılması elzemdir. Bu çalışmada, bu değerlendirme yapılırken literatürdeki tartışmalardan hareket edilerek ve pratik yansımalar da göz önünde bulundurularak konuya yaklaşılabacaktır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Toplumsal Değişme, Sosyo-Kültürel Yapı

Presentation ID / Sunum No= 294

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Birliğinin Fikri Temelleri

Doç. Dr. Neşide Yıldırım¹

¹Iğdır Üniversitesi

Özet

Balkan Savaşlarından (1912-1913) beri devam eden bir “Türk Birliği” çalışması vardı. Bu çalışmayı yürüten gruplardan birisi, siyasi birlik fikrine ağırlık verilmesini ve bilhassa Rus işgalinde yaşayan Türklerin de bu birliğe dâhil edilmesini savunurken, başını Gaspıralı İsmail Bey’in çektiği diğer bir grup ise, Türk birliği fikrini “dilde, fikirde, işte birlik” olarak görüyordu. İkinci gruptaki fikir/düşünce adamları Türkiye dışındaki Türklerle kültür birliği içerisinde bulunulmasının dönemin siyasi ortamına daha uygun olacağını düşünüyorlardı. Atatürk’ün tercihi de ikinci grup yönünde olmuştu. Bu noktada, Türk Dünyasının milli varlığının muhafazası ve birliğin temini için milli kültürün temelini teşkil eden ortak tarih ve ortak dil şuurunun gelişmesine dikkat çekilmiştir. Bu dönemin etkili düşünürlerinden birisi şüphesiz ki çıkardığı gazete ile Türklerin birliğini savunan Gaspıralı İsmail’dir. Başta Gaspıralı ve Ziya Gökalp olmak üzere o dönemin Türkçülerinin en büyük ideali, “Türk Birliği”nin (Turancılık) kurulmasıydı ve bunun ilk şartı bütün Türklerin bağımsız olmasıydı. On dokuzuncu yüzyılın sonunda başlayan bu ideal ateşi sönmeden devam etmiş, bugün Gaspıralı İsmail’in, Ziya Gökalp’in, Mustafa Kemal Atatürk’ün, Yusuf Akçura’nın, Sadri Maksudi Arsal’ın, Hüseyin Nihal Atsız’ın, Alparslan Türkeş’in ve diğer pek çok Türkçü, Turancı idealist insanların hayalleri pratik olarak adım adım gerçekleşmektedir. Çalışma, özellikle bu ideale hizmet eden şahsiyetlerin hayatlarıyla ilgili yazılan çalışmalardan yararlanılarak kaynak taramasına dayalı olarak sürdürülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türk Birliği, Turancılık, Gaspıralı İsmail, Fikir.

Presentation ID / Sunum No= 135

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yönteme Çağrı: Bir Araştırmada Yöntemin Önemine Dair

Doç. Dr. Mehmet Fatih Güloğlu¹

¹*Kilis 7 Aralık Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-9136-4683

Özet

Yolda yürümenin bilimi olarak metodoloji literatürde epistemoloji ve ontoloji ile birlikte metafiziğin temel alanlarından birini oluşturmaktadır. Metodolojinin bir yansıması olarak yöntem ise ele alınan konunun sistematik bir şekilde incelenmesini gerekli kılmaktadır. Nitekim Durkheim sosyoloji disiplini kurmaya ‘sosyolojinin yöntemi ne olmalıdır’ sorusuyla başlar. Başka bir deyişle sosyolojik bir araştırmanın en önemli adımlarından biri hiç şüphesiz yöntemidir. Yöntem bir çalışmanın bilimsel hüviyet kazanmasının temel meşruiyet kaynağıdır. Bu bağlamda bir çalışmanın yönteminin başarılı bir şekilde icra edilmesi nitelikli sonuçlara ulaşmasının garantörü olup bilimsel olarak geçerli ve güvenilir verilerin üretilmesini sağlamaktadır. Ancak sıklıkla karşılaşıldığı üzere çalışmalarda yöntem sadece bir prosedür seti olarak algılanmakta ve araştırmacılar çoğunlukla konuları ya da araştırma nesneleri ile olan ilişkisinin doğasını görmezden gelmektedirler. Bu bağlamda bu çalışmada metafiziğin üç atlısından biri olarak kabul edilen ‘yönteme çağrı’da bulunulacaktır. Araştırmacılar yönteme çağrılacaktır. Yönteme çağrı’nın anlamsal içeriği Heidegger’in ‘düşünceye çağrı’sından hareketle ifade edilmiştir. Böylece akademi kamusunda yöntemin hassasiyet isteyen bir alan olduğunun altı bir kez daha çizilmiştir. Bu kapsamda çalışmada bir yandan yöntem deyince ne anladığımızı diğer yandan da neden bizler için önemli olduğuna dikkat çekilmiştir. Yönteme çağrının araştırmacıyı iki beceri ile donattığı çalışmada dile getirilmiştir. Bunlardan ilki incelemek istediğimiz fenomeni ‘tanıdık olmaktan’ çıkarmasıdır. İkincisi ise, yönteme çağrı ‘nesnenin de bize el uzattığı’nı, kendisini bize açtığını varsaymayı gerektirmektedir. Yönelinen nesneden kendisini bize açmasını bekleriz. Böylece yönteme çağrı araştırmacı ile incelediği fenomen arasındaki ilişkinin aynılaştırıcı, tahakküm üretici niteliğini sorgulama fırsatı sunar. Bu bağlamda yönteme çağrı araştırmacı olarak hem kendi kişisel serüvenimize hanel getirmemeyi sağlar hem de doğru yolda ilerlediğimiz için inceleme nesnemizi tahribata uğratmaktan bizleri korur.

Anahtar Kelimeler: Yöntem, Geçerlilik Güvenirlik, Yönteme Çağrı, Tanıdık Olmaktan Çıkma

Presentation ID / Sunum No= 369

Oral Presentation / Sözlü Sunum

///

Çalışan Kadınlarda Cam Tavan Baskısı Üzerine Bir Araştırma (Aydın İl Örneği).

Araştırmacı Erhan Buyrukoğlu¹, Prof. Dr. Mehmet Özdemir², Araştırmacı Gökhan Dokuzoğlu³, Araştırmacı Nuh Asanakut⁴

¹*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Spor Yönetim Bilimleri ABD*
ORCID ID: 0000-0002-8459-9270

²*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Sporda Psikososyal Alanlar ABD*
ORCID ID: 0000-0003-2213-6403

³*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor ABD*
ORCID ID: 0000-0001-5407-4927

⁴*Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi ABD*
ORCID ID: 0000-0002-2753-7225

*Corresponding author: Erhan Buyrukoğlu

Özet

Araştırmamız Aydın ilinde devlet ve özel kurumlarda çalışan kadınların maruz kaldıkları cam tavan baskı düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Aydın ilinde farklı sektörlerde çalışan kadın katılımcılar oluşturmaktadır. Çalışmada verilerin toplanması iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu, ikinci bölümde Smith ve diğerleri (2012) geliştirilen, Türkçe uyarlaması Sarıoğlu (2018) tarafından yapılan Kariyer Yolları Ölçeği (Career Pathway Survey-CPS) kullanılmıştır. Bu araştırmada verilerin analizinde SPSS 25.00 paket programı kullanılarak %95 güven aralığında ve 0,05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Yaş, medeni durum, eğitim durumu, çocuk sahibi olma durumu, kurumda çalışılan pozisyon, mesleki tecrübe ve çalışılan kurum, kişisel bilgilerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler hesaplanmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediği basıklık çarpıklık değerlerine bakılarak karar verilmiştir. İstatistiksel açıdan, Bağımsız Örneklem t testi, Anova testi, frekans, yüzde ve güvenirlilik katsayısı hesaplamaları yapılmıştır. Sonuç olarak; Çalışan Kadın katılımcıların maruz kaldıkları cam tavan sendromları ile; yaş değişkenine arasında yapılan Anova testine göre sadece kabullenme alt boyutunda, medeni durum değişkenine arasında yapılan t testine göre dayanıklılık ve kabullenme boyutlarında, medeni durum değişkenine arasında yapılan t testine göre kabullenme boyutunda, eğitim durumu değişkeni arasında yapılan t testine göre sadece kabullenme alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görülmektedir (p<0.05).

Anahtar Kelimeler: Çalışan, Kadın, Cam Tavan

A Study On Glass Ceiling Printing in Working Women (The Case of Aydın Province).

Abstract

Our research was carried out with the aim of examining the glass ceiling pressure levels of women working in public and private institutions in Aydın in terms of some variables. The study group of the research consists of female participants working in different sectors in Aydın. Data collection in the study consists of two parts. Personal information form created by the researchers in the first part, Career Pathway Survey-CPS developed by Smith et al. (2012) and adapted in Turkish by Sarioğlu (2018) were used in the second part. In the analysis of the data in this study, the SPSS 25.00 package program was used, and it was evaluated at the 95% confidence interval and at the 0.05 significance level. Descriptive statistics were calculated regarding age, marital status, educational status, having a child, position in the institution, professional experience and institution, personal information. It was decided whether the data showed a normal distribution or not by looking at the kurtosis skewness values. In terms of statistics, Independent Sample t test, Anova test, frequency, percentage and reliability coefficient calculations were made. As a result; With the glass ceiling syndromes that female working participants are exposed to; According to the Anova test performed between the age variable, only in the acceptance sub-dimension, in the t-test performed between the marital status variable in the dimensions of endurance and acceptance, in the acceptance dimension according to the t-test performed between the marital status variable, in the acceptance sub-dimension only in the t-test performed between the educational status variable. it is seen that there is a significant difference ($p<0.05$).

Keywords: Employee, Woman, Glass Ceiling

Presentation ID / Sunum No= 80

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Proprioceptif Antrenmanların Spor Performansı Üzerine Etkileri: Sistemik Derleme

Öğr. Gör. Osman Yılmaz¹, Doç. Dr. Yusuf Soylu², Prof. Dr. Nurtekin Erkmen³, Prof. Dr. Turgut Kaplan⁴

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
ORCID ID: 0000-0003-3846-2457

²Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi
ORCID ID: 0000-0003-0609-0601

³Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi
ORCID ID: 0000-0002-5220-887X

⁴Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi
ORCID ID: 0000-0002-6150-5235

*Corresponding author: Osman Yılmaz

Özet

Bu sistemik derleme; proprioceptif antrenmanların sporcuların atletik performans gelişimine etkisini araştırmak amacıyla yapılmıştır. Araştırma 01 Ocak 2012 ile 01 Ekim 2022 tarihleri arasında Web of Science, Pubmed ve Scopus veri tabanlarında “Proprioceptif Antrenman”, “Proprioceptif Egzersiz” ve “Proprioepsiyon ve Spor Performansı” anahtar kelimeleri kullanılarak özet ve başlıkta PICO kriterlerine ait (popülasyon, uygulama, karşılaştırma ve sonuçlar) soruları cevaplayabilmek için bir literatür derleme çalışması gerçekleştirilmiştir. Anahtar kelimelere göre yapılan tarama sonrası yüz altmış dokuz (169) makale belirlenmiş ve spor performansı ile ilgili olan on beş (15) makale çalışmaya dahil edilmiştir. Yapılan araştırmaların bulguları incelendiğinde proprioceptif antrenmanların uygulanma süreleri en az dört (4) hafta, en fazla dört ay (4) ay yapıldığı görülmektedir. Genel olarak sekiz (8) haftalık uygulamaların tercih edildiği ve bir hafta içerisinde yapılan antrenman sayısının üç (3) gün olarak uygulandığı görülmektedir. Elde edilen bulgular proprioceptif antrenmanların sporcuların atletik performans özelliklerine olumlu etkileri olduğunu göstermiştir. Bu derlemeye dahil edilen çalışmalar genel olarak proprioceptif antrenmanların fizyolojik kapasite, denge, patlayıcı kuvvet, sürat, çeviklik, dipling, teknik beceri, postüral stabilite, omuz stabilitesi, diz eklem pozisyon hissi, kas aktivasyonu gelişiminde ve kronik eklem instabilitesini azaltmada pozitif etkilerinin olduğunu göstermiştir. Bu sonuçlara göre uzmanlar ve antrenörler programlarına proprioceptif antrenmanlarını dahil ederek sporcuların fiziksel performans özelliklerini geliştirebilirler.

Anahtar Kelimeler: Proprioceptif Antrenman, Proprioceptif Egzersiz, Atletik Performans, Sporcu.

Effects of Proprioceptive Training On Sports Performance: A Systematic Review

Abstract

This systematic review was conducted to investigate the effect of proprioceptive training on the athletic performance development of athletes. The research was conducted between January 01, 2012 and October 01, 2022 in Web Of Science, Pubmed and Scopus databases on "Proprioceptive training", "Proprioceptive exercise" and "Proprioception and Sport Performance" keywords, a literature review study was conducted in order to answer the questions regarding the PICO criteria (population, practice, comparison and results) in the abstract and title. One hundred and sixty-nine (169) articles were determined after the search made according to the keywords and fifteen (15) articles related to sports performance were included in the study. When the findings of the studies are examined, it is seen that the application period of proprioceptive training is at least four (4) weeks and at most four (4) months. In general, it is seen that eight (8) weeks of applications are preferred and the number of trainings done in a week is applied as three (3) days. The findings have shown that proprioceptive training has positive effects on athletic performance characteristics of athletes. Studies included in this review have generally shown that proprioceptive training has positive effects on the development of physiological capacity, balance, explosive strength, speed, agility, dribbling, technical skill, postural stability, shoulder stability, knee joint position sense, muscle activation and reducing chronic joint instability. According to these results, experts and coaches can improve the physical performance characteristics of athletes by including proprioceptive training in their programs.

Keywords: Proprioceptive Training, Proprioceptive Exercise, Athletic Performance, Athlete

Presentation ID / Sunum No= 141

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yaşlılarda Fiziksel Aktivite ve Spor Üzerine Yapılan Araştırmaların İncelenmesi

Araştırmacı Fatmanur Çakır¹, Dr. Öğretim Üyesi Abdulkerim Çeviker², Araştırmacı Metin Dalar³

¹*Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans*
ORCID ID: 0000-0002-6105-5852

²*Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-6566-1251

³*Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans*
ORCID ID: 0000-0001-6273-6556

Özet

Bu araştırmanın amacı, ülkemizde yaşlılarda fiziksel aktivite ve spor konusunda yapılan araştırmaları, yöntem ve konu açısından özelliklerini ortaya koymak, çalışmalarını tanımlamak ve sistematik olarak incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Google Scholar, PUBMED, TUBİTAK Ulakbim Türk Tıp Dizini ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi (Yöktez) veri tabanlarından “yaşlı” ve “fiziksel aktivite” ve “spor” anahtar kelimeleri taranmıştır. 2017-2022 yılları arasında tamamına erişilebilen ve araştırmaya dahil edilme kriterlerine uygun toplamda 17 araştırma, kapsamımızı oluşturmaktadır. Araştırma alan yazınına bakıldığında; fiziksel aktivite ve spor anahtar kelimeleri üzerinde yapılan araştırmaların daha çok farklı ölçümler üzerinde yapıldığı görülmektedir. Yaşlı bireylerde fiziksel aktivite ve spor alışkanlığı; yaş, cinsiyet, denge, eğitim durumu, yaşam kalitesi, kronik hastalıklar, spor geçmişi, ekonomik durum, yaşanan coğrafi bölge, tesis ve parklarda bulunan aletler ve vücut kitle İndeksi (BMI) gibi faktörlerden etkilendiği görülmektedir. Ayrıca yaşlı bireylerde ilerleyen yaş, obezite olma durumu, çevrenin özellikleri, sosyal yönden iletişim sorunu yaşamak alt bileşenleri gibi faktörlerin fiziksel aktivite ve spor performansını etkilediği görülmektedir. Fiziksel aktivite ve spor performansı göstermeyen bireylerin yaşam kalitelerinin azaldığı, umutsuzluğa kapıldığı ve uyku kalitesini olumsuz etkilediği görülmektedir. Fiziksel aktivite ve spor yapma durumu arttıkça; yorgunluk düzeyinin azaldığı, obezite skalasının önemli derecede düştüğü, sarkopeniyi iyileştirdiği ve düşmeye bağlı oluşabilecek sağlık sorunlarının önlenmesinde önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yaşlı bireylerde fiziksel aktivite ve spor performansını artırmaya ve iyileştirmeye yönelik daha fazla spor yapılacak tesislerin oluşturulması, yaşlı bireylerin bilinçlendirilerek yaşam kalitesini artırıcı, sağlık bilinci geliştirici davranışlar edinilmesi sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel Aktivite, Spor, Yaşlılık

Examination of Research On Physical Activity and Sports in the Elderly

Abstract

The aim of this study is to reveal the researches on physical activity and sports in the elderly in our country in terms of method and subject, to define the studies and to examine them systematically. Document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used in the research. The keywords "elderly" and "physical activity" and "sports" were scanned from Google Scholar, PUBMED, TUBITAK Ulakbim Turkish Medical Directory and Higher Education Council Thesis Center (Yöktez) databases. A total of 17 researches, all of which were accessible between the years 2017-2022 and complying with the inclusion criteria, constitute our scope. Looking at the research literature, it is seen that the studies on physical activity and sports keywords are mostly done on different measurements. It is observed that physical activity and sports habits in elderly individuals are affected by factors such as age, gender, balance, educational status, quality of life, chronic diseases, sports history, economic situation, and geographic region, tools in facilities and parks, and body mass index (BMI). In addition, it is seen that factors such as advancing age, obesity, environmental characteristics, social communication problems and sub-components affect physical activity and sports performance in elderly individuals. It is discovered that the quality of life of individuals who do not show physical activity and sports performance decreases, they despair and negatively affect their sleep quality. It has been concluded that as physical activity and sports status increase, the level of fatigue decreases, the obesity scale decreases significantly, improves sarcopenia and is important in preventing health problems that may occur due to falling. Establishing facilities where more sports will be done to increase and improve physical activity and sports performance in elderly individuals, and by raising the awareness of elderly individuals, it can be ensured that behaviors that increase the quality of life and improve health awareness can be achieved.

Keywords: Physical Activity, Sports, Old Age

Presentation ID / Sunum No= 339

Oral Presentation / Sözlü Sunum

1323 Yılı Memlûk – İlhanlı Antlaşmasının Netice ve Etkileri Üzerine Bir İnceleme

Dr. Kazım Uzun¹

¹Ege Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0003-0302-5863

Özet

13. yüzyılın ortalarında Ortadoğu coğrafyası önemli değişikliklere şahitlik etti. Moğolların batı yönündeki ilerleyişleri özellikle 1243'deki Köseadağ Savaşı'nı müteakiben Anadolu'nun Moğol tahakkümü altına girmesine sebep oldu. 1250 yılına gelindiğinde ise Eyyûbî iktidarına son veren memlûkler Kahire'de yeni bir devlet kurdular. Keza Moğolların batıya ilerlemelerinin önemli neticelerinden biri 1256 yılında İlhanlı Devleti'nin kurulması oldu. İki yıl sonra Bağdat'ı yerle bir eden İlhanlıların Suriye ve Mısır'a ilerlemek istemeleri, onları Memlûklerle karşı karşıya getirdi ve 1260 yılında Ayn Câlût'ta gerçekleşen savaşta Memlûkler İlhanlıları yenmeyi ve durdurmayı başardılar. Memlûkler İlhanlıları yenmeyi başarmıştı, ancak İlhanlıların Memlûk hâkimiyetindeki Suriye'de etkili olma, hatta başarabildikleri ölçüde burayı ele geçirme gayret ve girişimleri devam etti. Memlûk ve İlhanlılar arasındaki mücadele hali çeşitli girişimler sayesinde zaman zaman yerini bir sükûnet devresine bıraktıysa da bunların hiçbirisi uzun soluklu olamadı ve taraflar her defasında yeniden ya savaş alanında ya da diplomatik sahada karşı karşıya geldiler. Bu durum yaklaşık altmış yıl boyunca, yani 1320'lere kadar devam etti. İlhanlıların İran coğrafyasına hâkim olmaları ve Anadolu'yu da tahakkümleri altına almaları Memlûkler açısından çok önemli olan Orta Asya ile iletişimin büyük oranda etkilenmesine sebep oldu ve bu iletişime bir anlamda sekte vuruldu. Karadan sağlanan her türlü irtibat mecburen deniz yoluyla yapılmak zorunda kaldı. Memlûk ordusunun temel insan unsurunun Deşt-i Kıpçak'tan sağlandığı göz önüne alındığında Anadolu ve İran hattının kapalı olmasının neticeleri daha net şekilde tezahür edecektir. 1320'lerin başında değişen siyasi konjonktür Memlûk ve İlhanlı ilişkileri açısından yeni bir sürece imkan tanıdı ve taraflar 1323 yılında bir barış antlaşması imzaladı. Uzun süre sonra bir barışın tesisi tabii olarak yalnızca Memlûk – İlhanlı özelinde değil, daha geniş anlamda Ortadoğu ve Orta Asya coğrafyasında varlık gösteren tüm siyasi unsurlar açısından bir takım neticeler üretti. Bu bildiride bahsi geçen antlaşmanın netice ve etkileri çok yönlü olarak tespit ve tetkike gayret edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Memlûkler, İlhanlılar, Deşt-i Kıpçak, 1323 Antlaşması

Presentation ID / Sunum No= 160

Oral Presentation / Sözlü Sunum

17. Yüzyıl Mançu - Halha Moğolları Siyasî İlişkileri

Researcher Samet Kalyoncu¹

*¹Moğolistan Devlet Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-4700-6613*

Özet

Mançular insanlık tarihine iki defa güçlenip çıkmış bir devlettir. Ayrıca 20. yüzyılın ilk çeyreğinde tamamen çökmüş bir devlet olup dil ve kültürleri Çinliler içerisinde kaybolmaya yüz tutmuştur. Mançular ilk olarak 1115-1234 yılları arasında Kin Hanedanı, Curçen Hanedanı, Altın Ulus adlarıyla ünlenmişlerdir. Daha sonra 1636-1912 yılları arasında Büyük Kutsal Devlet, Qing İmparatorluğu, Mançu Hanedanı adlarıyla yükselip çökmüş bir tarihe sahiptir. Mançuların 1636-1911 yılları arasında Moğolistan'ı yönettiği dönemin başlangıcını iyi kavrayabilmek için 17. yüzyıl Moğol tarihini araştırmak gereklidir. Özellikle bu dönemde Halha Moğolistan'ı ile Mançu Devleti'nin ilişkilerinin nasıl başladığı, Halha Moğollarının Mançu hâkimiyeti altına nasıl girdiği konuları üzerinde durulmalıdır. 1636 yılında İç Moğolistan'ı hâkimiyeti altına aldıktan sonra devletin adını Qing olarak değiştiren Mançu imparatoru Huntayç, Halha Moğolistan'ını ele geçirmek üzere hareketlenmişti. 1691 yılına kadar Halha Moğolları ile ilişki içerisinde bulunan Mançular, bu yıl içerisinde Halha Moğollarını da hâkimiyetleri altına almıştı. Çalışmada Halha Moğolları ile Mançuların ilişkilerinin başlangıç dönemini (17. yüzyıl) Moğolca, İngilizce ve Çince kaynaklar üzerinden ele alacağız.

Anahtar Kelimeler: Mançu, Halha, Moğolistan, Qing, Orta Asya

Presentation ID / Sunum No= 217

Oral Presentation / Sözlü Sunum

19. Yüzyıl Seyahatnamelerinde Türkistan Coğrafyasında Görülen Hastalıklar

Dr. Öğretim Üyesi Mertcan Akan¹

¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0003-3160-4774

Özet

19. yüzyılın ikinci yarısında yaklaşık beş milyonluk nüfusa sahip olan Türkistan coğrafyasının ve halklarının ekonomik, sosyal ve siyasî durumu komşu bölgelere ve dünyanın geri kalanına göre oldukça istikrarsız ve değişken vaziyette idi. Siyasî oluşum olarak Buhara Emirliği, Hokand ve Hive Hanlıklarına ve bir dizi kabile yönetimlerine bölünmüş bu coğrafya sözü edilen dönem içerisinde Rusya ve İngiltere'nin siyasi ve ekonomik rekabetine sahne olmuş, bu hâkimiyet kurma çabası ise bölgenin keşfini oldukça hızlandırmıştır. Bu çaba ve ilgi, dönemin popüler yazın türleri arasında yer alan seyahatnamelerin sayısını, buna bağlı olarak da çeşitliliğini oldukça arttırmıştır. Bu çalışmanın amacı bu uzak coğrafyaya imparatorluk görevini, emperyal emeller, ticari menfaatler, bilimsel ilgi, keşif merakı, dini misyon, yardımseverlik veya ün peşinden koşma gibi motivasyonlar ile çoğunluğu Rus ve Batılı olmak üzere 19. yüzyılda Türkistan coğrafyasına seyahat etmiş insanların bölge hakkında tutmuş oldukları rapor, günlük, gezi notu vb. belgelerde yer alan hastalıkların ve bölge halklarının bu hastalıklar karşısındaki tutumlarının incelenmesi olacaktır. Bu bağlamda hekimliğin modern örneklerinden oldukça uzak olan, hastalıkların kökenlerinin olağanüstü güçler ve kötü ruhlarla açıklanmaya çalışıldığı, kendi halk hekimliği geleneklerine ve eski inançlarına duydukları güven sebebiyle modern tıp uygulamalarına karşı şüpheyile yaklaşan bölge halklarının sağlık koşulları ve imkânsızlıkları Batılı seyyahların aktardıkları içerisinde incelenerek ve değerlendirilecektir. Her seyyahın motivasyonunun, kişisel ilgi alanının ve deneyiminin aktardıklarına etki edebileceği düşüncesi ile incelenen örneklerin sayısı olabildiğince yüksek tutulmuş, özellikle farklı karakterlerden faydalanılarak bilginin tespiti ve doğruluğu amaçlanmıştır. 19. yüzyıl seyahatnamelerinde Türkistan halklarının sağlık koşulları ve hastalıkları ele aldığımız bu çalışma seyahatnamelerin tarih biliminin kaynağı olarak kullanıldıklarında nasıl zengin veriler sunabildiklerini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkistan, Seyahatname, Seyyah, Hastalık, Sağlık

Diseases Seen in the Turkestan in the 19th Century Travel Books

Abstract

In the second half of the 19th century, the economic, social and political conditions of the Turkestan geography and its peoples, which had a population of about five million, was quite unstable and sliding compared to the neighboring regions and the rest of the world. This geography, which was politically divided into Bukhara Emirate, Kokand and Khiva Khanates and a lot of tribal

administrations, witnessed the political and economic competition of Russia and England during the defined period, and this specific effort towards dominating this region accelerated its exploration. This effort and concern towards the region dramatically increased the number and, accordingly, the variety of travel books, which were among the popular literary types of the period. People, mostly Russian and Western, traveled to this remote Turkestan geography in the 19th century, with various motivations such as imperial ambitions, commercial interests, scientific interest, exploratory curiosity, religious mission, charity or pursuit of fame. The aim of this study will be to examine the diseases in the documents of these travelling people such as reports, diaries, travel notes etc. and the attitudes of the people of the region towards these diseases. It has to be put forward that the people of this region were far from medicine in modern means and were suspicious of modern medicine practices due to their trust in their own folk medicine traditions and old beliefs. That's why the origins of diseases are rather tried to be explained by supernatural powers and evil spirits in this region. In this context, the health conditions and impossibilities of the people of the region will be examined and evaluated within the words of Western travelers. Keeping in the mind that each traveler's motivation, personal interest and experience can affect what s/he conveys, the number of examples has been kept as much as possible, and the determination and accuracy of the information is tried to be managed especially by making use of different characters. This study, which deals with the health conditions and diseases of the people of Turkestan in the travel books of the 19th century, has shown how travel books can provide rich data when they are used as a source of historical science.

Keywords: Turkestan, Travel Books, Traveler, Disease, Health

Presentation ID / Sunum No= 395

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Albay Bremond'un Çukurova Anıları

Dr. Murat Kütükçü¹

¹*Çağ Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-4311-8036

Özet

Mondros Anlaşmasının imzalanmasıyla birlikte Adana ve çevresinde, emperyal emellerin yerine gelmesi için, görünürde bir engel kalmamıştı. Öteden beri coğrafi yapısı ve stratejik önemi nedeniyle Adana, hem İngiltere'nin hem de Fransa'nın iştahını kabartmada bir cazibe merkezi haline gelmişti. Nitekim Fransa, 15 Eylül 1919 tarihli Suriye İtilafnamesi'yle İngiltere'nin önüne geçmiş; Adana ve çevresinde belirleyici güç haline gelmişti. Çukurova'da bir Ermeni Devleti kurmaları yönünde destek ve teşvikleri bulunan Ermenileri harekete geçiren Fransa, 11 Aralık 1918'de Dört Yol, 19 Aralık'ta Tarsus, 21 Aralık'ta Adana, 1 Ocak 1919'da İskenderun ve 2 Ocak'ta Mersin'i işgal etti. Fransa, işgal komutanı olarak Albay Edouard Bremond'u görevlendirdi. İngilizlerle yapılan anlaşma gereği Çukurova'dan ayrılan İngiliz askerlerinin yerine, Bremond'un emrine çok sayıda Ermeni asker ve toplama Afrikalı kuvvetler verildi. Böylece tüm Adana'ya hâkim olduğunu düşünen Albay Bremond, ilk günden itibaren yöre halkına eziyet ve işkence yapmaya başladı. Milli kuvvetlerin müfrezeler kurarak yıpratıcı darbeler indirdiği Adana'da şaşırان ve beklemediği örgütlenme karşısında yönetim inisiyatifini kaybeden Albay Bremond, çok tartışılan bir komutan olarak tarihteki yerini aldı. Bu bildiride, üzerinde tartışılan konular hakkında Albay Edouard Bremond tarafından yayınlanan "La Cilicie en 1919-1920" adlı hatırat kitabı ele alınarak kritiği yapılacak hatıratın önemli bölümleri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Edouard Bremond, La Cilicie En 1919-1920, Kilikya, Çukurova, Adana

Memories of Colonel Bremond in Cukurova

Abstract

With the signing of the Mondros Agreement, there was no obstacle in sight for the fulfillment of imperial ambitions in Adana and its environs. Due to its geographical structure and strategic importance, Adana has always been a center of attraction to whet the appetite of both England and France. As a matter of fact, France got ahead of England with the Syria agreement dated September 15, 1919; It had become the decisive force in Adana and its environs. France, which mobilized the Armenians who had support and encouragement to establish an Armenian State in Çukurova, conquered Dört Yol on 11 December 1918, Tarsus on 19 December, Adana on 21 December, İskenderun on 1 January 1919 and Mersin on 2 January. Invaded. France appointed Colonel Edouard Bremond as the occupation commander. In place of the British soldiers who left Çukurova in

accordance with the agreement with the British, a large number of Armenian soldiers and African forces were given to Bremond's command. Thus, Colonel Bremond, who thought that he was in control of all Adana, started to torture and torture the local people from the first day. Colonel Bremond, who was surprised and lost the initiative of the administration in the face of the unexpected organization in Adana, where the national forces inflicted corrosive blows by forming detachments, took his place in history as a much-debated commander. In this paper, the important parts of the memoir to be critiqued will be evaluated by considering the memoir book titled "La Cilicie en 1919-1920" published by Colonel Edouard Bremond on the issues discussed.

Keywords: Edouard Bremond, La Cilicie En 1919-1920, Cilicia, Çukurova, Adana

Presentation ID / Sunum No= 220

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Ankara Savaşı'na Giden Süreçte Tokat Şehrinin Konumu ve Güzergâhın Savaşın Seyrine Etkileri

Araştırmacı Zeynep Kayan¹

¹Ege Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-5659-4715

Özet

Timur, 1370 yılında tahta geçtikten sonra hâkimiyetini ilan ettiği topraklarda nüfuzunu güçlendirmek için Horasan, İran, Gürcistan ve Azerbaycan üzerine seferler düzenleyerek devletinin topraklarını büyük ölçüde genişletmeyi başardı. Mezkûr bölgeleri hâkimiyeti altına alan Timur, Memlûk ve Osmanlı Devleti sınırlarına dayandı. Birer yıl arayla Sivas hâkimi Kadı Burhaneddin'in ve Memlûk Sultanı Berkuk'un vefatıyla Anadolu'daki otorite boşluğunu fırsat bilen Osmanlı hükümdarı I. Yıldırım Bayezid Sivas, Malatya ve Divriği bölgelerini ele geçirdi. Anadolu'daki beyliklere bağlılıklarını bildirmelerini talep etti. Yıldırım'ın Anadolu'daki faaliyetlerini haber alan Timur, ele geçirdiği toprakları beylere iade etmesini ve aynı zamanda kendine sığınan Celâyirli Sultan Ahmed ile Karakoyunlu Kara Yusuf'u göndermesini talep etti. Ancak diplomatik süreçte çok kez olumsuz cevap alması üzerine Anadolu üzerine sefere çıktı. Timur, Anadolu'ya gelip Sivas'ı ele geçirdikten sonra güneye inip Memlukleri mağlup etti. Tekrar Sivas'a gelen Timur'un Tokat'a hareket ederek oradan da Ankara'ya ulaşmayı planladığı düşünülmektedir. Bölge hakkında araştırma yapan Timur, muhbirlerinden Yıldırım'ın bölgeye intikal edip hazırlık yaptığı ve Tokat yolunun dar yapılı ormanlık alandan geçtiği bilgilerini aldıktan sonra yönünü Tokat'tan Kırşehir'e çevirerek bu güzergâhtan Ankara'ya vardı. Timurlu ordusunun önemli bir kısmı atlı askerlerden oluştuğu için bu dar ve engebeli yolda zaman kaybedip çabuk yorulacağı anlaşılmaktadır. Yıldırım ise ordusunun çoğunluğu piyade askerlerden oluştuğu için ve Timur'un Anadolu'nun içlerine girip daha fazla yağmalama yapmaması maksadıyla Tokat'ın girişinde Timur'u beklemeye koyuldu. Ancak Timur, stratejik bir planla Ankara'ya vardı. Ordusu dinlenmiş bir şekilde savaşa girme fırsatını elde etti. Yıldırım ve ordusu Ankara Kalesi yakınlarına büyük bir hızla ulaşmış olsa da bölgeye vardığında Timur'un geldiğini gördü. Yıldırım'ın ordusu yolda yeterince yorulmuştu. Tüm mücadelelerine rağmen Yıldırım ile yorgun ve az sayıdaki ordusu için mağlubiyet kaçınılmaz son oldu. Bu bildirinin amacı Ankara Savaşı öncesinde Tokat şehrinin, savaşın gerçekleşmesi sürecinde belirlenen güzergâha etkisini irdelemektir.

Anahtar Kelimeler: Yıldırım, Timur, Tokat, Ankara Savaşı, Anadolu.

Presentation ID / Sunum No= 195

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Anşa Bacılılarda Kültürel Hayat

Arş. Gör. Dr. İbrahim Karaca¹

¹*Erciyes Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-1563-7584

Özet

Bu çalışmanın konusunu, Zile merkezli bir Alevi topluluğunun Anşa Bacı olarak tanınan bir kadın önderliğinde, Oğuzların Beydili boyuna mensup dinî bir grup olarak şekillenmesi ve kültürel hayatları oluşturmaktadır. Anadolu Aleviliği içerisinde Anşa Bacılılar olarak bilinen topluluk, 19. yüzyılda Zile'nin Acısu köyünde yaşamış olan Anşa Bacı adındaki karizmatik lidere nispetle bu adla anılmaktadır. Anşa Bacılılar, kendi ocak sistemlerini yapılaştırmadan önceki dönemlerde Hubyar Ocağı'na bağlı "Sıraç Alevi Topluluğu" içinde yer almaktadır. Ancak Anşa Bacılılar 19. yüzyılın ilk yarısında Sünnileştikleri gerekçesiyle Hubyar Ocağı'na ve Hubyar Dedelerine tabiiyetlerine son vermiş, kendilerini bağımsız ocak ilan etmişlerdir. Sünnileştirilmeye tepki olarak kurulan bu yeni ocak, Veli Baba-Anşa Bacı'ya nispetle "Kurdoğlu Ocağı" veya "Anşa Bacılı Ocağı" şeklinde bilinmektedir. Böylelikle Beydili boyuna mensup "Sıraç Alevi Topluluğu", Hubyarlılar ve Anşa Bacılılar olmak üzere iki kola ayrılmıştır. Anşa Bacılılar, Veli Baba-Anşa Bacı'dan başlayarak günümüze değin gelen süreç içinde bir ocak sistemini yapılaştırmış ve sözü edilen ocak sistemine meşruiyet kazandırmaya çalışmışlardır. Anşa Bacılıların kültürel hayatlarını geleneksel Türk inançları oluşturmaktadır. Bu inanışlar dağ, su, ağaç kültleri ile kendisini göstermektedir. Ayrıca köylerde yaşayan dedeler eski Türk inanışlarındaki şamanların yerini almışlardır. Anşa Bacılı köylerinde tabiat kültleri yanı sıra Atalar ve Kahraman atlar kültü de kendisini göstermektedir. Anşa Bacılı köylerinde 'saya' geleneği varlığını sürdürmektedir. Koyun yüzü de denilen bu adet her yıl yapılmaktadır. Sayanın yanı sıra bahar bayramı olarak bilinen Ficek geleneği de varlığını sürdürmektedir. Ficek bayramı her yıl April beşi denilen Nisan ayının 23-25 arasında yapılmaktadır. Çalışmanın verileri Anşa Bacılı Beydili köyünde yapılan saha çalışmasından elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Kültür Tarihi, Türk Halkları ve Toplulukları, Anşa Bacılılar, Alevilik-Bektaşilik.

Presentation ID / Sunum No= 162

Oral Presentation / Sözlü Sunum

;

Antik Kaynaklar Işığında Tarihin Savaşçı Kadınları: Amazonlar

Dr. Öğretim Üyesi Gökhan Kalmış¹, Araştırmacı Saliha Çeki¹

¹*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-0118-9373

²*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-4785-982X

**Corresponding author: GÖKHAN KALMIŞ*

Özet

Antik kaynaklar, Eski Çağ toplumlarının araştırılmasında başvuru eserleri arasında yer almaktadır. Bu kaynakların içermiş olduğu bilgiler dönemin toplumsal, kültürel, coğrafi ve iktisadi özellikleri gibi önemli konular hakkında bilgiler sunarak araştırmacıyı kanalizetmektedir. Haklarındaki ilk bilgilere antik kaynaklarda rastladığımız Amazonlar, Eski Çağ'ın kadim zamanlarında tarih sahnesine çıkmış bir kadın topluluğudur. Özellikle Grek ve Roma kaynaklarında bu topluluğun yaşamış olduğu coğrafya, sosyal hayatları, toplumsal düzenleri, inanç sistemleri ve onları diğer toplumlardan ayırarak bir kimlik haline getirmiş olan savaşçı yönleri büyük yer edinmiştir. Çalışmayı, antik yazarların aktarımları çerçevesinde Amazon kadınları oluşturmaktadır. Amazon kadınlarına antik kaynaklarda MÖ 8. yüzyıldan itibaren rastlanmaktadır. Onlardan ilk bahseden yazılı kaynak ise Homeros'un "İlyada" isimli eseridir. Homeros'un ardından ilk tarihsel veriler Herodotos'ta geçmektedir. Bu eserlerin yanı sıra antik yazarlar arasında yer alan Strabon, Ksenophon, Vergilius, Diodorus Siculus, Rodoslu Apollonios, Plinius ve Hippokrates'in eserlerinde de Amazonlara yer verilmiştir. Çalışmada antik kaynakların aktarmış olduğu bilgiler ışığında Amazon kadınları olarak anılan destansı kavmin yaşamı ve gerçekliği incelenecektir. Bununla birlikte Amazonlar özelinde kadınların eski devirlere dayanan varlıkları, toplumsal statüleri ve egemenlik alanları ile yaşadıkları dönemin şartlarına göre şekillenen mücadeleci yönlerinin tanıtılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eski Çağ Tarihi, Antik Kaynaklar, Savaşçı Kadınlar, Amazonlar

Presentation ID / Sunum No= 243

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Arslan Paşa'nın Macar Dilinin Gelişimine Katkısı

Dr. Öğretim Üyesi Yasemin Altaylı¹

*¹Ankara Üniversitesi, DTCF, Hungaroloji Anabilim Dalı
ORCID ID: 0000-0002-8223-9706*

Özet

Macar dilinin yazılı belge ve metinleri Macarların Avrupa'da bugünkü yurtlarına gelişini ifade eden, Macar literatüründe "Honfoglalás" adıyla anılan Yurttutuş'tan (896) sonraki dönemde Macarların Hristiyanlık dinini benimsemesinden sonra oluşmaya başlamıştır (11. Yüzyıl). İlk yazılı belge ve metinlerin oluşmaya başladığı bu en erken Macar dil devrinden sonraki orta devir ise tarihsel süreçte Macaristan'da Osmanlı hakimiyetinin başladığı ve sona erdiği süreyi de içerisine alarak Macar Aydınlanmasına kadar devam eder (1772). Macar dili tarihinin bu iki devrinin dil açısından en önemli ortak özelliklerinden birisi ise hiç kuşkusuz Macar dili üzerindeki büyük Latince etkisidir. Macaristan'daki Osmanlı hakimiyeti dönemi Macar dili tarihinin orta devrine tekabül etmektedir. Bilindiği üzere tarihsel açıdan bu dönemde 1526 yılında Mohaç Savaşı yapılmış, 1541 yılında Budin Beylerbeyliği kurulmuş ve Osmanlı hakimiyet devri 1686 yılında Budin'in elden çıkışına kadar devam etmiştir. Bu çalışmada Macar dilinin Yurttutuş sonrası tarihsel dönemleri, gelişimi ve Macarca üzerindeki Latince etkisi hakkında ana hatlarıyla bilgi verilecek ve Macar dili tarihinin orta devrine denk gelen 1565-1566 yılları arasında Budin Beylerbeyi olarak görev yapan Arslan Paşa'nın Macar dilinin gelişimine katkısı anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Macar, Yurttutuş, Arslan Paşa, Latince, Macarca

Presentation ID / Sunum No= 198

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bir Bulgar Müverrihi Olarak Marcellinus Comes ve Kroniği

Okan Çekil*

*Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, Türk Tarihi A.B.D. Dr. Öğrencisi.
okncekil.35@windowlive.com ORCID: 0000-0002-3019-5975*

Özet

Günümüz Bulgaristan Devleti'ne adını veren Bulgar Türklerinin Batı Avrasya'daki erken tarihlerine dair edebi veriler, oldukça kısıtlı olmakla birlikte çoğunlukla Latince ve Yunanca kaleme alınmış Roma literatürü tarafından sağlanmıştır. Bulgarlar, Antakyalı Iohannes'in 481 yılına tarihlenen kaydında, Roma İmparatorluğu'nun siyasi sınırları içinde bulunan Balkan topraklarındaki ilk faaliyetleri ile İmparatorluk politikalarına dâhil olmaya ve tedricen bu kaynak kümesi içinde adlarından daha sık söz ettirmeye başlamışlardır. Özellikle dönemin çağdaşı ve başkent Konstantinopolis'te bir saray yetkilisi olan Marcellinus Comes'in yazdığı Kronik (*Chronica*: Kronolojik tarih-yazımı) eser, Bulgarların 481-530 yılları arasındaki askeri faaliyetlerini Roma İmparatorluğu ile etkileşimi çerçevesinde aktaran Batı Avrasya'daki erken Bulgar tarihi için önemli bir otoritedir. Atfedilen önem yalnızca dönemin bir çağdaşı olarak nicelik açısından "Bulgar" adının zikredilmesiyle sınırlı olmayıp, aynı zamanda direkt bir ada gönderme yapılmamış olduğu halde sağladığı kronolojik takvim ile Bulgarlar hakkında veriler sağlayan diğer yazılı kaynaklardaki bahisleri tarihlendirebilme anlamında aydınlatmış olmasına dayanmaktadır. Marcellinus Comes'in 534 yılında tamamladığı bu eser, daha sonra anonim bir yazar tarafından 548 yılına kadar devam ettirilmiş olup bu tarihten sonra Bulgarların askeri faaliyetleri ile ilgili iki adet daha bahis içermektedir. Ayrıca döneminin İmparatoru Iustinianus'un güncel başarılarını kutlayan Kroniğin aynı zamanda doğası gereği Hristiyan motivasyonu ile yazılmış olması, odaklandığı temayı her ne kadar "barbar" olarak nitelendirilen komşu halklar üzerinde tutmasına bir engel teşkil etmiş olsa da yazarının *Illyricum* (Balkanların büyük bir bölümünü kapsayan siyasi idare bölgesi – *praefectura*) kökenli oluşu ve bürokratik görevi, Bulgarların söz konusu faaliyetleri hakkında verdiği bahislerini daha da cezbedici kılmaktadır. Dolayısıyla bu bildiri, Marcellinus Comes'i "bir Bulgar müverrihi olarak" mercek altına almakla birlikte, Bulgarların Batı Avrasya'daki erken tarihleri hakkındaki bahislerinin ne vadedebileceğini ve Bulgar tarihçiliği için nerede durduğu tartışmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bulgarlar, Erken Türk Tarihi, Marcellinus Comes

* Bu bildiri, "Marcellinus Comes ve Türk Tarihi", adlı yayımlanmamış yüksek lisans tezinden (2020) üretilmiştir.

Presentation ID / Sunum No= 338

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bizans'ın Doğu Sınırında Bir Ordugâh ve Surları: Malazgirt

Dr. Mehmet Sait Sütçü¹

¹*Muğla Sıtkı Koçman Üniversite*
ORCID ID: 0000-0001-6890-8945

Özet

Malazgirt, Anadolu'nun kuzeydoğu hattından güneybatı hattına uzanan sınır karakollarından biri olarak XI. yüzyıla kadar olarak önemini korumuştur. Bu hattın en kuzeyinde yer alan Ani Kuzeydoğu Anadolu ve Karadeniz hattının kilit noktası; Diyarbakır, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Akdeniz'e giden yolların kontrol noktası ve Malazgirt orta Anadolu'ya açılan kapı görevi görmüştür. Bundan mütevellit Malazgirt'in fethi, Türklere Anadolu'nun kapısını açan bir zafer olarak nitelendirilmiştir. Nitekim bu kapı metaforu, yarım asrı aşkın bir süre Anadolu'ya akın yapmalarına rağmen yurt tutma noktasında somut bir gelişme sağlayamayan Türklerin, zafere müteakip İznik'e ulaşmasıyla anlam kazanmıştır. 1071 tarihinde Malazgirt'in Türkler tarafından ele geçirilmesi ve sınırların Anadolu'nun batısına kadar ilerlemesiyle sınır garnizonu olma vasfını yitiren şehrin, bu mahiyetine bir daha asla sahip olmadığı anlaşılmaktadır. Lakin Türkler tarafından fethedildiği XI. yüzyıla kadar önemli bir Roma/Bizans sınır garnizonu olarak işlev görmüştür. Çift sıra surlarla korunan Malazgirt'i önemli kılan detay ise sahip olduğu jeostratejik önem ve yer aldığı konum olmuştur. Dolayısıyla Malazgirt şehri, kalesi ve surları bahsi geçen tarihe kadar önemli bir belirleyici unsur olmuştur. Çift sıra bazalt taştan inşa edilmiş ve 1940 metre uzunluğa sahip bu surların çok az bir kısmı günümüze ulaşmış durumdadır. Günümüze ulaşmış olan kısımların da büyük bir kısmı yapılan restorasyonlardan kalmıştır. Bu çalışmada, XI. yüzyıla kadar varlığını devam ettiren ve önemli bir ordugâh olan Malazgirt ve şehri saran bu çift sıra surların varlığı üzerinde durulacaktır. Zira 2020 yılında başlayan "Malazgirt Savaş Alanının Tespiti, Tarihi ve Yüzey Araştırması" projesi bağlamında "şehir ve surlar" üzerinde yapılan çalışmalar neticesinde surların tarihsel arka planı, yapım evreleri ve surlar üzerindeki yapılara dair önemli buluntulara ulaşılmıştır. Bu çalışmalar ve 2022 yılında içkale surlarında yapılan kazı/çalışmalar hakkında bilgiler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Malazgirt, Şehir Surları, Ordugâh Şehir, Garnizon, Bizans

Presentation ID / Sunum No= 356

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Dördüncü Yıldönümünde İzmir'in Yunan İşgalinden Kurtarılışı ve İkinci Süvari Fırkası

Doç. Dr. Nilgün Nurhan Kara¹

¹ *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-6168-5996

Özet

30 Ekim 1918 tarihinde Osmanlı Devletinin Mondros Mütarekesini imzalanmasının ardından işgaller başlamıştı. Türk milleti İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalini kabullenmeyerek istiklal için mücadeleye girişmişti. Milli Mücadele döneminde İzmir'in işgale uğraması üzerine bu duruma protesto ve mitinglerle milletçe tepki gösterilirken, topyekûn mücadeleye girişen Türk milleti kurduğu Müdafaa-i Hukuk, Redd-i ilhak cemiyetleri, Kuvva-yı Milliye birlikleriyle ve sonrasında düzenli ordu ile giriştiği mücadelede Mustafa Kemal Paşa'nın Başkomutanlığında zafere ulaşmıştı. Bu günlere tanıklık edenlerin kaleminden işgal ve kurtuluş günlerine dair arşiv belgeleri, gazeteler ve anılara yer verilen çalışmalar mevcuttur. Bu çalışma ile İzmir'in Yunan işgalinden kurtuluşunun ve yenilen Yunan ordusunun batı Anadolu'dan geri çekilişini konu alan, "Dördüncü Yıl dönümü Münasebetiyle, İzmir'in Kurtarılışı" ismiyle kaleme alınan ve ikinci süvari fırkasının saha-i harekâtı takip edilerek hazırlanarak 1925 yılında basılan kitapçıkta aktarılan bilgiler etüt edilecektir. Çalışmada değerlendirilecek olan İzmir'in kurtuluş sevincini yaşadığı ve bu günlere tanıklık etmiş kişilerin hayatta olduğu tarihte kaleme alınmış olması çalışma açısından dikkat çeken bir husus olacaktır. Anahtar Kelimeler: Milli Mücadele, Yunan İşgali, İzmir, 9 Eylül, Kurtuluş Nilgün Nurhan Kara 30 Ekim 1918 tarihinde Osmanlı Devletinin Mondros Mütarekesini imzalanmasının ardından işgaller başlamıştı. Türk milleti İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalini kabullenmeyerek istiklal için mücadeleye girişmişti. Milli Mücadele döneminde İzmir'in işgale uğraması üzerine bu duruma protesto ve mitinglerle milletçe tepki gösterilirken, topyekûn mücadeleye girişen Türk milleti kurduğu Müdafaa-i Hukuk, Redd-i ilhak cemiyetleri, Kuvva-yı Milliye birlikleriyle ve sonrasında düzenli ordu ile giriştiği mücadelede Mustafa Kemal Paşa'nın Başkomutanlığında zafere ulaşmıştı. Bu günlere tanıklık edenlerin kaleminden işgal ve kurtuluş günlerine dair arşiv belgeleri, gazeteler ve anılara yer verilen çalışmalar mevcuttur. Bu çalışma ile İzmir'in Yunan işgalinden kurtuluşunun ve yenilen Yunan ordusunun batı Anadolu'dan geri çekilişini konu alan, "Dördüncü Yıl dönümü Münasebetiyle, İzmir'in Kurtarılışı" ismiyle kaleme alınan ve ikinci süvari fırkasının saha-i harekâtı takip edilerek hazırlanarak 1925 yılında basılan kitapçıkta aktarılan bilgiler etüt edilecektir. Çalışmada değerlendirilecek olan İzmir'in kurtuluş sevincini yaşadığı ve bu günlere tanıklık etmiş kişilerin hayatta olduğu tarihte kaleme alınmış olması çalışma açısından dikkat çeken bir husus olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Milli Mücadele, Yunan İşgali, İzmir, 9 Eylül, Kurtuluş

Presentation ID / Sunum No= 330

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Fırtına Öncesi Sessizlik: Hunlar ve Gotlar

Araştırmacı Görkem Artagan Kırmızıyaprak¹

*¹Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Tarihi Doktora Programı
ORCID ID: 0000-0002-9771-7176*

Özet

Çin'in kuzeyindeki bölgede Hiung-nu egemenliğinin yıkılmasından sonra Doğu Avrupa'da Hunların isimleri duyulmaya başlamıştır. M.S. IV. yüzyılda Hunlar Hazar'ın ve Kafkasların kuzeyinde bulunan Alanların ülkesini istila etmişlerdir. Alanların bölgelerini terk ederek Gotların arazisine girmeleri ile etkileri uzun bir zaman devam edecek olan Hun istilasına tarihte "Kavimler Göçü" kapsamında tanımlanan olaylar silsilesini başlatmıştır. Hunların Got arazilerine girmeleri ikilinin siyasi konumlarında görülen değişimlerin yanı sıra birbirleriyle sosyokültürel paylaşımlarda bulunmalarına imkân sağlamıştır. Kavimler Göçü sırasında yaşananlar dönemin hareketli doğasından, eldeki kaynakların yetersizliğinden olduğu kadar; edebi kaynaklardaki yer yer abartılı ifadelerden dolayı da tam olarak aydınlatılamamıştır. Bu durumun varlığı Kavimler Göçü'ne katılmış toplulukların hem kendi özellerinde hem de birbirleriyle olan ilişkileri ekseninde tarihi bir süzgeçte ele alınmasını gerektirmektedir. Çalışmamızda edebi kaynakların bize aktardıkları bilgilerden ve konuyla ilgili araştırma eserlerinden faydalanılarak Hunların Gotlar ile ilk temaslarının açıklanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kavimler Göçü, Hunlar, Alanlar, Gotlar, Bağımsız Hunlar

Presentation ID / Sunum No= 301

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Gertrude Bell'in Gözünden İzmir Levantenleri

Araştırmacı Nuri Sonay Teker¹, Dr. Öğr. Üyesi M. Fatih Sansar²

¹*Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü S.E.S. A.B.D. Y.Lisans Programı*

ORCID ID: 0000-0003-2127-6519

²*Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü*

ORCID ID: 0000-0001-7439-2084

Özet

İngiliz tarihinin önemli şahsiyetleri arasında yer alan Gertrude Bell, Osmanlı topraklarına birçok kez seyahat düzenledi. Bell'in ilk dönemlerde seyyah ve arkeolog kimliğiyle başlattığı bu geziler daha sonra İngiltere adına önemli istihbarat faaliyetine dönüştü. Gertrude Bell, bu planlı seyahatler kapsamında rotasına üç kez de İzmir'i dahil etti. Bell, 1899, 1902 ve 1907 yıllarında İzmir'de bulunduğu günlerde arkeolojik gezilerin yanı sıra kentin ekonomik ve sosyal yaşamına dair çarpıcı gözlemlerde bulundu. Viktorya döneminde yetişen bir kadın olarak Gertrude Bell'in ilgi alanında İzmir'in Levanten ailelerinin yaşam biçimleri yer alıyordu. Çoğu İngiliz kökenli olan Levanten aileler 1820'li yıllarda ortaya çıkan tüccar göçü ile kente yerleşmişti. Levanten tüccarların çoğu kendini ya İngiliz olarak tanımlıyor ya da İngiliz vatandaşlığına geçmek istiyordu. Bell ise o günlere ilişkin olarak tuttuğu günlüklerde ve yazdığı mektuplarda İzmirli Levantenleri tanımlamak için daha çok Akdenizli tabirini kullanıyordu.

Anahtar Kelimeler: İzmir, Gertrude Bell, İzmirli Levantenler, Smyrna

Gertrude Bell's Thoughts On the Izmir Levantines

Abstract

Gertrude Bell, one of the most important figures in British history, traveled to the Ottoman lands many times. These trips, which Bell started as a traveler and archaeologist at the beginning, later turned into important intelligence activities on behalf of England. Gertrude Bell included Izmir on her route three times as part of these planned trips. Bell made some observations on the economic and social life of the city, besides on archaeological tours during her stay in Izmir in 1899, 1902 and 1907. As an English woman who grew up in the Victorian era, she observed lifestyles of Levantine families in Izmir. Levantine families, mostly of English origin, settled in the city with the immigration of merchants that emerged in the period of 1820s. Most Levantine merchants either self-identified as British or desired British citizenship. Bell, on the other hand, used the term "Mediterranean" to describe the Levantines from Izmir in the diaries and letters he wrote about those days.

Keywords: İzmir, Gertrude Bell, Levantines of Izmir, Smyrna

Presentation ID / Sunum No= 368

Oral Presentation / Sözlü Sunum

I. Menderes Hükümet Programına Karşı, Demokrat Parti Meclis Grup Toplantısında Ortaya Konulan Muhalefet

Dr. Hacı Veli Gök¹

¹*Emniyet Genel Müdürlüğü*
ORCID ID: 0000-0001-7419-0271

Özet

Türkiye Cumhuriyeti 1923-1950 tarihleri arasında Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı tarafından yönetilmiştir. Bu süreç içerisinde 1924 ve 1930 yıllarında çok partili hayata geçiş denemeleri söz konusu olmuş ancak 1924'te kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve 1930 yılında kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası denemeleri başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bahse konu partilerin siyasi yaşamı çeşitli gerekçelerle son bulmuştur. Bu süre zarfında 1946'ya gelindiğinde, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde yeniden çok partili yaşama geçiş denemesi yapılmış ve 1946'da CHP'den ayrılan Celal Bayar, Adnan Menderes, Mehmet Fuat Köprülü ve Refik Koraltan tarafından kurulan Demokrat Parti ile Türkiye tekrardan çok partili yaşama adım atmıştır. DP, 1946-1950 tarihleri arasında TBMM'de etkili bir muhalefet örneği teşkil etmiştir. Bu sürecin sonunda 14 Mayıs 1950 tarihinde yapılan genel seçimler neticesinde DP tek başına iktidar olmayı bilmiştir. Çalışmanın konusunu teşkil eden 28 Mayıs 1950 tarihli DP Meclis grup toplantısı önem arz etmektedir. Zira Adnan Menderes, 29 Mayıs günü TBMM'de okuyacağı hükümet programı öncesi kendi parti grubundan önemli bir muhalefet görmüştür. 28 Mayıs günü DP Meclis Grup toplantısında Menderes'in, I. Menderes Hükümet programını DP'li milletvekillerine okumasının ardından, programa karşı gösterilen parti içi muhalefet Menderes için çok da iç açıcı bir durum olmamıştır. Programa karşı yürütülen muhalefet incelendiğinde hükümet programında değinilen başlıklarda çıkarma ya da ilave talepleri, bahsedilen konuların daha açık ve anlaşılır bir şekilde programa yeniden yazılması, yanlış anlaşılmaya elverişli bir takım ibarelerin değiştirilmesi ve programın değerlendirilmesi için yeterli zaman diliminin DP'li milletvekillerine tanınmaması gibi hususların yer aldığı görülmektedir. Yapılan eleştirilerin ardından kendi parti gurubuna tekrardan izahatta bulunan Menderes, TBMM'de okuyacağı hükümet programı öncesi kendi parti grubundan itimat almayı başarmıştır. Tüm bunlar ışığında bu çalışmanın, DP'nin iktidara geldikten sonra ilk parti içi muhalefetini göstermesi ve sonraki çalışmalarında Menderes'in izleyeceği yol haritasına ışık tutması açısından son derece kıymetli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adnan Menderes, Cumhuriyet Halk Partisi, Demokrat Parti, Demokrat Parti Meclis Grubu Toplantısı, Türkiye Büyük Millet Meclisi

Against the First Menderes Government Program, Opposition Unveiled At Ddemocratic Party Caucus Meeting

Abstract

The Republic of Turkey was ruled by the Republican People's Party from 1923 to 1950. During this process, there were attempts to transition to multiparty life in 1924 and 1930, but the trials of the Terakkiperver Republic Frigate established in 1924 and the Free Republic Frigate established in 1930 failed. The political life of the interested parties has ended on various grounds. By 1946, Turkey had attempted to transition to multiparty life for the again in the history of the Republic of Turkey, and with the Democratic Party founded by Jalal Bayar, Adnan Menderes, Mehmet Fuat Köpünü and Refik Koraltan, which had left the CHP in 1946, Turkey stepped back into multiparty life. The DP was an influential example of dissent in the Parliament from 1946 to 1950. At the end of this process, after the general elections held on 14 May 1950, the DP knew how to become a sole leader. DP Meclisi dated May 28, 1950, which is the subject of the study. For Adnan Menderes received significant opposition from his party group before the government programme he will read in Parliament on May 29. After Menderes I read the Government programme to DP MPs at the DP Parliamentary Group meeting on May 28, the internal opposition to the programme has not been too heartwarming for Menderes. When the opposition to the programme is examined, it appears that there are issues such as subtraction or additional requests in the headlines mentioned in the government programme, rewriting the issues more clearly and understandably into the programme, replacing a number of statements that are conducive to misunderstanding and not giving sufficient timeframe to DP MPs for evaluation of the programme. Following the criticisms, Menderes was able to reassure his party group before the government programme he would be studying in TBMM. In light of all this, the DP has discovered this work.

Keywords: Adnan Menderes, Republican People's Party, Democratic Party, Democratic Party Caucus Meeting, Turkish Grand National Assembly

Presentation ID / Sunum No= 179

Oral Presentation / Sözlü Sunum

I., II., III. ve IV. Haçlı Seferlerine Katılan Toplum Tabakaları

Dr. Öğretim Üyesi Celal Aslan¹, Araştırmacı Kazım Doğan²

¹*Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Gaziantep, Türkiye*
ORCID ID: 0000-0002-3743-2697

²*Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ortaçağ Tarihi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi*
ORCID ID: 0000-0002-4419-1449

Özet

Bizans imparatoru Aleksios Komnenos'un imparatorluğun zayıflayan ordu gücünü yeniden toparlamak amacıyla Batı kilisesinin ruhani lideri Papa II. Urbanus'tan asker desteği talep etmesiyle Haçlı Seferleri süreci başlamıştır. 1096 yılında birincisi düzenlenen haçlı seferlerinin, 1204 yılına gelindiğinde dördüncüsü tamamlanmıştır. Haçlı seferlerinin başladığı dönemde Ortaçağ Avrupası bir dizi sosyal, siyasal ve ekonomik sorunla mücadele ediyordu. Avrupa sosyal açıdan yozlaşmış, feodal sistem içerisinde birbirinden ayrılmış ve halk keskin sınırlarla toplumsal sınıflara ayrılmış vaziyette idi. Haçlı seferleri, Batı dünyasının tüm toplum tabakalarını ve sınıflarını ortak amaçla tek çatı altına toplayarak, Doğu'ya kanallere etmiştir. Çalışmamız 1096-1204 yılları arasında düzenlenmiş olan ilk dört haçlı seferine katılan toplum tabakalarını kapsamaktadır. Burada amaç haçlı seferlerini, haçlı seferleri zamanında Doğu ile Batı'nın ahvalini ve Batı'nın tabakalaşmış toplum yapısının seferlere nasıl yansıdığını kavramaktır. Geniş bir literatür taraması yapılmış ve muhtelif kaynaklardan faydalanılarak, zengin bir kaynakça oluşturulmuştur. Çalışmamız başlıklar altında Halkın Haçlı Seferinden itibaren ilk dört haçlı seferi hakkında genel manada siyasi tarih aktarıldıktan sonra, seferlere katılan toplum tabakaları; ilgili seferi düzenleyen din adamları, katılan soylu kesim, şövalyeler, halktan kimseler ve muhtelif kimseler alt başlıklarında incelenerek tamamlanmıştır. Bu seferlere katılan toplum tabakalarına mensup kimseler, isimleri ve seferde ki faaliyetleri ile aktarılmıştır. Haçlı seferleri doğu ve batı dünyasında büyük yankılar uyandıran ve iki taraf için de geri dönülmez sonuçlar yaratan bir süreçtir. Bizans'a yardım amaçlı başlayan haçlı seferleri zamanla Doğu'nun toprakları ve zenginlikleri ile Kutsal Toprakların müdaafası gibi çeşitli amaçlar ve sebepler ile iki yüz yıl boyunca sürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Haçlı Seferleri, Toplum Tabakaları, Halk, Asiller, Papalar, Şövalyeler

Strata of Society That Participated in the First, Second, Third and Fourth Crusades

Abstract

The Crusades process started when Byzantine Emperor Alexios Komnenos requested military support from Pope Urbanus II, the spiritual leader of the Western church, in order to restore the

weakened army power of the empire. The first crusade was crusaded in 1096 and the fourth crusade was completed in 1204. At the beginning of the Crusades, Medieval Europe was struggling with social, political and economic problems. Europe was socially corrupt, separated from each other within the feudal system, and the people were divided into social classes with sharp boundaries. The Crusades gathered all social strata and classes of the western world under one roof for a common purpose and channeled them to the East. Our study it covers the social strata that participated in the first four Crusades organized between 1096-1204. The aim of this study is to understand the crusades, the situation of the east and the west during the crusades and how the stratified social structure of the West was reflected in the crusades. A comprehensive literature review was made and a qualified bibliography was created by using various sources. Our study deals with the political history of the four crusades in the main title, under the sub-headings, it deals with the social strata that participated in the crusades. The clergy who organized the Crusades, the nobility, the knights, the public and various classes, were examined and completed. Then, the names and activities of the people who participated in the Crusades were examined. The Crusades are a process that had great effects and results in the east and west. The Crusades, which started with the aim of helping the Byzantine Empire, then lasted for two centuries in order to seize the lands and riches in the east and to defend the holy lands.

Keywords: Crusades, Social Stratification, People, Community, Noblesse, Papacy, Knightage

Presentation ID / Sunum No= 362

Oral Presentation / Sözlü Sunum

II. Meşrutiyet Döneminde İşçi Hareketleri ve Grevler Hakkında Bazı Tespitler

Yüksek Lisans Öğrencisi Aleyna Kopan¹

*¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0003-1848-8166*

Özet

Osmanlı İmparatorluğu’nu “hasta adam” evresine sürükleyen süreç kısa süreli olmamıştır. Coğrafi keşifler, kolonizasyon faaliyetleri, rönesans ve reform hareketleri, aydınlanma, Fransız İhtilali, Sanayi Devrimi gibi küresel hareketlilik Batılı Devletlerin sosyal ve ekonomik anlamda kalkınmasına sebep olmuştur. Osmanlı’da ise durum tımar sisteminin, lonca örgütlenmesinin, provizyonist bakış açısının değişmesi yani sosyal ve ekonomik sistemin bozulması ile sonuçlanmıştır. Bu bozulmuş sisteme yeniden şekil vermek, sınıfsal düzeni sosyalleştirmek ve ekonomik kazanımları güçlendirmek isteyen İttihat ve Terakki Cemiyeti bu doğrultuda önemli adımlar atmış, en güçlü hamlesini ise 1908’de II. Meşrutiyet’i ilan ettirmekle gerçekleştirmiştir. Baskı rejimine son veren bu hareket dolayısıyla toplumda da büyük yankı uyandırmıştır. Bildirimiz bahsi geçen konuları açıklama ve bunların etkilerini değerlendirme amacı taşımaktadır. II. Meşrutiyet dönemi Osmanlı’da basın-yayın faaliyetlerinde bir canlılık ortaya çıkmış ve yine bu dönemde farklı ideolojiler tartışılmıştır. Ulus-devlet şekillenmesine giden süreçte önemli bir dönüm noktasında işçi ve toplumun bazı etki ve tepkileri göze çarpmaktadır. Bu durumda yaşanan grevler ve çıkarılan kanunlar önemli yer teşkil etmektedir. Küresel anlamda ortaya çıkan işçi hareketleri, devrimlerin sonucu olarak ortaya çıkan fikir akımları ve bunların Osmanlı İmparatorluğu’nun sosyal ve ekonomik tarihçesine etkileri açısından değerlendirmeler yapılmıştır. II. Meşrutiyet’in getirdiği özgürlük ortamında yaşanan sosyalist bakış açısının doğuşu ve gelişiminin de etkisi ile birlikte özellikle işçi hareketleri büyük önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra grevler ise toplumsal refah talebi ile ortaya çıkmıştır. Konuyu daha iyi algılayabilmek adına söz konusu süreç ve işçi sınıfının sorunları bu bildiride yer alacaktır. Bütün bu sorunları II. Meşrutiyet döneminden hareketle ele alacak ve bu sorunların etkileri hakkında değerlendirmeler yapacağız.

Anahtar Kelimeler: II. Meşrutiyet, İttihat ve Terakki Cemiyeti, İşçi, Grev

Presentation ID / Sunum No= 361

Oral Presentation / Sözlü Sunum

**İngiliz Arşiv Belgelerine Göre Transkafkasya’da Milliyetler Meselesi:
Savaş ve Devrim Yıllarında Türkler, Gürcüler ve Ermeniler Üzerine Notlar**

Dr. Tevfik Orkun Develi¹

*¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-2768-111X*

Özet

Kafkaslardaki Türk varlığı, yaklaşık bin yıllık mazisinin en az yarısını siyasi buhranlar ve savaşlarla anılan var oluş mücadelesi içinde geçirmiştir. Bu mücadelenin önemli bir kısmını ise Rus istibdadına karşı gösterilen direniş oluşturmaktadır. XVI. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren Hazar kıyılarında Türkleri sindirmek amacıyla başlatılan siyasi propaganda, XIX. yüzyılda Rusların Kafkasya ve Orta Asya’ya yayılmasıyla resmen emperyalist bir içerik kazanmıştır. Öte yandan bu durum, başta Azerbaycan ve Kırım olmak üzere Türk-Tatar kolektif aidiyetini ulusal kimliğe, sömürgecilik karşıtı faaliyetlerini ise örgütlü bağımsızlık mücadelelerine dönüştüren süreci tetiklemiştir. Büyük kültürel uyanışa eşlik eden millî istiklal mücadelesi ve ona öncülük eden Türk-Tatar aydınlar, Büyük Savaş yıllarının siyasi ikliminde yüz yıllık rüyayı gerçeğe dönüştürmeye çabalarken, Türklüğün kısa sürecek olan ilkbaharı İtilaf Bloku tarafından gün ve gün takip edilmiştir. Bu çalışma, Birleşik Krallık Arşivlerinden elde edilen vesikalar ışığında Büyük Savaş’ın sonlarına doğru başta Azerbaycan olmak üzere umum Transkafkasya’yı siyasi çekişmeler, millî menfaatler, ekonomik çıkarlar ve uluslararası ilişkiler gibi yönlerden mercek altına almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Transkafkasya, Rusya, İngiltere, Türkler, Gürcüler, Ermeniler

Presentation ID / Sunum No= 213

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Karabağ Savaşında 10 Kasım 2020 Beyannamesi ve Uygulanışı

Araştırmacı Oder Alizade¹

¹*Ege Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0001-9757-9634

Özet

Azerbaycan'ın Karabağ bölgesinde gerçekleşen “44 Günlük Savaş” sonrası Rusya'nın arabuluculuğunda imzalanan 10 Kasım 2020 Beyannamesi bölgede bir sıra askerî ve siyasî değişikliklere sebep olmuştur. Uygulanması gereken söz konusu maddeler 2020'den bugüne geçen süreçte belli bir ölçüde icra edilmiştir. Beyannamenin imzalandığı günden itibaren Azerbaycan ve Ermenistan devlet başkanlarının iştiraki ile bir sıra üçlü görüşmeler düzenlenmiştir. Bugüne kadar yapılan görüşmeler söz konusu Beyannamenin maddelerinin uygulanması, beyanname maddelerinin tartışmalı hususlarının halledilmesi ve her iki ülke arasında bir barış antlaşmasının imzalanmasına yönelik olmuştur. Çalışmamızda ilk olarak, Karabağ'daki savaşın kısa kronolojisinden, bölgeye yönelik coğrafi, hukukî, askerî ve siyasî tanımlamalardan söz edilecektir. Konuyla ilgili yayınlarda hukuki, siyasi ve coğrafi terminolojide birbiri ile uyuşmayan bazı tanımlamaların kullanıldığı görülmektedir. Bu durum kavram ve bilgi karmaşasına yol açmaktadır. Çalışmamızda bu gibi kavram/terim/yer adı karışıklığının ortadan kaldırılması amacıyla, uygun terimlerin kullanılması önerilecektir. Ayrıca 10 Kasım 2020 Beyannamesi'nin imzalanması süreci ve Beyanname maddeleri tahlil edilecektir. Devamında ise söz konusu Beyannamenin günümüze kadar olan süre zarfında ne şekilde ve hangi ölçüde uygulandığı tespit edilmeye çalışılacaktır. Son olarak söz konusu beyannamenin uygulanması sırasında ortaya çıkan hususlar ve bazı açmazlar üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Karabağ Savaşı, 10 Kasım 2020 Beyannamesi, Azerbaycan, Ermenistan, 44 Günlük Savaş

Presentation ID / Sunum No= 373

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kuturgur-Uturgur Mücadelesi

Asst. Prof. Dr. Abdullah Üstün¹

*¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0003-0977-4902*

Özet

Bu çalışmanın gündemini, Karadeniz'in kuzeyinde VI. yüzyılın ortalarından gerçekleşen Kuturgur-Uturgur mücadelesi oluşturmaktadır. Bu mücadele, sürecin çağdaşı olan Procopius ve Agathias ve onların takipçisi Menandrus tarafından tasvir edilmektedir. Çağdaş tanıklıklar tarihsel gözlem adına görece avantajlı bir ortam hazırlamaktadır. Ancak Kuturgur yahut Uturgurların kendilerine ait tanıklıklar günümüze ulaşmamış olması nedeniyle söz konusu olaylar tek boyutlu olarak, Roma kaynaklarına yansımaları çerçevesinde takip edilebilmektedir. Bir taraftan siyasi-askeri mücadelelerin doğası, diğer taraftan kaynakların bu niteliği Kuturgur – Uturgur mücadelesini uluslararası konjonktür içinde anlama ve açıklama gereğini perçinlemektedir. Buradan hareketle bu bildiri, Kuzey Afrika'dan İran'a uzanan coğrafyadaki siyasi-askeri-diplomatik gelişmeleri eş zamanlı olarak takip ederek bu bağlam içinde Kuturgur-Uturgur mücadelesini değerlendirmeye çalışacaktır. Böylelikle gerek bu güçlerin ve Kuzey Karadeniz'in ilgili tarihsel kesitinin gerek söz konusu konjonktürün aydınlatılmasına katkı yapmaya çabalayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uturgur, Kuturgur, Kuzey Karadeniz, 6. Yüzyıl, Roma İmparatorluğu

Presentation ID / Sunum No= 96

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Memurîn Gazetesi Ekseninde Belge Yöneticilerinin Niteliklerine Dair Bir Araştırma Denemesi

Dr. Öğretim Üyesi Elif Yılmaz Şentürk¹

¹Marmara Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-1499-9535

Özet

Osmanlı Devleti memurlarının, sendika kurmasının ve grev yapmasının yasak olması farklı mecralarda meslekî bir dayanışma oluşmasına neden olmuştur. II. Meşrutiyet'i coşkuyla karşılayan bazı yazılı iletişim platformları, bu özgürlük ortamını değerlendirerek memurlar arasında mesleki dayanışma ortamı oluşturmuş; bir sendika gibi çalışmıştır. Memurîn gazetesi buna en iyi örnektir. Memurîn gazetesi incelenirken, arzuhal gönderen memurlar arasından, belge yöneticisi olarak çalışan ve genel olarak katip/ketebe olarak bilinen memurlara atfedilen farklı unvanlar dikkat çekmiş ve listelenmiştir. Bu çalışmada, II. Meşrutiyet Dönemi'nde üç yıl boyunca düzenli olarak yayınlanan ve adeta bir sendika gibi çalışan Memurîn Gazetesi'nde (1910-1913) mektupları yayınlanan katip niteliğindeki memurların görev yerlerine ve yaptıkları işlere göre aldıkları çeşitli unvanlarına yer verilmiştir. Günümüzde belge yöneticisi ve arşivci olarak anılan katiplere dair çok sayıda eser ortaya konulduğu bilinmektedir. Ancak bu unvan ve görev tanımlarına yer verip, “katip” konusunu belge yönetimi ve yöneticisi açısından değerlendiren; katiplerin görev yerlerine göre değişen unvanlarını tek bir çalışmada toplayan bir eser bulunmamaktadır. Bu çalışma literatürdeki bu eksiği bir dönem için de olsa tamamlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Belge Yöneticisi, Katip, II. Meşrutiyet

A Research Essay On the Qualifications of Records Managers On the Axis of Memurîn Newspaper

Abstract

Ottoman State officials were prohibited from organizing unions and strikes, which prompted the emergence of professional solidarity across media. Some textual communication media, which enthusiastically embraced the Second Constitutional Monarchy, assessed this climate of freedom and fostered a sense of professional camaraderie among civil officials; it functioned like a union. The best illustration of this is the Memurîn newspaper. When examining at the Memurîn newspaper, the different titles given to the government workers who sent petitions—who manage documents and are typically referred to as clerk—attracted attention and were catalogued. In this study, several titles for clerk officers were assigned based on their places of duty and their positions in the Memurîn Newspaper (1910–1913), which was published weekly for three years during the Second

Constitutional Period and functioned nearly like a union. Today, it is well known that numerous works regarding the clerks—also known as record managers and archivists—have been made public. There is no work that compiles the titles of the clerks, which vary according to their location of duty, in one research, despite including these titles and job descriptions and analyzing the "clerk" issue in terms of records management and manager. This work seeks to close this gap in the literature, if only temporarily.

Keywords: Records Manager, Clerk, Second Constitutional Monarchy

Presentation ID / Sunum No= 76

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mustamlaka Turkistonda Qozilik Sudlari Faoliyati: An'ana Va O'zgarishlar

Dr. Nigora Rakhimdjanova¹

¹*Özbekistan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi Bilimsel Sekreteri*

Özet

Dunyoning yirik mustamlakachilaridan biriga aylangan Rossiya imperiyasi Turkistonni bosib olgandan so'ng, mahalliy aholi ustidan to'liq nazorat qilishga intildi. Mustamlaka nazorati ostidagi Turkistonda sud hokimiyati ikki xil - imperiya sudlari va halq (qozilik)sudlariga bo'lingan holda faoliyat yurita boshladi. Qozoq, qirg'iz, turkman, o'zbeklar istiqomat qiluvchi Turkistonning mahalliy aholisi uchun qozi va biylar sudi saqlab qolinsa-da, uning an'anaviy nazorat boshqaruv mexanizmi bekor qilinib, mustamlaka hukumat nazoratiga olindi. Bunga qadar, o'zbek xonliklarida amalda bo'lgan shayxul-islom, xojai-kalon, qoziul-quzzot, qozi-kalon, qozi- ulmutlaq kabi yirik mansablar mustamlaka davriga kelib tugatiladi. Ya'ni sud tizimida ierarxiya tugatilib, barcha qozilarning mavqei tenglashtirildi. Shuningdek, qozilarni tayinlanishidagi bir necha asrlik an'ana buzildi. Mustamlaka hukumati tomonidan qozi va biylar sudlari faoliyati "Turkiston o'lkasini boshqarish haqida Nizom"ga asosan olib borilishi joriy etildi. XIX asr oxirlariga kelib, Turkiston o'lkasida amalga oshirilgan qozilik sudlari va ular faoliyatidagi o'zgarish va cheklovlar hamda uning salbiy oqibatlarini, mahalliy aholi ongida qozilar faoliyatiga oid salbiy qarashlarni shakllanishiga sabab bo'ldi. Bunday salbiy qarashlar keyingi asrlarda ham o'z ahamiyatini yo'qotmadi. Ammo shunga qaramasdan mahalliy xalqning xalq sudlari bo'lmish qozilik sudlariga ehtiyoji kamaymagan. Chunki qozilar orasida chuqur bilimli, adolatli, katta nufuz va obro'-e'tiborga ega bo'lganlar ham kam emas edi. Ular o'z vazifalarini sidqidildan bajarganliklarini bir qator manbalar tasdiqlaydi. Turkiston xalqlari uchun qozilik sudlari faqatgina huquqiy organ bo'lib qolmasdan, ularning ijtimoiy, diniy, ma'naviy hayoti bilan chambarchas bog'liq edi.

Anahtar Kelimeler: Turkiston, Mustamlaka Hukumat, Qozi, Biy, Qozilar Sudi, Turkiston O'lkasini Boshqarish Haqida Nizom.

The Activity of Qadi Courts in Colonial Turkestan: Tradition and Changes

Abstract

Having occupied Turkestan, the Russian Empire, one of the world's largest colonial powers, strived to completely control over the local population. Being under colonial power, the judiciary system of Turkestan began to be operated in two ways: imperial courts and public (qadi) courts. Although the court of qadis and beys was kept for the local population of Turkestan, inhabited by

Kazakhs, Kyrgyz, Turkmen, and Uzbeks, its traditional control and management mechanism was abolished and taken over by the colonial government. Prior to that, major positions such as sheikhul-islam, khojai-kalon, qadi-ul-kuzzot, qadi-kalon, qadi-ul mutlaq, which were practiced in Uzbek khanates, were abolished during the colonial period. That is, the hierarchy in the judicial system was abolished, and the position of all judges (qadis) was equalized. Besides, the centuries-old tradition of appointing judges was broken. It was introduced by the colonial government that the activities of judges(kadi, biy) and judicial (kadi) courts should be conducted in accordance with the "Regulations on the Administration of the Turkestan Territory". By the end of the 19th century, changes and restrictions in the judicial(kadi) courts implemented in Turkestan and their negative consequences caused the formation of negative views on the activities of judges in the minds of the local population. Such negative views did not lose their importance in later centuries. However, despite this, the local people's need for the kadi courts, the judicial courts, did not decrease. Because among the judges (kadies), there were many well-educated, fair, influential and prestigious people. A number of sources confirm that they performed their duties seriously. For the people of Turkestan, judicial (kadi) courts were not only a legal body, but were closely related to their social, religious, and spiritual life.

Keywords: Turkestan, Colonial Government, Qadi, Biy, Qadi Courts, Regulations On the Administration of the Turkestan Territory.

Presentation ID / Sunum No= 75

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Orta Asya Yerli Halkı Olarak Türk Milletleri ve Orta Asya ve Dünya Medeniyetinin Gelişmesindeki Rolü (Batı Edebiyatındaki Bilgilere Dayalı Olarak)

Araştırmacı Vohid Kholov¹

*¹Özbekistan İlimler Akademisi Tarih Enstitüsü, Akfa universiteti
ORCID ID: 0000-0002-3216-8313*

Özet

Çoğunluğu Türk olan Orta Asya halkı, dünya biliminin, kültürünün, devletinin ve ekonomisinin gelişmesine her zaman büyük katkılarda bulunmuştur. Onların mirası hem yerli hem de yabancı araştırmacı ve bilim adamlarının eserlerine yansımıştır. Çoğunlukla Türklerin yaşadığı Orta Asya halkları, eski çağlarda kendi kültürlerini, ekonomilerini ve devletlerini geliştirmişler ve bunun sonuçları günümüzde dünya medeniyetlerinden biri olarak anılmaktadır. Batı ve Kuzey Özbekistan, Güney Kazakistan ve Kırgızistan'da Sakalar ve Masajlar kendi topluluklarını oluşturmuşlar ve daha sonra Güney Sibiry'a'da yaşayan Türkler Türk Kağanlığı kurmuşlardır. Orta Çağ'da Asya ve Avrupa'daki Türkler, stratejileri yeni bilgiler öğreten ve dünyanın diğer bölgelerini deneyimleyen Timurlar, Osmanlılar vb. gibi daha büyük imparatorluklar kurdular. Kültürlerin ve bilimin gelişmesinde Türk milletlerinin payı büyüktür. Al Khwarazmi, Al-Beruni, Abu Nasr Farabi, Jaloliddin Rumii, Mizo Ulughbek, Alisher Navoi'nin eserleri, yenilikleri ve düşünceleri, dünyada cebir, coğrafya, mantık, felsefe, astronomi, aydınlanma ve kültür gibi birçok alanın refahının temeli oldu. Bilindiği gibi Orta Asya çok sayıda batılı gezgin (A. Vambéry, Annette Meakin, A. Burns, F. Burnaby...), bilim adamları (Humboldt...), kaşifler (Henry Lansdell, Ulfajviy...), politikacılar (E. Schuyler) ziyaret edilmiştir., G.N. Curzon...), daha önce hiç gerçekleşmemiş istihbarat servisleri ve keşif gezileri (Profesör Dono Ziyayeva). Halkı da dahil olmak üzere Orta Asya ile ilgili birçok konuyu ele aldılar. Eserlerini incelediğimizde Orta Asya'daki insanların yaşam tarzlarını ve kültürlerini yansıtan pek çok ilginç bilgi bulabiliriz. Orta Asya hakkında XX yüzyılın başlarında XIX. Makale, batılı uzmanların eserlerinde yansıtılan bilgilerin incelenmesini ve analizlerini gösterecektir.

Anahtar Kelimeler: Orta Asya, Batılı Araştırmacılar, Medeniyet, Bilimsel Katkı, Türkler

Turkic Nations As Indigenous People of Central Asia and Their Role for the Development of Central Asian and the World Civilization (Basing On Information in Western Literature)

Abstract

Central Asian people whose majority have been Turkic ones have always contributed greatly for the development of world science, culture, statehood and economy. Their heritage has been reflected in the works of both local and foreign researchers and scholars. People of Central Asia where mostly Turkic people lived developed their own culture, economy and statehood in ancient times whose consequences are currently called as one of the world civilizations. Sakas and Massagets in Western and Northern Uzbekistan, Southern Kazakhstan and Kirgizia formed their societies and later on Turks living in Southern Siberia established Turkic Kaganate. In the Medieval Ages, Turkic people around Asia and Europe established bigger empires like Timurids, Ottomans and etc. whose strategies taught new knowledge and experience other parts of the world. The share of Turkic nations for the development of cultures and science is great. Al Khwarazmi, Al-Beruni, Abu Nasr Farabi, Jaloliddin Rumii, Muzo Ulughbek, Alisher Navoi's works, innovations and thoughts became foundation for the prosperity of many spheres like algebra, geography, logics, philosophy, astronomy, enlightenment and culture in the world. As known, Central Asia was visited a great many western travellers (A. Vambery, Annette Meakin, A. Burns, F. Burnaby...), scientists (Humboldt...), explorers (Henry Lansdell, Ulfajiy...), politicians (E. Schuyler, G.N. Curzon...), representatives intelligence services and expeditions that had never occurred before (Professor Dono Ziyayeva). They delved many issues relating to Central Asia including its people. Analysing their works, we can find a lot of interesting information reflecting life style and cultures of people in Central Asia. There are over 500 works about Central Asia that were published by western specialists in XIX at the beginning of XX centuries. The article will illustrate the study and analyses of information reflected in the works of western specialists.

Keywords: Central Asia, Western Researchers, Civilization, Scientific Contribution, Turkic People

Presentation ID / Sunum No= 236

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Osmanlı Döneminde Manisa'da Rum Nüfusun Artışı Üzerine Bir Değerlendirme

Doç. Dr. Ferhat Berber¹

¹ *Manisa Celal Bayar Üniversitesi*
ORCID: 0000-0002-9012-4087

Özet

“Rum”, Arap kaynaklarında Roma toprakları ve ahalisi için kullanılan bir ifade olup sonradan etnik bir tanım haline gelmiştir. Genellikle Grekçe konuşan Ortodoksları ifade eden bu kelime 19. Yüzyılda yükselen ulusçu ideolojiler bağlamında siyasi bir anlam kazanmıştır. Osmanlı Devleti’nden koparak devlet olarak ortaya çıkan Yunanistan’ı kuran etnik unsur Mora Rumlarıdır. Ortaya çıkışından sonra hızla genişleyen Yunanistan’ın Megali İdea ve ENOSİS gibi politikaları, Yunanistan dışındaki, özellikle Anadolu’daki Rumları siyasi bir nesne haline getirmiştir. Birinci Dünya Savaşı sonrası Anadolu’da gerçekleşen Yunan işgalinin gerekçelerinin başında Anadolu’nun kadim Helen/Grek vatanı olduğu iddiası gelmektedir. Genel olarak Anadolu’daki, özelde ise Manisa bölgesindeki Rum nüfusun kadim dönemlerden beri sürekliliğinin bilimsel olarak kanıtlanması son derece zordur. 16. Yüzyıl kayıtlarında Manisa şehir merkezinde ve birkaç taşra yerleşimi dışında Rum nüfus yoktu. 20. Yüzyılın başında ise Manisa’da yoğun bir Rum nüfusu ve sayıca çok fazla Rum yerleşimi bulunmaktaydı. Bu çalışmada son birkaç asırdaki demografik hareketlerle ortaya çıkan Rum yerleşimleri ve artan Rum nüfusu üzerinde durulacaktır. Özellikle Manisa Ovasındaki köyler bu anlamda incelemeye değer iskân birimleridir. Çalışmayı oluşturacak veriler ağırlıklı olarak, doğrudan ana kaynaklar ile bu kaynaklardan istifade eden araştırma eserlerden sağlanacaktır. Buna göre 16. Yüzyılda Manisa’da zayıf olan Rum nüfusu, bundan sonra artmaya başlamıştır. Özellikle Ege adaları ve Mora’dan münferid veya küçük gruplar halinde gelen Rumlar, Batı Anadolu ve Manisa topraklarında tarım işçisi olarak çalışmaya başlamışlardır. Bilhassa 1770 Mora olayları kapsamında geniş kitlelerin bölgeye göç ettiğinin kuvvetli işaretleri mevcuttur. Bu şekilde dönemsel demografik hareketlerle Manisa’ya gelen Rumların daha 19. Yüzyılın ilk yarısında birçok yerleşim biriminde çoğunluk haline geldiği görülmektedir. 19. Yüzyılın sonuna ve 20. Yüzyılın başına ait kaynaklara bakıldığında Manisa’da oldukça kalabalık ve yerleşik bir Rum toplumu mevcuttur. 1919-1922 arasındaki işgal döneminde bu Rumların bir kısmının Yunan işgal kuvvetlerine destek oldukları veya bir takım eşkıyalık faaliyetlerinde bulundukları da yine kaynaklardan görülebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Manisa, Rum, Nüfus

An Evaluation On the Greek Population in Manisa in the Ottoman Period

Abstract

“Rum” is an expression used for Roman lands and people in Arab sources and later became an ethnic definition. This word, which generally refers to Greek-speaking Orthodox, gained a political meaning in the context of rising nationalist ideologies in the 19th century. The ethnic element that founded Greece, which emerged as a state by breaking away from the Ottoman Empire, is the Mora Greeks. The policies of Greece, which expanded rapidly after its emergence, such as Megali Idea and ENOSIS, made the Greeks outside of Greece, especially in Anatolia, a political object. The claim that Anatolia is the ancient Hellenic/Greek homeland is the leading reason for the Greek occupation in Anatolia after the First World War. It is extremely difficult to scientifically prove the continuity of the Greek population in Anatolia in general, and in the Manisa region in particular, since ancient times. In the records of the 16th century, there was no Greek population except in the city center of Manisa and a few rural settlements. At the beginning of the 20th century, there was a dense Greek population and a large number of Greek settlements in Manisa. In this study, the Greek settlements that emerged with the demographic movements in the last few centuries and the increasing Greek population will be emphasized. Especially the villages in the Manisa Plain are settlement units worth examining in this sense. The data that will constitute the study will be mainly obtained from the main sources and research works benefiting from these sources. Accordingly, the Greek population, which was weak in Manisa in the 16th century, started to increase after that. Especially the Greeks, who came individually or in small groups from the Aegean Islands and the Peloponnese, started to work as agricultural workers in the lands of Western Anatolia and Manisa. There are strong signs that large masses migrated to the region, especially within the context of the 1770 Peloponnese events. It is seen that the Greeks who came to Manisa with periodic demographic movements in this way became the majority in many settlements in the first half of the 19th century. Considering the sources of the end of the 19th century and the beginning of the 20th century, there is a very crowded and settled Greek community in Manisa. It can also be seen from the sources that some of these Greeks supported the Greek occupation forces or engaged in some banditry activities during the occupation period between 1919-1922.

Keywords: Ottoman, Manisa, Rum/greek, Population

Presentation ID / Sunum No= 108

Oral Presentation / Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-6157-2841

Rusya-Ukrayna Savaşı: Eski Sınırlara Dönüş Politikası ve Orta Asya

Prof. Dr. Osman Köse¹

¹*Milli Savunma Üniversitesi*

**Corresponding author: Osman Köse*

Özet

Rusya ile Ukrayna arasında savaş, 24 Şubat 2022 tarihinde sabaha karşı yerel saatle 05:50'de Donbas'a askeri harekâtla başladı. Rusya'nın savaş planına göre Ukrayna 10 gün içinde denetim altına alınacak, belki de bu kadar bile sürmeden bir yönetim değişikliği ile amaçlanan hedefe ulaşılabilecektir. Putin'in savaş başlamadan önceki konuşmaları, Kafkasya ve Ortaasya ülkelerinde Kazakistan, Özbekistan ve Kırgızistan'daki kımıldanmalar bölgede arka planda Rusya'nın yer alarak bireylerin hayata geçirildiği izlenimi vermekteydi. Bu tebliğde, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı özelinde, Ortaasya Türk dünyasındaki etkileri ele alınarak, Putin'in önceki sınırlara dönüş politikası söylemleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Rusya – Ukrayna – Türk Dünyası- Kafkasya

The Russo-Ukrainian War: the Policy of Return to the Old Borders and Central Asia

Abstract

The war between Russia and Ukraine started on February 24, 2022 at 05:50 am local time with a military operation in Donbas. According to Russia's war plan, Ukraine will be taken under control within 10 days, and perhaps even before that long, the intended goal will be achieved with a change of administration. Putin's speeches before the start of the war, the movements in the Caucasus and Central Asian countries, Kazakhstan, Uzbekistan and Kyrgyzstan gave the impression that individuals were brought to life with Russia in the background in the region. In this paper, Putin's policy of returning to the previous borders will be examined by considering the effects of Russia's attack on Ukraine, in the Central Asian Turkic world.

Keywords: Russia – Ukraine – Turkish World – Caucasus

Presentation ID / Sunum No= 68

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Rusya-Ukrayna Savaşı'nın Kırım'a Yansımaları

Araştırmacı Hande Gündüz¹

¹*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-6030-6165

Özet

Kırım, Çarlık Rusya zamanında sayısız açlık felaketlerine, göçlere, sürgünlere tanıklık etmiş, 1954 yılında ise Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Nikita Hruşçov tarafından Ukrayna'ya hibe edilmiştir. Yarımada, Ukrayna'nın 24 Ağustos 1991 tarihindeki bağımsızlığından sonra da yine bu ülkenin sınırları dâhilinde kalmıştır. 8 Aralık 1991 günü Bağımsız Devletler Topluluğu'nun kurulmasıyla Rusya hem Ukrayna hem de Belarus üzerinde yeniden bir nüfuz kurmayı ve doğal gaz arzıyla bu bölgeleri hâkimiyeti altına almayı hedeflemiştir. Bu maksatla Rusya, 5 Aralık 1994 tarihli Budapeşte Memorandumu ile Ukrayna'yı nükleer silahlarından vazgeçmeye zorlamıştır. Ukrayna ise Kırım'ın kendilerinde kalması şartıyla bu teklife olumlu cevap vermiştir. Fakat Rusya bu mutabakatı 18 Mart 2014 sabahı ihlal ederek Kırım'ı yeniden işgal etmiştir. İşgalle birlikte 2014 yılından bu yana Ukrayna ordusu Donetsk ve Luhansk'ta Rus ayrılıkçılarıyla çatışmaktadır. Rusya, 24 Şubat 2022 günü sınır güvenliği gerekçesiyle Ukrayna'ya askerî harekât başlatmıştır. Savaşın başından beri Rusya, Kırım'ı bir askerî üs olarak kullanmaktadır. Öyle ki savaş mühimmatının neredeyse tamamına yakını Kırım'ı anakaradan Rusya'ya bağlayan Kerç Köprüsü üzerinden taşınmaktadır. Bunun önüne geçmek isteyen Ukrayna, 8 Ekim'de köprüyü vurarak askerî teçhizatın taşınabilirliğini sekteye uğratmak istemiştir. Muharebenin devam ettiği şu günlerde Kırım'da binlerce erkek seferberlik ilanı ile Rus ordusuna alınmaktadır. Bunun yanı sıra 2014 işgalinin ardından Kırım Türklerinin dillerini, kültürlerini, demografik yapısını hedef alan uygulamalarla bölge tam bir Rus eyaleti haline getirilmek istenmektedir. Kırım'daki Türk unsurunun azlığı ise bir idarî yapının ve millî bir ordunun oluşturulmasına engeldir. Bundan ötürü bölgede ciddi bir asimilasyon söz konusudur. En vahimi ise birçok aile Rusya ile Ukrayna arasında meydana gelen bu savaşın kendileri için yeni bir sürgün kararını doğuracağından endişe etmektedir. “Rusya-Ukrayna Savaşı'nın Kırım'a Yansımaları” adı altında hazırlanacak olan bu çalışmada sırasıyla tarihî süreçte Rusya'nın Kırım politikası, Rusya ile Ukrayna arasındaki gerginliğin son safhasını oluşturan 2014 Kırım Krizi ile mevcut savaşın Kırım'daki etkileri genel hatlarıyla ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Rusya, Ukrayna, Kırım, Savaş, Kırım Türkleri

Presentation ID / Sunum No= 386

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sabirler ve Ioannes Malalas'ın Kroniği

Araştırmacı Berk Ulubeli¹

*¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0002-1992-0769*

Özet

Çalışmamız VI. yüzyılın kronik yazarlarından Ioannes Malalas'ın yazmış olduğu ve literatürde Chronographia (Χρονογραφία, Kronik) olarak anılan eserinde erken Türk haklarından Sabirler hakkındaki kayıtların irdelenmesini, tartışılmasını ve alan yazınında ilgili kayıtların nerede durduğunu göstermeyi amaçlar. Kroniğin tam olarak ne zaman yazıldığı bilinmese de ilk versiyonunun 526 ile 532 yılları arasında kaleme alındığı; daha sonra ise yine Malalas tarafından 563 yahut 565'e kadar devam ettirildiği, hatta anonim bir şahıs tarafından 574'e kadar getirildiği varsayılmaktadır. Malalas yaklaşık olarak 490-530 yıllarında Antiochea ve 530-565 yıllarında Constantinopolis'te bulunduğu varsayıldığından, 512-559 tarihleri arasında Karadeniz'in kuzeyinde ve Kafkasya'da bulunan ve genellikle Hun adı altında tesmiye edilen Türk halkları (Hunlar, Kutrigurlar ve Bulgarlar) hakkındaki kayıtları önemli ve bazen sadece Malalas vasıtasıyla bilebildiğimiz veriler ihtiva eder. Eserde Sabirler dışında Hunlar, Bulgarlar, Hun adı altında Kutrigurlar, Karadeniz ve Kafkasya Hunları ile Avarlar hakkında da malumatlar bulmak mümkündür. Malalas'tan önce Sabir kavramına Priscus'un eserinde tesadüf edilmesine karşın yaklaşık 45 yıl boyunca kaynaklar Sabirler hakkında suskunlaşır. Tarihler 515-516 yılını gösterdiğinde ise Roma edebiyatı Kafkas hattında bazen "Hun" bazen de doğrudan "Sabirler" hakkında malumatlar vermeye başlar ve bu ilk hadisenin, Sabir kavramının konumlandırılması noktasında, Malalas'ın kroniğine özgü bir durum olarak karşımıza çıktığı söylenebilir. Zira hem çağdaş hem de sonraki metinlerde Sabir kavramının kullanımı muğlak olduğu gibi bölgeye uzak müverrihlerin Sabirleri "Hun" adı altında tesmiye ettikleri de görülmektedir. Daha sonra Sabirlerin Boa adlı kraliçesi (ῥήγισσα) ve Dara Savaşı'na Sabirlerin konumlandırılması da Malalas'ın eserinde kendine yer bulan diğer önemli kayıtlardır. Bu çalışma şahsımın 2022 yılında tamamlamış olduğu "Ioannes Malalas Kronografyası ve Türk Tarihi" adlı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sabirler, Malalas, Hun,

Presentation ID / Sunum No= 5

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Şah I. Abbas Dönemi'nde Bilimin Şekillenmesinde Şiiğin Rolü Üzerine Değerlendirme

Dr. Aykut Kar

ORCID ID:

Özet

Safevî Devleti tarihi incelendiğinde önemli bir dönüm noktası olarak görülen Şah I. Abbas Dönemi, devletin en parlak yılları olup kurumlarının merkezileştiği, Avrupalı devletlerle temasının arttığı bir dönem olarak iz bırakmıştır. Devletin siyasi ve dini yapısının değiştiği dönem olarak kayda geçen Şah I. Abbas Dönemi itibariyle yepyeni bir Safevî Devleti'nden söz edilebilmektedir. Merkezi otoritesini sağlamak için Kızılbaş gücünü etkisiz hale getiren Şah I. Abbas, onların yerine Cebel-i Amil Bölgesi'nden Arap âlimlerin ülkeye girişine izin verip önemli kadrolara atamıştır. Şiiliği resmi inanış hale getirip bu alimlerin desteği ile medrese yapısını değiştirip halka bu inanışı öğretmiştir. Bu âlimler ülkede Şiiliğin gücünü artırırken medreselerin açılmasında etkin rol oynamışlardır. Bildirimizde medreselerin devletin yeni siyasi ve dini yapısının öğretilmesindeki izlediği yolları ve halkın bu yeni inanışı öğrenmek için Arapça kitapların tercümesiyle birlikte bilimsel faaliyetlerin de aynı zamanda şekillendiği bir yer olarak ortaya çıkması açıklanacaktır. Ayrıca başta astronomi, tıp ve matematik olmak üzere çeşitli bilim dallarına yapılan katkılar incelenecektir. Bunların yanında burada yetişen âlimlerin çevre coğrafyaları etkisine değinilecektir. Kısaca düşünce yapısının değişmesi ve beraberinde kitap çevirilerin yer aldığı bu dönem günümüz İran İslam Cumhuriyeti'ne kadar devam edecek olan Şii inanç sisteminin ve bilimsel faaliyetlerin güçlenmesine yol açması konusuna değinmeyi planlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: Şah Abbas, Safevi Devleti, Şiilik, Bilim, Alimler

An Evaluation On the Role of Shiite in the Development of Science in the Period of Shah Abbas I

Abstract

The period of Shah Abbas I, which is seen as an important turning point when the history of the Safavid Empire is examined, came to the fore as a period when the institutions of the state became centralized and the contacts with the European states increased. It is possible to talk about a brand new Safavid State as of the period of Shah Abbas I, which was recorded as the period when the political and religious structure of the state changed. Shah Abbas I, who neutralized the Qizilbash power to ensure his central authority, allowed Arab scholars from the Jebel-i Amil Region to enter the country and appointed them to important positions. He made Shiism an official belief and, with the support of these scholars, changed the structure of the madrasa and taught the people the details of this belief.

While these scholars increased the power of Shi'ism in the country, they also played an important and active role in the opening of madrasas. In our report, it will be explained that madrasas have emerged as a place where scientific activities are shaped at the same time, together with the translation of Arabic books, in order to learn the new political and religious structure of the state. In addition, contributions to different branches of science, especially astronomy, medicine and mathematics will be examined. In addition to these, the influence of the scholars who grew up here on the surrounding geographies will also be mentioned. In short, we are planning to touch on the change in the mentality and the fact that this period, which includes book translations, will lead to the strengthening of the Shiite belief system and scientific activities, which will continue until today's Islamic Republic of Iran.

Keywords: Shah Abbas I, Safavid Empire, Shi'ism, Science, the Scholars.

Presentation ID / Sunum No= 212

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Schlagintweit Kardeşlerin Türkistan Seyahati

Dr. Öğretim Üyesi Tefik Orçun Özgün¹

*¹Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0003-3796-6098*

Özet

Karakorum ve Kunlun Dağ sıralarını geçen ilk Avrupalı seyyahlar olan Schlagintweit kardeşler Herman, Robert ve Adolf, 1854 yılında Doğu Hindistan Şirketi tarafından coğrafi keşifler, bilimsel araştırmalar yapmak üzere görevlendirilmişlerdir. Görevleri kapsamında Karakorum ve Kunlun arasında kalan bölgeye ulaşmışlar ve bazı gözlemlerde bulunmuşlardır. Herman Schlagintweit tarafından kayıt altına alınan bu gözlemler, rotalar, Yarkent'e ulaşan (kış ve yaz ayları için) uygun güzergahlar ve Karakorum Geçidi'nin konumu, 1866 yılında yayımlanarak akademik camiaya ve kamuya sunulmuştur. Bununla beraber Adolf Schlagintweit diğer kardeşlerin aksine Avrupa'ya dönmeyip, 1857 yılında kendi başına seyahatine devam etmek istemiştir. O zamana kadar geçilmemiş geçitleri kullanarak Karakaş Nehri'ni takip etmiş, Türkistan'a ulaşmayı başarmıştır ancak Adolf Schlagintweit'in Türkistan seyahati, trajik bir biçimde sonlanmıştır. Robert ve Herman Schlagintweit'in haritalandırdıkları ayrıntılı coğrafi bilgiler içeren seyahat ve kardeşleri Adolf'un son seyahati bu araştırmanın ana konusunu meydana getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Schlagintweit Kardeşler, Türkistan, Geçitler, Doğu Hindistan Şirketi

Journey of the Schlagintweit Brothers Toturkistan

Abstract

Schlagintweit brothers Herman, Robert and Adolf, who were the first European travelers to cross the Karakoram and Kunlun Mountain ranges, were commissioned by the East India Company to conduct geographical discoveries and scientific research in 1854. Within the scope of their duties, they reached the region between Karakorum and Kunlun and made some observations. These observations recorded by Herman Schlagintweit, routes, suitable routes to Yarkent (for winter and summer months) and the location of the Karakoram Pass were published in 1866 and presented to the academic community and the public. However, unlike the other brothers, Adolf Schlagintweit did not return to Europe and wanted to continue his journey on his own in 1857. He followed the Karakaş River using the passages that had not been crossed until then, and succeeded in reaching Turkestan, but Adolf Schlagintweit's journey to Turkestan ended tragically. The trip with detailed geographical information mapped by Robert and Herman Schlagintweit and the last trip of their brother Adolf constitute the main subject of this research.

Keywords: Schlagintweit Brothers, Turkestan, Gates, East India Company

Presentation ID / Sunum No= 140

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Selçuklular Döneminde Bağdâd'da Hanefîler (1055-1152)

Dr. Öğretim Üyesi Suat Kaymak¹

¹*Beykent Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0001-6804-6839

Özet

Hız. Peygamber'in vefatından sonra Müslümanlar arasında itikadî ve siyasî meselelerdeki ihtilaflardan dolayı gruplaşmalar başladı. Bu gruplaşma sonrasında daha da keskinleşerek mezhepler ortaya çıktı. Sünnî dört büyük fıkıh mezhebinden biri kabul edilen Hanefîlik de Ebû Hanîfe'nin (öl. 150/767) kurduğu ve öğrencilerinin eliyle yayılan bir mezheptir. Ebû Hanîfe'nin doğum yeri Kûfe, bu mezhebin önemli bir merkeziydi. Mezhebin yaygınlık kazanması ile Bağdâd'da mezkûr mezhebin mühim merkezleri arasında girdi. Bağdâd, kuruluşundan itibaren hem Abbâsîlerin başşehri hem de Ortaçağ İslâm dünyasının en önemli ilim ve kültür merkezlerinden biriydi. Hanefîlik de XI. yüzyılın ilk yarısına kadar şehirde güçlü konumdaydı. Ancak bu yüzyıldan sonra Hanefîlerin şehirde güç kaybettiği görülmektedir. Wilferd Madelung'un ifadesiyle de 428/1037 yılında el-Kudûrî'nin vefatından sonra Hanefîliğin en saygın merkezi sayılan Bağdâd'ın üstünlüğünü tamamen kaybetti ve cazibe merkezi Orta Asya'ya doğru kaydı. Bu bağlamda XI. yüzyıl sonrası Hanefîlik üzerine yapılan çalışmaların da Orta Asya merkezli olduğu görülmektedir. Söz konusu yüzyıldan sonra Bağdâd Hanefîlerinin durumu ve faaliyetleri aydınlatılmaya muhtaçtır. Bu çalışmada, Selçuklular döneminde Hanefîlerin şehirdeki yoğunluğu, ikamet ettiklerini bölgeler, mezhebe müntesip âlimler ve telif faaliyetleri, şehrin Hanefî kâdîlkudâtı ve kâdıları, medreseleri ile Hanefîlerin mezhep çatışmalarındaki etkileri incelenecektir. Ortaçağ İslâm tarihi kronikleri ağırlıklı olarak sultan, halife, devlet adamları ve devrin ünlü simalarına dair bilgi vermelerinden dolayı bu türden eserlerde ele aldığımız konuyla alakalı çok az bilgi bulunmaktadır. Dolayısıyla konumuzun en önemli kaynakları Hatîb el-Bağdâdî, İbnü'n-Neccâr, İbnü'd-Dimyâtî, İbn Dübeysî ve el-Bundârî gibi müelliflere ait Bağdâd şehir tarihleri ve el-Kureşî, et-Temîmî, İbnü'l-Hinnâî, İbn Kutlubogâ, el-Kefevî ve Leknevî gibi müelliflerin kaleme aldığı Hanefîlere dair tabakât kitaplarıdır.

Anahtar Kelimeler: Hanefîlik, Bağdâd, Selçuklular, Abbâsîler, Mezhep.

Presentation ID / Sunum No= 260

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sovyet Türkmenistanı'nda Stavropol Türkmenleri Üzerine Çalışmalar: K. Böriyev Örneği Özet

Doç. Dr. Tahir Aşirov¹

¹*Türkmenistan İlimler Akademisi*

Özet

Sovyet Türkmenistanı'nda ilk yıllarında Kuzey Kafkasya Türkmenlerinin tarihi, ekonomisi, siyasî ve sosyal hayatı üzerine Türkmen bilginleri tarafından birçok yazı yayımlanmıştır. Aynı şekilde Stavropol Türkmenleri, bu dönemde üzerine ünlü yazarlar tarafından yazılar kaleme alınan Kuzey Kafkasya Türkmenlerindendir. Bu tarihî yazıları kalem alan Türkmen bilginlerinden biri de Kümüşali Böriyev'dir (1896-1942). Böriyev Türkmen tarihi ile ilgili önemli yazılar kaleme almıştır. Aynı şekilde Sovyet Türkmenistanı'nda Stavropol Türkmenleri üzerine ilk yazı kaleme alan yazarlardan biri olan Böriyev, 1925 yılında "Türkmenskaya İskra" gazetesinde "Stavropolskiye Turkmeni" (Stavropol Türkmenleri) adıyla Rusça bir yazısı yayımlanmıştır. Böriyev bu yazısında, Türkmen tarihi açısından önemli kaynaklardan biri olan Ebülğazi Bahadır Han'ın (1603- 1663) "Şecere-i Terâkime" adlı eserine atıf yaparak açıklamaya çalışmaktadır. Bununla birlikte Stavropol Türkmenlerinin Ekim İhtilalı'nda önceki ve sonraki siyasî ve sosyal hayatı ile ilgili değerli bilgiler vermektedir. Böriyev'in bu yazısı, Stavropol Türkmenlerinin tarihi açısından değerli bir tarihî metin olmakla birlikte dönemin Türkmen düşünce tarihinin de bir tezahürüdür.

Anahtar Kelimeler: Sovyet Türkmenistanı, Stavropol Türkmenleri, Böriyev, Matbuat.

Presentation ID / Sunum No= 374

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sürgünden Hükümdarlığa: Sultan I. Kılıç Arslan (1092-1107)

Doç. Dr. Yunus Emre Tansü¹ Ömer Çiftçi²

¹*Gaziantep Üniversitesi, Tarih Bölümü Öğretim Üyesi*

ORCID ID: 0000-0002-6183-5306

²*Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi*

ORCID ID: 0000-0002-8057-4615

Özet

Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurucusu Süleyman Şah'ın oğlu olan I. Kılıç Arslan, Büyük Selçuklu hükümdarı Melikşah'ın ölümü üzerine Anadolu'ya geçmiş ve 1093 yılından itibaren İznik merkezli Anadolu Selçuklu Devleti'ni yönetmeye başlamıştır. Dağılan Türk birliğini yeniden toparlamaya çalışan, Bizans Devleti'ne karşı bölgede üstün duruma gelme mücadelesine giren ve devletin sınırlarını genişletmeye çalışan I. Kılıç Arslan'ın Türkleri Anadolu'dan atmak isteyen Haçlı ordusuna karşı koyduğu büyük mücadelesi tarihimizde önemli bir yere sahiptir. I. Kılıç Arslan ilk olarak Drakon Savaşında haçlıların öncü birliklerine ağır bir darbe vursa da arkadan gelen büyük Haçlı ordusuyla baş edememiş ve geri çekilmek zorundan kalmıştır. Ancak bu geri çekiliş onu daha çok güçlendirmiş ve Anadolu bulunan diğer Türk beylerini de yanına alarak Haçlıları Anadolu içlerinde mağlup etmeyi başarmıştır. Böylece Türklerin Anadolu'dan kolay bir şekilde atılmayacağını üstün mücadeleleri sayesinde I. Kılıç Arslan bir kez daha kanıtlamıştır. Bu çalışmada Sultan I. Kılıç Arslan'ın tahta geçiş süreci ile beraber askeri ve siyasi faaliyetlerini ele alınacaktır..

Anahtar Kelimeler: Sultan I. Kılıç Arslan, Haçlı Seferleri, Anadolu

From Exile to the Reign: Sultan I.Kılıç Arslan

Abstract

I. Kılıç Arslan, the son of Süleyman Şah, the founder of the Anatolian Seljuk State, migrated to Anatolia upon the death of the Great Seljuk ruler Melikşah and started to rule the Anatolian Seljuk State in Iznik in 1093. The great struggle of Kılıç Arslan I, who tried to regroup the disintegrated Turkish unity, struggled to gain a superior position in the region against the Byzantine State and tried to expand the borders of the state, against the Crusader army that wanted to expel the Turks from Anatolia, has an important place in our history. Although Kılıç Arslan I first dealt a heavy blow to the pioneer troops of the crusaders in the Dracon War, he could not cope with the large Crusader army that

came from behind and had to retreat. However, this withdrawal strengthened him even more and he managed to defeat the Crusaders in Anatolia by taking other Turkish beys in Anatolia with him.

Thus, thanks to his superior struggles, I. Kılıç Arslan proved once again that the Turks would not be easily expelled from Anatolia. In this article, we will discuss the military and political activities of Sultan Kılıç Arslan I along with his accession to the throne.

Keywords: Sultan I. Kılıç Arslan, Crusades, Anatolia

Presentation ID / Sunum No= 47

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Süyûtî'ye Göre Kahire'deki Abbâsî Halifelerinin İmajı

Dr. Öğretim Üyesi M. Fatih Yalçın¹

¹*Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-3685-2988

Özet

1258 yılında Moğollar, Bağdat'ı işgal etti ve Abbâsî hilafetini ortadan kaldırdı. İki yıl sonra Memlûkler (1250-1517), Moğolları yendi ve 1261 yılında Kahire'de Abbâsî hilafetini yeniden tesis ettiler. Böylece Memlûkler döneminde hem sultan ham de halife aynı anda varlığını sürdürdü. Ancak bu dönemde halifelerin varlığı şeklen olup yetkileri yoktu. Memlûklerin son yıllarına şahitlik eden tarihçi Süyûtî (ö. 1505), Abbâsî ailesi ile yakın ilişki içindeydi. Nitekim babası Kemâleddin Ebû Bekir Abbâsî Halifesi Müstekfî-Billâh'ın 1441-1451) imamlığını yaptı. Onun Mısır tarihinin ihtiva eden Hüsnu'l-muhâdara ve İslam tarihini halifeler tarihi olarak ele aldığı Târîhu'l-hulefâ isimli eserleri, bildirimizin iki temel kaynağıdır. Süyûtî, Abbâsî halifelerini ümmet üzerinde otorite sahibi olanlar olarak nitelendirmektedir. Bildiride Memlûk öncesi Abbâsî halifeleri ile Kahire'deki Abbâsî halifelerinin dinî ve siyasi otoritelerine Süyûtî'nin yaklaşımı ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Memlûkler, Abbâsî Halifeleri, Hilafet, Süyûtî, Otorite.

The Image of the Abbasid Caliphs in Cairo According to Suyuti

Abstract

In 1258, the Mongols invaded Baghdad and destroyed the Abbasid caliphate. Two years later, the Mamluks (1250-1517) defeated the Mongols and re-established the Abbasid caliphate in Cairo in 1261. Thus, both the sultan and the caliph continued to exist simultaneously during the Mamluk period. However, in this period, the existence of the caliphs was formal and they had no authority. The historian Suyuti (d. 1505), who witnessed the last years of the Mamluks, was in close contact with the Abbasid family. As a matter of fact, his father, Kamaladdin Abu Bakr, was the imam of the Abbasid Caliph Mustekfi-Billah (1441-1451). His works named Hüsnu'l-muhâdara, which includes the history of Egypt, and Târîhu'l-hulafâ, which deals with the history of Islam as the history of the caliphs, are the two main sources of our paper. Suyuti describes the Abbasid caliphs as those who have authority over the ummah. In the paper, Suyuti's approach to the religious and political authorities of the pre-Mamluk Abbasid caliphs and the Abbasid caliphs in Cairo will be discussed.

Keywords: Mamluks, Abbasid Caliphs, Caliphate, Suyuti, Authority.

Presentation ID / Sunum No= 110

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Tang Hanedanlığı Tarihinde Bir Asi Komutan: An Lushan (安禄山)

Dr. Şükrü Aktaş¹

¹Ağrı İÇ. Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-9945-0620

Özet

Tang hanedanlığı Ms. 618-904 yılları arasında hüküm sürmüş Çin tarihinin en önemli hanedanlık ve dönemlerinden biridir. Çin tarihinin son derece önemli bir dönemi olan Tang Hanedanlığının kuruluş aşamasından, yaşadıkları iç karışıklık ve isyanlarda kuzey halklarından ve Türk soylu halk ve kişilerden yardım almışlar, ilişki içinde olmuşlardır. Bu anlamda Tang hanedanlığına siyasi, askeri ve sosyal anlamda damga vurmuş simge kişiler olmuştur ve An Lushan bunların en başında gelmektedir. Küçüklüğünden itibaren pek çok farklı ortamda yaşamak durumunda kalmıştır ancak bu durumu kendi adına fırsata çevirmiştir. Küçük yaşlarda babasız kalmış hayatına annesinin yanında, anne tarafı olan Türk Ashi De (阿史德氏) sülalesi bünyesinde geçirmiştir. Çocukluğundan itibaren kendi özgü bir yaşam sürmüş, kendisini çok yönlü yetiştirmiştir. Yaşadığı ortamlardan, tanıdığı kişilerden, karşılaştığı durumlardan hep bir şeyler öğrenmiş ve bunları hep kişisel gelişimine kazanç olarak katmıştır. Kimi zaman yumuşak başlı, kimi zaman asi ve hoyrat bir tutum sergilemiştir. Ancak her bir hareketi stratejiktir. Siyasi, askeri ve sosyal ilişkileri bağlamında dikkat çekecek boyutta başarılıdır. İlgili bildiride, An Lushan'ın çocukluğuna, ailesine, ilk gençlik yıllarına, hayatının dönüm noktası olan hadiseden, Tang sarayına, Tang Xuanzong ve Yang Guifei'e uzanan yaşam öyküsü anlatılacaktır. Bu bağlamda sunulacak bildiri doğu-batı eksenli çalışmalar esasında ele alınmıştır. Bu bağlamda, An Lushan'ın, Tang Hanedanlığına damgasının vurduğu An Lushan isyanına kadar olan süreç ele alınacak ve sunulacaktır. Sunumda An Lushan'ın yaşadığı coğrafya, temsili resmi, hakkında 24 Tarih (二十四史) kaynaklarında yer alan belgelere yer verilecektir. Bildiride, Çince sözcüklerin Latin harfleriyle yazımında Pinyin (拼音) sistemi kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: An Lushan, Tang Hanedanlığı, Tang Xuanzong, Yang Guifei

A Rebellious Commander in the Tang Dynasty: An Lushan

Abstract

The Tang dynasty, which ruled Chinese territories from 618-904, is one of the most important dynasties and periods in Chinese history. From the establishment phase of the Tang Dynasty, which is an extremely important period in Chinese history, they received help from the northern peoples and Turkish noble people and people in the internal turmoil and rebellion they experienced, and they were in contact. In this sense, there were symbolic figures who left their mark on the Tang dynasty politically, militarily and socially, and An Lushan is one of them. Since his childhood, he had to live in

many different environments, but he turned this situation into an opportunity for himself. He was left without a father at a young age and spent his life with his mother in the Turkish Ashi De (阿史德氏) dynasty, which was his mother's side. Since his childhood, he has led a unique life and raised himself versatile. He always learned something from the environments that he lived in, the people he knew, and the situations he encountered, and he always added them to his personal development as a gain. Sometimes he has a mild-mannered, sometimes rebellious and rude attitude. But every move is strategic. It is remarkably successful in terms of its political, military and social relations. In this presentation, the life story of An Lushan from his childhood, family, early teenage years, from the turning point of his life to the Tang palace, Tang Xuanzong and Yang Guifei has been examined, with this respect going to be presented. Our presentation has been handled on the basis of east-west oriented studies. In this presentation, the geography where An Lushan lived, his allegoric picture, and the documents, having records about An Lushan, in the 24 History (二十四史) sources will be included. In this presentation, the geography where An Lushan lived, his allegoric picture, and the documents, having records about An Lushan, in the 24 History (二十四史) sources will be included. In the paper, the Pinyin (拼音) system will be used to write Chinese words in Latin letters

Keywords: An Lushan, Tang Dynasty, Tang Xuanzong, Yang Guifei

Türk Dünyasını İncelemenin Sorunları**Prof. Dr. Azamat Ziyo¹***¹Müdür, Özbekistan Bilimler Akademisi Tarih Enstitüsü***Özet**

Türk dünyası yapay bir özne değildir. İnsanlığın siyasi tarihi Türk dünyası ile başlamıştır. Türk halkları Karadeniz'den Japonya Denizi'ne, kuzeyden Hint Okyanusu'na kadar geniş bir alanda yaşamış, çalışmış, şehirler kurmuş, devletler ve krallıklar kurmuş, bilim, kültür, din, el sanatları, tarım ve ticaret. Doğu ile Batıyı birbirine bağlayan bugünkü Büyük İpek Yolu, esas olarak Türk dünyasından geçiyordu. En erken aşamada La'l yolu, Lojuvard yolu ve Badakhshan yolu olarak adlandırıldığını vurgulamak gerekir. 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar olan 2000 yıllık süreçte Türkistan, İran, Kuzey Hindistan, Arap dünyası ve Kafkasya'daki siyasi dizginlerin Türk hanedanlarının elinde olduğu veya nüfuzunun Türk hanedanlarının elinde olduğu bilinmektedir. Türk faktörü çok belirgindi. Büyük Türk aydını, ancak modern Türk aydınları tarafından bilinmeyen Abdurauf Fitrat yaklaşık yüz yıl önce şöyle yazmıştı: "Gözlerimizi açalım ve görelim: Dünyanın en büyük hakimi İbn Sina bir Türk'tür. İkinci Arastu bir Farabi Türküdür. Javhari, Arapçayı ebediyen kaybetmiş bir Türk'tür. Asqah imamlarından Wahidat Vujud olarak bilinen Celaleddin Rumi, bir Türk'tür. Fars edebiyatının peygamberlerinden olan Nizami de bir Türk'tür. Burada isimleri yazanlar sadece Türk milletinin değil, bütün dünyanın büyüklerindendir." Buna Muhammed Khorezmi, Ahmad Farhani, Abu Rayhan Beruni, Mahmud Chagmini, Ulugbek, Ali Kuşchi, Alisher Navoi'yi de eklersek, Türk dünyasının bireysel zihniyetin gelişimindeki eşsiz rolü daha da netleşecektir. İslam'ı dünyaya Peygamberimiz Muhammed tanıtmıştır. Türkistan'ın en eski şehirlerinden biri olan Buhara'nın oğlu İmam Buhari, Allah'ın elçisinin sözlerini ve işlerini dünyaya tanıtmıştır. Tomir Khotun, Shiroq, Kanishka, Mahmud Ghaznavi, Sultan Melikshah, Sultan Sanjar, Sultan Muhammed Khorezmshah, Jalaluddin Manguberdi, Amir Timur, Yıldırım Bayazid, Shahrukh, II. siyaset, devlet ve askeri figürlerdir. Ancak Türk halklarının sadece şimdiki nesli değil, atalarının mutlak çoğunluğu yukarıdaki tarihi gerçekleri bilmemektedir. Çünkü bugüne kadar Türk dünyası tarihini bu şekilde anlamadık, yani incelemedik. Türk dünyasının tanınmasını istiyorsak, onun kadim, zengin ve renkli geçmişini araştıran bir sistem oluşturmalıyız.

Anahtar Kelimeler: Turk Dunyosini O'rganish Muammolari

Presentation ID / Sunum No= 334

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dünyası'nda Tarihi ve Kültürel Birlikteliğin Önemli Bir Göstergesi Olarak Bayraklar: 15 Özerk Türk Cumhuriyeti Örneğinde Bir İnceleme

Araştırmacı Esengül Argun¹, Dr. Öğretim Üyesi Metin Menekşe²

¹*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi*

²*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü*
ORCID ID: 0000-0003-1192-3161

Özet

Geçmişten günümüze pek çok farklı coğrafyaya yerleşen Türkler, cihanşümul felsefesi üzerinde kurdukları devletlerin ilerlemesine ve gelişip büyümesine büyük bir önem vermişlerdir. Bu görüş, Oğuz Kağan Destanı'ndan itibaren hemen hemen bütün Türk destanlarında kendini göstermektedir. Dünyanın farklı yerlerinde olacak şekilde çok geniş bir coğrafyaya yayılırlarken de kendi kültürlerinden, inançlarından, kültürlerinden vazgeçmemişler ve bunları hayatlarında bir şekilde yaşatmaya devam etmişlerdir. Gündelik hayattan, devletlerarası ilişkilere, dini yaşam tarzlarına kadar hemen hemen her alanda kutsallıklar kendini göstermiş ve günümüze kadar ulaşmıştır. Bu çalışmada, Türklerin farklı coğrafyalara taşıdıkları kutsallıkların bayraklara yansımaları incelenmiştir. İslâmiyet öncesi ve İslâmiyet sonrası Türk devletlerinde karşımıza çıkan bayraklar, dünyanın neresinde olursa olsun aynı anlam yüküyle kullanılmış ve kullanılmaya devam etmiştir. Türk devletlerinin bayraklarında yer alan bazı renkler ve motiflerin ortak olması, bakış yönünün Türk mitolojiye çevrilmesini gerekli kılmıştır. İncelenen renk ve motiflere başka ulusların bayraklarında karşılaşılmaması da mümkündür. Ancak, Türk devletleri için bütün bayraklarda aynı anlamlar yüklenerek kullanılmıştır. Kullanılabilecek pek çok farklı renk ve motif olmasına rağmen belli başlı olanlarının tercih edilmesinin altında yatan ortak sebepler vardır. Türk devletlerindeki bayrakların anlamlarını yorumlayabilmek için mitoloji dışında tarihleri, coğrafyaları, dünya görüşleri, destanları ve bu destanlarda kullandıkları motifleri, dini inançları, kutsal kabul edilen bazı unsurları gibi konu başlıkları hakkında bilgi sahibi olunması gerekmektedir. Ancak bu bilgilerden sonra bayraklarda kullanılan ortak pek çok unsur ayırt edebilir ve bu bayrakların anlamları yorumlanabilir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, Türk devletlerinin bayraklarında yer alan renk ve motiflerin anlamlarını tespit etmek, milattan öncesi çağlardan günümüze kadar uzanan manevi yolculuğun günümüz Türk Dünyası'nda birlik ve beraberliği sürdürdüğünü bayraklar üzerinden göstermek olacaktır. Bayrak nedir, bayraklar neyi ifade eder, yüklü oldukları anlamlar ve bu anlamların tarihi ve kültürel kökeni nedir? sorularından hareketle 15 Özerk Türk Cumhuriyeti bayrağı analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Özerk Türk Cumhuriyetleri, Bayraklar, Motifler, Renkler, Tarihi ve Kültürel Değerler

Presentation ID / Sunum No= 12

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Tarihindeki Son Şanlı Zafer: 8 Kasım 2020 Şuşa

Doç. Dr. Beşir Mustafayev¹

¹Siirt Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-3235-2874

Özet

Türk tarihçiliğinin en çok rağbet edilen konularının başında kazandığı zaferler gelmektedir. Şanlı Türk ve Türk İslam tarihine altın harflerle kazılan Hun taarruzları, Göktürklerin, Oğuzların, Uygurların bağımsızlık mücadeleleri, Malazgirt, Otlukbeli, Mohaç, Çanakkale, Kûtü'l-Amâre, Kafkas İslam Ordusu'nun Bakü'yü kurtarışı, Sakarya, Büyük taarruz, 30 Ağustos, Kıbrıs gibi pek çok zaferler vardır. Azerbaycan Türk Cumhuriyeti tarih boyunca yaşanan bu zaferlerin coğrafi olarak hep ortasında yer aldı. Çünkü Azerbaycan Türkistan'ın kapısıdır. Bu kapı doğudan batıya, batıdan doğuya Turan'a giden yoldur. Bu yolda pek çok savaşlar ve zaferler elde edildi. Zaferlerin en sonu 8 Kasım 2020 tarihinde İkinci Karabağ Savaşı sonunda Şuşa'da kazanıldı. Bir tarihi Türk yurdu olan Karabağ'ın kalbi ve medeniyet beşiği olan Şuşa yöresinin işgalden kurtarılması ve Azerbaycan askeri birliklerinin Hankendi şehrine yaklaşmasıyla savaşın kaderi değişti. 27 Eylül-10 Kasım 2020 tarihlerindeki 44 günlük Karabağ'daki antiterör operasyonu yaklaşık 30 yıldan beri diplomasi yolu ile çözülemeyen bir sorunun sonucudur. 10 Kasım 2020'de Azerbaycan, Ermenistan ve Rusya yetkilileri tarafından imzalanan belge aslında bir barış olarak değil, taraflar arasında gerçekleşen sıcak çatışmanın sonlandırılması yönünde kabul edilen bir uzlaşma olarak kabul edilmelidir. Toplam 9 maddeden oluşan Ermenistan'ın teslimiyet belgesinin imzalanmasının hemen ardından sıcak çatışmaların durdurulması ile birlikte 5. maddeye dayalı olarak 5 yıllık Rus "barış gücü" 30 yıldan sonra Azerbaycan'a yeniden girdi. Azerbaycan açısından önemli bir zafer olarak görülen bu anlaşma ile 15 Kasım 2020'de Kelbecer, 20 Kasım 2020'de Ağdam, 1 Aralık 2020'de Laçın'ın Ermeniler tarafından boşaltılması ve göçmenlerin evlerine geri dönmeleri kararlaştırıldı. Ayrıca bölgede Türk Silahlı Kuvvetlerinin varlığı Azerbaycan halkında sevinç ve geleceğe umudu artırmıştır. Sonuç olarak yaşanan bu tarihi süreçten sonra artık Azerbaycan'da "Yukarı Karabağ, Dağlık Karabağ Muhtar Vilayeti" adlı siyasi yer ve sorun yoktur. Türk'ün ezeli ve ebedi yurdu olan Karabağ coğrafi bölgesi vardır. Aslında bu geçmişte de böyleydi. Bu durum Şuşa zaferi sonrası bir kez daha tescillendi.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Azerbaycan, Karabağ, Şuşa, Zafer, Rus, Ermeni.

The Last Glorious Victory in Turkish History: 8 November 2020 Shusha

Abstract

There are victories in the top of the most popular topics of Turkish history. The Huns attacks, which were dug in gold letters into the glorious Turkish and Turkish Islamic history, the struggle for independence of the Gokturks, Oghuzs, Uyghurs, Malazgirt, There are many victories, such as

Otlukbeli, Mohac, Canakkale, Kûtu'l-Amâre, the Liberation of the Caucasus Islamic Army of Baku, Sakarya, Grand offensive, August 30, Cyprus. The Turkish Republic of Azerbaijan has always been geographically in the middle of these victories throughout history. Because Azerbaijan is the gate of Turkistan. This gate is the way to Turan from east to west and from west to east. Many wars and victories were won on this road. The last of the victories was won in Shusha at the end of the Second Karabakh War on November 8, 2020. The fate of the war changed when Shusha the heart and cradle of civilization of Karabakh, a historic Turkish home, were rescued from the occupation and the Azerbaijan military troops approached Khankandi. The 44-day anti-terror operation in Karabakh from September 27 to November 10, 2020 has been the result of an unresolved problem through diplomacy for nearly 30 years. The document signed by Azerbaijan, Armenia and Russian officials on November 10, 2020 should be considered a concluding of the hot conflict between the parties, not as a peace. Following the signing of Armenia's surrender document, which consisted in total 9 substances, 5 with the cessation of hot clashes 5 years of Russian "peaceful force" based on the article, after 30 years they again re-entered Azerbaijan. With this agreement, which was seen as an important victory for Azerbaijan, it was decided to evacuate Kalbajar on November 15, 2020, Aghdam on November 20, 2020, and Lachin on December 1, 2020, and return the immigrants to their homes. In addition, the presence of the Turkish Armed Forces in the region has increased the joy and hope for the future in the Azerbaijani people. As a result, after this historical process, there is no longer has a political place and problem called "Upper Karabakh, Nagorno-Karabakh Mukhtar Province" in Azerbaijan. There is the geographical region of Karabakh, which is the ancient and eternal homeland of Turks. In fact, this was the case in the past. This situation was confirmed once again after the victory of Shusha.

Keywords: Turkey, Azerbaijan, Karabakh, Shusha, Victory, Russian, Armenian.

Presentation ID / Sunum No= 81

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Turkiston Ayollari Taqinchoqlari

Doç. Dr. Mashhura Darmonova¹

¹*Özbekistan Ilmler Akademisi Tarih Enstitüsü*

Özet

Taqinchoq va bezaklar milliy-badiiy madaniyat tarixining ajralmas qismi bo'lib, xalqning olis o'tmish tarixi, moddiy hamda ma'naviy madaniyatini o'rganishda bevosita yordam beradi. Kishilik jamiyati taraqqiy etish jarayonida hayot uchun zarur mehnat qurollari bilan birga insonlar o'zlari uchun taqinchoqlarni ham yasay boshlaganlar. Xalqlarning tashkil topishi jarayonidagi ularning urf-odat va milliylik ramzlari taqinchoqlarda ham aks eta boshlaganligi bir qancha arxeologik topilmalardan ma'lum. Taqinchoqlarning bezagi va nafisligida xalqning ijodiy mahorati va badiiy didi, uning jahon madaniyati hamda tarixiga qo'shgan ulushi yorqin namoyon bo'ladi. Ayollar taqinchoqlari ham vaqt o'tishi bilan zamon talabiga, ijtimoiy muhitga, sharoitga qarab takomillashib, yangi shakl va turlari bilan safi kengayib borgan. Ammo har doim ham o'zining qadimiy, an'anaviy shaklini saqlab qolgan va bu holat avloddan-avlodga meros tariqasida o'tib kelgan. Turkiston xotin-qizlari taqinchoqlari taqilishiga ko'ra: 1. Bosh (tillaqosh, tillabargak, bodomoy, bibishak, gajak, ko'shduo va boshqalar); 2. Bo'yin-ko'krak (turli marjon va marvaridlar, zebigardon, nozigardon, jevak, tanga-jevak, tavq, bo'yintumor, ko'kraktumor, qo'ltiqumor kabi tumorlar, bozuband va boshqalar); 3. Soch (sochpopuk, tuf va boshqalar); 4. Quloq-burun (buloqi, sirg'a va boshqalar); 5. Qo'l (uzuk, bilaguzuk) taqinchoqlari bo'lgan. Insoniyat hayotida taqinchoqlarga bo'lgan e'tiborning ortishi, ushbu taqinchoqlar qimmatbaho metal va toshlardan yasalishi natijasida xunarmandchilikda yangi sohaning vujudga kelishiga olib kelgan. Ular jamiyatda zargarlar deb yuritiladigan bo'ldi. Turkiy xalqlarda bu hunar merosiy xisoblanib, uning sirlari otadan-bolaga meros qilib qoldirilgan. Umuman olganda, Turkiston ayollari taqinchoqlarida ziynat, nafosat, bezak vazifasidan tashqari marosimiy irimlar bilan bog'liq xususiyatlar ham mujassamlashgan. Taqinchoqlarning hayotdagi ijtimoiy-iqtisodiy o'rni ham katta ahamiyat kasb etgan. Insonning estetik didi, madaniyati uning qanday taqinchoqlar taqishiga qarab ham belgilangan. Taqinchoqlar kishilar yoshidagi farqni va ularning oilaviy ahvolini belgilashda ham xizmat qilib, ularning nasl-nasabidan nishon berib turuvchi xususiyatga ega bo'lgan. Demak, taqinchoqlar misolida biz Turkiston ayollarining ham moddiy olami ham ilohiy qudrat haqidagi tasavvurlari bir-biri bilan uzviy ravishda bog'lanib, birlashib ketganini ko'ramiz.

Anahtar Kelimeler: Turkiston Ayollari, Tillaqosh, Tillabargak, Gajak, Sochpopuk, Tuf, Buloqi, Sirg'a, Zebigardon, Nozigardon, Bo'yintumor, Ko'kraktumor, Qo'ltiqumor, Tumor, Uzuk, Bilaguzuk, Tarix.

Turkestan Women's Jewelry

Abstract

Jewelry and ornaments are an integral part of the history of national artistic culture and directly help in studying the history, material and spiritual culture of the nation. In the course of the development of human society, along with the tools necessary for life, people also began to make jewelry for themselves. It is known from several archeological findings that in the process of formation of peoples, their customs and national symbols began to be reflected in jewelry. The creativity and artistic taste of the people, their contribution to the world culture and history are clearly manifested in the decoration and elegance of the jewelry. Over time, women's jewelry has also been improved according to the demands of the times, social environment, and conditions, and its range has expanded with new forms and types. But it has always preserved its ancient, traditional form, and this condition has been passed down from generation to generation. Turksiton women wear jewelry according to: 1. Head (tillakosh, tillabargak, almond, bibishak, gajak, koshduo, etc.); 2. Neck and chest (various necklaces and pearls, charms such as zebigardon, nozigardon, jevak, coin-jevak, tavq, neckerchief, breastplate, armlet, bozuband, etc.); 3. Hair (hair follicle, tuff, etc.); 4. Ear-nose (spring, earrings, etc.); 5. Had jewelry on hand (ring, bracelet). The increased attention to jewelry in human life, as a result of which these jewelry are made of precious metals and stones, has led to the emergence of a new field in handicrafts. They were known as jewelers in society. In the Turkic peoples, this craft is considered hereditary, and its secrets are passed down from father to child. In general, Turkestan women's jewelry, in addition to the function of ornamentation, sophistication, and decoration, also embodies the features related to ritual ceremonies. The socio-economic role of jewelry in life has also gained great importance. A person's aesthetic taste and culture are determined by what kind of jewelry he wears. Jewelry also served to mark the difference in age and family status of people, and had the characteristic of marking their lineage. So, in the case of jewelry, we see that the ideas of the material world and the divine power of the women of Turkestan are inextricably linked and united.

Keywords: Women of Turkestan, Tillakosh, Tillabargak, Gajak, Sochpopuk, Tuff, Spring, Earring, Zebigardon, Nozigardon, Yoke, Chest, Armlet, Amulet, Ring, Bracelet, History.

Presentation ID / Sunum No= 242

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkiye -Azerbaycan Siyasi İlişkilerinin Seyrinde Sovyet Rusya Faktörü (1919-1922)

Öğr. Gör. Dr. Gül Çakır¹

¹*Dokuz Eylül Üniv. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü*
ORCID ID: 0000-0003-0041-9293

Özet

1917 yılında Rusya’da Bolşevik Devrimi gerçekleşmiş ve bu devrimin ardından 1918 yılında Azerbaycan bağımsızlığına kavuşmuştur. Azerbaycan’ın bağımsızlığını kazanmasından bir yıl sonra Anadolu’da Emperyalist Devletlere karşı bir bağımsızlık mücadelesi başlatılmıştır. 1919’dan 1922 yılında kadar geçen bu mücadele sürecinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti hem Sovyet Rusya hem de Azerbaycan ile diplomatik temaslar kurmuş ve her iki tarafla önemli antlaşmalar imzalanmıştır. Azerbaycan’ın siyasi yetkilileri 1919 yılında hem Osmanlı Devleti hem de yeni kurulmuş olan Türkiye devletinin yetkilileri ile temaslarda bulunmuşlardır. Azerbaycan’ın söz konusu devletler ile kurduğu temaslar koşulları çok değişken olan bir zemin üzerinde gerçekleşmiştir. Azerbaycan’daki siyasi atmosferde İngiliz ve Rus etkisi nedeni ile TBMM ile olan ilişkilerde çoğu zaman gerginlikler yaşanmıştır. TBMM Hükümeti, İngilizlerin güçlerini Bakü’den çektiği zamana kadar Türkiye -Azerbaycan ilişkilerinde önce İngiltere engeli ile karşılaşmıştı. İngilizlerin Kafkasya’yı boşaltmasından sonra ise söz konusu ilişkinin seyrinde Sovyet Rusya önemli bir aktör olarak belirmişti. 1920 yılında Bakü’nün Sovyet Rusya’nın denetimi altına girmesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, Azeriler ile olan ilişkilerinde dengeli bir siyaset gütmek zorunda kalmıştı. Azeri halkının üzerindeki tüm baskılara rağmen onlar Anadolu’daki Millî Mücadele’ye sempati ile bakmışlar ve bir miktar maddi yardımlarda bulunmuşlardır. Azerbaycan, bu yardımları bazen doğrudan yapmış bazen de Bolşevik yardımlarının Türkiye’ye aktarılmasında takviye edici bir güç olmuştur. Türkiye ise Millî Mücadele’nin başarıya ulaşması için Sovyet Rusya desteğini kazanmaya çalışmış, diğer yandan da ortak milli bağları olan Azerbaycan ile ilişkilerini denge siyaseti çerçevesinde yürütmüştür. Bu bildiride Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında Azerbaycan’ın Osmanlı Devleti’nin siyasi makamları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti ile olan ilişkileri incelenecek, Sovyet Rusya’nın Türkiye Azerbaycan ilişkilerinin gelişimindeki etkisi ortaya koyulacaktır. Çalışmanın yıl aralığı 1919-1922’dir. Çalışma için Türkiye’deki devlet arşivleri ve konu ile ilgili birincil kaynaklar incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Azerbaycan, Sovyet Rusya, Bolşevik, Bakü, Ankara, Moskova

Soviet Russia Factor in the Course of Turkey-Azerbaijan Political Relations (1919-1922)

Abstract

In 1917 the Bolshevik Revolution took place in Russia, and after the revolution Azerbaijan gained its independence in 1918. A year after this incident a struggle for independence was started in Anatolia against the imperialist states. During this struggle from 1919 to 1922, the Turkish Grand National Assembly Government established diplomatic contacts with both Soviet Russia and Azerbaijan and important agreements were signed with both sides. The political authorities of Azerbaijan had contacts with the authorities of both the Ottoman State and the newly established Turkish state in 1919. The contacts that Azerbaijan established took place on a very variable ground. Due to the British and Russian influence in the political atmosphere in Azerbaijan there were often uncertainties in relations with the Turkish Grand National Assembly. The Turkish Grand National Assembly Government had first encountered the British obstacle in Turkey-Azerbaijan relations until the British withdrew their forces from Baku. After the British evacuated the Caucasus, Soviet Russia emerged as an important actor in the course of this relationship. When Baku came under the control of Soviet Russia in 1920, the Turkish Grand National Assembly Government had to follow a balanced policy in its relations with Azerbaijanis. Despite all the pressure, the Azeri people were aligned with the National Struggle in Anatolia and provided financial aid to some extent. Azerbaijan sometimes made these aids directly and sometimes they became a reinforcing element in the transfer of Bolshevik aids to Turkey. Turkey, on the other hand, tried to gain the support of Soviet Russia for the success of the National Struggle, and carried out its relations with Azerbaijan on common national ties within the framework of a balanced policy. In this paper, Azerbaijan's relations after the Armistice of Mudros with political authorities of the Ottoman State and Government of the Turkish Grand National Assembly will be examined, and the effect of Soviet Russia on the development of Turkey-Azerbaijan relations will be revealed. The year range of the study is 1919-1922. State archives in Turkey and primary sources related to the subject will be examined to realize this study.

Keywords: Turkey, Azerbaijan, Soviet Russia, Bolshevik, Baku, Ankara, Moscow.

Presentation ID / Sunum No= 336

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Unutulmuş veya Unutulmaya Yüz Tutmuş Geleneksel Meslekleri İcra Eden Ustaların Karşılaştıkları Sorunlara Dair Bazı Tespitler: Muğla Kent Merkezi Örneği

Araştırmacı Onur Berber¹, Dr. Öğretim Üyesi Metin Menekşe²

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tarih Bölümü Lisans Mezunlu

²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

ORCID ID: 0000-0003-1192-3161

Özet

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'nin özellikle korunmasını istediği beş halk kültürü alanından biri olan “El Sanatları Geleneği”, dünyadaki üretim ve tüketim tarzlarının değişmesiyle birlikte hızla ortadan kalkmaktadır. Dolayısıyla somut olmayan kültürel mirasın önemli unsurlarından birisi olan geleneksel mesleklerin belirlenmesi, ortaya çıkarılması ve korunması yerele özgü değerlerin küreselleşme karşısında yok olup gitmemesi için önem arz etmektedir. Bu çalışmada, kökleri çok eskilere giden ve sosyo-kültürel açıdan büyük önem taşıyan geleneksel mesleklerin Muğla kent merkezi özelinde belirlenmesine ve ortaya konulmasına çalışılacaktır. Nitekim Muğla kent merkezi, tarihi Arasta'sı, Yağcılar Hanı, bir dönem yurtluk yaptığı Rum sakinlerinin izlerini taşıyan Saburhane Sementi, Filvari Usta'nın elinden çıkan ve hâlâ saat başı çalarak zamanı bildiren Saatli Kule'si ile geleneksel olanı muhafaza etme gayretinde bir kent görüntüsü çizmektedir. Geleneksel kent dokusu izlerinin günümüzde de yaşatıldığı bir yerleşim yeri olma özelliği taşımaktadır. Çalışmada, mesleklerle ilgili bilgi edinirken, yazılı kaynakların yanı sıra sözlü tarih yöntemine de müracaat edilecektir. Özellikle geleneksel meslekleri icra edenlerin karşılaşmış oldukları zorluklar tespit edilerek bunların ortaya çıkardığı sonuçlar değerlendirilecektir. Dolayısıyla unutulmuş veya unutulmaya yüz tutmuş geleneksel meslekleri ve bu mesleklerde karşılaşılan zorlukları, mesleği icra edenlerin gözlemlerinden, deneyimlerinden hareketle kayda geçirmek, geleceğe yazılı bir miras bırakmak ve daha sonra yapılacak çalışmalara referans oluşturmak hedeflenmektedir. Nitekim tespit edilen bazı mesleklerin artık son ustaları kalmıştır. Bunların kayda geçirilmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Muğla Kenti, Arasta, Geleneksel Meslekler, Karşılaşılan Sorunlar

Presentation ID / Sunum No= 203

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yirminci Yüzyıl Başlarında Buhara Ulemâsının Modernleşme Hareketleri Karşısındaki Tavrı

Doç. Dr. Ahmet Şamil Gürer¹

¹*Ankara Üniversitesi, Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü*
ORCID ID:

Özet

İlmiye sınıfının modernleşme hareketlerine yaklaşımı hususu İslam ve modernleşme konusunun temel problemlerinden birini teşkil eder ve üzerinde bir hayli inceleme bulunmaktadır. Özellikle, Osmanlı modernleşme hareketleri bağlamında yapılan yerli ve yabancı araştırmalar ulema sınıfının reform hareketleri karşısındaki tavrını belirlemeye çalışırken sadece ideolojik faktörleri dikkate almanın hatalı sonuçlar verebileceğini ortaya koymaktadır. Bu kesimin içerisinde bulunduğu siyasi, toplumsal ve iktisadi farklılaşma ile dönemsel koşullar göz önünde bulundurulmaksızın verilecek hükümler beşeri bilimler açısından bir yöntem sorununu da beraberinde getirecektir. Osmanlı yönetim aygıtına eklenmiş siyasi konumu ve aristokratlaşma eğilimiyle toplumsal tabakalaşmada seçkin sınıf oluşturmuş olan Osmanlı ulemasının üst kesimi, kendisinin de bir parçası olduğu siyasi otoritenin denetimi altındaki modernleşme hareketlerine genellikle destek verirken olumsuz tepki daha ziyade alt kesimden gelmiştir. Osmanlı modernleşmesinin farklı dönemlerini inceleyen araştırmaların sonucunda ortaya çıkmış olan Osmanlı uleması örneğini “ulema ve modernleşme” probleminin çözümünde tek başına kullanmak ve bütün İslâm toplumlarına teşmil etmek mümkün değildir. Bu bildiride incelenecek olan üst düzey Buhara ulemasının modernleşme karşıtı tavırları bunun en açık örneğini teşkil etmektedir. Buhara Emirliği’nin siyasi ve ideolojik yapısı içerisindeki mevkileri itibarıyla Osmanlı meslekdaşlarıyla benzerlik arzeden Buhara ulemâsının reform karşıtlığı yukarıdaki formülizasyonun bütün İslam toplumları için geçerli olamayacağı sonucunu da ortaya çıkarmaktadır. Son iki Buhara emirinin özellikle eğitim alanındaki reformlarda Ceditçileri destekleme girişimlerinin ulema tarafından nasıl engellenebildiği hususu, onların Emirliğin idari ve hukuki sistemdeki etkileri bağlamında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ulemâ, Modernleşme, Buhara, Ceditizm,

Presentation ID / Sunum No= 244

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Zigetvar Seferi'nin Macar Hafızasındaki Yeri

Dr. Öğretim Üyesi Yasemin Altaylı¹

*¹Ankara Üniversitesi, DTCF, Hungaroloji Anabilim Dalı
ORCID ID: 0000-0002-8223-9706*

Özet

Zigetvar (Szigetvár) Seferi gerek Türk, gerekse Macar tarihi açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. 1566 yılında yapılan bu sefer sırasında Kanunî Sultan Süleyman'ın bizzat başında olduğu Osmanlı ordusu o dönem Miklós Zrínyi'nin kale komutanı olduğu Zigetvar kalesini kuşatmış, muhasaranın sonunda kale Osmanlılar tarafından alınmış, ancak Kanunî Sultan Süleyman Zigetvar'ın alınışından çok kısa bir müddet evvel kalenin alınışını göremeden vefat etmiştir. Zigetvar kalesinin Osmanlılar tarafından alınmasına karşın Zigetvar'da Macar kale komutanı Miklós Zrínyi ve kaledekiler tarafından yapılan savunma ise Macar hafızasında bir kahramanlık destanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada Macar tarihinin yanında Macar edebiyatı, müziği ve tiyatrosu gibi pek çok alanda yansımalarını gördüğümüz Zigetvar Seferi'nin Macarlar açısından ne ifade ettiği ve bunun nedenleri, seferin Macar hafızasındaki yeri anlatılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kanunî, Zrínyi, Zigetvar, Szigetvár, Osmanlı, Macar

Presentation ID / Sunum No= 23

Oral Presentation / Sözlü Sunum

“Üç Tarz-i Siyaset” Eseri Nazarında Osmanlı Devleti’nde Türkçülük Siyasetine Bakmak

Dr. Rıdvan Kaşıkçı¹

¹*Çekmeköy Belediyesi*
ORCID ID: 0000-0003-3699-3641

Özet

18. yüzyılda Avrupa’da gelişen Sanayi Devrimi ve Fransız Devrimi sonrasında İmparatorlukların yerini ulus devletlerin aldığını görmekteyiz. Bu durum hiç şüphe yok ki çok uluslu bir yapıya sahip olan Osmanlı Devleti’nde de etkisini gösterdi. Osmanlı aydınları ulus devlet sürecinin Osmanlı Devletindeki etkilerini iyiden iyiye gösterdiği 19. yüzyılın başlarında bir çıkış yolu aradıkları görülmektedir. Yusuf Akçura Üç Tarz-ı Siyaset adlı gazete yazısında bu çıkış yolunu ilk defa yazıya döken Osmanlı aydınıdır. Akçura’nın Üç Tarz-ı Siyaset adlı yazısı 14 Nisan 1904 tarihinde Mısır-Kahire’de yayınlanan Türk Gazetesinde yayınlandı. Bu yazının kaleme alınmasından sonra Ali Kemal Bey “Cevabımız” adlı bir yazıyı aynı gazetede yayınladı. Ahmet Ferit Tek ise “Bir Mektup” adlı bir yazıyla Ali Kemal Bey’e bir cevap yazısı kaleme aldığı görülmektedir. Yusuf Akçura Üç Tarz-ı Siyaset adlı makalesinde Osmanlı Devleti’nin siyasi çıkmaz içerisinde izlemesi gereken politikaların ne olması gerektiğini sorgulamıştır. Bu sorgulamanın neticesinde Yusuf Akçura’nın Osmanlıcılığın artık geçerliliği olmadığını İslamcılık ve Türkçülük arasında ise kararsız kaldığını anlaşılmaktadır. Yazarın, makalesinde mutlak bir sonuca varmadığını kararı okuyuculara bırakmayı tercih ettiğini görmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Yusuf Akçura, Üç Tarz-i Siyaset, Türkçülük, İslamcılık, Osmanlıcılık

Looking At the Politics of Turkism in the Ottoman Empire in the Perspective of the "Three Styles of Politics"

Abstract

After the Industrial Revolution and the French Revolution that developed in Europe in the 18th century, we see the empires were replaced by nation-states. Undoubtedly, this situation also showed its effect on the Ottoman Empire, which had a multinational structure. It is seen that Ottoman intellectuals were looking for a way out in a period when the nation-state process showed its effects on the Ottoman Empire. Yusuf Akçura is the first Ottoman intellectual who wrote this way out for the first time in his newspaper article called "Three Styles of Politics". Yusuf Akçura's article, Three Styles of Politicst, was published in the Turkish Newspaper, published in Cairo, Egypt, on April 14, 1904. After this article was written, Ali Kemal Bey published an article called "Our answer" in the same newspaper. Ahmet Ferit Tek, on the other hand, seems to have written a reply to Ali Kemal Bey

with an article called "A Letter". Yusuf Akçura, in his article named Three Styles of Politics, questioned what policies should be followed by the Ottoman Empire in a political stalemate. As a result of this questioning, we see that Yusuf Akçura's Ottomanism is no longer valid and he remains undecided between Islamism and Turkism. We see that the author did not reach an absolute conclusion in his article, but preferred to leave the decision to the readers.

Keywords: Yusuf Akçura, Three Styles of Politics, Turkism, Islamism, Ottomanism

Presentation ID / Sunum No= 314

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Ağızdan Ağza Pazarlamayla Pazarlanan Destinasyon İmajı

Araştırmacı Sumana Hashimova¹, Araştırmacı Turkan Shirnova², Araştırmacı Murad Alılı³

¹Western Caspian University
ORCID ID: 0000-0001-9318-1215

²Western Caspian University
ORCID ID: 0000-0002-9517-7997

³Anadolu Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-7603-5988

Özet

Günümüzde tüketicilerin tüketim tercihleri kullanıcı yorumlarına dayanmaktadır. Heleki turizm gibi hizmet ağırlıklı sektörde insanlar önceki kullanıcıların fikirleri ve yönlendirmesi ile satınalma kararı alabilirler. Bir destinasyonun zihinlerde oluşan imajı ağızdan ağza pazarlama ile olumlu veya olumsuz yönde etkilenebilir. Ayrıca bir destinasyonun imajı ağızdan ağza pazarlama ile de oluşabilir. Dolayısıyla günümüzde insanlar elektronik ağızdan ağza pazarlama ile aslında hiç tanımadıkları insanların bile fikirlerine güvenerek karar verebilirler. Bu nitel çalışmada ağızdan ağza pazarlama ve ağızdan ağza pazarlama ile oluşan destinasyon imajı incelenmiştir. Literatür taraması ile elde edilen verilerle ağızdan ağza pazarlama ile destinasyon imajı arasında ciddi anlamda bağın olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca elektronik ağızdan ağza pazarlama ile sıfırdan destinasyon imajı oluşabileceği veya varolan bir imajın olumlu veya olumsuz yönde etkilenebileceği sonucuna da varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ağızdan Ağza Pazarlama, Eapp, Destinasyon İmajı, Turizm

Destination Image Marketed by Word of Mouth

Abstract

Today, consumers' consumption preferences are based on user comments. Especially in the service-oriented sector such as tourism, people can make a purchase decision with the ideas and guidance of previous users. The image of a destination in the minds can be affected positively or negatively by word of mouth marketing. In addition, the image of a destination can be formed by word of mouth marketing. Therefore, nowadays, people can make decisions by relying on the opinions of even people they do not know with electronic word of mouth marketing. In this qualitative study, the destination image formed by word of mouth and word of mouth marketing was examined. With the data obtained from the literature review, it has been concluded that there is a significant relationship between word of mouth marketing and destination image. It has also been concluded that a destination image can be created from scratch with electronic word-of-mouth marketing or an existing image can be affected positively or negatively.

Keywords: Word of Mouth Marketing, Ewom, Destination Image, Tourism

Presentation ID / Sunum No= 313

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Azerbaycan`da Enoturizm(Viniturizm) Potansiyeli Üzerine Teorik Bir Araştırma

Araştırmacı Murad Ahlı¹, Araştırmacı İntigam Huseynli², Araştırmacı Aykhan Abbaslı³

¹*Anadolu Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0001-9318-1215

²*Western Caspian University*

ORCID ID: 0000-0001-5974-0175

³*Western Caspian University*

ORCID ID: 0000-0002-9360-4457

Özet

Turizm ürününün çeşitlenmesi insanların talep ve zevkleri doğrultusunda şekillenmektedir. İnsanların birçok nedenlerle turistik faaliyetlere katıldıkları bilinmektedir. Bu turizm çeşitlerinden biri de şarap turizmi, vini turizm ve aynı zamanda da enoturizm olarak bilinen şarap tadım, mahzenlerde gezi ve üzüm bağlarında gerçekleştirilen turlardan oluşan turizm türüdür. Günümüzde enoturizm Fransa, ABŞ, İtalya vb. ülkelerde önemli gelir getiren turizm çeşitleri sırasındadır. Yapılan nitel araştırma ile Azerbaycan'ın enoturizm potansiyelinin incelenmesi amaçlanmıştır. Literatür taraması tekniği ile elde edilen veriler doğrultusunda Azerbaycan'da 28 şarap imalathanesinin, onlarca üzüm çeşidinin ve aynı zamanda şarap mahzenlerinin olduğu tespit edilmiştir. Araştırma ile Azerbaycan'da enoturizm potansiyelinin olduğu ancak yeterli düzeyde tanıtım ve yatırımın yapılmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Enoturizm, Vini Turizm, Şarap Turizmi, Azerbaycan

A Theoretical Research On the Potential of Enotourism (Vini Tourism) in Azerbaijan

Abstract

The diversification of the tourism product is shaped in line with the demands and tastes of the people. It is known that people participate in touristic activities for many reasons. One of these tourism types is wine tourism, vini tourism and also known as enotourism, wine tasting, tours in the cellars and tours in the vineyards. Today, enotourism is in France, EUS, Italy, etc. It is among the types of tourism that generates significant income in countries. With the qualitative research, it was aimed to examine the enotourism potential of Azerbaijan. In line with the data obtained by the literature review technique, it has been determined that there are 28 wineries, dozens of grape varieties and also wine cellars in Azerbaijan. With the research, it has been concluded that there is an enotourism potential in Azerbaijan, but there is not enough promotion and investment.

Keywords: Enotourism, Vini Tourism, Wine Tourism, Azerbaijan

Presentation ID / Sunum No= 322

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Covid-19 Salgınının Uluslararası Turizme Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme

Öğr. Gör. Dr Hakan Benek¹, Araştırmacı Mehmet Ali Harmanşar²

¹Giresun Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-9136-7446

²Giresun Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-6326-7878

*Corresponding author: Hakan Benek

Özet

Dünya üzerinde insanlar her yıl uluslararası turizm hareketlerine katılmak üzere çeşitli amaçlarla seyahatler gerçekleştirmektedir. Böylece, uluslararası turizm insanların farklı kültürlerle etkileşim içerisinde olabilmesine olanak sağlayan önemli bir sektör olarak ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, dünya ekonomisine önemli katkılar sunan bir sektör haline de gelmiştir. Ancak doğal afetler, savaş, siyasi ve ekonomik krizler, salgın hastalıklar gibi unsurlar hem uluslararası turizm talebini hem de uluslararası turizmden elde edilen geliri olumsuz olarak etkilemektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, uluslararası turizm hareketlerinin ve uluslararası turizm gelirlerinin Covid-19 salgını öncesi (2019 yılı), salgın süreci ve devamındaki durumunu turizm verilerini baz alarak incelemektir. Bu kapsamda çalışmada, Dünya Turizm Örgütü'nün uluslararası turizm verileri esas alınarak Covid-19 salgınının uluslararası turizm hareketlerini ve uluslararası turizm gelirlerini nasıl etkilediğinin tespiti üzerine değerlendirmeler yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Turizm, Covid-19, Dünya Turizm Örgütü.

An Assesment Over The Effects Of Covid-19 Pandemic On The International Tourism

Abstract

People around the world travel for various purposes to participate in international tourism movements every year. Thus, international tourism has emerged as an important sector that allows people to interact with different cultures. Moreover, it has also become a sector that makes significant contributions to the world economy. However, factors such as natural disasters, war, political and economic crises, epidemics negatively affect both international tourism demand and income from international tourism. In this context, the aim of the study is to examine the situation of international tourism movements and international tourism revenues before the Covid-19 epidemic (2019), the epidemic process and its aftermath, based on tourism data. Within this framework in the study, evaluations will be made on the determination of how the Covid-19 epidemic affects international tourism movements and international tourism revenues, based on the international tourism data of the World Tourism Organization.

Keywords: International Tourism, Covid-19, World Tourism Organization.

Presentation ID / Sunum No= 281

Oral Presentation / Sözlü Sunum

**İklim ve Coğrafi Faktörlerin Ülke Turizminin Çeşitliliğine Etkisi:
Azerbaycan Örneği**

Araştırmacı Murad Ahlı¹, Araştırmacı Ziyaret Safarova², Öğr. Gör. Hıjran Rzazade³

¹*Anadolu Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0001-9318-1215

²*Western Caspian University*

ORCID ID: 0000-0002-7662-1124

³*Western Caspian University*

ORCID ID:

*Corresponding author: MURAD ALILI

Özet

Turizm tüm Dünya'da her geçen gün gelişen ve yüksek getirisi olan sektörlerden biridir. Bu nedenle neredeyse tüm ülkeler turizme olan ilgi ve yatırımlarını üst düzeye çıkarmaktadırlar. Dolayısıyla Azerbaycan'da petrol sektörüne olan yüksek eğilimden kurtulmak için son yıllarda turizm sanayisine ilgi daha da artmıştır. Turizm sektörünün seyahat odaklı olduğu ve seyahat edilecek yerlerin coğrafyasının ve ikliminin bu yaklaşımda önemli payanın olması bilinmektedir. Azerbaycan Cumhuriyetinin bu açıdan turizm adına oldukça elverişli coğrafi konumda olması bir turizm destinasyonu olarak ülkenin popülaritesini artırmaktadır. Ayrıca 11 iklim tipinin 8'nin Azerbaycan'da olması turizm çeşitliliği adına da önemli rol oynamaktadır. Yapılan nitel araştırmada literatür taraması ile elde edilen veriler doğrultusunda iklim ve coğrafi faktörlerin Azerbaycan turizminin çeşitliliği üzerindeki etkisinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Edebiyat incelemesi ile coğrafi konumun ve iklimin Azerbaycan turizmi çeşitliliğini arttırdığı ancak potansiyelin olmasına rağmen halen aktif kullanılamayan turizm çeşitlerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İklim, Coğrafi Konum, Turizm Çeşitliliği, Azerbaycan Turizmi

**The Effect of Climate and Geographical Factors On the Diversity of the Country's Tourism:
Case of Azerbaijan**

Abstract

Tourism is one of the sectors that are developing day by day and have high returns all over the world. For this reason, almost all countries increase their interest and investments in tourism to the highest level. Therefore, in order to get rid of the high tendency towards the oil sector in Azerbaijan, interest in the tourism industry has increased in recent years. It is known that the tourism sector is travel-oriented and the geography and climate of the places to be traveled have an important role in this approach. The fact that the Republic of Azerbaijan is in a very favorable geographical location for

tourism in this respect increases the popularity of the country as a tourism destination. In addition, the fact that 8 of 11 climate types are in Azerbaijan plays an important role in terms of tourism diversity. In the qualitative research, it was aimed to determine the effect of climate and geographical factors on the diversity of Azerbaijan tourism in line with the data obtained from the literature review. With the literature review, it has been concluded that the geographical location and climate increase the diversity of Azerbaijan tourism, but there are still tourism types that cannot be used actively despite the potential.

Keywords: Climate, Geographical Location, Tourism Diversity, Azerbaijan Tourism

Presentation ID / Sunum No= 223

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Otel Hizmet Bileşenleri ile Otel Performansları Arasındaki İlişkinin Web 2.0 Verilerine Göre Analizi: Bakü Alan Araştırması

Arş. Gör. Egemen Güneş Tükenmez¹, Prof. Dr. Murat Alper Başaran², Araştırmacı Nurzhan Abdirazakov³, Prof. Dr. Kemal Kantarcı⁴

¹ Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-9887-5531

² Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
ORCID ID:

³ Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
ORCID ID:

⁴ Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
ORCID ID:

Özet

Azerbaycan, sahip olduğu doğal ve kültürel kaynaklar bakımından turizm sektörünün Türk dünyasındaki en önemli ülkelerinden birisi olmuştur. Turizm endüstrisinin önemli bir kısmını oluşturan otel işletmeleri de Azerbaycan turizmini oluşturan mühim unsurlardan birisidir. Bakü şehrinde ise Azerbaycan’da bulunan otellerin %34’ü ve otel kapasitelerinin %41’i bulunmaktadır. Ayrıca Azerbaycan’da otel işletmelerindeki yabancı turistlerin gecelemlerinin %83’ü Bakü şehrinde gerçekleşmektedir. Bu kapsamda Bakü, yabancı turistlerin konaklamalarında önemli bir yere sahiptir. Bu durum, doğal olarak bu şehre seyahat etmeyi düşünen kişilerin çevrimiçi turizm platformlarında bulunan otel yorumlarını daha fazla araştırmaya teşvik etmektedir. Web 2.0 kapsamındaki çevrimiçi turizm platformları, turistlerin ve işletmelerin otellerin performanslarını görmesinde en önemli unsurlardan birisini oluşturmaktadır. Bu platformlar ile turistler oteller ile ilgili olarak çeşitli hizmet bileşenlerini değerlendirir. Böylece konaklama işletmelerinde kalış sağlayacak olan turistlerin karar verme süreçleri etkilenmektedir. Bu platformlarda bulunan büyük verinin uygun bir şekilde araştırılması ve ortaya konması, otel performansını hangi unsurların tek ya da birlikte etkilediği, bu unsurların müşteri memnuniyetini ne derecede değiştirdiği, özellikle otel işletmeleri açısından büyük bir önem arz etmektedir. Bu sebeple bu araştırmada, Bakü şehrinde bulunan otellerin otel performansları nicel araştırma yöntemleri ile analiz edilmiştir. Bakü şehrinde bulunan otellere yapılan çevrimiçi kullanıcı yorumlarının, dünyanın turizm endüstrisi alanındaki sahip olduğu bir milyarı aşkın yorum, 8.6 milyon işletme, faaliyet gösterdiği 49 pazar ve 28 dil ile en büyük çevrimiçi turizm platform sitesi olan Tripadvisor verileri kullanılarak, otellerin genel performansını hangi unsurların etkilediği, ayrıca zamana göre bu unsurların otellerin performanslarını ve müşterilerin memnuniyetlerini ne şekilde değiştirdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bakü, Otel Performansı, Müşteri Memnuniyeti, Çevrimiçi Yorumlar, Web 2.0.

Analysis of the Relation Between Hotel Service Attributes and Hotel Performances Based On Travel 2.0 Data: Field Research of Baku

Abstract

Azerbaijan has become one of the most important countries of the tourism sector in the Turkish world in terms of its natural and cultural resources. Hotel businesses, which constitute an important part of the tourism industry, are also one of the significant elements that constitutes Azerbaijan's tourism industry. However, Baku contains 34% of the hotels and 41% of the hotel capacity in Azerbaijan. In addition, 83% of the overnight stays of foreign tourists in hotel establishments in Azerbaijan take place in Baku. In this context, Baku has an important place in the accommodation of foreign tourists. This situation naturally encourages people who are considering traveling to this city to search more information and perceptions for hotels via online tourism platforms. Online tourism platforms within the scope of Web 2.0 are one of the most prominent factors for tourists and businesses to see the performance of hotels. . Thus, the decision-making process of tourists who will stay in accommodation establishments are affected. It has great importance especially for hotel businesses that the big data available on these platforms are properly researched and presented, which factors affect hotel performance individually or together, what extent these factors change customer satisfaction. For this reason, the hotel performances of the hotels in the city of Baku were analyzed with quantitative research methods in this study. Using the data of Tripadvisor, which is the largest online tourism platform site contains more than one billion reviews, 8.6 million businesses, 49 markets and 28 languages in the world's tourism industry, the online user reviews of the hotels in Baku are investigated and revealed that which factors affect the overall performance of the hotels. In addition, it has been investigated how these factors change the performance of the hotels and the satisfaction of the customers over time.

Keywords: Baku, Hotel Performance, Customer Satisfaction, Online Reviews, Web 2.0.

Presentation ID / Sunum No= 226

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Otel Hizmet Kalitesi Bileşenlerinin Büyük Veri Kapsamında Çevrimiçi Kullanıcı Yorumları Üzerinden İncelenmesi: Almatı Örneği

Prof. Dr. Murat Alper Başaran¹, Arş. Gör. Egemen Güneş Tükenmez¹, Araştırmacı Nurzhan Abdirazakov¹, Prof. Dr. Kemal Kantarcı¹

¹ *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*

ORCID ID:

² *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0001-9887-5531

³ *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*

ORCID ID:

⁴ *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*

ORCID ID: *Corresponding author: Egemen Güneş Tükenmez

Özet

Web 2.0 platformlarının turistik talebi oluşturmada ve turistik arzın şekillenmesindeki önemi giderek artmaktadır. Turistlerin gerek destinasyon seçiminde gerekse destinasyonda bulunan ve destinasyonlara hizmet götüren araçlarla ilgili bu platformlardan elde ettiği bilgiler, turistlerin seyahat kararlarını etkilemede birinci faktör olmaktadır. Buna bağlı olarak, değişen turizm trendleri kapsamında turizm işletmelerinin gelişimi, turizm endüstrisindeki teknolojiyi takip etmeye ve bu alandaki verileri etkin bir şekilde kullanılmasıyla sağlanmaktadır. İşletmeler, ilgili platformları etkin bir şekilde kullanarak, rekabetin üst düzey olduğu turizm sektöründe güçlü bir pozisyon elde edebilir. Bu platformlardaki kullanıcılar, deneyimlerini paylaşarak hem turistlerin tüketim hem de işletmelerin yönetsel kararlarını etkilemektedir. Bu kararları etkilemede, otellerin memnuniyet puanı ve hizmet kalitesi önemli bir yer teşkil etmektedir. Turistler, online turizm platformları vasıtasıyla bu unsurlara bakarak, konaklama yapacakları oteller ile ilgili seçim kararı vermektedir. Ayrıca bu platformlardan elde etmiş olduğu izlenimlerle ağızdan ağıza pazarlama ile diğer tüketicilerin kararlarını da şekillendirebilmektedir. Bu durum, tüm dünyada olduğu gibi Türk dünyasında bulunan konaklama işletmeleri için de geçerli bir durumdur. Ancak bu bölgedeki konaklama işletmelerinin performanslarını etkileyen unsurların çevrimiçi turizm platformlarındaki büyük veriyi kullanılarak ortaya çıkarılması ile ilgili yapılan çalışmalar oldukça az sayıdadır. Türk dünyasındaki önemli ülkelerden birisi olan Kazakistan'ın en büyük ve en kalabalık şehri Almatı'daki oteller, bu kapsamda dünyanın turizm sektöründeki en büyük online platform sitesi olan Tripadvisor verileri kullanılarak analiz edilmiştir. Analizde, Almatı' da bulunan otellere yapılan çevrimiçi yorumlardaki otel performansını belirten veriler kullanılarak, otellerin değerlendirme puanları ile müşterilerin hizmet değerlendirme bileşenleri arasındaki ilişki istatistiksel modeller kullanılarak büyük veri çerçevesinde çözümlenmiştir. Bu çözümler doğrultusunda, müşterilerce belirlenen eksik, yetersiz ve işletmeleri olumsuz yönde etkilediği düşünülen unsurlar ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Otel Performansı, Müşteri Memnuniyeti, Web 2.0, Almatı, Müşteri Yorumları, Otel Hizmet Bileşenleri.

Analysis of Hotel Service Quality Attributes Based On Big Data Through Online Customer Generated Reviews: Case of Almaty

Abstract

The importance of Travel 2.0 platforms in creating touristic demand and shaping touristic supply is gradually increasing. Information obtained by tourists from these platforms, both in the choice of destination and the mediator of providing services to the destinations, is the first factor in influencing the travel decisions of the tourists. Accordingly, the development of tourism enterprises within the scope of changing tourism trends is provided by following the latest technology in the tourism industry and using big data in this field effectively. By using the relevant platforms effectively, businesses can gain a strong position in the tourism sector where competition is high. Tourists, by looking at these factors through online tourism platforms, make decisions about the hotels they will stay in. In addition, it also affects the decisions of other consumers with word-of-mouth marketing with the impressions it has obtained from these platforms. This situation is completely valid for accommodation establishments in Turkey. However, very few studies on revealing the factors affecting the performance of accommodation businesses in this region by using big data on online tourism platforms. Therefore, hotel reviews are analyzed in Almaty which is the biggest and most populous city of Kazakhstan which is one of the most important countries in the Turkish World. Reviews are collected by Tripadvisor which is the biggest online tourism platform all over the world. In the analysis phase, using the big data indicating the hotel performance in the online reviews of the hotels in Almaty, the relationship between the evaluation scores of the hotels and the hotel service performance evaluations of the customers were analyzed within the framework of big data using statistical models. In line with these solutions, the deficient, insufficient, and factors that are thought to affect the businesses negatively, determined by the customers, were revealed.

Keywords: Hotel Performance, Customer Satisfaction, Web 2.0, Almaty, Customer Reviews, Hotel Service Components.

Presentation ID / Sunum No= 69

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Millî Kimliğin Yeniden Oluşumu Sürecinde “Mücahitler-Kıbrıs’ta Vuruşanlar” İsimli Romanı Yeniden Okumak

Doç. Dr. Mustafa Yeniasır¹, Doç. Dr. Burak Gökbulut²

¹*Yakın Doğu Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-9196-1805

²*Yakın Doğu Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-3968-9207

*Corresponding author: Mustafa Yeniasır

Özet

Özet Millet, en genel anlamıyla aynı topraklar üzerinde yaşayarak, ortak bir kültürü ve tarihi paylaşan insan topluluğudur. Sınırları çizilmiş belli bir toprak üzerinde yaşayan insanların, millet olabilmeleri için hem tarihi ve tarihi belleği hem de ortak bir kültürü ve düşünceyi paylaşmaları gerekmektedir. Milletlerin teşekkül etmelerinde aktif bir şekilde rol oynayan birçok unsur aynı zamanda millî kimliğin oluşumuna da katkı sağlamaktadır. Kimlik, bireyin nasıl bir insan olduğunu ortaya koyarken millî kimlik de bir milletin duyuş, düşünüş yaşayış biçimi, değer yargıları ve kuralları ile oluşan özellikler bütünü olarak dikkat çekmektedir. Toplumların geçirmiş olduğu savaşlar yaşamış olduğu felâketler doğal olarak edebiyatlarına da yansımaktadır. Bu savaşlar ve felaketler, özellikle o dönemde verilen edebî ürünlerin de başlıca konusu olmaktadır. Anadolu’da verilen Kurtuluş Savaşı mücadelesinde olduğu gibi Kıbrıs Türkünün kurtuluş mücadelesinde de toplum içerisinde çıkan sanatçılar, halkın birlik ve bütünlüğü için çalışmışlar, bu doğrultuda eserler ortaya koymuşlardır. Bu bağlamda Kıbrıs Türkünün ulusal kurtuluş mücadelesi verdiği yıllarda kaleme alınan edebî eserler, millî ruhu ve ortak kimliği yeniden harekete geçirmeyi sağlarken, savaş sonrasında yazılan bu tür eserler de bireylerin vatanlarına olan bağlılıklarını sağlamlaştırmak, ait oldukları toprak parçasını her türlü fedakârlıktan kaçınmayarak koruyacak genç nesiller yetiştirmek özetle millî kimlik bilincine sahip bir toplum oluşturmak için son derece önemlidir. Kıbrıs Türk Edebiyatı içerisinde farklı türde eserler kaleme alan Özker Yaşın, Kıbrıs Türkü’nün ulusal kurtuluş mücadelesini bizzat yaşamış ve eserleriyle millî kimlik inşasına katkı koymuş önemli bir isimdir. Bu bildiride 1950 – 1974 yıllarına bizzat tanıklık etmiş, bütün acıları yaşamış biri olan Özker Yaşın’ın kaleme almış olduğu Mücahitler-Kıbrıs’ta Vuruşanlar romanı millî kimlik inşası bağlamında irdelenecek ve bu bağlamda kitapta yer alan millî kültür unsurları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Özker Yaşın, Mücahitler-Kıbrıs’ta Vuruşanlar, Roman, Kıbrıs Türk’ü, Millî Kültür Unsurları.

Presentation ID / Sunum No= 165

Oral Presentation / Sözlü Sunum

"Türk" Adının Kökeni Üzerine

Dr. Öğretim Üyesi Hakan Aydemir¹

¹*Istanbul Medeniyet Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-2368-7103

Özet

“*Dilde, fikirde, işte birlik*” düşüncesinin artık bir ülkü olmaktan çıkıp gerçeğe dönüşmeye başladığı şu günlerde, bu düşüncenin “*Dilde, fikirde, işte, isimde birlik*” biçiminde değiştirilmesi de her bakımdan kuşkusuz çok faydalı olacaktır. Nitekim Türk Dünyası’nın ortak paydalarda birleşme noktalarından biri de hiç kuşkusuz Türk adıdır. Bu bağlamda, Türk adının doğru anlaşılmasının, sözcük anlamının, kökeninin, kökenindeki ‘birleşik, birleşmiş, toplanmış; bağlaşıp’ (= İng. ‘united / allied / confederated’) anlamının da bütün Türk dünyası tarafından bilinmesinde büyük yarar olacaktır. Türk adının kökeninin doğru anlaşılması bu adın bütün Türk Dünyası’nda bir siyasi ve kültürel “üst kimlik” olarak kabul edilmesini de nispeten kolaylaştıracaktır. Bu bağlamda bildiride Türk adının kökenbilgisi hakkında en yeni incelemeler tanıtılarak, Türk adının İranî, Çin, Moğol, Gürcü ve başka dillerdeki biçimleri açıklanacak, bu dillerdeki Türk adının karşılıklarının dilbilimsel bakımdan nasıl anlaşılması gerektiği gösterilecek ve Türk adı üzerinden erken Türk toplumuna dilbilimsel yöntemlerle ışık tutulacaktır. Erken Türk toplum yapısının daha iyi anlaşılması için bu tür disiplinler arası yaklaşımların şart olduğu kuşku götürmez. Özet olarak söylemek gerekirse, bu bildiride Türk adının nasıl ortaya çıktığı, bu adın kökenbilgisi ve farklı alfabelerle yazılmış biçimlerinin nasıl anlaşılması gerektiği açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Adı, Kökenbilgisi, Eski Türk Toplumu, Eski Türk Boyları, Boy Adları

Presentation ID / Sunum No= 38

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Aile ve Akrabalık Adları Bakımından Gagavuz Türkçesi ve Türkiye Türkçesi Ağızları

Arş. Gör. Dr. Semra Akgül¹

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi
ORCID ID: 0000000304713772

Özet

Gagavuzlar, Hristiyanlığı benimsemiş bir Türk topluluğudur. Gagavuzların konuştuğu dil Türkiye Türkçesi, Azerbaycan Türkçesi ve Türkmen Türkçesi ile birlikte Oğuz grubu yazı dilleri içerisinde yer alır. Kuvvetli bir sözlü kültüre sahip olan Gagavuzlar; masal, destan gibi folklorik ürünlerle dillerini nesilden nesile aktarmaya gayret etseler de günümüzde Gagavuz Türkçesi UNESCO tarafından ölmekte olan diller listesine alınmıştır. Gagavuzların yaşadıkları coğrafya sebebiyle yakın temas halinde oldukları Slav dillerinden etkilendiklerini, bu durumun Gagavuz Türkçesinin ses, şekil ve cümle yapısı üzerinde tesirlerinin olduğunu söylemek mümkündür. Bunlarla birlikte toplumların ortak yaşantı, tecrübe ve ortak akıllarının bir tezahürü olan aile ve akrabalık adları da Gagavuz Türkçesinde bu etkiden nasibini almış dil verileridir. Aile içi ilişkiler için kullanılan adlar ve akrabalık adlarının çeşitliliği dilden dile göre değişir. Kimi diller bu konuda oldukça zengin bir sözcük hazinesine sahipken bazı dillerde ise daha genel geçer anlam karşılıkları ile bu ilişkiler tanımlanmıştır. Türkçe ise akraba adları konusunda zengin olan dillerdendir; öyle ki kadın kanalıyla ve erkek kanalıyla kurulan akrabalık ilişkilerini farklı sözcüklerle ifade edecek kadar zengin bir adlandırma sistemine sahiptir. Ölçünlü yazı dilinde daha genel sözcüklerle karşılanan bu ilişkiler, ağızlarda ise ses olaylarının da tesiriyle çok daha zengin bir ifade şekline ulaşır. Gagavuz Türkçesi yazı dilinin kaynağının ağızlar olduğu gerçeğinden hareketle aile ve akrabalık adlarında sosyal hayat biçimiyle birlikte yakın ilişki içerisinde oldukları milletlerin dillerinin tesirlerinin de kaçınılmaz olduğu görülecektir. Bu çalışmada toplumların ortak akıllarının bir tezahürü olan ve nesilden nesile aktararak varlığını koruyan aile ve akrabalık adlarının Gagavuz Türkçesindeki karşılıkları Gagavuz Türkçesinin Sözlüğü taranarak tespit edilecek ve bunların arasından Slav dilleri kökenli olanları belirtilerek “Türkiye Türkçesi Ağızlarında Akrabalık Adları” başlıklı makalede yer verilen Türkiye Türkçesi ağızlarında kullanılan akrabalık adları ile karşılaştırılması yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gagavuz Türkçesi, Aile Adları, Akrabalık Adları, Türkiye Türkçesi Ağızları

Presentation ID / Sunum No= 105

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Ali Kemal'in Dil ve Edebiyat Görüşleri

Dr. Öğretim Üyesi Ferudun Ay¹

¹*Bandırma Onyedü Eylül Üniveristesi*
ORCID ID: 0000-0001-7341-8983

Özet

Ali Kemal, gazeteci, siyaset adamı ve tenkitleri ile tanınmış olsa da edebiyatımıza ve dilimize ilişkin önemli görüşleri ve yazıları olan ediptir. Türkçe'yi konuşma ve yazılarında ustalıkla kullanması onu tanıyanlar tarafından bilinen ilk akla gelen yanı olmasının yanında kendine has bir üslûpla edebiyat, dil ve tarih konularındaki yazıları dönemi içinde dikkate değer bir yer edindiği tartışmasıdır. Ayrıca yazdığı yazılarla Türk tenkit tarihimizde önemli bir yer edindiği de görülmektedir. Ali Kemal'in büyük ölçüde tesirinde kaldığı Mülkiye'den hocası olan Mizancı Murad gibi hayatı birçok mücadeleler ile geçmiş; mizacının gereği daima muhalif ve münakaşa adamı olarak yaşamını sürdürmüştür. Yine de muhalifliği ve mücadele dolu hayatı içinde dahi yazmaya ara vermemiştir. Yazılarının büyük bir kısmı gazeteler ve dergilerde; bir kısmı da Sorbonne Dârülfünûnu'nda Edebiyât-ı Hakikiyye Dersleri adlı eserinde yer alan yazılarına bakıldığında edebiyatımız için dikkate haiz değerlendirilmeler ve tespitlerde bulunduğunu görmekteyiz. Batı edebiyatındaki akımları, edebiyat, dil ve tarih konuları üzerine düşüncelerini kaleme aldığını görmekteyiz. Özellikle Türkçe ve dil kullanımı üzerine yapmış olduğu değerlendirmeler dikkat çekicidir. Bütün bu tespitlerden hareketle Ali Kemal'in yaşadığı edebi dönemi içinde Türkçe'yi üstün bir kabiliyet ile kullanan, dil yazılarının ehemmiyetinin herkesçe kabul edildiği tespitinden hareketle Tanzimat'tan sonra edebiyat ve dil üzerine yazıları olan şahsiyetler gibi yeteri kadar incelenmediğini görmekteyiz. Bu çalışmamızda, kendi yazıları ve Ali Kemal ile tanışıklığı olan edebiyatçıların görüşlerinden hareketle Türkçe, dil ve edebiyatımız hakkındaki görüşlerini ortaya koymaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Türk Edebiyatı, Dil, Tercüme, Servet-i Fünun, Milli Edebiyat

Ali Kemal's Views On Turkish, Language and Literature

Abstract

Although Ali Kemal is known as being a journalist, politician and critic, he is a literary man with important views and writings about our literature and language. It is indisputable that his speech in Turkish, with a superior ability and mastery, is the first feature known to those who know him, and that he gained a remarkable place with his writings on literature, language and history with a unique style. It is also evident that he has an important place in our Turkish criticism history with his writings. Ali Kemal's life was a life of many struggles, like Mizancı Murad, who was his teacher from Mülkiye, where he was greatly influenced; Due to his temperament, he always continued his life as an oppositional man of argument. However, he did not take a break from writing despite his life full of

struggles. When we look at his writings, most of which are in newspapers and magazines, and some of them in his book *Edebiyât-ı Hakikiyye Dersleri*, we see that he made remarkable assessments and assertions for our literature. We see that he wrote his thoughts on the literary movements in the West, literature, language and history. His evaluations on Turkish and language use are particularly noteworthy. Based on all these, we see that Ali Kemal used Turkish with a superior ability during his literary period, and that the importance of his language writings was accepted by everyone. However, just like others who wrote about literature and language after the Tanzimat, his works were not studied as well as they should have been either. In this study, we tried to reveal Ali Kemal's views on Turkish, language and literature, based on his own writings and the views of the writers who were acquainted with him.

Keywords: Turkish, Turkish Literature, Language, Translation, Servet-i Fünun, National Literature

Presentation ID / Sunum No= 210

Oral Presentation / Sözlü Sunum

**Amanullah Han Dönemindeki Edebiyatın Gelişmesinde Atatürk Dönemi
Dil ve Edebiyatının Rolü**

**Arş. Gör. Marina Bahar
Arş. Gör. Nooryaghdi Noor¹**

¹ASA
ORCID ID: 0000-0001-9107-9380

Özet

Afganistan ve Türkiye geçmişten bugüne birçok medeniyet ve kültürel ortaklığa sahiptirler. İki ülkenin çok eski zamandan beri ilişkilerinin devam ede gelmesi, kültürel ortaklıklarının genişlemesine ve derinleşmesine, bilhassa dil ve edebiyat alanında ödünçlemelerin artmasına ve farklı söyleyişlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bu çalışmada, iki ülkenin dilsel ve kültürel ilişkileri, tarih boyunca dilsel ve kültürel ilişkilerinin nasıl geliştiği, özellikle Şah Amanullah Han döneminde yeni edebiyatın ve destancılığın gelişiminde Atatürk dönemi Türk dili ve edebiyatının etkisi ve rolü anlatılmış ve kaleme alınmıştır. İki ülkenin önemli ortak noktalarından biri, Afganistan’da konuşulan yaygın dillerde ve özellikle Darice ve Peştuca’da Türkçe kökenli sözlerin olması, bilakis Darice ve Peştuca kökenli sözlerinin Türkçe’de kullanılmasıdır. Bu da iki ülke arasındaki derin ve dostane dilsel ilişkilerin devam ettiğini ifade eder. Emir Şiir Ali Han hükümetinin askeri sistemi, Türk askerî sisteminden taklit edilip aynı sistem gibi devam ettirilmesiyle pek çok askerî unvan ve terim Türkçeden Darice ve Peştucaya geçmiştir. Geçmişten bugüne kadar Afganistan’da edebiyat ve bilhassa modern ve çağdaş destancılık geleneği birçok sıkıntı ve problemle ilerlemiştir. Bazı tarihî kaynaklara göre Şah Amanullah Han döneminde Afganistan çağdaş edebiyatında modern destancılığın gelişimi edebiyatçıların ve özellikle Mahmut Tarzi’nin gayreti ve çabasıyla olmuş, birçok destanı farklı dillerden Darice’ye tercüme etmiştir. Mahmut Tarzi dışında Şayık Cemal, Ziya Karizade, Şafi Rehgüzer, Abdul Reşit Latifi, Fazil Ahmet Ziyarmel gibi birkaç yazıcı ve şair birçok Türk destanını tercüme edip devlet yayınlarında yayınlamışlardır. Araştırmada, faydalandığımız kaynaklar ve incelediğimiz belgeler ise Şah Amanullah döneminde yayınlanan Enis Gazetesi, İslah Geztesi ve Juvandun dergisindeki tercüme edilen Türkçe destanlar ve Afganistan Dışişleri Bakanlığında mevcut diplomatik belgelerdir. Çalışmada, Atatürk döneminde Afganistan’da Türk destanlarının tercüme edilmesinin, bu sayede Afganistan’da destancılığın gelişmesinin, Türk dilinin ve kültürünün Afganistan’a gelişinin diğer tarihî dönemlere göre daha çok olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Destan, Afgan Edebiyatı

Investigating the Role of Language and Literature of the Ataturk's Period and the Growth and Development of the Literature of the Amanullah Khan's Period

Abstract

Afghanistan and Turkey, have always had plenty of commonalities in culture and civilization from a very long time. The fact that both these countries have successfully continued their relationships for so many years is the reason of the deep and widespread similarities found between their cultures, these similarities are found especially in fields of linguistics, literature resulting to an increase in borrowings and the emergence of different utterances. In addition to reviewing the cultural and literary relations of two countries in time, this article seeks to look at how the cultural-linguistic relations have been throughout history and specifically the impact of Turkish language and literature of Atatürk's period on the growth and development of new literary and fictional techniques of Shah Aman's era. One of the significant areas of these two-way commonalities can be seen in the adoption of borrowing the linguistic words to the common languages of Afghanistan, especially in the languages (Dari and Pashto) from Turkish language and vice versa in Turkish language, which itself expresses the deep and friendly relationship of the languages. The military system in the government of Amir Shir Ali Khan was inspired by Turkish military system. Consequently, many military titles and terms passed from Turkish to Dari and Pashto too. According to history; Modern story writing in the contemporary literature of Afghanistan flourished during the period of Shah Amanullah Khan due to the diligent efforts of Mahmud Tarzi and others. At that time, he translated a number of stories from different languages into Dari. In the research, the sources we benefited from and the documents we examined are the translated Turkish epics in the Anis Newspaper, Islah Newspaper and Juvandun magazine published during the reign of Shah Amanullah, the diplomatic documents available in Afghan Ministry of Foreign Affairs.

Keywords: Turkish Language, Story, Afghan Literature.

Presentation ID / Sunum No= 318

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Approaches for Developing the Kazakh Students' Academic Writing Skills

Researcher Karlygash Moldabayeva¹

*¹Kazakh State Women Teacher Training University
ORCID ID: 0000-0002-6785-7848*

Özet

In the educational space of Kazakhstan, the concept of academic writing is newly developed science. It is considered by researchers from its practical and theoretical point of view and newly introduced in higher educational institutions of country. However, in the era where social networks are becoming not only means of communication and entertainment, they are also becoming an educational tool and variety of educational applications are in the proposal of a student. From this point of view, it is still too early to state that the issues of academic writing have been fully resolved in our country. The purpose of our research is to create an electronic content of academic writing in the Kazakh language and prepare digital language simulators and dictionaries that teach academic writing skills. In the process of achieving this goal, we conducted a number of empirical studies. In particular, our research consisted of several stages: the works of local and foreign researchers were differentiated in order to determine the theory and practice of academic writing in the country and approaches and methodologies of teaching its skills in all over the world.

Anahtar Kelimeler: Academic Writing, Digital Language Simulator, Language Template, Language Model, Scientific Research Work, Social Media, Educational Applications.

Approaches for Developing the Kazakh Students' Academic Writing Skills

Abstract

In the educational space of Kazakhstan, the concept of academic writing is newly developed science. It is considered by researchers from its practical and theoretical point of view and newly introduced in higher educational institutions of country. However, in the era where social networks are becoming not only means of communication and entertainment, they are also becoming an educational tool and variety of educational applications are in the proposal of a student. From this point of view, it is still too early to state that the issues of academic writing have been fully resolved in our country. The purpose of our research is to create an electronic content of academic writing in the Kazakh language and prepare digital language simulators and dictionaries that teach academic writing skills. In the process of achieving this goal, we conducted a number of empirical studies. In particular, our research consisted of several stages: the works of local and foreign researchers were differentiated in

order to determine the theory and practice of academic writing in the country and approaches and methodologies of teaching its skills in all over the world.

Keywords: Academic Writing, Digital Language Simulator, Language Template, Language Model, Scientific Research Work, Social Media, Educational Applications.

Presentation ID / Sunum No= 390

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Âşık Cemhânî'nin Şiirlerinin Sözlü Gelenekten Kaynaklanan Düşünce ve Anlatımın Ayrıntılı Özellikleri

Dr. Öğretim Üyesi Muzaffer Çandır¹, Araştırmacı Yusuf Aydın²

¹MCBÜ FEN EDB. FAK.

ORCID ID: 0000-0002-4629-6498

²MCBÜ SOS. BİL. ENS.

ORCID ID:

*Corresponding author: Muzaffer ÇANDIR

Özet

Halk edebiyatı ürünlerinin; sözlü ve yazılı anlatım bağlamında en önemli üreticilerinden olan âşıklar gerek sözlü gerekse yazılı olarak ürettikleri eserlerle, halk bilgisi geleneğinde önemli bir yere sahiptir. Varlığını gösterdiği toplumun kültürünü, sosyal hayatını, gelecek nesillere aktarmada köprü görevi üstlenirler. Âşıklık geleneğinin temsilcileri, eser verdikleri dönemi yansımasıyla da sözlü tarihe katkıda bulunurlar. Bu önemli işlevlere sahip olmaları bakımından, işlevsel halk bilimi kuramında belirtilen birçok işleve sahiptirler. Âşıklık geleneği, sözlü olarak teşekkül etmiş, yazının ve matbaanın yaygınlaşması sonucu sözlü ve yazılı gelenek olarak iki ayrı koldan yayılmıştır. Halk bilgisi ürünleri, incelenirken ya da icra edilirken ortaya çıkan ürünün sözlü gelenekten ya da yazılı gelenekten olması hem eserin incelenmesini hem de anlaşılmasını etkilemektedir. Önemli farkları barındıran sözlü ve yazılı gelenek, dinleyici ve okuyucu gibi iki farklı kitleye sahiptir. Bu çalışmada, Walter J. Ong'un "Sözlü ve Yazılı Kültür" adlı eserinden faydalanılarak, 21. Yüzyılda yaşamış olan Âşık Ramiz Cemhânî'nin şiirleri, "Sözlü Gelenekten Kaynaklanan Düşünce ve Anlatımın Ayrıntılı Özellikleri" bağlamında incelenecektir. Âşık Cemhânî eserlerinde; bireysel, dinî ve toplumsal konuları işlemiştir. Özellikle millî değerleri ve toplumun sıkıntılarını şiirlerinde yansıtan âşık, dili sade ve etkili bir biçimde kullanmıştır. Makalede öncelikle âşıklık geleneğine yönelik temel kavramlar açıklanmış, daha sonra Âşık Cemhânî'nin hayatına dair bilgiler verilerek, âşığın şiirleri, incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Âşıklık Geleneği, Sözlü Kültür, Yazılı Kültür, Âşık Cemhânî

Detailed Features of Thought and Expression of Âşık Cemhânî's Poems Resulting From the Oral Tradition

Abstract

Folk literature products; Minstrels, who are one of the most important producers in the context of oral and written expression, have an important place in the folklore tradition with the works they produce both orally and in writing. They act as a bridge in transferring the culture and social life of the

society in which they exist to future generations. Representatives of the minstrel tradition also contribute to oral history by reflecting the period in which they produced. In terms of having these important functions, they have many functions specified in functional folklore theory. The tradition of minstrelsy was formed orally, and as a result of the spread of writing and printing, it spread from two separate branches as oral and written tradition. While the folklore products are being studied or performed, the fact that the product is from the oral tradition or the written tradition affects both the examination and understanding of the work. The oral and written tradition, which has important differences, has two different audiences, the audience and the reader. In this study, the poems of Aşık Ramiz Cemhânî, who lived in the 21st century, will be examined in the context of "Detailed Characteristics of Thought and Expression Originating from Oral Tradition" by making use of Walter J. Ong's work "Oral and Written Culture". In the works of Aşık Cemhânî; He dealt with individual, religious and social issues. The minstrel, who especially reflects the national values and the problems of the society in his poems, used the language simply and effectively. In the article, first of all, the basic concepts of the tradition of minstrelsy were explained, then the poems of the minstrel were examined by giving information about the life of Aşık Cemhânî.

Keywords: Âşıklık Geleneği, Sözlü Kültür, Yazılı Kültür, Âşık Cemhânî

Presentation ID / Sunum No= 256

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Âşık Şeref Taşlıova'nın Hikâyelerinde Su Sembolizmi

Araştırmacı Leyla Yılmaz Polat¹

¹*Ardahan Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-4328-8430

Özet

Semboller içerisinde iki unsur taşımaktadır. Bunların birincisi, sembolleştirilen madde, ikincisi ise bu maddenin temsil ettiği manevi hakikattir. Bu iki unsurun birleşiminden ortaya çıkan semboller hayatın her alanında karşımıza çıkmaktadır. İnsanın var oluşunda önemli bir rolü olan suya, tüm mitolojilerde ve dinlerde kutsiyet atfedilerek evrenin yaratılışının ve yok oluşunun da ana maddesi olarak görülmesine sebep olmuştur. Tüm dünya mitolojilerinde temizleyici, arındırıcı, yeniden hayat verici ve sonsuz hayatın kaynağı olan su edebi eserlerde kendisine yer bulmuştur. Çalışmamız içerisinde Türk kültürü içerisinde su, suyla ilgili ritüeller ve uygulamalara yer verildikten sonra Âşık Şeref Taşlıova'nın hikâyelerinde yer alan örneklerinden hareketle su sembolizmi hakkında bilgi verilecek ve bu semboller açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Su, Sembol, Halk Hikayesi, Âşık Şeref Taşlıova

Water Symbolism in the Stories of Âşık Şeref Taşlıova

Abstract

Symbols contain two elements. The first of these is the symbolized substance, and the second is the spiritual truth represented by this substance. The symbols that emerge from the combination of these two elements appear in all areas of life. Water, which has an important role in the existence of human beings, has been attributed to holiness in all mythologies and religions, causing it to be seen as the main substance of the creation and destruction of the universe. Water, which is cleansing, purifying, regenerating and the source of eternal life in all world mythologies, has found its place in literary works. In our study, after giving place to water, rituals and practices related to water in Turkish culture, information about water symbolism will be given and these symbols will be tried to be explained based on the examples in the stories of Âşık Şeref Taşlıova.

Keywords: Water, Symbol, Folk Tale, Âşık Şeref Taşlıova

Presentation ID / Sunum No= 225

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Azerbaycan Edebiyatında Eleştirmen Kimliğiyle Ahmet Bey Ağaoğlu

Doç. Dr. Ayvaz Morkoç¹

*¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi
ORCID ID: 0000000294709656*

Özet

Ahmet Bey Ağaoğlu yalnızca Azerbaycan halkının değil, tüm Türk-İslam dünyasının edebiyat, medeniyet, toplum ve siyaset tarihinde önemli yer tutan şahsiyetlerden biridir. Özellikle Azerbaycan'da milli tarih ve edebiyat sahasında hak ettiği gerçek değeri görememiştir. Çok sayıda farklı nitelik taşıyan bu ansiklopedist Türk aydınının yenilikçi fikirleri ile bilim, edebiyat, eleştiri sahasında faaliyetleri Azerbaycan'da yeterince bilinmemektedir. Ağaoğlu, 1869 yılında Azerbaycan'ın Karabağ bölgesinin merkezi olarak kabul edilen Şuşa şehrinde dünyaya gelir. Babası her ne kadar onun bir İslam bilgini olarak yetişmesini arzu etse de, küçük Ahmet babasından habersiz bir Rus okuluna kayıt olur. Çoğunlukla Ermeni çocuklarının devam ettiği bu okulda çağdaş eğitim alır. Ardından 1884'te daha yüksek dereceli bir Rus okuluna yazılır. Aldığı modern eğitim aracılığıyla Rus ve dünya kültürünü yakından tanıma fırsatı bulur. 1888'de Petersburg'daki Mühendislik Enstitüsü'ne öğrenci olarak kabul edilir. Ancak altı ay sonra gözlerinde beliren hastalık sebebiyle eğitimini yarıda bırakarak yurda dönmek zorunda kalır. Daha sonra yarım kalan eğitimini tamamlamak üzere 1889'da Paris'te hukuk eğitimine başlar. Ahmet Bey, Paris'te kaldığı 6 yıllık zaman kesitinde Hukuk Fakültesi'nin yanı sıra iki farklı yüksekokula devam ederek yaşayan Doğu dillerini öğrenmeyi başarır. Azerbaycan'a dönünce çeşitli yayın organlarında yazı çalışmalarını sürdüren Ağaoğlu aynı yıllarda sivil toplum kuruluşlarında aktif görevler üstlenir. Sovyet idaresi Ağaoğlu'nun Azerbaycan edebiyatında hak ettiği yeri almasına bilinçli olarak izin vermez. Rejimin yönlendirdiği angaje eleştirmenler, edibin çok yönlü sanatçı niteliklerini çoğunlukla tahrif ederek vermişlerdir. Eserlerini ağır eleştirel saldırıyla tamamen olumsuz biçimde değerlendirmişlerdir. Önyargılı yaklaşım nedeniyle hayatının aşamaları, fikirleri ve sanatçı kimliği Sovyet dönemi boyunca Azerbaycan okuyucularına tarafsız bakışla anlatılamamıştır. Ağaoğlu'nun eserlerinin objektif yaklaşımla değerlendirilmeye başlaması 1991 yılındaki bağımsızlıktan önceki yıllara rastlar. Bu bildiri aracılığıyla Türk dünyasının değerli bilim adamı ve aydınlarından olan Ahmet Bey Ağaoğlu'nun eleştirmen kimliğini ortaya koymak amaçlanmıştır. Özellikle Azerbaycan eleştirmen ve edebiyatçıları tarafından yapılan değerlendirmeleri bilimsel araştırma çerçevesinde gözler önüne sermektir.

Anahtar Kelimeler: Ahmet Bey Ağaoğlu

Presentation ID / Sunum No= 297

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Azerbaycan Repressiya Dönemi Şairleri Üzerine Türkiye’de Yapılan Araştırmalar (Hüseyn Cavid, Ahmed Cevad)

Araştırmacı Lalazar Sarkhanova¹

*¹Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dünyası Araştırmaları.
ORCID ID: 0000-0002-3746-8585*

Özet

Bolşeviklerin 1917’de hakimiyete gelmesi ile dünya tarihinde yeni bir dönem başlamıştır. Sovyetlerin kurucu ismi Lenin’in vefatından sonra hakimiyete gelen Stalin,1924-1953 aralığında hakimiyette olmuş,tarihin hafızasında insanlara yaşattığı zor günlerle kalmıştır.En acı olaylardan biri 1937-1938 aralığında önceden takip edilen,habsedilerek işkenceler gören çok sayıda zengin köylünün,mevki ve makam sahibinin,din adamının,entelektüel kısmın kurşuna dizilerek öldürülmesidir.Bu aydın isimlerin arasında Azerbaycan Edebiyatının öncülleri olan H. Cavid, A.Cevad gibi şahıslar da vardı.Bu aydınlar yazdıkları eserlerle Azerbaycan Edebiyatına büyük bir hazine miras koymuştur.Kaleme almış oldukları bazı eserler devrin talebiyle yayımlanmasa da günümüze kadar korunanlar araştırmacılar ve okurlar tarafından büyük ilgi görmektedir. Repressiya Dönemi şairleri sırasında olan H.Cavid ve A.Cevad’ın hayatı, sanatı, eserleri üzerine Türkiye’de çok sayıda araştırma yapılmıştır. Yapılan araştırmalar Türk Dili ve Edebiyatı, Sahne ve Görüntü Sanatları, Gazetecilik gibi farklı alanların bilim insanları tarafından yürütülmüştür. 1882’de Nahçıvan ilinde doğan H.Cavid’in kaleme aldığı romantik şiirlerinin yanı sıra “Azer”, dramaturjinin incileri sırasında olan “Ana”, “İblis” vb.eserleri Azerbaycan Edebiyatında önemli yerini günümüzde de korumaktadır. H. Cavid’in hayatı, sanatı, eserleri üzerine Türkiye’de yapılan araştırmalara 1987’de C. Özdemir’in “Hüseyn Cavid’in Tarihi Dramları”; 2014’te Z. Babashova’nın “19.Yüzyılın Sonu 20. Yüzyılın Başlarında Azerbaycan ve Türk Edebiyatı; Hüseyn Cavid, Türk Edebiyatı ile Etkileşimleri” vb. isimler ile savunulan tezleri; N.Yüce’nin “Hüseyn Cavid ve Türkiye”, A.Erol’un “Hüseyn Cavid ve Özker Yaşın’ın Eserlerinde Milli Tarih Bilinci”, “Azer Poeması ve “Azer’in Perspektifinden Hüseyn Cavid” vb. makaleleri; 2019’da Bengü Yayınlarında çıkarılan J.B. Kastrati’nin “Repressiya Dönemi Azerbaycan Yazarı Hüseyn Cavid” kitabı vb. örnek olarak gösterilebilir. 1892’de doğmuş A.Cevad, Türklüğe olan sevdasını “Çırpıncırdı Kara Deniz”,“Türk Ordusuna”, “Ey Asker” vb. şiirleriyle tüm dünyaya göstermiştir. Türk Dünyası için önemli yere sahip olan A.Cevad’ın hayatı, sanatı, eserleri üzerine Türkiye’de yapılan araştırmalara 2005’de K.Güzel’in “Ahmet Cevat’ın Hayatı, Eserleri ve Edebi Şahsiyeti”,2020’de E.Kurban’ın “Milli Edebiyat Akımı’nın Azerbaycanlı Şair Ahmed Cevad Şiiri Üzerine Etkisi” vb.isimlerle savunulan tezleri; H.Ahmadov’un “Ahmet Cevat’ın Bayrakla İlgili Şiirleri” gibi birçok makale aittir. Bu çalışmada Azerbaycan Repressiya Dönemi hakkında genel bir bilgi verildikten sonra dönemin şairleri, özellikle A.Cevad ve H.Cavid’in hayatı, sanatı, eserleri üzerine Türkiye’de yapılan çalışmalar kitaplar, kitap bölümleri, tezler, makaleler başlıkları ile araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Türkiye, Repressiya, A.Cevad, H.Cavid, Araştırma.

Presentation ID / Sunum No= 239

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bâbü rnâme’de Ölümle İlgili Söz ve Örtmeceler

Dr. Öğretim Üyesi Özlem Akbulak¹

*¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-9640-4207*

Özet

Dil, insanoğlunun sevinç, öfke, üzüntü, kaygı, heyecan gibi duygularını, çeşitli düşünce ve gereksinimlerini aktardığı bir araçtır. Bu aktarım çoğu zaman açık ve net bir şekilde gerçekleşirken kimi zaman daha dolaylı veya kapalı bir ifadeyle oluşur. Dilde ifade, anlaşılma ekseninde gerçekleşir ancak üzüntü, utanç, korku vb. duygular oluşturabileceği düşünülen kimi kavramlar için anlaşılma esas olmakla birlikte daha örtülü bir kullanım tercih edilir. Burada amaç istenileni rahatsızlık hissi duymadan daha rahat bir şekilde anlatmaktır. Bu durum ölüm kavramının ifadesinde de ortaya çıkar. İnsanoğlu büyük bir üzüntü ve sıkıntı duyduğu bu durumu dile getirirken rahatsızlık hissini azaltmak için daha örtülü anlatımlara başvurur. Direkt olarak ölmek kelimesini kullanmak yerine Tanrının rahmetine kavuşmak, öbür dünyaya geçmek, canını teslim etmek gibi daha dolaylı ifadeler tercih eder. Dildeki bu olay bugün olduğu gibi geçmişte de etkili bir şekilde kullanılmıştır. Bu çalışmada ölüm kavramını karşılamak için kullanılan sözcükler ve örtmeceler Çağatay edebiyatının en önemli eserlerinden olan Bâbü rnâme kapsamında ele alınacaktır. Bâbü Şah, büyük bir hükümdar olmasının yanı sıra verdiği eserlerle de büyük bir iz bırakmıştır. Bu eserlerden, 12 yaşında Fergana tahtına çıkışından ölümünden bir yıl öncesine kadar hayatını ayrıntılarıyla anlattığı hatıratı eşsiz bir öneme sahiptir. Başından geçen olayları, savaşları, gezip gördüğü yerleri, bu yerlerdeki coğrafi özellikleri, hayvanları, bitkileri ayrıntılarıyla ele aldığı eseri söz varlığı açısından büyük bir hazine değerindedir. Bu zenginlik eserde yer alan kişi tasvirlerinde de görülür. Bâbü eserinde çok sayıda kişiye yer verir. Bunları çeşitli yönleriyle betimledikten sonra çoğu zaman ölümlerine de değinir. Bunu bazen direkt ölmek sözcüğüyle karşılar bazen de çeşitli örtmeceler kullanır. Bu çalışmada Bâbü’nün hatıratındaki ölüm ve ölümle ilgili ifadeler ele alınarak söz varlığı açısından değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Bâbü rnâme, Söz Varlığı, Örtmece

Presentation ID / Sunum No= 77

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bahtiyar Vahapzade'nin "Gülistan" Adlı Şiirinde Kalıplaşmış Dil Birimleri

Öğr. Gör. Fatma Ayan¹

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-6731-9559

Özet

Kalıplaşmış dil birimlerini deyimler, ikilemeler, atasözleri, kalıp sözler vd. oluşturur. Kalıplaşmış dil birimleri toplumun kültürünü yansıtır. Herhangi bir olay ya da durum karşısında ortak söylemlerde bulunan bireylerin ifadelerini anlamlandırır. Tarihî süreç içinde Türkçe çeşitli sosyal ve siyasal nedenlerin etkisiyle yirmiden fazla Türk lehçesine ayrılmış; toplumların yaşam biçimlerinin farklı olması hayata farklı gözlerle bakmaları bunun yanında da siyasi sebeplerle lehçelerin söz varlıkları zamanla farklılaşmıştır. Bu lehçeler yer aldıkları gruplara göre bazı taraflardan birbirleriyle benzerlik gösterirken bazı taraflardan da birbirlerinden ayrılmaktadır. Lehçelerin kullandığı ortak söz varlıkları, bu bakımdan önemlidir. Bazı lehçeler, söz varlığı bakımından büyük oranda ortaklık taşıdığı halde bazıları daha az ortaklık gösterir. Azerbaycan Türkçesi aralarında ses, şekil ve anlam yönünden farklılıklar bulunmasına rağmen Türkiye Türkçesine en yakın lehçedir. Azerbaycan edebiyatının ünlü şahsiyetlerinden Bahtiyar Vahapzade Türkçeyi temiz bir şekilde kullanmaya gayret göstermiş, halkının yaşadığı duyguları her zaman eserleri ile dile getirmiş, Türk dilini, kültürünü en iyi şekilde eserlerine yansıtmış bir şahsiyettir. Bu bağlamda kalıplaşmış dil birimlerini de eserlerinde ustaca kullanmıştır. Çalışmamızda kalıplaşmış dil birimleri hakkında kısa bilgi verilmiş ve Bahtiyar Vahapzade'ye halk arasında büyük şöhret kazandıran "Gülistan" şiirinde kalıplaşmış dil birimleri incelenmiştir. İnceleme sonucunda bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bahtiyar Vahapzade, Gülistan Şiiri, Kalıplaşmış Dil Birimleri, Azerbaycan Türkçesi.

Presentation ID / Sunum No= 175

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bulgan Aймаğındaki Runik Yazıtlarının Damgaları

Asst. Prof. Dr. Azzaya Badam¹

¹*National University of Mongolia*
ORCID ID: 0000-0002-6278-6251

Özet

Moğolistan toprağının merkezi bölgesinde yer alan Bulgan aймаğında Göktürk ve Uygur Kağanlık dönemlerine ait türlü arkeolojik kalıntı bulunmaktadır. 2011 yılında söz konusu aймаğa bağlı Bayannuur sumunun Şoroon Bumbagar bölgesinden bulunan anıtları çeşit, miktar ve yapı bakımından da döneme ait sanat eserlerinin mükkemel bir göstergesi olmuştur. Bulgan aймаğının sınırları içerisinde bulunan sekiz adet runik yazıtı bulundukları tarihine göre sıralarsak şunlardır. 1891: İh Asgat I. ve II. Yazıtı; 1909: Mogoyın Şine Us Yazıtı; 1926-1930: Arhanan Yazıtı, Gurvajın Uul Yazıtı ve Hangiday I. Yazıtı; 1983: Altan adam Yazıtı; 2021: Hangiday II. Yazıtı. Yazıtların biri klasik (Kağanlık) abide, biri altın plaka, ikisi sunak taşı ve dördü kaya üzerinde oluşturulmuştur. Tarihi bakımından İh Asgat (Khöl Asgat), Hangiday yazıtları Göktürk kağanlığı, Mogoyın Şine Us abide, Arhanan ve Gurvaljin Uul yazıtları Uygur Kağanlığına ilgilidir. Çalışmamızda adı geçen runik yazıtlara ilgili olan damgaları ele alınacak olup yazıtların okunuş ve diğer incelemeleri kapsamamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Damga, Runik Yazıt, Bulgan, Eski Türkçe

Seals of the Runic Inscriptions in Bulgan Province, Mongolia

Abstract

In the Bulgan province, which is located in Mongolia's central region, there have been several archaeological discoveries dating back to the Ancient Turkic and Uighur Khaganate periods. In terms of variety, number, and construction, the Bayannuur sum discoveries from the aforementioned province's Shoroon Bumbagar site in 2011 provided as a magnificent evidence of the period's artistic output. The eight runic inscriptions discovered within the boundaries of the Bulgan province are listed below, ordered by the discovery date. Ikh Asgat I. and II. Inscriptions from 1891; Mogoin Shine Us Inscription from 1909; Arkhanan Inscription, Gurvajin Uul Inscription, and Khangidai I. Inscription from 1926–1930; Golden bracteate Inscription from 1983; and Khangidai II. Inscription from 2021. Four of the inscriptions were on rocks, two were on memorial slabs, one was on a classical monument, and one was on a golden bracteate. In terms of date, Ikh Asgat (Khöl Asgat) inscriptions, the Khangidai inscriptions are related to the Ancient Turkic Khaganate, the Mogoin Shine Us monument, the Arkhanan and Gurvaljin Uul inscriptions are related to the Uighur Khaganate. Our study does not cover the reading of the inscriptions or other studies; rather, it focuses on the seals associated with the aforementioned runic inscriptions.

Keywords: Tamga, Sign, Seal, Runic Inscription, Bulgan, Ancient Turkish

Presentation ID / Sunum No= 385

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bursalı Haylî Ahmed Çelebi'nin Şiirlerinde Bir İsim ve Bir Yardımcı Fiille Kurulan Birleşik Fiiller

Doç. Dr. Ebubekir Eraslan¹

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-3713-1242

Özet

Bursa; Türklerin fethiyle birlikte çok kısa zamanda pek çok şair ve yazarın yetiştiği bir edebî muhit hâline gelmiştir. Bu edebî muhitte yetişen şairlerden birisi de Bursa'da doğmuş ve IV. Murad zamanında Bağdat fethine bilfiil katılarak burada şehit düşmüş Bursalı Haylî Ahmed Çelebi'dir. Şairin şiirleri arasında; 69 beyitlik bir naat, 23 beyitlik kaside, 8 beyitten oluşan tarih manzumesi, 5'er beyitlik altı gazeli, 6 beyitlik bir gazeli, 3 kıtası, 1 naat türündeki müseddesinin ilk bendi, 1 tahmisinin ilk bendi, 2 beyitlik bir müstezadı, 30 farklı gazelinden 1-3 beyit arasında değişen şiirleri bulunmaktadır. XVI. asır klasik Osmanlı Türkçesinin zirve yaptığı bir yüzyıldır. Bu yüzyıldaki yazı dili; konuşma dilinden oldukça uzakta, ağır ve süslü bir şekildeyken şairin derlenen şiirlerine bakıldığı zaman bu anlayıştan oldukça uzakta şiirler yazdığı gözlemlenmektedir. Ayrıca şiirlerinde az da olsa geçmiş asırlardan gelen birkaç ek ve sözcük de bulunmaktadır. Bir isim ve bir yardımcı fiille kurulan birleşik fiillerdir, bir isim veya sıfat ile et-, eyle-, kıl-, ol- ve bulun- yardımcı fiillerinin birleşmesinden oluşmaktadır. Bursalı Haylî Ahmed Çelebi'nin şiirlerine bakıldığı zaman; et-, eyle-, kıl-, ol- ve bulun- yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiillerin oldukça sık bir şekilde şiirlerinde kullandığı görülmektedir. Bunlardan et- yardımcı fiiliyle kurulu 56, eyle- yardımcı fiiliyle kurulu 44, kıl- yardımcı fiiliyle kurulu 14, ol- yardımcı fiiliyle kurulu 68, bulun- yardımcı fiiliyle kurulu 4 tane olmak üzere toplamda 186 tane bir isim ve bir yardımcı fiille kurulan birleşik fiilin şairin şiirlerinde geçtiği tespit edilmiştir. Söz konusu çalışmayla; bir isim ve bir yardımcı fiille kurulu birleşik fiillerin, Türkçede isimleri fiilleştirmede sıklıkla kullanılan -laş biçimbiriminin bir nevi görev açısından türdeşi olduğu düşünülmüştür. Şairin yardımcı fiille kurulu birleşik fiil çekimlerinde çoğunlukla 3. kişi teklik ve çokluk şekillere yer verdiği, kip eki olarak -DI biçimbirimlerini daha çok tercih ettiği belirlenmiştir. Ayrıca şairin kaside ve gazellerinde bir isim ve bir yardımcı fiille kurulan birleşik fiilleri; müstezad, kıta ve tarih şiirlerine göre daha çok kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bursalı Haylî Ahmed Çelebi, li. Yüzyıl, Yardımcı Fiille Kurulan Birleşik Fiiller, Dil Bilgisi, Türk Dili.

Compound Actions Established With a Name and An Auxiliary Action in the Poems of Hayli Ahmed Celebi of Bursa

Abstract

Bursa; with the conquest of the Turks, it became one of the literary circles where many poets and writers were raised in a very short time. Ahmet Pasha, Süleyman Celebi and Aşık Yunus are just a few of them. Although the literary neighborhood formed in Bursa with the conquest of Istanbul and the fact that this place became the capital of the empire shifted to Istanbul to some extent, Bursa was the place where poets and writers from many civil and military men grew up in the following centuries. One of the poets in question is Haylî Ahmed Celebi of Bursa, who was born in Bursa and was martyred in the siege of the city by taking part in the conquest of Baghdad during the fourth Murad period. Although it is said in the sources that Haylî Ahmed Celebi of Bursa had a rich divan, this work has not survived to the present day. The poems of the poet compiled from various sources were compiled in 2020 and published as an article. According to this article, among the poems of Haylî Ahmed Celebi of Bursa there are a naat of 69 couplets, an kaside of 23 couplets, a history verse consisting of 8 couplets, a ghazal of 5 couplets, a ghazal of 6 couplets, 3 stanzas, the first bend of the museddes in the type of 1 naat, the first bend of 1 tahmis, a mustezad of 2 couplets, examples of poems ranging from 30 different ghazals to 1-3 couplets. When we look at the examples of poetry, it is seen that there are 364 lines in total in these poems. The 17th century was a century when Classical Ottoman Turkish peaked. Sources praise the literary personality of Haylî Ahmed Celebi of Bursa, who lived in this century. While the written language in this century was far away from the spoken language, in a heavy and ornate way, when the poet's poems were examined, it was observed that it was far from this understanding. It is almost as if the poet is a harbinger of the localization movement from the previous century. There are also a few additions and words in his poems that come from past centuries, albeit slightly. They are compound verbs formed by a noun and an auxiliary verb, they consist of the combination of a noun or adjective and the auxiliary verbs et-, eyle-, kıl-, ol- and bul-. When we look at the poems of Haylî Ahmed Celebi from Bursa; It is seen that compound verbs formed with auxiliary verbs et-, eyle-, kıl-, ol- and bul- are used quite frequently in his poems. There are 186 compound verbs formed with a noun and an auxiliary verb in total, 56 of which are formed with the auxiliary verb et-, 44 with the verb eyle- auxiliary, 14 with the auxiliary verb kıl-, 68 with the auxiliary verb ol-, and 4 with the auxiliary verb bul-. It has been determined that the poet is mentioned in his poems. With the said study; Compound verbs formed by a noun and an auxiliary verb are thought to be somewhat homogeneous in terms of the -IAş morpheme, which is frequently used in Turkish verbiage. It has been determined that the poet mostly includes third person singular and plural forms in compound verb conjugations formed with auxiliary verbs, and he prefers -DI morphemes as modal suffixes. In addition, the compound verbs formed with a noun and an auxiliary verb in the poet's odes and ghazals; It is understood that it is used more than mustazad, stanza and history poems.

Keywords: Bursa, Haylî Ahmed Celebi of Bursa, 17th Century, Compound Verbs Established by Subordinate Verbs, Grammar, Turkish Language.

Presentation ID / Sunum No= 230

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Çağdaş Azerbaycan Şairi Refail Oğuztürk Dağlı'nın Eserlerinde Millî Değerler

Araştırmacı Yaşar Sözen¹

¹Pamukkale Üniversitesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü Doktora Öğrencisi
ORCID ID: 0000-0002-6801-6442

Özet

Refail Oğuztürk Dağlı, Çağdaş Azerbaycan edebiyatının önde gelen şahsiyetlerinden biridir. Şair, yazar, tarihçi, fikir ve ilim adamı olan Oğuztürk, bugüne kadar Çağdaş Azerbaycan edebiyatına önemli eserler kazandırmıştır. Eserlerinde çeşitli konulara yer veren şair, Çağdaş Azerbaycan edebiyatında özellikle uzun ve hacimli şiir olarak adlandırılan tarihî poemalarıyla tanınan ve ön plana çıkan bir şahsiyettir. Oğuztürk'ün bu zamana kadar birçok kitabı neşredilmiş ve kaleme aldığı senaryolara göre çekilmiş belgesel filmleri Azerbaycan televizyonlarında yayınlanmıştır. Bu bağlamda Oğuztürk; bir şair, yazar, tarihçi, fikir ve sanat adamı olarak Çağdaş Azerbaycan edebiyatına büyük katkılar sağlamıştır. Oğuztürk, başta şiir ve poemaları olmak üzere tüm eserlerinde çeşitli konulara verir. Şairin eserlerinde işlediği konu ve temaları dinî, millî ve toplumsal değerler olmak üzere üç başlık altında tasnif edebiliriz. Bildiri metnimizde de şairin özellikle şiir ve poemalarında işlediği millî değerler ele alınmış ve verilen örnek metinlerle incelenmeye çalışılmıştır. Şairin eserlerinde yer verdiği millî değerler: "Azerbaycan, bağımsızlık, bayrak sevgisi, tarih, Türkçe, Türkçülük ve Turan, Türk-İslam düşüncesi, vahdet/birlik düşüncesi, vatan sevgisi" olmak üzere dokuz başlık altında incelenmiştir. Sonuç olarak Oğuztürk'ün eserlerinde sadece Azerbaycan için değil, bütün Türk dünyası için müşterek olan millî değer ve konulara yer verdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Refail Oğuztürk Dağlı, Şiir ve Poema, Millî Değerler.

Contemporary Azerbaijan Poet Refail Öztürk Dağlı's of National Values in of Works

Abstract

Refail Oğuztürk Dağlı is one of the leading figures of contemporary Azerbaijani literature. Oğuztürk, who is a poet, writer, historian, intellectual and scholar, has brought important works to contemporary Azerbaijani literature. The poet, who includes various subjects in his works, is a prominent figure in contemporary Azerbaijani literature, especially known for his historical poems called long and voluminous poetry. Many of Oğuztürk's books have been published so far, and documentary films shot according to the scenarios he penned have been broadcast on Azerbaijani television. In this context, Oğuztürk; As a poet, writer, historian, intellectual and artist, he made great contributions to contemporary Azerbaijani literature. Oğuztürk gives various subjects in all his works,

especially his poems and poemas. We can classify the subjects and themes that the poet deals with in his works under three headings: religious, national and social values. In our paper, the national values that the poet especially in his poems and poemas were discussed and tried to be examined with the sample texts given. The national values that the poet included in his works were examined under nine titles: "Azerbaijan, independence, love of the flag, history, Turkish, Turkism and Turan, Turkish-Islamic thought, unity idea, patriotism." As a result, it has been determined that Oğuztürk included national values and issues that are common not only for Azerbaijan but also for the whole Turkish world in his works.

Keywords: Refail Oğuztürk Dağlı, Poetry and Poema, National Values.

Presentation ID / Sunum No= 280

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Çağdaş Uygur Edebiyatına Ekoeleştirel Yaklaşım: Böre Ana Romanı Örneği

Doç. Dr. Reyila Kaşgarlı¹

¹*İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü*
ORCID ID: 0000-0003-1905-2022

Özet

Ekoeleştiri; bir edebiyat kuramıdır ve ekoloji ile eleştiri terimlerinin birleştirilmesinden oluşmuştur. Edebiyat ve doğa arasındaki ilişkiyi inceleyen yeni bir edebiyat eleştirisi yaklaşımıdır. Batıda 1990'lı yıllarda bir disiplin olarak ortaya çıkmıştır. Ekoeleştiri, doğa ile edebiyatı aynı düzlemde tartışmaya açar. Hem yazarda hem de okurda bir çevre bilinci oluşturmaya açısından bakıldığında oldukça önemlidir. Çağdaş Uygur Edebiyatı; Çin işgali altında gelişen bir edebiyat olarak Çin'in ideolojik bakımdan yön vermeye çalıştığı, aynı zamanda da Çin'in millî değerleri yok etme politikalarına karşı bir direnç, bir cephe niteliği taşıyan edebiyattır. 1980-2016 yılları, Çağdaş Uygur Edebiyatının, kayda değer gelişmeleri meydana getirdiği yıllardır. Çağdaş Uygur Edebiyatında ekokurgu eserler, 1990'lı yıllarda daha çok kaleme alınmaya başlar. Çünkü Çin'in kalkınma politikası gereği Doğu Türkistan'ın doğal zenginliklerini yağmalama ve sömürme girişimleri tüm hızıyla devam ederken çevreye verilen ciddi zararlar edebî eserlere konu edilir. Ehet Turdi, Çağdaş Uygur Edebiyatında ekokurgu eserleri ile öne çıkan bir yazardır. Bu tür eserleri hikaye, uzun hikaye ve roman türünde hayat bulmuştur. Çalışmada, ekoeleştiri kuramından hareketle onun Böre Ana adlı romanına yönelik ekoeleştirel bir okuma yapılacaktır. Sorun, insan – doğa ekseninde ele alınacak, problemin sosyal ve ekonomik boyutlarına dikkat çekilecektir.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş Uygur Edebiyatı, Ekoeleştiri, Roman, Böre Ana

Presentation ID / Sunum No= 378

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Cahit Uçuk'un Çocuk Romanlarında Çocuğun Değerinin İzlerini Sürmek

Dr. Öğretim Üyesi Neslihan Yücelşen¹

*¹Istanbul Medeniyet Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-1914-662X*

Özet

Anne babaların çocuklarıyla ilgili beklentileri doğum öncesi dönemde başlar ve yaşam boyu sürer. İçinde yaşanılan toplumun kültür özelliklerine göre şekillenen bu beklentiler alanyazında çocuğun değeri söz grubuyla kavramlaşmıştır. Bir toplum için çocuğun değeri; ekonomik, sosyal ve psikolojik boyutlarıyla değerlendirilir ve genellikle boylamsal araştırmalar sonucunda ortaya çıkar. Bu çalışmada Türk çocuk edebiyatına uzun yıllar boyunca katkıda bulunmuş olan Cahit Uçuk tarafından kaleme alınan çocuk romanları çocuğun değeri kavramıyla ilişkilendirilerek incelenmiştir. Çalışma, nitel bir araştırmadır. Veriler, doküman incelemesi yoluyla toplanmış ve içerik analizi yapılarak çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda Uçuk'un çocuk romanlarında çocuğa verilen değer toplumdaki değişen yapıyla uyumlu şekilde işlendiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çocuğun Değeri, Çocuk Yazını, Cahit Uçuk.

Tracing the Value of Children in Cahit Uçuk's Children's Novels

Abstract

Parents' expectations about their children start in the prenatal period and continue throughout life. These expectations, which are shaped according to the cultural characteristics of the society in which they live, are conceptualized in the literature with the term "value of children". The value of a child for a society is evaluated in terms of its economic, social and psychological dimensions and is usually revealed as a result of long-term research. In this study, children's novels written by Cahit Uçuk, who has contributed to Turkish children's literature for many years, were analyzed in relation to the concept of the value of the child. The study is a qualitative research. The data were collected through document analysis and analyzed through content analysis. As a result of the study, it was seen that the value given to the child in Uçuk's children's novels was handled in accordance with the changing structure of the society.

Keywords: The Value of Children, Children's Literature, Cahit Uçuk.

Presentation ID / Sunum No= 247

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Cumhuriyet Sonrası Türk Edebiyatında Sekülerleşmeye Karşı Tepkiler: Mehmet Akif Ersoy ve Sezai Karakoç Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Aynur Kurt¹

¹ *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-7358-0312

Özet

Edebiyat ve ürünleri döneminin sosyal, siyasal, kültürel ve inanca yönelik fikirlerini açığa çıkarır ve bu yönüyle devrin düşün dünyası hakkında belge niteliği taşır. 1839 yılında Tanzimat Fermanı'nın ilanı ve sonrasında başlayan batı kaynaklı yeniliklerin Türk toplumunun gelenek, görenek ve dinî yapısına adapte edilmeden alınması, bazı kesimlerce örnek alınan adeta yeni bir moda akımı etkisi oluştururken diğer yandan batılılaşma ve modernleşme karşıtı fikirlerin çıkmasına zemin hazırlamıştır. Daha sonra Cumhuriyet devrinde hızlanan modernleşme ve batılılaşma bugünkü anlamda sekülerleşme karşısında İslamî temelli düşünceye dayanan ve bu duruma karşı çıkan edebiyatçıların oluşturduğu bir kesim meydana çıkarmıştır. İslamî düşüncenin birer ideoloğu ve aksiyoneri olarak Mehmet Akif Ersoy ve Sezai Karakoç gibi isimler bu kesimin önemli aktörleri olmuştur. Mehmet Akif İslamcı düşüncüler arasındadır ancak o sekülerleşmeyi daha çok dinî ve ahlakî yapıya uygun olup olmaması bağlamında değerlendirir. Batının ilim, sanayileşme ve teknoloji gibi alanlarda getirdiği yenilikleri almakta bir sakınca görmez. Sezai Karakoç da batılılaşma ve modernleşmeyle eş sayılan sekülerizmle karşı tenkitlerini dile getirir. Ona göre batı medeniyetinin getirdiği sekülerleşmeyi kabul etmek İslam medeniyetinin yok olmasına zemin hazırlamaktır. O sekülerleşmenin getirdiği teknolojiden faydalanmanın gerekliliğini vurgular ancak kültür bağlamında köklerimize sıkı sıkıya tutunmamız gerektiğini söyler. Her iki düşünür de geleneksel İslam anlayışının Cumhuriyet sonrası Türk edebiyatında önemli birer temsilcisi haline gelmiş ve sekülerleşme karşısında İslam temelli kültür ve ahlak yapısının koruması gerektiğini savunmuştur. Çalışmamızda söz konusu bilgiler ışığında Mehmet Akif Ersoy'un yaşadığı dönem olan Cumhuriyetin ilk yıllarındaki sekülerleşme anlayışı ile Sezai Karakoç'un günümüz sekülerleşme algısı karşılaştırılacak ve üretmiş oldukları reaktif düşüncelerin edebiyat alanındaki yansımaları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet Sonrası Türk Edebiyatı, Sekülerizm, Mehmet Akif Ersoy, Sezai Karakoç.

Reactions to Secularization in Post-Republican Turkish Literature: in the Example of Mehmet Akif Ersoy and Sezai Karakoç

Abstract

The western-sourced innovations that started after the proclamation of the Tanzimat Edict in 1839 were taken without adapting to the tradition, customs, and religious structure of the Turkish society. This situation was welcomed by the supporters of the West, but it also paved the way for the emergence of anti-westernization and anti-modernization ideas. As a result of these social changes, secular developments also occurred in the religious field. In reaction to these situations, a group of writers based on Islamic-based thought and opposing these secular developments emerged. As ideologists and activists of Islamic thought, names such as Mehmet Akif Ersoy and Sezai Karakoç are important actors in this segment. Mehmet Akif is among the Islamist thinkers and does not mind taking the innovations brought by the West in fields such as science, industrialization, and technology, but he evaluates secularization in the context of whether it is suitable for the religious and moral structure. On the other hand, Sezai Karakoç, a more contemporary thinker than Mehmet Akif Ersoy, expresses his criticisms in his poems against secularization, which is considered to be synonymous with westernization and modernization and cause the destruction of the Islamic civilization. Both thinkers have become important representatives of the traditional Islamic understanding in post republican Turkish literature and argued that the Islamic-based culture and moral structure should be preserved in the face of secularization. In our study, in the light of the aforementioned information, the secularization understanding of Mehmet Akif Ersoy in the first years of the Republic and Sezai Karakoç's understanding of today's secularization will be compared and the reflections of the reactive ideas they have produced in the field of literature will be discussed.

Keywords: Post-Republican Turkish Literature, Secularization, Mehmet Akif Ersoy, Sezai Karakoç.

Presentation ID / Sunum No= 388

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Çuvaşça {+(Ç)çen} Sınırlama Biçim Biriminde Yeni İşlev Kazanımı

Doç. Dr. Sinan Güzel¹

¹*İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü*
ORCID ID: 0000-0002-5508-1106

Özet

Çuvaşçada, Genel Türkçe ile uyumlu biçimde zaman ve mekânda sınırlama çeşitli biçim birimleri ve sontakılarla gerçekleştirebilmektedir. Çuvaşçada adların eylemlerle ile bağlantısında sınır bildirimi; zamanda {+çen} ve {+ççen} “-A kadar; -A değin; -A dek” biçim birimleri, mekânda ise şiti, şitiyeh, şitiççen “kadar, dek” sontakıları ile sağlanır. Tek temel işlevi ediş ve oluşun zaman içinde vardığı noktayı ve eylemin bitmeden önceki zamanını göstererek eylemin bitiş noktasını sınırlandırmak olan {+çen} biçim biriminin, Arîmé te vîhîçeneh □ére kéçé “Karısı da vaktinden önce toprağa girdi (öldü)” örneğinde tanıklandığı üzere “-A kadar; -A değin; -A dek” şeklinde belirlenen işlev alanından uzaklaşarak “-den önce” anlamıyla eylemin başlangıç noktasını sınırlandıracak biçimde kullanıldığı görülür. Öyle ki, bu ikinci durum, Genel Türkçe tegin edatı ile birleştirilen {+çen} biçim biriminin Çuvaşçadaki temel sınırlama işlevini tamamen silikleştiren, {+sîr} (krş. +sIz) biçim birimi ile işlevce koşutluk gösterdiği bir süreci de beraberinde getirmektedir: ör. Arîmé te vîhîçeneh □ére kéçé “Karısı da vakitsiz toprağa girdi (öldü)”. Çuvaş dil bilimcilerinin de dikkatini çeken bu durum, her ne kadar bir olgu olarak sunulmuş olsa da bunun nedeni hakkında herhangi bir açıklama yapılmış değildir. Bu bildiride, {+çen} biçim biriminin son derece sınırlı örnekte tanıklanan söz konusu alışılmadık kullanımının olası neden(ler)inin tartışılması; {+çen}’in bu yeni işlevi ile farklı bir çekim sistemine dâhil edilip edilemeyeceği sorusunun cevaplanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çuvaş Türkçesi, Sınırlandırma Durumu, {+çen} Biçim Birimi, İşlev

Presentation ID / Sunum No= 62

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Divan Şiirinin Son Temsilcilerinden Hazinedarzâde Fıtnat Hanım'ın Aşk Mektupları

Dr. Öğretim Üyesi Mumine Çakır¹

¹Kırıkkale Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-9241-8425

Özet

Bildirimizde divan şiirinin son temsilcilerinden biri olan Hazinedarzâde Fıtnat Hanım'a ait olduğunu iddia edeceğimiz, bugüne kadar hiçbir kaynakta bahsedilmeyen, İstanbul kütüphanelerinden birinde rastladığımız 348 varaktan oluşan bir yazma eser içinde bulunan aşk mektupları ele alınıp bilim alemine tebliğ edilecektir. Bu cümleden olmak üzere Türk edebiyatı tarihinde adından söz edilen Fıtnat adlı iki kadın şair vardır. Bunlardan ilki 18. yüzyılda yaşamıştır ve Zübeyde Fıtnat (ö.1780) olarak bilinmektedir. İkincisi ise 1911'de vefat eden ve divan şiirinin son temsilcilerinden olan Hazinedarzâde Fıtnat Hanım'dır (1842-1911). Kaynaklar, Fıtnat Hanım'ın ilk şiir zevkini Ethem Pertev Paşa sayesinde edindiğini, edebiyat dünyasına Ahmet Midhat Efendi tarafından tanıtıldığını, şekil ve muhteva bakımından klasik şiir tarzında şiirler yazdığını, geleneğin çizgisinden ayrılmadığını, bunların bazısını Tanzimat Dönemi'nde çeşitli dergilerde "Yeni Fıtnat" imzasıyla yayımladığını, bir Divan'ı ile divanının dışında manzum ve mensur başkaca eserleri olmakla beraber basılmadığı için bunların ortada olmadığını belirtmektedir. Fıtnat Hanım'ın az sayıda şiiri dönemin matbuatında yayımlanmış, birkaçı da kendisinden söz eden kaynaklarda yer almıştır. Bunların dışında Fıtnat Hanım'ın teyze çocuğu olan Ahmet Mithat Efendi ile yaşadığı aşka ilişkin mektuplar da yıllar önce (1948) yayımlanmıştır. Edebiyat tarihleri Ahmet Mithat Efendi ile Fıtnat Hanım aşkından ve söz konusu mektuplardan bahsetmekle beraber bizim bu bildirimde bahsedeceğimiz ve Fıtnat Hanım tarafından Ferhad adlı birine yazılmış mektuplardan ve Fıtnat Hanım'ın böyle bir eserinden hiç söz etmemektedir. Kütüphane kayıtlarına kime ait olduğu belirtilmeksizin "Münşeat Mecmuası" olarak kaydedilen eserdeki mektupların tamamı Fıtnat imzalı olup Ferhat adlı birine hitaben yazılmıştır. Mektupların Fıtnat Hanım'a ait olduğu ise eserin içeriği incelendiğinde anlaşılmaktadır. Çeşitli mektuplarda kendisinden bahseden Fıtnat, Ahmet Paşa'nın soyundan geldiğini, gençliğinde istemediği bir evlilik yaptığını, namdaşı Zübeyde Fıtnat gibi şair tabiatlı olduğunu belirtir. Bunlar Fıtnat Hanım'ın hayatı ile örtüşen bilgilerdir. Büyük çoğunluğu 1297/1881 yılına ait mektuplardan anlaşıldığına göre Fıtnat Hanım, bu tarihte Ferhat adlı biri ile tutkulu bir aşk yaşamıştır. Dolayısıyla bildirimizde söz konusu mektupların Fıtnat Hanım'a ait olduğu iddiası dile getirilecek, mektuplar şekil, muhteva, dil ve üslup açısından değerlendirilecek ve konu bilimsel bir ortamda tartışmaya da açılmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Divan Edebiyatı, Hazinedarzâde Fıtnat Hanım, Aşk Mektupları

Presentation ID / Sunum No= 344

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Doğrusal Hüznün Sesi Mehmet Akif İnan'ın Şiirlerinde Zaman Algısı

Prof. Dr. Ülkü Eliuz¹

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-2637-4786

Özet

Noktasal anların birleşerek anlamlı bir süreye dönüşümünün ifadesi zaman, insan yaşantısının sistematik bir düzlem içerisinde geçmesini sağlayan bir kavramdır. Doğal ve kültürel süreçlerin biçimlendirdiği bu nicelik ve nitelik düzlemi, metaforik bağlamları ile düşünsel ve duyuşsal nesnelleşme içeriğine sahiptir. İnsan yaşamının estetik yansıma alanı konumundaki edebi metinlerde zaman unsuru, nicel bağlamda tek boyutlu; psikolojik göndergelerle şekillenen nitel açıdan ise çok boyutlu görüntülenir. Bir modern zaman tebliğcisi olan Mehmet Akif İnan (1940-2000), sesini duyurmak istediği geniş insan kitleleri ile buluşmanın yollarını arayan düşünsel tepkilerin ve eylemsel mücadelenin dervişidir. Yazınsal alanın uygarlaşmadaki etkisinin farkındalığı içindeki Mehmet Akif İnan, Mavera dergisinde başlayıp Edebiyat dergisinde devam eden yazınsal serüveninde ‘vahiy medeniyeti’ şeklinde nitelediği İslam medeniyetinin bir ürünü olan Divan edebiyatı ile yeni açılımlar getirme ve modern çağrışımlara taşıma merkezli bağ kurmaya yöneldiği yeni bir sanat nazariyesini tartışmaya açar. Gelenekle bağların inşasında deneyimlenen bu otantikliği ise, 1992’de Eğitim-Bir Sen sendikasını kurarak ve yöneterek siyasal düzlemde somutlar. Mehmet Akif İnan’ın Hicret (1974) kitabında 22; Tenha Sözler (1991) kitabında 30 olmak üzere şiir türündeki 52 eserinin imge düzleminde, bireyin kendisiyle ve içinde yaşadığı toplumun değişimleri ile yüzleşmesinin yansıması olan doğu-batı ikiliği ve gelenek-modernizm çatışması görüngülenir. Türk zihin haritasında Yedi Güzel Adam olarak ebedileşen ekibin üyesi olan bu entelektüel mümin, bilinçli Müslüman kimlik oluşturma adına inanç sistemini felsefi boyutuyla ele alır; ilahi olanın kurtarıcılığına gönderme yaparak metafizik zemini öncelerken bireyin kent ve kent yaşamı ile derinleşen boşlukta maruz kaldığı ikilemleri, modern yaşam eleştirisi ve medeniyet sorunsalı çerçevesinde irdeler. Bu çalışmada Mehmet Akif İnan’ın 52 şiirinde varoluşsal ritim konumundaki zaman unsuru, makro bölümlerin (geçmiş-şimdi-gelecek) mikro bölüm olan an’daki yansımaları bağlamında izleksel bakımdan çözümlenecektir. Böylece kendine, değerlerine, inancına yabancılaşarak özgürlüğünü kaybeden Türk insanının, zamanı, nesnel/yasanan/takvime bağlı/kronolojik düzlemi aşan tinsel boyutta algılayışının belirteçleri netleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Akif İnan, Şiir, Zaman, Birey.

The Perception of Time in Mehmet Akif İnan's Poems Who Is the Sound of Linear Sadness

Abstract

Time, the expression of the transformation of point moments into a meaningful duration, is a concept that allows human life to pass on a systematic plane. This level of quantity and quality has the content of intellectual and affective objectification with its metaphorical contexts. In literary texts the element of time is one-dimension as in quantitative terms; qualitatively shaped by psychological references, it is viewed as multidimensional. Mehmet Akif İnan, a modern-day preacher, is a dervish of intellectual reactions and active struggle, seeking ways to meet with large masses of people whose voice he wants to be heard. Being aware of the impact of the literary field on civilization, he discusses a new art theory in which he tends to establish a connection with Divan literature. This authenticity, experienced in the construction of ties with tradition, embodied on the political plane by founding and managing the Eğitim-Bir Sen union in 1992. The conflict between east-west and tradition-modernism appears on the image plane of 22 poems in his poetry book Hicret and 30 poems in Tenha Sözlür. This intellectual believer, who is a member of the team that became eternal in the Turkish mind map as the Seven Beautiful Men, deals with the belief system with its philosophical dimension in order to create a conscious Muslim identity; while prioritizing the metaphysical ground by referring to the savior of the divine. In this study, the element of time, which is the existential rhythm in Mehmet Akif İnan's 52 poems, will be analyzed thematically in the context of the reflections of the macro parts (past-present-future) in the micro part, the moment. Thus, the indicators of the perception of time by the Turkish people, who have lost their freedom by alienating themselves, their values, and their beliefs, will be clarified.

Keywords: Mehmet Akif İnan, Poetry, Time, Individual.

Presentation ID / Sunum No= 121

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Eski Uyğur Hukuk Belgelerinde Geçen Melez Kişi Adları

Dr. Öğretim Üyesi Arda Karadavut¹

¹*Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi*
ORCID ID: 0000- 0001- 9059- 0873

Özet

Eski Uyğurlardan kalan din dışı metinler literatürde Eski Uyğur Hukuk Belgeleri, Eski Uyğur Sivil Dokümanları gibi adlarla anılır. Son yapılan çalışmalarla sayısı beş yüz otuz sekizi bulan bu belgelerde pek çok kişi adı yer almaktadır. Kişi adları bir toplumun dili, tarihi, coğrafyası, siyasî durumu, sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi vb. konular hakkında değerli bilgiler verir. Kişi adları adbilimin içerisinde çeşitli dilbilimsel sınıflandırmalara tabi tutularak incelendiği gibi folklor ve tarih disiplinlerinin içerisinde farklı yaklaşımlar benimsenerek de incelenmektedir. Bu çalışmada eski Uyğur hukuk belgelerinde yer alan melez kişi adları incelenmiştir. Öncelikle Eski Uyğur Hukuk belgeleri ve adbilim üzerinde durulmuş ardından kişiadbilim ve melez kişi adları terimleri açıklanmıştır. İnceleme bölümünde belgelerde tespit edilen melez kişi adları köken dillerine göre tasnif edilip örnekleriyle ele alınmıştır. Çalışma sonunda tasnif edilen adlara dair istatistiki veriler verilmiş ve bu adlar dil-kültür ilişkisi bağlamında değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Adbilim (Onomastik), Eski Uyğurca, Eski Uyğur Hukuk Belgeleri, Kişiadbilim (Antroponim), Melez

Hybrid Anthroponyms in the Old Uyghur Law Documents

Abstract

Non-religious texts from the old Uyghurs are referred to in the literature as Old Uyghur Law Documents, Old Uyghur Civil Documents. There are many names of people in these documents, the number of which has reached five hundred and thirty-eight with the latest studies. Anthroponyms are the language of a society, its history, geography, political situation, socioeconomic development level, etc. It provides valuable information on topics. Anthroponyms are examined by subjecting them to various linguistic classifications in onomastics, as well as by adopting different approaches within the disciplines of folklore and history. In this study, hybrid anthroponyms in old Uyghur legal documents were examined. First of all, Old Uyghur Law documents and onomastics are emphasized, then the terms anthroponymy and hybrid anthroponyms are explained. In the analysis section, hybrid anthroponyms identified in the documents were classified according to their origin languages and discussed with examples. At the end of the study, statistical data on the classified names were given and these names were evaluated in the context of language-culture relationship.

Keywords: Anthroponymy, Hybrid Anthroponyms Old Uyghur, Old Uyghur Law Documents, Onomastic

Presentation ID / Sunum No= 292

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Eski ve Orta Türkçe Metinlerde Kadını “eş” Olarak Tanımlayan Kelimeler Üzerine

Öğr. Gör. Selma Özen Allı¹

¹*Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-7587-160X

Özet

Türk dilinin İslâmiyet öncesi ve İslâmiyet sonrası yazılı metinlerinde pek çok kavram ile ilgili zengin bir kelime hazinesi olmakla birlikte “kadın” ile ilgili geniş bir terminoloji olduğu da görülmektedir. Bu terminoloji içinde kadını bir kelime olarak karşılayan adlandırmalar, kadının yaptığı meslekle ilgili adlandırmalar, kadın ile ilgili akrabalık terimleri, kadının giyim kuşamı ile ilgili adlandırmalar olduğu gibi kadının toplumda üstlendiği rolleri yansıtan adlandırmalar da mevcuttur. Bu çalışmada kadının toplumda üstlendiği rollerden “eş” olma ile ilgili olarak onu tanımlayan kelimelerin Eski Türkçe ve Orta Türkçe sahası metinlerinden hareketle incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın inceleme kısmında Köktürk, Uygur, Karahanlı, Harezmi, Kıpçak ve Eski Anadolu Türkçesi sahalarında ele alınan bu kelimelerin açıklamaları başta Clauson'un eseri olan *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish* adlı sözlükten olmak üzere V.M.Nadalyaev, D.M. Nasilov, E.P.Tenişev, A.M.Şerbak birlikteliğinde hazırlanan *Drevnetyurskiy Slovar* adlı sözlük kullanılarak yapılmıştır. Bunların yanı sıra Andreas Tietze'nin *Tarihî ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lugati* ile Hasan Eren'e ait olan *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü* ve Tuncer Gülensoy'un yazmış olduğu *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü* adlı eserlerden de yararlanılmıştır. Tespit edilen kelimelerin çağdaş lehçelerdeki durumlarına ise çağdaş lehçelerin sözlüklerinden istifade edilerek bakılmıştır. Kelimelerin köken bilgisi üzerinde inceleme yapılırken A. Von Gabain'e ait olan *Eski Türkçenin Grameri* adlı eserden ve Marcel Erdal'ın yazmış olduğu *Old Turkic Word Formation* adlı eserden faydalanılmıştır. Sonuç olarak çalışma kapsamında saptanan kelimelerin anlamları ve etimolojileri üzerinde durularak tarihî seyir içindeki durumları gözlemlenmeye çalışılmış, art zamanlı ve eş zamanlı bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Eş, Etimoloji, Söz Varlığı

On the Words Defining Woman As "Wife" in Old and Middle Turkish Texts

Abstract

In the pre-Islamic and post-Islamic written texts of the Turkish language, it is seen that there is a rich vocabulary related to many concepts, as well as a wide terminology related to "women". In this terminology, there are nomenclatures that refer to women as a word, nomenclature related to the profession of women, kinship terms related to women, nomenclatures related to women's clothing, as well as nomenclatures reflecting the roles of women in society. In this study, it is aimed to examine

the words that define women in relation to being a "wife", one of the roles they assume in society, based on Old Turkish and Middle Turkish texts. In the analysis part of the study, the explanations of these words, which are discussed in the fields of Köktürk, Uygur, Karahanlı, Khorezm, Kipchak and Old Anatolian Turkish, are provided by V.M.Nadalyaev, D.M. Nasilov, E.P.Tenişev, A.M.Şerbak prepared by using the dictionary called Drevnetyurskiy Slovar. In addition to these, Andreas Tietze's Historical and Etymological Turkey Turkish Lugati and Hasan Eren's Etymological Dictionary of the Turkish Language and Tuncer Gülensoy's The Origin of Turkish Words in Turkey Turkish Dictionary were also used. The situation of the detected words in contemporary dialects has been examined by making use of the dictionaries of contemporary dialects. While examining the origin of the words, the work called Old Turkish Grammar belonging to A. Von Gabain and the Old Turkic Word Formation written by Marcel Erdal were used. As a result, the meanings and etymologies of the words determined within the scope of the study were tried to be observed in the historical course, and a diachronic and synchronic evaluation was made.

Keywords: Woman, Wife, Etymology, Vocabulary

Presentation ID / Sunum No= 265

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Fatih Kerimî'nin Türk Dünyası ve Türkiye Bağlantıları

Doç. Dr. Cihan Çakmak¹

¹ *Manisa Celal Bayar Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-2255-4712

Özet

Dünyada Fransız İhtilalini izleyen ve özgürlükçü düşüncenin hızla yayıldığı süreçte özellikle 18. yüzyıldan itibaren Türk Dünyası ile Osmanlı muhiti arasındaki münasebetler büyük bir ivme kazanmıştır. Bunda Türkistanlı hacıların Hac ibadetlerini yerine getirmek üzere İstanbul'a uğramaları da etkili oluyordu. Türkistanlı Hacılar, Halifeliğin merkezi olan İstanbul'da yayımlanan dergi ve gazeteleri ata topraklarına götürüyorlar, bu sayede güçlü bir kültürel ortam oluşmasına zemin hazırlıyorlardı. İdil Ural bölgesi zengin yer altı kaynakları ve madenleriyle bölgede yaşayan tüccar sınıfını sürekli beslemiştir. Bu zenginlik beraberinde bir Tatar burjuvazisinin doğmasına zemin hazırlamıştır. Bölgenin ileri gelen tüccar sınıfı sahip oldukları bu maddi imkanları eğitim öğretim ve öğrenci okutma faaliyetleri için cömertçe kullanmışlardır. İdil Ural coğrafyasında yaşayan zeki ve parlak gençler eğitim almak üzere sürekli teşvik edilmiştir. İşte bu gençlerden Fatih Kerimî, 1891 yılında dönemin en ünlü okullarından Mekteb-i Mülkiye'de tahsil alarak, doğduğu topraklarda öğretmen, yazar, siyasetçi ve yayıncı kimliğiyle büyük hizmetlerde bulunmuştur. Bu çalışmada Fatih Kerimî'nin eğitim ve yayıncılık faaliyetleri bağlamında Türkiye ve Türk dünyası bağlantıları üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fatih Kerimî, Gılman Kerimî, Muhammed Zakir Remiyev, İsmail Gaspıralı, Usul- Cedit.

Presentation ID / Sunum No= 52

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Features of the Expression of Emotions in Turkish Languages: Emotional Valence and Parameters

Araştırmacı Dana Ospanova¹

¹*L.N.Gumilev Avrasya Milli Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-8901-8060

Abstract

Language emotionality arises through special language tools called emotives, which are transformed from the consciousness of each nation into words, forming the emotive code of that nation. This article examines the problem at the intersection of semasiology and communicative linguistics. In the article, the author touched upon the approaches to the study of the concept of "emotive valency", considering the structural and functional aspects of the emotive valency of a word. In particular, the types of emotive valency of a word and the mechanisms of opening valence abilities are analyzed. The problem of valence of language units occupies a special place in linguistics. In modern studies, in addition to the logical syntactic and lexical semantic valences of a word, intonation (L. K. Ceplitis), associative-sound (A.V. Puzyrev), associative (T. D. Gridina), semantic or interpretive-semantic (A. F. Losev), stylistic (E. S. Aznaurova) valences have already become objects of research. This process is also associated with the need to analyze language as a dynamic system when studying the concept of "Valence". The object of the study is the emotive components of word semantics, the main analytical materials are taken from the newly introduced corpus of the Kazakh language, as well as fiction. One of the ways of the process of transformation of an independent word into an emotional one in context or in combination with a word is given scientific conclusions about valence, and the corresponding examples – the analysis of emotional words in modern linguistics is not given in separate scientific studies. The small number of theoretical and practical works in the direction of studying the valence of a word indicates the relevance of this topic, that is, the emotional and semantic multiplicity of lexical units that occurs in accordance with the current, potential situation.

Keywords: Expression, Emotive Code, Turkic Languages, Emotive, Emotive Valence

Presentation ID / Sunum No= 18

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Halley Kuyrukluyıldızı ve Celal Sahir Erozan'ın "Ufkun Karşısında" Şiirinde Yer Alan Halley Korkusu

Arş. Gör. Dr. Ali Sait Yağar¹

¹*İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-0364-1108

Özet

İnsanoğlu tarih boyunca birtakım doğa olaylarını veya olağanüstülükleri gündelik hayata uyarlayarak sebep-sonuç ilişkisi çerçevesinde ele almış, anlamlandıramadığı olayları söz konusu hadiselerle açıklama yoluna gitmiş veya bunları yaklaşan faciaların habercisi olarak yorumlamıştır. Halley Kuyrukluyıldızının 1910'da Dünya yörüngesinden geçişi de bu hadiselerden biridir. Kuyrukluyıldızın Dünya'ya çarpacağı ve gezegeni yok edeceği düşüncesi gerek dünya basınıni gerekse Türk basınıni meşgul etmiş, bu meşgulliyet dönemin edebî eserlerine de aksetmiştir. Eserlerinde gündelik hayatın izlerine sıkça rastlayabileceğimiz bir yazar olan Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın *Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç* romanı, bahsi geçen kuyrukluyıldızın dünyayı yok edeceğine dair tartışmaların yaşandığı bir atmosferde kaleme alınmış bir eserdir. İnsanımızın batıl inançlarda ısrar etme anlayışını ele alan bu romanın Halley Kuyruklu ile olan ilişkisine daha önce değinilmiştir. Bildiride bahis konusu edilecek edebî metin Celal Sâhir Erozan'ın "Ufkun Karşısında" şiiridir. İlk defa 1910 tarihinde yazılan, *Siyah Kitap* (1912) adlı şiir kitabında yer alan ve 3 ayrı kısımdan oluşan şiirin üçüncü parçası "Halley Korkusu" alt başlığını taşımaktadır. Bireysel bir konu etrafında kaleme alınan şiir, üçüncü kısımda gündelik hayatı etkisi altına alan bir konu kapsamına dâhil olmuştur. Bildiride 76 yılda bir Dünya yörüngesinden geçen Halley Kuyrukluyıldızının tarihsel gelişimi kısaca ele alındıktan sonra bu yıldızın 1910'daki geçişi esnasında yaratmış olduğu toplumsal etkilerden bahsedilecek, daha sonra bu etkilerin edebî esere bir yansıması olarak Celal Sahir Erozan'ın "Ufkun Karşısında" şiiri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halley Kuyrukluyıldızı, Modern Türk Şiiri, Celal Sahir Erozan, Siyah Kitap, Halley Korkusu.

Presentation ID / Sunum No= 353

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Hasan Melikzade Zerdabî ve Türk Nağmelerinin Mecmuası

Doç. Dr. Yılmaz Ozkaya¹

¹Ege Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-9165-4664

Özet

Hasan Melikzade Zerdabî, 19. yy. sonlarında Rusya Türkleri arasında Kafkasya muhitinde matbuat alanında yapmış olduğu faaliyetlerle ön plana çıkmış aydınların başında gelir. İsmail Gaspıralı'ya göre Rusya Türklerinin ilk muallimidir. 1875'te Tiflis'te yayımlanmış olduğu Ekinçi gazetesi Rusya Türklerinin ilk matbuat organıdır. 1875-1878 yılları arasında yayımladığı bu gazete; devrin içtimaî, siyasî, iktisadî ve edebî meselelere yer vermekle beraber halkçılıkla ilgili düşüncelerin geniş çevrelere yayılmasını sağlamıştır. Zerdabî bu gazete sayesinde Azerbaycan edebî dilinin oluşmasında, usul-i cedit mekteplerin yayılmasında, hayır cemiyetlerinin kurulmasında, dinin cahil insanlardan ve hurafelerden temizlenmesinde, halkın gaflet uykusundan uyanmasında önemli bir rol üstlenmiştir. Zerdabî, Ekinçi gazetesi kapatıldıktan sonra Kafkasya muhitinde faaliyetlerine devam etmiş, Hayat gibi birçok gazetede de yazılar yayımlamıştır. Hasan Bey, folklor numuneleri de toplamış ve mektep çocuklarının arasında yaygınlaşması maksadıyla 1901'de Türk Nağmelerinin Mecmuası adlı kitapçığı neşretmiştir. Bu bildiride 1901 ve 1909'da yayımlanmış olan bu mecmuadaki nağmeler/şiiirler, mektep çocuklarına verilen nasihatler modenleşme ve eğitim bağlamında ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hasan Melikzade Zerdabi, Usul-i Cedit, Ekinçi, Türk Nağmelerinin Mecmuası

Presentation ID / Sunum No= 391

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Hunca Tartışmalı Adlar Üzerine: Emnəçür, Elmingir, Elminçür

Dr. Öğretim Üyesi Hüsnü Çağdaş Arslan¹, Dr. Öğretim Üyesi Tuğba Aktaş Özkan²

¹*İzmir Demokrasi Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-4618-2105

²*İzmir Demokrasi Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-5469-3584

Özet

Hun dili devri, Türk dilinin en eski dönemleri ve Türkçenin yaşı üzerine yapılan bilimsel çalışmalarda konu edilen ve kaynak gösterilen önemli bir dönemdir. Omeljan Pritsak, Harvard Ukraynaca Araştırmaları dizisinde farklı kaynaklarda geçen Attila Hanedanı'na mensup Hunca 33 kişi adından 1982'de yayımlanan "The Hunnic Language of Attila Clan" başlıklı yazısında bahsetmiştir. Bu adlardan, 5-6. yüzyıllarda Latin kaynaklarından Jordanes ve Grek kaynaklarından Agathias'ta geçen Emnəçür, Elmingir, Elminçür kişi adlarının kökenleri ve anlamları üzerinde bir belirsizlik olduğu görülmektedir. Pritsak bu adların hem kişi adı hem de boy adı olarak kullanıldıkları yorumunu yapmaktadır. Özellikle adları oluşturan eklerin işlevsel olarak boy adı türetmede kullanıldıkları meselesine dikkati çekmektedir. Çalışmada Pritsak'ın konuyla ilgili görüşünden ve tarihî kaynaklardan yola çıkılarak Hunca Emnəçür, Elmingir, Elminçür adlarının kökeni üzerinde durulmuş ve yeni bir bakış açısıyla bu adlar açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hun Dili, Türk Dili, Attila, Omeljan Pritsak, Ad Bilimi

On the Controversial Hunnic Names: Emnəçür, Elmingir, Elminçür

Abstract

The era of the Hunnic language is an important period that is discussed and cited in scientific studies about the oldest periods of the Turkish language and the age of the Turkish language. In his article titled "The Hunnic Language of Attila Clan" published as a part of the Harvard Ukrainian Studies series in 1982, Pritsak mentioned the Hunnic 33 names belonging to the Attila Dynasty situating in different sources. It is seen that there is an uncertainty about the origins and meanings of the names Emnəçür, Elmingir, Elminçür mentioned in Jordanes from Latin sources and Agathias from Greek sources among 5th-6th centuries. Pritsak explains that these names are used as both personal and tribe / clan names. In particular, he draws attention to the issue that the suffixes that make up the nouns are functionally used to derive clan names. In the study, the origin of the names Hunnic Emnəçür, Elmingir, Elminçür was emphasized, and these names were tried to be explained with a new perspective, based on Pritsak's view on the subject and historical sources.

Keywords: Hunnic Language, Turkic Language, Attila, Omeljan Pritsak, Onomastics

Presentation ID / Sunum No= 300

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Eserlerinden Türkçe Sözlük'e Katkılar

Doç. Dr. Mehmet Yastı¹

¹*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-6339-6872

Özet

İletişim kurma ve anlaşma aracı olarak dilin en hızlı değişen unsuru söz varlığıdır. Milletlerin tarihsel süreç içinde geçirdiği toplumsal, kültürel değişim ve gelişimi, inançlarını, dünyaya bakış açılarını meydana getirdikleri eserlerden ve bu eserlerde kullanılan sözcüklerden ve sözcüklere yükledikleri anlamlardan tahmin etmek mümkündür. Bu bağlamda belli bir dönem ve sahanın söz varlığını toplu biçimde içine alan sözlükler dilin zenginliğini göstermesi bakımından önemli kaynaklardır. Sözlükler dildeki değişim ve gelişmelere göre zaman içinde ve çeşitli şekillerde zenginleştirilmeye açık eserlerdir. Sözlüklerin söz varlığının zenginleştirilmesi için geçmiş dönemlerde yaşamış olan yazar ve şairlerin edebi eserlerinin sadeleştirilmeden, yazıldığı dönemin dil hususiyetlerini muhafaza edecek şekilde taranması yöntemlerden biridir. Tarama yöntemiyle sadece yazar ve şairin dili kullanım biçimi değil, dönem itibarıyla sözlüklerde yer almayan sözcükleri, sözcük türetme şekillerini de ortaya çıkarmak mümkündür. Bu bağlamda 20. yüzyıl Türk edebiyatının önde gelen ve velûd romancılarından biri olan Hüseyin Rahmi Gürpınar, gözlemleriyle İstanbul ve çevresinin renkli ve hareketli yaşam biçimlerini, âdetlerini, hurafe ve batıl inançlarını hayal gücünün zenginliği ile akışı bir dille eserlerinde sergilemiştir. Gürpınar eserlerinde yaşadığı toplumu yakından ilgilendiren hemen hemen bütün sosyal, psikolojik, siyasi ve ekonomik konuları, yer yer abartarak yansıtmıştır. Gürpınar'ın eserleri bugüne kadar birçok yayımevi tarafından günümüz Türkçesine sadeleştirilerek yayımlanmıştır. Bu çalışmada Gürpınar'ın orijinal dilinden Latin harflerine aktarılan Hayattan Sayfalar, Şeytan İş, Kadınlar Vaizi, İffet, Şık, Gulyabani, Mezarından Kalkan Şehit adlı eserleri taranmış, bu eserlerde tespit edilen ve TDK Türkçe Sözlük'te yer almayan sözcükler, deyimler tespit edilerek incelenmiştir. Bu çalışma ile yazarın yaşadığı dönem itibarıyla kullanılan ancak daha sonra unutulmuş sözcükleri literatüre tekrar kazandırma amaçlandığı gibi yazarın sözcük türetme becerisi, şekilleri de belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hüseyin Rahmi Gürpınar, Söz Varlığı, Türkçe Sözlük

Contributions to the Turkish Dictionary From the Works of Hüseyin Rahmi Gürpınar

Abstract

Vocabulary is the most rapidly changing element of language as a means of communication and agreement. It is possible to predict the social and cultural change and development of nations in the historical process, their beliefs, their perspectives on the world from the works they created and the

words used in these works and the meanings they ascribe to the words. In this context, dictionaries that collectively include the vocabulary of a certain period and field are important sources in terms of showing the richness of the language. Dictionaries are works that are open to enrichment over time and in various ways according to changes and developments in the language. In order to enrich the vocabulary of dictionaries, it is one of the methods to scan the literary works of writers and poets who lived in the past in a way that preserves the language characteristics of the period in which they were written, without simplification. With the scanning method, it is possible to reveal not only the way the author and poet use the language, but also the words that are not included in the dictionaries as of the period, and the ways of word derivation. In this context, Hüseyin Rahmi Gürpınar, one of the leading novelists of 20th century Turkish literature, exhibited the colorful and active lifestyles, customs, superstitions and superstitions of Istanbul and its surroundings in his works with the richness of his imagination and flowing language with his observations. In his works, Gürpınar reflected almost all social, psychological, political and economic issues that are closely related to the society he lived in, exaggerating from time to time. Gürpınar's works have been simplified to today's Turkish by many publishing houses. In this study,

Keywords: Hüseyin Rahmi Gürpınar, Vocabulary, Turkish Dictionary

Presentation ID / Sunum No= 307

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Huzur'u Mana-Yı Muhalifinden Okumak

Doç. Dr. Ruhi İnan¹

¹*Balıkesir Üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

Saadeti bir "turfa meyveye" benzeten Tanpınar, mutluluğun geçici bir haz olduğuna vurgu yapmak gayesindedir. Hakikaten de mutluluk, arayışın gölgesinde kalan hatta onunla cezbeye gelen bir dizi anların bütünü gibidir. Bu anlar bazen maddi bir hazzı ifade ederken bir taraftan da manevi bir içsel serüveni de anlatır. Huzur romanı huzuru, yirmi dört saat gibi kısa bir süreçte geriye kırılmalarla bir dizi belirsizliğin gölgesinden anlatır. Anlatılan her ne kadar huzur gibi görünse de insanın iç huzursuzluğunun dışı vurumudur. Mutlak saadet yoktur, sadece huzuru değerli kılan huzursuzluklar bütünü vardır. Çalışmada romandaki kişilerin; nesne, zaman, mekan ve birbirleriyle olan münasebeti, endişeleri, korkuları üzerinden "huzur" kavramı irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Huzur, Tanpınar, Eleştirel Okuma

Reading the Huzur From Its Oppositional Meaning

Abstract

Tanpınar, who likens happiness to a "fresh fruit", aims to emphasize that happiness is a temporary pleasure. Indeed, happiness is like a whole series of moments that are overshadowed by the pursuit and even attracted by it. While these moments sometimes express a material pleasure, they also tell a spiritual inner adventure. The novel Huzur tells about the peace in a short period of twenty-four hours, from the shadow of a series of uncertainties by breaking back. Although the story seems like peace, it is an expression of the inner restlessness of the human being. There is no absolute bliss, only the restlessness that makes peace valuable. In the study, the people in the novel; The concept of "Huzur" will be examined through the object, time, place and their relationship with each other, concerns and fears.

Keywords: Huzur, Tanpınar, Critical Reading

Presentation ID / Sunum No= 261

Oral Presentation / Sözlü Sunum

I. Selim'in Divanının Manzum Tercümesi

Doç. Dr. Volkan Karagözlü¹, Arş. Gör. Songül Akboğa²

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0001-7796-122X

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü*

ORCID ID:

Özet

I. Selim'in Divanının Manzum Tercümesi Osmanlı padişahları, farklı sanat dalları ile uğraşmışlar, hatta bazıları bu sanatlarda usta sanatçı konumuna kadar yükselmişlerdir. Osmanlı devletinde baskın konumdaki şairlik haneden mensuplarının pekçoğunun ilgilendiği alan olmuştur. 36 hanedan mensubunun 22'si kaynaklarda şair olarak anılmaktadır. Bu şairlerden bir tanesi de Selimî mahlasıyla şiir yazan Yavuz Sultan Selim'dir. I. Selim şiirlerini Farsça yazmış ve bu şiirler bir divan olarak toplanmıştır. Yavuz Sultan Selim'in şiirleri üzerine değişik çalışmalar yapılmıştır. Divanı Ali Nihat Tarlan tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Türkçe şiirler de yazan Yavuz Sultan Selim'in bu şiirleri Fatih Köksal tarafından şiir mecmualarından bulunup, bilim alemine tanıtılmıştır. Yavuz Sultan Selim'in divanı son olarak Bedri Mermutlu tarafından padişaha sunulan minyatürlü nüsha keşfedilerek çalışılmıştır. Çalışma araştırmacı tarafından tam ve özgün bir nüsha olarak bildirilmektedir. Yavuz Sultan Selim'in divanı, Kosova merkez naibi Hüseyin Şevket tarafından manzum bir biçimde Türkçeye aktarılmıştır. Bildiride Hüseyin Şevket'in eseri bilim alemine tanıtılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Edebiyatı, I. Selim, Divan, Tercüme, Hüseyin Şevket

Verse Translation of the Divan of Selim I

Abstract

The Ottoman sultans dealt with different branches of art, and some even rose to the position of master artists in these arts. The field that most of the members of the poetic dynasty, which was in a dominant position in the Ottoman state, were interested in. 22 of 36 dynasty members are mentioned as poets in the sources. One of these poets is Yavuz Sultan Selim, who wrote poetry under the pen name Selimî. Selim I wrote his poems in Persian and these poems were collected as a divan. Various studies have been carried out on the poems of Yavuz Sultan Selim. His Divan was translated into Turkish by Ali Nihat Tarlan. These poems of Yavuz Sultan Selim, who also wrote poems in Turkish, were found by Fatih Köksal in poetry magazines and introduced to the scientific world. The Divan of Yavuz Sultan Selim was studied by discovering the miniature copy presented to the sultan by Bedri Mermutlu. The study is reported by the researcher as a complete and original copy.

The Divan of Yavuz Sultan Selim was translated into Turkish in verse by Hüseyin Şevket, the central regent of Kosovo. In the paper, Hüseyin Şevket's work will be introduced to the scientific world.

Keywords: Classical Turkish Literature, Selim I, Divan, Translation, Hüseyin Şevket

Presentation ID / Sunum No= 143

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İbrahim Gazi'nin Hikâyelerinde İkinci Dünya Savaşı İzleri

Araştırmacı Bahar Urhantaş¹

¹Bartın Üniversitesi (Lisansüstü Eğitim Enstitüsü - Türk Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı - Yüksek Lisans Öğrencisi)

ORCID ID: 0000-0001-8340-4542

Özet

Hikâye, yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan olayları yere ve zamana bağlayarak insan yaşamından kesitler sunarak bir kurgu içinde anlatan kısa edebî yazılara hikâye (öykü) denir. Hikâyenin temel yapı öğeleri; olay örgüsü, kişiler, zaman ve mekândır. İbrahim Gazi, Tatar Edebiyatının önde gelen hikâye yazarlarından biridir. Sanatçının hikâyelerinde İkinci Dünya Savaşı izleri sıkça karşımıza çıkmaktadır. Çünkü İkinci Dünya Savaşı'nın yaşandığı yıllarda İbrahim Gazi de bizzat savaşa katılmış ve cephede savaş muhabirliği yapmıştır. Bu dönemde gazete ve dergide önemli görevlerde bulunmuş, yazıları yayımlanmıştır. “Ahmet Dede”, “Sığırcıklar”, “Ana”, “Çocuk ile Köpek”, “Soylu Alman ve Kazlar”, “Elma Ağaçları Çiçek Açar”, “Biz Öyle Rastlaşırız”, “Üç Mahmut”, “Onlar Üç Kişiydi”, “Can Azığı” ve “Kış Akşamı” hikâyeleri ele alınmış ve Tatar Türkçesinden Türkiye Türkçesine aktarılmıştır. Nitel araştırma yönteminden yararlanılarak metin odaklı olduğu için hikâye türünün yapı öğeleri esas alınarak hikâyelerdeki İkinci Dünya Savaşı yansımaları tespit edilmiştir. Olay örgüsü, kişiler, zaman ve mekâna ek olarak diğer öğeleri olan anlatıcı, çatışma, konu açısından da incelenmiştir. Toplumsal olaylar insanlar üzerinde büyük etkiye sahiptir. Savaş, insanların günlük hayatını etkilemiş ve İbrahim Gazi bu etkileri hikâyelerine yansıtarak okuyuculara sunmuştur. Yapılan çalışma ile İbrahim Gazi'nin hikâyelerinin bir kısmı incelenerek araştırmacılara yapacakları çalışmalar için örnek bir araştırma olması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İbrahim Gazi, Tatar Edebiyatı, İkinci Dünya Savaşı, Hikaye

Presentation ID / Sunum No= 127

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İbrahim Gülşenî Divanı'nda Rakip Kavramının Kullanımları Üzerine Bir İnceleme

Dr. Emre Töre¹

¹Aile ve Sosyal Hizmet Bakanlığı
ORCID ID: 0000-0003-3074-0109

Özet

Divan edebiyatında en çok işlenen tema aşktır ve aşk, âşık ile maşuk arasında cereyan ederken bu ikiliye rakip eşlik etmektedir. Rakip, herhangi bir işte birbirinden üstün olmaya çalışanlardan her biri, bekçi, Allah adlarından olup görüp gözeten anlamlarına gelmekle birlikte farklı sözlüklerde farklı anlamlarla kullanıldığı da görülmektedir. Genel olarak rekabet kelimesinden geldiği düşünülse de Arapçadaki kullanımı ile henüz evlenmemiş olan genç kızların evlendirilinceye kadar onu kem nazarlardan saklayan, kollayıp gözetmekle yükümlü, ağabey, erkek kardeş, amcaoğlu gibi koruyup kollayan kişi anlamında kullanılmıştır. Fars edebiyatında ise genel olarak âşığa nazaran sevgiliyi seven ikinci âşık olarak ele alınmıştır. Divan edebiyatında ise İran edebiyatındaki anlamı alınmakla birlikte ilk anlamı da unutulmamış ve şiirlerde yer bulmuştur. Hatta bazı çalışmalarda “rakib”in habis bir yılan ve karşıt yıldız anlamlarında kullanıldığı örneklerle açıklanmıştır. Kelimenin bunların haricinde de anlamlarının olması, Arap ve Fars edebiyatlarındaki birbirinden farklı kullanımları konu ile ilgili karışıklığı ortaya koymak bakımından önem arz etmektedir. Bir başka konu da sözlüklerde rakip kelimesinin eşanlamlısı olarak kullanılan ağyar kelimesi ile ilgilidir. Bu iki kelime bugüne kadar yapılan çalışmalarda eş tutulmuş ve aralarına herhangi bir ayrım gözetilmemiştir. Bu çalışmada rakip ile ilgili yapılan çalışmaların ve rakip kavramının sözlük ve terim anlamları üzerinde durulacak, İbrahim Gülşenî ve eserleri hakkında genel bir bilgilendirme yapılacaktır. Akabinde Divanı'nda yer alan rakip-ağyar kullanımları ile ilgili örnek beyitler ve rakip-ağyar kavramının kullanıldığı anlamlar açıklanacak, bugüne kadar yapılan çalışmalarla örtüşen kullanımlar ortaya çıkarılacaktır. Rakip ve ağyar kelimesinin kullanımındaki farklılıklara İbrahim Gülşenî Divanı özelinde değinilecektir. Rakip redifli gazeldeki anlamlar ile beyitlerde müstakil bulunan rakip kullanımları arasındaki farklar tespit edilecek, daha önceki yapılan araştırmalar ışığında diğer rakip temalı gazellerle karşılaştırması yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Rakip, İbrahim Gülşenî, Divan

Presentation ID / Sunum No= 200

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İrk Bitig 64'te Geçen Kök Boymul Togan Kuş Men İfadesi Üzerine

Öğr. Gör. Dr Süleyman Hilmi Kızıldağ¹

*¹Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
ORCID ID: 0000-0003-4107-923X*

Özet

Eski Uygur diyalakti ile dokuzuncu yüzyılın başlarında yazıldığı düşünölen İrk Bitig, eski Türk runik harfleriyle kağıda yazılarak bir kitapçık biçiminde oluşturulmuş ve günümüze kadar ulaşmış tek eserdir. Eser döneminin sosyo-költürel değeri, dil bilgisi özelliklerini ve söz varlığını zengin bir şekilde yansıtan bir fal kitabıdır. Altmış beş fal ve bir hatimeden oluşmuştur. Eserde ima yoluyla bireysel ve toplumsal öğütlerin de bulunması eserin değeri, artırılmaktadır. Keşfedildiği günden bugüne eser üzerine Türkologlar çok çeşitli araştırmalar yapmışlardır. Bu çalışmada da İrk Bitig 64'te geçen “kök boymul togan kuş men” ifadesi incelenecektir. Öncelikle ifadedeki boymul sözcüğünün etimolojisi araştırılacak ve sözcükteki +l ekinin işlevi belirtilecektir. boymul sözcüğü Dîvânü Lugâti't -Türk'te “boynunda ak olan at, koyun vb.”, Tarama Sözlüğü'nde “boynu halka gibi vücudunun renginden başka renkte olan hayvan veya kuş”, Derleme Sözlüğü'nde “boynu siyah koyun” anlamlarıyla bulunmaktadır. Sözcüğün sözlüklerde farklı şekilde anlamlandırılmasından olsa gerek, konu üzerinde çalışan Türkologlar ifadedeki boymul sözcüğüne odaklanmışlar ve “kök boymul togan kuş men” ifadesine farklı anlamlar vermişlerdir. Çalışmada bu anlamlar belirtilecek ve önceki çalışmalardan farklı olarak ifadedeki hayvanın yırtıcı kuş türlerinden -falco naumanni bilimsel adıyla bilinen- “küçük kerkenez” olduğu ortaya konacaktır. Söz konusu kuşun metindeki ifadeyi ilgilendiren en önemli özelliği erkek cinsinin baş kısmının ve boynunun mavimsi renkte olmasıdır. Falda anlatılan eylemin öznesi konumundaki hayvanın türünün tam olarak belirlenmesi, hem falın yorumlanmasına hem de dönemin söz varlığına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: İrk Bitig 64, Eski Türkçe, Kök Boymul Togan Kuş, Küçük Kerkenez

Presentation ID / Sunum No= 254

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı'nın Uşak Varyantı ve Uşak Ağzında Sıra Dışı Bir Zarf-Fiil Kullanımı: -Inca Keri Yapısı Üzerine

Öğr. Gör. Dr Ahmet Akpınar¹

¹ Bayburt Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-2965-1627

Özet

Dede Korkut hikâyeleri, Oğuz Türklerinin mücadelelerini ve kahramanlıklarını anlatan destansı halk hikâyeleridir. Çeşitli vesilerle Orta Asya, Balkanlar ve Anadolu'ya taşınarak ve yüzyıllarca dilden dile aktarılacak hikâyeleşen bu destanlara Türkiye Türkçesi ağızlarında çeşitli biçimleriyle rastlanmaktadır. Anadolu'nun pek çok bölgesinde varyantı tespit edilen bu hikâyelerden biri de Bamsı Beyrek hikâyesidir. Bamsı Beyrek hikâyesi, içerisindeki motif zenginliği ve konusu itibarıyla diğer hikâyelerden ayrılır. Bunun yanı sıra, bu hikâyenin Dede Korkut hikâyelerinden mi çıktığı yoksa ona kaynaklık mı ettiği henüz tam olarak açıklığa kavuşturulamamıştır. Bu bildiride, Bamsı Beyrek Destanı'nın Uşak/Sivaslı'dan derlenen varyantı tanıtılarak diğer varyantlarla benzeşen ya da farklılaşan yönüne değinilecektir. Ayrıca, bu varyantta *keri* son çekim edatıyla kurulmuş bir gramer yapısı tanıtılacaktır. Bu yapı olumsuz fiil tabanına -Inca zarf-fiiliyle bağlanarak *keri* son çekim edatını alıp birleşik zarf-fiil yapısı oluşturmuştur. Bu yapı '-mA(y)IncAyA kadar, -mAdIkçA, -mAdIkAn sonra' anlamında eylem zarfını işaretlemekte ve görevce limitatif fonksiyonunu yerine getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dede Korkut, Bamsı Beyrek, Anadolu Ağızları, Uşak Ağzı, Son Çekim Edatı

Presentation ID / Sunum No= 13

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kazak Mizah Kahramanı Kulakay ve Kulakay ile İlgili Anlatılar

Prof. Dr. Naciye Yıldız¹

¹Ankara Hacı Bayram Veli

Özet

Kulakay, Uygur, Kazak, Kırgız gibi Türk boylarının yaşadığı bir coğrafya olan Tarbagatay Bölgesinin Şarşokı/Arşalı civarında yaşayan bir Kazak ailesinin altı oğlunun en küçüğüdür. Kulakay, “kuv” yani “kurnaz” unvanıyla tanınır. “Kurnazlık” kişiliğinin bir parçası gibidir. Kulakay Kuv’un babası Tarbagatay’ın tanınmış kişilerindendir. Eşinin adı anlatmalarda Derican olarak geçer. Onunla ilgili olarak anlatılanların hepsine fıkra demek mümkün değildir, bir kısmı kısa öykü tarzında anlatmalardır. Bu anlatmalar onun insanları kandırmasıyla ilgilidir. Anlatmalara göre 80 yaş civarında vefat etmiştir. Ölüm döşeginde bile insanları aldatmaya çalışmaktadır. İnsanların huyunu bildikleri halde onun sözlerine inanmaları, anlatmalarda mizah unsuru oluşturmaktadır. 100 Ciltlik Babalar Sözi’nin 97. Cildinde 28 fıkra ve anekdot, Kulakay Kuv ile ilgilidir. Bu çalışmada Kulakay Kuv tanıtılmaya ve onunla ilgili anlatmalar gülme teorilerine göre değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gülme, Kurnazlık, Kazak, Kulakay

Presentation ID / Sunum No= 286

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kazak Türklerinde Halk Takvimi ve Kullanılan Adlar Üzerine Bir Değerlendirme

Dr. Olcay Güntülü Özakaydın¹

¹MEB

ORCID ID: 0000-0002-8665-2696

Özet

Medeniyeti ve kültür seviyesi hangi gelişme düzeyinde olursa olsun bir halkın gündelik yaşam gereksinimlerini düzenleyebilmek için tarihin en eski dönemlerinden itibaren; gün, ay, mevsim ve yıl bölümlenmesi için belirlenen bir yöntemle başvurması takvim kelimesini ortaya çıkarmıştır. Türk tarihinin geçirmiş olduğu uzun yüzyıllar ve Türk milletinin yaşadığı çeşitli coğrafi ve kültür koşulları içinde "on iki hayvanlı Türk takvimi" başta olmak üzere bir çok takvim çeşidi kullanılmıştır. Özellikle yerleşik düzene geçme ile paralel olarak gelişen tarım ve hayvancılık insanların doğayla mücadele etmesine sebep olmuştur. Bu mücadelede yaşanan tecrübeler insanın doğayı, evreni gözlemleyip kayıt tutup önlem almak gereğini doğurmuştur. İşte bu tecrübelerin sonunda "halk takvimi" ya da "çoban takvimi" ortaya çıkmıştır. Özellikle yıldönümleri, mevsim geçişleri, iklim etkileri, bitki ve hayvanların gelişimleri tüm Türk dünyasında olduğu gibi Kazak Türklerinde de yaşamın temelini oluşturmuştur. Bu yüzden ay isimleri bile içinde bulunduğu mevsim şartlarının durumuna göre şekillenmiştir. Örneğin; Kazaklarda "Kantar" olarak bilinen ocak ayı, bu ismi günlerin kısıp gecelerin uzamasından dolayı "terazinin dayağı" na benzetilmesinden dolayı almıştır. Yine Kazak Türkleri ekim ayına "Kazanurdu" adını vermişlerdir. Bunun nedeni ise halk takvimine göre ekim ayında ekin ve bahçe işi biter. Soğuklar başlar. Ekinler bu aydan önce yetiştirilmezse soğuk vurur ve kıtlık başlar. Bu yüzden Kazaklarda bu ayın ismine "Kazanurdu" denilmiştir. Sadece ay isimleri değil özel günlerde de halk takvimi kullanılmıştır. Kazaklarda ölen birinin arkasından kırk gün sayılır ve her perşembe günü "shelpek" denilen pişi pişirilip dağıtılır. Ayrıca Kazak Halk Takviminde yer alan ermiş veya kutsal sayılan "Kamber Ata" ve "Ayaz Ata" gibi kişilerde bir çok Türk geleneğinde karşımıza çıkar. İşte bu çalışmada Kazak Türklerinin de kullandığı Halk Takviminde yer alan ay adları, özel gün adları, önemli kişilerin adları, yemek adları, gelenek görenek adları ve bu adların nerelerden geldiği üzerine yapacağımız değerlendirmeler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Takvim, Halk Takvimi, Kazak Türklerinde Halk Takvimi ve Kullanılan Adlar

An Evaluation On the Folk Calendar and the Names Used in Kazakh Turks

Abstract

From the earliest periods of history, in order to regulate the daily life needs of a people, regardless of their civilization and cultural level; The use of a specified method for day, month, season and year division has revealed the word calendar. In the long centuries of Turkish history and in various geographical and cultural conditions of the Turkish nation, many types of calendars have been used, especially the "Turkish calendar with twelve animals". Especially agriculture and animal husbandry, which developed in parallel with the settlement, caused people to struggle with nature. The experiences in this struggle have led to the necessity of observing nature and the universe, keeping records and taking precautions. At the end of these experiences, the "folk calendar" or "shepherd's calendar" emerged. Especially anniversaries, seasonal changes, climatic effects, the development of plants and animals have formed the basis of life for Kazakh Turks as well as in the whole Turkish world. That's why even the names of the months are shaped according to the conditions of the seasons they are in. For example; Known as "Kantar" in Kazakhs, the month of January got this name because of its likeness to the "beating of the scales" due to the shortening of the days and the lengthening of the nights. Not only the names of the months, but also the folk calendar was used on special days. Forty days are counted after a deceased person, and a bagel called "shelpek" is cooked and distributed every Thursday. In addition, people such as "Kamber Ata" and "Ayaz Ata", who are considered saints or holy in the Kazakh Folk Calendar, appear in many Turkish traditions. In this study, the names of the months, the names of special days, the names of important people, the names of dishes, the names of traditions and customs in the People's Calendar used by Kazakh Turks and where these names come from are given.

Keywords: Calendar, Folk Calendar, Folk Calendar and Names Used by Kazakh Turks

Presentation ID / Sunum No= 181

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kazan Tatar Edebiyatında Tragedyanın Doğuşu ve Gelişimi

Prof. Dr. Alsou Kamalheva¹

¹*Bartın üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-7390-0654

Özet

Sahne sanatlarının en eski türü olan tragedyanın ortaya çıkışı MÖ 7. ve 6. yüzyıllara dayanmaktadır. Antik Yunan'da şarap ve şenlik tanrısı olduğuna inanılan Dionysos onuruna yapılan ayinler ve kutlamalar esnasında söylenen dithyrambos şarkıları eşliğinde gerçekleştirilen danslar, tragedyanın ilk ve en ilkel halidir. 16. yüzyılda İngiltere'de, 17. yüzyılda Fransa'da örnekleri görülmeye başlanan tragedya, 19.yüzyılda evrensel bir mahiyet kazanır. Kazan Tatarlarının tarihi süreç içinde yaşadığı, trajik sonuçlar doğuran toplumsal olaylar; tragedya türü için zengin bir kaynak niteliği taşımaktadır ancak sahne sanatlarının Müslümanlar arasında günah kabul edilmesi, bu türün 19. yüzyılın ikinci yarısına kadar Tatar edebiyatında görülmesine engel olur. 19. yüzyılda Kazan Tatarları arasında aydınlanma hareketi başlar. Önemli Tatar âlimleri tarafından gerçekleştirilen bu hareket, Tatar halkının modern sanatlara, bunların içinde özellikle sahne sanatlarına ilgi göstermesini sağlar. Tatar tiyatrosunun Batılı anlamdaki ilk eseri, 1887'de Abdurrahman İlyası tarafından yazılan Biçare Kız'dır. O ve ondan sonra 1917'de sansürün kalkışına kadarki dönemde ortaya konan tiyatro eserleri komedi ve dram türündedir. Toplumdaki düzensizlikten beslenen tragedya, siyasî baskılardan dolayı daha geç bir dönemde ortaya çıkar. Tatar halkının yıllarca maruz kaldığı Rus zulmünün Tatarların en büyük trajedisi olarak yer aldığı bu eserlerin ilki Ayaz İshakî tarafından kaleme alınan Züleyha'dır. Onun ardından birçok önemli isim bu alanda eserler verir. Yirminci yüzyılın ortalarına kadar tragedya tarihten beslenirken yirminci yüzyılın sonlarına doğru değişen toplum yapısı ve farklılaşan dünya algısı sanatın konusunda da bir dönüşüm sağlar. Tragedya hem tema hem de teknik bakımdan yeni arayışlara girer. Bu dönemde manevi değerlerdeki çöküş, geleceğe karşı ümitsizlik, hayatın anlamını bulamamış ruhların bunalımı, yabancılaşma gibi yeni konular da tragedyalarda ele alınır. Halkı içinde bulunduğu bunalımdan kurtarabilme, onlara umut olma adına tragedyalarda millî kahramanlar oluşturulduğu da görülür. Kazan tatar tiyatro tarihinde tragedyalara, Tatar toplumunun yaşadığı sosyal ve siyasî dönüşümün sancılarını yansıtan en güçlü tür olur.

Anahtar Kelimeler: Kazan Tatar Edebiyatı, Tatar Tiyatrosu, Tragedya

Presentation ID / Sunum No= 41

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kırcaali'nin Çağdaş Türk Kadın Şairleri Üzerinde Jinoeleştirel Bir İnceleme

Doç. Dr. Atıf Akgün¹, Researcher Sahita Jafarizad²

¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0002-3893-4912

² Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0002-3893-4912

Özet

Balkanlarda gelişen çağdaş Türk edebiyatlarının toplumdaki sosyal meseleleri takip eden yönü ilk dönemlerinden itibaren güçlü olmuştur. Bu bağlamda değerlendirilebilecek önemli alanlardan biri de kadının toplumdaki konumu ve bunun kadınlar tarafından nasıl resmedildiğidir. Bu çalışmada, Bulgaristan'da Türklerin yoğun olarak yaşadığı Kırcaali'de yakın dönemde varlık gösteren Türk kadın şairlerin şiir türündeki eserleri merkeze alınmıştır. “Bitmeyen Hikayeler” (Bedriye Naim Mutlu), “Babamın Kızı” (Resmiye Mümün), “Hayat Dediğin” (Aysun Ramadan), “Aile Ağacı” (Bedriye Naim Mutlu), “Hüzün Mısraları” (Şefika Refik) ve “Şifa Çiçeği” (Nefize Habip) başlıklı şiir kitapları örneklem havuzu olarak belirlenerek, Elain Showalter'in (Jinoeleştiri) kadın eleştirisi teorisi bağlamında incelenmiştir. Söz konusu teori kadınların edebî gelişiminin üç aşamasını göstermeye odaklanmaktadır: Ev, hareketsizlik, ev işleri, bağımlılık ve geçmiş gibi kavramlarla temsil edilen ve erkek yazarların taklit edildiği kadınsı aşama; hareketlilik, bağımsızlık, kadın haklarının savunulmaya başlandığı ve gelecek gibi kavramlarla ilgilenen feminist aşama ve kadın bilincinin yeni bir farkındalığını sunan kadın aşaması. Çalışmamızda odaklanılan eserlerde kadınların aile fertlerinin kaybıyla ilgili trajik duyguları, ailenin ve dinin yüceltilmesi, aşk şiirleri, şairelerin hayata ve geleceğe yönelik duygu ve düşünceleri, hayata karşı umutlu tavırları, acılardan ve bağımlılıktan kurtulma çabaları gibi temaların ağırlık kazandığı görülür. Çalışmamızda öncelikle örneklem eserlerin Elain Showalter'in kadın eleştirisi teorisine dayalı olarak sahip olduğu karakteristikler ortaya konulmuştur. Çalışmada sonuç olarak söz konusu kadın merkezli edebî hareketin Showalter'in feminist yazma gelişimi modeliyle mukayeseli olarak genel değerlendirmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bulgaristan, Kırcaali, Jinoeleştiri, Kadın, Feminizm, Şiir

A Gynocritical Study of Kırcaali's Turkish Female Contemporary Poets

Abstract

The aspect of contemporary Turkish literatures that developed in the Balkans, following the social issues in the society, has been strong since the first period. One of the important areas that can be

evaluated in this context is the position of women in society and how it is portrayed by women. In this study, the poetic works of Turkish women poets who were present in Kardzhali, where Turks live intensely in Bulgaria, were taken into the center. “Endless Stories” (Bedriye Naim Mutlu), “My Father's Daughter” (Resmiye Mümmün), “Life You Call” (Aysun Ramadan), “Family Tree” (Bedriye Naim Mutlu), “Lines of Sadness” (Şefika Refik) and “Healing Flower” Poetry books titled ” (Nefize Habip) were determined as a sample pool and examined in the context of Elaine Showalter's (Jinocriticism) theory of women's criticism. The theory focuses on showing three stages of women's literary development: the feminine stage, represented by concepts such as home, inactivity, housework, addiction, and the past, in which male writers are imitated; the feminist stage, which deals with concepts such as mobility, independence, the defense of women's rights and the future; and the female stage, which presents a new awareness of female consciousness. In the works focused on in our study, themes such as women's tragic feelings about the loss of family members, glorification of family and religion, love poems, poets' feelings and thoughts about life and the future, hopeful attitudes towards life, efforts to get rid of pain and addiction are seen to gain weight. In our study, first of all, the characteristics of the sample works based on Elaine Showalter's theory of women's criticism were revealed. As a result, a general evaluation of the woman-centered literary movement in question was made in comparison with Showalter's feminist writing development model.

Keywords: Bulgaria, Kardzhali, Ginocriticism, Women, Feminism, Poetry

Presentation ID / Sunum No= 147

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kırım Tatar Türkçesi Deyim ve Kalıp Sözlerinde Öfke Kavramı

Doç. Dr. Emine Atmaca¹, Dr. Öğretim Üyesi Reşide Gözdaş²

¹Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

ORCID ID: 0000-0002-8070-124X

²Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

ORCID ID:

Özet

Öfke duygusu temel duygularımızdan biridir. Öfke de tıpkı korku gibi, kendimizi dış dünyadaki tehlikelerden korumak için ortaya çıkar. Ya da herhangi bir tehlike durumuyla karşı karşıya kaldığımız zaman kendimizi korumak, kollamak ve hayata tutunmak için öfke duygusuna kapılırız. Bu duygu kaş çatma, dik dik bakma gibi yüz ifadeleriyle, terleme ya da yüzün kızarması gibi fiziksel belirtilerle dışa vurabileceği gibi, birine arkamızı dönme ya da dimdik durma gibi vücut diliyle, yüksek ve sert bir ses tonuyla, vurma, yumruklama, tekmeleme ya da nesneleri fırlatma, saldırganlık gibi agresif davranışlarla kendini belli edebilir. Peki dilimiz aracılığıyla bu duyguyu nasıl ifade ederiz? Türk dilinin bütün lehçe ve şivelerinin söz varlığında bu duyguyu anlatan/gösteren çok sayıda atasözü, deyim ve kalıp söz bulunmaktadır. Çalışmamızda öfke duygu durumunun bütün psikolojik çeşitliliği ile Kırım Tatar Türkçesi sözvarlığında nasıl karşılandığı üzerinde durulacaktır. Bu nedenle Kırım Tatar Türkçesinin sözlükleri, konuşma kılavuzları taranıp, tanıklarla sohbet edilip, öfke kavram alanına dâhil olan tamlama, deyim ve kalıp sözler derlenecektir. Konu ayrıca edebi eserlerden seçilmiş örnek cümleler ve atasözleriyle desteklenecektir. Deyim ve kalıp sözlerin semantik yapısını incelerken öfke duygusu ile ilgili belirli özellikler göz önünde bulundurulacaktır. Bu özellikler şunlardır: a) Öfkenin alevlenmesi ve karmaşık doğası (kırgınlık, utanç, hoşnutsuzluk, suçluluk, gerginlik, sinirlilik, kızgınlık, hiddet, nefret vb.), b) Öfkenin dışa doğru olumsuz yansıması, c) Öfke aracılığıyla psikolojik manipülasyon, d) Öfkenin geçiciliği ve yetersiz gerekçesi. Öfkeyi ifade eden Kırım Tatar Türkçesinin deyim ve kalıp sözleri, ayrıca bu duygunun şu dört aşamasına göre tasnif edilecektir: öfkenin gizli aşaması, heyecan aşaması, kontrol edilemeyen öfke patlaması ve öfkenin zayıflama aşaması. Bu çalışma aynı zamanda Kırım Tatar toplumunun öfke olgusuyla ilgili kültürel normlarını da ortaya çıkarmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kırım Tatar Türkçesi, Söz Varlığı, Duygu, Öfke

The Concept of Anger in Idioms and Aphorisms of Crimean Tatar Turkish

Abstract

Anger is one of our basic emotions. Anger, like fear, arises to protect ourselves from dangers in the outside world. Or, when we are faced with any danger situation, we feel anger in order to protect ourselves, watch over and hold on to life. This emotion can be expressed by facial expressions such as

frowning, staring, physical symptoms such as sweating or blushing, or by body language such as turning our back or standing upright, with a loud and harsh tone of voice, hitting, punching or kicking objects. It can also manifest itself with aggressive behaviors such as throwing and aggression. So how do we express this feeling through our language? There are many phrases, idioms and metaphors describing this feeling in the vocabulary of all dialects and accents of the Turkish language. In our study, we will focus on how the mood of anger is expressed in the Crimean Tatar Turkish vocabulary with all its psychological diversity. For this reason, dictionaries and speaking guides of Crimean Tatar Turkish will be screened, conversations with witnesses will be made, and phrases, idioms and aphorisms included in the concept of anger will be compiled. The subject will also be supported with proverbs and sample sentences selected from literary works. While examining the semantic structure of idioms and aphorisms, certain features of anger will be considered. These features are: a) the escalation of anger and its complex nature (disappointment, shame, discontent, guilt, tension, irritability, anger, rage, hate, etc.); b) outward negative reflection of anger; c) psychological manipulation through anger; d) transience and insufficient justification of anger. Idioms and aphorisms of Crimean Tatar Turkish expressing anger will also be classified according to the following four stages of this emotion: the hidden stage of anger, the excitement stage, the uncontrollable burst of anger and the weakening stage of anger. This research will also reveal the cultural norms of the Crimean Tatar society regarding the phenomenon of anger.

Keywords: Crimean Tatar Turkish, Vocabulary, Emotion, Anger

Presentation ID / Sunum No= 341

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Klasik Türk Şiirinde Helva Kültürü: Âdet, Gelenek ve İnanışlar

Dr. Öğretim Üyesi Derya Karaca¹

¹*Iğdır Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-3124-5978

Özet

Klasik Türk şiiri metinleri, eski kültürümüze ait malzemeyi, dönemin toplum hayatını canlı bir şekilde yansıtan çok önemli edebî ürünlerdir. Her şair, bireysel tercihiine göre içinde bulunduğu toplumdan beslenmiş ve şairlik yeteneği doğrultusunda kültürel unsurları estetik bir şekilde şiirinde kullanmıştır. Edebiyatımızda yemek kültürümüzle ilgili manzum ve mensur çeşitli eserler yazılmış, çeşitli edebî türler içerisinde de devrin yeme-içme kültürü konu edilmiştir. Klasik şairin duygularını dile getirirken ilham aldığı unsurlardan biri de mutfak kültürümüzde önemli bir yeri olan tatlılardır. Geçmişte tatlılar, hem saray hem de halk mutfağında önemli bir yere sahip olmuştur. Eskiden özellikle helva, bir tatlı çeşidi olmasının yanında aynı zamanda helva sohbetleri adı verilen bir eğlence çeşidiydi. Geleneksel tatlılarımızdan biri olan helva başta olmak üzere birçok tatlı çeşidi, klasik Türk şiiri metinlerinde teşbih ve mecaz unsuru olarak yer almıştır. Şairlerin özellikle sevgilinin güzellik unsurlarına bir benzetme unsuru olarak kullandıkları tatlılar, sadece isimleriyle değil; yapılış şekilleri, içerisindeki malzemeleri, belli günlerde yapılmaları gibi çeşitli özellikleriyle de beyitlerde karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada klasik Türk şiirinde helva; çeşitleri, benzetildiği unsurlar, yapılışı, helvaya dair âdet, gelenek ve inanışlar beyitler üzerinden ele alınacaktır. Böylece Osman Döneminin zengin helva kültürü, bir kültür taşıyıcısı olan klasik Türk şiirinden örneklerle ortaya koyulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tatlı Kültürü, Helva, Klasik Türk Şiiri, Gelenek, İnanışlar

Presentation ID / Sunum No= 16

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kovı Adının Anlamsal Boyutları ve 'kof İnsan' Kavramı

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Karaman¹

¹*Istanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-2524-8972

Özet

Ben, benlik, kendilik ve kişilik (self) sözcükleri birbirinin yerine kullanılacak biçimde benzer anlamları karşılamaktadır. Benlik, bireyi diğerlerinden ayıran duygu, düşünce, ilgi, tutum ve davranışlar bütünü olarak tanımlanabilir. Benlik kavramı (self-concept) ise bireyin kendisiyle ilgili olarak gerçek olanla her zaman uyumlayabilecek biçimde kendisinde bulunan öz algısıdır. Çok aşamalı ve boyutlu bir kavram olarak benlik üzerine dünden bugüne çeşitli araştırmalar yürütülmekte ve bu çalışmalar ışığında farklı kuramlar ortaya konulmaktadır. Benlik ve benlik kavramı kuramcılarının biri olan Carl Rogers, gerçek ve ideal benlik kavramları üzerinde durmuştur. Sözcük anlamlarıyla doğru orantılı karşılıkları işaretleyen gerçek ve ideal benlik arasında bir ilişki vardır. Gerçek ve ideal benlik birbirine ne kadar yakın olursa birey o derecede dengeli ve huzurlu olacaktır. Tam tersi durumlarda ise çeşitli sorunlar ortaya çıkmaktadır. Gerçek ve ideal benliği tutarsız olan insan tiplerinden kimileri aşırı öz güvene sahiptir. Bu tip insanlar çok bilgili, kültürlü, erdemli veya güçlü kuvvetli olduğunu düşünür. Ancak uzmanlık gerektirmeyecek bir biçimde daha ilk bakışta bu kişilerin anılan özelliklere sahip olmadığı anlaşılabilmektedir. Bu noktada, dillerin evrende bulunan sınırsız varlık, durum, terim ve kavrama ad bulma prensibiyle birlikte düşünüldüğünde Türk dilinin sözü edilen durumu üzerinde taşıyan kişileri adlandırmada bir sözcüğe gereksinim duyduğu değerlendirilmelidir. Bu itibarla yapılan çalışmada, anılan kavramı karşılamak için en eski tanıklaması eski Türk yazısının (runik / runiform) kâğıtlar üzerinde kullanılmasıyla oluşturulmuş İrk Bitig'de görülen kobı / kovı 'kof' adının kullanılıp kullanılmayacağı üzerinde durulacaktır. İrk Bitig'in 36. ırkında yer alan ilgili bölüm, mecazî bir kullanımı işaretlemektedir. Bu durum, Türk dilinin henüz o dönemden ne derece derin anlamsal ilişkiler kurabildiğinin de göstergesi olması açısından dikkate değerdir. Yöntemsel olarak ise kovı adının artsüremsel olarak anlamsal açıdan izi sürülerek semantik örüntüleri açıklığa kavuşturulmaya çalışılacaktır. Bunun yanı sıra sözcüğün Türk dilinin çağdaş lehçelerindeki durumu da ele alınacaktır. Sözcüğün uğradığı ses gelişim ve değişimlerinin de takip edilebileceği çalışmada ortaya çıkan verilerin yol göstericiliğinde sözcüğün yapısal durumuyla ilgili yorumlara da yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kovı, Kof, Benlik, Benlik Kavramı, Anlam Bilimi.

The Semantic Extents of the Name Kovı and the Concept of 'hollow Human'

Abstract

The words I, self, seater, and personality are used interchangeably and have similar meanings. Self can be defined as the whole of emotions, thoughts, interests, attitudes and behaviors that distinguishes an individual from others. Self-concept, on the other hand, is the self-perception of the individual in a way that may not always agree with what is real about oneself. Various researches have been carried out on the self as a multi-stage and dimensional concept from past to present, and different theories have been put forward in the light of these studies. Carl Rogers, one of the self and self-concept theorists, focused on the real and ideal self concepts. There is a relationship between the real and the ideal self, which marks the correspondences directly proportional to the meanings of the words itself. The closer the real and ideal self are to each other, the more balanced and peaceful a person will be. In the opposite cases, various problems arise. Some types of people whose real and ideal selves are inconsistent are overconfident. These types of people think that they are very knowledgeable, cultured, virtuous or strong-willed. However, in a way that does not require expertise, it can be understood at first glance that these people do not have the aforementioned features. At this point, when languages are considered together with the principle of finding a name for unlimited existence, situation, term and concept in the universe, it should be evaluated that the Turkish language needs a word to name the people who carry the aforementioned situation. In this respect, in this study, it will be focused on whether can be used the name kobı / kovı 'hollow' in Irk Bitig, the oldest testimony of which was created by using the old Turkish script (runic / runiform) on papers to meet the aforementioned concept. The relevant section in the 36th ırk of Irk Bitig marks a figurative use. This situation is remarkable in that it is an indicator of how deep semantic relations were established by the Turkish language even from that period. Methodically, the semantic patterns of the name kovı will be tried to be clarified by diachronically semantic tracing. In addition, the situation of the word in the contemporary dialects of the Turkish language will also be discussed. In the guidance of the data emerging in the study, where the phonic development and changes of the word can be followed, comments about the structural state of the word will also be included.

Keywords: Kovı, Kof, Self, Self-Concept, Semantic.

Presentation ID / Sunum No= 15

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Linguistic Interpretation of Zoonyms Arystan, Kabylan in Etymological Dictionaries of the Turkic Languages

Researcher Assemgul Rayeva¹

¹*L.N.Gumilyov Eurasian National University*
ORCID ID: 0000-0001-7445-8979

Abstract

The article covers common names of animals in the Turkic languages. The name of animals occupies a special place in the system of vocabulary of the Turkic languages. They are distinguished by the presence of an ancient lexical layer and a common characteristic for the Turkic languages. Today there is a need for zoonyms to generalize, systematize, and comprehensively analyze the etymological dictionaries of Turkic languages and explanatory dictionaries of individual languages. Therefore such analyses make it possible to identify the layers of Turkic zoonyms characteristic of the general Turkic period and subsequent periods, reflect the history of their formation, personal changes, and identify new species that appeared in later epochs. They also can become useful resources in the field of historical word formation, morphology and lexicology of the Turkic languages. In general, the study has been guided by etymological dictionaries of Turkic languages, scientific opinions on etymology of Turkic zoonyms have been analyzed. The purpose of the study is to analyze the linguistic personality of Turkic zoonyms. From the general content of the article, it is necessary to consider the subject of the study of Turkic zoonyms, analyze scientific conclusions on the etymological dictionaries of the Turkic languages regarding the zoonyms Arystan and Kabylan and to generate your own judgment. As a result of the study, it is suggested that the creation of zoonyms in the Turkic languages according to a certain model, that is, based on a general model of morphological structure, may have a certain word-formation system in the formation of animal names.

Keywords: Turkic Languages, Lexicology, Etymology, Etymological Dictionary, Zoonym.

Presentation ID / Sunum No= 100

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mavi Vatan (Blue Homeland) Sözcüğünün Tanımı, Terimleşmesi ve Sözlükselleşmesi

Doç. Dr. Ebubekir Eraslan¹

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-3713-1242

Özet

Ülkemizin son yıllarda özellikle Doğu Akdeniz'deki meşru haklarını dillendirmesi neticesinde Türkçede iki sözcükten oluşan ve “mavi vatan” olarak adlandırılan birleşik isim kullanılmaya başlanmıştır. Mavi vatan için “Türkiye’nin kara sınırları dışındaki millî deniz sınırlarıdır” tanımı yapılabilir. Bu ayrı yazılması gereken ve iki sözcükten oluşan sıfat tamlamasının (mavi vatan); ana vatan ve yavru vatan gibi akrabalık bildiren isimlerle yapılmış sıfat tamlamaları yapılarından sonra ‘renk adı+isim (vatan)’ şeklindeki yeni bir sıfat tamlaması hüviyetiyle oluşturulduğu, bunun da terimleştirildiği ve sözlükselleştirildiği gözlemlenmektedir. Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelime olarak tanımlanan terim sözcüğü; bir ihtiyaç üzerine tesis edilmektedir. Bir sözcüğün veya sözcük grubunun terimleştirilmesi için de belirli kıstasların oluşması gerekmektedir. “Mavi vatan” terimi de belirli bir ihtiyaç neticesinde ortaya çıkmış ve belirli kıstaslardan geçerek terimleştirilmiştir. Sözcükselleşme, yeni bir sözcüğün belirli içeriklerle genelleşmesi olarak tanımlanmaktadır. “Mavi vatan” sözcüğü yeni bir kavramı ihdas etmek için oluşturulmuş, ilgili literatürle içeriği doldurulmuş, terimleştirilerek artık halka mâl olmuş, toplum ve literatür açısından genel kabul görerek genelleştirilmiş ve uluslararası bir terim hâline getirilerek sözcükselleştirilmiştir. Çalışmanın amacı mavi vatan sözcüğünün tanımını sözlük bilimi ilkelerine göre yeniden yapmak, mevcut sözcüğün terimleşmesi ve sözlükselleşmesi üzerinde durmak, sözü geçen hususlardaki literatürün oluşturulmasını sağlamak ve bunu sağlamlaştırmak, Türk dilindeki vatan kavramının yeni sözlüksel alanına değinmektedir. Tüm bu veriler nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılarak sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mavi Vatan, Türkiye, Doğu Akdeniz, Türkçe, Ululararası İlişkiler.

Presentation ID / Sunum No= 197

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mecit Gafuri'nin “Kara Yüzler” Adlı Eserinde Halkın Kaderi

Araştırmacı Dilek Alpay¹

¹*Bartın üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

Tatar ve Başkurt edebiyatının ünlü yazarı Mecit Gafuri'nin "Kara Yüzler" adlı hikâyesi 20. yüzyıl başlarında Sovyet Devriminin edebiyata etkilerini gösteren önemli eserlerden biridir. Mecit Gafuri 1880 yılında dünyaya gelmiş, savaş ve ihtilalin getirdiği çetin durumların içinde birçok eser vermiş; aynı zamanda Abdullah Tukay ve arkadaşlarıyla birlikte Tatar edebi dilinin ortaya çıkmasında büyük rol oynamıştır. İhtilale kadar milli duyguların ön planda olduğu, adalet ve haksızlıkla mücadele, bağımsızlığa duyulan özlem gibi konuları işleyen yazar; ihtilalden sonra toplumsal konulara ağırlık vererek “Sovyet Halk Şairi” olarak anılmıştır. Yazarın “Kara Yüzler” adlı hikâyesi Tatar edebiyatında ilk psikolojik eserdir. Hikâyede cahil halkın ve onların bilgisizliğiyle çıkar sağlayan din adamları karşısında masum olmasına rağmen yüzüne kara çalınan bir genç kızın başından geçenler anlatılır. Olay örgüsünde betimlemelere fazlaca yer verilirken yaşananların küçük bir çocuğun gözünden aktarıldığı eser, Zakir ve Galime'yi suçsuz olmalarına rağmen kahraman olarak göstermez. Onların güçleri manevi dünyalarında. İnsanların suçlama ve aşağılamalarına karşı koyamayan Galime, bir daha hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını farkındadır. Konusu basit ancak dramatik unsurlar açısından zengin olan eserde sıradan insanların trajik öyküsü anlatılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mecit Gafuri, Kara Yüzler, Tatar Edebiyatı

Presentation ID / Sunum No= 180

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mersiyelerdeki Pervâsız, Cüretkâr Bazı Söylemler Üzerine

Doç. Dr. Mehmet Halil Erzen¹, Doç. Dr. Ruken Karaduman²

¹*Yüzüncü Yıl Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0001-7026-6785

²*Bayburt Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-3059-9424

Özet

Ölüm, bir son ve geri alınamaz bir kayıp olması nedeniyle oldukça sarsıcı bir hadisedir. Birey bir kaybın ardından kendisini terk edilme, suçluluk, öfke gibi karmaşık duygularla belirli bir anlamsızlık ve boşluk içinde yalnız, çaresiz hissedebilmektedir. Bu nedenle hayatın mutlak değişmezi olan ölüm, sanatın vazgeçilmez temalarından da biri olmuştur. Ölümün biyolojik anlamından ziyade psikolojik, sosyolojik, teolojik ve felsefi yaklaşımlarını ihtiva eden şairler yüzyıllar boyunca söylenegelmiştir. Kaybedilen kişiyle sosyal ilişkiler ağı içinde bulunan bireylerde ölümün yaşattığı yoksunluk, empati hissi, ölümün adaletsizliği fikri gibi duygular şairlerde bambaşka biçimlerde tezahür etmiştir. Ölümü anlamlandırmak hâlihazırda oldukça güçlü bir de genç yaştaki haksız ölümler; zaman zaman anlamlandırılması, kabullenilmesi mümkün olmayan bir hal ortaya çıkarabilmektedir. Bu nedenle ölüm olgusu karşısında şairler duygusal tepkilerini üzüntü, öfke ve isyan olarak yansıtabilir. Ölüm misali korkutan, hükmeden, yok eden bu otoriteye karşın isyan ve itiraz bazen oldukça pervasız bir görünüm kazanır. Mersiyelerde ağır suçlamalar ve telin eden ifadeler dönemin paşalarına, önde gelen nüfuzlu isimlere hatta sultanlara yönelik olabilmektedir. Ölen kişinin kimliği, ölüm biçimi, şairin onunla ilişkisi gibi birçok etken mersiyelerin anlatım şeklini az veya çok etkilemiştir. Özellikle şehzadelerin genç yaşlardaki ölümleri onlar hakkında kaleme alınan bazı mersiyelerde oldukça cesaret gerektiren söylemlerin dile getirilmesine neden olmaktadır. Bu bağlamda bilhassa Şehzade Mustafa ve Sultan Abdülaziz'in ölümleri halkın vicdanını sızlatan, şairleri de ne pahasına olursa olsun söz söylemeye yönelten vahim örneklerdir. Aziller ve sürgünler pahasına söylenen mersiyelerde şairler ise, başlarına gelebilecek her türlü sıkıntıyı göze almış gibi görünmektedir. Bu çalışmada Klasik Türk Edebiyatı çerçevesinde yazılmış çeşitli manzumelerdeki cesur, yer yer oldukça öfkeli ve ithamkâr söylemler irdelenmiştir. Bu söylemlerin nedenleri ve gelenekten ayrılan yönleri ele alınmış; feleğe, sultanlara veya dönemin güçlü, nüfuzlu şahıslarına yönelik olarak ne kadar cüretkâr olunabileceği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ölüm, Mersiye, Öfke, Şair

Presentation ID / Sunum No= 177

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mirza Ali Ekber Sabir'in Şiirlerinde Toplumsal Konulara Mizahi Yaklaşım

Araştırmacı Yasin Kol¹

¹*Bartın Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-3057-7463

Özet

Azerbaycan edebiyatında yenilikçi bir isim olan ve 19. yüzyılda realist ve romantik şiirler yazan Mirza Ali Ekber Sabir, toplumsal şiirlerinde hiciv kavramını ön planda tutar. Toplumu, toplumsal aksaklıkları, din adamlarını, siyasi eşitsizliği ve özellikle eğitim sistemini şiirlerinde ele almıştır. Söz konusu alanları en ince ayrıntısına kadar mizah unsuru ile hiciv unsurunu bir araya getirerek işlemiştir. Sabir, toplumun kültürel ve ekonomik problemlerini tespit ederek onları önce eleştirmiş sonra da bu alanlarda çareler aramıştır. 19.yüzyılda Azerbaycan topraklarında Rusların baskısı nedeniyle milli duyguların açığa çıkmasını sağlayan Sabir, yenilikçi şiirlerini de milliyetçilik duygusuyla yansıtır. Ancak milliyetçilik düşüncesini de mizah ve hiciv unsurları ile besleyen şair, Molla Nasreddin dergisinde ilk şiirlerinden başlayarak toplumun her yönünü ele almaya çalışır. Son nefesinde dahi toplumu düşünürken halkını, çağdaş toplumlar seviyesine ulaştırmak için kara mizah anlayışını güzel bir şekilde yansıtır. Türk edebiyatındaki Namık Kemal gibi milliyetçilik anlayışı içinde olan şair için halkı, her şeyden önce gelmiş ve şiirlerini adeta bir okul niteliğinde öğretmek için eleştirel bir anlayışla yazmıştır. Birçok açıdan değerlendirme imkânı bulunan Sabir, şiirlerinde toplumsallığı hicivle birleştirmiş ve kara mizah alanında önemli eserler vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Mirza Ali Ekber Sabir, Azerbaycan, 19.Yüzyıl, Mizah, Hiciv, Toplumsal

A Humor Approach to Social Issues in mirza Ali Ekber Sabir's Poems

Abstract

Mirza Ali Ekber Sabir, who is an innovative figure in Azerbaijani literature and wrote realist and romantic poems in the 19th century, prioritizes the concept of satire in his social poems. He dealt with society, social disruptions, clergy, political inequality and especially the education system in his poems. He worked on these areas down to the smallest detail by bringing together the element of humor and satire. By identifying the cultural and economic problems of the society, Sabir first criticized them and then sought solutions in these areas. Sabir, who enabled the emergence of national feelings due to the pressure of the Russians in the lands of Azerbaijan in the 19th century, reflects his innovative poems with a sense of nationalism. However, the poet, who feeds the idea of nationalism with elements of humor and satire, tries to deal with every aspect of society, starting with his first poems in the journal Molla Nasreddin. While thinking about society even in his last breath, he reflects his dark sense of humor in a beautiful way to bring his people to the level of contemporary societies.

For the poet, who has an understanding of nationalism like Namık Kemal in Turkish literature, the people came first and wrote his poems with a critical understanding in order to teach them as a school. Sabir, who has the opportunity to evaluate in many ways, combined sociality with satire in his poems and produced important works in the field of black humor.

Keywords: Mirza Ali Akbar Sabir, Azerbaijan, 19th Century, Humor, Satire, Social

Presentation ID / Sunum No= 359

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Moğolca ve Türkçedeki Aynı Kökte Olan Bazı Kelimeler Üzerine

Öğr. Gör. Ariyajav Batchuluun ¹

¹Moğolistan Devlet Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-3143-4314

Özet

Bir dilin, alıntı veya yabancı kökenli kelimelerin tespit edilmesi o dilin hangi dillerle bağlantılı olduğunun tespitini mümkün kılacaktır. Çeşitli dillerden kelimelerin bir diline girişi, hiç de o dilinin sözcük varlığı eksikliğinden kaynaklanmamaktadır ancak sosyo-tarihin çeşitli aşamalarında tarih, kültür, din, siyaset, ekonomi ve ticaret açısından yakın ve uzak birçok ülke ile kapsamlı ilişkilerin olduğunun kanıtı olacaktır. Örneğin, Moğolcada; Rusça, Çince, Mançu gibi komşu milletlerin dillerinin yanı sıra Arapça, Farsça, Türkçe, Tibetçe, Samgardi gibi kadim akrabalıklara sahip milletlerin dillerinden kelimeleri bulunduğunu, ayrıca İngilizce, Almanca ve Fransızca gibi modern dillerden kelimeleri olduğunu tarih ve dil bilimi açısından araştırmalıdır. Moğol diline çok eski çağlarda giren kelimeler, Moğol dilinin orijinal kelimelerinden neredeyse ayırt edilemez. Tahmin edebildiğimiz kadarıyla Moğol dilinde yabancı kökenli kelimeler kayıt edildiği ve yazılı olarak aktarıldığı 13. yüzyıla dayanmaktadır. Altay Grubu Dillerinin iki büyük temsilcisi olan Moğol dilleri ve Türk dillerinin sözcük varlığında her ikisinde de aynı kelimeler ve bir kökten türeyen sözcükler çok sayıda bulunmaktadır. Her iki dilde söz konusuyla ilgili çalışmalar yapılmıştır. Çalışmamızda, Moğolca ve Türkçedeki aynı kökte olan bazı sözcüklerin karşılaştırma yapılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Moğolca, Türkçe, Aynı Kökte Olan Kelimeler, Ortak Sözcük Varlığı.

Some Mongolian and Turkish Words With the Same Root

Abstract

Detection of a language, words of borrowed or foreign origin will make it possible to determine which languages that language is related to. The introduction of words from various languages into a language is not at all due to the lack of vocabulary of that language, but it will be evidence of extensive relations with many countries, close and distant, in terms of history, culture, religion, politics, economy and trade at various stages of socio-history. For example, in Mongolian; In addition to the languages of neighboring nations such as Russian, Chinese, Manchu, it should be researched in terms of history and linguistics that it has words from the languages of nations with ancient kinship such as Arabic, Persian, Turkish, Tibetan, Samgardi, and also has words from modern languages such as English, German and French. Words that entered the Mongolian language in ancient times are almost indistinguishable from the original words of the Mongolian language. As far as we can guess, words of foreign origin in the Mongolian language date back to the 13th century, when they were

recorded and transmitted in written form. In the vocabulary of Mongolian languages and Turkic languages, which are the two major representatives of the Altaic Group Languages, there are a large number of same words and words derived from a root in both. Studies have been carried out on the subject in both languages. In our study, it is aimed to compare some words with the same root in Mongolian and Turkish.

Keywords: Mongolian, Turkish, Cognate Words, Common Vocabulary.

Presentation ID / Sunum No= 251

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Mongyol-Un Niyuca Tobçıyan'da Kayıtlı Askeri Terimlere Filolojik Bir Yaklaşım: Çaydayul

Dr. Kutluay Erk¹

¹(PhD) Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0001-5095-7888

Özet

Moğol İmparatorluğu dönemine ait, türünün tek eseri olan Mongyol-un niyuca tobçıyan Mongolistler ve Türkologlar için zengin bir leksikolojik malzemeye sahiptir. Eser XIII. yüzyılda, hem Moğollar hem de Moğollarla müttefik veya onlara karşı savaşan birçok grup hakkında bilgiyi içeren zengin bir dil kaynağı olmakla beraber, imparatorluğun gidişatını ve genel olarak Moğol toplumunu canlandırmak için tasarlanan mit ve tarih olaylarının özenle seçilmiş ve hazırlanmış ifadelerini de içermektedir. Çalışmamızda Mongyol-un niyuca tobçıyan'da kayıtlı askerî terimlerden biri olan çaydayul, eserin anıtsal, edebî, filolojik ve kültürel dünyası göz önünde bulundurularak tarihî-karşılaştırmalı yöntemle ele alınmıştır. Analizimiz temelde Mongyol-un niyuca tobçıyan ile birlikte, Moğollar tarafından sunulan ve aynı zamanda Türkoloji başta olmak üzere diğer disiplinler tarafından sağlanan tarihî metin ve belgelerden de destek almaktadır. Buna göre çalışmamızda kelimenin kökeni açıklanmış, Türk ve Moğol dil tarihindeki durumu aydınlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mongyol-Un Niyuca Tobçıyan, Moğollar, Türkler, Askeri Terimler, Karşılaştırmalı Leksikoloji

Presentation ID / Sunum No= 367

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Nesîmî Divânında Geçen Ayetler ve Hurufilik Bağlamında İncelenmesi

Araştırmacı Sefer Bor¹, Araştırmacı Fırat Baki²

¹MEB

²MEB

Özet

Tarihi seyir içerisinde milletler kendi kültürel ve dini-edebi muhitlerini oluşturmuşlardır. Anadolu sahasında XIII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Edebiyatı hüküm sürmeye başlamıştır. Arap ve Fars edebiyatlarının etkisinde gelişen bu edebiyat zaman içerisinde kendi özgünlüğünü kazanmıştır. Tasavvufî etkinin ilk dönemlerde ki etkisi yadsınamaz bir durumdur. Bu dönemde sahneye çıkan Seyyid İmameddin Nesîmî, Türk Edebiyatının en farklı siması olmuştur. Fazlullah Hurufî'den etkilenerek Anadolu'da hurufiliğin en büyük temsilcisi olmuştur. İnancı bağlamında derisi yüzülerek öldürülmüştür. Çalışmama konu olan ayetler ve hurufilik bağlamında değerlendirmesine baktığımızda ise; Seyyid İmameddin Nesîmî Hz. Muhammed sevgisinin yanında Hz. Ali ve On İki İmam'a bağlılığı ile bilinir. Bu bağlılık ve sevgi divanında geçen ayetlerin farklı yorumlanmasına neden olmuştur. Ayetlerin açıklamasına baktığımızda her ne kadar İslami kaideler çerçevesinde olsa da Seyyid İmameddin Nesîmî değerlendirmeyi hurufilik inancı üzerinden yapmıştır.

Anahtar Kelimeler: Seyyid İmameddin Nesîmî, Ayet, Hurufilik, Divan Edebiyatı, Beyit.

The Verses Recited in the Divan of Nesimi and Their Analysis in the Context of Hurufism

Abstract

In the course of history, nations have formed their own cultural and religions literary surruundings. Ottoman literature began to prevail in the Anatolian realm from the 13th century onwards. Developed under the influnce of Arabic and Persian litaretures, this litareture acquired its originality over time. Sayyid İmameddin Nesimi who appeared on stage during this period, become the most different character of Turkish literature. He was influenced by Fazlullah Hurufi and became the greatest representative in Anatolia. In the context of faith, his body was swam. When we look at the verses which are the subject of the questioning and the evaluation of these verses in the context of hurufi's; Seyyid İmameddin Nesimi, Hz. Muhammed the prophet, Hz. Ali an On İki İmam are know for their commitmat to imitation. This devalotion and love has caused different interpretations of the verses in the divan. When we look at the statements in the last versesof the Divan, although İslam is in the framework of the bases, it the made the the noble evaluation through the hurufi's belief.

Keywords: Sayyid İmameddin Nesimi, Verse, Hurufic, Divan Litareture, Couplet.

Presentation ID / Sunum No= 219

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Ölüm Rüyası Eseri Üzerinden Vagif Sultanlı'nın Tahkiye Üslubu

Araştırmacı Seyfullah Koşmaz¹

¹*Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-5663-3806

Özet

Azerbaycan nesri, baskı döneminin son bulmasıyla 1960'lı yıllardan itibaren İsa Hüseyinov, Elçin Efendiyev, Anar Rızayev, Mevlüt Süleymanlı olmak üzere pek çok yazarın katkılarıyla gücünü artırır. Edebiyat alanında yaşanan gelişmeler beraberinde değişiklikleri de getirir. Gerek içerik gerekse üslup açısından değişimler yaşanır. Siyasi ve sosyal olayların da tesiriyle hem toplumsal sorunlar hem de bireyin iç dünyası, yalnızlık gibi temalar edebiyatta yerini bulur. Mezkûr edebiyatın gelişmesine katkı sağlayan ve edebiyattaki sözkonusu değişimlerin görüldüğü çağdaş yazarlardan biri de Vagif Sultanlı'dır. Erken yaşlardan itibaren edebiyat sahasında eserler ortaya koyan Vagif Sultanlı pek çok roman ve hikâye kaleme alır. Bu eserlerinden birisi de Ölüm Rüyası'dır. Yazarın tahkiye eserlerinde yer verdiği kahramanlar halkın içerisinde yaşayan, yalnızlaşan, yabancılaşan, özlem duygusu içerisinde olan kişilerdir. Eserlerde kullanılan mekanlar da kahraman-mekân ilişkisini destekleyecek bir biçimde fonksiyonel olarak kullanılır ve mekân olarak genellikle köy, mezarlık, yol, bahçe, ev ve oda varlık bulur. Yazarın eserlerinde kullandığı anlatım tekniklerinin kahraman-mekân ilişkisini ortaya çıkarma işlevine göre şekillendiği görülür. Bu bağlamda bakıldığında yazarın Ölüm Rüyası kitabında tasvir, anlatma, gösterme, özetleme, geriye dönüş (analepsis), diyalog, iç monolog olmak üzere pek çok modernist anlatım tekniğinden yararlandığı görülür. Bu çalışmada Azerbaycan edebiyatının günümüz yazarlarından olan Vagif Sultanlı'nın tahkiye eserlerinde tercih ettiği kahramanların, mekanların ve anlatım tekniklerinin anlatıdaki işlevi tetkik edilecek ve buradan hareketle söz konusu unsurların buluştukları ortak nokta tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Vagif Sultanlı, Tahkiye, Mekân, Anlatım Teknikleri, Üslup.

Presentation ID / Sunum No= 364

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Orhan Veli'de Edebî Eleştiri Vasıtası Olarak Şiir

Dr. Öğretim Üyesi M. Arif Erzen¹

¹*Yüzüncü Yıl Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-9923-0783

Özet

Türk edebiyatında XIX. asırdaki yenilik hareketiyle beraber fark edilen değişimlerden biri, edebiyat sanatına ilişkin değerlendirme yazılarının müstakil bir tenkid sahası oluşturacak şekilde gelişim göstermesidir. Yeni türlerin dâhil olmasıyla mensur metinlerin ağırlık kazandığı bir edebiyata geçiş yapılması ve birbiriyle çatışan görüşlerin, farklı edebî zevklerin bir arada bulunması eleştirel yaklaşımların gelişiminde etkili olur. Bilhassa polemikler yahut güncel eserler vesilesiyle gazete ve dergilerde yayımlanan düzyazılar, eleştiri birikimini zenginleştirir. Bu birikim, Cumhuriyet yıllarına gelindiğinde dikkat çekici boyutlara ulaşır. Yeni bir neslin temsilcileri denebilecek üç şairin *Garip* (1941) başlıklı ortak şiir kitabıyla giriştiği hareket, mevcut şiir algısı üzerinde yıpratıcı bir tesir göstermiştir. Devrin diğer anlayışları tarafından şiirde yozlaştırıcı bir etki yaratmakla suçlanan Garip hareketi, tartışmaların merkezinde yer alır ve uzunca bir süre eleştiri yazılarına konu sağlamayı sürdürür. Garip anlayışının doğuşu esnasında hareketin sözcüsü konumunda gözüken Orhan Veli, zaman zaman düzyazıları aracılığıyla edebiyat meseleleri üzerine fikirlerini paylaşmıştır. Ancak onun, asıl etkisini, bu fikirler için bir uygulama sahası vazifesi gören şiirleriyle gerçekleştirdiğine şüphe yoktur. Edebî eleştiri üretiminde en uygun zemini düzyazı formundaki metinler sağlıyor olsa da bu durum, manzum metinlerin edebiyat eleştirisi içermediği manasına gelmez. Nitekim birçok şairin, edebiyat ve sanat meselelerine ilişkin görüşlerini şiirlere taşıdığı görülmektedir. Cumhuriyet devri Türk şiirinin etkili ismi Orhan Veli, bu hususta iyi bir örnektir. Çünkü o, hem şiir tarzını mevcut poetik kabullere bir itiraz şeklinde geliştirmiş hem de bazı şiirlerinde doğrudan divan edebiyatı geleneğine, sanatlı ve soyut dile, şairâneliğe, vezin ve kafiye gibi şekli unsurlara, şiirde mûsikîye yahut problemli bulduğu diğer sanatsallık kabullerine yönelik tahrip edici bir alaycılığa başvurmuştur. Orhan Veli'nin şiirleri bu bakımdan değerlendirildiğinde görülmektedir ki ilgili örnekler, şairin poetik tutumunun bütünleyicileri olarak kalmayıp aynı zamanda edebî eleştiri görevi de üstlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şiir ve Eleştiri, Orhan Veli, Edebî Tenkid, Garip Hareketi.

Poetry As Literature Criticism and Orhan Veli

Abstract

One of the changes noticed with the innovation movement in the 19th century in Turkish literature is the development of evaluation articles on the art of literature in a way that creates an independent field of criticism. The transition to a literature in which prose texts gain weight with the inclusion of new genres and the coexistence of conflicting views and different literary tastes are

effective in the development of critical approaches. In particular, prose published in newspapers and magazines on the occasion of polemics or contemporary works enriches the accumulation of criticism. This accumulation reaches remarkable dimensions when it comes to the years of the Republic. The movement of three poets, who can be considered as representatives of a new generation, with a joint poetry book titled *Garip* (1941), had a corrosive effect on the prevailing perception of poetry of the period. The *Garip* movement, which is accused of creating a corrupting effect on poetry by other understandings of the period, is at the center of the debates and continues to provide a subject for criticism for a long time. Orhan Veli, who seemed to be the spokesperson of the movement during the birth of the strange understanding, shared his ideas on literary issues from time to time through his prose. However, there is no doubt that he achieved his main influence with his poems, which served as a field of application for these ideas. Although texts in the form of prose provide the most suitable basis for the production of literary criticism, this does not mean that verse texts are completely disconnected from literary criticism. As a matter of fact, it is seen that many poets carry their views on literature and art issues into poems. Orhan Veli, the influential figure of the Turkish poetry of the Republican era, is a good example in this regard. Because he both developed his style of poetry as an objection to existing poetic assumptions and applied a destructive cynicism towards artistic acceptances that he found problematic in some of his poems. These are matters such as tradition of classical Turkish literature, artistic and abstract language, poeticism, meter and rhyme, and music in poetry. When Orhan Veli's poems are evaluated in this respect, it is seen that the relevant examples do not only complement the poet's poetic attitude, but also play the role of literary criticism.

Keywords: Poetry and Criticism, Orhan Veli, Literary Criticism, *Garip* Movement.

Presentation ID / Sunum No= 245

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Özümüzü Kesen Kılıç (Göktürkler) Üzerine Bir İnceleme

Dr. Öğretim Üyesi Bayram Yıldız¹

¹*Balıkesir Üniversitesi*
ORCID ID: 0000 0002 6318 3997

Özet

Özümüzü Kesen Kılıç(Göktürkler) hem Azerbaycan hem de Türkiye'de daha çok şiirleri ile tanınan ve okunan Bahtiyar Vahapzâde'nin tarihi kaynaklara dayanarak yazdığı I.Göktürk Hakanlığının taht kavgaları yüzünden Çin esareti altına girmesini ve ardından bağımsızlık mücadelesini anlattığı tiyatro eseridir. Eser, iktidar hırsı ve vatan sevgisi çatışması üzerine kurulmuştur. Bu bağlamda eserde önce kişilerin iktidara sahip olmak için düştükleri hatalar, sonra vatan-millet sevgisi üst düzeyde olan kişilerin özgürlük mücadelesi anlatılır. Öğretici yönü ağır basan eser, teknik açıdan zayıftır. Özellikle dramatik çatışma ve olay örgüsü yeterince işlenmemiştir. İyilerin ve kötülerin hemen ayırt edildiği kişiler dünyası da derinlikten yoksundur. Göstermekten çok anlatmaya ağırlık verilen eser, konuşma örgüsü açısından da başarısızdır. Çalışmada eser içerik ve teknik açıdan incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Göktürkler, İktidar Hırsı, Vatan Sevgisi, İçerik, Teknik

A Review On the Özümüzü Kesen Kılıç(Göktürkler)

Abstract

Özümüzü Kesen Kılıç(Göktürkler) is a theatrical work in which Bahtiyar Vahapzâde, who is known and read more for his poems in both Azerbaijan and Turkey, tells the story of the I. Göktürk Khanate's entry into Chinese captivity due to the throne struggles and then the struggle for independence, based on historical sources. The work is based on the conflict of power greed and patriotism. In this context, the work first describes the mistakes people make in order to have power, and then the freedom struggle of people who have a high level of love for their homeland and nation. The work, which dominates the educational aspect, is technically weak. Particularly, the dramatic conflict and the plot were not handled adequately. The personal world, where the good and the bad are immediately distinguished, also lacks depth. The work, which focuses on telling rather than showing, is also unsuccessful in terms of speech pattern. In the study, the work will be examined in terms of content and technique.

Keywords: Göktürks, Greed for Power, Patriotism, Content, Technique

Presentation ID / Sunum No= 72

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Öz'e Dönüş Çağrısı: Cengiz Aytmatov'un Beyaz Gemi Adlı Eserinde Kendilik Temsilleri

Dr. Öğretim Üyesi Gülşah Şişman¹

¹*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-3222-7774

Özet

Türk dünyası edebiyatının gören, duyan, düşünen, hisseden, kavrayan aydınlık ve duyarlı kalemi Cengiz Aytmatov, sadece yapıtlarıyla değil yaşantısıyla da kendilik bilincinin olması gerek sesi kimliğindedir. 1968'de Kırgız Halk Yazarı, 1977'de Kırgız Halk Kahramanı ve 1979'da Sosyalist Emek Kahramanı seçilen; 1974'te Kırgız İlimler Akademisi, 1983'te Avrupa İlimler Akademisi, 1987'de Dünya İlim ve Sanat Akademisi üyeliklerinde bulunan; Avrupa Birliği, NATO, UNESCO ve Benelüks Kırgız delegeliğini üstlenen Aytmatov'un kişisel dramı edebî yönünü besleyerek eserlerinin, yaşadığı çağın ve mekânın ötesine uzanmasını sağlar. Sanatkâr, Yüz Yüze, Cemile, Selvi Boylum Al Yazmalım, Toprak Ana, Beyaz Gemi, Erken Gelen Turnalar, Gün Olur Asra Bedel, Cengiz Han'a Küsen Bulut, Dişi Kurdun Rüyalari, Kassandra Damgası, Elveda Gülsarı gibi eserleri aracılığıyla insanî değerlerini yitirip tükenişe sürüklenen toplumların/ bireylerin totaliter sistemler ve yok edici güçler karşısında silkinip kendilerine gelmelerine/ kendi öz'lerine dönmelerine çağrı yapar. Milli benlik, milli kimlik, tarihi barındıran hafıza, vatan sevgisi, gelenekler ve adetler, atalara saygı ve sevgi, değerlere bağlılık, kendine dönüş gibi değerler dizgesi bireyin kendilik temsillerinin belirleyicisi olurken ötekileşme/ başkalaşma, yozlaşma, Mankurtlaşma, bilinç yitimi, körleşme ise bu değerlerin karşısında yer alır. Beyaz Gemi'de bu temlerin kişi düzlemindeki tematik güçleri Mümin Dede, Çocuk, Kulubeg, Gülcemal, Bekey Teyze; karşı güçleri ise Orozkul, Seydahmet ve Nine'dir. Isık-Göl, San-Taş, ana dil, masal, türkü, efsane, tabiat, boynuzlu maral ana, beyaz gemi, dürbün, çanta, gölcük, anne, ev, vatan ve su ülkü değerlerin simge düzlemini; alkol, dayak, kırbaç, balta, tüfek, kravat, şehir ve Rusça ise karşı değerlerin simge düzlemini oluşturur. Bildiride Cengiz Aytmatov'un Beyaz Gemi adlı eseri kişi, kavram ve simge düzleminde kendilik temsilleri bağlamında incelenecektir. Buradan hareketle sanatkarın eserlerinin çıkış noktasını oluşturan kendi toplumsal değerlerini ayakta tutma ve bu uğurda savaşıma güdüsü ile içinde bulunduğu değer yitiminin farkında dahi olmama durumları arasındaki karşıtlığın eserdeki yansımaları tespit ve tahlil edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Cengiz Aytmatov, Beyaz Gemi, Öz'e Dönüş, Kendilik.

İnvitation for Go Back to Basics: Self Representations in Cengiz Aytmatov's Novel Beyaz Gemi

Abstract

Cengiz Aytmatov, the bright and sensitive pen of the Turkish World literature who sees, thinks, feels, comprehends, is the voice of self consciousness, not only with his works but also with his life. Aytmatov's personel drama feeds his literary aspect, allowing his work of arts to extend beyond the era and place in which he lived. The author, through his works *Yüz Yüze*, *Cemile*, *Selvi Boylum Al Yazmalım*, *Toprak Ana*, *Beyaz Gemi*, *Gün Olur Asra Bedel*, *Cengiz Han'a Küsen Bulut*, *Dişi Kurdun Rüyaları*, *Kassandra Damgası*, *Elveda Gülsarı* calls for societies to be swept away in the face of totalitarian systems and destructive forces to go back to their own essence. While the system of values such as national identity, historical memory, patriotism, traditions and customs, respect and love for ancestors, loyalty to values are the determinants of self representation, alteration, corruption, turning to a Mankurt, loss of consciousness, and blindness are located oppsite to these values. In *Beyaz Gemi* (White Ship), the tematic forces of these themes at the personel level are Mümin Dede, Çocuk, Kulubeg, Gülcemal and Bekey Teyze; their counter-forces are Orozkul, Seydahmet and Nine. While *Isık-Göl*, *San-Taş*, native language, tale, folk song, legend, nature, horned doe, white ship, binoculars, bag, pond, mother, home, homeland and water are symbolic plane of ideal values; alcohol, beating, whip, axe, rifle, tie, city and Russian are symbolic plane of counter values. In this paper, Cengiz Aytmatov's novel *Beyaz Gemi* (White Ship) will be examined in the context of self representations at the level of person, concept and symbol. From this point of view, the reflection of the contrast between situations of the motivation to keep his own social values alive and unawareness of the depreciation he/ she is in whichs is the starting point of author's works will be determined and analyzed.

Keywords: Cengiz Aytmatov, *Beyaz Gemi* (White Ship), Go Back to Basics, Self-Worth.

Presentation ID / Sunum No= 42

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Rüstem Behrudi'nin Şiirlerinde Varoluşsal Yönüyle Yalnızlık

Arş. Gör. Dr. Gürhan Çopur¹

¹T.C. Ardahan Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-6854-005X

Özet

Çağdaş Azerbaycan şiirinin son dönem temsilcilerinden olan Rüstem Behrudi, 1957 yılında Nahçıvan'ın Ordubad şehrinin Behrud köyünde doğar. Genç yaşta şiir yazmaya başlayan sanatçının derin bir tarihsel izdüşüm sunan şiirlerine millî şuurun yansıdığı görülür. Behrudi, şiirinin düşünsel arka planını geniş bir tarihsel düzleme yayar. Millî kimlik ve tarihselliği önceleyen sanatçı, bu kavramların düşünsel arka planını kurgulamak için Türk Mitolojisinden ve Dede Korkut boylarından yararlanır. Derin bir yalnızlık ve huzursuzluk halinin bunaltılı bir atmosfer içerisinde yankı bulduğu şiirlerinde varoluşsal izleklere ve metafizik konulara yer veren sanatçı, çağından muzdarip bireyin iç dünyasını yansıtan dizelerde bireyin dünyadalık zamandaki varoluşsal sorularına yanıtlar arar. Şiirinde bir leitmotif olarak kullandığı yalnızlık söylemi, Behrudi'nin poetikasına izafe ettiği değerler bütünü de etkileyecek, kolektif bir anlam kazanacaktır. Rüstem Behrudi, bireysel konulu şiirlerinde bu yönüyle kimi zaman yalnızlığa sığınan, kimi zaman da yalnızlıktan yakınan bir bireyin zamanla, dünyayla yüzleşme/hesaplaşma düşüncesini sıklıkla işler.

Bu bildiride Rüstem Behrudi'nin *Şaman Duası* (1992), *Selam Darağacı* (2015), *Mezarlıkta Biten Yavşan* (2022) ve *Kızıl Elma* (2022) adlı kitaplarında yer alan şiirlerindeki yalnızlık izleği felsefi arka planıyla irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Rüstem Behrudi, Varoluşçuluk, Yalnızlık, Azerbaycan Sahası Türk Şiiri

Presentation ID / Sunum No= 196

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sait Faik Öyküsünde Hayatın Sesleri

Öğr. Gör. Dr Emel Aydın Özer¹

*¹Ege Üniversitesi Türk Dili Bölümü
ORCID ID: 0000-0003-4909-3327*

Özet

Sait Faik’in öyküleri okunduğunda onun birçok yazara oranla tüm duyuları sonuna kadar açık, bu özelliğiyle de kıymetli bir yazar olduğu dikkati çeker. Öykülerini anlatırken sadece olayı aktarmakla yetinmez, en ince detayına kadar tasvirler de yapar. Hatta onunla kalmaz, sesleri de öyküsünün içine katar. Sesleri ne kadar dikkatli dinlediğini, doğal ve yapay tüm seslere karşı son derece duyarlı olduğunu, bu duyarlılığını öykülerine yansıtmaktan geri durmadığını, bir sese, “Hişt, hişt!” sesine yazdığı öyküden de anlamak mümkündür. Bu çalışmada yazarın Sarnıç ve Mahalle Kahvesi adlı öykü kitaplarında yer verdiği sesler gruplandırılmaya ve anlamlandırılmaya çalışılacaktır. Sait Faik, öykülerini yazarken işitsel unsurlara mutlaka yer verir. Bunların en önemlisi, insan sesleridir. Bunu doğa sesleri takip eder. Sanayileşmenin, teknolojik gelişmelerin etkisiyle özellikle şehirlerde duyulan, insanların alışmak ve ayak uydurmak zorunda kaldığı yapay sesler, Sait Faik’in öykülerinde karşılaşılan bir diğer grubu oluşturur. Sesin sadece bir fon olarak kullanılmadığı, onun bir hafızaya da sahip olduğu neredeyse tüm öykülerde fark edilir. Ses kadar sessizlik de Sait Faik’in öykülerinde özel anlamlar yüklenir. Yazarın sessizliği pek de sevmediği söylenebilir. Sesleri çeşitli benzetmelerle, yarattığı çağrışımlarla hatta yer yer oluşturduğu yoğun imgelerle öykülerine dahil eder. Öykülerinde hangi sesleri, nasıl ve neden kullandığını tespit ederek yapılacak bu çözümlemelerin, çok yönlü ve algıları açık bir yazar olan Sait Faik’in öykülerini daha iyi anlamak ve anlamlandırmak noktasında önemli bir eksikliği gidereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sait Faik, Öykü, Sarnıç, Mahalle Kahvesi, Ses

Presentation ID / Sunum No= 154

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sanattan Edebiyata; Üzeyir Hacıbeyli

Araştırmacı Gülnar Hüseynova¹

¹*Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü*
ORCID ID: 0000-0002-9506-2161

Özet

Toplumun sanat anlayışı ve bu alanda üretilen eserlerin derinliği onun entelektüellik seviyesini belirler. Bir toplumun kültürel yapısının değerlendirilmesinde onun tarihî geçmişi ile birlikte sanatsal gelişim süreci de dikkate alınmalıdır. Zira sanat yönü güçlü olan toplumlarda, yaratıcı zekâ daha aktif bir şekilde çalışır. Sanat, insan ruhuna ve zihnine dokunabilen çok incelikli bir vasıta. Bu nedenle olsa gerek, Azerbaycan Türkçesinde “Güzel Sanatlar” yerine “İncisanat” tabiri kullanılmaktadır. Azerbaycan kültüründe sanatın, özellikle musiki sanatının önemi, onun yetiştirdiği sanatçılar ile ölçülebilir. Bu hususta Azerbaycan kültüründe konservatuvar görevini üstlenen Karabağ’ın, sanat ve edebiyat dalındaki konumu da önemlidir. Bu toprakların yetiştirdiği birçok sanatçı Azerbaycan kültür hayatına yön vermiş isimlerdir. Bu isimlerden biri de Çağdaş Azerbaycan musikisinin öncüsü, Türk dünyasında ilk opera yazarı olarak tanınan Azerbaycan millî marşının bestecisi Üzeyir Hacıbeyli’dir. Hacıbeyli, Azerbaycan kültüründe millî sanat bilincinin uyanışı ve aydınlanmasında rönesans etkisi yaratmıştır. Yazar, aynı zamanda millî sanata evrensel kavramları da dâhil ederek Azerbaycan musikisini dünyaya açmıştır. Azerbaycan Türk kültüründe Batı ve Doğu kültürlerini harmanlayarak Çağdaş Azerbaycan musikisinin kendine özgü sentezini oluşturmuştur. Bir bestekârın hem büyük söz ustası, edebiyatçı, gazeteci, tiyatrocu, iyi bir pedagog olarak tanınması hem de müzik alanında uluslararası eserler ortaya koymuş olması pek karşılaşılabilecek bir durum değildir. Çalışmamızda; Üzeyir Hacıbeyli’nin hayatı, sanatı ve edebî kişiliğini, Azerbaycan kültürüne olan katkılarını ele alacağız. İnceleme sırasında Azerbaycan kültüründe musikinin önemini ve edebiyat ile musiki ilişkisini Üzeyir Hacıbeyli’nin eserleri üzerinden değerlendirmeye çalışacağız. Anahtar Kelimeler: Üzeyir Hacıbeyli, Sanat, Azerbaycan Edebiyatı, Azerbaycan Musikisi, Muğam.

Anahtar Kelimeler: Üzeyir Hacıbeyli, Sanat, Azerbaycan Edebiyatı, Azerbaycan Musikisi, Muğam.

Presentation ID / Sunum No= 306

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sayın Muratbekov'un "Raygül" Adlı Hikâyesine Teknik ve Tematik Bir Bakış

Dr. Esra Yavuz Acar¹

¹*Atatürk Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-5798-5232

Özet

İlk eserleri 1950'li yılların sonunda yayımlanmaya başlayan Sayın Muratbekov, Kazak edebiyatında toplumsal konuları lirik bir şekilde ifade etmesi bakımından önemli bir yazardır. Eserlerini realist bir edebî anlayışla kaleme alması, eserlerinde ahlaki değerlere sahip bir şahıs kadrosuna yer vermesi, şahıs ve mekânları tasvir etmedeki yeteneği dikkate değerdir. Hikâyelerinin konusu genel olarak köy ve aile hayatı, aşk, dostluk ve arkadaşlık, çocukluk yılları, kadın gibi toplumsal konulardır. İnsanlık, nezaket, dostluk, sevgi, doğruluk, alçak gönüllülük, ahlak gibi birçok insani vasıflar Muratbekov'un eserlerinde ön plana çıkmaktadır. Çağdaş Kazak yazarı Sayın Muratbekov'un "Raygül" adlı hikâyesinde yaşadığı dönemin toplumsal olayları, gelenek ve görenekler, anlatı kahramanlarının iç dünyası ve iç dünyasında yaşadığı ruhsal değişimler sanatsal bir dille kaleme alınmıştır. Çalışmada Sayın Muratbekov'un "Raygül" adlı hikâyesi anlatının bakış açısı ve anlatım teknikleri, olay örgüsü, şahıs kadrosu, mekân (uzam), zaman, tema, dil ve üslup bakımından ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kazak Edebiyatı, Sayın Muratbekov, Hikâye, İnceleme

A Technical and Thematic Look at Sayın Muratbekov's Story "Raygül".

Abstract

Sayın Muratbekov, whose first works began to be published at the end of the 1950s, is an important writer in Kazakh literature in terms of his lyrical expression of social issues. It is worth noting that he wrote his works with a realistic literary understanding, including a character establishment with moral values, and his ability to depict people and places. The subject of his stories is generally village and family life, love, amicability and fellowship, childhood, and social issues such as women. Many human qualities such as humanity, kindness, friendship, love, truthfulness, humility, and morals come to the fore in Muratbekov's works. In the story, "Raygül" by the contemporary Kazakh writer Sayın Muratbekov, the social events, traditions, and customs of the period he lived in, the inner world of the narrative character, and the spiritual changes in the inner world have been written in an artistic language.

In the study, Sayın Muratbekov's story "Raygül" will be discussed in terms of narrative perspective and narrative techniques, plot, characters, space (duration), time, theme, language, and style.

Keywords: Kazakh Literature, Sayın Muratbekov, Story, Examination

Presentation ID / Sunum No= 97

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Şiirdeki Müzik-Müzikteki Şiir

Prof. Dr. Ali Erol¹

*¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0001-6760-7075*

Özet

Kültürel yapı, coğrafi faktörler ya da mevcut özel şartlar sanat eserinin şekillenmesinde oldukça önemli bir rol oynar. Bununla birlikte güzel sanatlar olarak ifade ettiğimiz müzik, resim şiir gibi disiplinlere ait çalışmaların duygu dünyasında benzer etkiler yaratabilen evrensel bir dili de mevcuttur. Özellikle şiir ve müzik açısından daha belirgin olan bu dil, teknik, teorik ve terminolojik açıdan bazı kesişim noktalarına sahiptir. Söz konusu kesişim noktalarından biri her iki sahada da fonksiyonel açıdan benzer bir bakış açısıyla tanımlanan Armoni'dir. Fransızca bir Müzik terimi olan armoni (harmonie), TDK'nın tanımlamasıyla "iki veya daha fazla sesin aynı anda kulağa hoş gelecek bir biçimdeki uyumu" anlamını taşımaktadır. Müzik bilimi açısından seslerin oluşturduğu akorların yapılanmasını, çeşitlerini, türevlerini, çevrim ve bağlantıları ya da melodik ilişkileri konu edinen bir bilgi koludur. Armoni'nin şiirdeki tanımına bakıldığında ise hareket noktasının yine "sessel düzen" le ilgili olduğu görülür. Armoni, şiirde de tıpkı müzikte olduğu gibi ahenk unsuru olarak tanımlanan uyumlu seslerin yapılarını, ilişkilerini, simetrik/asimetrik, düz, çapraz gibi konumlarını inceleyen bir çalışma alanıdır. Her iki sanat dalı için gerek teorik gerekse pratikler açısından benzerlik taşıyan örnekleri çoğaltmak mümkündür. Bu bildiride şiir ve müzik arasındaki ilişki, Edebiyat ve Müzik Bilimi çerçevesinde karşılaştırmalı olarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Şiir, Müzik, Armoni

Presentation ID / Sunum No= 224

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sovyet Dönemi Azerbaycan Edebiyatında Romancı Kimliğiyle Mehdi Hüseyin

Doç. Dr. Ayvaz Morkoç¹

¹*Manisa Celal Bayar Üniversitesi*
ORCID ID: 0000000294709656

Özet

20. Yüzyıl Azerbaycan edebiyatının ünlü temsilcilerinden Mehdi Hüseyin hikaye, povest (uzun hikaye), roman, senaryo, dram yazarı, eleştirmen ve edebiyat teorisyeni gibi farklı niteliklere sahip çok yönlü aydınlardandır. Azerbaycan Yazıcılar Birliği'nin farklı kademelerinde görevler üstlenmiştir. 56 yıllık ömrünün 40 yılını çağdaş Azerbaycan edebiyatının gelişip ilerlemesine hasır etmiştir. Sanat dünyasına 1920'li yılların sonunda yazdığı hikayeleri ile giriş yapmıştır. Nesir sahasında ünlenerek yetenekli yazar olarak kabul edilmesini sağlayan faaliyeti ise roman türünde olmuştur. Abşeron, Daşgın, Gara Daşlar, Terlan ve Yeraltı Çaylar Denize Ahır isimli romanları şekil, içerik ve estetik hususiyetleriyle dikkat çeken eserlerdir. Yazarın sanat yaratıcılığında özel bir yer tutan romanları zengin içeriği, kendine özgü üslubu, ele aldığı dönemi başarıyla yansıtmaları yönlerinden dikkat çekicidir. Uzun zaman kesitinde değerini ve güncelliğini koruyan Mehdi Hüseyin'in romanları günümüzde de ilgi ve merakla okunmaktadır. Romanlarda eser başkışileri mertlikleri, sağlam iradeleri, yüce idealler uğrunda mücadeleleriyle ön plana çıkarlar. Mehdi Hüseyin'in Daşgın, Seher ve Terlan romanlarında da zengin anlam katmanları ile ferdi ve sosyal anlam düzlemleri bulunur. İsmi anılan romanlar içerikleriyle çağdaş eserler olarak dikkat çekmiştir. Müellif bilhassa Terlan isimli eserde Azerbaycan köyünün genel durumunu, köylünün hayat ve geçim problemlerini somut ve estetik çerçevede ele alır. Daşgın romanı Azerbaycan Sovyet edebiyat tarihinde kilometre taşlarından kabul edilir. Eser konusunu Sovyetler Birliği'nin kuruluşu sırasında ortaya çıkan ve "iç savaş" olarak nitelendirilen "vatandaş muharebesi"nden alır. Seher romanında Azerbaycan köyünün yüz yüze kaldığı sorunlar, köy insanının iç dünyası, sınıflar arası çatışma tasvir edilir. Abşeron adlı eseri roman türüne yenilik getirmiştir. Belirtilen nitelikler sebebiyle Azerbaycan romancılığında yüksek değere sahiptir. Gara Daşlar romanı Mehdi Hüseyin'in yazarlık kariyerinde yeni bir merhale kabul edilir. Eser 1947 yılında yayımlanmış olan Abşeron romanının devamı niteliğindedir. Bu bildiri aracılığıyla Azerbaycan'ın dikkate değer yazarlarından Mehdi Hüseyin'in romancı kimliği bilimsel veriler ışığında gün yüzüne çıkarılmaya çalışılmıştır. Romanları hakkında tahlil, yorum ve değerlendirmeler yapılarak edibin Türkiye Türklerine hak ettiği biçimde tanıtılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mehdi Hüseyin,

Presentation ID / Sunum No= 56

Oral Presentation / Sözlü Sunum

TDK Yazım Kılavuzu ile Dil Derneği Yazım Kılavuzu’nun Kısaltmalar Bölümü Bakımından Karşılaştırılması

Dr. Öğretim Üyesi Ömer Kemiksiz¹

¹*Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0001-8628-6203

Özet

Kısaltma kavramı, bir kelimenin, terimin veya özel adın, içerdiği harflerden biri veya birkaçı ile daha kısa olarak ifade edilmesi ve simgeleştirilmesi şeklinde tanımlanmaktadır. Bir dildeki sözlü veya yazılı kısaltmalar, büyük bir ekseriyetle, mesaj alışverişini hızlandırmak, mesaj iletimine yarayan malzeme ve vasıtaların mekânda ve zamanda ekonomik kullanımını sağlamak ihtiyacından doğmuştur. Bu araştırmanın amacı Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzu ile Dil Derneği Yazım Kılavuzu’nun “Kısaltmalar” bölümü bakımından karşılaştırılmasıdır. Nitel araştırma modeliyle desenlenen çalışmada veri toplama tekniği olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmanın inceleme nesnesi Türk Dil Kurumu tarafından 2018 yılında 27. baskının (2012) tıpkıbasımı olarak yayımlanan İmla Kılavuzu ile Dil Derneği tarafından 2021 yılında 12. baskısı yapılan Yazım Kılavuzu’dur. Çalışma kapsamında ilgili kılavuzların “Kısaltmalar Dizini” değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma bulgularına göre Dil Derneği Yazım Kılavuzu’nda bazı kavramlar (Boğaziçi Üniversitesi- BOÜN, BÜ, bakınız-, bak., bkz., eczane- E, Ecz., gram- g, gr, hastane- H, Hst., santimetre- cm, sm, şirket- Şrt., Şti., yardımcı doçent- Yard. Doç., Yrd. Doç., yarbay- Yb., Yrb.) için birden fazla kısaltma önerildiği, bazı kısaltmaların her iki yazım kılavuzunda farklı kavramlar için kullanıldığı tespit edilmiştir. Yine aynı kavram için TDK Yazım Kılavuzu ile Dil Derneği Yazım Kılavuzu’nda farklı kısaltmaların tercih edildiği belirlenmiştir. Bu kısaltmalar noktalama işaretlerinin kullanımı ve harf farklılıkları başlıkları altında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tdk, Dil Derneği, Yazım Kılavuzu, Kısaltmalar

Presentation ID / Sunum No= 57

Oral Presentation / Sözlü Sunum

The Study of Yasawi / Yasawinology in Kazakhstan: Past, Present and Future

Prof. Dr. Sagidolda Gulgaisha¹

¹*Eurasian National University named after L.N. Gumilev*
ORCID ID: 0000-0002-1797-8457

Abstract

Having entered the 21st century with radical changes in the geopolitical-economic, information-technological, social life, with spiritual-cultural upheavals in the new century, the Turks began to "swell" in the roots of historical-cultural and linguistic commonality, national customs, religious-religious topicality and the efforts to revive the all-Turkish spirit are increasing day by day. This creates the need to look again into the deep content of the Yasawi heritage in the general Turkish society and to investigate the study of Yasawi in a new way. The study of Yasawi is the life, environment, legacy of the great person in the history of the Islamic religion and Islamic culture of Khoja Ahmet Yasawi (1167), a philosopher-sufi, poet, scholar, wise teacher known not only to the Turkish public, but also to the entire Islamic world. Meanwhile, many issues such as Yasawi's place in the spiritual culture of the Turkish people, representatives of the Yasawi school and the vitality of the continuity of the Sufi tradition in their works, with the period of creation, prosperity and decline of the Karakhanid state in the 10th-12th centuries, feudal relations and the system of the state structure in the time of the Karakhanids, the Middle and Central Sufi movement in Islam with its spread in Asia can be included there. It is also the whole process of formation of Yasawi school as an independent branch of science, which is studied in continuity with the public, social, economic conditions, spiritual and cultural world, life of the Turkic-speaking peoples at that time. The scientific position of Yasawi study is not limited to the historical character, which seeks the medieval origins of the spirituality of the Turkic world. Since the last decade of the 20th century, Kazakhstan has been recognized as an independent country, the Kazakh people have gained political and spiritual freedom, as a result, the social and ideological situation has changed, and the national consciousness and the spiritual world of individuals have acquired a new character and as a result requires special research according to modern spiritual needs. Now, in front of the field of Kazakh science "Yasawi studies": inventorying the heritage of Khoja Ahmet Yasawi and making it available for scientific research; Collection of all scientific results in humanitarian direction achieved according to Yasawi teaching; The research carried out in the field of Yasawiology is "Society: Man: Culture", "Religion: Man: Language", "Society: Language: Religion", "Religion: Language: Mindset " and others. 21st century anthropocentric paradigm research within the framework of triads and the tasks of forming complex methods based on the principles of historicity and modernity of Yasawi heritage research has been put as a goal. In accordance with the requirements of the digital age in the context of the integration of the modern global information-technological space, all information on Yasawi studies (manuscript facsimiles of Yasawi and his followers' legacies, textology, translations in different languages, large and small cognitive, scientific studies related to Yasawi heritage, etc.)) into digital format and

opening a special website will be also among the tasks that require the most painstaking research that the field of Kazakh science "the Study of Yasawi/Yasawinology" is facing.

Keywords: The Study of Yasawi, Islamic Religion, Sufism, Sufi Tradition, General Humanitarian Direction, Worldview Categories, Culture of Writing and Drawing, Medieval Written Monuments, Yasawi Heritage, Manuscript, the "Wisdom" Language.

Presentation ID / Sunum No= 377

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Devletleri Teşkilatını Oluşturan Ülkelerin Dil ve Edebiyat Derslerinin Öğretiminde Yer Alacak Ortak Metinler Üzerine Bir Değerlendirme

Prof. Dr. Ali Yakıcı¹

¹*Gazi Üniversitesi*
ORCID ID: 0000 000194617324

Özet

Türkiye’den bakıldığında günümüzden 30 yıl öncesine kadar ütöpik birer ülke durumunda olan Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan’ın gizemli pencereleri aralanmış, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’yle birlikte siyasi, ticari, sosyal, ekonomik, kültürel, eğitim vd. birçok alanda karşılıklı alışverişler yapılmış ve yapılmaktadır. Birçok alanda lokomotif durumda olan Türkiye, bu görevini eğitim alanında da hakkıyla yapmanın gayreti içine girmiş görünmektedir. Türk Devletleri Teşkilatı bünyesinde yer alan, bugün için sayısı 6 olan ve gelecekte üye sayısının onlarla ifade edilmesi beklenen bu ülkelerin öncelikli olarak yapması gereken dil, kültür ve edebiyatta birlikteliği sağlamak olmalıdır. Eğer bu belirtilen alanlarda bir birliktelik oluşmazsa ne siyasi ne ticari ne ekonomik ne sosyal ne de diğer alanlarda başarı beklemek yanlış olur. Dil, kültür ve edebiyatta ortak kabullerde buluşan, böylece birbirlerini tanıyan ve anlayan bireylerin bağlı bulunduğu her konuda başarı elde etmek kaçınılmazdır. Bu sebeple işe eğitimle başlamak gerekmektedir. Eğitimde de öncelikli olarak ele alınacak konuların başında dil, kültür, edebiyat eğitimi gelmelidir. Oğuz Kağan, Dede Korkut, Köroğlu, Manas, Karacaoğlu, Ali Şir Nevai, Mahtumkulu, Abay, Fuzuli, Hatayi, Cengiz Aytmatov, Cengi Dağcı, Akıllı Kız masalı, Parmak Çocuk masalı, bilmeceler, atasözü ve deyimler, maniler, türküler, ninniler, fıkralar gibi müşterekleri bulunan metinlere dil ve edebiyat öğretimi için oluşturulacak program ve kitaplarda yer verilmelidir. Bu durum hem Türk dünyasındaki akrabalığın boyutlarını göz önüne serecek hem de güçlü bir ortak Pazar dilinin oluşmasını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri, Dil ve Edebiyat Öğretimi, Ortak Metinler

Presentation ID / Sunum No= 303

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dil Kurumu’nun Türkçe Sözlük’ünde Yer Alan Edat, Bağlaç ve Ünlem Tanımlı Kelimeler Üzerine

Doç. Dr. Mehmet Yaşır¹, Araştırmacı Fatma Yeldan Orhan²

¹*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-6339-6872

²¹*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

Türkçe Sözlük’te (TS) “Tek başına anlamı olmayan, sonuna geldiği sözle cümledeki diğer kelimeler arasında ilişki kuran kelime türü, ilgeç” şeklinde tanımlanan edatlar, Türkçenin ilk yazılı metinlerinden günümüze pek değişmeden gelen kelime türlerinden biridir. Edatlar Türkiye Türkçesinin tartışmalı konulardan birini teşkil eder. Edatlarla ilgili birinci tartışma terim kargaşasıdır. Türkçenin grameri üzerine yapılan çalışmalarda edatların çekim edatları, son çekim edatları, ilgeç, ilgiç, takı farklı terimlerle karşılandığı görülür: Edatlarla ilgili ikinci tartışma ise “kapsam” olmuştur. Buradaki tartışma nelerin edat, nelerin bağlaç ya da ünlem olduğu konusundadır. Üçüncü tartışma edatların belirlenmesi ve görevleri hususundadır. Dördüncü tartışma ise edatların türleri konusudur. Makalede bu tartışmalara girmeden Türk Dil Kurumu’nun (TDK) 2019 basımlı Türkçe Sözlük’ünde sözcük türü olarak edat, bağlaç ve ünlem şeklinde tanımlı sözcükler belirlenerek, durumları tartışılmıştır. Burada edat, ünlem, bağlaç tanımlı kelimelerin ayrımı yapılmasına rağmen bazı bağlaç ve ünlemler geleneksel anlayışa bağlı olarak edat olarak gösterilmiştir. Bazı düzeltme önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Sözlük, Edat, Ünlem, Bağlaç

Presentation ID / Sunum No= 131

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dillerinde Deyim Birimlerinin Mitolojik Anlamları

Doç. Dr. Karlygash Sarekenova¹

¹*LN Gumilev Avrasya Milli Üniversitesi*
ORCID ID: /0000-0003-1383-2247

Özet

İnsanoğlunun ilk dünya görüşünün mitolojik şekilde olduğu bilincindeyiz. Yani, mitolojik dünya görüşü – en eski insanların düşünce sistemi, tarihi bilincin bir şeklidir. Mitolojik bilinci eski ve insanoğlu bilincinin çocukluk çağına ait olduğunu öne süren ve mitolojiyle dinsel dünya görüşünü birlikte inceleme bilim adamlarının eserlerinde çok yer almaktadır. İnsanlar arasındaki iletişimi sağlayan bir vasıta halinde olan dilin ortaya çıkışının mitolojik bilinçle bağlantısını inceleyerek deyimlerdeki mitolojik anlamı açıklama çağdaş dil bilimi için çok önemli sayılır. Raporda Kazak dilindeki "kırk, kırk bir" sayısı ile ilgili deyimsel birimlerin mitsel temeli belirlenmiş, dilin kökeni ve gelişiminin mitsel dünya görüşü ile bağlantılı olduğu dilbilimsel analizlerle kanıtlanmıştır. Aynı zamanda Türk dillerinde mitik bir temelde ortaya çıkan bazı deyimsel birimlerin dilsel analizi yapılır. Dil, insan düşüncesinin bir ürünüdür. Dilsel yapının arkaik katmanında eski bilincin korunması, deyimsel birimlerin anlamlarına yansır.

Anahtar Kelimeler: Kazak Dili, Dilbilim, Deyim, Bilgi, Kırk, Kırk Bir, Mecaz, Mecazi Kelime

Presentation ID / Sunum No= 102

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dillerinin Çok Yakın Diller Olarak Öğretimine Yönelik Bir Çerçeve Program Önerisi ve Esasları

Doç. Dr. Fatma Şahan Güney¹

¹*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

Bugün Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin yaygınlaşması Kırgız, Kazak, Uygur, Özbek, Türkmen, Tatar Türkçesi gibi yakın dilleri konuşanlara öğretilmesini de gündeme getirmiştir. İngilizce, Almanca; İsveççe, Norveççe, Danca; İspanyolca ve Portekizce gibi çok yakın dillerin öğretimi konusunda çalışmalar çok ilerlemiş olmakla birlikte Türk dillerinin çok yakın diller olarak öğretimi konusunun henüz teorik ve uygulamalı çerçevede araştırmalara yeterince konu olmadığı görülmektedir. Türk dillerinin öğretiminin çerçevesini ve esaslarını oluşturmak üzere eşgüdümü sağlamak üzere öncelikle bir eğitim öğretim konseyinin kurulması ve çeşitli kurum ve merkezlerde hali hazırda yürütülmekte olan Türkçenin ve diğer Türk dillerinin yakın diller olarak öğretimi süreçlerinin ortak sorun, yöntem ve standartlarının belirlenmesi ve yönetilmesinde eşgüdümü sağlayacaktır. Türkçe ve diğer Türk dillerinin çok yakın diller olarak öğretiminin Türk dillerinin gerek her bir dil ve gerekse karşılaştırmalı çalışmalarının teorik ve uygulamalı dilbilimsel yöntemlerle yapılmaya başlanması ve desteklenmesi birincil öncelik olmalıdır. Çünkü bu çalışmalar Türk dillerinin çok yakın diller olarak öğretilmesi sürecinin yönetilmesinde; bu süreçte oluşturulacak programların, öğretim yöntemlerinin, ders araç ve gereçlerinin, ölçme ve değerlendirme araçlarının ve ölçeklerinin geliştirilmesinde rehber görevi yürütecektir. Son olarak Türk dillerinin çok yakın diller olarak öğretiminde akreditasyonun sağlanması ve Türk dillerinin öğretimini gerçekleştiren kurumların akredite kurumlar olarak eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürmesi Türk dillerinin öğretimi programlarının tanınırlığı ve geçerliği sorunlarını çözecek bir yol olarak gözükmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dilleri, Dil Öğretimi, Çerçeve Program

Teaching Turkic Languages as Closely Related Languages: A Proposal for a Framework Program and Principles

Abstract

Today, the spread of teaching Turkish as a foreign language has brought it to the agenda to be taught to those who speak closely related languages such as Kyrgyz, Kazakh, Uyghur, Uzbek, Turkmen and Tatar. Although studies on teaching very closely related languages such as English, German; Swedish, Norwegian, Danish; Spanish and Portuguese have progressed, it is seen that the subject of teaching Turkic languages as very close languages is not yet a sufficient subject for research in the theoretical and applied framework. Establishment of an education and training council in order

to establish a framework and principles of teaching Turkic languages, and the process of teaching Turkish and other Turkic languages as closely related languages, which are currently being carried out in various institutions and centers, will provide coordination in determining and managing the common problems, methods and standards. The primary priority should be to start and support the teaching of Turkish and other Turkic languages as very close languages, both for each language and comparative studies of Turkic languages, with theoretical and applied linguistic methods. These studies conducted in the area of teaching Turkic languages as closely related languages will act as a guide in the development of the programs, teaching methods, course tools and materials, measurement and evaluation tools and scales to be created in this process. Finally, accreditation in teaching of Turkic languages as closely related languages and the continuing education and training activities of institutions that teach Turkic languages as accredited institutions seem to be a way to solve the problems of recognition and validity of Turkic language teaching programs.

Keywords: Turkic Languages, Language Teaching, Framework Program

Presentation ID / Sunum No= 396

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dünyası Modeli Olarak Türk Yazı Dillerinin Çağrışımsal Sözlüğü

Prof. Dr. Zukhro Akbarova¹

¹Fergane devlet Üniversitesi

Özet

Türk halkları arasındaki karşılıklı ilişkiler ve iş birlikleri kavramı, doğası gereği evrenselidir. Bu kavram, Türk dillerinin yakın ilişkisi de dahil olmak üzere tüm Türk halklarının tarihi, kültürel ve ideolojik bağlantılarını içerir. Dil bağları, Türk halklarını sonsuza kadar bağlayan köklü bir ilişkidir ve dil akrabalığı, manevi yakınlık şeklinde yansır. Bu bağlamda, küreselleşme koşullarında modern kardeş dillerin ve halkların kültürlerini korumalarının sağlanması meselesi söz konusudur, bunun sonucunda Türk halklarının karşılıklı ilişkilerinin güçlenmesine erişilecektir. Günümüzün modern küreselleşme ve entegrasyon süreçleri, Türk yazı dillerinin konumu ve statüsü hakkında daha geniş ve daha derin araştırmaları gerektirmektedir. Dolayısıyla bugün Türk halkları arasındaki kültürel iletişim alanlarındaki göstergelerin önemi ve gelecekte birlikte elde edilebilecek sonuçların önemi, Türk Devletleri Teşkilatına üye devletlerin daha etkin hale gelmesini gerektirmektedir. Türk dünyasında karşılıklı işbirliği çok yönlüdür ve özellikle kültürlerarası iletişim alanında güçlendirilmesi için Türk dillerinin çağrışımsal sözlükleri oluşturulmamış ve bu tür sözlüklerin yardımına başvurulmamaktadır. Türk dilinin farklı kollarını konuşanların kültürleri ve düşünce dünyasını öğrenebilme imkanını sağlayan Türk yazı dillerinin çağrışımsal sözlüklerinin oluşturulması, Türk dünyası halklarının karşılıklı iletişiminde ve Türk dünyasındaki sorunların ortak çözüm noktasında büyük öneme sahiptir. Bu tür sözlüklerin önemli bir değeri, Türkçe konuşan halkların hayal gücündeki benzerliklere ve farklılıklara ve dünyanın dilsel manzarasına yeni bir bakış açısı getirmesidir. Dünyada birçok hususun hızlı gelişimi, Türk dünyası halklarının birbirini anlamasını, uluslararası ölçekteki sosyo-politik ve ekonomik sorunlara tek bir kavramsal alanda sistemli bir çözüm bulmasını, uluslararası ilişkileri kolaylaştırıp genişletmesini ve kültürlerarası iletişimde her türlü engel ve kısıtlamayı ortadan kaldırmasını gerektirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Yazı Dilleri, Çağrışımsal Sözlük, Dünya Görüntüsü, Dilsel Bilinç

Associal Dictionary of Turkish Written Languages As a Model of the Turkish World

Abstract

The concept of mutual relations and cooperation between Turkic peoples is universal in nature. This concept includes the historical, cultural and ideological connections of all Turkic peoples, including the close relationship of Turkic languages. Language ties are a deep-rooted relationship that binds Turkic peoples forever, and language kinship is reflected in the form of spiritual closeness. In this context, it is a matter of ensuring that modern sister languages and peoples preserve their cultures

under the conditions of globalization, as a result of which the mutual relations of the Turkic peoples will be strengthened. Today's modern processes of globalization and integration require broader and deeper research on the status and status of Turkish written languages. Therefore, the importance of the indicators in the fields of cultural communication between the Turkic peoples today and the importance of the results that can be obtained together in the future require the member states of the Organization of Turkic States to become more effective. Mutual cooperation in the Turkic world is multifaceted, and associative dictionaries of Turkic languages have not been created and the help of such dictionaries is not sought, especially in order to strengthen them in the field of intercultural communication. The creation of associative dictionaries of Turkish written languages, which provide the opportunity for speakers of different branches of the Turkish language to learn about their culture and world of thought, has a great importance in the mutual communication of the peoples of the Turkic world and in the common solution of the problems in the Turkic world. An important value of such dictionaries is that they bring a new perspective to the similarities and differences in the imagination of Turkish-speaking peoples and the linguistic landscape of the world.

Keywords: Turkish Written Languages, Associative Dictionary, World View, Linguistic Consciousness

Presentation ID / Sunum No= 221

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dünyasının Entegrasyonunda Kırgız Edebiyatı Ders Kitaplarının Önemi

Dr. Öğretim Üyesi Ayşe Şener¹

¹Kırklareli Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-1157-4187

Özet

İsmail Gaspıralı'nın “*dilde, fikirde, işte birlik*” şiarı ve bu doğrultuda şekillenen çalışmalar Türk dünyasının entegrasyonu sürecinin ilk önemli adımları olarak değerlendirilebilir. Ancak tarihte Sovyetlerin Türk boylarını ‘kimliksizleştirme, köksüzleştirme ve yabancılaştırma’ politikası ile dile, tarihe, kültüre ve edebiyata uyguladığı tahakküm, entegrasyon sürecini olumsuz yönde etkilemiştir. Sovyetler Birliği’nin dağılmasıyla süreç rahatlamış ve devlet düzeyinde de ilk somut adımlar atılmaya başlanmıştır. Bu noktada meselenin çözümüne ilişkin aşamalardan biri edebiyat ve edebiyatçılar ile ilintilidir. Zira edebiyat, toplumsal belleği muhafaza eder ve gelecek kuşaklara aktarır. Her ne kadar Sovyetler Birliği zamanında partinin hegemonik bir silahı olmuş olsa da sosyalist güdümün dışında Türk millî direnişinin, var oluşunun, kültürel ve toplumsal şuurun yerleşmesinin önemli bir destekçisi edebiyat ve edebiyatçılar olmuştur. Dolayısıyla edebiyatta da ‘birlik’ anlayışının yerleşmesi Türk dünyasının entegrasyonu sürecine kaydadeğer bir katkı sağlayacaktır. Bu sorunsaldan hareketle oluşturulan çalışma, Kırgız edebiyatı ders kitaplarında ‘edebiyatın ortak miras ve bütüncül bir değer olarak ele alınıp alınmadığını’ irdelemektedir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman inceleme yönteminden faydalanılmıştır. Çalışmanın evreni, bağımsızlık sonrası yayımlanan ve Kırgızistan’da Kırgız Türkçesi, Özbek Türkçesi ve Rusça ile öğretim veren okullarda okutulan yirmi dört edebiyat ders kitabından oluşmaktadır. İnceleme neticesinde probleme uygun yedi edebiyat ders kitabı olduğu görülmüştür. İlgili kitaplarda Kaşgarlı Mahmut, Yusuf Has Hacıp, Nazım Hikmet, Muhtar Avezov, Musa Celil; Orhun ve Yenisey Yazıtları, Oğuz Kağan Destanı, Dîvânu Lugâti’t-Türk, Kutadgu Bilig, Abay, Azerbaycan halk masalı Calkoo, Türkmen halk masalı Altın Balık olmak üzere çeşitli edebî şahıs ve eserlere yer verildiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk dünyası, Türk dünyası edebiyatları, Türk dünyası edebiyatçıları, Kırgızlar, Kırgız edebiyatı ders kitapları.

The Role of Kyrgyz Literature Textbooks in the Integration of the Turkish World

Abstract

İsmail Gaspıralı’s principle of “*unity in language, thought and work*” and the studies carried out based on this idea can be considered the first important steps of the integration process of the Turkish

world. However, the Soviets' policy of 'deidentifying and alienating' the Turkish tribes and the domination of the Soviets on language, history, culture and literature negatively affected the integration process. With the disintegration of the Soviet Union, the process was relieved and the first concrete steps were taken at the state level. One of the stages for the solution of the issue is related to literature and literati. This is because the literature preserves social memory and transfers it to future generations. Although the literature is a hegemonic weapon of the party during the Soviet Union, literature and literati are significant supporters of the Turkish national resistance, its existence, and the establishment of cultural and social consciousness. Therefore, the understanding of 'unity' in literature will contribute to the integration process of the Turkish world. Thus, this study examined whether literature was considered a common heritage and a holistic value in Kyrgyz literature textbooks. The present research adopted the document review method. The universe of the study consisted of twenty-four literature textbooks published after independence and taught in schools in Kyrgyzstan, instructing in Kyrgyz Turkish, Uzbek Turkish and Russian. Seven literature textbooks were found appropriate for this issue. These books included various literary figures and works, including Kaşgarlı Mahmut, Yusuf Has Hacı, Nazım Hikmet, Muhtar Avezov, Musa Celil, Orhun and Yenisey Inscriptions, Oguz Kagan Epic, Dîvânu Lugâti't-Türk, Kutadgu Bilig, Abay, Azerbaijan folk tale Calkoo, Turkmen folk tale Golden Fish.

Keywords: Turkish world, Turkish world literature, Turkish world literati, Kyrgyz, Kyrgyz literature textbooks.

Presentation ID / Sunum No= 79

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Edebiyatında Modern Tenkit Anlayışına Bir Örnek: Sorbon Dârü'l-Fünûnu'nda Edebiyât-i Hakikiye Dersleri

Dr. Öğretim Üyesi Can Şahin¹

¹*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-8038-9906

Özet

Gerçek adı Ali Rıza olan ve yazılarında Namık Kemal'e duyduğu hayranlık dolayısıyla Ali Kemal (1869-1922) ismini kullanan yazarın Paris'e ilk gidişi 1887 yılında Fransızcasını ilerletmek amacıyla, daha sonraki Paris'e gidişleri siyasi sebeplerdendir. Ali Kemal, "İkdam'ın Paris Muhabiri" olarak İstanbul'daki İkdam Gazetesi'ne gönderdiği yazılarla Fransa'daki edebi hareketleri, sanat anlayışını Türk okuyucusuna tanıtmaya çalışmıştır. Sorbon Dârü'l-fünûnu'nda Edebiyât-ı Hakikiye Dersleri başlıklı eser, Ali Kemal'in Sorbonne Üniversitesi'nde katıldığı Gustave Larroumet'ye ait eleştiri derslerine ait notlardan derlediği bir eseridir. Ali Kemal, Paris'te bulunduğu dönemde Fransız edebiyatında etkili olan realizm, parnasizm gibi edebi akımların nitelikleri, temsilcileri ve Türk okuyucusunun tanımadığı birçok edebiyatçıyı tanıtır. Eserde Victor Hugo, Alfred de Musset, Alphonse de Lamartine ve Théophile Gautier'nin realizm ve parnasizme yakınlıkları, Leconte de Lisle ve Sully Prudhomme temsilciliğinde parnasyen şiirin genel özellikleri, François Coppé, Gustave Flaubert ve Balzac özelinde realist edebiyata dair açıklamalara yer verir. "istitrâd" başlıklı bölümde Batı edebiyatına ilgi duyanların çoğunlukla yanlış kaynaklardan hareketle Batı edebiyatını tanımaya çalışmalarının yanıltıcı çıkarımlara sebebiyet verdiği hususunda eleştirilerini sıralar. Ali Kemal'in Türk edebiyatı tarihinde modern tenkit anlayışına örnek olabilecek mektup formatında aktardığı ders notları ve bu bağlamda Türk edebiyatı üzerine yaptığı tenkit mahiyetinde değerlendirmeler eleştiri tarihimiz açısından önemlidir. Bu çalışmada Ali Kemal'in Sorbon Dârü'l-fünûnu'nda Edebiyât-ı Hakikiye Dersleri adlı eserin eleştiri tarihimiz açısından önemi, edebiyatımıza hangi yenilikleri getirdiği, hangi tartışmalara kapı araladığı gibi hususlar üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ali Kemal, Fransız Edebiyatı, Edebiyat Eleştirisi, Realizm Akımı, Parnasizm Akımı.

Presentation ID / Sunum No= 34

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkiye Türkçesi Öğrenen A1 Seviyesinde Kırgız Öğrencilerin Konuşma Becerilerinin İncelenmesi

Dr. Sibel Barcın¹

¹Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-7617-2699

Özet

Bu araştırmada Türkiye Türkçesi öğrenen A1 seviyesinde Kırgız öğrencilerin konuşma becerisine yönelik kazanımları incelenmiştir. Araştırma, Kırgız öğrencilerin konuşma becerilerinin gelişimini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılarak araştırma tamamlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu 2021-2022 yılı güz döneminde öğrenim görmüş olan 24 Kırgız öğrenci oluşturmuştur. Bu kapsamda araştırmaya katılan öğrencilere konuşma becerisi üzerine kazanımların yer aldığı anket sunulmuş ve araştırma esnasında 7 hafta boyunca anket uygulanmıştır. Araştırma konusu olarak incelenen konuşma becerisi için Türkiye Maarif Vakfı (2020) tarafından hazırlanan “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı” temel alınmıştır. Araştırmanın bulgularında, öğrenciler tarafından selamlaşma, tanışma ve vedalaşmayla ilgili temel kalıp ifadelerin kullanıldığı, karşılıklı konuşmada duruma uygun kalıp ifadelerinin seçildiği, günlük hayata ilişkin basit uyarı içeren cümleler kurulduğu, diyaloglarda hobilerin söylendiği, konunun bildirildiği ve konuşma esnasında sorular sorulduğu ve sorulara cevap verildiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte bazı öğrencilerin çevrelerindeki nesnelerin adını sormakta ve tarih bildiren cümleler kurmakta güçlük çektikleri, toplumsal yaşam alanlarına yönelik kelime ve kalıp ifadeleri kullanmakta ve sesli veya görüntülü konuşmalarda temel iletişim kalıplarını tercih etmekte zorlandıkları belirlenmiştir. Dolayısıyla araştırmaya katılan öğrencilerin A1 seviyesinde konuşma becerilerinin büyük oranda iyi düzeyde olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Konuşma Becerisi, A1 Seviyesi, Türk Soylulara Türkiye Türkçesi Öğretimi, Kırgız Öğrencilere Türkiye Türkçesi Öğretimi.

Research On Speaking Skills of A1 Level Kyrgyz Students Learning Turkish

Abstract

This study examined achievements in speaking skills of A1 level Kyrgyz students learning Turkish. The research was conducted to assess the development of speaking skills of Kyrgyz students. For this purpose, the research was completed by using a case study, one of the qualitative research methods. The study group consisted of 24 Kyrgyz students who studied at the High School of Foreign Languages of Kyrgyz Turkish Manas University in the autumn semester of 2021-2022. In this context,

a questionnaire was presented to the students participating in the research, which included achievements on speaking skills, and a questionnaire was applied for 7 weeks during the research. The "Teaching Turkish as a Foreign Language Program" prepared by the Turkish Maarif Foundation (2020) was taken as the basis for the speaking skill, which was examined as a research topic. According to the results of the study, it was determined that the basic phrases of greeting, meeting and saying goodbye were used by the students; the phrases appropriate to the situation were chosen; simple sentences containing daily life alerts were formed; hobbies were said; the location was reported and questions were asked and answered during the conversation. However, it has been determined that some students have difficulty in asking the names of the objects around them and making sentences with dates, using words and phrases related to spheres of social life, and choosing basic communication patterns in audio or video conversations. Therefore, it can be said that the speaking skills of A1 students participating in the research are generally at a good level.

Keywords: Keywords: Speaking Skill, A1 Level, Teaching Turkish to Turkic Representatives, Teaching Turkish to Kyrgyz Students.

Presentation ID / Sunum No= 231

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkmen Diliniň Taryhyny Öwrenmekde Frazelogizmleriň Ähmiýeti

Dr. Öğretim Üyesi Tagandurdy Bekjäýev¹

¹*Mahtumkulu Türkmen Devlet Üniversitesi, Türkmen Dili ve Edebiyatı Fakültesi, Türkmen Dili Bölümü*
ORCID ID: 0000-0002-3547-8851

Özet

Diliň taryhyny öwrenmekde esasy çeşme hasaplanylýan ýazuw ýadygärlikleri bilen birlikde, halkyň arasynda dilden dile geçip, asyrlar aşyp gelýän frazeologik birlikleriniň hem möhüm orna eýedigini bellemek zerurdyr. Aýratyn alnan dildäki frazeologizmleriň düzümi öwrenilende olarda saklanyp galan leksiki, grammatiki arhaizmleriň örän köp sanlysyna düş gelmek bolýar. Türkmen dilinde birentek sözler frazeologizmleriň düzüminde ulanylyp, umumy göçme manynyň emele gelmegine işjeň gatnaşsalar hem aýratynlykda, ýekelikde peýdalanylmaýar. Ol sözler düzümine giren frazeologizmleriň dörän döwründe garaşsyz ýagdaýda bolsalar-da, häzirki döwürde özbaşdaklygyny ýitiripdirler. Şu nukdaýnazardan seredeniňde frazeologik birlik umumy berilýän göçme manynyň hasabyna, diliň taryhynda ulanylyp, soň arahaizmleşen sözleri saklap galmaga, olary nesilden nesle geçirmäge ukyplydyr. Muňa birnäçe frazeologizmiň mysalynda seredip geçeliň: Türkmen dilinde “Alpetinden almak” (aýdan sözüne garşylyk bildirmek, ýüzüne gödek sözleri aýtmak) frazeologizmindäki “a:l” we “pet” sözleri häzirki zaman türkmen dilinde gadymy ýazuw ýadygärliklerdäki manysynda ulanylmaýar. “A:l” sözünüň “maňlaý”, “pet” sözünüň “ýüz” manysy diňe frazeologizmiň umumy manysynda saklanyp galypdyr. Bu sözler häzirki döwürde başga manylarda işjeňdirler “Tebil tapmak” (gozgalaň düşmek) frazeologizmindäki “tebil” sözi häzirki zaman türkmen dilinde aýratynlykda many bermeýär. Mahmyt Kaşgarlynyň XI asyra degişli “Diwany lugat et türk” sözlüğünde ol “ynjalyksyzlanmak” manysyndadyr. Şunda “tebil” sözünüň frazeologizmiň düzüminde özüniň gadymy manysyndadygyny görýäris. Türkmen diliniň ýazuw ýadygärliklerinde gabat gelip, häzirki zaman türkmen dilinde diňe frazeologizmleriň düzüminde duşýan sözleriň asyl manysyny ýüze çykarmak taryhy leksikologiýanyň wajyp wezipeleriniň biridir.

Anahtar Kelimeler: Türkmen Dili, Frazelogiýa, Diliň Taryhy, Ýazuw Ýadygärlik.

Presentation ID / Sunum No= 269

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkmen Türkçesi - Türkiye Türkçesi Askerî Terimleri Üzerine Ortak Dil ve Köken Bağlamında Bir Karşılaştırma

Öğr. Gör. Dr Asım Çağrı Şenol¹

¹*Çankırı Karatekin Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-0285-3520

Özet

Modern çağda özellikler Türkmenistan Türkleri için kullanılan “Türkmen” kelimesi Kaşgarlı Mahmut tarafından ilk olarak zikredilmiş, Müslümanlığı kabullenmiş Oğuzları ifade eden bir etnonimdir. Türkmenler, Oğuz grubuna mensup Türk boylarındandır. Çağdaş tabirle Türkmenlerin en büyük boyları; Teke, Yomut, Ersarı, Sarık, Salır, Gökleş ve Çovdur’dur. Türkmen Türkçesi, Türk lehçelerinin Güney-batı (Oğuz) grubunda yer almakta olan önemli diyalektlerinden biridir. Eski Oğuz Türkçesine ait unsurları da bünyesinde taşıyan Türkmen Türkçesi, Çağatay Türkçesinin tesirinde gelişmiş bir yazı dilidir ve Oğuz grubunun tek başına Doğu kolunu temsil etmektedir. Türkmen Türkçesi kendi öz kaynaklarının yanı sıra Arapça, Farsça, Moğolca ve Rusça gibi dillerden etkilendiği gibi ayrıca bu dillerin kültürel ve mitolojik yadigârlarından da alıntılar yapmıştır. Çağdaş Türk Lehçeleriyle ilgili çalışmalar gün be gün artmaktadır. Yoğun çalışmalar bizleri ortak dil ve iletişime gün geçtikçe yaklaştırmaktadır. Bununla ilgili bilim insanları terim birliği ve karşılaştırmaları alanında birçok çalışma yapmışlardır. Elbette ki bu çalışmalar yeterli düzeyde değildir. Türk dünyası ile yeterli iletişimin kurulması ve dil birliğinin sağlanması için daha çok alandaki terimlerin tespit edilmesi ve karşılaştırılması gerekmektedir. Biz de bu düşünceyle Türkmen Türkçesi ve Türkiye Türkçesi askerî terimlerini karşılaştırarak bu birliğe ve iletişime katkıda bulunmak istedik. Yapılacak olan karşılaştırma özdeş ve farklı terimler olmak üzere iki başlık altında toplanacaktır. Özdeş terimler bölümünde Türkmen Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde aynı biçimde kullanılan askerî terimler işlenerek Türkiye Türkçesindeki Latin alfabesi sırası ile tasnif edilecektir. Farklı terimler bölümünde ise Türkmen Türkçesinde bulunup Türkiye Türkçesinde bulunmayan ve Türkiye Türkçesinde bulunup Türkmen Türkçesinde bulunmayan askerî terimler anlamlarıyla ortaya konacaktır. Bildiride ayrıca bir sonuç bölümü ve kaynakça bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkmen Türkçesi, Askerî Terimler, Karşılaştırma

Based On the Idea of a Common Language and Origins, a Comparasion Between Turkmen Turkish – Turkey Turkish military Terms

Abstract

The word "Turkmen", which is used for Turkmenistan Turks, is an ethnonym that was first mentioned by Kasgarli Mahmut and expresses the Oghuzs who accepted Islam. Turkmen are Turkic tribes belonging to the Oghuz group. The largest tribes of Turkmen in modern terms; Teke, Yomut, Ersari, Sarik, Salir, Göklen and Çovdur. Turkmen Turkish is one of the important dialects in the South-west (Oghuz) group of Turkish dialects. Turkmen Turkish, which also contains elements of Old Oghuz Turkish, is a written language developed under the influence of Chagatai Turkish and represents the Eastern branch of the Oghuz group alone. In addition to its own resources, Turkmen Turkish was influenced by languages such as Arabic, Persian, Mongolian and Russian, and also made quotations from the cultural and mythological relics of these languages. The study on Modern Turkish Dialects has risen drastically. These studies are forced us to work together. Most of scientists published some work on commonality of the definitions and comparison between the Turkish dialects. These studies are not enough. We have to find some definitions and have to compare them with other Turkish dialects in order to provide strong relations with Turkic countries. With the same idea, we compare the definitions in military with Turkmen Turkish and Turkey Turkish. with the study we have proposed the relation between the ones will get stronger. The comparison will be divided into two groups being as identical and as a different. The chapter called as identical the same definitions on military will be examined and they will be listed as an alphabetical order in Turkey Turkish. The chapter represented as different will be researched on definitions on military in Turkmen Turkish, which are not found in Turkey Turkish, and definitions of the one, which are not seen in Turkmen Turkish. In the paper there is a conclusion part and a bibliography.

Keywords: Turkmen Turkish, Definitions On Military, Comparasion

Presentation ID / Sunum No= 343

Oral Presentation / Sözlü Sunum

XVIII. Yüzyılda Yazılmış Bir Nasihatname Örneği: Hemdemî ve Pendnâmesi

Dr. Öğretim Üyesi Handan Belli¹

¹ İnönü Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-7732-7912

Özet

Hemdemî tarafından XVIII. yüzyılda yazılan nasihatname klasik Türk şiiri örneklerindendir. Hemdemî mahlaslı Hoca Şükür bin Gavuzbay, Tubıl (Tobolsk) şehrinde XVII – XVIII. yüzyıllarında yaşamıştır. Eser, Tataristan’da “Pendname, Şeyhü'l-Attar'ın Tasnifi Hamd-ı Biheddi'nin Tercümesi” başlığıyla Arap harfli olarak Kazan Üniversitesinin matbaasında, 1289/1872 yılında Safiye Devletşah’ın isteği üzerine yayınlanmıştır. Hemdemî’nin Nasihatnamesi toplamda bin beyitten oluşmaktadır. Eserin vezni “Fâ’ilâtün/ Fâ’ilâtün/ Fâ’ilün”dür. Nasihatname içerisinde şahıs ve fiillerin kullanımlarında dönemin diline ait kelimelerin kullanıldığı, dini literatüre ait kelimelerde ve tamlamalarda ise Osmanlı sahası metinlerinde kullanılan Arapça ve Farsça kelimelerin kullanıldığı görölmüştür. Sibirya’da yazılan bir eserin edebî dil ve üslupta bu anlamda Anadolu sahasında yazılan diğer edebî eserlere benzemesi klasik Türk şiirinin ortak üslubu ve Doğu şiirinin ortak edebî türleri sebebiyledir. İncelediğimiz nasihatnamede eser, klasik İslami dönem metnlerinin tertip usullerine uygun şekilde tevhid ve münacat manzumeleriyle başlar ve peygamberlerin sıfatlarının anlatımıyla devam eder, daha sonra eserde “Pend ve Nasihat” başlıkları altında nasihat ve öğütler yer alır. Bu çalışma kapsamında eser Arap harflerinden Latin harflerine aktarılmıştır. Türk dilinin ulaştığı coğrafyaları göstermesi bakımından Hemdemî’nin nasihatname türündeki bu eseri önem arz etmektedir. Bu bildiri sonucunda eser, Türk Dünyasına tanıtılacak ve şekil, dil ve içerik bakımından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Nasihatname, Klasik Türk Şiiri, mesnevi, pend, Sibirya.

An Example of Advicebook Written in the 18th Century: Hemdemî and Pendnâmesi

Abstract

XVIII by Hemdemi. The advice written in the 19th century is an example of classical Turkish poetry. Hodja Şükür bin Gavuzbay, nicknamed Hemdemî, was born in Tubıl (Tobolsk) XVII – XVIII. lived through the centuries. The work was published in Tatarstan with the title of "Pendname, the Translation of Sheikhü'l-Attar's Classification Hamd-ı Biheddi" in Arabic letters in the printing house of Kazan University in 1289/1872 upon the request of Safiye Devletşah. Hemdemî's Advice consists of a thousand couplets in total. The meter of the work is "Fâ’ilâtün / Fâ’ilâtün / Fâ’ilün". It has been observed that the words belonging to the language of the period were used in the use of persons and

verbs in the advice, and Arabic and Persian words used in the Ottoman field texts were used in the words and phrases belonging to the religious literature. The fact that a work written in Siberia is similar in literary language and style to other literary works written in the Anatolian field in this sense is due to the common style of classical Turkish poetry and the common literary types of Eastern poetry. In the advice book we have examined, the work begins with tawhid and munakat verses in accordance with the arrangement methods of the classical Islamic period texts and continues with the description of the attributes of the prophets. Within the scope of this study, the work was transferred from Arabic letters to Latin letters. This work of Hemdemî in the form of advice is important in terms of showing the geographies reached by the Turkish language. As a result of this paper, the work will be introduced to the Turkish World and will be examined in terms of form, language and content.

Keywords: Advice, Classical Turkish Poetry, masnavi, pend, Siberia.

Presentation ID / Sunum No= 125

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yabancılar Türkçe Öğretiminde Karikatür Kullanımına Dair Öğretici ve Öğrenci Görüşleri: Kilis Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Kadir Kaplan¹, Araştırmacı Ahmet Bilgin²

¹Bayburt Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-7901-1025

²Millî Eğitim Bakanlığı

*Corresponding author: Kadir Kaplan

Özet

Eğitimde materyal kullanımı öğrencilerin amaçlanan hedeflere ulaşmasında büyük önem taşımaktadır. Etkili bir eğitim materyali, çoklu öğrenme ortamı hazırlamakta, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olmaktadır. Bireylerin dikkatini çekerek hatırlamalarını kolaylaştırıp soyut olan konuların somutlaşmasını sağlamaktadır. Etkili bir eğitim materyali, çok uyaranlı bir öğrenme ortamı sağlayarak hedeflenen kazanımlara ulaşmayı kolaylaştırmaktadır. Karikatürler de hedeflenen kazanımlara ulaşmayı kolaylaştırabilecek etkili uyaranlardan biridir. Bu çalışmanın amacı, yabancılar Türkçe öğretiminde görsel materyal olarak karikatürün kullanımı ile ilgili öğrenci ve öğretmen görüşlerini belirlemektir. Çalışma yabancılar Türkçe öğretiminde görsel materyal olarak karikatürün kullanımı ile ilgili öğrenci ve öğretmen görüşlerinin incelendiği nitel bir çalışmadır. Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim (fenomenolojik araştırma) kullanılmıştır. Fenomenolojinin amacı insan deneyimini anlamaktır (Van, Manen, 2007, s.12). Çalışma kapsamında Kilis il merkezinde PİKTES kapsamında yabancı dil olarak Türkçe öğrenen 9 Suriyeli öğrenci ve 1 öğreticiden veri toplanmıştır. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı'nda yer alan ilköğretim I. kademe (İlkokul 7-10 yaş grubu) izlenice tablolarında belirtilen “Haydi Tanışalım” ve “Benim Sınıfım” temalarıyla ilişkili olarak karikatür destekli tanışma ve alfabe etkinlikleri ve buna paralel ders planları hazırlanmıştır. Hazırlanan günlük ders planları doğrultusunda öğretici tarafından derslerin işlenmesinin ardından öğrenci ve öğretici görüşleri için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak karikatür destekli tanışma ve alfabe etkinliklerine dair görüşleri alınmıştır. Toplanan verilerin analizinde içerik analizi yapılarak öğrenci ve öğretici görüşlerindeki tema, örüntü, kalıp veya sık geçen kelimeler gibi içerik açısından önemli olduğu düşünülen parçalar belirlenmiştir. İçerik analizinin geçerlik ve güvenilirliği için Miles & Huberman'ın (1994) güvenilirlik formülü (Güvenirlik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) kullanılmış ve içerik analizindeki uyum %89,9 olarak hesaplanmıştır. Öğrenci ve öğretici görüşleri, karikatürlerin dersin giriş kısmında merak uyandırma ve öğrencileri ve öğreticileri derse güdüleme açısından çok etkili olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Dersin öğretme-öğrenme etkinlikleri ile ölçme değerlendirme süreçlerinde ise dikkatleri dağılan öğrencilerin dikkatini derse çekme, konuların kavranmasını ve akılda kalıcılığını kolaylaştırma açılarından karikatürlerin önemli katkıları olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Karikatür, Piktet, Yabancılar Türkçe Öğretimi

Presentation ID / Sunum No= 253

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yakutsk Piskoposluk Gazetesinde Neşredilen Saha (Yakut) Türkçesi Metinler

Dr. Ümit Şahin

ORCID ID: 0000-0003-2401-6974

Özet

Saha Yeri'nin Rus Çarlığı tarafından ele geçirilmesiyle birlikte, Rus Ortodoks Kilisesi bölgede idarî yapılanmasını oluşturmuş, başta Saha Türkleri olmak üzere bölgede yaşayan yerli halkların Ortodoksluğu için dinî eserlerin Saha Türkçesine çevrilip yayınlanması, dinî eğitim gibi birtakım faaliyetler yürütmüştür. Rus Ortodoks Kilisesinin bin sekiz yüz seksen sekiz bin dokuz on altı yılları arasında ayda iki kere çıkardığı Yakutsk Piskoposluk Gazetesi (Rus: Yakutskie yeparxial'nyaya vedomosti) ise Rus Çarlığının ve Rus Ortodoks Kilisesinin Saha Yerindeki resmî yayın organı gibidir. Çarlık tarafından yayınlanan fermanlar, kanun değişiklikleri, dinî günler ve bayramlar, çeşitli haberler, dinî metinler bu dergide yayınlanır. Genellikle Rus Dilinde metinlerin yer aldığı Yakutsk Piskoposluk Gazetesinin bazı sayılarında Saha Türkçesi metinlere de yer verilir. Büyük çoğunluğu dinî içerikli olan bu metinlerin amacı süreli yayın vasıtasıyla Saha Türklerine Ortodoksluk propagandası yapmaktır. Güçlü bir sözlü kültüre sahip olan fakat yazı geleneği ve edebî dilin 19. yüzyılın sonlarından itibaren oluşmaya başladığı dikkate alındığında dergide çıkan Saha Türkçesi metinlerin belgelenmesinin dilin kendi iç tarihi açısından önemli olduğu açıktır. Çalışmamızda Yakutsk Piskoposluk Gazetesinde yer alan Saha Türkçesi metinlerin imlâsı, özellikleri, konuları gibi meseleler üzerinde durulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Saha Türkçesi, Dini Metinler, Misyonerlik Faaliyetleri, Saha Türkleri

Presentation ID / Sunum No= 173

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Yunus’un Nebatları ve Andalıp’n Cıkır’ı

Prof. Dr. Mehmet Temizkan¹

*¹Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0001-7972-843X*

Özet

Bilindiği gibi, hayat ile edebiyat arasında çok yakın bir ilişki vardır. Başka bir ifadeyle edebiyat, hayatın aksettiği bir ayna durumundadır. Bu akis, bazen çok zayıf bazen de çok açık olabilir. Şairler, özellikle toplumun tamamını ve geleceğini alakadar eden konularda, mesajlarını açık ve herkesin anlayabileceği bir üslup kullanarak vermeyi tercih ederler. Anadolu sahasının on üçüncü ve kısmen de on dördüncü yüzyıldaki çocuğu Yunus Emre, halka toprağa yerleşmeyi, toprağı işlemeyi ve bu yolla sahiplenmeyi benimsetmek amacıyla, “yüzünün yere dönük olması gerektiğini ve kendisine rahmetin yerden yağdığını” söyler. Teşhis sanatının da yardımıyla çiçekleri konuşturur, çiçeklere anne ve babasının toprak olduğunu söyler; ama asıl konuşan Yunus’un kendisidir... Anadolu’nun on üçüncü yüzyılı ile Türkmenistan’ın on sekizinci yüzyılı, sosyal ve siyasi şartları bakımından hemen hemen aynıdır. Yunus’un mesajları ile on sekizinci yüzyıl Türkmen şairlerinin mesajları arasındaki benzerlik ve hatta ortaklıkların sebebi de, büyük ölçüde bu aynılıktır. Bu yüzyılın büyük şairlerinden biri olan Nurmammed Andalıp’ın “Cıkır” başlıklı bir şiiri bulunmaktadır. Cıkır, “su dolabı” anlamına gelmektedir. Su kuyusu sahibi olmayı, Allah’ın bir kuluna olan sevgisinin ölçüsü yapan şair, dolabın tekerleğinin çıkardığı sesin “hû hû” olduğunu, toprakta dolabın döktüğü su sayesinde yetişen bazı bitkilerin de “Lâ ilâhe illallah, lâ şerîke lehû” dediklerini belirtir... Kısaca, suyun Türkmen halkı için, bilhassa hayvancılık ve tarım için taşıdığı önemi bilen şair, kuyu ve dolabın şahsında suyu yüceltmiş ve kutsallaştırmıştır. Bu kutsallaştırma, Türkmen halkını su kuyusu sahibi olmaya, birtakım bitkileri yetiştirmeye başlayarak tarım yapmaya; sonuç olarak da toprağa yerleşmeye ve onu sahiplenmeye... teşvik etme maksadıyla şuurulu olarak yapılmıştır. Bu şiir, aynı zamanda, hayat ile edebiyat arasındaki canlı bağın güzel ve başarılı bir örneğidir.

Anahtar Kelimeler: Yunus, Toprak, Andalıp, Su, Yerleşme

Presentation ID / Sunum No= 117

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Zamansal Göndergelerin İsimden İçeriğe Görünümü: Bahtiyar Vahapzade'nin “Gün Var Bin Aya Değer” Şiiri

Dr. Öğretim Üyesi Gülşah Şişman¹

¹*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-3222-7774

Özet

Azerbaycan edebiyatının önde gelen sanatkârlarından Bahtiyar Vahapzade, Türk birliği etrafında şekillenen ortak değerler dizgesinin bulunduğu kırktan fazla şiir kitabı, on bir ilmi eseri ve çok sayıda piyesi ile Türk düşün ve yazın dünyasına katkı yapar. Vatan, bayrak ve dil üzerinde hassasiyetle duran şair, edebiyata adadığı uzun yıllar boyunca yaşadığı sıkıntılara ve uğradığı Sovyet sansürüne rağmen halkı için söylemekten, halkını söylemekten çekinmez. Kendilik bilincinin farkındalığındaki bu aydınlık ses, öze dönüş kodları ile kurguladığı eserleri aracılığıyla herkesi millî kimlik değerlerine sahip çıkmaya davet eder. Derin bir duyuş, düşünüş ve algılayış ile bireyselden toplumsala, toplumsaldan evrensele varan bir açılımla ele aldığı konuları, kendine yansıyanlar ile kendinden yansıyanları sentezleyerek işler. Sanatkârın şiir kitaplarından biri olan Gün Var Bin Aya Değer, 1993'te Türkiye Türkçesine aktarılacak Nil Yayınları'ndan basılır. İnsan ve Zaman, Sevgi Duyguları, Koşmalar ve Geraylılar, Poem adlı dört bölümden oluşan eserde, ilk bölümde 62, ikinci bölümde 48, üçüncü bölümde 15 ve son bölümde 1 tane olmak üzere toplam 126 şiir bulunur. Kitaba adını veren ve birey ile zaman arasındaki ontik ilişki etrafında şekillenen birinci bölümde yer alan “Gün Var Bin Aya Değer”de, zamanın bireyi kurmadaki rolü ön plandadır. Bu çalışmada söz konusu şiir zamansal göndergeler ışığında incelenecek; birincil anlamıyla sayılabilir bir süreye işaret eden ve herkes için eşit olan zamanın niceliksel ve niteliksel boyutu ortaya konacak, birey üzerindeki etkisi ve algılanış düzeyleri isimden içeriğe varan bir açılımla tahlil edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bahtiyar Vahapzade, Şiir, Birey, Zaman.

Display of Timewise References From Name to Content: Bahtiyar Vahapzade's Poem “gün Var Bin Aya Değer”

Abstract

Bahtiyar Vahapzade, one of the leading artists of Azerbaijani literature, contributes to the world of Turkish thought and literature with more than forty poetry books, eleven scientific works and many theatrical productions, where the common values system shape around the Turkish unity. The poet, who sensitively emphasizes the motherland, flag and language, does not hesitate to speak for his people, despite the troubles he has experienced during the long years he has devoted to literature and the Soviet censorship. This luminous voice, in the awareness of self-consciousness, invites everyone

to embrace the values of national identity through the works that it constructs with codes of return to essence. With a deep feeling, thinking and perception, he deals with the subjects with an expansion from the individual to the social and universal by synthesizing what is reflected in himself and what is reflected from himself. *Gün Var Bin Aya Değer*, one of the artist's poetry books, was translated into Turkish in 1993 and published by Nil Publications. In the book, which consists of four parts called *İnsan ve Zaman*, *Sevgi Duyguları*, *Koşmalar ve Geraylılar*, *Poem*, there are 126 poems in total. In "*Gün Var Bin Aya Değer*" which gives it name to the book and takes place at the first part that is shaped around the ontic relationship between the individual and time, the role of time in establishing the individual is at the forefront. In this study, the poem in question will be examined in the light of temporal references. The quantitative and qualitative dimension of time, which refers to a countable duration in the primary sense and is equal for everyone, will be revealed, and its impact and perception levels on the individual will be analyzed with an expansion from the name to the content.

Keywords: Bahtiyar Vahapzade, Poem, Individual, Time.

Presentation ID / Sunum No= 229

Oral Presentation / Sözlü Sunum

**Almanya'daki Türk Gurbetçilerin Dış Göç Sürecinde Yaşadığı
Yabancılaşma/ötekileşme Olgusu**

Doç. Dr. Fatma Karaman¹

¹*Fırat Üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

Göç ve yabancılaşma kavramı birbirine ilişkilendirilebilecek iki kavramdır. Esasında göç belirsizliği, bilinmeyi ve yabancılaşmayı bünyesinde barındıran yeni bir mekânsal değişimi ifade etmektedir. Bu değişim ise yeni olan çevre ve kültür gibi birçok sosyal yapıya uyumu gerekli kılmaktadır. Bu uyum bazen göç eden kişiler tarafından sağlanabilirken bazen de uyum süreci gerçekleşemeyerek yabancılaşma olgusu yaşanabilmektedir. Nitekim bu yabancılaşma olgusunu Almanya'ya 1960'lı yıllarda meydana gelen dış göç olgusunda da görebilmekteyiz. Türk gurbetçiler Almanya'ya göç sürecinde başta yabancı dil olmak üzere sosyal ve kültürel birçok noktada yabancılaşma yaşamışlardır. Bu yabancılaşma Türk gurbetçilerin Almanya'da kaldıkları dönemde amatörce yaktıkları türkülerde dile getirilmiştir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı Almanya'da yakılan türkülerde Almanya'daki Türk gurbetçilerin dış göç sürecinde yaşadıkları yabancılaşma ve ötekileşme olgularını inceleyerek yorumlamaktır. Bu amaca ulaşmak için bu çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Türkülerden örnekler verilerek yabancılaşma olgusu açıklanacaktır. Dolayısıyla Almanya'da yakılan Türküler bu çalışmada doküman olarak kabul edilerek verilere kaynaklık edecektir.

Anahtar Kelimeler: Almanya, Dış Göç, Yabancılaşma, Türk Gurbetçiler

Presentation ID / Sunum No= 228

Oral Presentation / Sözlü Sunum

ORCID ID:

Almanya'ya Göç Sürecinde Türk Göçmenlerin Türk Devletine Seslenişi

Doç. Dr. Fatma Karaman¹

¹*Fırat Üniversitesi*

ORCID ID:

Özet

Özet 1960'lı yıllarda dönemin Alman hükümeti ile Türk hükümeti arasında geçici işçi talebine dayanan iş göçü anlaşması yapılarak Alman hükümeti dönemin Türk hükümetinden farklı alanlarda çalışmak amacıyla geçici işçi talebinde bulunmuştur. Türkiye'deki 1960'lı yılların ekonomik durumuna ve işsizliğine bağlı olarak Türkiye'nin birçok bölgesinden çok sayıda işçi, çalışmak amacıyla Almanya'ya göç etmiştir. Almanya'ya olan bu dış göç olgusu keyfi bir göçten ziyade dönemin işsizliğinin bir sonucu olarak gerçekleşmiştir. Bu nedenle Almanya'ya bu zorunlu göç olgusu, Türk göçmenlerin devlete karşı yakınmalarını ve serzenişlerini daha rahat dile getirmelerine olanak vermiştir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı 1960'lı yıllarda Türkiye'nin birçok bölgesinden Almanya'ya işçi olarak göç eden Türk gurbetçilerin kendilerine resmi bir merci olarak kabul ettikleri devletlerine seslenişlerini veya serzenişlerini incelemektir. Bu çalışmada doküman inceleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu çalışmadaki dokümanlar ise Almanya'ya göç sürecinden sonra Almanya'da yakılan türkülerdir. Dolayısıyla çalışmada bu türküler incelenerek Türk gurbetçilerin devlete karşı dile getirdikleri serzenişleri ve düşünceleri Almanya türkülleri aracılığıyla analiz edilmiştir. Verilerin analiz edilmesinde betimsel analiz kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Almanya, Türk Gurbetçiler, Dış Göç, Devlet.

Presentation ID / Sunum No= 323

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Balıkesir’de Giridî (Cebbar) Zade Ailesi Mezar Taşı Kitabeleri Üzerine

Dr. Öğretim Üyesi İsmail Oğuz¹, Öğr. Gör. Şükran Oğuz²

¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi
ORCID ID: 0000-0003-1073-0413

² Manisa Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi
ORCID ID: 0000-0003-4692-1713

Özet

Türk kültüründe mezar yerleri, mezar taşları ve mezar taşı kitabeleri çok büyük önem arz eder. Bu durum Atalar kültü geleneğinden kaynaklanmaktadır. Tarihsel süreçte, Türk dünyasının her yerinde olduğu gibi Balıkesir’de de çok sayıda aile mezarlığı, hazire ve mezarlık var olmuştur. Balıkesir’de aile mezarlığı (veya belki hazire) olarak adlandırabileceğimiz gömüt alanlarından biri de Şehitler Parkı (Balıkesir ili/Karesi ilçesi/Atatürk Mahallesi) içerisinde yer almaktadır. Bu aile mezarlığı (veya belki hazire) Osmanlı Devleti’nin son dönemlerinde Balıkesir şehri yönetiminde bulunmuş Giridî (Cebbar) zade ailesine aittir. Çalışmada Balıkesir kökenli Giridî (Cebbar) zade ailesinin kökleri, yöneticilik yapanlar hakkında tanıtıcı bilgi verilip, esas olarak Şehitler Parkı içerisindeki Giridî (Cebbar) zade aile fertlerine ait yaklaşık 25 mezar taşı kitabesi günümüz Türkçesine çevrilmiştir. Mezar taşı kitabelerinde ismi geçen kişilerle ilgili biyografik değerlendirmelere de yer verilmiştir. Çalışmamızda üzerinde durduğumuz bir diğer nokta Şehitler Parkı içerisindeki Giridî (Cebbar) zade aile mezarlığının (veya belki haziresinin) kaderine terk edilmiş ve ilgi bekleyen halidir. Bu nedenle Balıkesir şehir merkezinde geçmişten günümüze geniş ölçüde harap olmuş veya bazıları da kaybolmuş/yok olmuş olan aile mezarlıkları, hazireleri zincirine, Şehitler Parkı içerisindeki Giridî (Cebbar) zade aile mezarlığının (veya belki haziresinin) da eklenmemesi için bazı öneriler sunulmuştur. Bu çalışma ile Şehitler Parkı içerisindeki Giridî/Cebbar zade aile fertlerine ait mezarlar ve mevcut durumları üzerinde farkındalık yaratmak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Balıkesir, Giridî (Cebbar) Zade Ailesi, Şehitler Parkı, Aile Mezarlığı, Mezar Taşı Kitabesi

On the Epitaphs of the Cretan (Cebbar) Child Family in Balıkesir

Abstract

Grave places, tombstones, and epitaph are of great importance in Turkish culture. This situation stems from the tradition of the cult of Ancestors. In the historical process, there have been many family graves, hazire (a forbidden area surrounded with fences) and cemeteries in Balıkesir, as in all parts of the Turkish world. One of the grave areas in Balıkesir, which we can call a family grave (or perhaps hazire), is in Martyrs Park (Balıkesir province/Karesi district/Atatürk Neighbourhood). This family grave (or perhaps hazire) belongs to the Cretan (Cebbar) child family, who was in the

administration of the city of Balıkesir in the last period of the Ottoman Empire. In the study, introductory information was given about the roots of the Cretan (Cebbar) child family of Balıkesir origin and those who were the administrators, and about 25 epitaphs belonging to Cretan (Cebbar) child family members in the Martyrs Park were translated into modern Turkish. There are also biographical evaluations about the people whose names are mentioned in the epitaphs. Another point we focus on in our study is the state of the Cretan (Cebbar) child family grave (or perhaps *hazire*) in the Martyrs Park, which was left to its fate and awaits attention. For this reason, some suggestions have been made not to include the Cretan (Cebbar) child family grave (or perhaps *hazire*) in the Martyrs Park to the chain of family graves, which have been largely devastated from past to present or some of them have been lost/disappeared in the city centre of Balıkesir. With this study, it is aimed to raise awareness on the graves of Cretan (Cebbar) child family members and their current situation in the Martyrs Park.

Keywords: Balıkesir, Cretan (Cebbar) Child Family, Martyrs Park, Family Grave, Epitaph

Presentation ID / Sunum No= 33

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Bölgesel Turizm Objesi Olarak Göçebelerin Antik Avcılık Yapıları

Arş.Gör.Dr. Gulmira Yeshmanova ¹

*¹Niğde Ömer Halsdemir Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-0114-6231*

Özet

Hazar Denizi'nin kıyı bölgelerinin maden kaynaklarının hızlandırılmış büyük ölçekli gelişimi, özellikle doğu kesiminde doğal çevrenin hassas dengesini bozmak için kaçınılmaz bir tehdit oluşturmaktadır. Çevre yönetimi kurallarının geliştirilmesi, olası çevresel felaketleri önlemenin yollarını bulmak, bölgenin paleoekonomisini ve paleoekolojisini incelemeyi de içerir. Çevreye karşı dikkatli olmak, doğal dengeyi bozmadan habitatların ekonomik potansiyelini kullanma yeteneği, Mangistau bölgesinin eski sakinleri için de tipikti. Bunun kanıtlarından biri eski sabit av tesisleridir. Mangistau bölgesinin topraklarında, bu eski av tesislerinin kalıntıları yaygındır. Her ne kadar benzersiz olsalar da Avrasya'da hiç analogları olmamasına rağmen – şimdiye kadar yeterince araştırılmamıştır. Ön çalışmalarda göçebe insanların çöl koşullarına karşı oluşturdukları çözümler şüphesiz teknolojik bir başarı olduklarını göstermektedir. Mevcut çalışma; kökenlerini, çevre üzerindeki etkilerini, modern turizm endüstrisindeki rollerini ve yerlerini kapsamlı bir şekilde incelemeye yönelik bir girişimdir. Ustyurt Platosu ve Mangistau Yarımadası'nda üç tür sabit avlanma tesisi vardır: 1) Aranlar 2) Baylama 3) Boteke. Aranlar, bulundukları yere göre iki türe ayrılır: 1-ovalar ve 2-nedensel olanlar. Aran'ın adı, Kazakça konuşulan koltukaltı anlamına gelen eski Türk kelimesi Aran'dan gelmektedir. Gerçekten de aranlar insanın iki koltukaltına benzemektedir. Bu sabit av tesislerinin yapımında yerel kireçtaşı taşları kullanılmıştır. Bazı yapılar özel olarak işlenmiş taş bloklar ve levhalar ile inşa edilmiştir. Duvarlarda, bazı kabile birliklerine ait olduklarını gösteren tamgalar vardır. Tüm bu yapılar, tepelik ya da vadi gibi yer şekilleri özelliklerini göz önünde bulundurarak inşa edilmiş olup hayvanların davranışlarının ve çevre doğasının nomadlarının derin bilgisine işaret etmektedir. Bu nesneler incelendiğinde, bölgede avlanma mevsiminin, hayvan türlerinin, sürüdeki bireylerin cinsiyetinin, yaşının ve sayılarının dikkate alındığı yüzyıllar boyunca geliştirilen kurallara uygun olarak avlanmanın sistematik bir şekilde yapıldığını göstermektedir. Sürünün üremesinin sürekliliğini kendileri sağladılar. Avcılık, emtia üretimi seviyesine yükseldi. Bu üretimin ürünleri olan boynuzlar ve vahşi hayvanların derileri, Doğu Avrupa ve Orta Asya'nın komşu bölgelerine hatırı sayılır miktarda teslim edildi. Bu anıtlar, yerel cazibe merkezlerini tamamlayan turizm endüstrisinin tam teşekküllü nesnelerindendir. Bölgenin eski ekonomisine ve kültürüne kattığı bilimsel ve bilişsel değeri tartışılmaz.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Arkeoloji, Tarih, Anıt, Eski Türk, Turizm, Avcılık, Göçebe

Ancient Hunting Structures of the Namads As An Object of Landscape Tourism

Abstract

The accelerated and large-scale development of the mineral resources of the Caspian Sea and the coastal territory creates an inevitable threat of disruption of the fragile balance of the natural environment, especially in its eastern part. The development of environmental management rules, the search for ways to prevent possible environmental disasters also involves the study of paleoeconomics and paleoecology of the region. Careful attitude to the environment, the ability to use the economic potential of habitats without disturbing the natural balance, were also characteristic of the ancient inhabitants of the Mangystau region. One of the evidences of this is the ancient stationary hunting facilities. On the territory of the Mangystau region, the ruins of these ancient hunting structures are ubiquitous. Despite the fact that they are unique, they have no analogues throughout Eurasia – they are still extremely insufficiently researched. Preliminary studies show that they are an undoubted technological achievement of the nomadic people in their struggle for life in the desert. This work is an attempt to comprehensively study their origin, environmental impact and role and place in the modern tourism industry. There are three types of stationary hunting facilities on the Ustyurt plateau and the Mangystau peninsula – 1) arana, 2) baylama and 3) botek. Arans are divided into two types according to their location – 1) plain and 2) causal. Arans. The name comes from the ancient Turkic word aran, which means armpit, koltyk in Kazakh. Indeed, the arans in terms of resemble two human armpits. In Mangystau, the name kiikkora, i.e. a pen for saigas, is more common. Local limestone stones were used in the construction of these stationary hunting structures. Some structures are built with specially treated stone blocks and slabs. There are tamgas on the walls, which indicate that they belong to a certain tribal association.

Keywords: Culture, Archeology, History, Monument, Old Turkish, Tourism, Hunting, Nomad

Presentation ID / Sunum No= 25

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Budist Uygurlarda Bir Ritüel Aleti Olarak “hançer”: Bögde ve Kazgok

Dr. Hasan İsi¹

¹Hacettepe Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-7269-3596

Özet

Tibet Budizmi, Tantrik Budizm, Ezoterik Budizm, Gizli Budizm ve Vajrayāna Budizmi gibi adlandırmalara sahiptir. MS 7. yüzyılda Tibet’te doğan Tantrik Budizm, Budizm ile birlikte yerel Tibet dini olan Bön dini ve onun şamanistik unsurlarını bünyesinde barındıran bir inanç sistemidir. Bu inanç sistemi, esasen Mādhyamikā ve Yogācāra gibi felsefi akımlara dayalıdır. Özellikle meditasyon ve yoga gibi tekniklerle birlikte, icra edilen çeşitli ritüellerle Buddha olma amacına kısa bir sürede ulaşmayı hedefleyen Tibet Budizmi, büyü ve sihir formüllerine yer veren uygulamalarıyla da bilinmektedir. Tibet Budizmi’nde ayin ve ritüeller, tanrıları yatıştırmak, yağmur yağdırmak, doğal afetleri, hastalıkları ve ölümü önlemek, iyi hasat sağlamak, iblisleri ve kötü ruhları kovmak, zihnin tutkularını ve egosunu yok etmek gibi amaçlarla sıklıkla icra edilmektedir. Bu durum, ayinler ve ritüellerin Tibet dinî yaşamında öneme sahip olduğunu göstermektedir. Tibet Budizmi’nde sıklıkla Gurular ve rahipler tarafından gerçekleştirilen ayin ve ritüellerde çeşitli araçlar kullanılmaktadır. Kullanılan her bir nesne, Tibet düşünce sisteminde sembolik bir anlamla büyümlü bir gücü temsil etmektedir. Tibet Budizmi içerisinde sembolik değere sahip ritüel nesnelerinden biri de hançerdir. Sanskritçede kīla, Çince de 杵 chū ve Tibetçe de phur ba/phur bu karşılıklarına sahip bu sembol, aydınlanmaya engel olan yanılsamaları, ruhsal ilerlemeyi engelleyen cehalet, açgözlülük ve kuruntudan oluşan üçlü zehri yok etmek için Tibet etkili ritüellerde kullanılmaktadır. Bu yönüyle, eldeki çalışma Tibet Budizmi’ne dayalı Budist Uygur metinleri tanıklığında “hançer” anlamında bir ritüel nesnesi olarak işlev gören Eski Uygurca bögde ve kazgok sözcüklerine dayalı tematik ve dilsel değerlendirmelerden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tibet Budizmi, Tantrik Türk Budizmi, Ritüel, Budist Sembolizm, Budist Uygurlar

“dagger” As a Ritual Instrument in Buddhist Uyghurs: Bögde and Kazgok

Abstract

Tibetan Buddhism has such designations as Tantric Buddhism, Esoteric Buddhism, Secret Buddhism, and Vajrayāna Buddhism. Tantric Buddhism, born in Tibet in the 7th century AD, is a belief system that incorporates the local Tibetan Bon religion and its shamanistic elements together with Buddhism. This belief system is mainly based on philosophical currents such as Mādhyamikā and Yogācāra. Tibetan Buddhism, which aims to reach the goal of becoming a Buddha in a short time with various rituals performed, especially with techniques such as meditation and yoga, is also known for

its applications that include magic and magic formulas. In Tibetan Buddhism, rites and rituals are often performed for purposes such as appease the gods, make it rain, prevent natural disasters, disease and death, ensure good harvests, drive out demons and evil spirits, and destroy the mind's passions and ego. This shows that rites and rituals have an importance in Tibetan religious life. Various tools are used in rites and rituals often performed by Gurus and monks in Tibetan Buddhism. Each object used represents a magical power with a symbolic meaning in the Tibetan thought system. One of the ritual objects with symbolic value in Tibetan Buddhism is the dagger. Equivalent to *kīla* in Sanskrit, 杵 *chǔ* in Chinese, and *phur ba/phur bu* in Tibetan, this symbol is used in Tibetan-influential rituals to destroy illusions that hinder enlightenment, and the triple poison of ignorance, greed, and delusion that hinders spiritual progress. In this respect, the present study consists of thematic and linguistic evaluations based on the Old Uyghur words *bögde* and *kazgok*, which function as a ritual object in the sense of “dagger” in the testimony of Buddhist Uyghur texts based on Tibetan Buddhism.

Keywords: Tibetan Buddhism, Tantric Turkish Buddhism, Ritual, Buddhist Symbolism, Buddhist Uyghurs

Presentation ID / Sunum No= 296

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Development Project of the National Corpus of the Kazakh Language: Scientific and Theoretical Foundations and Applied Features

Assoc. Prof. Dr. Aitova Nurlyhan¹, Araştırmacı Dana Ospanova²

*¹Shaisultan Shayakhmetov National Scientific and Practical Center
ORCID ID:*

*²Shaisultan Shayakhmetov National Scientific and Practical Center
ORCID ID: 0000-0001-8901-8060*

**Corresponding author: Dana OSPANOVA*

Özet

The development of the National Corpus of the Kazakh language is aimed at developing a new technological platform for the National Corpus. The article examines the scientific and theoretical substantiation, significance and applied features of the project for the development of internal corpus (total number – 5) of the national corpus of the Kazakh language. Relevance of the research topic: digitalization of the text base of the Kazakh language is the main milestone in the development of the Kazakh language, digitalization and adaptation of language resources to rational use in various areas of production and economy, technology. Purpose: to discuss scientific and theoretical issues and describe the features of the Kazakh language as an innovative and open Information System in accordance with world-class requirements, based on the experience of digitizing natural language resources. The article compares the structural and substantive, programmatic features of other previously existing buildings of the Kazakh language, and reflects the methodological features of the studied building. A scientific model of linguistic and extralinguistic design, analysis of the text base accumulated by the corpus of journalistic and spoken language, prepared so far, is proposed. As a result of the research work, it is proposed to identify lexical and grammatical homonymy in the Kazakh language and to distinguish them in the Corpus.

Anahtar Kelimeler: Keyword: National Corpus, Text Base, Linguistic Notation, Extralinguistic Notation, Homonymy, Language Resource, Digitization.

Presentation ID / Sunum No= 70

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Gagavuz ve Kıbrıs Türk Halk Kültürlerinde Doğum/çocukluk Dönemlerine Bağlı Gelenek ve Uygulamalar Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Doç. Dr. Burak Gökbulut¹, Doç. Dr. Mustafa Yeniasır², Araştırmacı Anıl Bilgiç³

¹Yakın Doğu Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-3968-9207

²Yakın Doğu Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-9196-1805

*Corresponding author: Burak Gökbulut

Özet

Gagavuz ve Kıbrıs Türkleri Oğuz grubunun iki önemli dalını meydana getirirler. Gagavuzlar Moldova içerisinde yer alan Gagavuz Özerk bölgesinde yaşarlarken Kıbrıs Türkleri Kıbrıs adasının kuzeyinde yer alan KKTC’de yaşamaktadırlar. Gagavuzlar zaman içerisinde Ortodoks Hristiyanlığı kabul ederken Kıbrıs Türkleri Müslümanlık inancına sahip çıkmışlardır. Farklı coğrafyalarda yaşayan bu iki Türk toplumu arasındaki sosyo-kültürel benzerlikler dikkat çekicidir. Gagavuzlar Hristiyanlığı kabul etmelerine rağmen sosyal hayatlarında eski Türk inançlarından izler sıklıkla görülebilmektedir. Aynı şekilde Kıbrıs Türk halkının uygulamalarında da eski Türk inanç sistemlerinden Şamanizm ile ilgili unsurlara rastlanmaktadır. Bu ortak köken ve benzerlikten hareketle çalışmada Gagavuz ve Kıbrıs Türklerinin doğum ve çocukluk dönemine bağlı gelenek, âdet ve uygulamaları karşılaştırılarak benzerlikler ve farklılıklar ortaya konulacaktır. Çalışmada geçiş dönemlerine bağlı olarak doğum öncesi-esnası-sonrası ile çocukluk dönemi âdet ve uygulamaları karşılaştırılıp yorumlanacaktır. Geçiş dönemleri insan hayatında geniş bir yer tutmaktadır. İnsanın daha doğumundan önce başlayan inançlara bağlı uygulamalar çocuk anne karnındayken ve doğum sonrasında da devam etmektedir. Birey düğün çağına geldiğinde de düğün öncesinde kız isteme, nişan, kına gibi uygulamalarla düğüne hazırlanılmakta ve düğün ve sonrasıyla bu aşama tamamlanmaktadır. Gagavuz ve Kıbrıs Türklerindeki doğum ve çocukluk dönemine bağlı geçiş dönemlerine ilişkin benzerliklerin ve farklılıkların ortaya konulacağı bu çalışmada nitel araştırma yöntemi uygulanmış ve verileri toplamak amacıyla doküman analizi tekniğinden faydalanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Gagavuz, Kuzey Kıbrıs, Oğuz Grubu, Geçiş Dönemleri, Gelenekler, İnanç ve Uygulamalar.

Presentation ID / Sunum No= 304

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Hayvan Benzetmecelerinin Türk Halk Dansları Koreografilerinde Kullanımı: Tosbağa Gelin Masalı ve Karınca Masalı Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Neslihan Ertural¹

¹*Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı Türk Halk Oyunları Bölümü*
ORCID ID: 000208234851

Özet

Türk halk dansları; Türk halk bilgisinin sözlü ve işitsel ürünlerinden olup, yaratımında taşıdığı yapısal özellikler ile “geleneksel” olma özelliği kazanarak günümüze kadar taşınmıştır. Doğal ortamında halk tarafından oluşturulan geleneksel koreografiler ve bu koreografilerde yer alan hareketlere yüklenen anlamlar ile kuşaktan kuşağa taşınarak günümüze ulaşmıştır. Halk dansları icraları her bölge ve yöreye özgü hareket, müzik ve ritim özellikleri ile karakteristik yapılar meydana getirirler. Halk danslarına ait türler her bölge ve yöreye özgü hareket, ritim özellikleri ile kendine has karakteristik yapılara sahiptir. Bazı danslar konularında kökeni itibarıyla inanca dayalı ve geçiş dönemlerini temsilen hayvan benzetmeceleri içermektedir. Bu danslar doğal ortamında köy seyirlik oyunları ile birlikte icra edilmektedir. Bu danslar ve oyunlar doğal oynanma yerinde sahne tekniklerinin kullanımı ile sahne ortamına taşınmış daha sonra yorumlanarak çeşitli koreografilere eşlik etmişlerdir. Bu bağlamda bu bildiride, hayvan benzetmecelerinin, halk danslarına ait geleneksel koreografilerin ve masallara ait söze dayalı anlatımların kullanımı ile oluşturulan; Selami Fedakar’a ait “Özbek Sözlü Geleneğinde Masallar” adlı kitabında yer alan “Karınca Masalı” ile Behiye Köksel’a ait “Gaziantep Masalları Üzerine Bir İnceleme” adlı doktora tezinde yer alan “Tosbağa Gelin Masalı” adlı iki masalın halk dansları koreografileri ve sahne tekniklerinin kullanımı ile sahneye uyarlanması; dansçı, izleyici ve icra edilen danslar bakımından “Performans Teori” ile incelenecektir. Ayrıca performans içinde yer alan dansların içerikleri hakkında bilgi verilecek olup, halk dansları koreografilerinin kullanımı ile Gaziantep’e ait yerel bir masal ve Özbek masallarından bir masalın içeriğinden faydalanarak seyirlik oyun çıkarma ve canlandırma çalışmalarına ait sonuçlar ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halk Dansları, Seyirlik Oyunlar, Halk Danslarında Koreografi, Masalların Müzelenmesi

The Use of Animal Imitations In Turkish Folk Dance Choreographies: The Example of Tortoise Bride and Ant’s Tale

Abstract

Turkish folk dances; It is one on the oral and auditory products of Turkish folklore and has been carried to the present day by gaining the feature of being “traditional” with its structural features in its creation. The traditional choreographies created by the people in its natural environment and the

meanings attributed to the movements in these choreographies have been carried from generation to the generation and reached today. The genres of folk dances have their own characteristics structures with their movement, music and rhythm characteristics specific to the each region and region. Some dances contain animal similes that are based on belief in origin and represent transitional periods. These dances performed in natural environment together with the village theatrical plays. Some dances and village plays performed in their natural environment were interpreted by various dance experts by using stage techniques from their natural environment to the stage environment and accompanied the stage choreographies. In this context in this paper, Selami Fedakar's "Tale of the Ant" in his book "Tales in the Uzbek Oral Tradition". And the other tale named "Tale of the Tortoise Bride" in the Behiye Köksel's doctoral thesis named "An Analysis on Gaziantep Tales" with the use of folk dances choreographies and stage techniques. The dancer, the audience and the dances performed will be examined with "Performance Theory". In addition, information will be given about the contents of the dances included in the performance, and the results of the theatrical play and animation will be presented by using the choreographies of the folk dances and the content of a local and Uzbek fairy tale belonging to Gaziantep.

Keywords: Folk Dances, Village Plays, Choreography in Folk Dance, Museum of Fairy Tales

Presentation ID / Sunum No= 90

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kars Mutfak Kültürü

Araştırmacı Kübra Sus¹

¹*Çankırı Karatekin Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-0521-1280

Özet

Beslenme insanlar için en temel gereksinimlerden biridir. Buna bağlı olarak toplumlar yaşadıkları çevreye ve ihtiyaçlarına göre bir yemek kültürü oluşturmuşlardır. Yemek kültürü bir yiyeceğin oluşumundan ve bu yiyeceğin ortaya çıkaran ana maddesine kadar oluşan manevi bir kültürdür. Bu kültürel özelliğin oluşumuna birçok faktör etki etmektedir. Bu kültürel faktörlerden en önemlisi de coğrafyadır. Bir coğrafyada iklim özelliklerine bağlı olarak yapılan tarımı ve hayvancılık bölgenin yemek kültüründe de farklılıklara yol açmaktadır. Kars'ta coğrafyasına bağlı tarım ve hayvancılık özelliklerine bağlı olarak yemek kültürü oluşan illerendir. Bunun yanı sıra Kars'ta oluşan mutfak kültürü değişik kültürlerin etkileşiminden meydana gelmiştir. Bölgenin iklim koşullarının sert olmasına rağmen verimli bir toprak yapısına sahip olması, doğal olarak yetişen bitki sayısının fazla olması ayrıca yetiştirilen tarım ürünlerinin (arpa, buğday, şekerpancarı, kavılca, beyaz lahana, fasulye, soğan ve yem bitkileri (yonca, korunga, fiğ)) etkin bir şekilde kullanılması ve hayvancılığın da etkisi ile birleşerek bir mutfak kültürü oluşmuştur. Biz de bu çalışma da Kars'ın tarım ve hayvancılığına bağlı olarak yıllardır süregelen mutfak kültüründen bahsedeceğiz. Çalışma kaynak kişilere soru-cevap şeklinde hazırlanmış olup Kars'ta oluşan mutfak kültürünü belirli gruplar içerisinde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kars, Yemek Kültürü, Geleneksel Yemekler, Beslenme.

Presentation ID / Sunum No= 60

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kazakh and Turkish Linguistic Worldview

Öğr. Gör. Dr Assem Kairatkyzy¹

*¹University of Warsaw
ORCID ID:*

Özet

Linguistics of the XXI century is characterized by a breakthrough in the formation of a single theory of "language and man". Guided by anthropological principles, the theoretical and methodological basis of scientific research is the study of language in close connection with a person, his mind, spiritual and practical activities. The article is devoted to the Turkish-Kazakh comparative analyses of the somatic phraseological unit with the component "skin". Phraseological units with the component "skin" are the material to identify the universal and national features inherent in the archaic cultural and linguistic consciousness about the structure of the human body, and to reveal national specificity and universality of human perception of reality as well as the Linguistic Worldview of these units in the languages compared. The theoretical significance of the research is the fact that its scientific results and conclusions can be used in further research related to the Linguistic Worldview of the Turks. The results of the research can be used in the creation of textbooks and educational books on linguacultural and cognitive linguistics of Turkic and Slavic studies

Anahtar Kelimeler: Linguistic Worldview, Skin, Phraseological Units, Somatism

Presentation ID / Sunum No= 370

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kırgızistan Tanrı Dağları Bölgesinde Yeni Bir Petroglif Sahası Hakkında

Araştırmacı Zeynep Güler¹, Araştırmacı Ali Güler¹, Araştırmacı Gürcan Piriñçi¹

¹Ege Üniversitesi

Özet

Avrasya tarihi coğrafyasının bilhassa Türk kültürü çerçevesinde şekillendiği en erken dönemlerinin anlaşılması yazının kısıtlılığı bakımından zorluklar içermektedir. Arkeolojik maddi kültür öğelerinin haricinde bu dönemlerin anlaşılması açısından petrogliflerin (kaya sanatı) varlığı son derece önem arz etmektedir. Bugün Kırgızistan bölgesi özellikle Saymalıtış da dahil olmak üzere birçok kaya sanatı kültürüne ev sahipliği yapması açısından önemli bir petroglif merkezi konumundadır. Tanrı Dağlarında tarafımızca yürütülen saha araştırması sonucunda bölgedeki petroglif sahalarına yeni bir alan daha eklenmiş oldu. Araştırma sonucunda Mağara ve kovukların içerisinde farklı dönemlere ait olduğu düşünülen oyma ve boyama tekniği ile yapılmış figürler tespit edilmiştir. Bölgede boyama tekniği ile yapılan petrogliflerin ilk örneklerini teşkil etmesi açısından da ayrıca önemlidir. Aynı zamanda farklı dönemlere ait figürlerin varlığı erken dönem Türk inanç sistemi içerisinde yer alan Atalar Mağarası kültürüne işaret etmektedir. Bu çalışmada, tespit edilen saha üzerine yapmış olduğumuz teknik çalışmaların sonuçları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kırgızistan, Tanrı Dağları, Petroglif, Kaya Sanatı, Türk Kültürü, Atalar Mağarası

About a New Petroglyph Site in the Kyrgyzstan Tian Shan Region

Abstract

Understanding the earliest periods of Eurasian historical geography, especially in the framework of Turkish culture, contains difficulties in terms of the limitation of the literature. Apart from the archaeological material culture elements, the existence of petroglyphs (rock art) is extremely important in terms of understanding these periods. Today, the Kyrgyzstan region is an important petroglyph center in terms of hosting many rock art cultures, especially Saymalıtış. As a result of the field research carried out by us in the Tian Shan, a new area has been added to the petroglyph fields in the region. As a result of the research, figures made by carving and painting techniques, which are thought to belong to different periods, were determined in caves and cavities. It is also important in terms of constituting the first examples of petroglyphs made with the painting technique in the region. At the same time, the presence of figures belonging to different periods points to the cult of the Cave of Atalar, which is included in the early Turkish belief system. In this study, the results of the technical studies we have done on the determined area will be discussed.

Keywords: Kyrgyzstan, Tian Shan, Petroglyphs, Rock Art, Turkish Culture, Ancestors Cave

Presentation ID / Sunum No= 394

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kün Sarığ Han ve Manas Destanlarında Kadın Kahramanların Toplumsal Yeri

Dr. Timur Davletov¹, Dr. Öğretim Üyesi Nükhet Okutan Davletov²

¹*Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)*

ORCID ID: 0000-0002-7767-4797

²*Kapadokya Üniversitesi*

ORCID ID:

Özet

Bu çalışmada; Alman asıllı Rusyalı Türklük bilimcisi Friedrich Wilhelm Radloff'un zengin söylence mirasını koruduklarını belirttiği Hakas ve Kırgız Türklerine ait birer destan, kadınların sahip oldukları toplumsal yeri bağlamında karşılaştırılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda; Yenisey Kırgızları soyundan gelen Tanrı Dağları Kırgızlarının dünyaca tanınmış Manas destanı seçilirken, Yenisey Kırgızların ana yurdu olan Hakas-Minusinsk Vadisi'nde günümüzde de yaşamlarını sürdüren Hakaslara ait olup Dr. Öğr. Ü. Nükhet Okutan Davletov ile Dr. Timur B. Davletov tarafından Hakasçadan Türkçeye tercüme edilip 2021 Hakas Kahramanlık Destanlar Yılı kapsamında Ankara'da Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü'nden neşredilen ve tanınmış Hakas destan anlatıcısı (haycı) Evdokiya (Obdo) N. Kulagaşeva'dan Valentina E. Maynogaşeva tarafından kaydedilen Kün Sarığ Han: Bir Hakas Kadınının Destanı tercih edilmiştir. Türk mitolojisinde önemli bir yere sahip olan destanlar arasında kadınların toplumsal yeri itibarıyla kıyaslama ve çözümleme denemesi makalenin müellifi tarafından daha önce de yapılmıştır. Bu kapsamda Hakaslara ait olup tarafımızca Türkçeye aktarılarak 2015 yılında TÜRKSOY tarafından yayımlanan Ah Çibek Arığ adlı destan ile Türk halklarında yaygın olan Dede Korkut ve Köroğlu adlı destanlar karşılaştırılmış, kadınların toplumsal yerleri çerçevesinde irdelenmiştir. Toplam hacmi 3604 dize olan ve ünlü Hakas destancı (haycı) Semen P. Kadışev'den Tatyana G. Taçeyeva tarafından kayda alınan Ah Çibek Arığ: Hakas Türklerinin Kız Alp Yiğitlik Destanı ile anılan iki söylence kıyaslandığında İslam öncesi bir devirden günümüze dek ulaşan Türk Şaman mitolojisine ait Hakas kahramanlık destanında kadınların sosyal yaşama daha etkin katıldıkları ve dolayısıyla toplumsal yerleri çok daha farklı olduğu anlaşılmıştır. Her üç sözlü halk kültürünün yapısı ile ilgili olarak ilk kez yapılan böyle bir karşılaştırmalı araştırma başta Anadolu ve Sibiryadaki Türk toplumlarına ait epik anlatılar olmak üzere başka kahramanlık destanlar için de yapılabilir. Bu nedenden ötürü aynı yaklaşım içerisinde Hakas Türklerine ait 5877 satırlık Kün Sarığ Han: Bir Hakas Kadınının Destanı adlı söylence ile Kırgız Türklerine ait Manas adlı destanı karşılaştırılmak üzere tarafımızca seçilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Manas, Kün Sarığ Han, Hakas, Kırgız, Türk Mitolojisi, Şamanizm

Presentation ID / Sunum No= 194

Oral Presentation / Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-4788-4312

Ortak Kültürel Bellek Bağlamında Türk Dünyası Dijital Kütüphanesi Kurmanın Önemi

Dr. Öğretim Üyesi Sinan Sümbül¹, Öğr. Gör. Selçuk Aydın¹

¹*İstanbul Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-7107-8927

²*İstanbul Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-4788-4312

**Corresponding author: Sinan Sümbül*

Özet

Türk dünyasının yazılı hafızasını oluşturan eserlerin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması gerekmektedir. Bunu gerçekleştirebilmek, Türk Dünyasına ait bir dijital kütüphane kurulmasıyla mümkün olabilir. Türk ülkelerindeki özellikle nadir eserlere sahip kütüphaneler arasında koordinasyon sağlayarak bu kütüphaneleri tek bir web sayfası altında birleştirmek ve böylece farklı ülkelerdeki bu eserleri ortak bir platformda bir araya getirmek önemlidir. Oluşturulacak bu dijital kütüphane sayesinde, Türk dünyasının zengin kültürel mirasını temel alarak, insanları öğrenmeye ve paylaşmaya davet eden ve Türk dünyasını bilgi ve kültürle bütünleştirmeyi hedefleyen bir yaklaşımın hayata geçirilmesi mümkün olacaktır. Böylelikle Türk toplumunun bilgi toplumuna dönüşmesine katkıda bulunmak ve Türk dünyasını paylaşılan bilgi ve kültürle bütünleştirmek mümkün olabilir. Zengin bir tarihi geçmişin mirasçısı olan Türkler, sahip oldukları kadim kültürü genç kuşaklara aktarmak ve Türk kültürüne olan aidiyet bağlarını güçlendirmek için kültürlerine ait başta nadir eserler olmak üzere tüm yazılı, basılı, görsel-işitsel materyallerini bir araya getirerek dijital olarak kullanıma sunabilir. Bu hizmetlerin erişime sunulması kadar sürdürülebilir olması da önemlidir. Bu açıdan, dijital ortamda hizmete sunulacak materyalin sayısallaştırma, yararlandırma, koruma ve saklama işlemlerinde uluslararası standartların dikkate alınması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Kültürü, Kültürel Bellek, Nadir Eserler, Dijital Kütüphane

The Importance of Establishing a Turkish World Digital Library in the Context of Common Cultural Memory

Abstract

The works that make up the written memory of the Turkish world should be preserved and transferred to future generations. This can be achieved by establishing a digital library belonging to the Turkish World. It is crucial to coordinate libraries in Turkish countries, especially those with rare books, to unite these libraries under a single web page and thus bring together these works in different

countries on a common platform. Thanks to this digital library to be created, it will be possible to implement an approach that invites people to learn and share and aims to integrate the Turkish world with knowledge and culture based on the rich cultural heritage of the Turkish world. Thus, it may be possible to contribute to the transformation of Turkish society into an information society and to integrate the Turkish world with shared knowledge and culture. Turks, who are the heirs of a rich historical past, are responsible for transferring their ancient culture to the younger generations. To strengthen the bonds of belonging of young generations to Turkish culture, all written, printed, and audio-visual materials, specially rare books, should be brought together and put into service digitally. The sustainability of these services is as vital as making them accessible. In this respect, international standards should be implemented in the digitization, utilization, protection, and storage of materials.

Keywords: Turkish Culture, Cultural Memory, Rare Books, Digital Library

Presentation ID / Sunum No= 130

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Repressiya Yıllarında Güney Sibirya'da Türkçü Siyasi Bir Teşekkül Olarak Sibirya Türkleri Birliği

Doç. Dr. Erhan Aktaş¹

¹Kırklareli Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-7303-1890

Özet

Türkistan, İdil-Ural, Kafkasya ve Sibirya coğrafyalarında meskûn Türk gruplarının doğrudan veya dolaylı olarak Rus tahakkümü altında kaldıkları yıllar Türk tarihi açısından büyük ölçüde olumsuz siyasî, ekonomik, kültürel ve toplumsal hadiselerle sonuçlanmıştır. Yönetimin J. Stalin'de olduğu 1924-53'te ve bilhassa 1937-38 yılları arasındaki baskıcı siyasetin zirve yaptığı kanlı repressiya hareketlerini ayrıca değerlendirmek mümkündür. Bu yıllar arasında Sovyet idaresi altında tüm Türk halkları arasında siyasî muhaliflik, kulak, Troçkist-Buharinist, burjuva, milliyetçi, pantürkist, halk düşmanı vb. suçlamalarla büyük bir tedhiş hareketine maruz kaldıkları görülmektedir. Söz konusu idare tarzı ve uygulamalardan batı, güney ve kuzeydoğudaki Sibirya Türkleri de fazlasıyla nasibini almıştır. Repressiya uygulamaları iktisadî, siyasî ve kültürel alanda kendisini göstermiştir. Çarlık Rusya devrinin son dönemlerinden itibaren filizlenmeye başlayan Sibirya'daki Türk kökenli entelijansiyanın birçok faaliyeti yukarıda saydığımız üç başlık altında uzun yıllar sürecektir. Tepe kadrosunun büyük kısmını Güney Sibirya Türk halklarından olan Altay, Şor ve Hakas Türklerinin oluşturduğu bu yapı Stalin repressiyasının en şiddetli yıllarının başlangıcında bölgedeki bu halkların başını çektiği sosyalist idareli olmakla birlikte millî unsur, hassasiyet ve çıkarları gözetilen bir zihniyetle ortaya çıkar. Yapının yönetim kadrosundaki şahısların büyük kısmı sosyalist gelenekte kurulan üniversite vb. yüksek öğrenim kurumlarından mezun aydınlardan oluşmaktadır. Her ne kadar böylesi bir rahle-i tedrisattan geçseler ve devrimin ilk yıllarındaki milliyetler politikası paralelinde bağımsız siyasî yapıların kurulabileceğine inansalar da devlet terörünün hışmından kurtulamayan bu örgüt 1930lu yılların başlarından sonlarına kadar her daim takibat altında olmuş; baskıcı uygulamalara maruz kalan aydınlar birçok suçlamayla peyderpey ortadan kaldırılmıştır. Bu çalışma çerçevesinde öncelikle Sibirya Türkleri Birliği gibi bir yapının ortaya çıkış şartlarından bahsedilecektir. Sonrasında örgütün manifestosundan hareketle değiştirilmek istenen siyasî, toplumsal ve özellikle de kültürel yapının üzerinde durulup bunların hangi faaliyetler sonucunda hayata geçirilmeye çalışıldığı örnekleriyle anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Stalin, Repressiya, Sibirya Entelijansiyası, Sibirya Türkleri Birliği, Oyrot, Şor, Hakas

Presentation ID / Sunum No= 278

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Sibiry Tatarlarında Düğün Gelenekleri (Konya-Cihanbeyli Böğrüdilik Köyü Örneği)

Öğr. Gör. Dr Fatih Çolak¹, Araştırmacı Ayşegül Türkyılmaz¹

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-5971-847X

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi

ORCID ID:

*Corresponding author: Fatih Çolak

Özet

Böğrüdilik Köyü, Konya'nın Cihanbeyli ilçesine bağlı ve Konya'ya 135 km. uzaklıkta bulunan bir Tatar köyüdür. Köy sakinlerinin ataları 17. yüzyılda Türkistan'dan Sibiry'ya göç etmişlerdir. Bundan dolayı aslen Özbek'tirler, fakat Anadolu'ya Sibiry'dan geldikleri ve Tatarca konuştukları için kendilerine Sibiry Tatarları denilmektedir. Sibiry'daki yaklaşık 300 yıllık hayatlarından sonra Rus yönetimi tarafından uygulanan çeşitli baskılar neticesinde Anadolu'ya göç etmek zorunda kalmışlardır. 1908 yılının ocak ayında İstanbul'a ulaşan bir grup Sibiry Tatarı devlet tarafından birkaç bölgeye iskân edilmiştir. İskân bölgelerinden birisi de Konya'nın Cihanbeyli ilçesinde bir yayladır. Daha sonra buraya Osmanlı Devleti tarafından, gelen bu Tatarlar için evler yapılmış ve burada bir köy oluşturulmuştur. Yüzyıldan fazla bir süre burada yaşamlarını devam ettiren Sibiry Tatarları örf, adet ve geleneklerine bağlı kalmayı sürdürmüşlerdir. Özellikle kendilerine özgü evlilik ve düğün geleneklerinin olduğu görülmektedir. Bu çalışmada; Böğrüdilik Köyü sakinleri olan Sibiry Tatarlarının evlilik öncesi kız isteme, söz, nişan, düğün gibi adetleri, köy sakinleriyle yapılan mülakatlar neticesinde ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sibiry Tatarları, Böğrüdilik Köyü, Örf-Adet, Evlilik, Düğün.

Wedding Customs in Siberian Tatars (Sample of Konya-Cihanbeyli Böğrüdilik Village)

Abstract

Böğrüdilik Village is a Tatar village which is connected to Cihanbeyli district of Konya and 135 km from the city. The villagers' ancestors migrated from Turkestan to Siberia in the 17th century. Therefore, they are originally Uzbek, but they are called Siberian Tatars because they came to Anatolia from Siberia and spoke Tatar. After spending nearly 300 years in Siberia, they had to migrate to Anatolia due to various sources of pressure applied by the Russian government. A group of Siberian Tatars who arrived in Istanbul in January, 1908 were resettled in several regions by the state. One of the settlement areas is a plateau in Cihanbeyli, Konya. After a while, houses were built and a village

was formed for these Tatars by the Ottoman Empire here. Siberian Tatars, who have lived here for more than a century, have continued to adhere to their customs and traditions. In particular, it is observed that they have their own unique marriage and wedding traditions. In this study, such customs and rituals of marriage as engagement and wedding of the Siberian Tatars, who are the settlers of Böğrödelik Village, will be revealed through the interviews with the villagers.

Keywords: Siberian Tatars, Böğrödelik Village, Customs/traditions, Marriage, Wedding.

Presentation ID / Sunum No= 155

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Çini Sanatında Kullanılan Ağaç Motiflerinin Sembolik Anlamları

Araştırmacı Esmail Hüsna Cevizci¹, Dr. Öğretim Üyesi Deniz Çeliker²

¹Beyşehir Kamil Akkanat Özel eğitim Uygulama Okulu

ORCID ID:0000-0003-3419-0319

²Süleyman Demirel Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-1869-0885

*Corresponding author: Deniz Çeliker

Özet

İnsanoğlunun yaşayış biçiminin şekillenmesini sağlayan en önemli unsur doğanın kendisi olmuştur. İlk çağlardan itibaren gerek korunma gerek beslenme için insanın doğadaki en yakın ve işlevsel aracı özellikle ağaçlardır. Bu durumun etkisi ve ağacın başlı başına ihtişamlı duruşu ile insan ve ağaç arasında ki bağ giderek daha fazla kuvvetlenmiştir. İnsanoğlu hayatının her alanında sürekli olarak karşılaştığı ve etkileşimde bulunduğu ağacı bu kuvvetli bağ sayesinde somut bir nesne olmaktan çıkartarak kutsaliyet atfetmiş günlük hayatına bir sembol olarak yer vermiştir. Öyle ki ağaç kimi zaman bir yaşam kaynağı kimi zamansa sonsuzluğun ve bereketin sembolü olmuştur. Tüm kültürlerde biçimsel olarak farklılıklar gösterse de, sembolik anlamları neredeyse ortaktır. “Kozmik Ağaç”, “Dünya Ağacı”, “Yakut Ağacı”, “Hayat Ağacı”, “Kutsal Ağaç” vb. birçok farklı isimler ile anılan hayat ağacı; bereket, doğurganlık, sağlık, uzun yaşam, sonsuzluk, mutlak gerçeklik, ölümsüzlük, kutsallık vb. sembolik anlamları ile ortak bir “iyi” düşüncesini/duygusunu temsil etmektedir. Türk kültüründe hayat ağacı Türk boylarına göre “Bay terek” ve “Baygaç Bayağaç” gibi farklı isimlerle anılmış; doğumun, yaşamın ve ölümün sembolü olmuş önemli bir motiftir. Bu bağlamda “Türk Çini Sanatında Kullanılan Ağaç Motifleri ve Sembolik Anlamları” isimli bu çalışmada; insanlık tarihi boyunca önemli bir yere sahip olmuş ağaç motifinin kullanım biçimleri ve sembolik anlam çeşitliliklerinin neler olduğunun tanıtılması amaçlanmıştır. Geleneksel Türk süsleme sanatlarını içerisinde geniş bir yelpazeye sahip olan bitkisel motiflerden ağaç motifleri çalışmanın sınırlılığını oluşturmaktadır. Çini sanatındaki ağaç motiflerinin sembolik anlam okumasında göstergebilim okuma verileri kullanılmamış, konu ile ilişkili literatür bilgileri ve farklı dönem örnekleri üzerinden tanımlamalar yapılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Kültürü, Çini, Motif, Sembol, Ağaç

Symbolic Meanings of Tree Motifs Used in Turkish Tile Art

Abstract

Nature itself has been the most important factor in shaping the way of life of human beings. Since the first ages, trees have been the closest and most functional tool of man in nature for both protection and nutrition. With the effect of this situation and the magnificent stance of the tree on its own, the bond between man and tree has been strengthened more and more. Thanks to this strong bond, man has removed the tree, which he constantly encounters and interacts with in every aspect of his life, from being a tangible object, and has given place to his daily life as a symbol. So much so that the tree has sometimes been a source of life and sometimes a symbol of eternity and fertility. Although they differ in form in all cultures, their symbolic meanings are almost common. Tree of life, known by many different names; abundance, health, etc. It represents a common good thought with its symbolic meanings. In Turkish culture, the tree was called by different names such as “Mr. Terek” and “Baygaç Bayağaç” according to Turkish tribes; It is an important motif that has been the symbol of birth, life and death. In this context, in this study named "Tree Motifs Used in Turkish Tile Art and Their Symbolic Meanings"; It is aimed to introduce the usage patterns and symbolic meanings of the tree motif, which has an important place throughout the history of humanity. Tree motifs, one of the plant motifs that have a wide range of traditional Turkish decorative arts, constitute the limitation of the study. In the symbolic meaning reading of tree motifs in tile art, semiotic reading data was not used, and definitions were made on the basis of literature information related to the subject and examples from different periods.

Keywords: Turkish Culture, Tile, motif, Symbol, Tree

Presentation ID / Sunum No= 331

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dünyası Halk Bilimi Çalışmalarının Bilgesi: Prof. Dr. Fikret Türkmen

Araştırmacı Yarkın Yenice¹

¹*Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü*
ORCID ID: 0000-0001-9587-9940

Özet

Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü 1992 yılında Prof. Dr. Fikret Türkmen'in çabalarıyla kurulmuş bir bilimsel araştırma kurumu olup, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü kendisini oluşturan 6 lisansüstü eğitim ve araştırmaya yönelik çalışma yapan Anabilim Dalı ve yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla kurulmuş ve bu yönde eğitim çalışmalarını sürdüren TÖBİR adlı birimden oluşmaktadır. Bugün 30. yılına girmiş olan bu kurumun kurulmasında, yaşatılmasında ve bugüne getirilmesinde çok değerli çabaları bulunan bilim insanı Prof. Dr. Fikret Türkmen'dir. Bu bildiride Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü kurucu müdürü Prof. Dr. Fikret Türkmen'in hayatı ve Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü kurma çabaları hakkında kısaca bilgi verecek, ardından Fikret Türkmen'in Türkiye ve Türk Dünyası halk bilimi çalışmalarına katkısı Fikret Türkmen'in çalışmaları çerçevesinde değerlendirilecektir. Prof. Dr. Fikret Türkmen 4 Temmuz 1945 yılında Yozgat'ın Boğazlıyan ilçesinde dünyaya gelmiştir. Türk halk bilimi alanında birçok değerli çalışma yapmış bir bilim insanı olan Fikret Türkmen günümüze kadar 22 kitap, 200'e yakın makale yazmış ve yine ülkemizde ve yurtdışında gerçekleştirilen kongre ve sempozyumlarda 150'nin üzerinde bildiri sunmuş, alanının önde gelen bilim insanlarından biri olmuştur. Akademik çalışmaları dışında birçok idari görevde bulunan Prof. Dr. Fikret Türkmen, Türkiye'de ve dünyada önemli bilim kuruluşlarının kurucu üyesi ve üyesi olmuştur. Prof. Dr. Fikret Türkmen'in bugüne kadar yapmış olduğu çalışmalara baktığımızda bu çalışmaların ağırlıklı olarak Türk Halk Bilimi ve Türk Dünyası konularında olduğu görülür. Prof. Dr. Fikret Türkmen'in kitaplarını konu bakımından 6 başlık altında, makalelerini ise 9 başlık altında sınıflandırmak mümkündür. Bildirimizde ilk olarak Prof. Dr. Fikret Türkmen'in hayatı ile ilgili genel bilgi verip, kitaplarında ve makalelerinde odaklanmış olduğu halk bilgisi ürünlerini, çalışmalarında seçtiği sahalari, kullandığı kuramsal yaklaşımlari ve yöntemleri, çalışmalarının Türk Halk Bilimi çalışmalarına etkisi ve de katkısı yönünden değerlendirmeye çalışacağız. Bu değerlendirme sonucunda Türk Halk Bilimi alanında kullanılan kuramsal yaklaşımların, yöntemlerin yıllar içindeki değişimini ve bu değişim içerisinde Prof. Dr. Fikret Türkmen'in yaptığı bilimsel katkı ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fikret, Türkmen, Halk, Bilimi

Presentation ID / Sunum No= 310

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dünyası Müzikleri İle İlgili Yapılan Akademik Çalışmaların Analizi ve Lisansüstü Program Örneği

Öğr. Gör. Sıla Türkay Yavuzel¹

¹*Bursa Uludağ Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-8458-7811

Özet

Köklü ve zengin bir geçmişe sahip olan Türk milleti, tarihsel süreçleri içerisinde dünyanın birçok kıtasına dağılarak Türk kültür ve medeniyetini çok geniş bir coğrafyada oluşturmuştur. Bu nedenle Türk kültür ve tarihi, belirli bir topluluğun belirli bir zamanda ve belirli bir bölgede meydana getirdiği kültür ve tarih değil; özel isimlerle nitelendirilen Türk topluluklarının ve zümrelerinin çeşitli coğrafyalarda oluşturdukları tarih ve kültür olarak kabul edilmektedir. Çin Seddinden Kafkaslar ve Maveraünnehir'e, oradan Anadolu'ya, Karadeniz'in kuzeyinden Avrupa'ya kadar yayılan ve bu bölgelerde varlıklarını sürdüren Türk topluluklarının yaşadıkları coğrafyalarda, farklı siyasi ve sosyal koşullar içerisinde meydana getirdikleri bu zengin kültürel miras Türk Dünyası kültürünü oluşturmaktadır. Türk milleti olarak farklı coğrafyalarda da olsa sahip olduğumuz zengin, renkli ve güçlü kültürel miras bizim özümüzü, milli kültürümüzü besleyerek bize millet olma vasfını kazandırır. Bugün Türk Dünyası'nın temeli, kökleri Tengricilik-Gök Tanrı inancına kadar uzanan bu zengin kültürel, sanatsal, edebi birikimden teşekkül etmiştir. Bu nedenle Türk Dünyasının birlikteliğini oluşturmada kültürel mirasın önemi yadsınamaz. Türk Dünyasını oluşturan Türk topluluklarının birbirine yakınlaşmasını, ortak köklerinin farkına varmalarını sağlayacak en önemli etken; dil, kültür ve sanat alanında yapılan çalışmalardır. Belki siyasi birlik sağlanamaz ama Türk unsurların yaşadığı tüm coğrafyalar, adını Türk Dünyası Kültürü dediğimiz tek bir kültürel oluşumun farklı renklerini oluşturan paydaşları olabilirler. Tüm Türk topluluklarının ortak kültür paydasında buluşması Türk Dünyasına güç katacaktır. Türk Dünyasının kültürel alışverişte yönelmesi gereken alanların başında müzik gelmektedir. Bu nedenle Asya'dan Avrupa'ya, Orta Doğu'dan Kuzey Afrika'ya kadar yayılan Türklerin müzik geleneğini araştırmak, benzerlik ve farklılıkları ortaya çıkarmak önem teşkil etmektedir. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de Türk Dünyası müzikleri alanında yapılan lisansüstü çalışmaların analizini yaparak lisansüstü program önerisinde bulunmaktır. Bu amaca yönelik olarak Türkiye'de Türk Dünyası müzikleri ile ilgili son on yılda yapılan lisansüstü çalışmalar incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Türk Dünyası Kültürü, Kültür, Müzik

Presentation ID / Sunum No= 324

Oral Presentation / Sözlü Sunum

ORCID ID:

Türkmen Tahyanın Tarihi

Dr. Aynabat Babayew¹

¹Türkmenistan İlimler Akademisi Tarih ve Arkeoloji Enstitüsü

Özet

Türkmen milli elbiselerinin arasında “tahya”nın ayrı bir yeri vardır. Bu söz, Türkmen’in edebî dilinde nakışlı takkeyi anlatmaktadır. Tahya farklı lehçelerde özellikle “börük”, Türkiye Türkçesinde “takke”, diğer çoğu lehçelerde de “takıya” şeklinde ifade edilmektedir. Türkmen “tahyası”, Türkmen tarihi ile neredeyse aynı tarihe sahiptir. “Tahya” sözünün tarihi çok derin olmakla birlikte onunla ilgili farklı bilginlerin çalışmalarında anlamı üzerine değerli bilgiler görmek mümkündür. Türkmen tahyasının tarihinin zenginliğini destekleyen tarihi çeşmeler bulunmaktadır. Onlardan Mahmut Kaşgarlı’nın “Türk Dilinin Divanı” adlı sözlüğü, “Oğuzname”, “Korkut Ata”, “Köroğlu” büyük destanlarında ve diğer elyazmalarda elbiseler ile ilgili birkaç kelimeler bulunmaktadır. Özellikle “tahya” kelimesini anlatan birkaç sözün varlığını tespit etmek mümkündür. Ayrıca Türkmen milli takkelerini öğrenmekte arkeoloji bilgileri olan toyundan yapılan heykeller, duvar yazıları ve diğerleri üzerine çizilen şekiller, Orta Asır miniyatürleri ve diğerleri Türkmen tahyasının tarihi açısından değerli kaynaktır.

Anahtar Kelimeler: Tahya, Takke, Türkmenistan

Presentation ID / Sunum No= 7

Oral Presentation / Sözlü Sunum

1921 Yılına Kadar Olan Süreçte Bakü Petrolleri ve Ahıska Türkleri

Dr. Gönül Güneş¹

*¹Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü
ORCID ID: 0000-0002-6915-4767*

Özet

Ahıskalıların bulunduğu bölge içinde yer alan Kafkasya, petrol taşıma güzergâhı üzerindedir. Kafkasya, Dinyeper, Don ve Volga nehirlerinin bitiminden güneye doğru Anadolu'nun yüksek yaylalarına, Bağdat ve Tahran'a, İran Körfezinden Hint Okyanusuna giden eski yolların kesiştiği yerde önemli bir kapıdır. Ermenistan'ın Karadeniz'e çıkış güzergâhında bulunduğu gibi Türkiye'yi Orta Asya'ya, Rusya'yı Orta Doğu'ya bağlamaktadır. Özellikle 19.yy'dan itibaren Rusların bilinçli ve zorunlu uyguladıkları göç ve sürgün, bu topraklar üzerinde Müslümanlığı ve Türk birliğini engelleme çabaları, Kafkasya'nın enerji ve ulaşım olarak öneminden kaynaklanmıştır. Rusya ile başlayan bu politika ile Ahıska Türkleri İngiltere, Fransa, Almanya gibi sömürgeci devletlerin de çıkar çatışmalarından ve petrol savaşlarından kaynaklanan büyük acılar yaşamıştır. Ahıska Türklerinin I. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar yaşadıkları zorluklar ve sürgün sürecinin, dönemin en önemli enerji kaynağı olan petrol ve bu topraklar üzerinde çıkar çatışmaları bağlamında değerlendirilmesi gerekliliğini ortaya koymak amacıyla böyle bir çalışma yapılmıştır. Ahıska bölgesinde sürgünler bu çerçevede değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahıska, Petrol, Kafkasya, Osmanlı, Rusya, Sürgün.

Baku Oil and Ahıska Turks in the Process Until 1921

Abstract

The Caucasus, which is located in the region where Ahıska people are located, is on the oil transportation route. The Caucasus is an important gateway from the end of the Dnieper, Don and Volga rivers to the south to the high plateaus of Anatolia, to Baghdad and Tehran, at the intersection of the old roads from the Persian Gulf to the Indian Ocean. It connects Turkey to Central Asia and Russia to the Middle East, just as Armenia is on the route of exit to the Black Sea. Especially since the 19th century, the conscious and forced migration and exile of the Russians, their efforts to prevent Turkish unity on these lands, stemmed from the importance of the Caucasus as energy and transportation. With this policy that started with Russia, Meskhetian Turks have also experienced great pain due to the conflicts of interest and oil wars of colonial states such as England, France and Germany. Such a study was conducted to reveal the necessity of evaluating the difficulties and exile process of the Meskhetian Turks until the end of the First World War in the context of oil, the most

important energy source of the period, and conflicts of interest on these lands. The exiles in the Ahıska region will be evaluated within this framework.

Keywords: Meskhetian, Petroleum, Caucasus, Ottoman, Russia, Exile.

Presentation ID / Sunum No= 237

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Avrupa Birliği ve Rusya Federasyonu: Enerji Özelinde İşbirliği ve Gerginlik Dinamikleri

Arş. Gör. Dr. Pınar Buket Kılınç Pala¹

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-7434-4098

Özet

Avrupa Birliği (AB)'nin Rusya Federasyonu (RF)'na enerji bağımlılığı dikkat çekici seviyedir. RF'nun en büyük gaz şirketi olan Gazprom ihracatının çoğunluğunu Avrupa ülkelerine yapmakta ve AB içinde pazar payını maksimize etmeye çalışmaktadır. AB'nin enerji talebinin yüksek olması, RF'nun yüksek rezerve sahip olması ve Avrupa'ya coğrafi yakınlığı sebebi ile AB yıllardır özellikle doğalgazı RF'dan tedarik etmektedir. RF'nun doğudaki en önemli komşusu AB ile 'stratejik ortaklık' beklentisi taşıyan diyalogları, yaşanan gerginliklerden olumsuz etkilense de, nihayetinde ikili arasında ekonomiden siyasete birçok alanda kurumsallaşmış işbirlikleri bulunmaktadır. RF'nun siyasi eylemleri cezalandırmak veya ödüllendirmek için farklı enerji fiyatlandırmasını agresif bir şekilde kullanması, ticaret ortağı olarak güvenilirliğini baltalamasının 2000'li yıllarda birçok örneği bulunmaktadır. RF'nun 2008'de Gürcistan'ı işgal etmesi ve 2014'te Kırım'ı yasa dışı ilhakı, AB'nin enerjide RF'na olan ithalat bağımlılığının fiilen daha da arttığı bir döneme denk gelmektedir. Diğer taraftan AB, RF karşısında 'sert tedbirler' ve 'genişleme politikasının' araçları vasıtasıyla yaptırım gücünü test etmeye çalışmaktadır. RF'nun 2022 yılında Ukrayna'yı yeniden işgal etmesi, nihayet AB'ni enerji tedarikinde RF'na güvenmenin tehlikelerine karşı yeniden uyandırdı. Bu çalışma AB için gerekli olan yenilikçi ve çeşitlendirilmiş enerji stratejisinin önemini ve mevcut küresel düzenin enerji bağlamında RF-AB işbirliği gerginlik dinamiklerinden nasıl etkilendiğinin değerlendirilmesini içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Rusya Federasyonu, Enerji, Stratejik Ortaklık

Presentation ID / Sunum No= 201

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Avrupa Birliği'nin (AB) Amerika Birleşik Devletleri'ne (ABD) Bağımlılığı ve Ukrayna Krizi

Dr. Öğretim Üyesi Osman Tekir¹

*¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-0471-0013*

Özet

Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan, tarihsel derinlikleri de olan savaş başta her iki ülkeyi etkilediği gibi şüphesiz küresel yansımalarının çokça hissedildiği/hissedileceği kriz olarak görülmelidir. Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ile Avrupa arasındaki ilişkiler Donald Trump döneminde düşük bir seyir izlerken, Biden yönetimi, Avrupa-Atlantik bağlarının güçlendirilmesini temel politikalarından bir olarak belirlemiştir. ABD ve İngiltere'nin adeta Rusya-Ukrayna savaşı çıkması ve devamı için bir alt yapı oluştururken, Rusya'nın Ukrayna saldırısına karşı askeri ve ekonomik tepkilere öncülük etmesi AB'nin Atlantik ittifakına bağımlı olduğu ile ilgili değerlendirmeleri de beraberinde getirmiştir. Bu çalışmada İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ABD'nin Marshall Planı ile Avrupa üzerinde kurduğu ekonomik ve siyasal etkinin Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra zayıflaması nedeniyle Ukrayna krizinden yararlanarak tekrar tesis etmeye çalışması ve bunun arka planındaki sebepler üzerinde durulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: ABD, AB, Marshall Planı, Bağımlılık ,Ukrayna Krizi

Dependency of the European Union (EU) On the United States of America (USA) and the Ukraine Crisis

Abstract

The war between Russia and Ukraine, which has historical depths, should be seen as a crisis whose repercussions are/will be definitely felt a lot around the world, as it affects both countries in the first place. While the relations between the United States (US) and Europe followed a low course during the Donald Trump era, the Biden administration has determined the strengthening of Euro-Atlantic relationship as one of its main policies. While the USA and England almost formed a basis for the Russian-Ukrainian war and its continuation, Russia's initiation of military and economic reactions against the Ukraine attack brought along evaluations about the EU's dependence on the Atlantic alliance.

In this study, the economic and political influence of the USA on Europe after the Second World War, with the Marshall Plan which weakened after the collapse of the Soviet Union, will be tried to re-establish by taking advantage of the Ukraine crisis and the reasons behind it will be tried to be emphasized.

Keywords: USA, EU, Marshall Plan, Dependency, Ukraine Crisis

Presentation ID / Sunum No= 184

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Brexit Sürecinden Günümüze Birleşik Krallık'ın Göç Konusuna Bakışı

Dr. Öğretim Üyesi Eren Alper Yılmaz¹

¹ *Aydın Adnan Menderes Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-5137-4948

Özet

Son dönemlerde Avrupa'da aşırı sağ partilerin politikalarında ve söylemlerinde sıklıkla yer edinen göç ve mülteciler konusu, Birleşik Krallık'ın (BK) da Avrupa bütünleşmesine bakışında ve Brexit sürecinde etkili olan temel faktörler arasında kabul edilmektedir. Birleşik Krallık, 20. yüzyılın ortalarından itibaren en fazla göç alan ülkelerinden birisi haline gelmiş, 1930'lardan itibaren bilhassa İngiliz Milletler Topluluğu ülkelerinden göç eden yurttaşlar, Londra başta olmak üzere Birleşik Krallık'taki metropol şehirlere yerleşmişlerdir. Özellikle Soğuk Savaş sonrasında Doğu Avrupa ülkelerinden Batı'ya doğru ivme kazanan göç dalgaları ile birlikte, Birleşik Krallık'ın siyasi ve toplumsal yapısında göçmenlere karşı bir tedirginlik ortaya çıkmıştır. 2000'li yıllardan itibaren ise Avrupa ülkelerinin parlamentolarında göçmen karşıtı söylemler geliştiren siyasi partilerin güç kazanmaya başlamasıyla birlikte, göç kavramı güvenlik tehdidi yaratan bir dinamik olarak görülmeye başlanmıştır. Bu tarihten itibaren İngiltere'nin kuzeyinde sivil karışıklıkların yaşanması, Londra'da görülen terör eylemleri, Doğu Avrupa ülkelerinin Avrupa Birliği'ne (AB) üye olmasından sonra sınırların gevşemesiyle birlikte Slav halkının Birleşik Krallık'a göç etmesi ve son olarak domino etkisiyle Ortadoğu geneline sirayet eden "Arap Baharı" akabinde Suriyeli mültecilerin Birleşik Krallık sınırına kadar dayanması, Hükümet ve toplum nezdinde göçmen ve mültecilere karşı tepkileri artırmıştır. Göç ve mültecilik konuları Birleşik Krallık'ın AB'den kopuşuna sahne olan Brexit sürecinde de bir güvenlik krizi olarak görülmüş, böylece bu konular referandum süreci için düzenlenen kampanyaların odağına yerleştirilmiş, süreci yönlendiren temel unsurlar haline gelmiştir. Göçmen karşıtları ve Brexit yanlıları, AB'nin her geçen gün artan mülteci sorununu çözmemesinden ciddi anlamda rahatsızlık duymuş ve AB'nin mülteci politikalarını sert bir dille eleştirmişlerdir. Bu çalışma kapsamında Brexit sürecinden günümüze kadar olan dönemde Birleşik Krallık'ın göçmen karşıtı politikaları ve bu politikaların ülke içinde yarattığı siyasi atmosfer incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Birleşik Krallık, Göç, Brexit, Mültecilik, Avrupa Birliği

The United Kingdom's View Towards Immigration From the Brexit Process to the Present

Abstract

The issue of immigration and refugees, which has recently taken place in the policies and discourses of radical right parties in Europe, has been accepted among the main factors that affect The United Kingdom's (UK) view towards European integration and the Brexit process. The United Kingdom has become one of the countries that receive the highest number of immigrants since the

middle of the 20th century, and since the 1930s, especially citizens who immigrated from the Commonwealth of Nations countries have settled in the metropolitan cities of the United Kingdom, especially London. Especially after the Cold War, due to the waves of immigration from Eastern European countries to the West, an uneasiness against immigrants has emerged in the political and social structure of the United Kingdom. Since the 2000s, the concept of migration has started to be seen as a dynamic that creates a security threat, as the political parties that developed anti-immigrant rhetoric in the parliaments of European countries gain power. From this date on, the reactions against immigrants and refugees in the presence of the Government and society have increased upon some reasons such as terrorist acts in London, the migration of Slavic people to the United Kingdom because of loosening of the borders after the Eastern European countries became members of the European Union (EU), and finally the arrival of Syrian refugees to the border of the United Kingdom after the “Arab Spring”. Immigration and refugee issues were also seen as a security crisis in the Brexit process, so these issues were placed at the center of the campaigns organized for the referendum process. Within the scope of this study, the anti-immigrant policies of the United Kingdom from the Brexit process to the present and the political atmosphere created by these policies in the country will be examined

Keywords: United Kingdom, Immigration, Brexit, Refugee, European Union

Presentation ID / Sunum No= 319

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Çin'in Enerji Yatırımları; Özbekistan ve Kazakistan Örnekleri

Araştırmacı Dilruba Kurut¹

¹Bursa Uludağ Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-9092-0107

Özet

Çin, özellikle son 20 yılda bir enerji yenilikçisi olarak küresel sahnedeki konumunu güçlendirmeye çalışmaktadır. Çin'in devlet planları, yenilenebilir enerji gelişimi için iddialı hedefler ortaya koymaktadır. Çin'in kullandığı yenilenebilir enerji teknolojileri; küresel ısınmaya bağlı iklim değişikliklerine, artan enerji eşitsizliği ve rekabetine farklı boyutlarca çözümler sağlayabilir. Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, Semerkant'ta düzenlenen Şangay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) toplantısı öncesinde Özbekistan ve Kazakistan'a bir seyahat düzenlemiştir. Bu temaslarda ele alınan konulardan biri de Çin'in enerji politikaları ve yatırımları olmuştur. 1970'li yıllarda yaşanan petrol krizine benzer nitelikteki enerji krizi, Çin'i enerji güvenliği stratejileri üzerinde yeniden düşünmeye itmiştir. Bu bağlamda Pekin, büyümesini hızlandırmak için sadece enerji politikaları ve yenilenebilir enerji planlarına değil, aynı zamanda enerji ithalatını çeşitlendirme girişimlerine dair planlar da yapmaktadır. Kazakistan'a yapılan bu ziyaretin arkasında yatan sebeplerin başında da enerji yatırımları gelmektedir. 2021 yılında Çin, Kazakistan'daki petrol üretiminde %24 ve gaz üretiminde ise %13 hisseye sahipti. Bu görüşmelerde Kuşak-Yol Projesi yatırımları kapsamında Kazakistan'a yeşil enerji altyapısını genişletme ve geliştirme sözü verildi. Özbekistan'da da benzer temaslar sağlanırken enerji yatırımlarına önemli vurgular yapıldı. Çin, 2013 yılında Kuşak ve Yol Girişimi bağlamında bölge ülkelerinin ekonomik ve sosyal kalkınması için pek çok projeye destek vermiş ve büyük çaplı kredi olanakları sunmuştur. Rusya- Ukrayna Savaşı ile birlikte geçmiş kodlara dayalı kendini güvende hissetmeyen bu ülkeler, Jinping'in ziyareti ile hem siyasal hem de ekonomik bir rahatlama hissi yaşamıştır. Bu bilgiler ışığında bakıldığında, enerji krizinin tüm dünyada yoğun olarak hissedildiği bu süreçte Çin'in yenilenebilir enerji planları ve teşviklerini incelemek ve enerji ithalatındaki çeşitliliği artırmak için altyapı sunma gereksinimlerini de incelemek önemli hale gelmiştir. Çin, özellikle 2013 sonrası enerji ithalatında önemli aktör olarak gördüğü Özbekistan ve Kazakistan'ı şimdi yenilenebilir enerji içinde bir yatırım alanı olarak görmektedir. Bu çalışmada Çin'in Özbekistan ve Kazakistan'a enerji yatırımları üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çin, Özbekistan, Kazakistan, Enerji Krizi, Yenilenebilir Enerji

Presentation ID / Sunum No= 28

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Hibrit Savaş ve İstihbaratın Günümüzde Önemi, “2006 İsrail-Hizbullah Savaşı Örneği”

Dr. Öğretim Üyesi Süleyman Özmen¹

¹*İstanbul Rumeli Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-4102-5733

Özet

Günümüzde Hibrit Savaş ifadesine sıkça rastlamaktayız. Hibrit Savaş ve Hibrit Tehditler kavramlaştırmaları küresel strateji ve savunma araştırmaları literatürüne son yıllarda girmiş görünüyor. Malum olduğu üzere bu terim ilk defa ABD Ulusal Stratejik Araştırmalar Enstitüsü’nde Araştırma Görevlisi olarak görev yapmakta olan özellikle Geleceğin Stratejik Kavramları konusunda uzman Frank Hoffman tarafından kullanılmış ve devamında kabul görmüş ve modern askeri stratejilerin temelini oluşturmaya başlamıştır. Esasında günümüzde tüm ülkeler ve uzmanlar tarafından kabul edilen belirli bir Hibrit Savaş tanımı bulunmamaktadır. Melez savaş anlamına da gelen Hibrit Savaş, bir karma savaş türüdür. İnsanlık tarihi boyunca gerçekleşen tüm savaşların ortak amacı savaşı kazanmaktır. Savaşı karşı tarafı en fazla yıldıran ve öldüren kazanır. Savaşı kazanmak için tüm yolların mubah olduğu hatta harbin hileden ibaret olduğu söylenir. Savaşa girenlere karşı bütün meşrû imkânlar kullanılarak, düşmanın hezimete uğraması için elden gelen gayret bütün imkânlar ve gayretler sarf edilir. Bu makalede, günümüzde Hibrit Savaş ve İstihbarat konusu analitik bakış açısıyla ele alınacak ve özellikle “2006 İsrail-Hizbullah Savaşı Örneği” detaylandırılarak hibrit savaş ifadesi değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hibrit Savaş, İstihbarat, Strateji, İsrail, Hizbullah.

The Importance of Hybrid Warfare and Intelligence Today, “the Case of the 2006 Israel-Hezbollah War”

Abstract

Today, we often come across the expression Hybrid War. Conceptions of Hybrid Warfare and Hybrid Threats seem to have entered the global strategy and defense research literature in recent years. As it is known, this term was used for the first time by Frank Hoffman, who was a Research Assistant at the US National Institute for Strategic Studies, and was an expert on the Strategic Concepts of the Future, and later it was accepted and started to form the basis of modern military strategies. In fact, there is no specific definition of Hybrid Warfare that is accepted by all countries and experts today. Hybrid Warfare, which also means hybrid warfare, is a type of mixed warfare. The common goal of all wars throughout human history is to win the war. The one who intimidates and kills the other side the most wins the war. It is said that all means are permissible to win the war, even that the war consists of

deception. By using all legitimate means against those who go to war, every effort and effort is made to defeat the enemy. In this article, the subject of Hybrid Warfare and Intelligence will be discussed from an analytical point of view, and the term hybrid warfare will be evaluated by detailing the "2006 Israel-Hezbollah War Case".

Keywords: Hybrid Warfare, Intelligence, Strategy, Israel, Hezbollah.

Presentation ID / Sunum No= 268

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kamu Diplomasisi Bağlamında Türkiye'nin Türk Devletlerine Yardımları

Dr. Süleyman Eren

ORCID ID: 0000-0002-2930-3238

Özet

Kamu diplomasisi, küreselleşme ile birlikte devletlerin uluslararası ilişkilerinde kullandıkları önemli bir dış politika aracı olmuştur. Devletler kendi tarihini, kültürel ve siyasi değerlerini başka devletlere anlatmak için birçok alanda kamu diplomasisi faaliyetleri yürütmektedir. Bu kapsamda dış yardımlar, kamu diplomasisinin önemli bir parçası haline gelmiş ve devletler, yardım faaliyetlerini artırmaya başlamışlardır. Kültürel mirası gereği ihtiyaç sahibi ülkelere yardım etmeyi öncelikli amaç edinen ülkelerin başında ise Türkiye gelmektedir. Türkiye, dünyanın birçok yerinde ihtiyaç sahibi ülkelere destek olmaktadır. Özellikle Soğuk Savaş sonrası bağımsızlığını kazanan Türk Devletlerinin yanlarında olduğunu göstermek isteyen Türkiye, kamu diplomasi faaliyetleri ile bu desteğini göstermek istemektedir. Türkiye, başta TİKA olmak üzere birçok kurum ve kuruluşu ile Türk Devletlerine birçok alanda yardım etmektedir. Türkiye, kamu diplomasisi yardımları sayesinde tarihi ve kültürel bağlarının olduğu birçok Türk Devleti ile ilişkilerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Diplomasisi, Türk Devletleri, Soğuk Savaş, Tika

Turkey's Aid to Turkish States in the Context of Public Diplomacy

Abstract

Public diplomacy has become an important foreign policy tool used by states in international relations with globalization. States carry out public diplomacy activities in many fields in order to tell their historical, cultural and political values to other states. In this context, foreign aid has become an important part of public diplomacy and states have begun to increase their aid activities. Turkey is one of the countries that prioritize helping the needy countries due to its cultural heritage. Turkey supports countries in need in many parts of the world. Turkey which wants to show that it stands by the Turkish States that gained independence especially after the Cold War wants to show this support with public diplomacy activities. Turkey with its many institutions and organizations especially TİKA helps Turkish States in many areas. Turkey aims to improve its relations with many Turkish States which it has historical and cultural ties thanks to its public diplomacy assistance.

Keywords: Public Diplomacy, Turkish States, the Cold War, Tika

Presentation ID / Sunum No= 113

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Kosova'nın Avrupa Birliğine Üyelik Süreci ve Gelecek İnşası

Doç. Dr. Sibel Akgün¹

*¹Sakarya Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-8290-4227*

Özet

Kosova Soğuk Savaş sonrası düzende Balkan coğrafyasında yaşanan çatışma ve krizlerin merkezlerinden biri olmuştur. 1999 yılında NATO'nun askeri müdahalesi ile sona erdirilen çatışma sonrasında ülkenin içinde bulunduğu durum 2008 yılında bağımsızlık ile sonuçlanmıştır. Yerel olarak etnik ve siyasi yapısı itibari ile sorunları devam eden ülkede yerel dinamiklerin dışında bölge ülkeninin de etkisi söz konusudur. İçinde bulunduğu kriz sarmalının aşamayan ülke Avrupa Birliği üyelik perspektifi içine girerek, bu sarmaldan çıkmaya çalışmaktadır. Sadece siyasi değil insani, ekonomik vs... bir çok nedenle bir arada yaşama ve güvenli sınırlar içinde çatışmasız bir devletin inşa edilmesi için gerekli görülen Avrupa Birliği üyelik süreci bu nedenle önemli görülmektedir. Çalışmada ülkenin Avrupa Birliği üyelik süreci ele alınacak ve bu çerçevede ülkenin süreçteki geçirdiği aşamalar analiz edilecektir. Çalışmanın amacı Avrupa Birliği üyelik perspektifinin Kosova için önemi ve gelecek inşasındaki yerini tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler: Balkanlar, Kosova, Avrupa Birliği, Güvenlik,

Presentation ID / Sunum No= 133

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Küresel Enerji Krizinin Rusya-Ukrayna Savaşı Bağlamında Türk Dünyası Jeopolitiğine Olası Etkileri

Araştırmacı Halil Ülker

ORCID ID: 0000-0001-6750-7808

Özet

Ukrayna-Rusya savaşı gelişmiş ülkelerin beklemediği şekilde küresel enerji krizine sebep olmuştur. Avrupa Ülkeleri, Rusya'nın çeşitli ekonomik yaptırımlar ile savaşıma isteğini azaltmaya çalışmış ancak pek başarılı olamamıştır. Bunun yanı sıra havaların soğumasıyla birlikte Avrupa ülkeleri içinde yaptırımlardan vazgeçme sorunsalı doğmuş, ilk vazgeçen ülke de Hollanda olmuştur. Avrupa enerji noktasında genel olarak dışa bağımlıdır. Bu bağımlılığın büyük bölümü ise Rusya'yadır. Rusya'nın 2014 senesinde Kırım'ı ilhakı ile birlikte Avrupa'da alternatif enerji kaynakları arayışları başlamış ancak bir sonuca varılamamıştır. Hazar Konvansiyonunun ardından Trans Hazar tipi projelerin yolunun açılması Türkistan hidrokarbon kaynaklarını öne çıkartmıştır. Bir diğer alternatif gibi gözüken Doğu Akdeniz'de ise 2018'den günümüze kadar geçen süreçte varlığı bilinen hidrokarbon kaynakları henüz çıkartılamamıştır. ABD'nin LNG satış oranları ise Avrupa ülkeleri için doyurucu değildir. Venezüella ve Cezayir'den alınmaya başlanan hidrokarbon kaynaklarının yetersizliği de ortadadır. Avrupa'nın hevesle başladığı, Levant hidrokarbon kaynaklarını Avrupa'ya taşımasının planlandığı Esat-Med boru hattı projesi de politik fanteziye dönüşmüştür. Bu çapraşık durum öyle kritik boyutlara ulaşmıştır ki pek çok Avrupa ülkesi 2020 senesinde imzaladıkları Yeşil Anlaşmaya aykırı önlemler almak zorunda kalmıştır. Avrupa enerji nakil hatları haritasına baktığımızda bariz bir şekilde Rusya bağımlılığı gözükmektedir. Ukrayna-Rusya savaşı Avrupa'da enerji krizine neden olduğu gibi Rusya'nın Batılı ülkelere satamadığı hidrokarbon kaynakları için Pazar aramasına neden olmuştur. Bu durum küresel çapta enerji nakil hatlarında değişim ihtimallerini tetiklemiş, enerji krizi, ekolojik kriz ve ekonomik krizin yanında Türk Dünyası coğrafyası için de olası fırsatları gündeme getirmiştir. Alanyazın taraması yapılarak hazırlanan bu çalışmada Rusya-Ukrayna savaşının enerji krizi ile alakası, Rusya'nın, Avrupa'nın ve Türk Dünyasının hidrokarbon kaynakları miktarları ile arz-talep oranları ortaya konulmuş, yaşanan krizin uzun vadede Türk Dünyası başta olmak üzere Rusya ve Avrupa'ya olası etkileri irdelenmiştir. Yaşanan olayların Türk Dünyası Jeopolitiğinde ne gibi değişimlere sebep olabileceği sorusuna cevap verilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası Jeopolitiği, Rusya-Ukrayna Savaşı, Enerji Krizi, Türk Dünyası Enerji Kaynakları

The Possible Effects of the Global Energy Crisis On the Geopolitics of the Turkic World in the Context of the Russia-Ukraine War

Abstract

The Ukraine-Russia war caused a global energy crisis, which developed countries did not expect. European countries tried to reduce Russia's desire to fight various economic sanctions, but it was not very successful. In addition to this, with the cooling of the weather, the problem of abandoning the sanctions among European countries arose, and the Netherlands was the first country to give up. Europe is generally dependent on foreign energy in terms of energy. A large part of this dependence is on Russia. With the annexation of Crimea by Russia in 2014, the search for alternative energy sources started in Europe, but no result was reached. Following the Caspian Convention, the opening of the way for Trans-Caspian type projects highlighted the hydrocarbon resources of Turkistan. In the Eastern Mediterranean, which seems like another alternative, the hydrocarbon resources known to exist in the period from 2018 to the present have not been extracted yet. The US's LNG sales rates are not satisfactory for European countries. The inadequacy of the hydrocarbon resources, which have started to be taken from Venezuela and Algeria, is also evident. The Esat-Med pipeline project, which Europe started with enthusiasm and planned to transport the Levant hydrocarbon resources to Europe, has also turned into a political fantasy. This intricate situation has reached such critical dimensions that many European countries have had to take measures contrary to the Green Deal they signed in 2020. When we look at the map of European energy transmission lines, Russia's dependence is clearly visible. The Ukraine-Russia war has caused an energy crisis in Europe, as well as Russia's search for a market for hydrocarbon resources that it cannot sell to Western countries. This situation has triggered the possibility of change in energy transmission lines on a global scale, and has brought forward possible opportunities for the geography of the Turkic World, as well as the energy crisis, ecological crisis and economic crisis. In this study, which was prepared by reviewing the literature, the relationship of the Russia-Ukraine war with the energy crisis, the amounts of hydrocarbon resources of Russia, Europe and the Turkic World, and the supply-demand ratios were revealed, and the crisis in the long-term spread to Russia and Europe, especially the Turkic World. possible effects are explored. It has been tried to answer the question of what kind of changes can be caused by the events in the Turkic World Geopolitics.

Keywords: Turkic World Geopolitics, Russia-Ukraine War, Energy Crisis, Turkic World Energy Resources

Presentation ID / Sunum No= 139

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Latin Amerika ve Koruma Sorumluluğu Normu

Dr. Asiye Gün Güneş Gülal¹

¹Bağımsız Araştırmacı
ORCID ID: 0000-0002-2353-5679

Özet

Çalışmanın amacı Latin Amerika ülkelerinin koruma sorumluluğu normu ve bu normun uygulanmasına ilişkin görüş farklılıklarını, nedenleriyle birlikte, ortaya koymaktır. Koruma sorumluluğu normu her devletin vatandaşlarını vahşet suçlarından (soykırım, etnik temizlik, savaş suçu ve insanlığa karşı suçlar) koruma yükümlülüğünü ve bunu yapmakta başarısız ve/veya isteksiz olduğu durumlarda ise uluslararası toplumun ilgili devletlere yardım etmek amacıyla BM Şartı'nın VI ve VIII bölümleri ile uyumlu olan diplomatik, insancıl ve diğer barışçıl yolları uygulama sorumluluğunu ifade etmektedir. Latin Amerika ülkelerinin tek taraflı müdahaleye ilişkin karşıt görüşleri koruma sorumluluğu normuna da şüpheyi yaklaşımlarına neden olmuştur. Örneğin Arjantin, Şili, Kosta Rika, Guatemala, Meksika ve Uruguay normu desteklerken Küba, Nikaragua ve Venezuela norma karşı çıkmıştır. Bu çerçevede Latin Amerika ülkelerinin 2005 Dünya Zirvesi'ndeki yaklaşımları ele alınacak, sonrasında ise normun uygulandığı örneklerdeki tutumları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Koruma Sorumluluğu, Latin Amerika, Uluslararası Toplum

Presentation ID / Sunum No= 320

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Lübnan'daki Ermenilerin Diaspora Faaliyetlerinin Türk Dünyasına Etkileri

Araştırmacı Novruzali Yusubzada¹

¹*Bursa Uludağ Üniversitesi, QAFSAM Levant Uzmanı*
ORCID ID: 0000-0001-9838-1494

Özet

Lübnan'da Ermenilerin yaşaması farklı yönetim biçimlerine bağlı olarak dönemsel özellikler üzerinden şekillenmiştir. Olaya bu mercekten yaklaşıldığı zaman Ermenilerin esasında dört ara dönemde Lübnan'a yerleştiği görülmektedir. Bunlar; Osmanlı'nın son dönemleri, Ermeni tehciri sonrası dönem, Fransa'nın manda yönetimi devri ve bağımsız modern Lübnan'ın ortaya çıktığı 1943 sonrası dönem olarak ayrılmaktadır. Osmanlı'nın dağıldığı Fransa'nın bir takım jeopolitik üstünlüklere sahip olduğu dönemlerde Lübnan'a göç etmiş Ermenilerin hızla vatandaş edilmesi hem Fransa'nın Hristiyan nüfusu artırması açısından hem de Ermenilerin kolayca vatandaş olması açısından bir kazan-kazan durumu oluşturmuştur. Bu dönemde Lübnan toplumunda kendi yerlerini tutmaya başlayan Ermeniler 1943 sonrasında da devlete belirli alanlarda entegre olsalar da bazı alanlarda bunu sağlayamamıştır. Bunun ana nedeni Fransa etkisinin ülkede azalması sonrasında Müslüman kesimin de iktidar mücadelesine girmesiyle izah edilebilir. Bu bağımsızlık döneminde Ermeniler Lübnan'da siyasi olarak dört partiyle temsil edilmişlerdir. Bunlar; Taşnak Sütyun, Hnçak, Ramgavar ve Komünist Parti'den oluşmaktadır. Taşnak, faşist ideolojide kurulan parti olarak Fransa'dan toprak iddia eden Ermeni kesimini yansıtmaktaydı. Hnçak ise sosyalist ideolojiye yakın Taşnak'ın hedeflerini uzun vadede yaparak, önce Lübnan'da Ermenice eğitim olanaklarına ulaşmak istemekteydi. Ramgavar Partisi ise liberal-demokratik bir bakışla "Büyük Ermenistan"ı kurmayı hedefleyip Lübnan'da terör kamplarındaki Ermenileri sivil hayata döndürmeyi hedeflemişti. Fakat Komünist Parti bu üçünden farklı olarak Sovyet Ermenistan'ına birleşmeyi istemekteydi. Buradan da anlaşılacağı üzere Lübnan Ermenileri ülkede tüm siyasi blokta kendine yer edinerek Lübnan'daki güç dengelerine uygun şekil alma manevralarını ellerinde tutmayı başarmışlardı. Lübnan Ermenilerinin farklı siyasi fikirde olmaları 1975 iç savaşında birbirleriyle savaşmalarına neden olsa da sonradan bunun önüne geçmek için kiliseler ortak kararlar almışlardı. Lübnan'da Katolik, Ortodoks ve Protestan olmak üzere üç mezhepte de Ermeni kesim yaşamaktadır. Lübnan'da güç boşluğunun oluşması Ermenilerin burada hem diaspora alanında hem de terör kampları kurması açısından elini güçlendirmiştir. Bu diaspora 1970'lerde ASALA gibi terör örgütlerinin Türk diplomatları ve sivillerine karşı suikastlar yapmasına neden olmuştur. Bu çalışmada Lübnan Ermenilerinin Türk Dünyası açısından önemi ve etkisi incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Lübnan, Ermeni, Terör, Diaspora, Türk Dünyası

Presentation ID / Sunum No= 215

Oral Presentation / Sözlü Sunum

**Macaristan’da Demokrasinin Gerilemesi ve Avrupa Birliği’nin Tutumu
Üzerine Bir Değerlendirme**

Arş. Gör. Dr. Fulya Akgül Durakçay¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-0200-7911

Özet

Uluslararası düşünce kuruluşu Freedom House 2022 yılı “Otoriter Yönetimlerin Küresel Genişlemesi” başlıklı raporunda dünya nüfusunun yalnızca yaklaşık yüzde 20’sinin “özgür” sıfatını alabilen ülkelerde, yüzde 38’inin ise “özgür olmayan” ülkelerde yaşadığını tespit etmektedir. Üst üste 16 yıldır küresel çapta özgürlüklerin gerilediğine dikkat çekilen raporda öne çıkan hususlardan biri, demokrasi ile otoriterlik arasında bocalayan ülkelerin otoriterliğe doğru kaymış olmasıdır. Bir diğer önemli husus ise, özgürlüklerin gittikçe eridiği yerleşik demokrasilerde yaşanan demokratik gerilemedir. Macaristan, Viktor Orban ve partisi Fidesz’in yönetiminde demokrasinin gerilemesi ile gündeme gelerek demokrasinin pekişmesi için siyasi rekabetin canlılığının yeterli olmadığını gözler önüne seren örneklerin başında gelmektedir. Nitekim bu demokratik gerilemeyi anlamak için demokrasiyi yalnızca özgür, adil ve düzenli seçimlerin yapıldığı bir yönetim biçimi olarak ele alan minimal yaklaşımın ötesine geçerek demokrasinin birtakım liberal değerler ile iç içe geçtiği ve seçilmiş yöneticilerin halka karşı hesap verebilir olduğu anlayışını benimsemek gerekmektedir. Avrupa’da Avro krizi, göçmen krizi, yükselen Avrupa şüpheciliği ve Covid-19 krizi gibi unsurların etkisi ile popülist söylemin “biz” ve “onlar” ikiliğini pekiştiren Orban yönetiminde yargı bağımsızlığı, azınlık hakları, ifade ve toplantı yapma özgürlükleri ve basın özgürlüğü gibi alanlarda demokrasiden gittikçe uzaklaşıldığı görülmektedir. “Liberal olmayan” demokrasi, “sorunlu” ya da “arızalı” demokrasi olarak da tanımlanabilen Macaristan’daki siyasi rejim, Avrupa Parlamentosu tarafından Eylül 2022’de demokrasi olarak değil, “seçimli otokrasi” olarak nitelendirilmiştir. Bu çalışma, Macaristan’da demokrasinin gerilemesi üzerine güncel bir analiz sunarak normatif bir güç olarak Avrupa Birliği’nin (AB) Macaristan’a yönelik tutumunu incelemektedir. Çalışmada çeşitli uluslararası kuruluşların demokrasi indeksleri üzerine raporlarından, AB belgelerinden ve ikincil literatürden faydalanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Demokrasinin Gerilemesi, Macaristan, Avrupa Birliği

Presentation ID / Sunum No= 248

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Rus İşgali Sonrası Kırım Tatar Halkının Kültürel Diplomasisi

Doç. Dr. Didem Buhari¹

*¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
ORCID ID:*

Özet

Bu çalışmada Kırım Tatar halkının Rus işgaline karşı kültürel diplomasiyi nasıl kullandığı incelenmektedir. Film ve müzik yoluyla dünyaya Kırım Tatar sürgününü anlatmaya çalışırken Kırım Tatar ulusunun hangi varoluşsal kaygılarla baş etmeye çalıştıkları ve Rusya karşıtı güçler tarafından gördükleri destek tartışılacaktır. İlk bölümde Kırım Tatar sürgünü ve Soğuk Savaş sonrası dönüşleri anlatıldıktan sonra, ikinci bölümde Haytarma filmi ve Eurovizyon şarkı yarışması aracılığıyla Rusya aleyhine yürüttükleri kültürel diplomasi faaliyetleri ele alınacaktır. Son olarak, Ukrayna ve Batılı devletler gibi Rusya'nın yükselen gücünden endişe duyan devletlerin Kırım Tatarlarının bu faaliyetlerine destek vermesi üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kırım Tatarları, Kültürel Diplomasi, Rusya, Ukrayna, Film, Müzik

Presentation ID / Sunum No= 252

Oral Presentation / Sözlü Sunum

The Ukraine-Russia War and the Implications of the Southern Gas Corridor on European Energy Security

Dr. Öğretim Üyesi Fatma Sarıaslan¹

¹*Istanbul Medeniyet Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-9295-6477

Abstract

The energy security of European countries has become more of an issue with the Russia-Ukraine War which started with Russia's invasion of Ukraine on February 24, 2022. Before Russia invaded Ukraine at the beginning of 2022, the Covid 19 pandemic had already caused imbalances in the energy markets. While the short and medium-term consequences of the Covid-19 epidemic were just beginning to emerge, the transformation of the Ukraine-Russia tension into war deepened the world energy crisis, which was felt intensely in Europe. This critical situation in terms of European Union energy security offers important opportunities for Turkey, which hosts important pipelines. Hence, the fact that it is neighbour to the countries with the largest hydrocarbon resources in the world points to the important role of Turkey in overcoming the aforementioned crisis. Its geopolitical opportunities have made Turkey a key country in solving the energy crisis experienced by the EU. Turkey is at the heart of the Southern Gas Corridor (SGC) pipeline system, which aims to meet and diversify the energy needs of the countries in the region by transporting the rich natural gas resources in the Caspian basin to the European markets without involving Russia in the process. The Southern Gas Corridor, created by the cooperation of Turkey and Azerbaijan, consists of three important projects: the South Caucasus Natural Gas Pipeline (SCP), the Trans-Anatolian Natural Gas Pipeline Project (TANAP), and the Trans Adriatic Natural Gas Pipeline (TAP). The SGC, which envisages the transmission of natural gas to be extracted from the Shah Deniz field of Azerbaijan to Europe via Turkey, increasingly preserves its character as the most important initiative that will significantly reduce Europe's energy dependence on Russia.

Keywords: Russia-Ukraine War, European Energy Security, Turkey, Southern Gas Corridor, Azerbaijan.

Özet

Rusya'nın 24 Şubat 2022 tarihinde Ukrayna'ya yönelik işgaliyle başlayan Rusya-Ukrayna Savaşı ile birlikte, Avrupa ülkelerinin enerji güvenliğini yeniden hayatiyet kazandı. Rusya'nın 2022 yılı başında Ukrayna'yı işgalinden önce Covid 19 salgını hâlihazırda enerji piyasalarında dengesizliklere yol açmıştı. Covid-19 salgınının kısa ve orta vadeli sonuçları henüz ortaya çıkmaya başlarken Ukrayna-Rusya gerginliğinin savaşa dönüşmesi Avrupa'da yoğun bir biçimde hissedilen dünya enerji

krizini derinleştirmiştir. Avrupa Birliği enerji güvenliği açısından ortaya çıkan bu kritik durum, önemli boru hatlarına ev sahipliği yapan Türkiye açısından ciddi fırsatlar sunmaktadır. Nitekim dünyanın en büyük hidrokarbon kaynaklarına sahip ülkelere komşu olması, söz konusu krizin açılmasında Türkiye'nin önemli rolüne işaret etmektedir. Jeopolitik imknları Türkiye'yi AB'nin yaşadığı enerji krizinin çözümünde kilit ülke konumuna getirmiştir. Türkiye, Hazar havzasında bulunan zengin doğalgaz kaynaklarını Rusya'yı sürece dhil etmeden Avrupa piyasalarına taşıyarak bölge ülkelerinin enerji ihtiyaçlarını karşılamayı ve çeşitlendirmeyi amaçlayan Güney Gaz Koridoru (SGC) boru hattı sisteminin kalbinde yer almaktadır. Türkiye ve Azerbaycan işbirliğiyle oluşturulan Güney Gaz Koridoru, Güney Kafkasya Doğal Gaz Boru Hattı (SCP), Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi (TANAP) ve Trans Adriyatik Doğal Gaz Boru Hattı (TAP) olmak üzere üç önemli projeden müteşekkildir. Azerbaycan'ın şah Deniz sahasından çıkarılacak doğal gazın Türkiye zerinden Avrupa'ya iletilmesini ngren SGC, Avrupa'nın Rusya'ya enerji bağımlılığını önemli lde azaltacak en önemli girişim olma özelliğini arttırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rusya-Ukrayna Savaşı, Avrupa Enerji Güvenliği, Türkiye, Güney Gaz Koridoru, Azerbaycan.

Presentation ID / Sunum No= 174

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Devletleri Teşkilatı'nın Jeopolitik İmkân ve Sınırlılıkları

Dr. Öğretim Üyesi Uğur Matıç¹

¹*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0001-6871-2248

Özet

Türk Devletleri Teşkilatı, Türk Konseyi olarak 1990'lı yıllardan 2020'li yıllara kadar çeşitli alanlarda Türkçe konuşan devletler arasında işbirliğini öngören bir altyapıya sahip olup, 2021'de bugünkü kurumsal yapısına kavuşmuştur. Temel söyleminin İsmail Gaspıralı'nın "Dilde, fikirde ve işte birlik" sloganı üzerine inşa edildiği düşünüldüğünde bu teşkilatın büyük beklentilerin merkezi olduğu fikri uyanmaktadır. Zira Gaspıralı'nın fikirlerinin ateşleyicisi olduğu Cedit hareketi, Rusya coğrafyasındaki Türkler başta olmak üzere bir Müslüman - Türk birliği idealini tahayyül etmekteydi. Osmanlı modernleşmesiyle paralellik arz eden ve Rusya Türkleri ile Osmanlı aydınları arasındaki etkileşimin çok yüksek olduğu 19. yüzyıl sonuna denk gelen bu süreçte, zorluklarıyla birlikte gerçekleşmesi ihtimali olan bir ideal söz konusudur. Bu güne gelindiğinde ise aradan geçen zamanda Çarlık Rusya'sı ve Sovyetler Birliği'nin uyguladığı politikalar neticesinde, gerek Türkiye ile Rusya Türkleri arasında gerekse de bu coğrafyada yer alan Türklerin kendi aralarında birlik oluşturabilmek şöyle dursun, tam tersine birbirinden kültürece ve siyaseten uzaklaşmış, adeta birbirine yabancılaşmış bir Türk dünyası görüntüsü oluşmuştur. Dolayısıyla 1990'lardan günümüze dek yürütülen çabaların bu tarihsel gerçeklikleri göz ardı ettiği ve ütöpik bir anlayışı temsil ettiği eleştirisi, bu sürece paralel olarak gündemdeki yerini daima korumuştur. Tüm bunların yanına jeopolitik konum da eklendiğinde realiteden oldukça uzaklaşıldığı fikri uyanmaktadır. Zira jeopolitik biliminin temel öğretilerinde Batı merkezlerinin küresel hegemonik politikalarını gerçekleştirebilmeleri adına kontrol altında tutmak ya da hükmetmek zorunda olduğu "kalpgâh" olarak zikredilen coğrafyanın bugün Rusya ve Türk dünyasını barındıran Avrasya olduğu bilinmektedir. Yani bir Türk Birliği ideali tartışılıyorsa, yalnızca Türkçe konuşan ülkeleri değil, Rusya faktörü bir yandan, diğer yandan küresel rekabetteki başlıca aktörleri en azından hesaba katmak zorunluluğu doğmaktadır. Tarihsel gerçeklikler ve klasik jeopolitik yaklaşımlar sınırlılıkları ortaya koyarken, tarihsel sürece ve jeopolitik faktörüne yeni ve farklı yaklaşımlar geliştirmek, sınırlılıkları aşacak olan imkânları ortaya koyacaktır. Realiteden uzaklaşılmadan Teşkilat etrafında yürütülen politikalar, bugünün şartlarında ütöpik görünen "Adriyatik'ten Çin Seddine Türk Dünyası", "Kızılelma" veya "Turan Birliği'nin değil fakat en azından "dilde, fikirde, işte birlik" düşüncesinin somutlaşmaya başladığı bir gündem oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Jeopolitik, Türk Birliği, Avrasya

Presentation ID / Sunum No= 263

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dünyası Halklarının Rusya-Ukrayna Savaşındaki Tutumlarının Duygu Analizi

Araştırmacı Fadime Ayca Ceylan¹

¹*İzmiKatip Çelebi Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-4116-4170

Özet

24 Şubat 2022 tarihinde Rusya devlet başkanı Vladimir Putin'in Ukrayna'da "özel bir askeri operasyon" başlatıldığını duyurmasıyla başlayan işgale yönelik devletlerden çeşitli açıklamalar yapılmıştır. İşgali destekleyen ülkeler olduğu kadar, karşı çıkan ve tarafsız olduğunu ilan eden ülkeler de olmuştur. Savaşın başından beri bağımsız Türk Cumhuriyetlerinin hükümetlerinin hiçbiri işgali destekleyen açıklamalarda bulunmamakla birlikte Rusya ile stratejik ortaklıklarını da devam ettirmektedirler. Hükümetlerin tutumları ile halkların tutum ve istekleri arasında çeşitli çelişkiler bulunmaktadır. İşgali başlatan Rusya'nın kendi halkının dahi tamamının bu işgali desteklemediği bilinmektedir. Dolayısıyla Türk Cumhuriyetleri hükümetlerinin tutumları ile halkların tutumları arasında farklılık olması beklenebilecek bir sonuçtur. Bu çalışma Türkçe'nin çeşitli lehçelerini kullanan halkların Rusya-Ukrayna savaşına dair tutumlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, insanların güncel konular hakkındaki fikirlerini paylaştıkları bir sosyal medya platformu olan Twitter verileri kullanılmıştır. Twint aracılığı ile toplanan veriler, kullanılan lehçeye göre ayrılarak hangi ülkeye ait olduklarına dair sınıflandırılmıştır. Sonrasında her bir ülkeye ait veri metinleri, değerlendirme ve tutumların istatistiksel olarak negatif, pozitif ve nötr olarak incelenmesine olanak sağlayan duygu analizi yöntemi ile tanımlanmış ve sınıflandırılarak, araştırma örnekleminde yer alan Twitter kullanıcılarının savaşa yönelik düşünsel eğilimlerin tespit edilmesi hedeflenmiştir. Araştırma sonuçlarının, Türk Dünyası halklarının Rusya-Ukrayna Savaşına yönelik tutumlarına açıklık getirmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rusya-Ukrayna Savaşı, Türk Dünyası, Twitter, Duygu Analizi

Presentation ID / Sunum No= 11

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türk Dünyasına Yönelik Uzay Girişimciliği ve Uzay Ekonomisi Alanında İşbirliği Çabaları

Doç. Dr. Aşkın İnci Sökmen Alaca¹

¹*Istanbul Arel Üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

Günümüzde dünyada pek çok ülke uzay alanında öncü güç olmak için, uzay programlarına ciddi yatırımlar yapmaktadır. Türkiye de, milli teknoloji stratejileri içerisine uzay çalışmalarını da dahil ederek, uzay ekosistemi için gerekli alt yapıları oluşturmaya başladı. Önümüzdeki on yılda, Türkiye'nin uzay çalışmalarının, toplumun refahı ve milli menfaatler doğrultusunda uzay ve havacılık teknolojilerinin geliştirilmesi temelinde 10 hedef belirlenmiştir. Katma değeri ve yenilikçi teknolojik çalışmaları destekleyen, disiplinler arası faaliyetlere hizmet eden, uzay alanında kritik teknolojiler konusunda bilginin üretilmesi ve sürdürülebilir platformların, iş modellerinin oluşturulmasına olanak tanıyan hedeflerdir. Açıklanan milli uzay hedefleri eş zamanlı ihtiyaç duyulan insan kaynağı-teknoloji geliştirme-alt yapı donanımı sağlamak üzere belirlendiği görülmektedir. Temel hedef, en kısa zaman dilimi içinde saptanmış uzay sınırını geçerek, öncelikle alçak yörünge sonrasında dünyamızın uydusu ay gök cismi üzerine erişim imkanına ulaşmaktır. Türkiye'nin bu hedeflerini gerçekleştirirken, ekonomik, siyasi, askeri ve güvenlik alanında, aynı etnik kimlik üzerinde inşa edilmesinde öncü rol oynadığı Türk Birliği oluşumuna uzay çalışmalarını da ekleyerek, birlik içerisinde uzay faaliyeti alanında farklı konularda uzmanlaşan ülkelerin çabalarını birleştirerek ortak hareket edebilecekleri bir oluşum da eklenmelidir. Asya-Pasifik Uzay İşbirliği Örgütü gibi Türk Dünyası Uzay İşbirliği Örgütü oluşturulabilir. Hali hazırda Kazakistan ve Azerbaycan ile yapılan ikili uzay işbirliğinin tüm Türk dünyasını kapsayacak şekilde genişletilerek uzay ekonomisi, uzay teknolojisi, uzay eğitimleri, uydu üretim teknolojileri konusunda topluluk üyelerinin beraber çalışabilecekleri bir platform, fuarlar, çalıştaylar ile 21. yy uzay çağına beraber ulaşmanın imkanları yaratılmalıdır. Uzay, Avrupa'daki toplumları birleştirme faaliyetlerin bir örneği Türk dünyası uzay toplumları içinde geliştirilebilir. Uydulardan gelen verilerin ortak alan da paylaşımları, uzay gözlemleri, yer tabanlı uydu kontrol mekanizmaları, doğal felaketlerin takip edilmesi, eğitim ve öğrenim ağının oluşturulması, uydu teknoloji eğitimleri gibi alanlarda ortak faaliyetler yürütülebilir. Bu makalede uzay alanındaki işbirliği fırsatları Türk Birliği üyeleri açısından değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Dış Uzay, Uzay Ekonomisi, Türk Dünyası, Türkiye Uzay Ajansı

Cooperation On Space Economy and New Space Initiatives Towards Turkish World

Abstract

Today, many countries in the world are making serious investments in space programs in order to be the leading power in the field of space. Turkey has also started to create the necessary infrastructure for the space ecosystem by including space studies in its national technology strategies. While Turkey is realizing these goals, by adding space studies to the formation of the Turkish Union, which it plays a leading role in building on the same ethnic identity in the economic, political, military and security fields, it is also possible to combine the efforts of countries specializing in different fields in the field of space activities in the union. Like the Asia-Pacific Space Cooperation Organization, the Turkic World Space Cooperation Organization might be established. The bilateral space cooperation with Kazakhstan and Azerbaijan should be expanded to cover the entire Turkish world, and a platform where community members can work together on space economy, space technology, space training, satellite production technologies, fairs and workshops, and opportunities to reach the 21st century space age together should be created. The possibility of acting together in existence on satellites and other planets in space will accelerate their work. Joint activities can be carried out in areas such as sharing data from satellites in a common area, space observations, ground-based satellite control mechanisms, tracking natural disasters, creating an education and training network, and satellite technology training. In this article, cooperation opportunities in the field of space will be evaluated for the members of the Turkish Union.

Keywords: Outer Space, Space Economy, Turkish World, Turkish Space Agency

Presentation ID / Sunum No= 271

Oral Presentation / Sözlü Sunum

ORCID ID:

Türkiye’de Covid-19 Un Güvenlikleştirilmesinde Milliyetçi Söylemlerin Temelleri

Dr. Yasemin Necmiye Tutar¹

¹*Yeditepe Üniversitesi*
ORCID ID:

Özet

İspanyol Gribinden bu yana Covid-19 pandemisi insan türünün gezegendeki varlığına yönelik en büyük tehditlerden biridir. Pandemi, tanım gereği küresel bir kriz ve bu krizle mücadelenin yolu da uluslararası iş birliğinden geçiyor. Ancak Covid-19'un dünyada hızla yayılması milliyetçiliği yeniden gündeme getirmiştir. Milliyetçilik Covid-19'un başladığı dönemde tekrar ortaya çıktı. Türkiye de bu küresel trende ayak uyduran ülkelerden biri haline geldi. Dünyadaki bu konjonktür, devletlerin Covid-19'a karşı tepkisini de şekillendirdi. Türkiye'nin Covid-19'a yanıtı Kopenhag Okulu tarafından ortaya atılan güvenlikleştirme teorisi çerçevesinde analiz edilmiştir. Türkiye'nin Covid-19'a tepkisi ulusal bir krize geleneksel olmayan güvenlik temelli çerçeveleme şeklinde olmuştur. Türkiye'deki söylemler milliyetçi, korku, savaş ve askerî harekât metaforları, şeklinde çerçevelenmiştir. Çalışmanın araştırma sorusu, Türkiye'nin Covid-19'a verdiği yanıtın güvenlikleştirme durumunu ve sürecin nasıl ilerlediğini araştırmaktır. Türkiye’de güvenlikleştirici aktörün, herhangi bir tehdit algıladığında ülkenin bütünlüğünü, egemenliğini ve bekasını güvence altına alma eğiliminde oldukları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Güvenliği, Güvenlikleştirme, Türkiye, Covit-19, Söylem Analiz

Foundations of Nationalist Discourses in the Securitization of Covid-19 in Turkey

Abstract

Since the Spanish Flu, the Covid 19 pandemic has been one of the greatest threats to the existence of the human species on our planet. The pandemic is by definition a global crisis, and the way to combat it is through international cooperation. However, the rapid spread of Covid-19 around the world has put nationalism back on the agenda. The nationalist movement emerged at a time when Covid-19 was getting its start. Turkey has become one of the countries keeping pace with this global trend. This conjuncture in the world has also shaped the response of countries to Covid-19. Turkey's response to Covid-19 has been analyzed within the framework of the theory of securitization established by the Copenhagen School. Turkey's response to Covid-19 took the form of unconventional security framing of a national crisis.

The discourses are framed as nationalistic, metaphors of fear, war, and military operations. The research question of this study is to examine the securitization status of Turkey's response to Covid-19

Keywords: Health Security, Securitization, Turkey, Covid-19, Discourse Analysis

Presentation ID / Sunum No= 66

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Türkiye'nin Büyük Stratejisi? Türk Devletleri Teşkilatı ve Türkiye'nin Rolü

Arş. Gör. Mehmet Mert Çam¹

¹Milli Savunma Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-2703-9808

Özet

Soğuk Savaş sonrası strateji çalışmalarında büyük güçler ve onlara meydan okuyan yükselen güçlerin dışında teorik olarak diğer ülkelerin de büyük stratejisinin olabileceği iddia edilmektedir. Bu görüşe göre; her devlet, hangi amaçlarına öncelik vereceği ve bu amaçlara ulaşmak için kaynakları arasından hangi araçları kullanacağı konusunda seçimler yapabileceği “büyük planlar” üretebilir. Benzer şekilde her ülke uzun vadeli ve en yüksek öncelikli hedeflerine erişebilmek için başta devlet lideri olmak üzere (devlet) idaresinde örgüt(n)me ilkesini sağlayabilir ve tıpkı büyük güçler gibi buna uygun davranış biçimleri geliştirerek kazanımlar edinebilir. Dış politikada göreceli kazanç (ing. Relative Gain) prensibine riayet ederek Soğuk Savaş sürecini tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti de oyun kurucu olmak idealinden, tarihte bir dönem hegemon güçler olan Avusturya, İspanya gibi ülkelerin aksine hiçbir zaman vazgeçmemiştir. Bölgesinde büyük gücün politikası dışında tek başına inisiyatif almaya çalışarak eski emperyal ideallerini dimağda -retorik olarak- canlı tutmaya çalışmasına rağmen coğrafi konumu; jeopolitik bir baskı unsuru oluşturmuş, bu dönemde Kafkasya-Balkanlar-Orta Doğu ekseninde pratikte büyük bir güç olmadan bölgesel politikalar belirlemesini zorlaştırmıştır. Günümüzde Türkiye bölgesel bir güç olmak istiyorsa, yeni bir model oluşturacaksa bir “büyük stratejiye” ihtiyaç duyacaktır. Bu çalışmada yeni dönemde bölgesel güç olma yolunda ilerleyen Türkiye Cumhuriyeti'nin, olası meydan okumasında Türk Devletleri Teşkilatı'nın varlığı ve Türkiye'nin bu oluşumdaki rolü ele alınacak, evvel emirde tarihî vakalar, tecrübeler ve tespitler ışığında Türkiye'nin bölgesel meydan okumasının nüvesinin neden Türkistan olması gerektiği üzerinde durulacaktır. Müteakiben hem Türkiye Cumhuriyeti'nin hem de Türkistan coğrafyasının bu doğrultuda neden birbirlerine ihtiyaç duyduğu siyasi, askeri ve iktisadi parametreler üzerinden işlenecektir. Ardından Türk Devletleri Teşkilatı'nın mevcut durumu, 2022 Kazakistan protestoları üzerinden ele alınacak ve bölgesel hegemon Rusya Federasyonu'nun başını çektiği Kolektif Güvenlik Antlaşması Örgütü'nün (KGAÖ) aynı örnek vaka karşısındaki işleyişi ile karşılaştırılacaktır. Son olarak çalışmada Türk Devletleri Teşkilatı'nın gelecekteki yapısı ve işleyişine dair önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri Teşkilatı, Türkiye, Büyük Strateji, Türkistan

Presentation ID / Sunum No= 321

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Zengezur Koridoru'nun Türk Dünyası'nın Güç Merkezi Olması Açısından Jeopolitik Önemi

Araştırmacı Dilruba Kurut¹, Araştırmacı Novruzali Yusubzada²

¹Bursa Uludağ Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-9092-0107

²Bursa Uludağ Üniversitesi, QAFSAM Levant Uzmanı

ORCID ID: 0000-0001-9838-1494

Özet

Zengezur coğrafi olarak Azerbaycan ve Ermenistan arasında yarı yarıya bölünmüş dağlık bir alandır. Bölgenin, Azerbaycan'ın Nahcivan'la, Ermenistan'ın ise İran'la tek kara bağlantısı olması onu her iki taraf açısından hayati kılmıştır. Zengezur aynı zamanda Türkiye ile diğer Orta Asya ülkeleri arasında Hazar denizi üzerinden en kısa bağlantı noktasını oluşturmaktadır. Bölgeden Nahcivan'a bir kara bağlantısının varlığı bundan 100 sene önceye kadar dayanmaktadır. Fakat SSCB'nin ilk dönemlerinde “kardeş milletler” ismi altında Azerbaycan'ın bu toprakları Ermenistan'a devredilmiştir. II. Karabağ Savaşı sonrasında, savaşı durduracak 9 Kasım 2020'de Rusya, Azerbaycan ve Ermenistan tarafından imzalanan üç taraflı antlaşmada Ermenistan, Azerbaycan ile Nahcivan'ı birbirine bağlayacak koridorun verilmesini taahhüt ederek ismi doğrudan anılmasa da Zengezur koridorundan ilk kez bahsetmiştir. Zengezur kelimesi fiili olarak ilk kez Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in Azerbaycan'ın coğrafi yönetim şeklini değiştirip Doğu Zengezur isimli yeni bir il yaratmasıyla oluşmuştur. Zengezur koridoru ister ulusal ister bölgesel ister küresel açıdan bakılsın jeoekonomik açıdan önem arz etmektedir. Zengezur koridoru Türk Dünyası açısından Orta Asya ülkelerinin petrol ve doğal gaz kaynaklarının üçüncü bir ülkeye gerek duymadan Azerbaycan-Nahcivan-Türkiye üzerinden dünya piyasasına çıkarmakla kalmayıp aynı zamanda güvenlik açısından da ülkelerin diğer ülkelere ihtiyaç duymadan direk lojistik bağlantısını sürekli kılacaktır. Bu bağlamda, Zengezur koridoruna sadece ekonomik açıdan yaklaşmak yerine işin güvenlik, lojistik, küresel güç olmak yolundaki sunduğu fırsatlara da odaklanmak gerekmektedir. Zengezur koridorunu bu bağlamda değerlendirmek için Türk Devletleri Teşkilatı'nın 8. İstanbul ve 9. Semerkant Zirveleriyle birlikte analiz edilmesi gerekmektedir. Bu zirveler II. Karabağ Savaşı sonrasında olduğu için Zengezur koridorunun Türk dünyasının jeopolitik olarak şekillenmesinde etkisi görülebilir. Örneğin; 8. İstanbul Zirvesi'nde teşkilatın ismi Türk Devletleri Teşkilatı olarak kurumsallaşmıştır. Bunun akabinde, 9.Semerkant Zirvesi'nde KKTC'nin teşkilatın diyalog ortağı olması, üye devletlerin kendi aralarında bilgi, güvenlik, istihbarat, eğitim, diaspora alanlarında işbirliği yaparak Türk dünyasını yeni bir cazibe merkezi haline getirmeyi başarabilir.

Anahtar Kelimeler: Zengezur Koridoru, Azerbaycan, Ermenistan, Nahcivan, Türk Devletleri Teşkilatı

Presentation ID / Sunum No= 366

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Algısal ve Beklentsel Sosyal Etkileşim: Yöneticilerde Seçim Paradoksu

Dr. Meral Doğanay¹

¹*Milli Eğitim Kurumu*
ORCID ID:

Özet

Araştırmanın temel amacı, algısal ve beklentsel sosyal etkileşim sürecinde yöneticilerde seçim paradoksu boyutunun değerlendirilmesidir. Bu kapsamda, yönetici seçim paradoksu normalite ve anormalite, kompleks mecburiyeti ve anti-demokratik yapısal sorun olmak üzere temelde üç boyutta ele alınmıştır. Yönetici ve yönetim ahlakı, benlik, rol, statü ve anlayış ilişkisi, olgu, katlaşma ve davranış ilişkisi, kişilik, inançlar, ihtiyaçlar, tepki verme, yanıt belirliliği, algısal ve beklentsel savunma, kişilerarası çalışma ilişkisi, kaygı ve endişe durumsal karar verme süreçleri boyutuyla sosyal etkileşimde psiko-sosyal, bilişsel ve düşümsel davranışçı temellendirmede yönetici sosyal etkileşim patolojisi ortaya konulmuştur. Bu çalışma, algısal ve beklentsel sosyal etkileşim süreciyle yöneticilerde seçme paradoksu, yönetici yönetim modeli iç dinamikleri üzerindeki etkilerinin entegre bir araştırmasını sunmaktadır. Sonuç olarak, algılama; deneyimlerin yorumlama şekli, beklentiler ise yöneticinin nasıl algılayacağına karar vermedir. İç ve dış faktörleri ile üç boyutta ve alt boyutlarıyla değerlendirildiğinde, algısal ve beklentsel sosyal etkileşim yönetici seçimlerinde uzun ve kısa vadede paradoksal bir etki yarattığı belirtilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, Algı, Beklenti, Sosyal Etkileşim, Seçim Paradoksu

Perceptual and Anticipatory Social Interaction: the Paradox of Choice in Managers

Abstract

The main purpose of the study is to evaluate the dimension of choice paradox in managers in the process of perceptual and anticipatory social interaction. In this context, the paradox of the choice of administrators has been dealt with in three dimensions: normality and abnormality, complex imperative and anti-democratic structural problem. Manager and management moral, self, role, status and understanding relationship, phenomenon, folding and behavioral relationship, personality, beliefs, needs, response, social interaction with the size of response specifics, perceptual and expectant defense, interpersonal working relationship, anxiety and anxiety state decision-making processes has been established in social interaction with the management social interaction pathology. This study provides an integrated research into the effects of the management model internal dynamics, the paradox of choice in managers through perceptual and expectant social interaction. As a result, perception is the way experiences are interpreted, and expectations are the way the executive decides how to perceive. When evaluated with internal and external factors in three dimensions and sub-

dimensions, it can be stated that perceptual and anticipatory social interaction has a paradoxical effect on manager choices in the long and short term.

Keywords: Management, Perception, Expectation, Social Interaction, Election Paradox

Presentation ID / Sunum No= 94

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Değişen Dünyada Stratejik Çeviklik

Dr. Gökhan Alpman¹

¹Medipol Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0001-9309-8948

Özet

Rusya-Ukrayna savaşı, COVID-19 pandemisi, ekonomik, finansal ve ticaret politikalarında köklü değişimlerin yaşanması, yeni teknolojilerin devreye girmesi, yeni rakiplerin ortaya çıkması gibi faktörler, kurum ve kuruluşları bu yeni zorluklar ve çalışma ortamında meydana gelen hızlı gelişmelere ve değişikliklere ayak uydurarak rekabet avantajı elde edebilmek için yeni stratejiler benimsemeye zorlamaktadır. Stratejik Çeviklik, birçok araştırmacı ve analist tarafından, istikrarsızlık ve belirsizlik koşulları altında farklılaşmak ve rakiplerinden daha iyi performans göstermek için kuruluşlar tarafından benimsenen yenilikçi ve yeni geliştirilmiş bir yönetim paradigması olarak görülmektedir. Stratejik Çeviklik, iş ortamı değiştikçe organizasyonu ve stratejisini dinamik olarak değiştirme veya yeniden belirleme yeteneği olarak tanımlanabilir. Stratejik olarak çevik işletmeler, gelişmiş vizyonları ve esneklikleri sayesinde, piyasa koşullarındaki ve müşteri ihtiyaçlarındaki tüm ani değişikliklere diğer işletmelere göre daha etkin ve verimli bir şekilde uyum sağlamakta ve yanıt vermektedirler. Stratejik Çevikliğe ulaşmak için işletmelerin üç temel yeteneğe sahip olması gerekmektedir. (1) Stratejik duyarlılık; organizasyonun dış çevresini ve iç çevresini ve açıklık, algılama, içgörü ve fırsatları rakiplerden daha hızlı yakalama yoluyla meydana gelen değişiklikleri anlama ve algılama yeteneği olarak tanımlanabilir. (2) Liderlik ve takım çalışmasına bağlılık; çevik ve son derece zeki çalışma ekipleriyle işbirliği içinde kararlar almak ve onlara sorunları çözme ve karar verme konusunda geniş yetkiler vermek anlamına gelmektedir. (3) Kaynak akışkanlığı; kurumun hayatta kalması ve büyümesinin ve rekabet avantajının sürdürülebilirliği için gerekli kaynaklara, becerilere ve uzmanlığa esnek bir şekilde ulaşabilme ve hareket ettirebilmesini gerektirmektedir. Günümüz dünyasında başarılı iş organizasyonlarını başarısızlıklardan ayıran şey onların liderlik, esneklik, proaktiflik ve rekabetçilik yeteneklerinin bir birleşimidir.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Çeviklik, Stratejik Duyarlılık, Liderlik, Takım Çalışmasına Bağlılık, Kaynak Akışkanlığı

Strategic Agility in a Changing World

Abstract

Factors such as the war between Russia and Ukraine, COVID-19 pandemic, the occurrence of radical shifts in economic, financial and trade policies, the introduction of new technologies, the emergence of new competitors force the organizations and institutions to adopt new strategies to meet those new challenges and keep pace with the rapid developments and changes taking place in the work

environment and achieve competitive advantage. Strategic Agility is seen by many researchers and analysts as an innovative newly developed management paradigm adopted by organizations to achieve distinction and outperform competitors under conditions of instability and uncertainty. Strategic Agility can be described as the ability to dynamically modify or reinvent the organization and its strategy as the business environment changes. Strategically agile enterprises by virtue of their enhanced vision and flexibility, adapt and respond more effectively and efficiently to all sudden changes in market conditions and customer needs relative to other enterprises. To achieve Strategic Agility, business organizations must possess three fundamental capabilities. (1) Strategic sensitivity; reflecting the organization's ability to understand and perceive its external environment and its internal environment and the changes that are occurring to them through openness, sensing, insight, and seizing opportunities faster than competitors. (2) Leadership and commitment to teamwork; making decisions in cooperation with agile and highly intelligent work teams and granting them broad powers to solve problems and make decisions. (3) Resource fluidity; encapsulating the ability of the institution to attract and move flexibly to the resources, skills, and expertise necessary for its survival and the sustainability of its growth and competitive advantage. In today's world, what distinguishes successful business organizations from failures is a combination of their leadership, flexibility, proactivity, and competitiveness.

Keywords: Strategic Agility, Strategic Sensitivity, Leadership, Commitment to Teamwork, Resource Fluidity

Presentation ID / Sunum No= 375

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Doğu Türkistan’da Gayri Meşru Bir Organizasyon Olarak Şıncan Üretim ve İnşaat Kolordusu

Prof. Dr. Alimcan İnayet¹

¹Ege Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-8841-4157

Özet

Günümüzde Doğu Türkistan’da mevcut Şıncan Üretim ve İnşaat Kolordusu dünyada emsali olmayan, bölgeye özgü, Parti-Hükümet-Ordu- özel teşebbüs birliğinden ibaret, idari ve adliye işlerini kendi başına yürüten, doğrudan merkezi hükümete, kısmen Uygur Özerk Bölgesi yönetimine tabi özel askeri-sosyal organizasyondur. “Arazi açıp hududu koruma” (屯垦戍边) mottosuyla 1954 yılında kurulan, devlet içinde devlet, özerk bölge içinde özerk niteliği olan bu yapının kök ve ilk modeli Han Hanedanlığı dönemindeki “Askeri Tarımsal Koloniler ”e dayanmaktadır. Zengin hudut topraklarını işgal etme, işgal ordusunu besleme, Batı bölgesini koruma amacıyla kurulan söz konusu koloniler tarihsel süreçte Çin’in emperyal genişlemesinde belirleyici rol oynamıştır. Bugün Üretim ve İnşaat Kolordusu (Bing-tuan) olarak yapılandırılan, bir elinde “silah”, diğer elinde “saban” olan, yarı çiftçi yarı askeri nitelikli bu hibrit organizasyon Çin’in Doğu Türkistan işgali ve hakimiyetinin temel aygıtlarından birisidir. 2,701,400’luk nüfusuyla Doğu Türkistan genel nüfusunun yüzde 11,9’unu oluşturan bu organizasyon Çin devletinin özel finans, bilim ve teknoloji desteğiyle büyük ekonomik güç hâline gelmiş, tarım, sanayi ve ticaret başta olmak üzere ekonominin tüm alanlarına nüfuz etmeye, ulusal ve uluslar arası piyasalarda söz sahibi olmaya başlamıştır. Bu bildiride bu tuhaf yapının kökleri ve tarihsel süreçteki değişim ve dönüşümleri analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Doğu Türkistan, Çin, Bingtuan, Üretim ve İnşaat Kolordusu, Uygur.

Presentation ID / Sunum No= 92

Oral Presentation / Sözlü Sunum

İnsan Kaynaklarında İnovasyon ile Dönüşüm

Öğr. Gör. Dr Canan Yıldırım Demirkıran¹

¹*Istanbul Bilgi Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-5944-0604

Özet

Innovasyon ve teknolojik gelişmeler hayatımızın pek çok noktasında değişimi tetiklemekte, arz talep dengelerini farklılaştırmaktadır. Günümüzün mevcut rekabetçi ve dinamik iş ortamında, kurumlar sürekli değişen pazar ve çalışan beklentilerini karşılama konusunda, inovasyonun getirdiklerinin farkına varıp, rekabet edebilirliğini ve başarısını sağlamak için bu konun sadece takipçisi değil aynı zamanda öncü uygulayıcıları arasında yer almaları beklenmektedir. İnsan Kaynakları süreçleri de tüm dinamikleri ile bu gelişmelerden etkilenecek evrilmekte; çalışan tutundurulmasından bağlılığına, kurumsal imajdan İK stratejisine kadar pek çok noktada inovasyon iş yapış şekillerini, süreç ve hatta organizasyonel yapılarını da etkilemektedir. Yapay zeka, makine öğrenmesi, blok zinciri, robotlar, büyük veri, tahminlemeler sayesinde insan kaynaklarında işe alımdan kariyer yönetimine, performans ve yedeklemelerden eğitim ve gelişim planlamalarına kadar pek çok noktada çalışanların deneyimi dönüşüm geçirmiş ve bu değişim hızla devam etmektedir. Bu dönüşüm sadece insan kaynakları süreçlerinde değil aynı zamanda kurumların organizasyonel yapılanmalarında da kendisini göstermekte, insan kaynaklarının operasyonel bir birimden stratejik bir yapıya dönüşümünü de hızlandırmaktadır. Bu çalışmada insan kaynakları üzerinde yapay zeka, makine öğrenmesi, blok zinciri, robotlar, büyük veri, tahminlemeler gibi inovasyon kaynaklarının etkilerinin literatürdeki örnekleri ile ortaya koyulması hedeflenmektedir. Ayrıca sektörel örneklemelerle de literatürün desteklenmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, İnsan Kaynakları, Yapay Zeka, Makine Öğrenmesi, Blok Zinciri, Robotlar, Büyük Veri, Tahminlemeler.

Human Capital Management Transformation With Innovation

Abstract

Innovation and technological developments have been triggering change in various areas of our lives and altering the supply-demand balances. In today's current competitive business environment, organizations are expected to be pioneers rather than followers of these developments, in order to meet ever-changing market and employee expectations as well as to ensure their competitiveness and success in the market. Human capital management processes are affected from these developments with all their dynamics, from employee retention to loyalty, from corporate image to HR strategy. Innovation also affects business practices and even organizational structures. Thanks to artificial intelligence, machine learning, blockchain, robots, big data, forecasting that the experience of

employees has evolved in various areas from recruitment to career management, from performance and succession planning to training and development planning and the pace of the change has been increasing tremendously. This transformation manifests itself not only in human capital management processes but also in the organizational structures of institutions and accelerates the transformation of Human Resources from an operational unit to a strategic one. This research aims to reveal the effects of innovation resources such as artificial intelligence, machine learning, blockchain, robots, big data, predictions on human capital management processes transformation through literature search and real-life cases.

Keywords: Innovation, Human Resources, Artificial Intelligence, Machine Learning, Blockchain, Robots, Big Data, Forecasting

Presentation ID / Sunum No= 39

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Milli Kültürün Örgüt Kültürüne Etkileri

Prof. Dr. Mustafa Fedai Çavuş¹

*¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-2515-5805*

Özet

İnsanlar arası ilişkinin ve iletişimin oluşumundan itibaren kültür kavramı varlık bulmaya başlamıştır. Kültür kavramının ortaya çıkmasından itibaren çok sayıda tanım yapılmıştır. Net bir tanım olmamakla birlikte bu yapılan tanımlarda belli başlı ortak noktalar yer almaktadır. Kültür topluma, millete, ırka, dile, coğrafi bölgeye göre değişkenlikler göstermektedir ve birikerek artmakta ve kuşaktan kuşağa geçiş yapmaktadır. Kuşaktan kuşağa aktarılma, benzerlikler, farklılıklar sonucu her ülkenin kendine özgü milli kültürü oluşmaktadır. Milli kültür toplumu oluşturan örgütlerin, işletmelerin, kurumların kültürünü etkileyerek onların da kendi kültürlerini oluştururken ana etkileyicilerden biri olma görevi görmektedir. Örgütler milli kültürün etkilerini gösteren toplumun genelini yansıtan alt toplumlar olarak ifade edilebilir. Milli kültürün temel unsurları gibi örgütlerin de sahip olduğu öğeler değer, normlar, yönetim yaklaşımları, davranış biçimleri örgütün kültürünü oluşturmaktadır. Bu çalışmada Hofstede'nin kültür boyutları ışığında milli kültürün örgüt kültürüne yansımalarını ele alınarak değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Milli Kültür, Örgüt Kültürü

Presentation ID / Sunum No= 145

Oral Presentation / Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8751-608X

Örgütsel Sosyalleşme, Kişi-Örgüt Uyumu ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkiler Üzerine Bir Araştırma

Arş. Gör. Onur Görgün¹, Prof. Dr. Hasan Gül², Dr. Durmuş Bilge Akkuş³

¹*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü*
ORCID ID:

²*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü*
ORCID ID:

³*Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*
ORCID ID: 0000-0002-8751-608X
*Corresponding author: Durmuş Bilge AKKUŞ

Özet

Günümüz rekabet ortamında çalışanlardan beklenen verimliliğin ortaya konulmasında çalışanların örgütlerin norm, kural ve değerlerini içselleştirerek sosyalleşmiş olmaları giderek önem kazanmaktadır. Sosyalleşme düzeyinin yüksek olması işgörenin örgüt açısından verimliliğini destekleyici bir faktör olarak düşünülebilir. Söz konusu sosyalleşmenin tesis edilmesinde önemli unsurlardan birisi olan kişi-örgüt uyumu, birçok araştırmacı tarafından işgören ile örgüt arasındaki uyum olarak tanımlanmıştır. Birey ve örgüt arasında değer uyumu varlığının, işgörenin tutum, davranış ve daha uzun süre çalışması açısından olumlu etkilerinin olduğu bilinmektedir. Çalışmanın bir diğer değişkeni olan yaşam doyumu ise bireyin hayatı genel bir değerlendirme ve algılama biçimi olarak ifade edilmektedir. Yaşam doyumunun seviyesinin, kişinin örgüt içerisinde yerine getirmesi beklenen ödev ve görevlerini yüksek motivasyon ile yerine getirmesini etkileyebildiği düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı örgütsel sosyalleşme, kişi-örgüt uyumu ve yaşam doyumu arasındaki ilişkileri incelemektir. Bu maksatla Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi mensubu olan akademik ve idari personel üzerinde bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada akademik ve idari personelin örgütsel sosyalleşme düzeylerini ölçmek için Erdoğan ve Dönmez (2019) tarafından geliştirilen Örgütsel Sosyalleşme Ölçeği, kişi-örgüt uyumu algısını ölçmek için Netemeyer, Boles, McKee ve McMurrian (1997) tarafından geliştirilen Kişi-Örgüt Uyumu Ölçeği ve yaşam doyumunu ölçmek için ise Dağlı ve Baysal (2016) tarafından geliştirilen Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde frekans analizi, faktör analizi, bağımsız örneklem t testi, Anova analizi, korelasyon analizi ve regresyon analizi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sosyalleşme, Kişi-Örgüt Uyumu, Yaşam Doyumu

Presentation ID / Sunum No= 151

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Stratejik Liderlik

Dr. Mehmet Ali Alhan¹

*¹Istanbul Medipol Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-0154-1741*

Özet

Stratejik yönetim, bir şirketin uzun vadeli, sistematik ve hedef odaklı yönelimi ile ilgilenir. Yönetim süreçlerini planlama ve kontrol etmeye odaklanarak. Örgütlerin ekonomik açıdan başarılı olmaları veya başarı adına geleceğe yönelik bir bakış açısı geliştirmeleri özellikle önemlidir. Modern yönetim modellerine, yasal şablonlara, yönetim araçlarına ve finansmana vs. göz kulak olan stratejik bir yönelim, karmaşık yönetim görevlerinden biridir. Stratejik liderlik, liderlik teknikleri ve liderlik araçlarıyla ilgilenir. Çerçeveyi oluşturur ve temel süreçlere odaklanır. Analitiktir ve değer odaklı kurumsal yönetim kültürünün daha da geliştirilmesi ve uygulanmasına önemli katkı sağlar. Ayrıca stratejik yönetim görevleri, çalışanların ileri eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesini ve ilgili önlemlerin koordinasyonunu da içerir. Klasik strateji süreçlerinde olduğu gibi, prosedür dört aşamada (analiz, önlem geliştirme, uygulama, kontrol) gerçekleşir. Yöneticiler, ancak kendi gelişimleri yönetim tarafından isteniyor ve destekleniyorsa, bu görevi ifa edebilir. Personel gelişimi daha duygusal olup, çalışanların bireysel gelişimine ve takım ruhuna odaklanmaktadır. Bu fonksiyondaki görev, çalışanları değişim süreçlerine dâhil etmektir. Katılım ve motivasyon ön plandadır ve sürdürülebilir çalışan bağlılığını etkiler. İyi eğitilmiş ve motive çalışanlar için verilen mücadelede, piyasadaki işveren çekiciliği algısında da rol oynamaktadır. Sürdürülebilir kurumsal başarı için yönetici koçluğu, organizasyonun normatif görev ve hedefleriyle bağlantılı olmalıdır. Sonuç olarak, stratejik liderlik konularının karmaşıklığı, organizasyonun normatif ve operasyonel seviyesinde gömülüdür. Bu durumda üç liderlik seviyesinden bahsedilir; Normatif yönetim, kurumsal politika, kurumsal standartlar, ilkeler ve yönergeler vb. hakkında temel kararlar alır. Stratejik yönetim, normatif düzeyde açıklanan hedeflere orta ve uzun vadede ulaşılacağı prosedürler, kurallar, yönergeler ve yapılar vb. geliştirir. Stratejik yönelim görevleri, şansları ve riskleri de dikkate alır. Operasyonel uygulama için gelecekteki uygulamalar bundan sonra türetilir. Stratejik liderlik ise yönü belirler. Operasyonel yönetim, belirtilen önlemleri uygular. İş süreçlerini planlar, kontrol eder ve izler. Bunun da yönetim davranışı, performans ve çalışanlar arasındaki, hedef anlaşmalar vb. üzerinde etkisi vardır. Operasyonel yönetim, diğer iki seviyeye göre çok daha kısa vadeli bir yönelime sahiptir. Günlük operasyonlar, normatif ve stratejik yönelime dayanmaktadır. Yöneticiler, günlük işlerde rol model işlevlerinin farkında olmalıdır. İyi bir öz-yönetim, daha ileri yönetim görevleri için temel sağlar. Yansıtıcı bir yönetici, bireyin potansiyelini tanır. Çalışanları motive etmeyi ve ortak hedeflere ulaşmaları için onlara ilham vermeyi ve onları güçlendirmeyi başarır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Yönetim, Liderlik, Yönetim Modelleri, Personel Gelişimi

Strategic Leadership

Abstract

Strategic management deals with the long-term, systematic and goal-oriented orientation of a company. By focusing on planning and controlling management processes. It is especially important for organizations to be economically successful or develop a future-oriented perspective for success. Modern management models, legal templates, management tools and finance etc. A strategic orientation keeping an eye on is one of the complex management tasks. Strategic leadership deals with leadership techniques and leadership tools. It establishes the framework and focuses on core processes. It is analytical and makes a significant contribution to the further development and implementation of a value-oriented corporate governance culture. Strategic management tasks also include identifying employees' further training needs and coordinating relevant measures. As with classical strategy processes, the procedure takes place in four stages (analysis, measure development, implementation, control). Managers can only perform this task if their own development is requested and supported by the management. Personnel development is more emotional and focuses on the individual development and team spirit of the employees. The task in this function is to involve employees in change processes. Participation and motivation are at the forefront and affect sustainable employee engagement. The struggle for well-educated and motivated employees also plays a role in the perception of employer attractiveness in the market. For sustainable corporate success, executive coaching should be linked to the organization's normative missions and goals. As a result, the complexity of strategic leadership issues is embedded in the normative and operational level of the organization. In this case, three levels of leadership are mentioned; Normative management, corporate policy, corporate standards, principles and guidelines etc. makes fundamental decisions about Strategic management is the procedures, rules, guidelines and structures, etc., by which the objectives described at the normative level will be achieved in the medium and long term. develops. Strategic orientation also considers tasks, chances and risks. Future applications for operational application are derived thereafter. Strategic leadership determines the direction. Operational management implements the specified measures. It plans, controls and monitors business processes. This includes management behavior, performance, and target agreements between employees, etc. has an effect on Operational management has a much more short-term orientation than the other two levels. Day-to-day operations are based on normative and strategic orientation. Managers should be aware of their role model functions in day-to-day work. Good self-management provides the basis for further management tasks. A reflective manager recognizes an individual's potential. It succeeds in motivating employees and inspiring and empowering them to achieve common goals.

Keywords: Strategic Management, Leadership, Management Models, Personnel Development

Presentation ID / Sunum No= 146

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Today's Data Future Planning: Human Resources Analytics

Dr. Eray Aydın¹, Öğr. Gör. Dr İsmail Karakulle ²

*¹Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
ORCID ID: 0000-0002-4303-2606*

*²Kastamonu Üniversitesi
ORCID ID:*

**Corresponding author: ERAY AYDIN*

Özet

The competitive climate between countries is becoming increasingly difficult due to the increase in consumer expectations, the development of logistics, the ease of entry to the market, the rapid changes in products and services, and the effect of globalization. These competitive conditions lead organizations to use their resources more effectively and efficiently. The importance of human resources which has an important role in providing competitive advantage and is difficult to imitate by competitors is increasing day by day. Human resources analytics is quite important issue in terms of enabling organizations to achieve competitive advantage and realizing their future goals and objectives. Human resources analytics enables organizations to gain a competitive advantage by analyzing the data of their human resources with the developed modules, identifying existing problems, and determining vital strategies. Human resources analytics enables organizations to manage their human resources practices more effectively and efficiently by taking a holistic view of human resources practices such as recruitment, performance evaluation, training development, wage management, and human resources planning. Due to its contribution, organizations make significant investments in human resources analytics. The recent developments in the field of technology and the innovations created by technology enable organizations to use human resources analytics more quickly. Considering the literature, it is noteworthy that although the number of foreign sources on the subject is high, the number of studies conducted and examined in this field in our country is low. In this respect, the study aims to give information about the use of HR analytics in the field of human resources which is increasing day by day, and how it benefits organizations. Moreover to compare what type of samples are applied in the world and our country. In addition, it is aimed to contribute to scientists, beneficiaries, and future studies.

Anahtar Kelimeler: Human Resources Analytics, Human Resources Practices, Hrm, Management and Strategy, Competitive Advantage

Presentation ID / Sunum No= 172

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Efsanelerdeki Kutsal Su Kaynaklarıyla İlgili Motiflerin Anlamı Üzerine

Prof. Dr. Janat Aimukhambet¹, Araştırmacı Marjan Mirazova²

¹L. N. Gumilev'

ORCID ID: 0000-0002-7061-3000

¹L. N. Gumilev'

ORCID ID: 0000-0002-0006-2741

*Corresponding author: Janat Aimukhambet

Özet

Bu çalışmada, efsanelerde geçen kutsal su motifi ele alınacaktır. Türk ve Slav toplumlarının kozmogoni mitlerinde geçen ve evrenin yaratılışı sırasında suyun işlevi üzerinde durulmuştur. Kadim dünya görüşünde suyun işlevi araştırılarak, suyun İslam dinindeki önemi ve Budizm, Hristiyanlıktaki önemi karşılaştırılmıştır. Su, dünya toplumlarının mitolojisinde ortak bir düşünceyle her şeyin başlangıcı olarak görülmektedir. Kadim düşünce sistemine göre yaratılış, suyla ilgili çeşitli objelerle ilişkilendirilmiştir. Su, mitolojide en fazla karşımıza çıkan doğal bir varlıktır. Okyanuslar boyunca uzanan uçsuz bucaksız su, ilk ışık ortaya çıkana kadar var olan yegâne etkidir. Su, birçok medeniyetin oluşumunda da benzer bir işlev görmüştür; yani ilk yaratıcı güç, hayat veren kaos şeklinde görülmektedir. Mitolojik düşüncede deniz, okyanus, nehir ve göl kavramları oldukça önemlidir. Suyla ilgili bir başka önemli nokta da pınarlar veya kutsal kuyular olarak düşünülebilir. Çalışmamızda, Türk topluluklarında ortak olan suya hürmet etme, su kaynağının ortaya çıkması, akarsuyun yatağının genişletilmesi, yağmur duası gibi suyla ilgili birçok gelenek, ritüel incelenmiş ve yağmura dair gelenek ve ritüellerin gerçekleştirilme sırası, önemi açıklanmıştır. Eski Türk topluluklarının düşünce yapısına göre, suyun ortaya çıkışıyla ilgili birçok efsane-anlatıların ortaya çıkışının kökenleri, suyla ilgili mitolojik motiflerin gruplandırılmış hali verilmiştir. Pınar, nehir, göl ve denizlerin alp kişinin gözyaşlarıyla veya kutsal yaşam iyelerinin etkisiyle ortaya çıktığı ortak efsaneler, anlatı ve hikayeler incelenmiştir. Halk arasında akarsuyla birlikte yeraltından çıkan sular ve kuyular da kutsal sayılmaktadır. Yeraltı suları ve kuyu kavramı ab-ı hayatın günümüze ulaşmış bir biçimi gibi görünmektedir. Bu nedenle, her kutsal yerde meşhur bir kuyunun olması anlaşılır bir durumdur. Böylesi kutsal mekanlardaki kuyulara insanların özellikle gitmesi, buraları ziyaret etmesi, dertlerine şifa araması günümüze değin süregelmiştir. Çalışmada, yeraltı suları ve kuyu kavramına dair bilgiler ve araştırmacıların fikirleri karşılaştırılmış ve kuyularla ilgili tılsımane efsane-anlatılar incelenmiştir. Buna ek olarak, Türk toplulukları arasında ortak olan dini metinlerden örnekler verilerek, bu örnekler esasında bazı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Su, Kült, Ab-i Hayat, Kutsal Su, Efsane, Yer Altı Suları.

Rapor, Kazakistan Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın hibeleriyle finanse edilen «AP09259039 – Abai'nin şiirlerinin şiirsel eş anlamlıları» bilimsel projesi çerçevesinde yapılmıştır.

On the Meaning of Motifs About Holy Water Sources in Legends

Abstract

In this study, the holy water motif in the legends will be discussed. The function of water in the cosmogony myths of Turkish and Slavic societies and during the creation of the universe is emphasized. By investigating the function of water in the ancient world view, the importance of water in Islam and its importance in Buddhism and Christianity were compared. Water is seen as the beginning of everything with a common thought in the mythology of world societies. According to the ancient thought system, creation was associated with various objects related to water. Water is the most common natural entity in mythology. The vast water stretching across the oceans is the only effect that existed until the first light appeared. Water served a similar function in the formation of many civilizations; that is, the first creative force is seen in the form of life-giving chaos. The concepts of sea, ocean, river and lake are very important in mythological thought. Another important point about water can be thought of as springs or sacred wells. Among the people, the underground waters and wells along with the stream are also considered sacred. The concept of underground waters and wells seems to be a form of life that has survived to the present day. It is therefore understandable that every holy place has a famous well. It has continued until today that people especially go to the wells in such holy places, visit these places and seek healing for their problems. In the study, information about the concept of groundwater and well and researchers' ideas were compared and enchanted legends-narratives about wells were examined. In addition, by giving examples from religious texts that are common among Turkish communities, some conclusions were reached on the basis of these examples.

Keywords: Water, Cult, Ab-i Life, Holy Water, Myth, Underground Waters.

Presentation ID / Sunum No= 325

Oral Presentation / Sözlü Sunum

Salır Türkmenleri Tarihi Üzerine Çalışmalar: E.R. Tenişev Örneği

Dr. Serdar MAŞARYKOW

*Türkmenistan İlimler Akademisi Tarih ve Arkeoloji Enstitüsü
serdarm@yandex.com*

Salır Türkmenleri tarihi ve kültürünün, genel Türk tarihinde ayrı bir yeri bulunmaktadır. Salır Türkmenleri üzerine birkaç yazı kaleme alınmıştır. Salırların etnografisi üzerine F. Payarkov ve V. Ladıgin 1893 yılında “Salırlar” adıyla eser yazmışlardır. Rus alimi E.R. Tenişev XIX. Yüzyılın ikinci yarısının başında üç defa Salırların arasına sehayet etmiştir. Tenişev 1964 yılında “Salır Yazıları” adlı çalışmasını ve bu konuyla ilgili değerli bilgiler ihtiva eden yazılarını yayımlamıştır. Tenişev 1969 yılında “Salır Dilinin Kuruluşu” adıyla doktorluk derecesini almıştır. Tenişev Salır Türkmenlerin tarihi hakkında değerli bilgiler vermektedir. Özellikle yerleşimleri ve geçişleri üzerine farklı görüşleri ileri sürmektedir. XIV. Yüzyılda Salır Türkmenlerinin göçüşleri ile ilgili bilgi tarihi öneme sahiptir. Ayrıca Tenişev’in Salır Türkmenlerin lehçesi ile ilgili “Salır Dilinin Kuruluşu” adlı eseri, Salır lehçesi açısından ayrı bir değerdir. Bunlardan başkade Salır Türkmenleri ile ilgili yazılar görmek mümkündür. Bu yazıların arasında Tenişev’in çalışmalarının ayrı bir yerinin olduğunu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Salırlar, E.R. Tenişev, "Salır Yazıları", "Salır Dilinin Kuruluşu"